UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE

CATALOGUE

DES

MANUSCRITS ALCHIMIQUES GRECS

PUBLIÉ SOUS LA DIRECTION DE

J. BIDEZ, F. CUMONT, A. DELATTE, J. L. HEIBERG ET O. LAGERCRANTZ

II

LES MANUSCRITS ITALIENS

DÉCRITS PAR

C. O. ZURETTI

PROFESSEUR A L'UNIVERSITÉ DE MILAN

AVEC LA COLLABORATION DE

O. LAGERCRANTZ, J. L. HEIBERG, I. HAMMER-JENSEN,
D. BASSI ET Æ. MARTINI

EN APPENDICE

Les Manuscrits des Coeranides par C. O. ZURETTI.
Excerpta par J. L. HEIBERG ET C. O. ZURETTI.
Ueber das Verhältnis des Cod. Paris. 2327 (A) zum Cod. Marc. 299 (M) von O. LAGERCRANTZ.
Tables par MARIE DELCOURT.

BRUXELLES
MAURICE LAMERTIN, ÉDITEUR
58-60, RUE COUDENBERG, 58-60

1927

PRÉFACE

Dans tous les pays, des juges compétents, et avec eux l'illustre historien de l'alchimie, M. Edmond von Lippmann, ont fait aux premiers volumes de notre Catalogue l'accueil le plus encourageant. Il serait donc superflu de revenir ici sur les raisons qui nous ont décidés à entreprendre notre travail et sur les considérations qui en ont déterminé le plan. Tout au plus sera-t-il bon de rappeler que, dans des descriptions dont l'objet propre est de rendre exactement la physionomie des documents et de fournir des matériaux pour l'histoire d'une tradition manuscrite, on doit reproduire indistinctement toutes les fautes des divers apographes. Mais nous pouvons dès maintenant annoncer, pour prévenir certaines appréhensions, que les textes nouveaux qui seront édités dans les prochains volumes et qui sont destinés à être lus avant tout par les historiens des sciences, seront orthographiés, sans que pour cela on modifie en rien les traits qui en font des documents intéressants pour l'histoire, soit de la langue grecque, soit de l'alchimie elle-même.

La description du *Marcianus* M, due à M. Otto Lagercrantz, puis la collaboration de M. J. L. Heiberg et de Mme I. Hammer-Jensen nous ont fourni la première partie de ce volume, qui est imprimée depuis longtemps déjà. Mais nous ne pouvions demander à ces savants de com-

pulser toutes les collections des diverses bibliothèques italiennes.

Cédant à nos instances avec un dévouement et un désintéressement qui justifieraient à eux seuls le haut renom dont il jouit dans le monde savant, M. C. O. Zuretti, l'éminent professeur de l'Université de Milan, s'est chargé de la tâche ardue qui s'imposait. Heureusement, son labeur n'a pas été vain. C'est en une longue série que nous avons vu apparaître, grâce à lui, des manuscrits insoupçonnés. Il a fallu rouvrir la rubrique des *Veneti* et celle des *Vaticani*, et, dans cette dernière, réserver une grande place à un réceptaire médiéval qui, à lui seul, vaut peut-être en importance le vieux *Marcianus* de Bessarion, le *Vaticanus 1134*, que M. Zuretti se propose d'éditer prochainement [1]. Puis, MM. Em. Martini et D. Bassi nous ont fourni la description de trois manuscrits de Naples, dont l'un paraît être une copie du *Vaticanus* découvert par M. Zuretti. Personne sans doute ne se plaindra ni de la répétition des mêmes rubriques ni des retards de la publication qui ont été causés par cette succession de découvertes et par les difficultés d'ajustement inhérentes à toute collaboration.

La description des *Coeranides* a été entreprise presque uniquement par M. Zuretti : non seulement il a découvert de nouveaux manuscrits qui serviront à établir avec plus de sûreté le texte de l'ouvrage édité par Ruelle, mais il a eu la bonne fortune de mettre la main sur un manuscrit de Bologne qui contient une tradition fort différente, rappelant par certains traits la traduction latine (*vetus interpres*) utilisée déjà par le premier éditeur.

---

[1] En attendant cette publication, M. Zuretti en a fait connaître quelques chapitres dans les *Studien zur Geschichte der Chemie*, Festgabe für Ed. von Lippmann, 1927, pp. 55-77.

Les tables sont l'œuvre de Mlle Marie Delcourt, dont les *Indices* du tome premier ont rendu et sont appelés à rendre encore d'inappréciables services.

Parmi les notes diverses qui figurent dans l'appendice, il convient de faire remarquer ici l'importance particulière de l'étude où M. O. Lagercrantz démontre que le *Parisinus* A est indépendant du *Marcianus* M et a conservé en certains endroits une tradition plus ancienne. Il s'agit là d'un problème aussi capital pour nous qu'il est controversé. En nous fournissant ainsi un complément inestimable à la description de ces deux manuscrits, M. Lagercrantz nous a permis de faire plus et mieux que ce que le titre de notre catalogue annonçait. Nous espérons que nous pourrons donner la suite de cette substantielle étude dans l'un des prochains volumes.

Dans les bibliothèques d'Italie dont il avait à explorer les manuscrits, M. Zuretti n'a pas cessé de recontrer les concours les plus obligeants. Sa tâche a été grandement facilitée par les préfets de la Bibliothèque de la Bréra, de la Bibliothèque Nationale de Naples, de la Bibliothèque Universitaire de Bologne et de la Laurentienne. Sa gratitude s'adresse particulièrement à Mgr. Gramatica et à Mgr Galbiati, préfets de l'Ambrosienne, ainsi qu'à Mgr Mercati, préfet de la Vaticane. Sans la bienveillance et la générosité, bien connues des lettrés et des savants, du professeur Ferrari, préfet de la Marcienne, qui a mis à sa disposition, à Milan même, pendant de longs mois, les trésors de manuscrits et d'imprimés de la Marcienne, il lui eût été impossible de mener à bonne fin ses recherches sur les manuscrits et les anciennes publications alchimiques.

En tête de ce volume, un hommage doit être rendu à l'illustre historien de Rome, M. Gaetano de Sanctis, qui a

obtenu du gouvernement italien les subventions nécessaires pour en assurer la préparation. En joignant ici son nom à celui de M. Zuretti, nous sommes heureux de reconnaître que c'est grâce à la collaboration de la science italienne qu'a pu être menée à bonne fin l'enquête vraiment exhaustive dont les résultats sont consignés dans le présent volume.

Au moment de signer cette préface, nous reportons notre pensée vers celui qui fut, avec Ch. E. Ruelle, le grand initiateur de nos études, Marcelin Berthelot, dont la France et le monde savant tout entier s'apprêtent à célébrer le centenaire.

Gand et Liége, le 10 mars 1927.

J. Bidez
A. Delatte.

CODEX MARCIANUS 299

Descripsit Otto Lagercrantz.

1. Marcianus 299 (= **M**) — Membranaceus foliorum 196, cm. 30.2 × 24 (ex. gr. f. 10 et f. 96), saec. XI (ita Zanetti, XII Morelli, X-XI Berthelot), lineis 29 fere paginae pulcherrime exaratus. Variae manus saec. XIV-XVI occurrunt in paginis olim vacuis et in marginibus. Eorum qui legerunt notae marginibus etiam insunt Graecae et quamquam rarius Latinae. — Folium paene omne habet numerum summo in angulo dextro et interdum, quod tempore prius esse videtur, etiam imo in angulo dextro. Ultra numeros foliorum posteriores exstant etiam Arabici (praeter X, XI, XII) numeri quaternionum 2 (f. 16)-24 (f. 189), quorum quartus decimus (ff. 112-118) continet solum septem et septimus decimus (ff. 135-140) solum sex folia. Inde sequi videtur, ut liber quondam a f. 8 inceperit. At manu prima tamen scripta ff. 2, 5v, 6, 7. — Ante numerata folia et ante numeratos quaterniones non modo interciderunt nonnulla inter f. 39v et f. 40r et inter f. 140v et f. 141r, sed etiam inter f. 103v et f. 119r, quae paginae re inter se cohaerent, accesserunt quaterniones tertius decimus (ff. 104-111) et quartus decimus (ff. 112-118). Quorum ordo insuper quam conturbatus sit, eo apparet, quod f. 118v a f. 104r excipitur. — Cf. Zanetti, *Graeca d. Marci bibliotheca*, 1740, p. 140; Morelli, *Bibliotheca ms. graeca*, 1802, p. 172; Berthelot, *Les origines de l'alchimie*, 1885, p. 347; Berthelot, *Collection des anciens alchimistes grecs*, 1888, *Introduction*, praecipue p. 174; Reitzenstein, *Nachrichten d. kgl. Ges. d. Wiss. zu Göttingen, phil.-hist. Kl.*, 1919, p. 1.

In aliquot notis Ruelle (Berthelot, *Origines*, p. 347) putat se manum cardinalis Bessarionis agnoscere posse, eiusque in possessione hunc codicem olim fuisse. Quo iure in medio relinquo. A Bessarione tamen constat multos codices in bibliothecam Marcianam transiisse.

F. 1r. Rescriptum manu saec. XIV-XV (Berthelot, *Introduction*, p. 152 et 186):

Sine titulo. Λαβὼν τὴν ἀπομένουσαν — χρίσις Ἰουστινιανοῦ.

Ed. Berthelot, *Alchimistes Grecs*, II, p. 104, 17-105, 21.

Sine titulo. Τουτία — κολπαχσρί.

Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 153.

Sine titulo. ΣΗ (symbola mystica additis supra interpretamentis) — ὁ νοήσας μακάριος, quae eadem, sed signis non explicatis, f. 193r, 7-9 occurrunt.

Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 152 (fig. 28).

Sine titulo. Ἰστέον ὅτι τὰ λεγόμενα σκωρίδια — τὴν ἶριν τὴν οὐρανίαν = f. 173r γνοὺς ὅτι τὰ σκωρίδια — τὴν ἶριν τὴν οὐρανίαν.

Ed. Berthelot, II, p. 92, 1-7.

F. 1v. Vacuum. F. 1 est liberum, i. e. non cum altero cohaeret.

F. 2. Βίβλου σοφῶν πέφυκα σὺν θεῷ πίναξ. Hunc indicem scriptorum chemicorum ediderunt Bernard post Palladium, *De febribus*, 1745, p. 114 et Morellio, qui (*Bibliotheca*, p. 172) tria menda sustulit, nisus Kopp, *Beiträge zur Geschichte der Chemie*, 1869, p. 261. Cum tamen aliquot errores remaneant neque Berthelot nisi verterit in Francogallicum, infra pp. 20-22 denuo edam.

F. 3. Rescriptum manu saec. XIV (Berthelot, *Origines* etc., p. 348):

Εὐχὴ εἰς τὸ μελίσσι (Χαῖρε — καὶ οὐ μὴ κοιμᾶται).

Ed. Berthelot, II, p. 388, 15-389, 10.

Περὶ ὀνιροκριτικοῦ κατ' ἀλφάβητον διὰ στίχων Νικηφόρου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντίνου πόλεως (Εἰς τὴν ᾱ τῆς σελήνης· ὅπερ ἐὰν ἴδῃς ὅραμα χαρά σοι ἀποβήσεται — λ̄ οὐκ ἀλιθὲς τὸ ὅραμα etc. — Ἄρχου πρὸ πάντων καὶ παθῶν καὶ κοιλίας — ᾠὰ δὲ φαγεῖν ἑφθὰ πρὸς πλοῦτον φέρει). Versus, qui ab ἄρχου incipiunt, paene omnes extant apud Nicephorum ut editum a Rigaltio post Artemidorum etc., 1603, p. 10.

Περὶ κ, post quam litteram omnia erasa sunt, quae librarius alter in hac pagina i. e. f. 3v scripsit.

F. 4r. Rescriptum manu saec. XIV (Berthelot, *Origines*, p. 348): Circuli astrologici nominibus planetarum et zodiorum etc. additis. In margine dextro Καὶ πρῶτον μὲν ἀπ' οὐρανοῦ ἡ τάξις — ἐν ἀστράσιν ποικήλοις.

F. 4v. Vacuum. — F. 3 cohaeret cum f. 4 ut f. 2 cum f. 7 et f. 5 cum f. 6.

Quantum video, non plura folia rescripta sunt quam 1, 3, 4. Quorum in paginis stilo 50 lineae ductae sunt et ita divisae, ut binas columnas literarum excipere possent. Librarii alteri media intervalla aspernati lineas totas uno tenore adhibuerunt. Sed f. 4r bene perspicua restant vestigia prioris scripturae in duas columnas ordinatae. Quanto prior sit, facile non est definite statuere. Si quis saec. XII vel etiam XI suaderet, non contra dicerem. Omnia legere nequeo, sed homiliam esse concludo cum ex aliis tum e col. 2 l. 35 κ(υρίο)υ τοῦ θ(εο)ῦ αὐτοῦ ὑπάρχουσι. διότι νῦν μεγάλ' αὐ(l. 36)ξήσεται ἕως ἄκρων τῆς γῆς... (l. 37) Τιθών', ἐτέχθης ὑπὸ τὸ σπήλαιον ἀχλύος...

F. 5r. Manu saec. XIV (Berthelot, *Origines*, p. 348):

Περὶ ὀνίρων (Τὰ ὀνείρατα διαφόρως — τὰ ἀπὸ θ̄ ὥρας μέχρι πρωΐ).

Ἐκ τῶν ὑπομνημάτων τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐκ τοῦ ... καὶ χρονικοῦ συγγράμματος Ἰωσήπου ὅπως συνέστη τὸ ψαλτήριον (Ἔδη μὲν ἡ καθ' ἡμᾶς γραφὴ — τῷ Σαλομῶν παραδοὺς τὴν βασιλείαν).

Τίνας ἡρμήνευσαν τὸ ψαλτήριον καὶ πόσοι καὶ πόται (Πρώτη ἐστὶν ἡ τῶν ō ἑρμηνευτῶν — τῆς αὐτοῦ αἱρέσεως). Varia ex. gr. Ἀρεταὶ καθεξῆς αἱ ιβ̄. — Πῶς δεῖ μερίσαι τὰ κδ̄ γράμματα τοῦ αβ̄ εἰς τρεῖς μερίδας καὶ ἰσοψίφους αὐτὰς εὑρεθῆναι.

F. 5v. Sine titulo. Τὴν βίβλον ὄλβον ὥσπερ ἐγκεκρυμμένον — ὅνπερ σκέπων φύλαττε, Χριστὲ παντάναξ.

Ed. Berthelot, II, p. 3, 1-4, 10.

In marginibus f. 5v et 6r manu saec. XIV *Geoponica*, lib. I, cap. 2-5, 7-10, 1 (hoc ordine).

F. 6. Σημεῖα τῆς ἐπιστήμης τῶν ἐγκειμένων ἐν τοῖς τεχνικοῖς συγγράμμασι τῶν φιλοσόφων καὶ μάλιστα τῆς μυστικῆς παρ' αὐτοῖς λεγομένης φιλοσοφίας.

Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 104 (fig. 3), 108 (fig. 4) et 110 (fig. 5).

F. 7v. Ὀνόματα τῶν φιλοσόφων τῆς θείας ἐπιστήμης καὶ τέχνης.

Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 110 (fig. 5).

F. 8. In margine f. 8r manu prima diagramma.

Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 157 (fig. 31).

Textus: Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου καὶ διδασκάλου τῆς μεγάλης καὶ ἱερᾶς ταύτης τέχνης

περὶ χρυσοποΐας. πρᾶξις σὺν θεῷ πρώτη (Θεὸν τὸν πάντων ἀγαθῶν — τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα).

Ed. Ideler, *Physici et medici graeci minores*, II, 1842, p. 199, 2-202, 19.

F. 10. In margine manu prima diagramma.

Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 144 (fig. 18).

Textus : Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου σὺν θεῷ πρᾶξις δευτέρα (Τὸ τῶν ἀριθμῶν συγκείμενον — πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας).

Ed. Ideler, II, p. 202, 20-208, 3.

F. 13v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον (Περὶ τοῦ ἀγροῦ γνῶθι — μυστικῶν λόγων μάθῃ).

Ed. Ideler, II, p. 208, 4-33.

F. 14r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου περὶ τοῦ ἐνύλου κόσμου πρᾶξις σὺν θεῷ γ̄ (Πῶς διοργανοῦται — ὑέλῳ λαμπρῷ καὶ νίτρῳ καὶ μυσί).

Ed. Ideler, II, p. 209, 1-213, 6.

F. 16v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν πρᾶξις σὺν θεῷ τετάρτη (Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ — τῶν αἰώνων, ἀμήν).

Ed. Ideler, II, p. 213, 7-219, 14.

F. 20v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν τῆς θείας τέχνης πρᾶξις σὺν θεῷ ε̄ (Τίς μακάριος — τῶν αἰώνων, ἀμήν).

Ed. Ideler, II, p. 219, 15-223, 19.

F. 23v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ἕκτη (Τὰ ἄτομα καὶ ἀμερῆ — τὸν Ἰησοῦν θεὸν ἡμῶν).

Ed. Ideler, II, p. 223, 20-231, 5.

F. 29r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ἑβδόμη (Θεὸν τὸν ἄρρητον — τῶν αἰώνων, ἀμήν).

Ed. Ideler, II, p. 231, 6-237, 31.

F. 33r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου πρᾶξις η̄ περὶ τομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης (Ἐξομολογοῦμαί σοι — τῶν αἰώνων, ἀμήν).

Ed. Ideler, II, p. 238, 1-242, 32.

F. 36v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα. πρᾶξις σὺν θεῷ ἐννάτη (Ὁ ἄναρχος καὶ ὑπεράρχιος θεός — f. 39v, l. 28 κάτω καὶ γενήσεται. ἄρα

τί γίγνεται; οὐκ ἄρα ἰὸς νοείσ. 29)ρός: καί φησιν ἐν τοῖς ζωμοῖς· μετὰ τὸ ἔα κάτω καὶ γε-).

Ed. Ideler, II, p. 243, 1-247, 23. Tria sunt hoc loco animadvertenda : 1. quaternionem quartum folio 39 terminari, 2. post syllabam γε addi lineolam connexivam, 3. f. 39v ima pagina manu saec. XIV scriptum esse λυπεῖ με τὸ λεῖπον λίαν ὦ φίλος. Iam pridem igitur apparet lectioni Stephani nonae finem deesse. Sed multa alia — fortasse unum vel etiam plures quaterniones — simul intercidisse mox videbimus.

F. 40r. Titulo et initio perditis, L. 1 -λεσαν (nota lineolam connexivam) καὶ ἀλήθειαν εἶπον, ἕτεροι δὲ σώματα ἐκάλεσαν, (l. 2) ἄλλοι θεῖον καὶ οὐκ ἔπταισαν. καὶ διὰ τοῦτο ἐσπάρη ἡ πλάνη ἐν — f. 43v, l. 18 εἰς πᾶν σῶμα ἀκωλύτως. ἐνταῦθα γὰρ τῆς φιλοσοφίας ἡ (l. 19) τέχνη πεπλήρωται.

Ed. Ideler, II, p. 247, 23-253, 26 = Reitzenstein, *Gött. Nachr.*, 1919, p. 14-20. Reitzenstein ostendit hunc esse dialogum philosophorum et Cleopatrae. Quantum perierit, ex indice scriptorum chemicorum f. 2 concludi licet. Hoc damnum, quamquam initio non satis definito, iam pridem observatum indicant duae notae in margine f. 2r manu saec. XV (?) scriptae : altera ad l. 13 et altera ad l. 21.

F. 43v. Ἡλιοδώρου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγαν βασιλέα περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων (Σκῆπτρα γένης μέδοντες ὡς πᾶν ἐμφανὲς — εἰς κυκλικοὺς αἰῶνας αἰώνων, ἀμήν. στίχοι σξη).

Ed. Fabricius-Harles, *Bibliotheca graeca*, VIII (1802), p. 119-126.

F. 48v. Θεοφράστου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων (Οἱ τῶν σοφιστῶν ἄνδρες ὥσπερ ῥήτορες — νῦν πάντας εἰς αἰῶνας αἰώνων, ἀμήν. στίχοι σξε).

Ed. Ideler, II, p. 328, 1-335, 17.

F. 53r. Ἱεροθέου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης διὰ στίχων (Ἀπάρχομαι προσπλέξας εὐφραδέστατον — εἰς κυκλικοὺς αἰῶνας αἰώνων, ἀμήν. στίχοι σλ).

Ed. Ideler, II, p. 336, 2-342, 21.

F. 57r. Ἀρχελάου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς ἱερᾶς τέχνης διὰ

στίχων ἰάμβων (Ἡ πάνσοφος καὶ θεία τέχνη τῶν σοφῶν — ἀϊδίους αἰῶνας αἰώνων, ἀμήν· στίχοι τκβ).

Ed. Ideler, II, p. 343, 2-352, 13.

In margine f. 62r manu saec. XV : Διάγραμμα τῆς μεγάλης ἡλιουργίας παραβαλλόμενον εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ παντός (Ἰστέον ὅτι ἡ μεγάλη ἡλιουργία – τῷ θεῷ εἰκονίζεται. Τ).

Ed. Berthelot, II, p. 387, 22-388, 14.

F. 62v. Πελαγίου φιλοσόφου περὶ τῆς θείας ταύτης καὶ ἱερᾶς τέχνης (Οἱ μὲν προγενέστεροι — τῆς φύσεως καρποφορεῖ).

Ed. Berthelot, II, p. 253, 1-261, 8.

F. 66r. Ὀστάνου φιλοσόφου πρὸς Πετάσιον περὶ τῆς ἱερᾶς ταύτης καὶ θείας τέχνης (Τῆς φύσεως τὸ ἄτρεπτον — εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν).

Ed. Berthelot, II, p. 261, 9-262, 21.

F. 66v. Δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά (Βαλὼν εἰς λίτραν α — ἀργυριοποιΐαν εἰδῶν τὴν σύνθεσιν).

Ed. Berthelot, II, p. 41, 1-49, 22.

F. 71r. Περὶ ἀσήμου ποιήσεως (Ὑδράργυρος ἡ ἀπὸ τοῦ ἀρσενικοῦ — ἔρρωσθε ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ).

Ed. Berthelot, II, p. 49, 23-53, 15.

F. 72v. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολείοις (Διοσκόρῳ ἱερεῖ τοῦ μεγάλου — ἄρξομαι ὑπομνηματίζειν).

Ed. Berthelot, II, 56, 20-69, 11.

F. 78r. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως (Καθ' ὅσον ἡ χρεία καλεῖ — εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν).

Ed. Berthelot, II, p. 421, 6-424, 2.

F. 79r. Τοῦ αὐτοῦ Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου κατὰ ἀκολουθίαν χρήσεως ἐμφαῖνον τὸ τῆς χρυσοποιΐας συνεπτυγμένον σὺν θεῷ (Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν τῆς χρυσοποιίας — f. 82v, l. 24 ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ κατὰ τὸν φιαλοβωμὸν ῥυπαι(l. 25)νόμενον· τόπον γὰρ τῆς λεγομένης ταριχείας καλεῖ (l. 26) Ζώσιμος ἐν τῇ περὶ ἀρετῆς).

Ed. Berthelot, II, p. 424, 3-433, 10.

F. 82v. Sine titulo. L. 26 προσπαθείας, καθ' ἣν καὶ (l. 27) μεθερμηνείας τοῦ ἐνυπνιάζεσθαι αὐτόν φησιν. καὶ — οὗτος ὁ ζωμὸς ἀρχὴ καὶ τέλος τοῦ παντὸς μυστήριον ἡμῶν ἐδοκιμάσθη.

Ed. Berthelot, II, p. 118, 14-138, 4 (cf. p. 472-475). Ante προσπαθείας Parisinus 2327 praebet titulum Ζωσίμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς καὶ ἑρμηνείας, sed quod ad scriptoris nomen attinet, Parisini 2329 et 2252 veriorem titulum Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου εἰς τὸ περὶ ἀρετῆς καὶ ἑρμηνείας τοῦ θείου Ζωσίμου τοῦ Πανοπολίτου. Si quis vel minima diligentia legit, certe non dubitat, quin f. 82v, l. 26 tota uni eidemque scriptori tribuenda et titulus cuiuslibet formae removendus sit.

F. 91r. Sine titulo. Ἀλλ' ἵνα δαψιλέστερα τὰ ῥεύματα — f. 92v, l. 24 ἀλλὰ καθ' ὅσον ἡ χρεία ἐπιζητεῖ, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνθέματος.

Ed. Berthelot, II, p. 263, 3-267, 8 (cf. 476-477). Berthelot, Parisinos 2327 et 2249 et 2252 secutus, ponit titulum Ἰωάννου ἀρχιερέως τοῦ ἐν Ἐβεγίᾳ περὶ τῆς θείας τέχνης. Sed vereor ne falsum aut falso additum. Monendum est narrationem hoc loco interrumpi et, quod fugit Berthelotium, f. 112r peragi. Ergo f. 91r, 5-92v, 24 + 112r, 1-12 = Berthelot, II, p. 263, 3-267, 15.

F. 92v. Ζωσίμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς (Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις — τὸ μονόειδον ὡς πολύειδον).

Ed. Berthelot, II, p. 107, 1-113, 7. Excepto titulo, qui est Περὶ συνθέσεως ὑδάτων, verba f. 92v, 25-93r, 7 repetuntur f. 115r, 5-17.

F. 95r. Ζώσιμος λέγει (Περὶ τῆς ἀσβέστου δῆλα ὑμῖν ποιοῦμαι — διὰ τοῦ μαργάρου ἐστίν).

Ed. Berthelot, II, p. 113, 8-114, 20.

F. 95v. Ἀγαθοδαίμονος (Μετὰ τὴν — ξάνθωσις).

Ed. Berthelot, II, p. 115, 6-8.

Ἑρμοῦ (Ἐὰν μὴ — ἔσται).

Ed. Berthelot, II, p. 115, 9-11.

F. 96r. Ὅτι σύνθετον καὶ οὐχ ἁπλοῦν τὸ εἶδος καὶ τίς ἡ οἰκονομία (Πότερον ἁπλοῦν ἐστιν — πρὸς τὸ πέρας τῆς τέχνης).

Ed. Berthelot, II, p. 272, 1-275, 6.

F. 97r. Ποίησις μᾶλλον τοῦ παντός (Ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς ἀμφοτέρων — διὰ τῆς οἰκονομίας).
Ed. Berthelot, II, p. 275, 7-277, 21.

F. 98v. Ἄλλως ἡ οἰκονομία (Τινὲς μὲν οὕτως — ἡ πεῖρα διδασκαλίη. ἔρρωσο ἐν κυρίῳ).
Ed. Berthelot, II, p. 278, 1-22.

F. 99r. Post lineam vacuam. Τίς ἡ ἀρχαίων ἄσβεστος. οὕτως δὲ ὄντος — ζητούμενον οὐκ ἀεὶ φέρει.
Ed. Berthelot, II, p. 279, 1-280, 2.

F. 99v. Post lineam vacuam. Τινὲς μὲν ουν τὸν ιον — το δὲ τρίτον, μέλαν.
Ed. Berthelot, II, p. 280, 3-7.

Ἄλλη οἰκονομία τῆς ἀσβέστου (Ἔνιοι δὲ ξανθὸν — τῆς φύσεως νεφέλης κατέχεται).
Ed. Berthelot, II, p. 280, 8-281, 7.

Ἑτέρα πόησις ἀσβέστου (Ἄλλοι δὲ ἄσβεστον — φροντίδα πεποίηται).
Ed. Berthelot, II, p. 281, 8-282, 2.

F. 100r. Ἄλλως (Τινὲς δὲ τὴν ἄσβεστον — τῶν ὑδάτων ἐχρῆτο).
Ed. Berthelot, II, 282, 3-17.

F. 100v. Post lineam vacuam. Ἕτεροι δὲ τὴν σποδον — ἡ τῆς ποιήσεως ἀγωγή.
Ed. Berthelot, II, p. 283, 2-10.

Ἄλλως (Ἔνιοι δὲ — ἐξαιθαλώσει).
Ed. Berthelot, II, p. 283, 11-15.

Ἑτέρως ἡ ποίησις (Τινὲς δὲ οὐκ — καταβαφης).
Ed. Berthelot, II, p. 284, 1-5.

F. 101r. Ἑτέρως ἡ ἀγωγή (Ἄλλοι δὲ οὕτως — τὸ φάρμακον).
Ed. Berthelot, II, p. 284, 6-9.

Συμπέρασμα τῆς ποιήσεως (Ἐγὼ δὲ τοὺς — ἡμῶν).
Ed. Berthelot, II, p. 284, 10-285, 4.

Τοῦ αὐτοῦ Χριστιανοῦ περὶ τοῦ θείου ὕδατος, πόσα τὰ εἴδη τοῦ γενικοῦ θείου ὕδατος καὶ τίς ὁ ἐπὶ τῆς τιτάν(ου λόγ)ος καὶ τίνα τούτων ἐστι τὰ ὀνόματα (Ὁ περὶ τοῦ θεί(ο)υ ὕδατος — συμπαθείᾳ δὲ μᾶλλον).
Ed. Berthelot, II, p. 399, 12-400, 8. In titulis non commemoratur supra Christianus, sed eius scripta sequuntur f. 110r περὶ εὐσταθείας τοῦ χρυσοῦ et f. 121r σύνοψις, unde concludi potest, quam perturbatum hic codex praebeat ordinem.

F. 101v. Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων διαφωνία (Τοῦτο δὲ μᾶλλον πρὸς συμπάθειαν — τῆς ἁπάσης ποιήσεως).
Ed. Berthelot, II, p. 400, 9-401, 16.

F. 102r. Τίς ἡ καθόλου τοῦ ὕδατος οἰκονομία (Τὸ μὲν κατὰ τοὺς — λευκοῦ ἢ ξανθοῦ ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον).
Ed. Berthelot, II, p. 401, 17-402, 2.

Ἡ τοῦ μυθικοῦ ὕδατος ποίησις (Τὸ δὲ λευκὸν ἢ ξανθὸν ἢ ἑτεροῖον ὑπάρξον τοὺς κενούς):
Ed. Berthelot, II, p. 402, 3-4. Haec omnia, quae prorsus mira videntur, ab initio fortasse nihil nisi in margine textus praecedentis, in quo cetera verba, scripta nota huius formae ∴ τὸ δὲ (sc. ὕδωρ θεῖον) τοῖς κενοῖς (= καινοῖς) μυθικόν. Cf. f. 101v, 23 = Berthelot, II, p. 401, 2 οὔτε οἱ νέοι μὴ εὑρόντες ἠδίκησαν τοὺς παλαιοὺς λοιδορήσαντες. Vacuae sunt lineae 22-29.

F. 102v. Manu saec. XIV-XV:
Diagramma labyrinthi Solomonis.
Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 157 (fig. 30).
Εἴ τινα λαβύρινθον — των τῆς ἐξόδου.
Ed. Berthelot, II, p. 39, 12-13, 16.

F. 103r. Sine titulo. Ἐπεὶ (grandi littera initii) οὖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον — f. 103v, l. 29 καὶ των εἰρημένων ἕκαστον. τῇ λειπομένῃ εν.
Ed. Berthelot, II, p. 402, 5-404, 8. Berthelot, *Introduction*, p. 185 contendit f. 102r excipi a f. 103r neque sine causa miratur, cur librarius primus tantum spatii (f. 102r, 22-29 et f. 102v) vacuum reliquerit. Textus hoc loco interrumpitur sed f. 119r peragitur. Ergo f. 103r, 1-103v, 29 + f. 119r, 1-25 = Berthelot, II, p. 402, 5-405, 5. Cum f. 103 desinat quaternio duodecimus et f. 119 incipiat quintus decimus, sequitur, ut quaterniones tertius decimus et quartus decimus inter f. 103 et f. 119 perperam interpositi sint.

F. 104r. Sine titulo. Ἀμβλὰγ (minuta littera initii) ὁμοίως κεκαθαρμένου — παρ' ἐκείνων ἦλθεν εἰς ἡμᾶς.

Ed. Berthelot, II, p. 347, 13-348, 7. Codex noster praebet nunc ordine commutato quaterniones tertium decimum (ff. 104-111) et quartum decimum (ff. 112-118). Est enim f. 118ᵛ initium huius textus. Ergo f. 118ᵛ, 23-29 + f. 104ʳ, 1-20 = Berthelot, II, p. 347, 8-348, 7.

Περὶ βαφῆς σιδήρου (Βαφὴ σιδήρου ἐστὶν — καὶ οὕτω μὲν αὕτη). Δευτέρα βαφή (Ἔστι δέ τις καὶ ἄλλη — καθαρῶς τὸ βούλημα). Τρίτη βαφή (Φθέγξομαι δή που βαφὴν — ἀταλαιπώρως ἐκδιδάξει). Τετάρτη βαφή (Τετάρτη δὲ πρὸς τοὺς — τοῖς πλεονεκτήμασιν).

Ed. Berthelot, II, p. 342, 19-345, 23.

F. 106ʳ. Περὶ ποιήσεως ἀσήμου (titulus quattuor sequentibus communis). Περὶ ποιήσεως ἀσήμου (Δεῖ λαβεῖν — καὶ μὴ σφοδροῖς). Περὶ ποιήσεως ἀσήμου (Λαβὼν κασσίτερον — σκληρὸν ποίησον). Περὶ ποιήσεως ἀσήμου (Ἀπὸ κοινοῦ μολύβδου — λίτρας δέκα). Περὶ ποιήσεως κινναβάρεως (Δεῖ ἐμβαλεῖν — ἄφευκτα ποιεῖ).

Ed. Berthelot, II, p. 36, 19-38, 6.

F. 106ᵛ. Περὶ κινναβάρεως (Δεῖ γινώσκειν — ὡς ἐπινοεῖς). Ἄλλως περὶ κινναβάρεως (Δεῖ γινώσκειν — θαυμάσια ξίφη).

Ed. Berthelot, II, p. 38, 7-12.

Περὶ τοῦ ᾠοῦ οἱ παλαιοί φασιν οὕτως (Οἱ μὲν λίθον — τὸ ὄξος τῶν ἀρχαίων).

Ed. Berthelot, II, p. 18, 1-19, 17.

F. 107ʳ. Ὑδραργύρου ποίησις (Ὑδραργύρου ποίησις. λαβὼν ψιμύθιον — ἄφελε τὴν ὑδράργυρον. Linea vacua. Λαβὼν ἄμμον — ἵνα δείξῃ. Linea vacua. Λαβὼν γῆν ἀπὸ τῆς — ὃ ζητεῖς).

Ed. Berthelot, II, p. 220, 17-222, 17.

F. 108ᵛ. Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν (Περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν ἐν πλάτει — τὸ δηνάριον ἔχει γραμμάρια δ̄. Linea vacua. Ὁ κοδράντης — ἔτη ἑπτὰ ἥμισυ).

Ed. in Appendice ad H. Stephani *Thesaurum graecae linguae*, p. 356.

F. 110ʳ. Τοῦ Χριστιανοῦ περὶ εὐσταθείας τοῦ χρυσοῦ (Τῆς δευτέρας πραγματείας — ὑγρὰ τυγχάνοντα).

Ed. Berthelot, II, p. 395, 1-399, 11.

F. 112ʳ. In margine manu posteriore tria diagrammata.

Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 149-151 (fig. 25-27).

Sine titulo. Ὀπὴν (grandi littera initii) ἔχει — ὡς ἄρευστον).

Ed. Berthelot, II, p. 267, 8-15. Cf. supra ad f. 91ʳ.

Περὶ ἐξατμήσεως ὕδατος θείου (Ἐν τοῖς ὑμετέροις οἴκοις — ὁ τρόπος οὗτος καρκινοειδής).

Ed. Berthelot, II, p. 138, 5-140, 8.

Vacuae l. 27-29 f. 113ʳ.

F. 113ᵛ. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θείου ὕδατος (Λαβὼν ᾠὰ ὅσα βούλει — τῷ θεῷ Ἰησοῦ ἀμήν).

Ed. Berthelot, II, p. 141, 1-143, 14.

F. 115ʳ. Περὶ συνθέσεως ὑδάτων (Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις — ὑποφεύγει ἡ φύσις).

Ed. Berthelot, II, p. 107, 2-108, 1. Cf. supra ad f. 92ᵛ.

Περὶ φώτων (Ἐλαφρὰ φῶτα πᾶσαν τὴν τέχνην ἀναφέρει).

Ed. Berthelot, II, p. 247, 10. Cf. *Introduction*, p. 185.

Παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην (Παρεγγυῶ τοίνυν — τῷ ὕδατι τῆς ἰώσεως).

Ed. Berthelot, II, p. 144, 8-145, 14.

F. 115ᵛ. Ποίησις κρυσταλλίων (Λαβὼν ᾠὰ ὅσα θέλεις — καὶ ποιῆσαι κιννάβαρην).

Ed. Berthelot, II, p. 348, 8-350, 3.

F. 116ᵛ. Post lineam vacuam. Αἰθάλαι δὲ λέγονται — χωρεῖν. Linea vacua. Ποιήσαντες αὐτοῦ — ἀποτίσαντες λόγον. Linea vacua. Καὶ ἀπέδειξεν — ἐπιτελοῦσα ξηρίον. Linea vacua. Μετὰ δὲ τὴν — f. 118ʳ, 1 ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας.

Ed. Berthelot, II, p. 250, 12-252, 21. Berthelot, Parisinos 2327 etc. secutus ponit titulum περὶ αἰθαλῶν.

F. 118ʳ. Περὶ λευκώσεως (Γιγνώσκειν ὑμᾶς θέλω — τῆς ἀνιάτου νόσου).

Ed. Berthelot, II, p. 211, 3-11.

Βαφὴ τοῦ παρὰ Πέρσαις ἐξευρημένου χαλκοῦ γραφεῖσα ἀπὸ ἀρχῆς Φιλίππου (Λαβὼν θουθίας — τὸ προκείμενον).

Ed. Berthelot, II, p. 346, 1-347, 7.

F. 118v. Βαφὴ τοῦ ἰνδικοῦ σιδήρου γραφεῖσα τῷ αὐτῷ χρόνῳ (Λαβὼν σιδήρου ἁπαλοῦ — τὸν φλυὸν μόνον καί).
Ed. Berthelot, II, p. 347, 8-13. Cfr. supra ad f. 104r.

F. 119r. Sine titulo. Τῷ (minuta littera initii) πατελλίῳ τέφρᾳ — τοῦ ξηγίου σημάνας).
Ed. Berthelot, II, p. 404, 8-405, 5. Cf. supra ad f. 103r.
Ἀντίθεσις λέγουσα ὅτι τὸ θεῖον ὕδωρ ἕν ἐστι τῷ εἴδει καὶ ἡ λύσις αὐτῆς (Τινὲς δέ φασιν ἓν εἶναι — εἴδους ἠπείγετο).
Ed. Berthelot, II, p. 405, 6-407, 6.

F. 120r. Ἄλλη ἀπορία (Τὸ ἓν ἀβύσσαιον ὕδωρ — καθ' αὐτὸ πέφυκεν ἄνθρωπος).
Ed. Berthelot, II, p. 407, 7-408, 24.

F. 121r. Τοῦ Χριστιανοῦ σύνοψις τίς ἡ αἰτία τῆς προκειμένης συγγραφῆς (Πολλάκις ὑμῖν ἐφόδοις — γνωσθήσονται).
Ed. Berthelot, II, p. 409, 1-9. Dimidia pars l. 27 et l. 28 tota erasae. Deleta etiam l. 29 scriptura posterior.

F. 121v. Ὅτι τετραχῶς διαιρουμένης τῆς ὕλης διάφοροι ἀπογίνονται τῶν ποιήσεων αἱ τάξεις τῶν οἰκείων μερῶν ποτὲ μὲν διχαζομένων ποτὲ δὲ συμπλεκομένων ἀλλήλοις (Τῆς — μεθαρμοζόμενα).
Ed. Berthelot, II, p. 409, 11-410, 15.

F. 122r. Πόσαι εἰσὶν αἱ κατ' εἶδος καὶ γένος διαφοραὶ τῶν ποιήσεων (Τετραμεροῦς ὑπαρχούσης — ἀκολουθῆσαι γραφάς).
Ed. Berthelot, II, p. 410, 16-414, 10.

F. 124r. Πῶς δεῖ νοεῖν αὐτὰς καὶ σχήμασι γεωμετρικοῖς (Ἐπειδὴ τετραμερές ἐστιν — τὰ διαγράμματα οὕτως).
Ed. Berthelot, II, p. 414, 11-415, 9.

F. 124v. Τίς ἡ ἐν ἀποκρύφοις τῶν παλαιῶν ἐκδεδομένη τάξις (Ἀρκτέον ἔνθεν λοιπὸν — ὁμοχρόοις καὶ βάψεις).
Ed. Berthelot, II, p. 415, 10-421, 5.

F. 127v. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων ἐρέων σταθμὸς ὤφειλεν καὶ πόσος ὁ τῆς κομάρεως καὶ πόσος ὁ τῶν βεβαμμένων ὑδάτων (Χρὴ μέντοι διπλάσιον — τοῦτ' ἔστιν ἄφευκτον).
Ed. Berthelot, II, p. 373, 21-374, 5.

F. 128r. Τίς ἡ τοῦ μέλανος ξηρίου κατασκευή (Ἐπὶ χρώματος ἐβαινίνου — ἔλαττον ἄφευκτον).
Ed. Berthelot, II, p. 374, 6-11.

Τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις (Ἡ κρᾶσις τοῦ φαρμάκου — μιγνυμένης).
Ed. Berthelot, II, p. 374, 12-14.
Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία (Ἐξαιθρίωσαι — τέλειον τὸ ξηρίον).
Ed. Berthelot, II, p. 375, 1-8.
Ποῖον εἶναι χρὴ τοῖς ἤθεσι τὸν μετιόντα τὴν ἐπιστήμην (Χρεὼν εἶναι — βλαβήσεται μᾶλλον).
Ed. Berthelot, II, p. 35, 8-16.

F. 128v. Ὅρκος (Ὄμνυμί σοι — διωρθώσατο).
Ed. Berthelot, II, p. 27, 4-17.
Εἰ θέλεις ποιῆσαι φούρμας καὶ τόλους ἀπὸ βροντησίου, ποίει οὕτως (Λαβὼν νόμισμα — καὶ ἀποτρέχουσιν).
Ed. Berthelot, II, p. 375, 9-377, 6.

F. 130r. Περὶ διαφορᾶς μολίβδου καὶ χρυσοπετάλου (Μόλιβδος θαλάσσης σκληρός — σοφιγυ ἀρ δ̄).
Ed. Berthelot, II, 377, 7-379, 23.

F. 131r. Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιίας (Ἀφροδίτης σπέρμα — ὁ διὰ καδμίας γινόμενος).
Ed. Berthelot, II, p. 4, 11-17, 17.

F. 136v. Περὶ ξηρίου (Τρεῖς δυνάμεις — καὶ ἐνεργείας).
Ed. Berthelot, II, p. 205, 1-9.
Περὶ ἰοῦ (Εἰ μὲν γὰρ ἰώδης — τῶν οὐσιῶν).
Ed. Berthelot, II, p. 205, 10-16.
Titulus primarius deest, sed Περὶ ἐτιόν (= αἰτιῶν) manu saec. XV (?) additus. Τέσσαρα γάρ εἰσιν — ἀποτελεσματικόν).
Ed. Berthelot, II, p. 206, 2-7.

F. 137r. Sine titulo. Ὑδραργύρου πῦρ πυρὶ — οὐ δέχονται.
Ed. Berthelot, II, p. 206, 8-14.
Sine titulo. Οὗτος ὁ χαλκάνθρωπος — καὶ ἁρμόδιον.
Ed. Berthelot, II, p. 207, 1-4.
Καδμίας πλύσις (Λαβὼν καδμίαν τὴν ἐν τῷ χαλκῷ — ξήρανον ἐν ἡλίῳ).
Ed. Berthelot, II, p. 207, 5-11.

F. 137ʳ. Περὶ βαφῆς (Ἐὰν μὴ ἐπιεικῶς — διππεύουσιν).
Ed. Berthelot, II, p. 207, 12-208, 7.
Περὶ ξανθώσεως (Οὐ πᾶσιν ἔδοξεν — χρώματα βαλλόμενον).
Ed. Berthelot, II, p. 208, 8-17.

F. 138ʳ. Περὶ τῶν μεταλλικῶν λίθων, ἐν οἷς ὁ χρυσός, ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ὅπως κατασκευάζεται (Ὅτι ἀπὸ τοῦ Μεμφιτῶν ἄστεος — βάθεσιν ἐπικαρσίοις ἐπ' αὐτὴν τὴν θάλατταν) Titulo excepto, ed. in Photii *Bibliotheca*, ex Agatharchide, *De mari Erythraeo*, lib. V, c. 22-29 = *Geogr. Gr. min.*, ed. G. Müller, I, 1855, p. 122-129.

F. 140ʳ. Ἄλλως περὶ μετάλλων χρυσοῦ (Ὅτι τὴν ἀστυγείτονα τῆς ὀρεινῆς χέρσου — f. 140ᵛ, 29 τὴν χρείαν ἢ πρὸς ἡμᾶς παραπέμπεσθαι τοῦ γένους). Titulo excepto, ed. in Photii *Bibliotheca*, ex Agatharchide, *De mari Erythraeo*, lib. V, c. 95-97 = *Geogr. Gr. min.*, I, p. 183-186. Narratio medio capite interrumpitur neque etiam sententia peragitur. Deficit enim verbum τὴν δύναμιν post τοῦ γένους. Cum folium 140 quaternionem septimum decimum claudat, contendi potest nonnulla intercidisse, fortasse unum vel plures quaterniones, numeris foliorum quaternionumque nihil indicantibus.

F. 141ʳ. Sine titulo. L. 1 παγῇ (minuta litera initii) μετὰ τοῦ κόμεως χρυσάνθιον, χρυσοζώμιον καὶ τὰ ἑξῆς. περὶ εἰς — f. 141ᵛ, 20 ταύτην κατείληφα τὴν τῶν φώτων ποσότητα. ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, II, p. 146, 4-148, 5, quem textum in Marciano inesse Berthelot non animadvertit. In Parisinis 2327 etc. exstat titulus Ζωσίμου τοῦ Πανοπολίτου γνησία γραφὴ περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ποιήσεως, κατ' ἐπιτομὴν κεφαλαιώδη (= Berthelot, II, p. 145, 17). In initio etiam 3-4 lineae perierunt. Cf. quae dixi ad f. 140ʳ.

F. 141ᵛ. Περὶ τὰ ὑπόστατα καὶ τὰ δ̄ σώματα κατὰ τὸν Δημόκριτον τὸν εἰπόντα (Τὰ τέσσαρα σώματα — καὶ βαπτικὸν πνεῦμα).
Ed. Berthelot, II, p. 148, 6-149, 12.

F. 142ʳ. Περὶ τῶν αὐτῶν σταθμῶν ὠμῶν τε καὶ ἑφθῶν (Τῶν γραφῶν περὶ τούτων — τὸν περὶ σταθμῶν λόγον. ἔρρωσο).
Ed. Berthelot, II, p. 149, 13-153, 13.

F. 144ʳ. Περὶ διαφορᾶς χαλκοῦ κεκαυμένου (Χαλκὸν κεκαυμένον ποιοῦσιν — ἐτήσιος χαλκός).
Ed. Berthelot, II, p. 153, 14-154, 10.
Περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν τὸ θεῖον ὕδωρ καλοῦσιν· καὶ τοῦτο σύνθετόν ἐστιν καὶ οὐχ ἁπλοῦν (Τὴν προγεγραμμένην νεφέλην — τῶν καιρῶν ζητήσωμεν).
Ed. Berthelot, II, p. 154, 11-156, 2.

F. 144ᵛ. Περὶ τῷ παντὶ καιρῷ ἀρκτέον (Ἀναγκαῖον καὶ περὶ καιρῶν — καὶ ἀμφιβάλλω).
Ed. Berthelot, II, p. 156, 3-158, 20.

F. 145ᵛ. Περὶ τῆς κατὰ πλάτος ἐκδόσεως τὸ ἔργον (Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως — ξανθούμενα ξανθοῦσιν).
Ed. Berthelot, II, p. 159, 1-167, 17.

F. 149ᵛ. Περὶ τοῦ τί ἐστιν κατὰ τὴν τέχνην οὐσία καὶ ἀνουσία (Οὐσίας ἐκάλεσεν — ὕδωρ θεῖόν ἐστιν).
Ed. Berthelot, II, p. 167, 18-169, 2.

F. 150ʳ. Περὶ τοῦ ὅτι πάντα περὶ μιᾶς βαφῆς ἡ τέχνη λελάληκεν (Ἑρμῆς καὶ Δημόκριτος — τὸν ἰὸν λέγω).
Ed. Berthelot, II, p. 169, 3-170, 2.

F. 150ᵛ. Περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ δ̄ σώματα τῶν βαφῶν· εἰσὶν δὲ (Τὸν χαλκὸν ἡ Μαρία — τελειωθεὶς τελειοῖ. ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, II, p. 170, 3-171, 14.

F. 151ʳ. Περὶ τοῦ χρηστέον στυπτηρίᾳ στρογγύλῃ ἀντίλογος (Ἔγνως ὅτι ἓν τὸ πᾶν — ἡ θεία Μαρία).
Ed. Berthelot, II, p. 171, 15-174, 9.

F. 152ʳ. Περὶ θείων (Οὐκ ἐμὲ ἐπερώτησας — ὁ περὶ θείου ὕδατος λόγος).
Ed. Berthelot, II, p. 174, 10-177, 14.

F. 153ʳ. Περὶ σταθμῶν (Ὁ περὶ σταθμῶν λόγος — τὸ προειρημένον σύνθεμα).
Ed. Berthelot, II, p. 177, 15-179, 4.

F. 154ʳ. Περὶ καύσεως σωμάτων (Φέρε τοίνυν ἐκ τῶν φιλοσόφων — ξανθώσεως ζητήσωμεν).
Ed. Berthelot, II, p. 179, 5-181, 8.

F. 154ᵛ. Περὶ σταθμοῦ ξανθώσεως (Διὰ τί ὁ Ἀγαθοδαίμων — λαληθήσεται τρόπος).
Ed. Berthelot, II, p. 181, 9-183, 24.

F. 156r. Περὶ θείου ὕδατος (Πρῶτον δεῖξαι δεῖ — ὑπὸ τῶν θειωδῶν κατέχεται).
Ed. Berthelot, II, p. 184, 1-186, 9.

F. 157r. Περὶ σημασίας ὤχρας (Σημασία ὤχρας γίνεται ἐν τῷ ὄρει — ἔπειτα τὸ ξανθῶσαι).
Ed. Berthelot, II, p. 186, 10-187, 23.

F. 157v. Περὶ οἰκονομίας τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος (Πάλιν τοὺς ἀρχαίους — κωβαθηκαύστην πλήρης. περὶ οἰκονομίας τῆς μαγνησίας σώματος).
Ed. Berthelot, II, p. 188, 1-191, 18.

F. 159r. Περὶ σώματος μαγνησίας καὶ οἰκονομίας (Ταῦτα μὲν ἡ Μαρία — ὡς γέγραπται ὑμῖν).
Ed. Berthelot, II, p. 191, 19-198, 7.

F. 161v. Περὶ ἀφορμῶν συνθέσεως (Ἡ περὶ ἀφορμῶν σύνθεσις — γενέσθαι ἐποίησα. ἔρρωσο).
Ed. Berthelot, II, p. 204, 8-19.

F. 162r. Περὶ ζύθων ποιήσεως (Λαβὼν κριθὴν λευκὴν — καὶ ἀνακρίνουσιν).
Ed. Berthelot, II, p. 372, 1-12.

Στάκτης ποίησις (Τέφρας ξύλων τῶν σῶν — βάπτει τὴν ψυχροβαφήν).
Ed. Berthelot, II, p. 372, 13-373, 20.

F. 163r. Ὀλυμπιοδώρου φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν Ζωσίμου ὅσα ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα (Γίνεται δὲ ἡ ταριχεία — τὴν τῆς χρυσοκόλλης οἰκονομίαν).
Ed. Berthelot, II, p. 69, 12-73, 6.

F. 164r. Περὶ χρυσοκόλλης (Χρυσόκολλά ἐστιν — τὰ χυτὰ καὶ τοὺς λίθους).
Ed. Berthelot, II, p. 73, 7-75, 4.

F. 165r. Πίνος πρῶτος ὁ διὰ τοῦ ἀρσενικοῦ ὁ βάπτων τὸν χαλκὸν ὡς ἐν τούτοις (Ἀρσενικὸν ὅ ἐστι θεῖον — ἕξεις ἄσιμον κάλλιστον).
Ed. Berthelot, II, p. 75, 5-76, 7.

F. 165v. Πίνος δεύτερος ὁ βραδέως φεύγων (Ὁ τῶν μαργάρων χαλκὸς — ἐπάρῃς εὐθέως κλᾶται).
Ed. Berthelot, II, p. 76, 8-23.

F. 166r. Πίνος τρίτος ὁ μηδὲ ὅλως φεύγων (Φεύγειν δὲ εἰρήκασι — ὡς τὰ σώματα τὰ χυτά).
Ed. Berthelot, II, p. 77, 1-14.

Olympiodori capita neque titulis neque intervallis distincta, quae supersedeo seiungere. L. 26 Δῆλον δὲ ὅτι διὰ τοῦ πυρὸς — f. 171v, 9 πρὸς θεοσέβειαν ποιούμενος τὸν λόγον φησίν = Berthelot, II, p. 77, 15-90, 15. F. 171v, 9 Ὅλον τὸ τῆς Αἰγύπτου — f. 172r, 9 ἐφθόνουν γάρ = Berthelot, II, p. 239, 4-240, 15. F. 172r, 9 Μόνοις δὲ Ἰουδαίοις — l. 18 ἐδίδαξεν καὶ φησὶν οὕτως = Berthelot, II, p. 90, 15-91, 2. F. 172r, 18 Ἐὰν βούλῃ τὸ ἀκριβὲς — f. 172v, 23 κρατοῦσα καὶ κρατουμένη = f. 74v, 13-75r, 24 = Berthelot, II, p. 61, 18-63, 7. F. 172v, 24 Καὶ διὰ τοῦτο Πηβίχιος — f. 176r, 18 φησὶν ὁ Ζώσιμος ὅτε = Berthelot, II, p. 91, 3-98, 18. F. 176r, 18 Ἴδῃς πάντα σποδὸν γενόμενα — l. 29 εὑρήσεις τὸ ζητούμενον. = Berthelot, II, 223, 18-26. F. 176v, 1 Καὶ ἡμεῖς μὲν ἀδύνατοι — f. 179r, 4 δηλονότι διὰ τοῦ πυρός. = Berthelot, II, p. 98, 20-104, 7.

F. 179r. Ζωσίμου πρὸς Θεόδωρον κεφάλαια (Περὶ ἐτησίου — ταῖς μεταβολαῖς νικῶσι τὰς φύσεις).
Ed. Berthelot, II, p. 215, 1-218, 25.

F. 181r. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου (Τὸ ᾠὸν τετραμερές — εἰς τὴν βαφὴν κατάθες).
Ed. Berthelot, II, p. 433, 11-436, 18 + 219, 13-220, 10 + 436, 19-441, 25.

F. 184v. Πάππου φιλοσόφου (Ὅρκῳ οὖν ὄμνυμι — τοῦ παντὸς λόγου).
Ed. Berthelot, II, p. 27, 18-28, 19.

F. 185r. Μωσέως δίπλωσις (Χαλκοῦ καλαϊνοῦ — χρυσὸν σὺν θεῷ).
Ed. Berthelot, II, p. 38, 13-39, 4.

Εὐγενίου (Χαλκοῦ κεκαυμένου — εὔρυζον καλόν).
Ed. Berthelot, II, p. 39, 5-11.

F. 185v. Ἱεροθέου περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης (Ῥίνημα σιδήρου πυρόεντος (pro his tribus verbis symbolum) στομωμένου — τῶν ἁγίων γένοιτο, ἀμήν).
Ed. Berthelot, II, 450, 9-451, 28. Etiam in Marciano hunc textum inesse Berthelot non animadvertit.

F. 186ʳ. Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων (Ἡ τῆς δρωμένης καμίνου — ἔστω ἀνεξάλειπτον. ἔρρωσο).
Ed. Berthelot, II, p. 224, 1-227, 18.

F. 188ʳ. Περὶ τοῦ θείου ὕδατος (Τοῦτό ἐστι τὸ θεῖον — τῷ ἐρωτύλῳ).
Ed. Berthelot, II, p. 143, 19-144, 7.
Manu saec. XV-XV :
Ποίησις ἐκ τουτίας ἀργύρου (Τουτίας ςγ κ̄ — καὶ γίνεται ἄργυρος).
Ed. Berthelot, II, p. 227, 19-228, 3.

F. 188ᵛ. Diagrammata.
Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 132 (fig. 11).

F. 189ʳ. Τοῦ αὐτοῦ Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων γνήσια ὑπομνήματα. περὶ τοῦ ω̄ στοιχείου (Τὸ ω̄ στυχεῖον στρογγύλον — εἰωθότων καίεσθαι καὶ φρύγεσθαι).
Ed. Berthelot, II, p. 228, 4-235, 20. Exstat formula cancri f. 193ʳ, 7-9 = f. 1ʳ = Berthelot, *Introduction*, p. 152 (fig. 28).

F. 193ʳ. Manu posteriore duo alphabeta mystica.
Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 156 (fig. 29).

F. 193ᵛ. Diagrammata.
Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 138 (fig. 14, 14bis).

F. 194ʳ. Περὶ τοῦ τριβίκου καὶ τοῦ σωλῆνος (Ἑξῆς δὲ τὸν τρίβηκον — ὁ δὲ τύπος οὕτως sc. 193ᵛ).
Ed. Berthelot, II, p. 236, 1-237, 5.

F. 194ᵛ. Diagrammata.
Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 139 (fig. 15) et 140 (fig. 16).
Manu saec. XV :
Ποίησις ἀργύρου (Λαβὼν μολύβδου μοῖραν ᾱ — ἐκ τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου).
Ed. Berthelot, II, p. 389, 11-390, 4.

F. 195ʳ. Sine titulo, quod f. 194ʳ, 30 excipitur a f. 195ʳ, 1. Ἐγέλασά σοι καὶ — τὰ μηχανικὰ αὐτῶν.
Ed. Berthelot, II, p. 237, 6-21.
Περὶ ἑτέρων καμίνων (Ἐπειδὴ ἑξῆς ὁ λόγος — τοῖς τῶν ἀγγείων κύβοις).
Ed. Berthelot, II, p. 237, 22-238, 16.

F. 195ᵛ. Diagramma.
Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 146 (fig. 22).

F. 196ʳ. Diagrammata.
Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 148 (fig. 24, 24bis).
Sine titulo, quod f. 195ʳ, 29 a f. 196ʳ excipitur. Ἡ δὲ κάμινος φουρνοειδὴς — ἡ δὲ ποίησις αὐτῆς αὕτη.
Ed. Berthelot, II, p. 238, 17-24.

F. 196ᵛ. Diagrammata.
Ed. Berthelot, *Introduction*, p. 143 (fig. 20, 21).

INDEX SCRIPTORUM CHEMICORUM

Ex codice Marciano 299 f. 2 (cf. supra p. 2)

edidit Otto Lagercrantz.

F. 2r. 1 Βίβλου σοφῶν πέφυκα σὺν θ(ε)ῷ πίναξ.

2 Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου

3 πε(ρὶ) τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ ποιήσεως.

4 Τοῦ αὐτοῦ πρᾶξις δευτέρα.

5 Τοῦ αὐτοῦ ἐπιστο(λὴ) πρὸς Θεόδωρον.

6 Τοῦ αὐτοῦ πε(ρὶ) τοῦ ἐνύλου κόσμου πρᾶξις τρίτη.

7 Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν πρᾶξις τετάρτη.

8 Τοῦ αὐτοῦ ὁμοίως πρᾶξις ε̅.

9 Τοῦ αὐτοῦ φιλοσόφου πρᾶξις ς̅.

10 Τοῦ αὐτοῦ πρᾶξις ζ.

11 Τοῦ αὐτοῦ πε(ρὶ) τομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης πρᾶξις η̅.

12 Τοῦ αὐτοῦ διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειο(ν) τὸν βασιλ(έα) πρᾶξις θ̅.

13 Ἡρακλείου βασιλ(έως) πε(ρὶ) χίμης πρ(ὸς) Μόδεστον ἱεράρχ(ην) τῆς ἁγίας πόλ(εως). In margine manu posteriore : λιπ(ηρὸν) λ(εί)π(ε)ται ὧδε.

14 Τοῦ αὐτοῦ Ἡρακλείου κεφάλα(ια) πε(ρὶ) τῆς τοῦ χρυσοῦ ποιήσεω(ς) ι̅α̅.

15 Τοῦ αὐτ(οῦ) Ἡρακλ(είου) σύλλογος πε(ρὶ) τῆς τῶ(ν) φιλο(σόφων) ἐπιζητήσεως τῆς ἱ-

16 ερᾶς ταύτης τέχνης.

17 Ἰουστινιανοῦ βασιλέως ἐπιστολή.

18 Τοῦ αὐτοῦ Ἰουστινιανοῦ κεφάλαια ε̅ πε(ρὶ) τῆς θείας τέχ(νης)

19 καὶ διάλεξις πρὸς τοὺς φιλοσόφους.

20 Κομερίου φιλοσόφου διάλεξις πρὸς Κλεοπάτραν.

21 Διάλογος φιλοσόφων καὶ Κλεοπάτρας. In margine manu posteriore : ἑώρ(ων) ὧδε.

22 Ἡλιοδώρου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα

23 πε(ρὶ) τῆς θείας ταύτης τέχνης διὰ στίχ(ων) ἰάμβων.

24 Θεοφράστου φιλοσόφου πε(ρὶ) τῆς αὐτῆς τέχνης ὁμοίως δ(ιὰ) στίχω(ν).

25 Ἱεροθέου φιλοσόφου πε(ρὶ) τῆς αὐτῆς θείας τέχνης διὰ στίχων.

26 Ἀρχελάου φιλοσόφου πε(ρὶ) τῆς θείας ταύτ(ης) καὶ ἱερᾶς τέχ(νης) διὰ στίχω(ν).

27 Πελαγίου φιλοσόφου πε(ρὶ) χρυσοποιίας.

28 Ὀστάνου φιλοσόφου πρ(ὸς) Πετάσιον πε(ρὶ) τῆς αὐτ(ῆς) ἱερᾶς τέχνης.

29 Δημοκρίτου πε(ρὶ) πορφύρας καὶ χρυσοῦ ποιήσεω(ς) φυσικὰ καὶ μυστικ(ά).

F. 2v. 1 Τοῦ αὐτοῦ πε(ρὶ) ἀσήμου ποιήσεως.

2 Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον διάλεξις πε(ρὶ) τῆς

3 τοῦ θείου Δημοκρίτου βίβλου.

4 Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου πε(ρὶ) θείου ὕδατος.

5 Τοῦ αὐτοῦ περὶ χρυσοποιίας.

6 Ζωσίμου Πανοπολίτου πε(ρὶ) ἀρετῆς.

7 Ἀγαθοδαίμονος κεφάλαιον.

8 Ἑρμοῦ Ζωσίμου Νείλου Ἀφρικανοῦ κεφάλαια.

9 Ζωσίμου φιλοσόφου πρὸς Εὐσέβειαν πε(ρὶ) τῆς ἱερᾶς καὶ

10 θείας τέχνης κεφάλαια λ̅ε̅.

11 Ὀλυμπιοδώρου φιλοσόφου εἰς τ(ὸ) κατ' ἐνέργειαν Ζωσίμου.

12 Ζωσίμου πρὸς Θεόδωρον κεφάλαια ι̅ε̅.

13 Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου πε(ρὶ) χρυσοποιίας.

14 Πάππου φιλοσόφου πε(ρὶ) τῆς θείας τέχνης.

15 Μωσέως πε(ρὶ) διπλώσεως χρυσοῦ.

16 Εὐγενίου καὶ Ἱεροθέου κεφάλαια.

17 Ζωσίμου πε(ρὶ) ὀργάνων καὶ καμίνων.

18 Τοῦ αὐτοῦ πε(ρὶ) θείου ὕδατος.

19 Τοῦ αὐτοῦ πε(ρὶ) ὀργάνων καὶ καμίνω(ν) γνήσια ὑπ(ο)μνήματα.

20 Βαφὴ ἤτοι μεταβολὴ πυροχάλκου πρὸς ἀσπρόχαλκον.
21 Βαφὴ καὶ ποίησις τοῦ ἰνδικοῦ σιδήρου.
22 Βαφὴ πρὸς ξίφη καὶ ἐργαλεῖα λαξευτικά.
23 Πε(ρὶ) ἀσήμου καὶ ὑδραργύρου καὶ κινναβάρεως ποίησις.
24 Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας πε(ρὶ) μέτρων καὶ σταθμῶν.
25 Τοῦ Χριστιανοῦ πε(ρὶ) εὐσταθείας τοῦ χρυσοῦ.
26 Τοῦ αὐτ(οῦ) πε(ρὶ) χρυσοποιίας κεφάλαια λ̅.
27 Πε(ρὶ) φούρμων καὶ τόλων ποιήσεως.
28 Πε(ρὶ) διαφορᾶς μολίβδου καὶ πε(ρὶ) χρυσοπετάλων.
29 Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιίας.
30 Ἕτερα κεφάλα(ια) διαφόρων ποιητῶ(ν) πε(ρὶ) χρυσοποιίας.

CODEX MARCIANUS 598

Descripsit J. L. Heiberg.

---

2. Marcianus 598, chartaceus, saec. XVI.

F. 1-3r. Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου καὶ διδασκάλου τῆς μεγάλης καὶ ἱερᾶς ταύτης τέχνης περὶ χρυσοποιίας. πρᾶξις σὺν θω̅ πρώτη.
Inc. : Θεὸν τὸν πάντων ἀγαθῶν αἴτιον. Expl. : τὴν ὑπεράγαθον τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα.
Ed. Ideler, *Physici et medici Graeci minores*, II, p. 199-202.

F. 3v-7v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου σὺν θω̅ πρᾶξις δευτέρα.
Inc. : Τὸ τῶν ἀριθμῶν συγκείμενον πλῆθος. Expl. : τὰ ἔργα σου κε̅' πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 202-208.

F. 7v-8r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον.
Inc. : Περὶ τοῦ ἀγροῦ γνῶθι. Expl. : καὶ μυστικῶν λόγων μάθῃ.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 208.

F. 8r-11r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου περὶ τοῦ ἐνύλου κόσμου πρᾶξις σὺν θω̅ γ̅.
Inc. : Πῶς διοργανοῦται καὶ πῶς. Expl. : ὑέλῳ λαμπρῷ καὶ νίτρῳ καὶ μυσί.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 209-213.

F. 11r-15v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν. πρᾶξις σὺν θω̅ τετάρτη.
Inc. Πᾶσα δόσις ἀγαθή. Expl. : εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 213-219.

F. 15^v-18^r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν τῆς θείας τέχνης. πρᾶξις σὺν θῷ ε̅η.
Inc. : Τίς μακάριος. Expl. : εἰς τοὺς αἰῶνος τῶν αἰώνων ἀμήν.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 219-223.

F. 18^r-23^v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ς̅η.
Inc. : Τὰ ἄτομα καὶ ἀμερῆ. Expl. : τὸν Ἰησοῦν θεὸν ἡμῶν.
Ed. Ideler, *l. c.*, p. 223-231.

F. 23^v-28^v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ζ̅η.
Inc. : Θεὸν τὸν ἄρρητον. Expl. : τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
Ed. Ideler, *l. c.*, p. 231-237.

F. 28^v-32^r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου πρᾶξις ἢ περιτομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης.
Inc. : Ἐξομολογοῦμαί σοι. Expl. : αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 238-242.

F. 32^v-40^v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα. πρᾶξις σὺν θῷ ἐννάτη.
Inc. : Ὁ ἄναρχος καὶ ὑπεράρχιος θεός. Expl. : ἐν σήψει γὰρ καὶ θέρμῃ γίνεται φάρμακον τρέχων εἰς πᾶν σῶμα ἀκωλύτως. ἐνταῦθα γὰρ τῆς φιλοσοφίας ἡ τέχνη πεπλήρωται. F. 35^v expl. : οὐκ ἄρα ἰὸς, f. 36^r inc. : ν.ϑερὸς καὶ φησὶν ἐν τοῖς ζωμοῖς μετὰ τὸ ὠὰ κάτω | καὶ γε (lacuna) | (mg. m. 1 : λυπεῖ με τὸ λεῖπον λίαν ὦ φίλος) λεσαν καὶ ἀλήθειαν εἶπον κτλ. Cf. Ideler, *l. c.*, II, p. 247, 22-24 ; Berthelot, *l. c.*, I, p. 180.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 243-253.

F. 41^r-46^r. Ἡλιοδώρου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγαν βασιλέα περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων. Expl. : στίχοι σ̅ξ̅η̅.
Ed. Fabricius, *Bibliotheca Graeca*, cur. C. Harles, VIII, p. 119 sq.

F. 46^r-50^v. Θεοφράστου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας (καὶ ἱερᾶς del.) τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων. Expl. : στιχ' σ̅ξ̅ε̅.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 328-335.

F. 51^r-55^r. Ἱεροθέου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης διὰ στιχ. Expl. : στιχ σ̅λ̅.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 336-342.

F. 55^r-61^r. Ἀρχελάου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς ἱερᾶς τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων. Expl. : στιχ τ̅κ̅β̅.
Ed. Ideler, *l. c.*, II, p. 343-352.

F. 61^v vacat.

F. 62^r-66^r. Πελαγίου φιλοσόφου περὶ τῆς θείας ταύτης καὶ ἱερᾶς τέχνης.
Ed. Berthelot, *Collection des anciens alchimistes Grecs*, II, p. 253-261.

F. 66^r-66^v. Ὀστάνου φιλοσόφου πρὸς Πετάσιον περὶ τῆς ἱερὰς αὕτης καὶ θείας τέχνης.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 261-266.

F. 67^r-73^v. Δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 41-53.

F. 73^v-79^v. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 56-69.

F. 79^v-81^r. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, **421-424**.

F. 81^r-96^r. Τοῦ αὐτοῦ ἀνεπιγράφου φιλοσόφου κατὰ ἀκολουθίαν χρήσεως ἐμφαῖνον τὸ τῆς χρυσοποιίας συνεπτυγμένον σὺν θεῷ. Expl. : οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνθέματος.
Cf. cod. Oxon. 2, f. 19-32^v (*Catalogue des manuscrits alchimiques Grecs*, III, p. 8).

F. 96^v-99^r. Ζωσίμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς. Expl. : ὡς πολύειδον.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, 107-113.

F. 99^r-99^v. Ζώσιμος λέγει (rubr.). Expl. : μαργάρου ἐστίν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, 113-114, 20.

F. 99^v. Ἀγαθοδαίμονος.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 115, 6-8.
Ἑρμοῦ (μὴ l. 10 om.).
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 115, 9-11.

F. 99^v-101^r. Ὅτι σύνθετον καὶ οὐχ ἁπλοῦν τὸ εἶδος καὶ τίς ἡ οἰκονομία.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. **272-275**.

F. 101r-102r. Ποίησις μᾶλλον τοῦ παντός (rubr.).
Inc. : Ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς ἀμφοτέρων οὐκ διετήσεως οὐκ ἀφερέθη τὸ κάλλυμα δίκαιον ἐξ ὑπαρχῆς τὴν ποίησιν τοῦ παντὸς ὑμῖν κωμαίους διαγράφειν. Expl. : τουτέστιν τῆς φυγῆς διὰ τῆς οἰκονομίας.
Ed. Berthelo t,*l.c.*, II, p.275-277.

F. 102r-102v. Ἄλλως ἡ οἰκονομία (rubr.).
Inc. : Τινὲς μὲν οὖν οὕτως. Expl. : ἔρρωσο ἐν κῳ.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 278.

F. 102v-103r. Τίς (T rubr.) ἡ τῶν ἀρχαίων ἄσβεστος. Expl. : ἀλλ' ὅτι καὶ τὸ χρῶμα τὸ ζητούμενον οὐκ ἀεὶ φέρει. †
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 279-280.
Spatium unius lineae.

F. 103r-103v. Τίνες (T rubr.) μὲν οὖν τὸν ♁. Expl. : τὸ δὲ τρίτον μέλαν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 280.

F. 103v. Ἄλλη οἰκονομία (τῆς ins. atram. nigro) ἀσβέστου (rubr.).
Inc. Ἔνιοι δὲ θ λαβόντες. Expl. : τάχα οὖν ὑπὸ ἑτέρας τῆς φύσεως Ν(ε) κατέχεται.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 280-281.

F. 103v-104r. Ἑτέρα ποίησις ἀσβέστου : — A (rubr.).
Inc. : Ἄλλοι δὲ ἄσβεστον μόνην. Expl. : πολλὴν φροντίδα πεποίηται.
Ed. Berthelot, *l. c.*, p. II, 281-282.

F. 104r. Ἄλλως (rubr.).
Inc. : Τινὲς δὲ τὴν A(B) ὁμοίως. Expl. : ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν ≈ ἐχρῆτο.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 282.
Spatium unius lineae.

F. 104r-104v. Ἕτεροι (E rubr.) δὲ τὴν σποδὸν τῶν πρώτων ≈. Expl. : ἀγωγή.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 283.

F. 104v. Ἄλλως (rubr.). ἔνιοι δὲ τὰς σκωρίας. Expl. : τῇ πρώτῃ ἐξαιθαλώσει.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 283.

Ἑτέρως ἡ ποίησις (rubr.). τινὲς δὲ οὐκ ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Expl. : εἰς καιρὸν καταβαφῆς.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 284.
Ἑτέρως ἡ ἀγωγή (rubr.). ἄλλοι δὲ οὕτως ἐποίουν. Expl. : ἐξ αὐτοῦ δύο (lacuna) καὶ τῆς Γο καὶ εἶχον τὸ φάρμακον.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 284.

F. 104v-105r. Συμπέρασμα τῆς ποιήσεως (rubr.). ἐγὼ δὲ τοὺς πόνους.
Expl. : καὶ δούλοι χ̅υ̅ τοῦ θ̅υ̅ ἡμῶν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 284-285.

F. 105r. Τοῦ αὐτοῦ χριστιανοῦ περὶ τοῦ θείου ὕδατος πόσα τε (πόσα τὰ supra scr. postea) εἴδη τοῦ γενικοῦ θείου ὕδατος καὶ τίς ὁ ἐπὶ τῆς τιτάνος καὶ τίνα τούτων εἰς τὰ ὀνόματα.
Inc. : Ὁ περὶ τοῦ θείου ὕδατος λόγος. Expl. : συμπαθείᾳ δὲ μᾶλλον.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 399-400.

F. 105v-106r. Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων διαφωνία.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 400-401.

F. 106r. Τίς ἡ καθόλου τοῦ ὕδατος οἰκονομία.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 401-402.
Ἡ τοῦ μυθικοῦ ὕδατος ποίησις (rubr.). τὸ δὲ ⌓ ἢ θ ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον τοὺς κενούς.
Dimidia pars paginae vacat.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 402, 3-4.

F. 106v vacat.

F. 107r. Imago labyrinthi, λαβύρινθος ἥνπερ σολομὼν ἐτεκτήνατο.
Ed. Berthelot, *l. c.*, I, p. 157.

F. 107v. Εἴ τιν(α) λαμβύρινθον ἀκούεις ξένε. Expl. : μηδὲν διδοὺς πράσσειν σε τῶν τῆς ἐξόδου.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 39-40.

F. 108r-109r. Sine titulo post spatium unius lineae : Ἐπεὶ (Ἐ- rubr.) οὖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον. Expl. : καὶ παρ' ἐκείνων ἦλθεν εἰς ἡμᾶς.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 402, 348. Cf. I, p. 184.

F. 109r-111r. Περὶ βαφῆς σιδήρου (rubr.).
Inc. : Βαφὴ ♂ ἐστὶν ἡ σχεδὸν. Expl. : τοῖς πλεονεκτήμασιν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 342-345.

F 111r-113v. Περὶ ποιήσεως ἀσήμου (mg. ϛ [☉]). ☾υ δεῖ λαβεῖν. Expl. : τὰ φευκτὰ ἄφευκτα ποιεῖ.
Περὶ κιναβάρεως (rubr.). δεῖ γινώσκειν. Expl. : ὡς ἐπινοεῖς.
Ἄλλως περὶ κιναβάρεως (rubr.). δεῖ γινώσκειν. Expl. : θαυμάσια ξίφη.
Οἱ παλαιοὶ φασὶν οὕτως (rubr.). οἱ μὲν λίθον χάλκιον. Expl. : τὸ ὄξος τῶν ἀρχαίων, omnia cum multis lacunis.
Ὑδραργύρου ποίησις (rubr.). ☽υ [☉]. λαβὼν ψιμύθιον. Expl. : ἄφελε τὴν ☽.
Spatium unius lineae.
Λαβὼν ἄμμον. Expl. : ἐκφύσησον ἵνα δείξῃ.
Spatium unius lineae.
Λαβὼν γῆν. Expl. : εὑρήσεις ὃ ζητεῖς.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 36-38, 18-19, 220-222. Cf. I, p. 184.

F. 113v-115r. Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν.
Inc. : Περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν ἐν πλάτει ἐξήγησις. Expl. : δέον γινώσκειν ὅτι ὁ Ἰὼβ ἐν τῇ πληγῇ ἐποίησεν ἔτη ἑπτὰ ἥμισυ.
Cf. Hultsch, *Metrologicorum scriptorum reliquiae*, I, p. 253 sqq.; Berthelot, *l. c.*, II, p. 395, 2, not.

F. 115r-117r. Τοῦ χριστιανοῦ περὶ εὐσταθείας τοῦ χρυσοῦ (rubr.).
Inc. : Τῆς δευτέρας πραγματείας. Expl. : ποίει οὖν ὡς ἄρευστον.
Ed. Berthelot, *l.* c., II, p. 395.

F. 117r-118v. Περὶ ἐξατμήσεως ὕδατος θείου (rubr.).
Inc. : Ἐν τοῖς ἡμετέροις οἴκοις. Expl. : ἔστιν δὲ ὁ τρόπος οὗτος καρκινοειδής.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, 138-140, 8.
Spatium duarum linearum.

F. 118v-120r. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θείου ὕδατος (rubr.).
Inc. : Λαβὼν ὠὰ ὅσα βούλει. Expl. : οἷαπέρ ἐσιν. ἔρρωσθε ἐν χω̅ τῷ θω ιυ̅ ἀμήν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 141-143.

F. 120r. Περὶ συνθέσεως ὑδάτων (rubr.).
Inc.: Θέσις (Θ rubr.) ὑδάτων καὶ κίνησις. Expl. : ὑποφεύγει ἡ φύσις.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 107-108, 1.

Περὶ φώτων (rubr.). ἐλαφρὰ φῶτα πᾶσαν τὴν τέχνην ἀναφέρει.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 144, 8, not.
Spatium quattuor linearum.

F. 120v-121r. Παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην (rubr.)
Inc. : Παρεγγυῶ τοίνυν ὑμῖν. Expl. : οἱ δὲ τοῖς συνεψηθεῖσι τῷ ὕδατι τῆς ἰώσεως.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 144-145.

F. 121r-121v. Ποίησις κρυσταλλίων (rubr.).
Inc. : Λαβὼν οὖν ὅσα θέλεις. Expl. : καὶ ποιῆσαι κιννάβαριν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 348-350.
Spatium unius lineae.

F. 121v-123r. Αἰθάλαι δὲ λέγονται. Expl. : δακτύλους δύο ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 250-252.
Post p. 251, 22 spatium unius lineae.

F. 123r. Περὶ λευκώσεως.
Inc. : Ἡ λεύκωσις καῦσις ἐστίν. Expl. : τῆς ἀνιάτου νόσου.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 211.

F. 123r-123v. Βαφὴ τοῦ παρὰ Πέρσαις ἐξευρημένου χαλκοῦ γραφεῖσα ἀπὸ ἀρχῆς Φιλίππου (rubr.).
Inc. : Λαβὼν θ″ θίας ὅσον βούλει. Expl. : βέλτιον ἀπεργάζεται τὸ προκείμενον.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 346-347.

F. 123v-124r. Βαφὴ τοῦ Ἰνδικοῦ σιδήρου γραφεῖσα τῷ αὐτῷ χρόνῳ.
Inc. : Λαβὼν σιδήρου ἁπαλοῦ. Expl. : τὴν τελείωσιν τοῦ ξηρίου σημάνας.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 347 sqq., 404-405 (u. ad p. 404, 8).

F. 124r-125r. Ἀντίθεσις ἡ λέγουσα ὅτι τὸ θεῖον ὕδωρ ἕν ἐστι τῷ εἴδη καὶ ἡ λύσις αὐτῆς (rubr.).
Inc.: Τινὲς δὲ φασίν. Expl. : εἴδους ἠπήγετο.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 405-407.

F. 125r-126r. Ἄλλη ἀπορία (rubr.).
Inc. : Τὸ ἐν ἀβύσσαιον ὕδωρ. Expl. : καθαυτὸ πέφυκεν ἄνθρωπος.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 407-408.

F. 126r. Τοῦ χριστιανοῦ σύνοψις τὶς ἡ αἰτία τῆς προκειμένης συγγραφῆς (rubr.).
Inc. : Πολλάκις ὑμῖν. Expl. : ὕλης γνωσθήσεται.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 409, 1-9.

F. 126r-126v. "Οτι τετραχῶς διαιρουμένης τῆς ὕλης διάφοροι ἀπογίνονται τῶν ποιήσεων αἱ τάξεις τῶν οἰκείων μερῶν ποτὲ μὲν διχαζομένων ποτὲ δὲ συμπλεκομένων ἀλλήλοις (rubr.).
Inc. : Τῆς ὕλης εἰς τέσσαρας μοίρας. Expl. : ἀναγκαίως μεθαρμοζόμενα.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 409-410.

F. 126v-128v. Πόσαι εἰσὶν αἱ κατ' εἶδος καὶ γένος διαφοραὶ τῶν ποιήσεων (rubr.).
Inc. : Τετραμεροῦς ὑπαρχούσης. Expl. : ἐπιράθημεν ἀκολουθῆσαι γραφαῖς.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 410-414.

F. 128v-129r. Πῶς δεῖ νοεῖν αὐτὰς καὶ σχήμασι γεωμετρικοῖς (rubr.).
Inc. : Ἐπειδὴ τετραμερές. Expl. : ἔστωσαν δὲ τὰ διαγράμματα οὕτως. Sine figuris.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 414-415.

F. 129r-131v. Τίς ἡ ἐν ἀποκρύφοις τῶν παλαιῶν ἐκδεδομένη τάξις (rubr.).
Inc. : Ἀρκτέον ἔνθεν λοιπὸν τῆς ἐξ ἀδύτων πιστῆς οἰκονομίας | λαβὼν (lac. tertiae partis lineae) σώαν. Expl. : ὁμοχρόοις καὶ βάψεις.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 415-421.

F. 132r-132v. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων ἐρίων σταθμὸς ὤφειλεν καὶ πόσος ὁ τῆς κομάρεως καὶ πόσος ὁ τῶν βεβαμμένων ὑδάτων (rubr.).
Inc. : Χρὴ μέντοι. Expl. : ἄφευκτον.
Τίς ἡ τοῦ μέλανος ξηρίου κατασκευή (rubr.).
Inc. : Ἐπὶ χρώματος. Expl. : ἔλαττον ἄφευκτον.
Τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις (κομ. σύνθ. corr. ex κοκανος ξηρίου κατασκευή) (rubr.).
Inc. : Ἡ κράσις τοῦ φαρμάκου. Expl. : μιγνυμένης.
Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία (rubr.).
Inc. : Ἐξαιθριῶσαι. Expl. : τέλειον τὸ ξηρίον.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 373-375.

F. 132v. Ποῖον εἶναι χρὴ τοῖς ἤθεσι τὸν ἐπιόντα τὴν ἐπιστήμην (rubr.).
Inc. : Χρεὼν εἶναι. Expl. : βλαβήσεται μᾶλλον.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 35, 8-16.

F. 132v-133r. "Ορκος (rubr.).
Inc. : Ὄμνυμί σοι. Epxl. : ἀνου φύσιν ὀλισθεῖσαν ἰδὼν διορθώσατο.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 27.

F. 133r-134r. Εἰ θέλης ποιῆσαι φούρμας καὶ τόλους ἀπὸ βροντισίου ποίει οὕτως (rubr.).
Inc. : Λαβὼν νόμισμα. Expl. : καὶ ἀποτρέχουσιν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 375-377.

F. 134r-135r. Περὶ διαφορᾶς μολίβδου καὶ χρυσοπετάλου (rubr.).
Inc. : Μόλιβδος θαλάσσης. Expl. : ἄμαξαν ϸ ϙσ | σοφύγυ ἀ ℘ δ : —
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 377-379.

F. 135v-140v. Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιίας (rubr.).
Inc. : Ἀφροδίτης σπέρμα. Expl. : ὠρόχαλκος ἐστὶν ὁ (corr. ex ἡ) καινὸς (mg. νικαϊνος) ὁ διὰ καδμίας γινόμενος.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 4-17.
Duae tertiae partes pag. 140v vacant.

F. 141r. Περὶ ξηρίου (rubr.).
Inc. : Τρεῖς δυνάμεις. Expl. : ἐνεργείας.
Περὶ ἰοῦ (rubr.).
Inc. : Εἰ μὲν ἰώδης. Expl. : τῶν οὐσιῶν.
Ed. Berthelot, *l.* c., II, p. 205.

F. 141r-141v. Περὶ αἰτίων (rubr.).
Inc. : Τέσσαρα γάρ εἰσιν. Expl. : καὶ ἕτερόν τι οὐ δέχονται.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 206.

F. 141v. Οὗτος (O rubr.) ὁ χαλκάνθρωπος. Expl. : καὶ ἁρμόδιον.
Καδμίας πλύσις (rubr.).
Inc. : Λαβὼν καδμίαν. Expl. : ξήρανον ἐν ☍.
Ed. Berthelot, *l.* c., II, p. 207.

F. 141v-142r. Περὶ βαφῆς (rubr.).
Inc. : Ἐὰν μὴ ἐπιεικῶς. Expl. : διιππεύουσιν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 207-208.

F. 142r. Περὶ ξανθώσεως (rubr.).
Inc. : Οὐ πᾶσιν ἔδοξεν. Expl. : καταβαλλόμενον.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 208.

F. 142r-144v. Περὶ τῶν μεταλλικῶν (-λλ- corr. ex λ) λίθων ἐν οἷς ὁ χρυσὸς ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ὅπως κατασκευάζεται (rubr.).
Inc. : Ὅτι ἀπὸ τοῦ Μεμφιτῶν. Expl. : ἐπ᾽ αὐτὴν τὴν θάλασσαν.
Cf. Berthelot, *l. c.*, II, p. 26, 7-8.

F. 144v-146v. Ἄλλως περὶ μετάλλων χρυσοῦ (rubr.).
Inc. : Ὅτι τὴν ἀστυγείτονα, f. 145v : παραπέμπεσθαι τοῦ γένους (lacuna) | πατῇ μετὰ τοῦ κόμεως ☍, mg. οὗτος μὲν ἦν ἐν τῷ ἀντιγράφῳ δοκεῖ δέ μοι τὸ λεῖπον οὐκ ὀλίγον εἶναι. Expl. : τὴν τῶν φώτων ποσότητα. ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 146, 4-148, 5; cf. I, p. 184.

F. 146v-147r. Περὶ τὰ ὑποστατὰ καὶ τὰ δ̄ σώματα κατὰ τὸν Δημόκριτον τὸν εἰπόντα (rubr.).
Inc. : Τὰ τέσσαρα σώματα. Expl. : καὶ βαπτικὸν π̅ν̅α̅.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 148-149, 12.

F. 147r-148v. Περὶ τῶν αὐτῶν σταθμῶν ὠμῶν τε καὶ ἑφθῶν (rubr.).
Inc. : Τῶν γραφῶν περὶ τούτων. Expl. : τὸν περὶ σταθμῶν λόγον. ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, 149, 13-153.

F. 148v. Περὶ διαφορᾶς ♀ κεκαυμένου (rubr.).
Inc. : ♀ κεκαυμένον ποιοῦσιν. Expl. : ἵνα γένηται ♀ ♄ ἐτήσιος ♀.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 153-154.

F. 148v-149v. Περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν τὸ Υ Δ′υ καλοῦσιν καὶ τοῦτο σύνθετον ἐστὶν καὶ οὐχ ἁπλοῦν (rubr.).
Inc. : Τὴν προγεγραμμένην νεφέλην. Expl. : ἑξῆς δὲ καὶ περὶ τῶν καιρῶν ζητήσωμεν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 154-156.

F. 149v-150v. Περὶ τῶ παντὶ καιρῷ ἀρκτέον (rubr.).
Inc. : Ἀναγκαῖον καὶ περὶ καιρῶν. Expl. : καὶ ἀμφιβάλλω.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 156-158.

F. 150v-155r. Περὶ τῆς κατὰ πλάτος ἐκδόσεως τὸ ἔργον (rubr.).
Inc. : Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Expl. : καὶ ξανθούμενα ξανθοῦσιν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 159-167.

F. 155r-155v. Περὶ τοῦ τί ἐστὶ κατὰ τὴν τέχνην οὐσία καὶ ἀνουσία (rubr.).
Inc. : Οὐσίας ἐκάλεσεν ὁ Δημόκριτος. Expl. : οἱ δὲ ζωμοὶ Δυ Υ εἰσίν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 167-169.

F. 155v-156r. Περὶ τοῦ ὅτι πάντα περὶ μιᾶς βαφῆς ἡ τέχνη λελάληκεν (rubr.)
Inc. : Ἑρμῆς καὶ Δημόκριτος. Expl. : τὸν ἰὸν λέγων.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 169-170.

F. 156r-156v. Περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ δ̄ σώματα τῶν βαφῶν εἰσὶ δὲ (rubr.).
Inc. : Τὸν ♀ ἡ Μαρία φάσκει. Expl. : καὶ τελειωθεὶς τελειοῖ. ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 170-171.

F. 156v-157v. Περὶ τοῦ χρηστέον ⊗ ἀντίλογος (rubr.).
Inc. : Ἔγνως ὅτι ἓν τὸ πᾶν. Expl. : καὶ ἡ θεῖα Μαρία.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 171-174.

F. 157v-159r. Περὶ ☍ ☍ (rubr.).
Inc. : Οὐκ ἐμὲ ἐπερώτησας. Expl. : καὶ οὕτως μὲν ὁ περὶ Υ Δυ λόγος.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 174-177.

F. 159r-160r. Περὶ σταθμῶν (rubr.).
Inc. : Ὁ περὶ σταθμῶν λόγος. Expl. : τὸ προειρημένον σύνθεμα.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 177-179.

F. 160r-161r. Περὶ καύσεως σωμάτων (rubr.).
Inc. : Φέρε τοίνυν ἐκ τῶν φιλοσόφων. Expl. : ξανθώσεως ζητήσωμεν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 179-181.

F. 161r-162r. Περὶ σταθμοῦ ξανθώσεως (rubr.).
Inc. : Διὰ τί ὁ Ἀγαθοδαίμων. Expl. : λαληθήσεται τρόπος.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 181-183.

F. 162r-163r. Περὶ Υ Δυ (rubr.).
Inc. : Πρῶτον δεῖξαι δεῖ. Expl. : Ὑπὸ τῶν θειωδῶν κατέχεται.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 184-186.

F. 163^{r}-164^{r}. Περὶ σημασίας $\overset{\chi}{\omega}$ (ὤχρας (postea add.) (rubr.).
Inc.: Σημασία $\overset{\chi}{\omega}$ γίνεται. Expl. : ἔπειτα τὸ ξανθῶσαι.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 186-187.

F. 164^{r}-165^{v}. Περὶ οἰκονομίας τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος (rubr.).
Inc. : Πάλιν τοὺς ἀρχαίους. Expl. : τῆς $\overset{\Gamma}{\mu}$ σώματος.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 188-190, 2.

F. 165^{v}-168^{v}. Περὶ σώματος μαγνησίας καὶ οἰκονομίας (rubr.).
Inc. : Ταῦτα μὲν ἡ Μαρία. Expl. : ὡς γέγραπται ἡμῖν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 191-198.

F. 168^{v}-169^{r}. Περὶ ἀφορμῶν συνθέσεως (rubr.).
Inc. : Ἡ περὶ ἀφορμῶν σύνθεσις. Expl. : ἐποίησα. ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 204.

F. 169^{r}. Περὶ ζύθων ποιήσεως (rubr.).
Inc. : Λαβὼν κριθὴν λευκὴν. Expl. : καὶ ἀνακρίνουσιν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 372.

F. 169^{r}-170^{r}. Στάκτης ποίησις (rubr.).
Inc. : Τέφρας ξύλων. Expl. : τὴν ψυχροβαφήν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 372-373.

F. 170^{r}-187^{v}. Ὀλυμπιοδώρου φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως εἰς τὸ κατενέργειαν Ζωσίμου ὅσα ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα (rubr.).
Inc. : Γίνεται ἡ ταριχεία. Expl. : δηλονότι τοῦ πυρός.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 69-104.

F. 187^{v}-189^{v}. Ζωσίμου πρὸς Θεόδωρον κεφάλαια (rubr.).
Inc. : Περὶ ἐτησίου. Expl. : νικώσει τὰς φύσεις.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 215-218.

F. 189^{v}-193^{v}. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου (rubr.).
Inc. : Τὸ ᾠὸν τετραμερές ἐστιν. Expl. : εἰς τὴν βαφὴν κατάθες.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 433-441.

F. 193^{v}-194^{r}. Πάππου φιλοσόφου (rubr.).
Inc. : Ὅρκῳ οὖν ὄμνυμί σοι. Expl. : τοῦ παντὸς λόγου.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 27-28.

F. 194^{r}-194^{v}. Μωσέως δίπλωσις (rubr.).
Inc. : ♀ καλαϊνου Γο ᾱ. Expl. : τὸ πᾶν ☍ σὺν θῶ̄.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 38-39.

F. 194^{v}. Εὐγενίου (rubr.).
Inc. : $\overset{κε}{♀}$ μέρη τρία. Expl. : εὔριζον καλόν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 39.

F. 194^{v}-195^{r}. Ἱεροθέου περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης (rubr.).
Inc. : ☍ στο $\overset{με}{μ}$ ᾱ. Expl. : πάντων τῶν ἁγίων γένοιτο ἀμήν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 450-451.

F. 195^{r}-197^{r}. Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων (rubr.).
Inc. : Ἡ τῆς ὡρωμένης καμίνου διαγραφή. Expl. : ἔστω ἀνεξάλειπτον. Sine figuris.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 224-227.

F. 197^{r}-197^{v}. Περὶ τοῦ θείου ὕδατος (rubr.).
Inc. : Τοῦτο ἐστὶν τὸ θεῖον καὶ μέγα μυστήριον. Expl. : ἀνάκειται δὲ τῷ ἐρτύλῳ.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 143-144.

F. 197^{v}. Ποίησις ἐκ τουτίας ☾ (rubr.).
Inc. : Τουτίας ϛΓ. Expl. : καὶ γίνεται ☾.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 227-228.
Dimidia pars paginae vacat.

F. 198^{r} alio ductu (m. 2) : Κλεοπάτρης χρυσοποιία, figurae aliquot, i. a. ἀντιχειρος σωλην, εν το παν, v. Berthelot, *l. c.*, I, p. 132.

F. 198^{v} vacat.

F. 199^{r}-203^{r}. Τοῦ αὐτοῦ Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων γνήσια ὑπομνήματα. περὶ τοῦ ω̅ στοιχείου (rubr.).
Inc. : Τὸ ω̅ στοιχεῖον στρογγύλον. Expl. : καίεσθαι καὶ φρύγεσθαι.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 228-235.

F. 203^{r} m. 2 : Ἀλφαβητος των γραματων ελ ηνηκα (cryptographica).
Ed. Berthelot, *l. c.*, I, p. 156.
Dimidia pars paginae vacat.

F. 203^{v} m. 2 : figura camini (βῆκος — φῶτα).
Ed. Berthelot, *l. c.*, I, p. 138.

F. 204^{r}. Περὶ τοῦ τριβίκου καὶ τοῦ σωλῆνος (rubr.).
Inc. : Ἑξῆς δὲ τὸν τρίβηκον. Expl. : ὁ δὲ τύπος οὕτως.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 236-237, 5.

F. 204^{v} m. 2 : duae figurae (λιχάν — σωλήν).
Ed. Berthelot, *l. c.*, I, p. 139.

F. 205^{r}. Ποίησις ☾ (rubr.).
Inc.: Λαβὼν ♄. Expl.: ♀''.
Ἕτερον (rubr.).
Inc.: Λαβὼν ☽. Expl.: γένηται ὕδωρ. τοῦ σολομῶν^{τ} ἰου^{δ} ἐκ τῆς ἱερᾶς τοῦ ♂♉.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 389-390, 4.

F. 205^{r}-205^{v}. |+| γέλασά σοι καὶ εἰς ἐξάκουστον. Expl.: καὶ τὰ μηχανικὰ αὐτῶν.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 237, 6-21.

F. 205^{v}. Περὶ ἑτέρων καμίνων (rubr.).
Inc.: Ἐπειδὴ ἑξῆς ὁ λόγος ἡμῖν. Expl.: τοῖς τῶν ἀγγείων κύβοις.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 237, 22-238, 16.

F. 206^{r} m 2: duae figurae caminorum, v. Berthelot, *l. c.*, I, p. 148-149.

F. 206^{v}. Ἡ δὲ κάμινος. Expl.: ἡ δὲ ποίησις αὐτῆς αὕτη.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 238, 17-24.
Sequuntur m. 2 duae figurae caminorum (φιαλη επιπωμος, αγγος οστρακινον), v. Berthelot, *l. c.*, I, p. 143.

F. 207^{r}-207^{v}. Λαβὼν τὴν ἀπομένουσαν ξηράν. Expl.: ἐπληρώθη σὺν θῷ χρίσις Ἰουστίνου.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 104-105.
Sequitur spatium unius lineae.

F. 207^{v}. Τουτία μαραζῆ. Expl.: κολπαχερί.
Ed. Berthelot, *l. c.*, I, p. 153.
Cπαι τὸ πᾶν. Expl.: τ ☿ ♀, ὁ νοήσας μακάριος (haec tria verba rubr.).
Ed. Berthelot, *l. c.*, I, p. 152.
Ⓗ ἰστέον ὅτι τὸ λεγόμενον. Expl.: τὴν ἶριν τὴν οὐρανίαν.

F. 208 vacat.

F. 209^{r}-213^{r}. Τοῦ μακαρίου καὶ πανευφήμου Ψελλοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἁγιώτατον π̅ρ̅ιαρ^{χ} τὸν Ξιφιλῖνον περὶ χρυσοποιίας (rubr.).
Inc.: Ὁρᾷς ὦ δέσποτα. Expl.: ὅμως δι᾽ αὐτῆς κεκορήσομαι πλέον.
Alia manu cum multis emendationibus supra scriptis.

Seq. ἐμπύριε (ριζε supra scr.) φρήν. Expl.: ἄλλο τοῦ λόγου φέρων.
(1) χρύσαμος | (2) σανδαράχη | (3) | (4) κινάβαρι | (5) | (6) θεῖον ἄπυρον. ||

F. 213^{v}-215^{r}. Ὅρα ταῦτα τὰ σημεῖα καὶ νόει καλῶς | ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης καὶ χρυσοῦ βίβλου. Sequuntur duae columnae, I inc.: ♂ χρύσος. Expl.: ⊙ κινάβαρις. II inc.: ♄ μολύβδου ῥίνισμα. Expl.: ₦ ⧺ ῥίνισμα. Pars tertia col. II vacat.
Ed. Berthelot, *l. c.*, I, p. 112 sqq.

F. 215^{v}. Λειώσατε τὰ σώματα. Expl.: τὸ προσδοκώμενον.
Cf. Berthelot, *l. c.*, II, p. 203, 9.

F. 215^{v}-216^{r}. Περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης καὶ θείας τῶν φιλοσόφων (rubr.).
Inc.: Τῆς φύσεως τὸ ἄτρεπτον. Expl.: προσφάτων ὄντων.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 261, 11-17; cf. p. 299, 15-16.

F. 216^{r}-217^{r}. Δημοκρίτου βίβλος ε̅ προφωνηθεῖσα Λευκίππῳ (rubr.).
Inc.: Δημόκριτος Λευκίππῳ τῷ ἑτέρῳ πλεῖστα χαίρειν. ἰδοὺ μὲν. Expl.: τὸ πᾶν ἐφθόνησαν. ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 53-56.

F. 217^{r}-219^{r}. Mg. Ἴσις προφήτης τῷ υἱῷ αὐτῆς ☾ (rubr.).
Inc.: Ἶσις (Ἶ rubr.) προφήτης τῷ υἱῷ Ὥρῳ. ἀπιέναι σου μέλλοντος. Expl.: τὴν σανδαράχην ποίει.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 28-33.

F. 219^{r}. Γίνωσκε ὦ φίλε καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν. ἀρχή (rubr.).
Inc.: Πλάτων Ἀριστοτέλης. Expl.: καὶ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Μεμφέως.
Ed. Berthelot, *l. c.*, II, p. 25-26.
Spatium quinque linearum.

F. 219^{v} vacat.

F. 220^{r}-221^{v} manu recentissima: ὅρα ταῦτα κτλ. = f. 213^{v}-215^{r}.

F. 222^{r} (rec.): sigla zodiaci et planetarum.
Inc.: ♈ (aries). Expl.: ♄ ♄ ♄ (saturnus).

F. 222^{v}-234 vacant.

CODEX FLORENTINUS

Descripsit I. Hammer-Jensen.

---

3. Laurent. Graec. plut. 86, cod. 16.
Chartaceus in 4° minore, ff. 320, ab Antonio Dranganas a. 1492 scriptus.

F. 1. Titulus : Βίβλος χειμευτικοῖς μεταλικοῖς καὶ χαλκοῦεικοῖς [sic] : — τῆς θείας καὶ εἱέρὰς τέχνης καὶ χρυσωΰλου βίβλου.

Ἐκ τῶν τῆς Κλεοπάτρας περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων ἐξήγησις κατὰ πλάτος πρὸς εὐχερῆ εὕρεσιν ἑκάστης μνᾶς καὶ λίτρας καὶ οὐγγίας καὶ δραχμῆς καὶ γράμματος. Expl. f. 2ᵛ : τὸ σάτον ἐστὶν μόδικούμουλος [sic] σατα γ̄ μόδια γ̄.

Ed. F. Hultsch, *Metrologicorum scriptorum reliquiae*, I, pp. 253-257.

F. 2ᵛ. Ὅρα ταῦτα τὰ σημεῖα καὶ νόει καλῶς. ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης καὶ χρυσωΰλου βίβλου. Expl. f. 5ᵛ : ξηρὸν ξ′.

Ed. Berthelot, *Alchimistes Grecs* (Paris, 1888), *Introduction*, pp. 112-120.

F. 5ᵛ. Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς ἱερᾶς τέχνης· πρῶτον ἑλληνιστὶ μεταλευτικὸν τῶν τε σημείων καὶ τῶν ὀνομάτων.

Ed. Berthelot, *l. l.*, II, pp. 4, 11-17, 18.

Inc. : Ἀφροδίτης σπέρμα ἐστὶν ἄνθος. ἀλάβαστρον ἐστὶν ἄσβεστος ἀπὸ τῶν φλοιῶν τῶν ὠῶν, καὶ ἅλας ἄνθιον καὶ ἅλας ἀμωνιακὸν καὶ ἀρωνιακὸν καὶ ἅλας κοινόν (cf. Berthelot, *Alchimistes Grecs*, ad II, p. 4, 15). ... αἰθάλη ἐστὶν ὕδωρ κασσιτέρου καὶ μολύβδου καὶ χαλκοῦ (cf. Berthelot, ad II, p. 5, 14). (Berthelot, II, p. 5, 17 om.). ... ἀποσπερματισμὸς δράκοντός ἐστιν ὑδράργυρος ἡ ἀπὸ κινα☉́ (cf. Berthelot, ad II, p. 5, 18). ... ἄθικτον τὸ καθαρὸν καὶ ἀμόλυντον. ἄθικτον κυρίως etc. (cf. Berthelot, ad II, p. 6, 2-4). ... δράκοντος χολὴ etc., ἤγουν ἀπὸ κιναβάρεως (cf. Berthelot, ad II,

p. 6, 23). ... ἕλκυσμα ... ἀνακαυφθεὶς (cf. Berthelot, ad II, p. 7, 2). ... ἐκλείωσις etc. ... τῶν εἰδῶν (cf. Berthelot, ad II, p. 7, 7). ... ἐτήσιος λίθος ὁ χρυσόλιθος (cf. Berthelot, ad II, p. 7, 9). ... ζωμὸς βαφικός ἐστι καλακάνθη ἡ ὡς χάλκανθος οἰκονομηθῆσα κατὰ τὴν τέχνην. ζύμη σωμάτων σὺν αἰθάλη χουμενίων ἐστὶν κνίκου ἄνθος (cf. Berthelot, ad II, p. 7, 11-12). ... θεῖον λευκὸν ἐστὶν χρυσιτήσιος λίθος αἱματίτης (cf. Berthelot, ad II, p. 8, 1). ... θεῖον ὕδωρ εἰς τὴν ξάνθωσιν ὁ τῆς ἀρσενίκου, ὅτι οἶνος etc. (cf. Berthelot, ad II, p. 8, 14)... (θηβαϊκὸν μάρμαρον etc. (cf. Berthelot, ad II, p. 8, 18-20 et θεῖον χαλκός etc. p. 8, 23 om.). ... κόπρος ἐστὶ χρυσὸς καὶ ἄμμος ἐστὶ χρυσό-λιθος (cf. Berthelot, ad II, p. 9, 10). ... πίδας ἐστὶν στυπτηρία. πτῆσις ἐστὶ κτλ. (cf. Berthelot, ad II, p. 12, 13). ... πεφρυγμένης ἐν ἡλίῳ ἐστὶν ἐν ἓξ ἡμέραις δηλονότι (cf. Berthelot, ad II, p. 13, 2). ... ῥύπεως ἢ ῥίπνος ἐστὶ κυκλάμινος (cf. Berthelot, ad II, p. 13, 5). ... σώματα ... κόχλος ἢ κοχύλη (cf. Berthelot, ad II, p. 13, 15)... (σώματα... κογχύλιον II, p. 13, 16-18 om.). ... II, p. 14, 3-4 et 5-6 permutatae (cf. Berthelot, ad II, p. 14, 3-5). ... ὕδωρ θεῖον ... λέγεται δὲ μετάρσιως [sic] καὶ δράκοντος χολὴ ἡ νεφέλη (cf. Berthelot, ad II, p. 15, 3). Expl. f. 10ᵛ : τέλος τοῦ μεταλευτικοῦ λεξικοῦ.

F. 10ᵛ. Οἱ παλαιοὶ φασὶν περὶ τοῦ ὠοῦ.

Ed. Berthelot, II. pp. 18-20, 10.

Inc. : Οἱ μὲν λίθον χάλκιον, οἱ δὲ λίθον ἀρμένιον etc. (cf. Berthelot, ad II, p. 18, 2). ... f. 11ᵛ : τὸ δὲ λευκὸν τοῦ αὐτοῦ ὠοῦ φασὶν κόμμι καὶ ὀπὸν συκῆς etc. = cod. A apud Berthelot, ad II, p. 19, 18-20, 15 (p. 20, 6 πρὸς ἡ κόντο). Expl. f. 12ʳ : ταῦτα ἐστι τὰ θεῖα ὕδατα, ὥσπερ τῶν μαλακῶν ἡ διὰ φήμι, ὁ λόγος, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν μετάλλων. ἐὰν εἷς νοείμον, δύο εἰσὶν συνθέματα διὰ σωμάτων μετάλλων καὶ τῶν θείων ὑδάτων καὶ βοτανῶν. τὰ πρὸς πάντα μετὰ τῶν βοτανῶν μεταλλιούσιν τὴν ὕλην εὕρις κατὰ τὸ ζητούμενον. ἐὰν μὴ γένονται τὰ δύο ἓν καὶ τὰ ϒ ἓν καὶ ὅλον τὸ σύνθημα ἓν οὐδέν ἐστι τὸ πρὸσδοκόμενον (cf. Berthelot, ad II, p. 20, 11).

F. 12ʳ. Δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά.

Ed. Berthelot, II, pp. 41-53, 15.

Inc. : βαλὼν εἰς λίτραν μίαν etc. II, p. 44, 14 (Berthelot) atramento rubro : ἐνταῦθα νόει. In marg. ad II, p. 46, 2 : ϒ ☽ ⚹. In marg. ad II, p. 46, 16 : περὶ καταμιγῆς. In marg. ad II, p. 47, 3 maniculae signum. In marg. ad II, p. 47, 23 : ὅρα, etc. Expl. f. 20ʳ : ἔρρωσθαι ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ.

F. 20. Ἀρχὴ τῆς κατὰ πλάτος τὸν ἔργον ἐξηγήσεως.

Ed. Berthelot, II, pp. 337, 14-342, 18.

Inc. : Λάβε τὰ λευκὰ καὶ ξανθὰ τῶν ὠῶν. Expl. f. 23ᵛ : καὶ οὕτως ἔχε θεοῦ χάριν ἄφθονον εἰς αὐτῷ τιμὴν καὶ πενίας λύσιν.

F. 23ᵛ. Σκεβασία ἀφρονίτρου τοῦ ζητουμένου εἰς τὰς κολλήσεις χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ.

Ed. Berthelot, II, p. 383, 6-12.

Inc. : Νίτρου αἰγυπτίου λίτραν α'. Expl. : κολλῆσαι χρυσόν.

F. 23ᵛ. Ὑδραργύρου μέρη δύο.

Ed. Berthelot, II, pp. 383, 14-384, 7.

Expl. f. 24ʳ : ῥήγνυται τὸ ὑέλιον.

F. 24ʳ. Ὀνοματοποιία τοῦ ὠοῦ. αὐτὸ γάρ ἐστι τὸ μυστίριον τῆς τέχνης.

Ed. Berthelot, II, pp. 20, 16-21, 19.

Inc. : Τὸ ὠὸν ἐκάλεσαν τετράστοιχων. Expl. f. 24ᵛ : ὕδωρ σποδοκράμβης, καὶ τὰ ἑξῆς.

F. 24ᵛ. Inc. : Ὑδράργυρον βράσον etc.

Ed. Berthelot, II, p. 384, 8-20.

Expl. f. 25ʳ : ἄσβεστος γεόδρα.

F. 25ʳ. Χρυσοῦ ποίησης.

Ed. Berthelot, II, pp. 382, 5-383, 5.

Inc. : Λαβὼν χαλκὸν τὸν φυσικόν. Expl. f. 25ʳ : τουτέστιν ὄξος χαλκοῦ.

F. 25ʳ. Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῆσδε τῆς βίβλου τῆς χρυσακῆς καὶ σεληνακῆς γραφίδος. ποίημα Κομαρίου τοῦ φιλοσόφου καὶ Κλεοπάτρας τῆς σοφῆς περὶ κρίσεως.

Ed. Berthelot, II, pp. 290, 5-292, 2.

Inc. : Βίβλος καθ' ἡμᾶς οὐχὶ τῆς. Expl. f. 26ᵛ : ἐκστροφὴ τῆς χρυσόσεως.

F. 26ᵛ. Inc. : Πρὸς ἀλλήλους οἱ φιλόσοφοι ἀπέστηλαν ἡ τοῦ γενέσθαι.

Ed. Berthelot, II, pp. 35, 18-36, 7.

Expl. f. 26v : ἐὰν μὴ ἔστω ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν μέπτεσθαι [sic] τῶν βιβλίων ἡμῶν καὶ κατηράσασθαι ἡμᾶς.

F. 26v. Περὶ ὕδατος κυτρίνου καὶ ῥουσίου καὶ τῶν ἑτέρων. αὕτη ἐστιν ἡ λησίβα. Inc. : Λαβὼν στακτῇ τριβλίον. Expl. f. 27r : ὡς γίγαντας καὶ ἐκτότε μετὰ ☿. Ineditum.

F. 27r. Καταβαφῆς καθῶς μοι ἐδηλλώθη ὑπὸ τῶν τεχνητευόντων. Inc. : Εἴ τις πίπτη εἰς ταῦτα τὰ μαθήματα. Expl. f. 27v : τὸ ὄξος τῶν φιλοσόφων. Cf. Berthelot, II, p. 36, 8-18.

F. 27v. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις. Διοσκόρῳ ἱερεῖ τοῦ μεγάλου Σαράπιδος τοῦ ἐν Ἀλεξανδρέου [sic] θεοῦ τε συνευδοκοῦντος Συνέσιος φιλόσοφος χαίρειν.

Ed. Berthelot, II, pp. 56, 20-69, 11.

In marg. f. 29r : ὅρα πονιρία φιλοσόφου (cf. ad II, p. 59, 5). In marg. f. 30r : figura similis figurae 40 apud Berthelot, *Introduction*, p. 164 : φυάλη — λωπας — δοχειον — λεβης (cf. ad II, p. 60, 16). F. 31r extr. : ὥστε γενέσθαι θρόνον ἢ δίφρον. οὐδὲν γάρ ἐστιν εἰ μὴ ξύλον. ὁμοίως καὶ ὃ γίνεται ἀνδριὰς ἢ ἄλλος κεύος τοῦ τεχνίτου αὐτὸ μόνον etc. (cf. ad II, p. 63, 1 sq.). F. 35r : ἐνταῦθα λέγει λεύκωσι. ὑδράργυρος ἡ ἀπὸ ἀρσενίκου (cf. ad II, p. 68, 19). Expl. f. 35r : θεοῦ δὲ βοηθοῦντος ἄρξωμε δὲ ὑπομνηματίζειν καὶ τὸ πᾶν τοῦ λόγου τετέλεσται (cf. ad II, p. 69, 10).

F. 35r. Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης.

Ed. Ideler, *Physici et medici Graeci min.*, II, pp. 199-253.

Mg. inf. τῆς τοῦ χρυσοῦποιήσεως πράξις α'.

F. 38r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου σὺν θεῷ πράξις β'.

F. 43r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον. Inc. : Περὶ τοῦ ἀγροῦ γνῶθι. Expl. f. 43v : διὰ τῆς εὐθείας ἐργασίας καὶ θεολογιῶν καὶ μυστικῶν λόγων μάθη.

F. 43v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου περὶ τοῦ ἐνΰλου κόσμου πράξις γ'. Inc. : Πῶς διοργανοῦται καὶ πῶς ἐν αὐτῷ τὰ θεῖα μόρια. F. 47r in marg. figura similis figurae 32 apud Berthelot, *Introduction*, p. 158.

F. 47v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου εἰς τὸ κατ' ἐνεργείαν πράξις σὺν θεῷ δ'.

F. 53r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου κατ' ἐνέργειαν τῆς θείας τέχνης πράξις σὺν θεῷ ε'.

F. 56r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πράξις σὺν θεῷ ϛ'.

F. 63v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πράξις σὺν θεῷ ζ'.

F. 68v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου πράξις η'. περὶ τομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης.

F. 72r. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα. πράξις σὺν θεῷ θ'. — F. 75r (cf. Ideler, II, p. 247, 21 sq.) : αὐτόσε διδάσκει λέγων· ἔα κάτω καὶ γενήσεται, ἄρα τί γενήσεται. οὐκ ἄρα ἰὸς νοερός, καὶ φησὶν ὁ μέγας λημπιόδωρος [sic], ἐν τοῖς ὑγροῖς ἐπιστεύθη τὸ μυστήριον τῆς ☿ λιποϊας διὰ ῥύθρων καὶ ῥευμάτων καὶ πλύνσεως καὶ τῆς καλουμένης ταρυχείας καὶ ἀσκίσεως. πα(f. 75v)χέων γὰρ οὐσῶν τῶν οὐσιῶν ἀραιώδη καὶ πνευματικὰ γίνονται. Expl. f. 76v : ὡς μόνου θεοῦ τοῦ ἐν τριάδη ὑμνουμένου τὸ δῶρον αὐτοῖς προστάξαντος εἶναι, ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα τιμὶ καὶ προσκύνησις τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι. νηνὴ (?). Cf. Berthelot, *Introduction*, pp. 180-181, §§ 2-4.

F. 76v. Κομαρίου φιλοσόφου ἀρχιερέως διδάσκον τὴν Κλεοπάτρα τὴν θείαν καὶ ἱερὰν τέχνην τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας.

Ed. Berthelot, II, pp. 289, 13-299, 14.

Inc. : Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων. Expl. f. 83r : ἐνταῦθα γὰρ ἡ τῆς φιλοσοφίας τέχνη πεπλήρωται (cf. ad II, p. 299, 14).

F. 83r. Περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τῶν φιλοσόφων (cf. Berthelot, II, p. 299, 15).

Ed. Berthelot, II, pp. 261, 11-262, 21.

Inc. : Τῆς φύσεως τὸ ἄτρεπτον. Expl. f. 83v : αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

F. 83v. Ζωσίμου τοῦ Πανοπολίτου γνήσια ὑπομνήματα.

Ed. Berthelot, II, pp. 143, 20-144, 7.

Inc. : Περὶ τοῦ θείου ὕδατος, τούτο ἐστὶ τὸ θεῖον καὶ μέγα μυστήριον. Expl. f. 84 : ἀνάκειται δὲ τῷ ἐρωτύλῳ.

F. 84r. Atramento rubro : ἓν τὸ πᾶν, δι' οὗ τὸ πᾶν. καὶ δι' αὐτοῦ τὸ πᾶν. καὶ ἐν αὐτῷ τὸ πᾶν. εἷς ἐστιν ὁ ὄφις ὁ ἔχω τὰ δύο συνθέματα καὶ τὸν ἰὸν αὐτοῦ : — ♈ ☽ ☉ ☾ ☿.

Ed. Berthelot, II, pp. 234, 11-235, 5.

Inc. : Βῆκος ὑάλινος, σωλὴν ὀστράκινος, μῆκος πήχεος ἑνός. Expl. f. 84v : μαλαγμάτων εἰσὶ ταῦτα.

Sequitur (cf. Berthelot, II, p. 235) formula quae cancri dicitur (Berthelot, *Introduction*, p. 152, fig. 18), deinde et in textu et in marg. : ὁ νοήσας μακάριος.

F. 84v. Inc. : Ἔτι ἀπὸ ἀσκιάστου χαλκοῦ etc.
Ed. Berthelot, II, p. 235, 6-20.
Expl. f. 85r : καίεσθαι καὶ φρύγεσθαι (lacuna, II, p. 235, 9 non signata).

F. 85. Vasa varia rubro et nigro atramento cum cura depicta, scilicet
1) Berthelot, *Introduction*, p. 136, fig. 13 (inscr. : φυάλη — λωπάς — καμίνιον),
2) Ibid., p. 163, fig. 38 II (inscr. : χαλκίον — φυάλη — καμίνιον) et 38 III, in marg. : ⊞ ἐνβολβίτης (inscr. : καμίνιον παλαιστιαῖον), et 38 IV (inscr. : ὄπτησις — φυάλη — παλαιστιαῖον καμίνιον),
3) Ibid., p. 161, fig. 37 cum iisdem inscriptionibus, nisi quod καμίνιον pro φῶτα legitur,
4) Ibid., p. 170, fig. 44 (in figura maiore legitur : ὅμιον ενε τοῦτο μετὰ τρία κομάτια; in camino : ἐνβολβίτης καμίνιον; in minore : ὅμιον; ad maiorem figuram : ἐνατάλωνεισι φιλίαζει καλά τὰ τρία κομάτια).

F. 86r. Περὶ τοῦ τριβήκου καὶ σωλῆνος.
Ed. Berthelot, II, pp. 236, 1-237, 5.
Inc. : Ἑξῆς δὲ τὸν τρίβηκον. Expl. f. 86v : οἱ δὲ τύποι οὗτοι ὃς ἄνωθεν.

F. 86v. Περὶ τῆς ἐξατμήσεως τοῦ θείου ὕδατος τοῦ πήσοντος τὴν ὑδράργυρον (cf. ad II, p. 138, 5).
Ed. Berthelot, II, pp. 138, 5-140, 20 + 203, 23-204, 7; cf. ad II, p. 140, 9.
Inc. : Ἐν τοῖς ἡμετέροις οἴκοις etc. Expl. f. 88v : ἀλλ' οὐ χρησιμεύει.

F. 88v. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θείου ὕδατος.
Ed. Berthelot, II, pp. 141, 1-143, 4.
Inc. : Λαβὼν ὠὰ ὅσα βούλει. Expl. f. 90v : πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί.

F. 90v. Ζωσίμου ἀρετῆς περὶ συνθέσεως ὑδάτων· α'.
Ed. Berthelot, II, pp. 107, 1-113, 7.

Inc. : Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις. Expl. f. 93v : τὸ μονόειδον τὸ ἐκ πολλῶν εἰδῶν.

F. 93v. Ζωσίμου πράξις β'.
Ed. Berthelot, II, pp. 115, 13-117, 13.
Inc. : Μόλης ποτὲ εἰς ἐπιθυμίαν. Expl. f. 95r : τῆς συνθέσεως τῶν ὑγρῶν.

F. 95r. Ποίημα τοῦ αὐτοῦ Ζωσίμου. πράξις γ'.
Ed. Berthelot, II, pp. 117, 14-118, 12.
Inc. : Καὶ πάλιν κατενόεισα. Expl. f. 95v : ἡ τέχνη πεπλήρωται.

F. 95v. Περὶ τῶν φώτων πῶς πρά(τ'). ἀλαφρὰ φῶτα πᾶσαν τὴν τέχνην ἀνάφερει (cf. ad II, p. 144, 8). παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην.
Ed. Berthelot, II, pp. 144, 9-145, 14.
Inc. : Παρεγγυῶμαι τοίνυν ὑμῖν. Expl. f. 96v : τῷ ὕδατι τῆς ἰώσεως.

F. 96v. Περὶ κρυστάλων ποιήσεως.
Ed. Berthelot, II. pp. 348, 8-349, 14.
Inc. : Λαβὼν ὠά. Expl. f. 97v : τὸν λεγόμενον κυανόν.

F. 97r. Ὁ οἶκος ὁ περισυνάζων πάντα.
Ed. Berthelot, II, pp. 349, 15-350, 3.
Inc. : Ἐπὰν δὲ τὴν τετρασωμίαν. Expl. f. 97v : καὶ ποιήσεις κυνάβαρην.

F. 97v. Sine titulo. Αἰθάλαι δὲ λέγεται etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 250, 13-252, 21.
Expl. f. 98v : β̄, ἢ γ̄, ἢ δ̄.

F. 99r. Περὶ λευκώσεως.
Ed. Berthelot, II, pp. 211, 4-11.
Inc. : Δεῖ γινώσκειν ὑμᾶς θέλω ὅτι. Expl. : ἀνιάτου νόσου.

F. 99r. Τοῦ χριστιανοῦ περὶ εὐσταθίας τοῦ χρυσοῦ.
Ed. Berthelot, II, p. 395, 2-399, 11.
Inc. : Ἰάκωβος ὁ θεόπνευστος ἐντὸς τοῦ λόγου εὑρίσεις. δεῖ γινώσκειν ὅτι ὁ Ἰὼβ ἐν τῇ πληγῇ ἐποίησεν ἔτη ζ'. Τῆς δευτέρας πραγματείας (cf. ad II, p. 395, 2). Expl. f. 101r : ὑγρὰ τυγχάνουσα.

F. 101v. Ὅτι σύνθετον καὶ οὐχ ἁπλοῦ τὸ εἶδος καὶ τίς οἰκονομία.
Ed. Berthelot, II, pp. 272, 1-275, 6.

Inc. : Πότερον ἁπλοῦν ἐστιν. Expl. f. 102ᵛ : πρὸς τὸ πέρας τῆς τέχνης.

F. 103ʳ. Ποίησις μάλλον τοῦ παντὸς λίθου τῆς φιλοσοφίας.
Ed. Berthelot, II, pp. 275, 7-277, 21.
Inc. : Ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς ἀμφοτέρων. Expl. f. 104ʳ : διὰ τῆς οἰκονομίας.

F. 104ʳ. Ἄλλως οἰκονομία.
Ed. Berthelot, II, p. 278, 1-22.
Inc. : Τινὲς μὲν οὕτως. Expl. f. 104ᵛ : ἔρρωσον ἐν Κυρίῳ.

F. 104ᵛ. Τίς ἡ τῶν ἀρχαῖον ἄσβεστος.
Ed. Berthelot, II, pp. 279, 1-280, 7.
Inc. : Οὕτω δὲ ὄντος τοῦ πράγματος. Expl. f. 105ᵛ : λευκόν, τὸ δὲ τρίτον μέλαν.

F. 105ᵛ. Ἄλλη οἰκονομία τῆς ἀσβέστου. Inc. : Ἔνιοι δέ. Expl. f. 105ᵛ : ὑπὸ ἑτέρας νεφέλης κατέχεται. (In marg. : βεβαιότερον, ad verb. παραμονιμώτερον relatum; cf. ad II, p. 281, 5).
Ed. Berthelot, II, pp. 280, 8-281, 7.
Ἑτέρα ποίησις ἀσβέστου.
Ed. Berthelot, II, pp. 281, 8-282, 2.
Inc. : Ἄλλοι δὲ ἀσβέστω μόνη ☿. Expl. f. 106ʳ : πολλὴν φροντίδα πεποίηται.

F. 106ʳ. Ἄλλως περὶ τῆς ἀσβέστου.
Ed. Berthelot, II, p. 282, 4-17.
Inc. : Τινὲς δέ. Expl. f. 106ʳ : ἀμφοτέρων τῶν ὑδάτων ἐχρήσατο.

F. 106ᵛ. Sine titulo. Ἕτεροι δὲ τὴν σποδὸν etc.
Ed. Berthelot, II, p. 282, 2-10.
Expl. f. 106ᵛ. : ἡ τῆς ποιήσεως ἀγωγή.

F. 106ᵛ. Καὶ ἄλλως.
Ed. Berthelot, II, p. 283, 11-15.
Inc. : Ἔνιοι δὲ τὰς σκώριας etc. Expl. : ἐξαιθαλώσει.

F. 106ᵛ. Ἑτέρως ἡ ποίησις.
Ed. Berthelot, II, p. 284, 1-5.
Inc. : Τινὲς δὲ οὐκ ἐν etc. Expl. f. 107ʳ : καιρὸν καταβαφῆς.

F. 107ʳ. Ἑτέρως.
Ed. Berthelot, II, p. 284, 7-9.

Inc. : Ἄλλοι δὲ οὕτως ἐποίουν· ἀνέπεσον etc. Expl. : τὸ φάρμακον.

F. 107ʳ. Συμπέρασμα τῆς ποιήσεως.
Ed. Berthelot, II, pp. 284, 10-285, 4.
Inc. : Ἐγὼ δέ. Expl. f. 107ʳ : τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

F. 107ʳ. Τοῦ Χριανοῦ περὶ θείου ὕδατος καὶ πόσα τὰ εἴδη τοῦ γενίκου καὶ θείου ὕδατος καὶ τῆς ὁ ἐπὶ τῆς τιτάνου καὶ τίνα εἰσὶν τὰ ὀνόματα.
Ed. Berthelot, II, pp. 399, 12-400, 8.
Inc. : Ὁ περὶ τοῦ θείου. Expl. f. 107ᵛ : συμπαθεία δὲ μάλλον.

F. 107ᵛ. Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων διαφωνεία.
Ed. Berthelot, II, pp. 400, 9-401, 16.
Inc. : Τοῦτο δὲ μάλλον. Expl. f. 108ʳ : τῆς ἁπάσης ποιήσεως.

F. 108ʳ. Τίς ἡ καθόλου τοῦ ὕδατος οἰκονομία.
Ed. Berthelot, II, pp. 401, 17-402, 2.
Inc. : Τὸ μὲν κατὰ τούς. Expl. f. 108ᵛ : ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον.

F. 108ᵛ. Ἡ τοῦ μυθικοῦ ὕδατος ποίησις : Τὸ δὲ λευκὸν ἢ ξανθὸν ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον τοὺς κενούς.
Ed. Berthelot, II, pp. 402, 4-405, 5.
Inc. : Ἐπεὶ γοῦν κατά. Expl. f. 110ʳ : ξηρίου σημάνας.

F. 110ʳ. Ἀντίθεσις λέγουσα ὅτι τὸ θεῖον ὕδωρ ἕν ἐστι τῷ εἴδη καὶ ἡ λύσις αὐτῆς.
Ed. Berthelot, II, pp. 405, 6-407, 6.
Inc. : Τινὲς δὲ φασίν. Expl. f. 111ʳ : εἴδους ἠπείγετο.

F. 111. Ἄλλη ἀπορία.
Ed. Berthelot, II, pp. 407, 7-408, 23.
Inc. : Τὸ ἐν ἀβύσσαιον ὕδωρ. Expl. f. 112ʳ : πέφυκεν ἄνθρωπος.

F. 112ʳ. Τοῦ Χριστιανοῦ σύνοψις.
Ed. Berthelot, II, p. 409, 1-10.
Expl. f. 112ʳ : ἀλλήλοις.

F. 112ʳ. Seq. sine titulo. Τῆς ὀρνιθογονίας εἰς τέσσαρας. (cf. ad II, p. 409, 15).
Ed. Berthelot, II, pp. 409, 16-410, 15.
Expl. f. 112ᵛ : ἀναγκαίως μεθαρμοζόμενα.

F. 112ᵛ. Πόσαι εἰσὶν αἱ κατ' εἶδος καὶ γένος διαφοραὶ τῶν ποιησέων.
Ed. Berthelot, II, pp. 410, 16-414, 10.

Expl. : ἀκολουθῆσαι γραφαῖς.
F. 115r. Πῶς δεῖ νοεῖν αὐτὰς καὶ σχήμασι γεωμετρικοῖς.
Ed. Berthelot, II, pp. 414, 11-415, 9.
Expl. : τὰ διαγράμματα οὕτως.
F. 115v. Τίς ἡ ἐν ἀποκρύφοις τῶν παλαιῶν ἐκδεδομένη τάξις. In marg. figg. □ △ ⌓ ⊕ (cf. Berthelot, *Introduction*, p. 160, fig. 36).
Ed. Berthelot, II, pp. 415, 10-421, 5.
Expl. : καὶ βάψεις.
F. 119r. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων ἐρίων etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 373, 21-374, 4 (cf. ad p. 374, 3).
Expl. f. 119r : βάπτοντος καὶ κατὰ πολύ. μόνον γὰρ τὸ πτόμενον οὐδὲ μετὰ ταῦτα φέρει τὴν ἑαυτοῦ χροιάν.
Τίς ἡ τοῦ μέλανος ξηρίου κατασκεύη.
Ed. Berthelot, II, p. 374, 6-11.
Τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις.
Ed. Berthelot, II, p. 374, 12-14.
Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία.
Ed. Berthelot, II, p. 375, 1-8.
F. 119v. Ὁποῖον εἶναι χρὴ τῆς ἤθεσι etc.
Ed. Berthelot, II, p. 35, 8-16.
Ὅρκος (mg.) ὄμνυμί σοι, καλὲ παί etc.
Ed. Berthelot, II, p. 27, 5-14.
Expl. f. 120r : εὑρίσκειν ὡς ἀληθῶς.
F. 120r. Περὶ ξηρίου.
Ed. Berthelot, II, p. 205, 1-9.
Περὶ ἰοῦ.
Expl. f. 120v : τῶν οὐσιῶν.
Ed. Berthelot, II, p. 205, 10-16.
F. 120v. Sine titulo. Inc. : Τέσαρα εἰσὶν αἴτια.
Expl. : καὶ ἀπὸ τελεσματικόν.
☽ πῦρ πυρὶ etc.
Expl. : ἁρμόδιον.
Ed. Berthelot, II, pp. 206, 2-207, 4.
F. 120v. Καδμίας πλύνσις.
Ed. Berthelot, II, p. 207, 6-11.

Seq. f. 121r : Ἐὰν μὴ ἐπιεικῶς... ὑποπτεύουσι.
Ed. Berthelot, II, pp. 207, 13-208, 7.
F. 121r. Περὶ ξανθώσεως.
Ed. Berthelot, II, p. 208, 8-17.
Seq. f. 121v : rubr. τὸ ἀέριον ὕδατι πρώτων ὑγρῶν τίνος δῆται etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 209, 2-211, 2.
Expl. f. 122 : καί τὰ ἑξῆς ϔ.
F. 122v. Ζωσίμου τοῦ Πανοπολίτου γνήσια γραφὴ περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 145, 17-148, 5.
F. 124r. Περὶ τῶν ὑποστατῶν καὶ δ' σωμάτων κατὰ Δημόκριτον τὸν εἰπόντα etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 148, 8-149, 12.
F. 124v. Περὶ τῶν αὐτῶν σταθμῶν ὠμῶν τε καὶ ἑφθῶν.
Ed. Berthelot, II, pp. 149, 13-153, 13.
F. 126v. Περὶ διαφορᾶς χαλκοῦ κεκαυμένου.
Ed. Berthelot, II, pp. 153, 14-154, 10.
F. 126v. Περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν ὅτι ϒ ὕδωρ καλοῦσιν etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 154, 11-156, 2.
F. 127v. Περὶ τοῦ ἐν πάντι καιρῷ ἀρκτέον τὸ ἔργον.
Ed. Berthelot, II, pp. 156, 3-158, 20.
F. 129r. Περὶ τῆς κατὰ πλάτος ἐκδώσεως τοῦ λόγου πρὸς Φιλάρετον (cf. ad II, p. 159, 1).
Ed. Berthelot, II, pp. 159, 3-167, 17.
F. 134r. Περὶ τοῦ τὶ ἐστὶ κατὰ τὴν τέχνην οὐσία καὶ τίνα ἀνούσια.
Ed. Berthelot, II, pp. 167, 18-169, 2.
F. 135r. Περὶ ὅτι πάντα περὶ μιὰς βαφῆς ἡ τέχνη λελάληκεν.
Ed. Berthelot, II, pp. 169, 3-170, 2.
F. 135v. Περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ δ' σώματα τῶν βαφῶν. εἰσὶ δὲ.
Ed. Berthelot, II, pp. 170, 3-171, 14.
F. 136r. Περὶ τοῦ χριστέον ⊕. ἀντίλογος.
Ed. Berthelot, II, pp. 171, 15-174, 9.
F. 137v. Περὶ τῶν θείων ὑδάτων.
Ed. Berthelot, II, pp. 174, 11-177, 14.

F. 139v. Περὶ σταθμῶν.
Ed. Berthelot, II, pp. 177, 15-179, 4.

F. 140v. Περὶ ὕδατος ϒ καὶ καύσεως σωμάτων.
Ed. Berthelot, II, pp. 179, 6-181, 8.

F. 141v. Περὶ σταθμοῦ ξανθώσεως.
Ed. Berthelot, II, pp. 181, 9-183, 24.

F. 143r. Περὶ ϒ ἀθίκτου ὕδατος (cf. ad II, p. 184, 1).
Ed. Berthelot, II, pp. 184, 2-186, 9.
Expl. f. 144v: ὑπὸ τῶν (κατα eras.) θειωδῶν κρατεῖται (cf. ad II, p. 186, 9).

F. 144v. Περὶ σημασίας ὤχρας.
Ed. Berthelot, II, pp. 186, 11-187, 23.

F. 145r. Περὶ οἰκονομίας τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος.
Ed. Berthelot, II, pp. 188, 1-191, 18.

F. 147r. Περὶ σώματος μαγνησίας καὶ οἰκονομίας.
Ed. Berthelot, II, pp. 191, 19-198, 7.

F 151r. Περὶ τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας.
Ed. Berthelot, II, pp. 198, 8-204, 7.
(Inter § 15 et § 16 in marg. cum manicula περὶ σήψεως).

F. 156r. Ὀλυμπιοδώρου τοῦ φιλοσόφου πρὸς Πετάσιον τὸν βασιλέαν Ἀρμενίας περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τοῦ λίθου τῶν φιλοσόφων.
Ed. Berthelot, II, pp. 69, 16-104, 7.
Expl. f. 178r: ἑξῆς οὖν ὁμορευστήσαντος οὐδὲν ἄλλω σημένει ἤ τι ὁμοῦ αἱ κατερευστήσαντα τουτέστιν τοῦ πυρός.

F. 178r. Ὁ λίθος τῆς φιλοσοφίας. Inc. : Τὸ ϒ ὕδωρ πρῶτον ὁμορευστῆσαι θέλων ῥευμάτων χρεία δυναμένων ἀποχρεῖσται. Expl. f. 179 : ἐὰν μὴ τὰ σώματα ἀσωματώσεις καὶ τὰ ἀσώματα σωματώσεις, οὐδὲν τὸ προσδοκώμενον ἔσται. Cf. Paris. 2 (2327 = A), f. 215v.

F. 179r. Περὶ τοῦ λίθου τῶν φιλοσόφων.
Ed. Berthelot, II, pp. 447, 11-450, 2.
Inc. : Ὁ περιβόητος φιλόσοφος ἐξ Ἀυδήρων. Expl. f. 180r: διαλυθείη ἢ ἐξυδατωθείη.
Seq. f. 180v: Ὁ Ζώσιμος δέ φησιν etc.
Ed. Berthelot, II, p. 129, 5-15 (cf. p. 450, 3).

Expl. f. 180v : τὴν ἐπηγγελμένην τοῦ ἰοῦ ξάνθωσιν.
Seq. : Δ' γὰρ διδώασοι τοῦ χαλκοῦ ἐν ♄ ἕως τὴν ξάνθωσιν. ἔστρεψον γάρ φησιν αὐτοῦ τὴν φύσιν etc. Expl. f. 180v : ξανθὸν κατὰ τὴν ἐπαγγελμένην τοῦ ἰοῦ ξάνθωσιν (cf. ad II, p. 129, 9, 12-15).
Seq. : Ἐξάτμησις οὖν τοῦ ὕδατος etc.
Ed. Berthelot, II, p. 450, 4-7.
Seq. : Ὁ Στέφανος λέγει, ὅρος φιλοσοφίας etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 136, 10-137, 1.
Expl. f. 181r : ἄπυρον τὸ πράγμα καταλειψώμεθα.
Seq. : Διὸ καί τις τῶν φιλοσόφων etc.
Ed. Berthelot, II, p. 137, 6-9.
Inc. : Λαβὼν μόλινδον etc. Expl. f. 181r : ἄρσιν ποιεῖ τοῦ ὕδατος.
Seq. : Καὶ πάλιν Στέφανος·
Ed. Berthelot, II, p. 137, 15-20.
Inc. : Λαβὼν τὴν αἰθάλην etc. Expl. f. 181r : τὰς καμπύλους, τὰς λοξάς.
Seq. : Λαβὼν νίτρου μέρη δ̄ etc.
Ed. Berthelot, II, p. 138, 1-4.
Seq. : Ἑρμῆς λέγει· τὸ δαψιλὲς ῥεῦμα εὑρίσκεται κατὰ τὸ σπήλεον Ὀστάνου· εὑρίσκεται δὲ τὸ ἐμπεσῶ ἐν τοῖς ὑποδεχομένοις δοχοίοι etc. Expl. f. 181v : ὡς στίγμα χρυσοῦν (cf. ad II, p. 263, 11-12).
Sequitur f. 181v compilatio variorum philosophorum sententiarum inedita. Inc.: Ὅτι ὁ Ζώσιμος φησὶν ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς στύψεως εἰσιν ιε'. Expl. f. 183v : ἡ ἀνατολὴ σήμαινει τὸ ἄρρεν, ἡ τῆς δύσις τὸ θῆλυ. ὅτι ὁ σῖτος τὸν σῖτον γενᾷ, καὶ ὁ κρίθος τὸν κρίθον γενᾷ.

F. 183v. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως.
Ed. Berthelot, II, pp. 421, 6-424, 2.

F. 185r. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου κατὰ ἀκολουθείας χρήσεως ἐμφαίνον τὸν τῆς χρυσοποιειας συνεπτηγμένην σὺν θεῷ. mg. λόγος β̄ος.
Ed. Berthelot, II, pp. 424, 3-433, 10.

F. 191ʳ. Ζωσίμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς καὶ ἑρμηνείας.
Ed. Berthelot, II, pp. 118, 13-138, 4.
Expl. f. 202ʳ: ἐδοκιμάσθη.

F. 202ᵛ. Ζωσίμου τοῦ Πανοπολίτου γνησία γραφὴ π. τῆς ἱερᾶς κ. θείας τέχνης etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 145, 17-148, 5.

F. 203ᵛ. Πελαγί<ου> φιλοσόφου περὶ τῆς θείας ταύτης καὶ ἱερᾶς τέχνης.
Ed. Berthelot, II, pp. 253, 1-261, 8.
Inc.: Οἱ μὲν προγενέστεροι καὶ ἐρασταὶ καὶ ἀνάμπλεοι μαθημάτων καθ' ἑαυτῶν φιλόσοφοι ὤντες φάσκουσιν ὅτι etc. (cf. ad II, p. 253, 3). Expl. f. 209ʳ: καρποφωρῆ.

F. 209ʳ. Περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τῶν φιλοσόφων.
Ed. Berthelot, II, pp. 315, 18-318, 6.
Expl. f. 210ᵛ: ὥστε λευκάναι.
Seq. f. 210ᵛ: Λαβὼν ἀρσενίκην χρυσίζον etc.
Ed. Berthelot, II, p. 318, 7-19.
Expl. f. 211ʳ: καὶ ἴδῃς γενόμενον λευκόν.
Seq. f. 211ʳ: Βάλεται ἓν ξάγιον etc.
Ed. Berthelot, II, p. 319, 1-7.
Expl. f. 211ʳ: ὑστέρα φορὰ καὶ τελειοῦται.
Περὶ τοῦ ζητουμένου ☍ βαφῆς ... φιλοσόφων = f. 27ʳ-27ᵛ.

F. 211ᵛ. Sine titulo. Inc.: Θέτετο εἰς κάμινον πάνυ ἰσχυρὰν etc.
Expl. f. 211ᵛ: καὶ ἔκτοτε μετὰ ☍νει = f. 26ᵛ.

F. 211ᵛ. Αἴνυγμα τοῦ φιλοσοφικοῦ Ἑρμοῦ καὶ Ἀγαθοδαίμων.
Ed. Berthelot, II, pp. 267, 16-268, 1.
Expl. f. 211ᵛ: τρεῖς καὶ δεκάδες καὶ τέσσαρες.
Seq. f. 211ᵛ: Ἐννέα γράμματα ἔχω, τετρασύλλαβος εἰμί. νόει μοι etc. (cf. Ideler, *Physici et medici Graeci minores*, II, p. 225, 34 sqq.).
Expl. f. 215ᵛ: χρυσοπλοκάμους ἀπεργάζωνται.

F. 215ᵛ. Περὶ αἰτησίου λίθου τουτέστιν ἐκ τοῦ παντὸς γινομένου.
Ed. Berthelot, II, pp. 215, 2-217, 24.
Inc.: Ὡς αἰτησίου λίθου καὶ ταῦτα πολυχρήσιμον. Expl. f. 217ʳ: τουτέστιν συγγαμήσωσιν αἱ φύσεις τὰ χρονικώτατα.
Seq. f. 217ʳ: Καὶ ὅτι τοὺς χρησίμους λόγους etc.
Ed. Berthelot, II, p. 219, 1-12.

Expl. f. 217ᵛ: κυριότητος ὕλης τῆς ὀρνιθογονίας.
Seq. f. 217ᵛ: Καὶ τὸ αβλούμενον ἅπαν etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 434, 12-436, 18.
Expl. f. 218ᵛ: καὶ γέλωτος ἄξιον.
Seq. f. 218ᵛ: καὶ ὥσπερ τετραμεροὶ etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 219, 13-220, 10.
Expl. f. 219ʳ: μέρη τῆς τελείας λευκώσεως.
Seq. f. 219ʳ: ὡς δὲ ἐπὶ τῶν μορίων etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 436, 19-437, 13.
Expl. f. 219ᵛ: τὸ ἁπλὸς χυμευτικὸν μὲν εἶδος, τὴν ἁπλῆν οἰκονομίαν καὶ τῶν ἁπλῶς στοιχείων εἶτι ἁπλῶς ὀργάνων.

F. 219ᵛ. Ὅτι τὸ παρὸν βιβλίον ὀνομάζεται βίβλος μεταλλική etc.
Ed. Berthelot, II, p. 220, 11-16.
Expl. f. 219ᵛ: διὰ τέχνης μεταλλικῆς.
Ed. Berthelot, II, pp. 384, 22-387, 21.

F. 219ᵛ. Ἄλλος περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης.
Inc.: Λαβὼν ὄστρακα ὠῶν etc. Expl. f. 222ʳ: ἐπληρώθη ἡ χρῆσις Ἰουστιανοῦ βασιλέως.

F. 222ʳ. Περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὕγρων etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 154, 11-155, 7.
Expl. f. 222ʳ: πλύναι τὰ στεραιὰ σώματα καὶ ταριχεύονται (cf. ad II, p. 155, 4).
Seq. f. 222ʳ: Ὄστρακον ἀποδερμάτωσον καὶ καύσας ... ἐνασυνὴ καμίνῳ πρὸς τὸ μὴ κατακαιεσθαι etc. Expl. f. 222ᵛ: εἰ μὴ πρὸς τὴν μεταλλικὴν τοῦ λευκάναι τὸν μόλιβδον, μέγα οὖν καὶ τὸ λεύκωμα τοῦ μολύβδου.

F. 222ᵛ. Ἰωάννου ἀρχιερέως τοῦ ἐνεβεινία, περὶ τῆς θείας τέχνης.
Ed. Berthelot, II, pp. 130, 5-138, 4.
Inc.: Μετασκεψώμεθα καὶ οἴδωμεν etc. Expl. f. 227ᵛ: ἀρχὴ καὶ τέλος ἐδοκιμάσθειν (cf. Berthelot, II, p. 263).
Seq. f. 277ᵛ: Ἀλλ' ἵνα δαψιλέστερα etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 263, 3-267, 15.
Expl. f. 230ᵛ: ἐκτείνοντα δὲ ποιοῦν ὡς ἄρευστον.

F. 230ᵛ. Περὶ τοῦ μεταλλικοῦ λίθου etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 26, 7-27, 3.

F. 231ʳ. Περὶ διαφορᾶς χαλκοῦ κεκαυμένου = f. 126ᵛ.

Seq. f. 231ᵛ : "Οτι τὸ ἀπ' αἰῶνος ζητούμενον ᾠὸν αἰθάλη ἐστὶν δι' ἀμβύκων etc.
Ed. Berthelot, II, p. 223, 2-26.

F. 232ᵛ. Περὶ λευκώσεως = f. 98ʳ.
Seq. f. 232ᵛ : "Οτι Στέφανος φησίν· ἐὰν οὖν τὴν ξηρὰν αἰθάλην ποτίσῃς διὰ τῆς ὑγρᾶς αἰθάλης, θεῖον ἔργον ἀποτελέσεις. Expl. f. 232ᵛ : ὅτι καλῶς ἐσκεύασας. Ineditum.
Seq. f. 232ᵛ : Περὶ κυναβάρεως etc.
Ed. Berthelot, II, p. 38, 7-12.

F. 233ʳ. Γίνωσκε, ὁ φίλε, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν.
Ed. Berthelot, II, pp. 25, 6-26, 6.

F. 233ᵛ. Ὁ οἶκος.
Ed. Berthelot, II, pp. 349, 16-350, 3.
Inc. : Ἐπὰν δὲ τὴν τετρασωμίαν ταύτην καύσεις etc. Expl. f. 233ᵛ : θέλῃς παροπτῆσαι καὶ ποιῆσαι κυνάβαρην.
Seq. rubr.: Τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ μυστήριον ὁ οὐρωβόρος δράκων etc. Expl. f. 234ʳ mg. inf. : ἀγωνιζόμενος ἕως τὸ πέρας εἴδεις, ὦ φίλτατε, καὶ οὐχ ἁμαρτίσεις (cf. II, pp. 21, 21-22, 11).

F. 234ʳ. Rubro et nigro atramento οὐροβόρος depictus (cf. Berthelot, *Introduction*, p. 159, fig. 34), circum quem legitur : τοῦτό ἐστιν τὸ μυστήριον ὁ οὐροβόρος δράκων etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 22, 20-23, 5.
Expl. f. 234ʳ : σὺ δὲ ἐν τούτοις τὸν νοῦν ἔχον, ὦ φίλτατε.
Seq. f. 234ʳ : Δράκων τις παράκειται etc.
Ed. Berthelot, II, p. 22, 12-18.
Expl. f. 234ᵛ : εὑρίσεις αὐτὸν καὶ χρυσάνθρωπον.

F. 234ᵛ. Βίβλος ἀληθεῖς Σοφὲ Αἰγύπτου καὶ θείου Ἐυραίων κυρίου etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 211, 12-213, 6.
Expl. f. 235ʳ : καὶ πᾶν τὸ δεκτικὸν τῆς βαφῆς.

C. 235ʳ. Τὸ α̅' βιβλίον τῆς τελευταίας ἀποχῆς Ζωσίμου Θηβαίου.
Ed. Berthelot, II, pp. 239, 1-246, 23.
Expl. f. 240ᵛ : πορφυρόστολε γύναι.

F. 240ᵛ. "Ισις προφήτη τῷ υἱῷ ἂν τῆς ☾' ὀρχ'.
Ed. Berthelot, II, pp. 28, 20-31, 6.

Expl. f. 242ᵛ : τῷ μολύβδῳ μὴ σκορπισθέντι ἀναχώνευσον τρίτον.

F. 242ᵛ. Μῖξεις λευκοῦ φαρμάκου ὅπερ ἐστι λευκὸς πάντων τῶν σωμάτων.
Ed. Berthelot, II, pp. 31, 7-33, 3.
Expl. f. 243ʳ : ὁμοίως καὶ τὴν σανδαράχην ποίει.

F. 243ᵛ. Δημοκρίτου βίβλος ε̅' προφωνηθῆσα λευκηπῷ.
Ed. Berthelot, II, pp. 53, 16-56, 19.
Inc. : Δημόκριτος λευκηπῷ τὸ ἕτερον πλήστα χαίριν. εἰδοῦ μὲν ὃ ἦν. Expl. f. 245ᵛ : ἐφθόνησαν ἔρρωσοι.

F. 245ᵛ. Βίβλος ἀληθεὶς Σοφὲ Αἰγύπτου [sic] etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 213, 7-214, 23.
Expl. f. 247ʳ : ὅλα δὲ κρίναντες βελτίωσιν χρῶ.

F. 247ʳ. Ποίησεις ☍ πρὸς διατροφήν. Inc. : Χαλκὸν δὴ φημὶ τὸν τῆς Μαρίας τὸν στεφανίτην. Expl. f. 248ᵛ : εὔδες τὸ προκείμενον ἐλεύσομαι λοιπὸν τὰ ἑξῆς ἀπὸ τοῦ νῦν. Ineditum.

F. 248ᵛ. Ἀγαθοδαίμων εἰς τὸν χρησμὸν Ὀρφέως συναγωγὴ καὶ ὑπόμνημα.
Ed. Berthelot, II, pp. 268, 3-271, 25.

F. 251ʳ. Ἑρμηνεία περὶ πάντων ἁπλῶς καὶ περὶ τῶν φώτων.
Ed. Berthelot, II, pp. 247, 1-248, 9.

F. 252ʳ. "Ομιον. Ἡ δύναμις μετὰ δὲ τὴν ἐργασίαν.
Ed. Berthelot, II, p. 248, 10-18.
Expl. f. 252ʳ : δύναμιν ἔχει θαυμαστήν,
Seq. f. 252ʳ : Γινώσκειν ὑμᾶς θέλω etc.
Ed. Berthelot, II, p. 249, 2-14.
Expl. f. 252ᵛ : ἀνεξάληπτον ἔχει τὴν φύσιν.

F. 252ᵛ. Ἑρμηνεία περὶ τῶν φώτων.
Ed. Berthelot, II, pp. 249, 15-250, 11.
Expl. f. 253ʳ : ἐπὶ τὸ ξανθὸν ἄγονται.

F. 253ᵛ. "Υδωρ πιστῆς οἰκονομίας.
Ed. Berthelot, II, pp. 336, 15-337, 9.

F. 254ʳ. Καὶ ἄλλος φησίν. Λαβὼν ᾠὰ ὅσα βούλῃ etc.
Expl. f. 256ʳ : ἔρρωσται ἐν χ̅ω̅ ι̅υ̅ τῷ θ̅ω̅ ἡμῶν = f. 88ᵛ.

F. 256ʳ. Λόγος Δημοκρίτου φυλοσόφου.
Ed. Berthelot, II, pp. 120, 13-131, 19 (cf. f. 191ʳ-202ʳ).
Inc. : Εὑρίσκομεν σαφῆ τὴν θεωρίαν. Expl. f. 262ᵛ : οὐρα-

νίων φύσεων δημιουργός: — ἄχρις δὲ τούτου ἐντὸς ἀλλαχοῦ τὸν λόγον.

F. 262v. Ὁ Ζώσιμος ἔφη περὶ τῆς ἀσβέστου.
Ed. Berthelot, II, pp. 113, 9-114, 7.
Expl. f. 263r : τὸ μυθριακὸν μυστήριον.

F. 263r. Στέφανος δέ φησιν.
Ed. Berthelot, II, pp. 295, 11-296, 4 (cf. ad II, p. 114, 6).
Inc. : Λάβε ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων ἀρσενικοῦ. Expl. f. 263v : μὴ ἀποκαλύψαι καὶ δημοσιεῦσαι.

F. 264r. Τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ μυστήριον. Expl. f. 264r : ὥς φησιν (= Berthelot, II, p. 21, 21-25); deinde pro verbis καὶ αὕτη — τῶν φιλοσόφων hic legitur: καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ λευκὴ ὡς γάλα.
Seq. spatium 6 lin.

F. 264r. Ἡ δὲ κοιλία καὶ ὁ νότος etc.
Ed. Berthelot, II, p. 22, 1-18.
Expl. f. 264v : εὑρίσεις αὐτὸν καὶ χρυσάνθρωπον.

F. 264v. Ἄλλο κεφάλαιον περὶ λίθου χημευτικῆς.
Ed. Berthelot, II, pp. 354, 5-358, 10.
Expl. f. 267v : καὶ τὸ ἓν εἶδος πολλὰ ἀπεργάζεται.

F. 268r. Περὶ συνάξεως τῶν φιλοσόφων.
Ed. Berthelot, II, pp. 35, 17-36, 18.

F. 268v. Περὶ ὕδατος κυτρίνου etc. = f. 26v-27r omisso fragmento quod f. 211v legitur.
Expl. f. 269r : ἓν τριβλίου.

F. 269r. Μέθοδος δι' ἧς ἀποτελεῖται ἡ σφαιροηδῆς χαλάζα etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 364, 5-367, 26.
Expl. f. 272r : τῶν κρειττόνων φυσικῶν.

F. 272r. Ποίησις ἀργύρου.
Cf. Berthelot, II, pp. 37, 13-16.
Inc.: Λαβὼν κοινῶν μόλυβδον. Expl. f. 272r: εἰς τὰς ρ̄ λίτρας τοῦ μολύβδου λίθρας ῑ'.
Ποίησις κιναβάρεως.
Ed. Berthelot, II, pp. 37, 18-38, 6.

F. 272r. Περὶ κιναβάρεως = ff. 232v-233r.
Expl. f. 272v : ξύφη.

F. 272v. Καταβαφὴ λίθων καὶ σμαράγδων καὶ λυχνίτων καὶ ὑακίνθων etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 350, 4-359, 17.
Expl. f. 279r : εἰς τὰς δηλουμένας σοι χρείας.

F. 279v. Βαφὴ τοῦ παρὰ Πέρσαις ἐξευρημένου χαλκοῦ γραφεῖσα ἀπὸ ἀρχῆς Φιλίππου τοῦ τῶν Μακεδόνων etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 346, 1-347, 5.
Expl. f. 280r : εἰ δ' οὖν πρόσθες κάρβουνα καὶ τῷ πνᾶ καὶ γενήσεται βέλτιον.

F. 280r. Βαφὴ τοῦ ἰνδικοῦ σιδήρου, γραφῆσα τῷ αὐτῷ χρόνῳ.
Ed. Berthelot, II, pp. 347, 8-348, 7.
Expl. f. 280v : εἰς ἡμᾶς.

F. 280v. Περὶ βαφῆς σιδήρου.
Ed. Berthelot, II, pp. 342, 19-343, 16.
Expl. f. 281r : σόμωσιν μετεωριζομένου καὶ οὕτω τιθεμένου

F. 281r. Ἑτέρα βαφή.
Ed. Berthelot, II, p. 345, 7-23.
Inc. : Αὕτη κρείσσων τε καὶ ἀγνωστοτέρα. Expl. f. 281v : πλεονεκτήμασιν.

F. 281v. Περὶ διαφορᾶς μολίβδου καὶ ♂.
Ed. Berthelot, II, pp. 377, 8-379, 23.

F. 283r. Ἑρμηνεία τῆς ἐπιστήμης τῆς χρυσοποιίας ἱερομονάχου τοῦ Κοσμᾶ.
Ed. Berthelot, II, pp. 442, 1-446, 14.

F. 286v. Ἄλλη μέθοδος μυστική.
Ed. Berthelot, II. p. 332, 1-11.

F. 286v. Ἕτερον ὕδωρ θεῖον.
Ed. Berthelot, II, pp. 332, 12-333, 6.

F. 287r. Ὕδωρ ἵνα ἐκβάλῃς χρύσομαν ἀπὸ ἀσήμην.
Ed. Berthelot, II, pp. 333, 7-334, 6.

F. 288r. Περὶ τοῦ ποιῆσαι γράμματα χρυσᾶ.
Ed. Berthelot, II, pp. 334, 22-335, 2.

F. 288v. Περὶ τοῦ ποιῖσε κόλισιν καλά. λαβὼν πηλὸν τὸν κολυτικὸν καὶ ἱππείαν καὶ σιδήρου σκορίαν τὴν λεπτὴν τὴν πίπτουσαν ἀπὸ τὴν σφῆραν τοῦ χαλκέως etc. Expl. f. 289v : καὶ κόλησον τὴν κλασματέαν ἐν τάχυ καὶ μίξας σύσφιξον καὶ ἔασον σταθῆναι ἕως οὗ ξηρανθῇ. Ineditum.

F. 289ᵛ. Ἑρμηνεία τῆς ἐλαιωκόας (?). λαβὼν ἄσβεστον ὅσον χρήζεις καὶ θὲς τούτον εἰς κάφην [sic] καὶ βάμπαξ στηβασμενον. καὶ λινέλαιον etc.
Expl. f. 289ᵛ : μιστροστρήβοσον παράνω μετὰ λινέλην.

F. 298ᵛ. Ἄλλον. ἔπαρον λινέλαιον καὶ λινάρην.
Expl. f. 290 : καὶ οὐδὲν τὸ ἅψεται τὸ ὑγρόν. Ineditum.

F. 290ʳ. Ἄλλον. ἔπαρον ἰαλὴν τριμένον ὑψιλὸν καὶ σκουρία σιδηρέαν etc. Expl. f. 290ʳ : καὶ τότε βάλλε τὴν φωτίαν.

F. 290ʳ. Περὶ τοῦ χρυσόσαι σίδηρον.
Ed. Berthelot, II, pp. 392, 1-393, 6. Deinde (f. 291ʳ) verba p. 392, 2-8 (usque ad μερτικὰ τὸ νερὸν) iterum leguntur.

F. 291ᵛ. Sine titulo versus iambici VIII. Inc.: Τὸ χρυσὸν τρισόμορφον ἐβώδες ῥώδον.
Expl. : θεοτόκου σὲ ἀεὶ μεγανονώμεν.
Seq. rubr. : χερουβῖμ σεραφῖμ θρόνοι κυριότητες δυνάμεις ἐξουσίαι ἀρχαὶ ἀρχάγγελοι ἄγγελοι.

F. 291ᵛ. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἐκ τῆς διόπτρας versus XVI politici. Inc. : Λοιπόν, Κυρία, ἄνες μοι, μή μοι κόπους παρέχεις etc. Expl. : ὦ τῆς ἐπιεικείας.

F. 292ʳ. Ῥινάλδων Τελανόβεβίλα φησὶ περὶ τῆς χυμευτικῆς τέχνης.
Inc. : Λειώσαται τὰ σώματα εἰς ὕδωρ τοῖς πάσῃ ὑμῖν λέγω.
Expl. f. 292ᵛ : θέλων γὰρ ἔσται κύριος ὡς ἐνταῦθα εἶν δούλος.

F. 292ᵛ. Ἐτελειώθη ἡ παροῦσα βίβλος διὰ χειρὸς ἐμοῦ Ἀντωνίου Δραγγανᾶ τάχα ἐπὶ ἔτους κτίσεως κόσμου ζ̄ τὸ δὲ ἀπὸ τῆς χριστοῦ γεννήσεως ͵αυϛβʹ μηνὶ Δικεβρίω κδʹ. χάριτι χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.
Seq. septem planetarum signa. Deinde : Κρόνος ἐστὶν ἄνθρωπος μαυροψωριάσμενος· ἐνδυμένος μαύρομαλί. Ζεὺς ἐστὶν ἄνθρωπος βαστάζον εἰς τὸν σφόδιλον μάχαιρα μετὸθυκάριν ἐνδυμένος πράσινα· καβαλικεύει ἐλαίφαντα etc. Expl. f. 293: Σελήνη ἐστὶν παιδίον ἐνδυμένη ἄσπρα καὶ καβαλικεύει λαγοὸν καὶ κρατῆ κλειδεῖν.

F. 293ʳ. Περὶ τοῦ δῆσαι ἀλώπεκας λέγε οὕτως· ἡνίκα πρῶτον φανεῖ τὸ νέον φέγγος.
Expl. f. 293ʳ : καὶ λέγε τρεῖς φορᾶς· στάμεν στάμεν στάμεν μετὰ φόβου.

F. 293ʳ : + ἐὰν μείνουν ἔξω ζῶα τοῦ οἴκου αὐτοῦ.
Inc. : Ἐὰν μέλλει κοιμιθὴν ἔξω τὶς ἔχων ζῶα. Expl. f. 293ᵛ : καὶ πὰν κλέπτην· εἰς τὸ ὄνομα τοῦ π̄ʹ καὶ ῡῑ καὶ τοῦ π̄ʹ ἀμήν.

F. 294-297 vacua.

F. 298ʳ. Πραγματεία ἐκ τῆς μυστικῆς χυμίας, IX versus iambici.
Inc. : Ταύτης τῆς βίβλου μέλλοντες ἐμβένην πύλην.

F. 298ʳ. Ἡλιοδώρου γὰρ φιλοσόφου γαάψας : πρὸς τὸν Θεοδώσιον τὸν βασιλέα ἀπὸ τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης διὰ στοίχων ἰάμβων τοῖσδε χρηεῖσθω (rubr.).
Ed. Fabricius, *Bibl. Graec.* (Hamburg, 1724), VI, p. 790 sqq.

F. 303ᵛ. Θεοφράστου φιλοσόφου τάδε φάσκει περὶ τῆς θείας γὰρ καὶ ἱερᾶς τέχνης: ἐκ τῶν φιλοσόφων ἰαμβικοῖς στοίχεις : —
Ed. Ideler, *l. l.*, II, p. 328 sqq.

F. 308ᵛ. Στοίχει ἰάμβοι λίθου τῶν φιλοσόφων i. e. carmen Hierothei.
Ed. Ideler, *l. l.*, II, p. 336 sqq.

F. 313ᵛ. Ἀρχαίλαος γὰρ ὁ φιλοσόφος φάσκει : — περὶ τῆς θείας δὲ καὶ ἱερᾶς τέχνης : — μετὰ γὰρ πόνου διαστοίχων ἰάμβων : — (hucusque rubr.) Ἀρχαίλαος φιλόσοφος τάδε φάσκει· ἡ πάνσοφος θεία τέχνη τῶν πανσοφων etc.
Expl. f. 320ᵛ (ult.) : εἰς ἀπεράντους καὶ κυκληκοὺς αἰῶνας ἀιδίους αἰῶνας ἀιώνων ἄμην.
Ed. Ideler, *l. l.*, II, p. 343 sqq.

CODEX VATICANUS

Descripsit I. Hammer-Jensen.

---

4. Vatic. Graec. 1174.

Chartaceus in-4° minore, saec. XVI, laciniae tantum codicis olim plenioris, cuius lacunae partim foliis vacuis significantur (e foliis 155, quae continet codex, 27 vacua sunt), partim manu secunda e codice Leonis Allatii, partim manu tertia et quarta et quinta suppletae sunt. In marg. passim annotationes Angeli Maii leguntur.

F. 1r vacat, f. 1v manus, quae codice L. Allatii utitur (secunda), scripsit : « Ex hoc codice in quo erant conpacti Geber Summa perfectionis magisterii et Iacobi Ragonae Vicontini Regula artificialis memoriae, quia latine scripti, depositi sunt inter cod. Latinos Num 6472. » — Cf. Berthelot, *Introduction*, pp. 191-193.

F. 2r. Ἐκ τῶν Δημοκρίτου φυσικῶν καὶ μυστικῶν.

Ed. Berthelot, II, pp. 43, 20-53, 15.

Inc. : Ἡ φύσις τῇ φύσει τέρπεται καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν νικᾷ καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν κρατεῖ. ἐθαυμάσαμεν πάνυ ὅτι ἐν ὀλίγῳ λόγῳ. Expl. f. 12 : ἔρρωσθε ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ.

(In marg. fol. 2r : « Fabricius, *Bibl. Graec.*, t. XII. Vide etiam *Extraits des mss. du Roi.* A. M. »)

F. 11r. Πίνος ὁ μηδ' ὅλως φεύγων.

Ed. Berthelot, II, pp. 77, 1-104, 7.

Inc. : Φεύγειν δὲ εἰρήκασι δηλονότι πρὸς τὸ πῦρ καὶ ἐκτίθενται δύο μυστήρια· ἓν τὸ φεῦγον καὶ ἓν τὸ διώκειν. Expl. f. 34v : ἔχεις οὖν ὧδε ὅλῃ δύναμει τὸ ὅλον τοῦ ἔργου. χαλκομόλιβδος ἐτήσιος λίθος ἐξ ἴσου ὁμορευστήσαντα οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ τὸ ὁμοῦ καὶ κατ' αὐτὸ ῥεύσαντα δηλονότι διὰ τοῦ πυρός.

(II, p. 86, 9 : ὡς ... δαίμων om., in marg. manus secunda : ὡς δὲ ἂν καὶ ὑπάρχει ὁ δαίμων. LA. Eadem manus lacunam inter ἀληθείας et γνώσεως, II, p. 92, 12, verbo ἐστήρικται supplevit.)

F. 33v. Ἐκ τῶν Δημοκρίτου περὶ πορφύρας φυσικῆς.
Ed. Berthelot, II, pp. 41, 2-43, 21.
Inc. : Βαλὼν εἰς λίθραν α'. Expl. f. 36v : εὕρομεν ἐκεῖ πάνυ χρήσιμον. ἡ φύσις τῇ φύσει τέρπεται καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν νικᾷ. ἡ φύσις τὴν φύσιν κρατεῖ.
(In fine addidit eadem manus: τὰ δὲ ἕτερα προεγράφησαν) mg. ζ'.

F. 35v. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγαν βασιλέα.
Ed. Berthelot, II, pp. 433, 12-441, 25.
Inc. : Τὸ ᾠὸν τετραμερές ἐστι κατὰ φύσιν. Expl. f. 43 : ἐὰν αὐτὸ ἀναπίῃ, καλῶς ἐπυρώθη, καὶ τότε εἰς τὴν βαφὴν κατάθες.

F. 42r. Τοῦ φιλοσοφωτάτου Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων.
Ed. Berthelot, II, p. 224, 1-19.
Inc. : Ἡ τῆς ὁρωμένης καμίνου διαγραφή. Expl. f. 43v : κάθισμα ὡσεὶ δρακοντῶδες (manus secunda addidit : πήσσουσι καὶ ὑδράργυρον).
Sequuntur duo folia vacua (43-44).

F. 45r. Manu tertia sine titulo : Τὰ μὲν τοῦ προοιμίου ἅλις. ἔλθωμεν δὲ ἐπὶ τὸ προκείμενον, μάθωμεν τοῦ φιλοσόφου τὰ αἰνίγματα, ἵνα δυνηθῶμεν νοῆσαι πηλίκος ἐστὶν ὁ τῆς σοφίας θήσαυρος, τί δὲ οἱ δοκοῦντες etc.
Ed. Ideler, *Physici et medici Graeci minores*, II, pp. 232, 3-237, 6.
Expl. f. 49r : τὸ πᾶν ἐκ τοῦ παντός, ἐξ ὅλου τὸ ὅλον, ὢ σοφίας χάρις, ὢ συνέσεως ἔργον, ὢ νοήματος πρᾶγμα. καὶ τὰ ἑξῆς.

F. 49v. Περὶ κιμίας κατασκευὴ ἵνα ποιήσῃς ἄργυρον. λαβὼν ὑδράργυρον ὅσον βούλει καὶ θεῖον ἄπειρον τὸ ἴσον etc. Expl. : καὶ λευκανθήσεται ὁ κίβδηλος. Ineditum.
Σκευασία ἅλατος. σκευασθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἁγίου Γρηγ(ορίου) τοῦ θεολόγου. ὕσσωπ. κρητικου οὐγγ. δ'. σκαμωνίας οὐγγ. αS''. ἀμονιακοῦ οὐγγ. β' κιμίνου· σκύλης: ζυγγιβέρεως. πεπέρεως. σελίνου ἀνὰ οὐγγ. α'. γλίχωνος ὀρεινοῦ οὐγγ. γ'. σμύρνης σιλφίου οὐγγ. α'. Expl. f. 50v : ἅλατος κοινοῦ οὐγγ. α', φύλλων οὐγγ. γ'. Ineditum.
Sequuntur IV folia vacua (50-53).

F. 54r. Manu prima (f. 2r): Στεφάνου τοῦ παμμεγίστου φιλοσόφου καὶ οἰκομενικοῦ διδασκάλου πρὸς Ἡράκλειον τὸν μέγαν βασιλέαν διδασκαλία περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ μεγάλης ἐπιστήμης τῆς χρυσοποιείας. (In marg. : Fabricius, *Bibl. Graec.*, XII, p. 695 et 769.)
Ed. Ideler, *l. l.*, II, pp. 243, 4-253, 26.
Expl. f. 68v : γίγνεται φάρμακον τρέχον εἰς πᾶν σῶμα ἀκωλύτως. ἐνταῦθα γὰρ τῆς φιλοσοφίας ἡ τέχνη πεπλήρωται.
(F. 60r om. μετὰ ... εἶπον (II, p. 247, 23-24) lacuna relicta, in marg. : ζτ.; p. 247, 24 δὲ] μὲν, ἄλλοι] ἄλλοι δέ.)

F. 68v. Ἡλιοδώρου φιλοσόφου πρὸς Θεοδοσίον τὸν μέγαν βασιλέα. Carminis Heliodori versus XLIX. Expl. f. 69v : κεκρυμμένης ἐννοίας ὥστε πλουτέει.

F. 70r vacat.

F. 70v. Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου διδασκάλου ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον. Manu rec. « Ex codice Leonis Allatii περὶ τοῦ ἀγροῦ γνῶθι ὡς πολλοὺς ... γίνονται αἰθάλαι ὑγραί. ἡ Σκυθικὴ κώμαρις » (Ideler, II, p. 208, 5-27) seq.

F. 71r. manu prima Ἡ Σκυθικὴ κώμαρις, ἥτις συγκραθεῖσα τῇ νέᾳ αἰθάλῃ etc.
Ed. Ideler, *l. l.*, p. 208, 5-33.
Expl. f. 71r : καὶ θεολογιῶν καὶ μυστικῶν λόγων μάθῃ.

F. 71r. Ὀλυμπιοδώρου φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως εἰς τὸ κατ' ἐνεργείαν Ζωσίμου ὅσα ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα.
Ed. Berthelot, II, p. 69, 15-73, 6.
Expl. : ὑποθήσομαι δέ σοι καὶ τὴν τῆς χρυσοκόλλης οἰκονομίαν.

F. 73v. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως ἑξαις (?).
Ed. Berthelot, II, pp. 421, 9-424, 1.
Inc. : Καθόσον ἡ χρεία καλεῖ, τοσοῦτον προδίδοται. τὸ μὲν γὰρ πολὺ τοῦ ὑγροῦ διαχεῖσθαι αὐτὸ etc. (cf. ad II, p. 421, 8).
Expl. : καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

F. 75v. Τοῦ αὐτοῦ κατὰ ἀκολουθίαν χρήσεως ἐμφαίνον τὸ τῆς χρυσοποιίας συνεπτυγμένον σὺν θεῷ.
Ed. Berthelot, II, pp. 424, 3-425, 21.

Expl. f. 76^{v}: καὶ στοιχειώσιν καὶ (secunda manus supplevit : τὴν μόλιβδον).

Seq. unum folium vacuum (77).

F. 78^{r}. Ἐδογματίσθη δὲ καὶ πλέον πάντων τὸ λευκὸν ὄξος καὶ ἀκριβῶς καθαρόν etc. Expl. : ἀλλὰ καθόσον ἡ χρεία ἐπιζήτει, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνθέματος. Ineditum.

F. 79^{r}. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις (in marg. : « Fabricius, *Bibl. Graec.*, ed. vet. t. VIII, p. 233. A. Maii »).

Ed. Berthelot, II, pp. 56, 20-69, 11.

Expl. f. 82^{v} : οὖρον ἄφθορον εἶπε καὶ ὕδωρ ἀσβέστου (II, p. 59, 20), (manus secunda addidit : καὶ ὕδωρ σποδοκράμβης). Ff. 82-83 (II, p. 59, 20 καὶ ὕδωρ σποδοκράμβης — 62, 2 καὶ εἰ μία ὥστε πῶς) scripsit manus secunda. Ff. 84-86 (II, p. 62, 2 πῶς ἐστι διάφορος — 65, 5 εὐθέως ἐπήγαγε θεῖον ἄπυρον) manus prima, F. 85^{r} καὶ εἰ μία ὥστε πῶς supra scripsit. F. 87^{v} « ὅ ἐστι θεῖον deest » addidit manus secunda. F. 87 (II, p. 65, 5 ὅ ἐστι θεῖον ἄκαυστον — 66, 7 ὅρα γὰρ πῶς εὐθέως συνῆψε τὸν διορισμὸν χρησάμενος) scripsit manus secunda parte folii versi vacua relicta. Ff. 88-91^{r} (II, p. 66, 7 χρησάμενος καὶ εἰπών — 69, 11 ὑπομνηματίζειν) scripsit manus prima (f. 88^{r} supra scripsit manus secunda : συνῆψε τὸν διορισμόν).

F. 92^{r}. Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιίας.

Ed. Berthelot, II, pp. 4, 12-9, 21.

Inc. : Ἀφροδίτης σπέρμα ἐστὶν ἄνθος χαλκοῦ (ἅλας ἀρωνιακόν om., cf. ad II, p. 4, 15). Expl. f. 93^{v} extr. : καδμία ἐστὶ μαγνησία.

Sequuntur IX folia vacua (94-101).

F. 102^{r}. Καιόμενος ὁ πυρίτης ἀλλὰ μέλας μηδὲ τοῦ λευκαίνεσθαι ἔτι δυνάμενος. ἐν δὲ τῷ λευκῷ συνθέματι καιόμενος ἅμα τε λευκαίνεται καὶ ἐξιοῦται πλυνόμενος ὡς προγέγραπται.

F. 102^{v}. Expl. : ὥσπερ γὰρ ὁ ἐν κατόπτρῳ διαβλέπων οὐ σκιὰς βλέπει ἀλλὰ ὑπεμφάσεις διὰ τοῦ φαινομένου deest (m. 2).

F. 103^{r}. Ἐὰν μὲν λευκὸν ἐπιβαλλόμενον χαλκῷ ὠμῷ κυπρίῳ ποιεῖ ἄργυρον (manus secunda supra scripsit : τῶν ὀπτῶν τουτέστι ἐάν).

Ed. Berthelot, II, pp. 193, 16-198, 7.

Expl. f. 106^{v} : ἡ οἰκονομία αὕτη ἐστνὶ ὡς γέγραπται ὑμῖν.

F. 106^{v}. Περὶ οἰκονομίας τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος.

Ed. Berthelot, II, pp. 188, 1-191, 18.

Expl. : τὸν κωβαθηκαύστην πλήρης.

F. 109^{v}. Περὶ καύσεως σωμάτων.

Ed. Berthelot, II, pp. 179, 5-181, 6.

Expl. f. 110^{v} : αὕτη ἡ τῆς βίβλου ἑρμηνεία.

F. 111^{r}. Περὶ σημασίας ὤχρας.

Ed. Berthelot, II, pp. 186, 10-187, 23.

Expl. f. 111^{v} : ἔπειτα τὸ ξανθῶσαι:

F. 112^{r}. Περὶ (θείου ἀθίκτου ὕδατος).

Ed. Berthelot, II, pp. 184, 1-186, 9.

Expl. : θειωδῶν κατέχεται.

F. 113^{v}. Πρὸς βασιλέα τὸν μέγαν Θεοδόσιον περὶ σταθμῶν.

Ed. Berthelot, II, pp. 177, 16-179, 4.

Expl. : τὸ προειρημένον σύνθεμα.

F. 114^{v}. Περὶ θείου πρὸς τὸν αὐτὸν βασιλέα.

Cf. Berthelot, II, pp. 174, 12-177, 14.

Inc. : Ἰστέον, ὦ κράτιστε βασιλεῦ, ὅτι οὐ μόνος ὁ φιλόσοφος τοῦ θείου ἐμνημόνευσεν ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ προφῆται etc. Expl. f. 117^{r} : ὁ περὶ θείου ὕδατος λόγος.

F. 117^{r}. Περὶ τοῦ τί ἐστι κατὰ τὴν τέχνην οὐσία καὶ ἀνουσία.

Ed. Berthelot, II, pp. 167, 18-169, 2.

(P. 168, 8-12 : χωρὶς πυρὸς ἐκεῖ καὶ βεβαιώσει λευκώσει ξανθοῦσι καὶ διὰ τοῦτο φησὶ ποίησον γλυῶδες, in marg. manu secunda : « Ex codice L. A. βεβαιώσει λευκαίνουσι καὶ ξανθοῦσι. εἰ γὰρ τοῦ πυρός τι εἴσκρισις τοῦ φθαρθοῦ φαρμάκου ἐκ τῶν φώτων διαμαρτάνει μολυβδοχάλκου ξάνθωσις »). Expl. f. 117^{v} : βλέπε πῶς αὐτὸς εἶπε· ποίησον γλυῶδες.

F. 117^{v}. Περὶ τοῦ ὅτι πάντα περὶ μίας βαφῆς ἢ τέχνης λελήκασι πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα Θεοδόσιον (in marg. ζη).

Ed. Berthelot, II, pp. 169, 3-170, 2.

Expl. : τὸν ἰὸν λέγω.

F. 118^{r}. Περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ τέσσαρα σώματα τῶν βαφῶν. Expl. II, p. 171, 4 : δυνάμεως καὶ ὧδε. Deinde manus secunda addidit : δὲ τῷ ῥηθέντι.

F. 119r. Scripsit manus quarta recentissima. Inc. : Εἶπε τὰ θειώδη ὑπὸ τῶν θειωδῶν.
Ed. Berthelot, II, pp. 170, 3-117, 14.
Expl. : ἔρρωσο.
Pars f. 119r et 119v vacant.
Sequuntur VII folia vacua (121-126).

F. 127r. (Rursus incipit manus prima) : τῆς σκωρίας ἄνω ὑπολειφθείσης (supra scripsit manus secunda : ὑποκάτω μόνης τῆς σκωρίας).
Ed. Berthelot, II, pp. 165, 9-167, 17.
Expl. : λευκαινόμενα λευκαίνουσι καὶ ξανθούμενα ξανθοῦσιν.

F. 128v. Περὶ διαφορᾶς χαλκοῦ κεκαυμένου.
Ed. Berthelot, II, pp. 153, 14-154, 10.

F. 129r. Περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν τοῦ θείου ὕδατος καλοῦσι etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 154, 11-156, 1.
Expl. : ἐπιβάλλεις ἄργυρον κοινὸν καὶ βάπτεις.

F. 130r. Duae figurae sequuntur figuris 25 et 27 apud Berthelot, *Introduction*, pp. 149 et 151, consimiles.

F. 130v. Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία.
Ed. Berthelot, II, p. 375, 1-8.
Τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις.
Ed. Berthelot, II, p. 374, 12-14.
Τίς ἡ τοῦ μέλανος ξηρίου κατασκευή.
Ed. Berthelot, II, p. 374, 6-11.
Sequuntur duo folia vacua (131-132).

F. 133r. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων σταθμός etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 373, 21-374, 5.
Περὶ διαφορᾶς μολίβδου καὶ χρυσοπετάλου.
Ed. Berthelot, II, pp. 377, 7-379, 23.
Expl. f. 134r : αρδʹ.

F. 134v. Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν. Inc. : Ἡ μνᾶς ἔχει ὄνομα σταθμοῦ etc. Expl. f. 136v : καμψάκις ἐστι Γβ κδʹ ξέσται ιβʹ.
Cfr. Hultsch, *Scriptt. metrol.*, I, p. 253.
Sequuntur VIII folia vacua (137-144).
Incipit (f. 145) manus quinta recentissima.

F. 145r. Ἰστέον ὅτι τὰ λεγόμενα σκωριδία ἐστι τὸ ὅλον μυστήριον.
Ed. Berthelot, II, p. 92, 1-7.
Expl. : καὶ τὴν ἶριν τὴν οὐρανίαν.
Mg. sup. χε προήγου.
Ἰστέον ὅτι ἀπὸ σκιάστου χαλκοῦ ἰὸς γενόμενος etc.
Ed. Berthelot, II, p. 236, 6-10.
Expl. : κεῖται παρὰ Ἀγαθοδαίμονι.
Ὅτι καὶ τὸ μαλάγμα etc.
Ed. Berthelot, II, p. 235, 11-20.
Expl. : καίεσθαι καὶ φρύγεσθαι.
Σημεῖα τῆς μεγίστης ἐγκείμενα ἐν τοῖς τεχνικοῖς συγγράμμασι τῶν φιλοσόφων καὶ μάλιστα τῆς μυστικῆς παρ' αὐτῆς λεγομένοις φιλοσοφίας. Inc. : ☉ ἥλιος χρυσός. ☾ ἄργυρος.
Expl. f. 146r in formulam quae cancri dicitur (cf. Berthelot, *Introduction*, pp. 104 et 152, fig. 28).

F. 146r. Ἀρχὴ τοῦ νι. ναξίας ρίνημά ἐστι κουρέων ἀκόνημα. νίτρον ἐστὶ θεῖον etc.
Ed. Berthelot, II, pp. 11, 16-17, 17.
Expl. f. 147r : ὠρόχαλκός ἐστι ὁ νικαινὸς ὁ διὰ καδμίας γενόμενος.

F. 147v. Ζωσίμου φιλοσόφου πρὸς Θεόδωρον φιλόσοφον κεφάλαια.
Ed. Berthelot, II, pp. 215, 1-218, 25.

F. 148v. Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία.

F. 149r. Τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις.
Τίς ἡ τοῦ μέλανος ξηρίου κατασκευή = f. 130v.
Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων etc. = f. 133r.
Sequuntur figurae : 20, 21, 14, 15, 16 apud Berthelot, *Introduction*, pp. 143, 138, 139, 140.

F. 149v. Φέρε δὲ καὶ τοὺς ζωμοὺς καθεξῆς εἴπομεν.
Cf. Berthelot, II, p. 48, 4-15.
Inc. : Λαβὼν τὸ ποίτιον ῥάκος [sic] λείου ἐν οἴνῳ ἀμιναίῳ (in marg. σημαι βάθος ⋇). Expl. : ἡ γὰρ φύσις τῇ φύσει τέρπεται.
Λαβὼν ἄμμον τὴν χρυσίζουσαν etc.
Ed. Berthelot, II, p. 221, 4-13.
Expl. : ἐκφύσησον ἵνα δείξῃ.

Ἰστέον ὅτι ὁ χαλκὸς οὐ βάπτει ἀλλὰ βάπτεται etc. Expl. : ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἔνδον.

Sequitur figura apud Berthelot, *Introduction*, p. 132.

F. 150v. Ζυ ποιά καλεῖ ☽ τὴν ἀπὸ ἀρένων; ση. ὅτι ἡ καῦσις ἡ παρὰ τὸ φιλοσόφῳ λείωσις ἑρμηνεύεται μαγνησιὰ δὲ καλεῖται τὸ ὅλον τοῦ συνθέματος ἔργον.

+ τινὲς ὕδωρ θείου ἐλείωσαν παχύτερον etc.

Ed. Berthelot, II, pp. 164, 10-165, 24.

Expl. f. 151r : τὸ ἥμισυ, ξανθοῦ λέγω.

Pars f. 151r et 151v vacat; sequitur unum folium vacuum (152).

F. 153r. Λαβὼν χαλκὸν κοκίνον καθαρὸν ἐξελάμνεσον etc. Expl.: κρατὲν (?) δὲ τῷ ἐπάνω τοῦ κωκίου ἔχε πεφυλαγμένον. Ineditum.

F. 153v. Εἶτα βουλόμενος ἐργάζεσθαι ἄργυρον etc. Expl. : καὶ ζεστου ὄντος τοῦ ἀσημίου χυσον ἐπάνου. Ineditum.

Ποντικοφάρμακον λαβὼν οὐγγ. γ' etc. Expl.: καθῶς πρότερον. καὶ ἔσται (?) ἄργυρος. Ineditum.

Sequitur unum folium vacuum (154).

F. 155r. Ἔπαρε ἀρσενίκι κοκίνον καὶ κίτρινον (οὐγγ. α̅ supra scr.) καὶ τρίψε το εἰς ἴγδὶν ψιλόν, ψιλόν etc. Ineditum.

Cum duabus figuris neglegenter delineatis.

F. 155v. Ταῦτά εἰσιν τὰ οἴδη τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν τέχνι τῆς χρυσοπηας. ὤχρα ϛΓ ζϛ'' κληματοκάρβοῦνον ϛΓ ϛ. etc. τῶ δὲ ὕδωρ θέλῃ ἵνα ποιήσει ἡμέρας ταισσαράκωντα etc. Expl. : καὶ ἔβαλέν τα εἰς πιβαλτάριν καὶ εἴσταντο. Ineditum.

CODEX OTTOBONIANUS

Descripsit I. Hammer-Jensen.

---

5. Ottobon. Graec. 60.

Chartaceus, in initio et in fine mutilus, fragmentum continens e codice Vaticano 1174 ff. 114v-154r descriptum, et cum libris circiter XX variae originis compactum.

(F. 1-4. Ἰσιδώρου Χαρακένου σταθμοὶ Πάρθικοι.)

F. 5r. Inc. : λίθοις αἷμα τράγου etc. Expl. f. 5 : τὰ γὰρ θυώδη ὑπὸ τῶν θυωδῶν κατέχεται. (= Berthelot, II, p. 186, 7-9.)

Πρὸς βασιλέα τὸν μέγαν Θεοδόσιον περὶ σταθμῶν.

F. 6r. Περὶ θείου πρὸς τὸν αὐτὸν βασιλέα.

F. 9r. Περὶ τοῦ τί ἐστι κατὰ τὴν τέχνην καὶ οὐσία καὶ ἀνουσία.

F. 10r. Περὶ τοῦ ὅτι πάντα περὶ μιᾶς βαφῆς ἡ τέχνη λέληκεν. πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα Θεοδόσιον.

F. 10v. Περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ τέσσαρα σώματα τῶν βαφῶν εἰσὶ δὲ. Expl. f. 11v: δυνάμεως καὶ ὧδε (reliqua pars folii vacat).

Sequitur unum folium vacuum f. 12.

F. 13r. Τῆς σκωρίας ἄνω ὑπολειφθείσης. Expl. f. 15r : καὶ ξανθούμενα ξανθοῦσιν.

F. 15r. Περὶ διαφορᾶς χαλκοῦ κεκαυμένου.

F. 15v. Πρὸς τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν etc. (= Vat. f. 129r).

Sequuntur eaedem figurae, quae in Vatic. f. 130r.

F. 17r. Τίς μετὰ τὴν ἴωσιν ἡκονομία [sic].

Τίς ἡ τῆς καμάρεως σύνθεσις.

Τίς ἡ τοῦ μέλος (!) ξηρίου κατασκευή.

Pars f. 17v et ff. 18-19 vacua.

F. 20r. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων σταθμός etc.

Περὶ διαφορᾶς μολύβδου καὶ χρυσοπέταλου.

F. 22r. Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν.

Pars f. 24v vacat, mg. inf. λείπ. Ff. 25-26 vacua.

F. 27^{r}. α) Ἰστέον ὅτι τὰ λεγόμενα σκωριδία etc.
β) Ἰστέον ὅτι ἀπὸ σκιάστου χαλκοῦ etc.
γ) Ὅτι καὶ τὸ μαλάγμα etc. (= Vatic. f. 145^{r}).
F. 27^{v}. Σημεῖα τῆς μεγίστης ἐγκείμενα etc. (= Vatic. f. 145-146^{r}).
F. 29^{r}. (In marg. ἀρχὴ τοῦ νί.) ναξίας ρίνημα etc. (= Vatic. f. 146^{r}-147^{r}).
F. 32^{v}. Ζωσίμου φιλοσόφου πρὸς Θεόδωρον φιλόσοφον κεφάλαια.
F. 35^{v}. Τίς μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία.
F. 36^{r}. Τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις.
Τίς ἡ τῶν (ex τὸν) μέλανες ξηρίου κατασκευή.
F. 36^{v}. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων etc. (= Vatic. f. 147^{v}).
F. 37^{r}. Eaedem V figurae, quae in Vatic. f. 149^{r}.
F. 37^{v}. Φέρε δὲ καὶ τοὺς τωμοὺς [sic] καθεξῆς ἔσομεν. λαβὼν τὸ πώτιον ράκος etc. In marg. Ⓗαι βάθος ⋇ (= Vatic. f. 149^{v}).
Λαβὸν ἄμμον τὴν χρυσίζουσαν etc. (= Vatic. f. 149^{v}).
F. 38^{r}. Ἰστέον ὅτι ὁ χαλκὸς etc. (= Vatic. f. 149^{v}-150^{r}).
Sequuntur f. 39^{v} eaedem figurae, quae in Vatic. f. 150^{r}.
F. 40^{r}. Ζυ.$^{τ'}$ ποία καλεῖ ὑδράργυρον etc. (= Vatic. f. 150^{v}).
γ'
Τινὲς ὕδωρ θείου ἔλεωσαν etc. (= Vatic. f. 150^{v}-151^{r}).
Pars f. 41^{v} et f. 42^{v} vacant.
F. 43^{r}. Λαβὼν χαλκὸν κόκινον etc. (= Vatic. f. 153^{r}).
F. 44^{r}. Εἶτα βουλόμενος ἐργάσθαι etc. (= Vatic. f. 153^{v}).
F. 44^{v}. Ποντικοφάρμακον λαβὼν etc. Expl. f. 44^{v} extr. : εἰς τὸν χύτην καθὼς πρότερον (mg. inf. transverse pro custode) = Vat. f. 153^{v} (desunt καὶ ἔστω ἄργυρος, ult. versus Vat.).

CODICES AMBROSIANI

Descripsit C. O. Zuretti.

---

6. Cod. A 57 inf. = Aem. Martini et D. Bassi, *Catalogus codicum gr. bibliothecae Ambrosianae*, MCMVI ; **794.** — Chartaceus ff. II + 191 (immo 192) + XXIX + 7, saec. XVI : Marciano 598 (supra nº **2**) proxime accedit.

7. Cod. A 193 inf. = Aem. Martini et D. Bassi, *o. l.* ; **816**. — Chartaceus ff. IV + 162 + II, saec XVI: Montfauconio innotuit; vd *Palaeogr. gr.*, 374-5.

Hi codd. **6** et **7** (**794** et **816**) tam similes sunt, ut ex uno eodemque fonte, qui interdum esset lectu difficilior, utrumque manasse apertissimum sit ; non **794** ex **816**, neque **816** ex **794** descriptum esse. Post f. 122 tres quaterniones perierunt in **816** ; perierunt etiam folia, quae f. 158 sequebantur.
Numeri uncis inclusi sunt codicis **816**.

F. 1 <1>. Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου καὶ διδασκάλου τῆς μεγάλης καὶ ἱερᾶς ταύτης τέχνης περὶ χρυσοποιΐας : πρᾶξις σὺν θεῷ πρώτη. — Inc. : Θεὸν τὸν πάντων ἀγαθῶν αἴτιον. — Expl. f. 3 <3> : θεολογεῖν τὴν ὑπεράγαθον τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα.
Ed. Ideler, *Physici et medici Graeci minores*, II, 199, 2-202, 19. In marg. f. 1 <1> diagramma = Berthelot, *Alchimistes grecs*, I, 157, fig. 31 ; et in marg. f. 3 <3> diagramma = Berthelot, I, 141, fig. 18.
F. 3 <3>. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου σὺν θεῷ πρᾶξις δευτέρα. — Inc. : Τὸ τῶν ἀριθμῶν συγκείμενον πλῆθος ἐκ μιᾶς. — Expl. f. 6^{v} <6^{v}> : ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σοῦ κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.
Ed. Ideler, II, 202, 20-208, 3.
F. 6^{v} <6^{v}>. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον. — Inc. : Περὶ τοῦ ἀγροῦ γνῶθι ὡς πολλοὺς γεωργούς. — Expl. f. 7 <7> : διὰ τῆς εὐθείας ἐργασίας καὶ θεολογιῶν καὶ μυστικῶν λόγων μάθη.
Ed. Ideler, II, 208, 4-33.

F. 7 <7>. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου περὶ τοῦ ἐνύλου κόσμου πρᾶξις σὺν θεῷ Γ'. — Inc.: Πῶς διοργανοῦται καὶ πῶς ἐν αὐτῷ τὰ θεῖα μόρια. — Expl. f. 10 <9v> : ὑέλω λαμπρῷ καὶ νίτρω καὶ μυσί.
Ed. Ideler, II, 209, 1-213, 6.

F. 10 <9v>. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου εἰς τὸ κατενέργειαν : πρᾶξις σὺν θεῷ τετάρτη. — Inc.: Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον. — Expl. f. 14 <13v> : ὅπως δοξάζηται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἅγιον ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
Ed. Ideler, II, 213, 7-209, 14.

F. 14 <13v>. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν τῆς θείας τέχνης. πρᾶξις σὺν θεῷ. εη. — Inc.: Τίς μακάριος καὶ συνήσει τὰ ῥήματα τοῦ παντοκράτορος. — Expl. f. 16v <16> : ὑμνοῦντας τὸ τῆς τριάδος ἑνιαῖον καὶ ἀκατάληπτον φῶς· ἐν πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
Ed. Ideler, II, 219, 15-223, 19.

F. 16v <16>. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ἕκτη. — Inc.: Τὰ ἄτομα καὶ ἀμερῆ σώματα. — Expl. f. 21v <21> : ἐπὶ τοὺς εἰς αὐτὸν πεποιθότας τὸν Ἰησοῦν θεὸν ἡμῶν.
Ed. Ideler, II, 223, 20-221, 15.

F. 21v <21>. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ἑβδόμη. — Inc.: Θεὸν τὸν ἄρρητον τὸν τῆς σοφίας καὶ ἀληθείας πατέρα. — Expl. f. 25v <25v> : εἰς πάντας τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.
Ed. Ideler, II, 231, 6-237, 31.

F. 25v <23v>. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου πρᾶξις η' : περιτομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης. — Inc.: Ἐξομολογούμεν(αι) (Ἐξομολογοῦμαι **816**) σοι πάτερ ἅγιε κύριε. — Expl. f. 29 <28v> : καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς σύμπαντας καὶ ἀιδίους διαιωνίζοντας αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
Ed. Ideler, II, 238, 1-242, 24.

F. 29 <28v>. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα· πρᾶξις σὺν θεῷ ἐννάτη. — Inc.: Ὁ ἄναρχος καὶ ὑπεράρχιος θεὸς ὁ ἀγαθὸς — f. 29, l. 9

<31, l. 3> καὶ φησὶν ἐν τοῖς ζωμοῖς· μετὰ τὸ ἔα κάτω καὶ γε <in **816** post γε vacuae sunt lineae partes tres> = Ideler, II, 247, 23. Id margine utriusque libri : λυπεῖ με τὸ λεῖπον λίαν ὦ φίλος.
Nullo discrimine sequitur καὶ ἀλήθειαν εἶπον κτἑ. usque ad f. 32v, l. 6-7 <32, l. 1> : καὶ ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῇ γῇ κέκρυπται ἐν τῇ ἰδίᾳ δόξῃ = Ideler, II, 248, 13; nulloque rursus discrimine καὶ ὑμεῖς ὦ φίλοι. — Expl. f. 36 <35> : ἐνταῦθα γὰρ τῆς φιλοσοφίας ἡ τέχνη πεπλήρωται. ἀληθ.
Ed. Ideler, II, 243, 4-247, 23; 247, 23-248, 13; 248, 13-253, 26.
Cfr. Ambrosian. **282**, f. 335-335v, 336-336v.

F. 37 <35v>. Ἡλιοδώρου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγαν βασιλέα περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης : διὰ στίχων ἰάμβων. — Inc.: Σκῆπτρα γαίης μέδοντες ὡς πᾶν ἐμφανές. — Expl. f. 41v <39v> : εἰς κυκλικοὺς αἰῶνας αἰώνων ἀμήν : στί(χ) σξη'.
Ed. Fabricius, *Bibliotheca graeca*, III, 119-216 et G. Goldschmidt, *Heliodori carmina quattuor* (*Religionsgeschichtliche Versuche u. Vorarbeiten*, XIX, 2, Giessen, 1923), p. 26-34.

F. 41v <40>. Θεοφράστου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων. — Inc.: Οἱ τῶν σοφιστῶν ἄνδρες ὥσπερ ῥήτορες. — Expl. f. 45v <44> : νῦν πάντας εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀμήν. στί(χ) σξε'.
Ed. Ideler, II, 328, 1-335, 17 et G. Goldschmidt, *l. l.*, p. 34-42.

F. 46 <44v>. Ἱεροθέου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης. διὰ στί(χ). — Inc.: Ἀπάρχομαι προσπλέξας εὐφραδέστατον. — Expl. f. 49v <48> : εἰς κυκλικοὺς αἰῶνας αἰώνων ἀμήν : — στί(χ) σλ'.
Ed. Ideler, II, 336, 2-342, 21 et G. Goldschmidt, *l.l.*, p. 42-49.

F. 49v <48>. Ἀρχελάου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς ἱερᾶς τέχνης. διὰ στίχων ἰάμβων. — Inc.: Ἡ πάνσοφος καὶ θεία τέχνη τῶν σοφῶν. — Expl. f. 55 <54> : ἀϊδίους αἰῶνας αἰώνων ἀμήν : — στί(χ) τκβ' (τκε' **816**).
Ed. Ideler, II, 343, 5-352, 13 et G. Goldschmidt, *l.l.*, p. 50-59.

<F. 53>. Margini adpictum est διάγραμμα τῆς μεγάλης ἡλιουργίας

παραβαλλόμενον εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ παντός. — Inc. : Ἱστέον ὅτι ἡ μεγάλη ἡλιουργία. — Expl. : τὸ δὲ ἕκτον δηλονότι τὸ πῦρ· τῷ θεῷ εἰκονίζεται. — Non exhibet haec **794**. Ed. Berthelot, *Alchimistes grecs*, II, 387, 22-388, 14.

F. 56 <54>. Πελαγίου φιλοσόφου περὶ τῆς θείας ταύτης καὶ ἱερᾶς τέχνης. — Inc. : Οἱ μὲν προγενέστεροι καὶ ἐρασταὶ καὶ ἀνάπλεοι. — Expl. f. 59 <57v> : καὶ τῇ πολλῇ γλυκύτητι καὶ τῇ πιότητι τῆς φύσεως καρποφορεῖ : ~ Γ^λα (Deest Γ^λα in **816**). Ed. Berthelot, II, 253, 1-261, 8.

F. 59v <57v>. Ὀστάνου φιλοσόφου πρὸς Πετάσιον περὶ τῆς ἱερᾶς αὔτης καὶ θείας τέχνης. — Inc. : Τῆς φύσεως τὸ ☽ ἄτρεπτον ἐν μικρῷ ὕδατι τέρπεται. — Expl. f. 60 <58> : δόξα μεγαλοπρέπεια εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
Ed. Berthelot, II, 261, 9-262, 21.

F. 60 <58>. Δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά. — Inc. : Βαλὼν εἰς λι^τ' ᾱ πορφύρας διαβολοῦ (διοβολοῦ **816**). — Expl. f. 64 <62v> : ἴδωμέν δηλαδὴ καὶ τῶν εἰς ἀργυροποιΐαν τὴν σύνθεσιν.
Ed. Berthelot, II, 41, 1-49, 22.

<F. 62>. In ima p. **816** exhibet : ✛ ἡ τρυγέα καυθεῖσα, μετὰ ἅλατος τὴν αὐτὴν τῷ βοραχίῳ ἔχει ἐνέργειαν εἰς τὴν κώλησιν. ✛ εἰς τὸν χρασμὸν θεῖον καὶ οὔρους· καὶ ὄξος καὶ σκορ^δ^Γ καὶ ὀλίγον ἅλας καὶ ὀλί ὕδωρ. ✛ ἄλλο· τζαλή^μ κόκκινον μέρει β̄ καὶ νοσατύρην ᾱ. καὶ ῥασούχτην· χρωήζει τὸν χρυσόν· — Haec non exhibet **794**, exhibet M, f. 70v.

F. 64 <62v>. Περὶ ἀσήμου ποιήσεως. — Inc. : Ὑδράργυρος ἡ ἀπὸ τοῦ ἀρσενίκου. — Expl. f. 65v <64> : ἔρρωσθε ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ.
Ed. Berthelot, II, 49, 23-53, 15.

F. 65v <64>. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις. — Inc. : Διοσκόρῳ ἱερεῖ τοῦ μεγάλου Σαράπιδος. — Expl. f. 70v <69v> : θεοῦ δὲ βοηθοῦντος, ἄρξομαι ὑπομνηματίζειν.
Ed. Berthelot, II, 56, 20-69, 11.

F. 70v <69v>. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως. — Inc. Καθ' ὅσον ἡ χρεία καλεῖ τοσοῦτον προδίδοται. — Expl. f. 71v <70v> : ὑπὸ πάσης τῆς αὐτοῦ κτίσεως. νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
Ed. Berthelot, II, 421, 6-424, 2.

F. 71v <70v>. Τοῦ αὐτοῦ Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου κατὰ ἀκολουθίαν χρήσεως ἐμφαῖνον τὸ τῆς χρυσοποιΐας συνεπτυγμένον σὺν θεῷ. — Inc. : Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν τῆς χρυσοποιΐας. — Sed f. 75 haec sunt extrema verba <74v l. 15-16> : λεγομένης ταριχείας καλεῖ Ζώσιμος ἐν τῇ περὶ ἀρετῆς; mox f. 75v <74v l. 16> nullo discrimine sequitur προσπαθείας· καθ' ἣν καὶ μεθ' ἑρμηνείας τοῦ ἐνυπνιάζεσθαι. — Expl. f. 83 l. 20 <83 l. 19> : παντὸς μυστηρίου ἡμῶν ἐδοκιμάσθη. Nullo rursus discrimine (Iohannis Archipresb.) ἀλλ' ἵνα δαψιλέστερα τὰ ῥεύματα ἔχωμεν. — Expl. f. 84a <85> : ἀλλὰ καθόσον ἡ χρεία ἐπιζητεῖ, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνθέματος.
Ed. Berthelot, II, 424, 3-433, 10; 118, 14-138, 4; 263, 3-268, 8.

F. 84a <85>. Ζωσίμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς. — Inc. : Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις καὶ αὔξησις. — Expl. f. 86v <87v> : ἰδοὺ καὶ τὴν ὕλην ἀπέχεις δαμάζων τὸ μονόειδον ὡς πολύειδον.
Ed. Berthelot, II, 107, 1-113, 7.

F. 86v <87v>. Ζώσιμος λέγει. — Inc. : Περὶ τῆς ἀσβέστου δῆλα ὑμῖν ποιοῦμαι. — Expl. f. 87 <88>: διὰ τοῦ μαργάρου ἐστίν.
Ed. Berthelot, II, 113, 8-114, 20.

F. 87 <88>. Ἀγαθοδαίμονος. — Inc. : Μετὰ τὴν τοῦ χαλκοῦ ἐξίωσιν καὶ μέλανσιν. — Expl. f. 87 <88v> : τότε ἔσται βεβαία ξάνθωσις.
Ed. Berthelot, II, 115, 6-8.

<F. 88v>. Ἑρμοῦ. — Inc. : Ἐὰν μὴ τὰ σώματα ἀσωματώσῃς. — Expl. : οὐδὲν τὸ προσδοκώμενον ἔσται.
Ed. Berthelot, II, 115, 9-11.
Ὅτι σύνθετον καὶ οὐχ ἁπλοῦν τὸ εἶδος καὶ τίς ἡ οἰκονομία. — Inc. : Πότερον ἁπλοῦν ἐστὶν ἢ σύνθετον. — Expl. f. 88 <89v>: ὁ αὐτὸς καὶ τοῦτο φάσκει πρὸς τὸ πέρας τῆς τέχνης.
Ed. Berthelot, II, 272, 1-275, 6.

F. 88 <89v>. Ποίησις μᾶλλον τοῦ παντός. — Inc. : Ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς ἀμφοτέρων διαιτήσεως <διετήσεως **816**> οὐκ ἀφηρέθη τὸ κάλυμμα, δίκαιον ἐξυπαρχῆς τὴν ποίησιν τοῦ παντὸς ὑμῖν

κωμαίως διαγράφειν. — Expl. f. 89 <90v> : τουτέστιν τῆς φυγῆς διὰ τῆς οἰκονομίας.
Ed. Berthelot, II, 275, 7-277, 21.

F. 89 <90v>. Ἡ οἰκονομία (ἄλλως). — Inc. : Τινὲς μὲν οὖν οὕτως ἐργασάμενοι εὐδοκίμησαν. — Expl. f. 89v <91> : εἴτε οὕτως εἴτε ἐκείνως εἴτε ἄλλως ἡ πεῖρα διδασκαλίη : ἔρρωσο ἐν κυρίω.
Ed. Berthelot, II, 278, 1-22.

F. 89v <91>. Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων ἄσβεστος. — Inc. : Οὕτως δὲ ὄντος τοῦ πράγματος καὶ τῆς φύσεως. — Expl. f. 90 <91v> : ἀλλ' ὅτι καὶ τὸ χρῶμα τὸ ζητούμενον οὐκ ἀεὶ φέρει.
Ed. Berthelot, II, 279, 1-280, 2.

F. 90 <91v>. Sine titulo. — Inc. : Τινὲς μὲν οὖν τὸν ♁ ἐπὶ τοσοῦτον ἀνάγουσιν. — Expl. : τὸ δὲ δεύτερον ◠, τὸ δὲ τρίτον μέλαν.
Ed. Berthelot, II, 280, 3-7.

Οἰκονομία τῆς ἀσβέστου (ἄλλη). — Inc. : Ἔνιοι δὲ ξανθὸν λαβόντες ὕδωρ ἐν ταῖς ἰώσεσιν. — Expl. f. 90v <92> : ὑπὸ ἑτέρας τῆς φύσεως $\overset{\epsilon}{N}$ κατέχεται.
Ed. Berthelot, II, 280, 8-281, 7.

F. 90v <92>. Ποίησις A (ἑτέρα). — Inc. : Ἄλλοι δὲ ἄσβεστον μόνην λευκὴν ἐχρήσαντο πρὸς τὴν σῆψιν. — Expl. <92v> : τῆς μέντοι A πολλὴν φροντίδα πεποίηται.
Ed. Berthelot, II, 281, 8-232, 2.

<F. 92v>. Ἄλλως. — Inc. : Τινὲς δὲ τὴν $\underset{B}{A}$ ὁμοίως ≈ μίξαντες. — Expl. f. 91 <92v> : τῇ δὲ αὐτῇ ἀγωγῇ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ≈ ἐχρῆτο.
Ed. Berthelot, II, 282, 3-17.

F. 91 <92v>. Sine titulo. — Inc. : Ἕτεροι δὲ τὴν σποδὸν τῶν πρώτων ≈. — Expl. f. 91 <93> : ἓν γὰρ ἐστὶ τὸ ζητούμενον ἀπ' αἰῶνος ἡ τῆς ποιήσεως ἀγωγή.
Ed. Berthelot, II, 283, 2-10.

<F. 93>. Ἄλλως. — Inc. : Ἔνιοι δὲ τὰς σκωρίας ἀπέσταζον. — Expl. : ἀρκεῖσθαι γὰρ ἔφασκον τῇ πρώτῃ ἐξαιθαλώσει.
Ed. Berthelot, II, 283, 11-15.

Ἡ ποίησις (ἑτέρως). — Inc. : Τινὲς δὲ οὐκ ἐν ἡμέρα μιᾷ μόνον ἀλλ' ἕν. — Expl. f. 91v <93> : καὶ ὁμοίαν ποσότητα τῶν ὑδάτων ἐφύλαττον εἰς καιρὸν καταβαφῆς.
Ed. Berthelot, II, 284, 1-5.

F. 91v <93>. Ἡ ἀγωγή (ἑτέρως). — Inc. : Ἄλλοι δὲ οὕτως ἐποίουν. Evpl. : καὶ τὸ τῆς Γο καὶ εἶχον τὸ φάρμακον.
Ed. Berthelot, II, 284, 6-9.

F. 91v <93>. Συμπέρασμα τῆς ποιήσεως. — Inc. : Ἐγὼ δὲ τοὺς πόνους πάντων ἀποδεξάμενος. — Expl. : ἔρρωσθε φίλοι καὶ δοῦλοι Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.
Ed. Berthelot, II, 284, 10-285, 4.

<F. 93v>. Τοῦ αὐτοῦ Χριστιανοῦ περὶ τοῦ θείου ὕδατος πόσα τὰ εἴδη τοῦ γενικοῦ θείου ὕδατος καὶ τίς ὁ ἐπὶ τῆς τιτάνος. καὶ τίνα τούτων εἰς τὰ ὀνόματα. — Inc. : Ὁ περὶ τοῦ θείου ὕδατος λόγος βέλτιστε Σέργιε. — Expl. f. 92 <93v> : οὐ φθόνῳ κατεχόμενοι πεποιήκασιν συμπαθείᾳ δὲ μᾶλλον.
Ed. Berthelot, II, 399, 11-400, 8.

F. 92 <93v>. Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων διαφωνία. — Inc. : Τοῦτο δὲ μᾶλλον πρὸς συμπάθειαν πεποιήκασιν. — Expl. f. 92v <94> : γενικὸν τὸ συνεκτικὸν τῆς ἁπάσης ποιήσεως.
Ed. Berthelot, II, 400, 9-401, 16.

F. 92v <94>. Τίς ἡ καθόλου τοῦ ὕδατος οἰκονομία. — Inc. : Τὸ μὲν κατὰ τοὺς κεκρυμμένους τῆς ἐπιστήμης λόγους. — Expl. : καὶ ἀναγωγῆς λευκοῦ ἢ ξανθοῦ ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον.
Ed. Berthelot, 401, 17-404, 2.

Ἡ τοῦ μυθικοῦ ὕδατος ποίησις. — Inc. : Τὸ δὲ λευκὸν ἢ ξανθὸν ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον τοὺς κενοὺς nihil praeterea exhibet liber uterque : vacant paginae duae partes in **794**; fere pars quinta vacat in **816**.
Ed. Berthelot, II, 402, 3-4.

F. 93 <94v>. Λαβύρινθος ἥνπερ Σολομὼν ἐτεκτήνατο.
Ed. Berthelot, I, 157, fig. 30.

F. 93v <95>. Viginti quattuor versus. — Inc. : Εἴ τινα λαβύρινθον ἀκούεις ξένε. — Expl. : μηδὲν διδοὺς πράσσειν σε τῶν τῆς ἐξόδου.
Ed. Berthelot, II, 39, 12-40, 16.

F. 94 <95v>. Sine titulo. — Inc. : Ἐπεὶ οὖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον. — Expl. f. 94v l. 20-21 <96 l. 22-23> : ὁμοίως καὶ τῶν εἰρημένων ἕκαστον τῇ λειπομένῃ ἐν.
Ed. Berthelot, II, 402, 5-404, 8.

F. 94v <96>. Nullo discrimine sequitur : ἀμβλὰγ ὁμοίως κεκαθαρμέ-

μου μι Δ καὶ. — Expl. f. 95 <96v> : καὶ παρ' ἐκεῖνον ἦλθεν εἰς ἡμᾶς.
Ed. Berthelot, 347, 13-348, 7.

F. 95 <96v>. Περὶ βαφῆς σιδήρου. — Inc. : Βαφὴ σιδήρου ἐστὶν ἡ σχεδὸν ἅπασι γνώσει. — Expl. f. 95v <97> : ἢ τὴν κατὰ τὴν βαφὴν στόμωσιν· καὶ οὕτω μὲν αὕτη.
Ed. Berthelot, II, 342, 20-343, 17.

F. 95v <97>. Βαφή (δευτέρα). — Inc. : Ἔστι δέ τις καὶ ἄλλη βαφῆς εἰδέα. — Expl. : καὶ ἐργαζόμενος ἀποτελεσθέν σοι καθαρῶς τὸ βούλευμα.
Berthelot, II, 343, 18-344, 10.

<F. 97>. Βαφή (τρίτη). — Inc. Φθέγξομαι δήπου βαφὴν τῆς μυστικῆς ἐχέγγυον φιλοσοφίας. — Expl. f. 96 <98v> : ἡ διὰ πείρας τριβὴ ἀταλαιπώρως ἐκδιδάξει.
Berthelot, II, 344, 11-345, 6.

F. 96 <98>. Βαφή (τετάρτη). — Inc. : Τετάρτη δὲ πρὸς τοὺς εἰρημένους. — Expl. f. 96v <98> : ἐρρήθη προτερεύειν τῶν πρὸ αὐτοῦ ♂ τοῖς πλεονεκτήμασιν.
Ed. Berthelot, II, 345, 7-23.

F. 96v. <98>. Περὶ ποιήσεως ἀσήμου. – Inc. : S̄ [☉] ☾ δεῖ λαβεῖν ♄ ≈ ἐκ τῶν ἀμμοπλύτων. — Expl. f. 97 <98v> : τὸ γὰρ ☿ ἄπυρον, τὰ φευκτὰ ἄφευκτα ποιεῖ.
Ed. Berthelot, II, 36, 19-38, 6.

F. 97 <98v>. Περὶ κινναβάρεως. — Inc. : Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ ἀνάκαμψις τῆς κινναβάρεως. — Expl. <90v> : μετὰ πυρᾶς λεπτεὶς ὡς ἐπινοεῖς.
Ed. Berthelot, 38, 7-9. In f. 97 <98v> margine diagramma = Berthelot, I, 149, fig. 19.

Περὶ κινναβάρεως (ἄλλως). — Inc. : Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ μαγνησία ἡ ὑελουργική. — Expl. : καὶ ὁ ἐνδάνικος σίδηρος γίνεται καὶ τὰ θαυμάσια ξίφη.
Ed. Berthelot, II, 38, 10-12.

Οἱ παλαιοὶ φασὶν οὕτως. — Inc. : Οἱ μὲν λίθον χάλκιον, οἱ δὲ λίθον ἐγκέφαλον. — Expl. f. 97v <99v> : ὕδωρ ἐστὶ τὸ ὄξος τῶν ἀρχαίων.
Ed. Berthelot, II, 18, 1-19, 17.

F. 97v <99v>. Ὑδραργύρου ποίησις. — Inc. : ☽ [☉] λαβὼν ψιμύθιον καὶ σανδαράχην ἴσα. — Expl. f. 98 <99v> : καὶ πτερῷ ἄφελε τὴν ☽.
Ed. Berthelot, II, 220, 17-221, 3.

F. 98 <99v>. Sine titulo. — Inc. : Λαβὼν ἄμμον τὴν χρυσίζουσαν ☽. — Expl. : ἐκφύσησον ἵνα δείξῃ.
Ed. Berthelot, II, 221, 4-13.

Sine titulo. — Inc. : Λαβὼν γῆν ἀπὸ τῆς ὄχθης τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ. — Expl. f. 98v <100v> : καὶ ἀνακαλύψας εὑρήσεις ὃ ζητεῖς.
Ed. Berthelot, II, 221, 14-222, 17.

F. 98v <100v>. Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν. — Inc. : Περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν ἐν πλάτει. — Expl. f. 100 <101v> : τὸ δηνάριον ἔχει γραμμάρια δ̄. Sequitur νν νομίσματα ὁ κοδράντης... Des. f. 100 <102> τὸ σάτον ἐστὶν μόδης κούμουλος· σάτα τρία μόδια τρία. ὁ Ἰὼβ ἐν τῇ πληγῇ ἐποίησεν ἔτη ἑπτὰ ἥμισυ.
Ed. Hultsch, *Metrologicorum scriptorum reliquiae,* I, 253.

F. 100 <102>. Τοῦ Χριστιανοῦ περὶ εὐσταθείας τοῦ χρυσοῦ. — Inc. : Τῆς δευτέρας πραγματείας ἄρτι τὸν λόγον πεποιημένος. — Expl. f. 102 <103> : ἢ κατάλληλα ὑγρὰ τυγχάνοντα.
Ed. Berthelot, II, 395, 1-399, 11.

F. 102 <103v>. Ὀπὴν ἔχει τὸ ὀστράκινον ἄγγος. — Expl. <f. 104>: ποίει οὖν ἄρευστον.
Ed. Berthelot, II, 267, 8-16.

<F. 104>. Περὶ ἐξατμήσεως ὕδατος θείου. — Inc.: Ἐν τοῖς ὑμετέροις οἴκοις ὦ γύναι διὰ τὴν σήν. — Expl. f. 103 <105> : ἔστιν δὲ ὁ τρόπος οὗτος καρκινοειδής.
Ed. Berthelot, II, 138, 6-140, 8.

F. 103 <105>. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θείου ὕδατος. — Inc.: Λαβὼν ὠὰ ὅσα βούλει, ἕκζεσον καὶ κλάσας. — Expl. f. 104 <107> : ἑξῆς σοι καὶ ἐργαλεῖα ὑποθήσομαι οἶανπέρ ἐστιν : — ἔρρωσθε ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Ἰησοῦ. ἀμήν.
Ed. Berthelot, II, 141, 1-143, 14.

F. 104 <106v>. Περὶ συνθέσεως ὑδάτων. — Inc. : Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις καὶ αὔξησις. — Expl. f. 104v <106v> : δι' ἧς ὑποφεύγει ἡ φύσις.
Berthelot, II, 107, 2-108, 1. — Cf. f. 84v <85>.

F. 104v <106v>. Περὶ φώτων. — Inc. : Ἐλαφρὰ φῶτα πᾶσαν τὴν τέχνην ἀναφέρει; nihil praeterea exhibet liber uterque.
Ed. Berthelot, II, 144 not., cfr. 247, 10.

F. 105 <107>. Παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην. — Inc. : Παρεγγυῶ τοίνυν ἡμῖν τοῖς σοφοῖς ὅτι. — Expl. f. 105v <107v> : οἱ δὲ τοῖς συνεψηθεῖσι τῷ ὕδατι τῆς ἰώσεως.
Ed. Berthelot, II, 144, 8-145, 14.

F. 105v <107v>. Ποίησις κρυσταλλίων. — Inc. : Λαβὼν ᾠὰ ὅσα θέλεις ὓ πλῦνον μετὰ ὑδράλμης. — Expl. f. 106 <108> : ποιῆσαι κιννάβαριν.
Ed. Berthelot, II, 348, 8-350, 3.

F. 106 <108>. Αἰθάλαι δὲ λέγονται διὰ τὸ ἀπὸ τῶν κάτωθεν. — Expl. <f. 108v> : διὰ τὸ ἀπὸ τῶν κάτω ἐπὶ τὸ ὕψος χωρεῖν.
Ed. Berthelot, II, 250, 11-16.

<F. 108v>. Ποιήσαντες αὐτοῦ τὴν διήγησιν ἐν τῇ τῶν αἰθαλῶν. — Expl. f. 106v <108v> : οὐδένα ἀποτίσαντες λόγον.
Ed. Berthelot, II, 250, 16-251, 6.

F. 106v <108v>. Καὶ ἀπέδειξεν τὸ διὰ τῶν τεφρῶν. — Expl. <109> : ἄφευκτον ἐπιτελοῦσα ξηρίον.
Ed. Berthelot, II, 251, 7-22.

<F. 109>. Μετὰ δὲ τὴν τούτου ἰοποίησιν. — Expl. <109v> : δακτύλους δύο ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας.
Ed. Berthelot, II, 252, 1-21.

F. 107 <109v>. Περὶ λευκώσεως. — Inc. : Γινώσκειν ὑμᾶς θέλω ὅτι πάντων ἐστὶν κεφάλαιον. — Expl. : τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ λυτρούμενον πενίας τῆς ἀνιάτου νόσου.
Ed. Berthelot, II, 211, 3-11.
Βαφὴ τοῦ παρὰ Πέρσαις ἐξευρημένου χαλκοῦ γραφεῖσα ἀπὸ ἀρχῆς Φιλίππου. — Inc. : Λαβὼν θ^{υ} θίας ὅσον βούλει ἀνωτέρας, λείωσον. — Expl. f. 108 <110> : βέλτιον ἀπεργάζεται τὸ προκείμενον.
Ed. Berthelot, II, 346, 1-347, 7.

F. 108 <110v>. Βαφὴ τοῦ ἰνδικοῦ σιδήρου γραφεῖσα τῷ αὐτῷ χρόνῳ. — Inc. : Λαβὼν σιδήρου ἁπαλοῦ ℥ Δ' κατάτεμε. — Expl. f. 108, l. 11 <110v, l. 7>: ἤτοι τὸν φλοιὸν μόνον καὶ. Sequitur nullo discrimine τῷ πατελλίῳ τέφρα μιγνυμένου. — Expl. f. 108v <111> : ἔληξεν τὴν τελείωσιν τοῦ ξηρίου σημάνας.
Ed. Berthelot, II, 347, 8-13 et 408, 4-405, 5.

F. 108v <111>. Ἀντίθεσις λέγουσα ὅτι τὸ θεῖον ὕδωρ ἕν ἐστι τῷ εἴδει καὶ ἡ λύσις αὐτῆς. — Inc. : Τινὲς δὲ φασὶν ἓν εἶναι τῷ εἴδει τὸ ὕδωρ. — Expl. f. 109 <111>: Ζώσιμος δὲ τοὺς νέους ἐκ τοῦ ὑλικοῦ μετατάττειν εἴδους ἠπείγετο.
Ed. Berthelot, II, 405, 1-407, 6.

F. 109 <111v>. Ἀπορία (ἄλλη). — Inc. : Τὸ ἐν ἀβύσσαιον ὕδωρ ἐν τῷ ἀριθμῷ δεικνύειν. — Expl. f. 109v <112v> : οὐδὲν γὰρ ἐξ αὐτῶν καθαυτὸ πέφυκεν ἄνθρωπος.
Ed. Berthelot, II, 407, 7-408, 23.

F. 109v <112v>. Τοῦ Χριστιανοῦ σύνοψις. τίς ἡ αἰτία τῆς προκειμένης συγγραφῆς. — Inc. : Πολλάκις ὑμῖν ἐφόδοις ἐν τοῖς προτέροις σπουδάσμασιν. — Expl. f. 110 : ῥαδίως ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς ὕλης γνωσθήσονται.
Ed. Berthelot, II, 409, 1-9.

F. 110. Ὅτι τετραχῶς διαιρουμένης τῆς ὕλης, διάφοροι ἀπογίνονται τῶν ποιήσεων αἱ τάξεις τῶν οἰκείων μερῶν ποτὲ μὲν διχαζομένων, ποτὲ δὲ συμπλεκομένων ἀλλήλοις. — Inc.: Τῆς ὕλης (ὕλης deest in **816**, qui fenestam exhibet; alia manus in **794** ὕλης addidit in fenesta) εἰς τέσσαρας μοίρας διαιρουμένης. — Expl. <113> : καὶ τὰ μέρη τῆς ὕλης ἀναγκαίως μεθαμορζόμενα.
Ed. Berthelot, II, 409, 11-410, 15.

F. 110v <113>. Πόσαι εἰσὶν αἱ κατεῖδος καὶ γένος διαφοραὶ τῶν ποιήσεων. — Inc. : Τετραμεροῦς ὑπαρχούσης τῆς ὕλης. — Expl. f. 112 <115>: ταῖς τῶν προτέρων σοφῶν ἐπειράθημεν ἀκολουθῆσαι γραφαῖς.
Ed. Berthelot, II, 410, 16-414, 10.

F. 112 <115>. Πῶς δεῖ νοεῖν αὐτὰς καὶ σχήμασι γεωμετρικοῖς. — Inc. : Ἐπειδὴ τετραμερὲς ἐστὶν τὸ ὑλικὸν αἴτιον. — Expl. f. 112v <115v> : ἔστωσαν δὲ τὰ διαγράμματα οὕτως.
Ed. Berthelot, II, 414, 11-415, 19.

F. 112v <115v>. Τίς ἡ ἐν ἀποκρύφοις τῶν παλαιῶν ἐκδεδομένη τάξις. — Inc. : Ἀρκτέον ἔνθεν λοιπὸν τῆς ἐξ ἀδύτων πιστῆς οἰκονομίας λαβὼν (quod verbum in utroque libro sequitur lacuna) σώαν. — Expl. f. 115 <118> : μίξον δὲ ἑτέροις ⁂ ὁμοχρόοις καὶ βάψεις.
Ed. Berthelot, II, 415, 10-421, 5.

F. 115 <118>. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων ἐρίων σταθμὸς ὤφειλεν. καὶ πόσος ὁ κομάρεως. καὶ πόσος ὁ τῶν βεβαμμένων ὑδάτων.

— Inc. : Χρὴ μέντοι διπλάσιον εἶναι τῶν ⁂ [β] τὸν σταθμὸν [α] (id est τὸν σταθμὸν τ. ὑ.). — Expl. <f. 119^v> : δέχεται βαφὴν ἀληθῆ τουτέστιν ἄφευκτον.
Ed. Berthelot, II, 373, 21-374, 5.

<F. 119^v.> Τίς ἡ τοῦ μέλανος ξηρίου κατασκευή. — Inc. : Ἐπὶ χρώματος ἐβαινίνου τὸ σπόδιον οὐ πλύνεις. — Expl. : καὶ πάλιν βάπτει μέλαν ἔλαττον ἄφευκτον.
Ed. Berthelot, II, 374, 6-11.

Τίς ἡ τῆς κωμάρεως σύνθεσις. — Inc. : Ἡ κρᾶσις τοῦ φαρμάκου σύνθεσις ἔχει ἀπὸ στερεοῦ | f. 115^v σώματος καὶ ὑγροῦ τῇ Γο τοῦ στερεοῦ κωμάρεως ὕδατος μιγνυμένης : nihil praeterea exhibet liber uterque.
Ed. Berthelot, II, 374, 12-14.

F. 115^v <119^v>. Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία. — Inc. : Ἐξαιθριώσα μετὰ τὴν ἴωσιν ἡμέρας ε'. — Expl. : καὶ λειοτριβήσας ἔχε τέλειον τὸ ξηρίον.
Ed. Berthelot, II, 375, 1-8.

Ποῖον εἶναι χρὴ τοῖς ἤθεσι τὸν μετιόντα τὴν ἐπιστήμην. — Inc. <f. 120> : Χρεὼν εἶναι τὸν μετιόντα τὴν ἐπιστήμην. — Expl. : καὶ βλαβήσεται μᾶλλον.
Ed. Berthelot, II, 35, 8-16.

Ὅρκος. — Inc. : Ὄμνυμί σοι καλὲ παῖ τὴν μακαρίαν. — Expl. f. 116 <120> : ὀλισθεῖσαν ἰδὼν διορθώσατο.
Ed. Berthelot, II, 27, 4-17.

F. 116 <120^v>. Εἰ θέλεις ποιῆσαι φούρμας καὶ τόλους ἀπὸ βροντησίου, ποίει οὕτως. — Inc. : Λαβὼν νόμισμα οἷον θέλεις ἔπαρον. — Expl. f. 117 <120^v> : καὶ τρίβε τὰ τυφθέντα καὶ ἀποτρέχουσιν.
Ed. Berthelot, II, 375, 9-377, 6.

F. 117 <120^v>. Περὶ διαφορᾶς μολίβδου καὶ χρυσοπετάλου. — Inc. : Μόλιβδος θαλάσσης σκληρός ἐστιν καὶ ῥυπαρός. — Expl. <121^v> : ἄμαξαν ↄ ,ασ σοφίγου ἀ℘ δ.
Ed. Berthelot, II, 377, 7-379, 23.

F. 118 <121^v>. Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιΐας. — Inc. : Ἀφροδίτης σπέρμα, ἄνθος ♀. — Expl. f. 122^v : ὠρόχαλκος ἐστὶν ὁ νικαϊνός. ὁ διὰ καδμίας γινόμενος. Sed **816** des. f. 122^v s. v. ἡλίου δίσκος ἐστὶν. ☽ ἀπὸ ☍ : lexici cetera desunt in **816** : et desunt in **816** quae exhibet **794** ff. 123-141.
Ed. Berthelot, II, 4, 11-17, 18.

F. 123. Περὶ ξηρίου. — Inc. : Τρεῖς δυνάμεις εἰσὶ τοῦ ἀληθεστάτου ξηρίου. — Expl. : ἡ ὑποδεχομένη τὰς δυνάμεις καὶ ἐνεργείας.
Ed. Berthelot, II, 205, 1-9.

Περὶ ἰοῦ. — Inc. : Εἰ μὲν γὰρ ἰώδης δύναμις. — Expl. : καὶ ἀχώριστοι εἰσὶ τῶν οὐσιῶν.
Ed. Berthelot, II, 205, 10-16

Περὶ αἰτίων. — Inc. : Τέσσαρα γάρ εἰσιν αἴτια κατὰ τὸν φυσικὸν Ἀριστοτέλη. — Expl. f. 123^v : καὶ ἕτερόν τι οὐ δέχονται.
Ed. Berthelot, II, 206, 1-14.

F. 123^v. Οὗτος ὁ χαλκάνθρωπος ὃν ὁρᾷς ἐν τῇ πηγῇ. — Expl. : οὕτω γὰρ γίνεται λευκὸν καὶ ἁρμόδιον.
Ed. Berthelot, II, 207, 1-4.

Καδμίας πλύσις. — Inc. : Λαβὼν καδμίαν τὴν ἐν τῷ ♀ βλισκομένην. — Expl. : καὶ ἀποσειρώσας ξήρανον ἐν ☍.
Ed. Berthelot, II, 207, 5-11.

Περὶ βαφῆς. — Inc. : Ἐὰν μὴ ἐπιεικῶς ἐργάσηται μελανὴν βαφὴν. — Expl. : καὶ τῶν ἄλλων πάντων τὸ λόγω διϊππεύουσιν.
Ed. Berthelot, II, 207, 12-208, 7.

Περὶ ξανθώσεως. — Inc. : Οὐ πᾶσιν ἔδοξεν ὦ γῦναι ἀπὸ τῆς λευκώσεως. — Expl. f. 124 : τὸ εἰς ἄμφω χρώματα βαλλόμενον.
Ed. Berthelot, II, 208, 8-17.

F. 124. Περὶ τῶν μεταλλικῶν λίθων· ἐν οἷς ὁ χρυσὸς ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ὅπως κατασκευάζεται. — Inc. : Ὅτι ἀπὸ τοῦ Μεμφιτῶν ἄστεως. — Expl. f. 126 : καὶ διαπείνοντα βάθεσιν ἐπ' αὐτὴν τὴν θάλατταν.
Ed. Muller, *Geographi graeci minores*, I, 122-129; cf. Berthelot, II, 26.

F. 126. Περὶ μετάλλων χρυσοῦ (ἄλλως). — Inc. : Ὅτι τὴν ἀστυγείτονα τῆς ὀρεινῆς χέρσου. — Expl. f. 127 : πρὸς ἡμᾶς παραπέμπεσθαι τοῦ γένους.
Ed. Muller, I, 183-186.

F. 125. In marg. f. 127, sub ipsum pg. initium : οὕτως μὲν ἦν ἐν τῷ ἀντιγράφῳ. δοκεῖ δέ μοι τὸ λεῖπον οὐκ ὀλίγον εἶναι quae scripta sunt ad verba : ἡμᾶς παραπέμπεσθαι τοῦ γένους, post quae linea vacat; sequentis lineae initium est :

παγῇ μετὰ τοῦ κόμεως ♂ ἄνθιον. — Expl. f. 127ᵛ : ταύτην κατείληφα τὴν τῶν πρώτων ποσότητα : ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, II, 146, 4-148, 5.

F. 127ᵛ. Περὶ τὰ ὑποστατὰ καὶ τὰ τέσσαρα σώματα κατὰ τὸν Δημόκριτον τὸν εἰπόντα. — Inc. : Τὰ τέσσαρα σώματα ὑποστατὰ εἰσὶν καὶ οὐδὲν. — Expl. f. 128 : πάντα καταλείψοντα τὸ χρήσιμον καὶ βαπτικὸν πνεῦμα.
Ed. Berthelot, II, 148, 6-149, 12.

F. 128. Περὶ τῶν αὐτῶν σταθμῶν ὠμῶν τε καὶ ἐφθῶν. — Inc. : Τῶν γραφῶν περὶ τούτων παραγνουσῶν. — Expl. f. 129ᵛ : καὶ ἀπέδωκαμεν τὸν περὶ σταθμῶν λόγον : ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, II, 149, 13-153, 13.

F. 129ᵛ. Περὶ διαφορᾶς ♀ κεκαυμένου. — Inc. : ♀ κεκαυμένον ποιοῦσι πολλοὶ διὰ θείου. — Expl. : ἵνα γένηται ♀ ♄ ἐτήσιος ♀.
Ed. Berthelot, II, 153, 14-154, 10.
Περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν τὸ ϒ ὕδωρ καλοῦσιν. καὶ τοῦτο σύνθετον ἐστὶν, καὶ οὐχ ἁπλοῦν. — Inc. : Τὴν προγεγραμμένην νεφέλην ἕψει ἐλαίῳ. — Expl. f. 130 : ἑξῆς δὲ καὶ περὶ τῶν καιρῶν ζητήσωμεν.
Ed. Berthelot, II, 154, 11-156, 2.

F. 130. Περὶ τῷ παντὶ καιρῷ ἀρκτέον. — Inc. : Ἀναγκαῖον καὶ περὶ καιρῶν ζητήσωμεν. — Expl. f. 130ᵛ : ἐν παντὶ καιρῷ γίνεται ἡ ἡμῶν ἐργασία καὶ ἀμφιβάλλω.
Ed. Berthelot, II, 156, 3-158, 20.

F. 131ᵛ. Περὶ τῆς κατὰ πλάτος ἐκδόσεως τὸ ἔργον. — Inc. : Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους. — Expl. f. 135 : λευκαινόμενα λευκαίνουσι. καὶ ξανθούμενα ξανθοῦσιν.
Ed. Berthelot, II, 159, 1-167, 17.

F. 135. Περὶ τοῦ τί ἐστί κατὰ τὴν τέχνην, οὐσία καὶ ἀνουσία. — Inc. : Οὐσίας ἐκάλεσεν ὁ Δημόκριτος τὰ τεσσαρα σώματα. Expl. f. 133ᵛ : εἰ δὲ ζωμοὶ $\overset{\delta'}{\upsilon}$ ϒ εἰσίν.
Ed. Berthelot, II, 167, 17-169, 2.

F. 135. Περὶ τοῦ ὅτι πάντα περὶ μιᾶς βαφῆς ἡ τέχνη λελάληκεν. — Inc. : Ἑρμῆς καὶ Δημόκριτος ἀπὸ τοῦ καταλόγου. — Expl. f. 126 : ὅτι ἐὰν λέγω ♀ ἢ ♄ ἢ ♂, τὸ ἰὸν λέγω.
Ed. Berthelot, II, 169, 3-170, 2.

F. 136. Περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ δ′ σώματα τῶν βαφῶν. εἰσὶ δέ. —

Inc. : Τὸν ♀ ἡ Μαρία φάσκει βάπτεσθαι πρῶτον. — Expl. f. 136ᵛ : καὶ τρεφόμενος τρέφει καὶ τελειωθεὶς τελειοῖ. ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, II, 170, 3-171, 14.

F. 136ᵛ. Περὶ τοῦ χρηστέον ⊗ ἀντίλογος. — Inc. : Ἔγνως ὅτι ἓν τὸ πᾶν. καὶ τοῦ παντός. — Expl. f. 137ᵛ : καθὼς εἶπε μάλιστα καὶ ἡ θεία Μαρία.
Ed. Berthelot, II, 171, 15-174, 9.

F. 137ᵛ. ϐ ϐ. — Inc. : Οὐκ ἐμὲ ἐπερώτησας τὸν περὶ θείων λόγον. — Expl. f. 139 : καὶ οὕτως μὲν ὁ περὶ ϒ $\overset{\delta}{\upsilon}$ λόγος.
Ed. Berthelot, II, 174, 10-177, 14.

F. 139. Περὶ σταθμῶν. — Inc. : Ὁ περὶ σταθμῶν λόγος τὸ πᾶν τῆς ἑψήσεως... — Expl. f. 139ᵛ : ποτίζειν ἢ ἑψεῖν τρούλλου τὸ προειρημένον σύνθεμα.
Ed. Berthelot, II, 177, 15-179, 4.

F. 139ᵛ. Περὶ καύσεως σωμάτων. — Inc. : Φέρε τοίνυν ἐκ τῶν φιλοσόφων καὶ τί ἐστιν. — Expl. f. 140ᵛ: φέρε καὶ περὶ σταθμῶν ξανθώσεως ζητήσωμεν.
Ed. Berthelot, II, 179, 5-181, 8.

F. 140ᵛ. Περὶ σταθμοῦ ξανθώσεως. — Inc. : Διὰ τί ὁ Ἀγαθοδαίμων ἐμνημόνευσεν. — Expl. f. 141ᵛ <122ᵛ> : ἤτοι σήψεως λαληθήσεται τρόπος.
Ed. Berthelot, II, 181, 9-183, 24.
F. 123 in libro **816** initium est ἀπὸ τῆς πείρας, ὅτι καύσαντες κτέ. (= Berthelot, II, 182, 8), quae verba **794** exhibet f. 141.

F. 141ᵛ <123ᵛ>. Περὶ ϒ $\overset{\delta'}{\upsilon}$. — Inc. : Πρῶτον δεῖξαι δεῖ ὅτι σύνθετον τὸ $\overset{\delta'}{\upsilon}$ τοῦ ϒ. — Expl. f. 142ᵛ <124ᵛ> : τὰ γὰρ θειώδη ὑπὸ τῶν θειωδῶν κατέχεται.
Ed. Berthelot, II, 184, 1-186, 8.

F. 142ᵛ <124ᵛ> : Περὶ σημασίας $\overset{\chi}{\omega}$: ὤχυ. — Inc. : Σημασία $\overset{\chi^{\upsilon}}{\omega}$ γίνεται ἐν τῷ ὄρει τῆς Ἀδριανοῦ. — Expl. f. 143 <125> : πρῶτον τὸ λευκαίνειν εἴρηκεν. ἔπειτα τὸ ξανθῶσαι.
Ed. Berthelot, II, 186, 10-187, 23.

F. 143 <125ᵛ>. Περὶ οἰκονομίας τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος. — Inc. : Πάλιν τοὺς ἀρχαίους εἰς μέσην φέρωμεν. — Expl. f. 145

<127> : κωβαθηκαύστην πλήρης περὶ οἰκονομίας τῆς σώματος.
Ed. Berthelot, II, 188, 1-191, 18.

F. 145 <127>. Περὶ σώματος μαγνησίας καὶ οἰκονομίας. — Inc.: Ταῦτα μὲν ἡ Μαρία ἄρτους ὄνομα τῆς μαγνησίας. — Expl. f. 147ᵛ <130> : ἡ οἰκονομία αὕτη ἐστὶν ὡς γέγραπται ἡμῖν.
Ed. Berthelot, II, 191, 19-198, 7.

F. 147ᵛ <130>. Περὶ ἀφορμῶν συνθέσεως. – Inc.: Ἡ περὶ ἀφορμῶν σύνθεσις ὡς θεοσέβειαν. — Expl. f. 148 : καὶ ὅσα ἐγχωρεῖ ὑπομνήμασιν γενέσθαι ἐποίησα : ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, II, 204, 8-19.

F. 148 <130ᵛ>. Περὶ ζύθων ποιήσεως. – Inc.: Λαβὼν κριθὴν λευκὴν καθαρίαν. — Expl. : καὶ περισκεπάσαντες, θερμαίνουσι καὶ ἀνακρίνουσιν.
Ed. Berthelot, II, 372, 1-12.
Στάκτης ποίησις. — Inc. : Τέφρας ξύλων τῶν σῶν, μόδια δ' μερίζονται. — Expl. f. 148ᵛ <131> : τὰ φεύγοντα τοῖς μὴ φεύγουσι μιγέν τα βάπτει τὴν ψυχροβαφήν.
Ed. Berthelot, II, 372, 13-373, 20.

F. 149 <131>. Ὀλυμπιοδώρου φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως εἰς τὸ κατενέργειαν Ζωσίμου ὅσα ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα. — Inc. : Γίνεται δὲ ἡ ταριχεία ἀπὸ μηνὸς μεχίρ. κε'. — Expl. f. 150 <132ᵛ> : ὑποθέσομαι δέ σοι καὶ τὴν τῆς χρυσοκόλλης οἰκονομίαν.
Ed. Berthelot, II, 69, 12-73, 6.

F. 150 <132ᵛ>. Περὶ χρυσόλλης (χρυσοκόλλης **816**). — Inc.: Χρυσόκολλα ἐστὶν τουτέστιν τὸν χρυσὸν. — Expl. f. 151 <133ᵛ> : ὡς τὰ σώματα τὰ χυτὰ καὶ τοὺς λίθους.
Ed. Berthelot, II, 73, 7-75, 4.

F, 151 <133ᵛ>. Πῖνος πρῶτος ὁ δία τοῦ ἀρσενίκου. ὁ βάπτων τὸν χαλκὸν ὡς ἐν τούτοις. — Inc. : Ἀρσενίκον ὅ ἐστι θεῖον. καὶ ταχέως φεύγων. — Expl. f. 154ᵛ <134> : βραχύ τι καὶ ἕξεις ἄσημον κάλλιστον.
Ed. Berthelot, II, 75, 5-76, 7.

F. 151ᵛ <134>. Πῖνος δεύτερος ὁ βραδέως φεύγων. — Inc. : Ὁ τῶν μαργάρων χαλκὸς κεκαυμένος. — Expl. f. 152 <134ᵛ> : ἐπεὶ ζέοντα αὐτὸν ἐὰν ἐπάρῃς, εὐθέως κλᾶται.
Ed. Berthelot, II, 76, 8-23.

F. 152 <134ᵛ>. Πῖνος τρίτος. ὁ μὴ δὲ ὅλως φεύγων. — Inc. : Φεύγων δὲ εἰρήκασι δηλονότι ὅτι πρὸς τὸ πῦρ. — Expl. f. 152, l. 22 <135, l. 1> ὡς τὰ σώματα τὰ χυτά.
Ed. Berthelot, II, 77, 1-14.
Sequitur nullo discrimine δῆλον δὲ ὅτι διὰ τοῦ πυρὸς. — Expl. f. 157ᵛ <140, l. 12>: θεοσέβειαν ποιούμενος τὸν λόγον φησίν.
Ed. Berthelot, II, 77, 15-90, 15.

F. 157, l. 8 <140, l. 12>. Ὅλον τὸ τῆς Αἰγύπτου. — Expl. f. 158, l. 6 <141, l. 12> : ἐφθόνουν γάρ.
Ed. Berthelot, II, 239, 4-240, 15.

F. 158, l. 6 <141, l. 12>. Μόνοις δὲ Ἰουδαίοις. — Expl. f. 158, l. 15 <141, l. 22> : ἐδίδαξεν καὶ φησὶν οὕτως.
Berthelot, II, 90, 15-91, 2.

F. 158, l. 15 <141, l. 22>. Ἐὰν βούλῃ τὸ ἀκριβὲς. — Expl. f. 158, l. 22 <142, l. 1>: κρατοῦσα καὶ κρατουμένη.
Ed. Berthelot, II, 61, 18-63, 7.

F. 158, l. 122 <142, l. 2>. Καὶ διὰ τοῦτο Πηβίχιος. — F. 162, l. 11 <145ᵛ, l. 1> : φησὶν ὁ Ζώσιμος ὅτε.
Ed. Berthelot, II, 91, 3-98, 18.

F. 162, l. 11 <145ᵛ, l. 1>. ἴδῃς πάντα σπόδον. — Expl. f. 162, l. 22 <145ᵛ, l. 13> : εὑρήσεις τὸ ζητούμενον.
Ed. Berthelot, II, 223, 17-26.

F. 162, l. 22 <145ᵛ, l. 13>. Καὶ ἡμεῖς μὲν. — Expl. f. 164ᵛ <148> : τὸ ὁμοῦ καὶ καταυτὸν ῥεύσαντα δηλονότι διὰ τοῦ πυρός.
Ed. Berthelot, II, 98, 20-104, 7.

F. 164ᵛ <148>. Ζωσίμου πρὸς Θεόδωρον κεφάλαια. — Inc. : Περὶ ἐτησίου τουτέστιν ἐκ τοῦ παντὸς συνισταμένου. — Eupl. f. 166ᵛ <150>: αἱ τέχναι ταῖς μεταβολαῖς νικῶσι τὰς φύσεις·
Ed. Berthelot, II, 215, 1-218, 25.

F. 166ᵛ <150>. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου. — Inc. : Τὸ ὠὸν τετραμερὲς ἐστὶν κατὰ φύσιν. — Expl. f. 170 <154> : καὶ τότε εἰς τὴν βαφὴν κατάθες. — Cfr. Bassi-Martini, *o. l.*, p. 889, ll. 2 postr.
Ed. Berthelot, II, 433, 11-441, 25 (immo 433, 11-436, 18 + 219, 13-220, 10 + 436, 19-441, 25).

F. 170 <154>. Πάππου φιλοσόφου. — Inc. : Ὅρκω οὖν ὄμνυμί

σοι μέγαν ὅρκον. — Expl. f. 170v <154v> : τὴν νέκρωσιν ἠνίξατο καὶ πλήρωσιν τοῦ παντὸς λόγου.
Ed. Berthelot, II, 27, 18-28, 19.

F. 170v <154v>. Μωσέως δίπλωσις. — Inc. : ♀ καλαϊνου Γο ᾱ ... Γο α'. — Expl. : καὶ εὑρήσεις τὸ πᾶν ☿ σὺν θεῷ.
Ed. Berthelot, II, 38, 13-39, 40.

Εὐγενίου. — Inc. : ♀ μέρη τρια. ☿ μ α'. — Expl. f. 171 <159> : καὶ ἕξεις εὔρυζον καλόν.
Ed. Berthelot, II, 38, 33-39, 4.
Libri **816** ff. 159-162 post f. 154 religavit bibliopega.

F. 171 <159>. Ἱεροθέου περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης. — Inc. : ... ς° μ α'. μγ μ α'. — Expl. f. 171v <159v> : προφητῶν τε αὖθις καὶ πάντων τῶν ἁγίων γένοιτο : ἀμήν.
Ed. Berthelot, II, 450, 9-451, 28.

F. 171v <159v>. Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων. — Inc. : Ἡ τῆς ὁρωμένης καμίνου διαγραφὴ κεῖται. — Expl. f. 173v <161v> : ἐὰν ζετῶ τῷ ὕδατι βάψης ☾. ἔστω ἀνεξάλειπτον.
Ed. Berthelot, II, 224, 1-227, 17.

F. 173v <161v>. Περὶ τοῦ θείου ὕδατος. — Inc. : Τοῦτο ἐστὶν τὸ θεῖον καὶ μέγα μυστήριον τὸ ζητούμενον. — Expl. : ἀνάκειται δὲ τῷ ἐρτύλῳ.
Ed. Berthelot, 143, 10-144, 7.

<F. 161v>. Ποίησις ἐκ τουτίας ☾. — Inc. : Τουτίας ς Γ. κ. — Expl. : καὶ ἐπίβαλε ἀπὸ τούτου κο ςς, ς' καὶ γίνεται ☾.
Ed. Berthelot, II, 227, 20-228, 3.

F. 174 <162>. Κλεοπάτρης χρυσοποιΐα.
Ed. Berthelot, I, 132.

F. 175 <155>. Τοῦ αὐτοῦ Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων γνησία ὑπομνήματα. περὶ τοῦ ω στοιχείου. — Inc. : Τὸ ὦ στοιχεῖον στρογγύλον τὸ διμερές. — Expl. f. 178 <158v> : καὶ βαφὴ μαλαγμάτων ἐστὶ ταῦτα.
Ed. Berthelot, II, 228, 4-235, 5.
Sequitur formula cancri et ὁ νοήσας μακάριος. Postea Ὅτι ἀπὸ ἀσκιάστου ♀. — Expl. : εἰωθότων καίεσθαι καὶ φρύγεσθαι. Sed libri **816** f. 158v extrema verba haec sunt :

τῶν ἀναθυμιωμένων : **816** igitur extremas 10 lineas huius capitis non exhibet; reliqua, quae **794** exhibet, desunt.
Ed. Berthelot, I, 152, fig. 28 et II, 235, 6-20.

F. 178v. Ἀλφάβητος τῶν γραμάτων. — Sunt duo alphabeta mystica.
Ed. Berthelot, I, 156, fig. 29.

F. 179. Σωλην οστρακινος : figuram tantum verbis illustrata exhibet liber.
Ed. Berthelot, I, 138, fig. 14.

F. 180. Περὶ τοῦ τριβίκου καὶ τοῦ σωλῆνος. — Inc. : Ἑξῆς δὲ τὸν τρίβηκόν σοι ὑπογράψω. — Expl. : τὸ δὲ σχῆμα τοῦτο λιχανὸς σωλήν.
Ed. Berthelot, II, 236, 1-17.
Ἔστιν δὲ καὶ ἄλλος τρόπος κομιδῆς ὕδατος θείου. — Expl. : ὁ δὲ τύπος οὕτως.
Ed. Berthelot, II, 236, 18-237, 5.

F. 180v. Λιχαν σωλὴν — figura — et — σωλὴν χαλήϊνιν — figura.
Ed. Berthelot, I, 139, fig. 15, 16 et 140.

F. 181. Ποίησις ☾. — Inc. : Λαβὼν ♄ μοῖραν ᾱ ☿ μοίρας ς. — Expl. : ἄχρις ἂν ὅλον γένηται ὕδωρ.
Ed. Berthelot, II, 389, 11-390, 3.

Τοῦ Σωλομῶντος ἰουδ ἐκ τῆς ἱερᾶς τοῦ ☿. — Post quae verba : Ἐγέλασά σοι καὶ εἰς ἐξάκουστον. Expl. : καὶ τῶν ἄλλων καὶ τὰ μεχανικὰ αὐτῶν.
Ed. Berthelot, II, 237, 6-21.

F. 181v. Περὶ ἑτέρων καμίνων. Inc. : Ἐπειδὴ ἑξῆς ὁ λόγος ἡμῖν περὶ καμίνων. — Expl. f. 182 : ἀλλ' ἐοικὸς τοῖς τῶν ἀγγείων κύβων. — Sequuntur figurae tres : φιάλη — φιάλη et triangulum.
Ed. Berthelot, II, 237, 22-238, 16; I, 146, 148, fig. 22, 24, 24bis.

F. 182v. Ἡ δὲ κάμινος φουρνοειδής, φησὶν ἡ Μαρία. — Expl. : ἡ δὲ ποίησις αὐτῆς αὕτη. — Sequuntur figurae duae : φιάλη σκίπωμος et ἄγγος ὀστράκινον.
Ed. Berthelot, II, 238, 17-24 et I, 143, fig. 20, 21.

F. 183. Λαβὼν τὴν ἀπομένουσαν ξηρὰν καὶ μελανουμένην. — Expl. f. 183v l. 4 : ἐπληρώθη σὺν θεῷ : Χρίσις Ἰουστι.
Ed. Berthelot, II, 104, 17-105, 21.

F. 183v. Τουτία· μαραζῆ. ἀσεντήρ. — Expl. : κολπαχσρί.
Ed. Berthelot, I, 153.
Cπαι τὸ πᾶν χαλκὸς ἰός. — Expl.: ὄστακον cum figuris quibusdam.
Ed. Berthelot, I, 152.
Ὁ νοήσας μακάριος. — Ἰστέον ὅτι τὰ λεγόμενα σκωρίδια ἐστὶ... et ὅλα γὰρ εἰς αὐτὰ κρέμανται. — Expl.: καὶ τὴν Ἶριν τὴν οὐρανίαν.
Cf. Berthelot, II, 92, 1-7.

F. 184. Τοῦ μακαρίου καὶ πανσόφου Ψελλοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην τὸν Ξιφιλῖνον περὶ χρυσοποιΐας. — Inc. : Ὁρᾷς ὦ δέσποτα, ὃ ποιεῖς ὁ ἐμὸς δυνάστης. — Expl. f. 186v : πλέον ἀγάπησον; et f. 186v : τετραγραμμῶν συλλαβὰς φέρης δύο. — Expl. : κεκορήσομαι πλέον. Sequitur Ἐμπύριε φρήν. — Expl. f. 186v: τὰς φρένας καὶ πῦρ ἐκεῖθεν ἄλλο τοῦ λόγου φέρων. Sequitur

1 χρύσαμος	4 κινάβαρι
2 σανδαράχη	5
3	6 θεῖον ἄπυρον

Vd. Coxe, *Catal.*, I, 597 c. Seld. 21, n. 3, et Mign., *P. gr.*, t. CXXII, 500. Multas varias lectiones et emendationes interlin. praebent huius epistulae folia (easdem prorsus atque in Marc. 598, f. 209 sqq. et in Marc. append. ms. gr. Cl. IV, 28, f. 232 sqq.), quae quidem textum exhibent quem in Ambrosiano 282, f. 336 sqq. deprehendimus.

F. 187. Ὅρα ταῦτα τὰ σημεῖα καὶ νόει καλῶς. Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης, καὶ χρυσοῦλου βίβλου. - Inc.: ☍ χρυσός. — Des. f. 188: ⁂ ῥίνημα.
Ed. Berthelot, I, 112.

F. 189. Λειώσατε τὰ σώματα εἰς ὕδωρ τοῖς πᾶσιν ὑμῖν λέγω. — In marg.: Λέοντος. — Expl. : ἐνταῦθα ἦν δοῦλος.
Σὺ δὲ ἐν τούτοις ἔχε τὸν νοῦν. — Expl.: καὶ ὅλον τὸ σύνθεμα ἕν, οὐδέν ἐστιν τὸ προσδοκώμενον.
Ed. Berthelot, II, 20, 5 et n. 11, § 13.
Περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης, καὶ θείας τῶν φιλοσόφων. — Inc.: Τῆς φύσεως τὸ ἄτρεπτον ἐν μικρῷ ὕδατι τρέπεται. — Expl.: ἢ ταύρου προσφάτων ὄντων.
Ed. Berthelot, II, 261, 11-17.

Δημοκρίτου βίβλος ε' προφωνηθεῖσα Λευκίππῳ. — Inc. : Δημόκριτος Λευκίππῳ τῷ ἑταίρῳ πλεῖστα χαίρειν. — Expl. f. 189v: καὶ καύσεων πάλιν ἐπίπλοκον ὡς παραδόξα γίγνεται.
Ed. Berthelot, II, 53, 16-54, 11.

F. 189v. Ἄρχεται δὲ ἡ βίβλος ὧδε. Λαβὼν ἄρσενα σχιστὸν, ποίησον □ □. — Expl. f. 190 : ὦ Λεύκιππε τὸ πᾶν ἐφθόνησαν. ἔρρωσο.
Ed. Berthelot, II, 54, 12-56, 19.

F. 190. Ἶσις προφῆτις τῷ υἱῷ αὐτῆς ☾. — Inc. : Ἶσις προφῆτις τῷ υἱῷ Ὥρῳ· ἀπιέναι. — Expl. f. 191 : ὁμοίως καὶ τὴν σανδαράχην ποίει.
Ed. Berthelot, II, 28, 20-33, 3.

F. 191. Γίνωσκε ὦ φίλε καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν ἀρχή. — Inc. : Πλάτων, Ἀριστοτέλης, Ἑρμῆς. — Expl. . Κύπρος καὶ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Μέμφεως.
Ed. Berthelot, II, 25, 6-26, 6.

F. I suppl. Ἑρμηνία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης. — Inc. : χρυσὸς ☍. — Expl. : ῥίνισμα ⁂.
Ed. Berthelot, I, 112, 114, 116, 19.

F. II suppl. Λεξικὸν κατὰ στοῖχον τῆς ἱερᾶς τέχνης. — Inc. : Ἀτάρεμα ἐστὶ πίτυρα σίτου. — Expl. f. V: ὠρείχαλκος ἐστίν, ὁ νικαην ὁ διὰ καδμίας, γινόμενος : τέλος τοῦ λεξικοῦ. Incipit igitur ab illa voce quae f. 118 decimum secundum in lexico obtinet locum : et est ἀφαίρεμα.
Cfr. Berthelot, II, 5, 13-17, 18.

F. V suppl. Δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά. — Inc. : Βαλὼν εἰς λίτραν μίαν πορφύρας διοβολου. — Expl. f. VII : δοκεῖντες γὰρ ἡμᾶς μυθικὸν ἀλλ' οὐν μυστικόν.
Ed. Berthelot, II, 41, 1-47, 14.

---

8. Cod. E 35 sup. = Aem. Martini et D. Bassi, *o. l.*; **282**. — Chartaceus ff. V + Ia-IVd + 379 (immo 380) + VI, saec. XVI.

F. 155. Hominis figura cuius membris adpicta sunt duodecim zodiaci signa aurata; pertinet ad Stephani opus f. 308v sqq. Descripsit Berthelot, I, 205, e codice Parisino gr. 2419, f. 1.

χ θ'
F. 289v. Περὶ ἡλιοπίας. — Inc.: Περὶ ♂ σανδαρα καὶ καλακαν. — Expl.: καὶ ψύξας εὑρίσῃς ἥλιον. Post haec verba linea vacat tota.
Cfr. Cosm. in Berthelot, II, 443, 17 et Pselli epistulam de auro conficiendo.
ἢ ♂ δὲ καὶ οὕτω ἀπεργάσαιο. — Expl. f. 290: τοιαύτην καὶ ὁ Πάρις ἰδὼν τῆς Ἀθηνάς προύκρινε.
Cfr. Cosm. in Berthelot, II, 444, 15 et Pselli epist.

F. 290. Μόλυβδον τήξας πυρὶ θεῖον ἄπειρον τοῦτον ἐπίρρανον. —
σ'
Expl.: καὶ σαυτοῦ πλουσιότερον γενη διπλή.
Cfr. Cosm. in Berthelot, II, 444, 18 et Pselli epist.
θ
Περὶ λί σάδεθ. — Inc.: Λαβὼν ὕδωρ ῥαπανίου καὶ ὕδωρ τὸ δρυμὴ τῶν κύτρων. — Expl. f. 290v: καὶ τὸν ♂ καὶ ὅλλα τὰ σώματα, καὶ ἔστι μυστήριον.

F. 290v. Ἕτερον. — Inc.: Λαβὼν ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαπανίου μέρος ἕν. — Expl.: καὶ οὐ διαφέρει κατά τινα τρόπον.
Ζωσίμου ἀρετῆς περὶ συνθέσεως ὑδάτων πρώτη. — Inc.: Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις καὶ αὔξησις. — Expl. f. 293v: δαμάζων τὸ μονόειδον τὸ ἐκ πολλῶν εἰδῶν.
Ed. Berthelot, II, 107, 1-113, 7.

F. 293v. Ζωσίμου πρᾶξις β'. — Inc.: Μόλις ποτὲ εἰς ἐπιθυμίαν ἐλθὼν. — Expl. f. 294v: ὅτι οὕτω δεῖ ἐκβαλεῖν τὸ ♄ καὶ ἀληθῶς τὸ ὅραμα ἐστὶ περὶ τῆς συνθέσεως τῶν ὑγρῶν.
Ed. Berthelot, II, 115, 12-117, 13.

F. 294v. Ζωσίμου πρᾶξις Γ'. — Inc.: Καὶ πάλιν κατενόησα τὸ θεῖον καὶ ἱερόν. — Expl. f. 295: δι' ὑγρῶν πάντων ἡ τέχνη πεπλήρωται.
Ed. Berthelot, II, 117, 14-118, 12.
ρ
F. 295. Περὶ φώτων. ἐλαφρὰ φωτὰ πᾶσαν τὴν τέχνην ἀναφε: παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην. — Inc.: Παρεγγυῶμαι τοίνυν ὑμῖν τοῖς σοφοῖς ὅτι. — Expl. f. 295v: οἱ δὲ τοῖς συνεψηθεῖσι τῷ ὕδατι τῆς ἰώσεως.
Ed. Berthelot, II, 144, 8-145, 14.

F. 295v (Democriti physica et mystica). Inc.: Λαβὼν ☽ πῆξον τῷ τῆς μαγνησίας σώματι. — Expl. f. 301: ἔρρωσθε ἐν τῇ γραφῇ. — Ante capitis initium liber exhibet ♂ [ᾱ]; f. 296: Ἔνθα νόει. — Πυρίτην οἰκονόμει (Berthelot, II, 44, 14); in marg. Περὶ ξθ ♂ [ᾱ]. — Τὸ κλαυδιανὸν (ibid., II, 44, 21); Περὶ ποιήσεως ἀσήμου. — Ἰδράργυρον (ibid., II, 49, 23); caput autem explicit his verbis: τέλος Δημοκρίτου τῶν φυσικῶν καὶ μυστικῶν.
Ed. Berthelot, II, 43, 25-53, 15.

F. 301. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον, εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις. — Inc.: Διοσκόρῳ ἱερεῖ τοῦ μεγάλου Σαράπιδος. — Expl. f. 308: θεοῦ δὲ εὐδοκοῦντος καὶ τὸ πᾶν τοῦ λόγου τετέλεσται: — ἄρξωμαι δὲ ὑπομνηματίζειν.
Ed. Berthelot, II, 57, 1-69, 11. — In f. 303v marg. diagramma quod in Berthelot, I, non vidi.

F. 308. Τοῦτο ἐστὶ τὸ μυστήριον ὁ οὐροβώρος δράκων. — Expl. f. 308v: εὑρήσεις αὐτὸν καὶ χρυσάνθρωπον. — In f. 308 figura serpentis; cf. Berthelot, I, 158, fig. 34.
Ed. Berthelot, II, 21, 21-22, 18.

F. 308v. Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου. Περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ ποιήσεως. - πρᾶξις αη. — Inc.: Θεὸν τὸν πάντων ἀγαθῶν αἴτιον. — Des. f. 310v: ἵνα τοσοῦτον ἐρᾶν ἀξιωθῇ τε μεθ' ὑμνωδίας θεολογεῖν τὴν ὑπεράγαθον τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα.
Ed. Ideler, II, 199, 1-202, 19.

F. 310v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου σὺν θεῷ πρᾶξις βη. — Inc.: Τὸ τῶν ἀριθμῶν συγκείμενον πλῆθος ἐκ μιᾶς. — Expl. f. 314v: ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου κύριε, πάντα ἐν σοφία ἐποίησας.
Ed. Ideler, II, 202, 20-208, 3.

F. 314v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου ἐπιστολή, πρὸς Θεόδωρον. — Inc.: Περὶ τοῦ ἀγροῦ γνῶθι, ὡς πολλοὺς γεωργούς. — Expl. f. 315: διὰ τῆς εὐθείας ἐργασίας. καὶ θεολογιῶν καὶ μυστι-
θ
κῶν λόγων μα.
Ed. Ideler, II, 208, 4-33.

F. 315. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου περὶ τοῦ ἐνύλου κόσμου πρᾶξις Γη. — Inc.: Πῶς διοργανοῦται καὶ πῶς ἐν αὐτῷ τὰ θεῖα μόρια. — Expl. f. 318: ὑάλῳ λαμπρῷ, καὶ νίτρῳ καὶ μίσει.
Ed. Ideler, II, 209, 1-213, 6.

F. 318. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν παράξις σὺν θεῷ Δη. — Inc.: Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ· καὶ πᾶν δώρημα τέλειον. —

Expl. f. 322 : ὅπως δοξάζηται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἅγιον ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνος τῶν αἰώνων ἀμήν.
Ed. Ideler, II, 213, 7-219, 14.

F. 322. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν τῆς θείας τέχνης πρᾶξις σὺν θεῷ ϵ^{η}. — Inc. : Τίς μακάριος καὶ συνίσει τὰ κρίματα τοῦ παντοκράτορος. — Expl. f. 235 : ὑμνοῦντας τὸ τῆς Τριάδος ἑνιαῖον καὶ ἀκατάληπτον φῶς ἐν πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.
Ed. Ideler, II, 219, 15-223, 19.

F. 325. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου, σὺν θεῷ, ϛ^{η}. — Inc. : Τὰ ἄτομα καὶ τὰ ἀμερῆ σώματα — Expl. f. 330^{v} : ἐπὶ τοὺς εἰς αὐτὸν πεποιθέντας τὸν Ἰησοῦν θεὸν, ἀμήν.
Ed. Ideler, II, 223, 20-231, 15.

F. 330^{v}. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ζ^{η}. — Inc. : Θεὸν τὸν ἄρρητον τὸν σοφίας καὶ ἀληθείας πατέρα. — Expl. f. 339^{v} : τίς μὴ ὑμνήσει τὰ μεγαλεῖα τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ· ᾧ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. — Foliorum ordo ita est constituendus : ff. 330-332 + 338-339.
Ed. Ideler, II, 231, 6-237, 31.

F. 340. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου πρᾶξις η^{η}. Περὶ τομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης. — Inc. : Ἐξομολογοῦμαί σοι πάτερ ἅγιε κύριε. — Expl. f. 342^{v} : μεγαλοπρέπειαν πρόσφερε· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.
Ed. Ideler, II, 238, 1-242, 32.

F. 342^{v}. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου τοῦ φιλοσόφου, διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειτον τὸν βασιλέα, πρᾶξις σὺν θεῷ θ^{η}. — Inc. : Ὁ ἄναρχος καὶ ὑπεράρχιος θεός· ὁ ἀγαθὸς et quae sequuntur (Ideler, II, 243 sqq.) usque ad f. 335, l. 22, ubi legimus : αὐτό σε διδάσκει λέγων· εὖ κάτω καὶ γενήσεται, ἄρα τι γενήσεται. οὐκ ἄρα ἰὸς νοερὸς καὶ φησὶν ὁ μέγας λυμπυόδωρος ἐν τοῖς = Ideler, II, 247, 22. Post haec exhibet liber :

F. 335^{v}. ὑγροῖς ἐπιστεύθη τὸ μυστήριον τῆς ♂ποιΐας, διὰ ῥείθρων καὶ ῥευμάτων καὶ πλύνσεως. καὶ τῆς καλουμένης ταρυχείας καὶ ἀσκίσεως, παχέων γὰρ οὐσῶν τῶν οὐσιῶν· ἀερώδη καὶ π͞ν͞ι͞κὰ γίνονται καὶ εἰς λεπτὸν μεταβαλλόμενα καὶ ἐξαλειόμενα, διὰ τὸ ἐν ἀλλήλοις περιχριώμενα· συγκερνόμενα γὰρ

ἀλλήλοις περιχριώμενα ἐν αὐτῇ τε διαφθείρῃ καὶ ἄλληλα πάλιν ἀναγεννᾷ. φησὶν ὁ δημοκρίτος ὅτι αἱ φύσεις ἀλλήλαις χαίρουσιν· καὶ ἀλλήλαις τέρπονται, καὶ ἀλλήλαις φθείρουσιν· καὶ ἄλληλα πάλιν γεννῶσι. τὰ στερεὰ διὰ τῶν ὑγρῶν γίνονται· πρόσφερε δὲ ἵνα διαλύσει καὶ ὁμορεύσει, αὐτὰ γὰρ καθ' αὐτὰ στερεὰ ὄντα, ἄρευστα εἰσὶν. καὶ ῥεῦσαι οὐ δύνανται. ἐὰν μὴ τῆς ῥεύσης διαλυθείη. φησὶν συνέσιος ὅστις ὁμορευστῆσαι θέλων ῥευμάτων χρεία δυναμένων ἀποχρῆσται καὶ πλήνεσθαι καὶ συντεθεόρεῖσθαι. φησὶν λυμπιόδωρος ὅτι ἄρχεται ἡ ταρυχεία, ἀπὸ μηνὸς μεχὶρ κ͞ε, ἕως μετοπωρινῆς κ͞ε. συναπτομένων πάλιν ὅσα ἂν δύνει ταριχεῦσαι καὶ πλύναι ἕως ἀφεὶς αὐτὰ ἐν ἄγγεσιν ἀποκείμενα. καὶ μὴ προαναρπάσει ἀποταρυχύας. ἀλλήλων τε φέρει ἕως ἂν περιψυχθείη, διὰ τὴν τοῦ ἔαρος ἐνέργειαν. φησὶ Ζώσημος ὁ ἀναβρασμὸς τόπος ἐστὶν ἀσκίσεως τῆς λεγομένης ταρυχείας· τοῦ ἀποβαλλεῖν τὰ σώματα τὴν παχύτητα πνεύματα γινόμενα. καὶ $\overset{λ}{πα}$ ἄσκιος ἡ οἰκονομία ἕως γένεται ξανθος. τὸ γὰρ διατέλειον τοῦ πνεύματος χρώματος βαλόμενος σύστημα χρυσοῦν λέγεται·

F. 336. μετὰ τὸ ἔα κάτω καὶ γενήσεται· ἐκάλεσεν καὶ ἀλήθειαν εἰπών· ἕτερα σώματα ἐκάλεσεν καὶ ἀλήθειαν οὐκ ἔπτεσεν· καὶ διατί τοῦτο ἐσπάρην ἡ πλάνη κτέ. = Ideler, II, 227, 25. Haec ad lacunam cod. M et codd., qui ex M pendent, investigandam nonnihil fortasse conferre possunt. — Codicis Ambrosiani verba ipsa, immo verborum litteras ipsas descripsi, ut quae sit codicis ratio et condicio pateret. — Cfr. e. g. Berthelot, II, 69, 15-70, 2; 202, 7-9; 426, 6-427, 8; 432, 18-433, 2; 448, 12-14. Sequuntur quae Ideler edidit usqae ad II, p. 248, 13: sed Ambrosianus codex post ἰδία δόξῃ haec habet :

F. 336^{v}. χαίρουσιν καὶ εὐτρεπίζονται· ὡς μόνου θεοῦ τοῦ ἐν τριάδι ὑμνουμένου τὸ δῶρον αὐτοῖς προστάξαντος εἶναι, ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ π͞ρ͞ι καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ π͞ν͞ι· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. | τέλως τῶν πράξεων τοῦ στεφάνου. Solemnem igitur liber *Ambrosianus* exhibet capitis clausulam, et cum codice *Paris. gr.* 2329, fol. 159 (nostri catalogi nº 6, p. 97) consentit.

Desunt in codice quae Ideler, II, 248, 13-253, 26 edidit. Hinc novum eruere argumentum licet cur quae in Ideler sequuntur alius operis esse putemus; cfr. Reitzenstein, *Gött. Nachricht.*, 1919, p. 14 sqq. — Foliorum ordo ita est constituendus: ff. 342 + 333-336.

F. 336v. Τοῦ μακαρίου καὶ πανσόφου Ψελλοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην τὸν Ξιφίλινον περὶ χρυσοῦ ποιΐας. — Inc.: Ὁρᾷς ὦ δέσποτα ὃ ποιεῖς. ὁ ἐμὸς δυνάστης. — Expl.: πλέον ἀγάπησον.

Vd. Coxe, *Catal.*, I, 597c. Seld. 21, n. 3, et Mign., *P. gr.*, t. CXXII, 500. Foliorum ordo ita restituendus est: 336-337 + 343-346. Non exhibent haec folia emendationes interlineares. Cfr. Ambros. 794, f. 184 sqq.

Liber interdum discrepat a **794** et **816** et ab editis.

---

9. Cod. I 91 inf. (= Aem. Martini et D. Bassi), *o. l.*: **1056**. — Chartaceus, ff. I + 227 (immo 233) + I, saec. XVI.

F. 214. Τοῦ Ψελλοῦ πρὸς τὸν πατριάρχην κυ^ρ^ Μιχαήλ· περὶ τοῦ ὅπως ποιητέον χρυσόν· — Inc.: Ὁρᾷς ὁ ἐμὸς δυνάστης, ὃ, με ποιεῖς; ἡ τῆς ἐμῆς ψυχῆς τυραννίς. — Expl. f. 219: ὅπερ ἀντὶ πάντων αἰτῶ, πλέον ἀγάπησον. — Fenestae punctis explentur ff. 216v, 217 (ubi margini adpictum est οὕτως), 217v.

Vd. Coxe, *Catal.*, I, 597c. Seld. 21, n. 3 et Mign., *P. gr.*, t. CXXII, 500. Consentit cum Marciano append. ms. gr. Cl. IV, 44; non exhibet emendationes interlin.

---

10. Cod. I 112 sup. (= Aem. Martini et D. Bassi). *o. l.*: **469**. — Chartaceus, ff. XIII + 141 + II, saec. XV.

F. 140. + σιδήρου βαφὴ ἐνεργοῦντος εἰς τὸν ρωμαίων μάρμαρα. ♄
+ σιδερι^τ,^ βοτάνης· χυλὸς καὶ τράγου αἷμα· καὶ τάρταρος· ♃
καὶ οὖρον· πάντα ὁμοῦ φύσας ἔχε
καὶ ὅταν θε^λ^ πηρῶσας σήδηρον, βάπτε καὶ οὐκαστο- ♂
χήσις: ἑτέρα βαφὴ

+ ἄρσενι^κ^· καὶ ἡ ἔλιν σαμαριτικὸν, ἐξύσου τρίψας. καὶ μήξας
μετὰ οὔρου· καὶ σήσας, εὔωσον μετὰ ψυχροκαυστή- ☉
ρου. καὶ οὔρου καὶ βάπτε καὶ οὐκατζοχήσις· ββ ♀
+ ἀργυρίτη δὲ λύθον. καὶ αἷμα ἀνοῦ. καὶ λεπήδ^ας^ σιδή- ☿
ρου· τρίψας καὶ μήξας μετὰ οὔρου. βάπτε. καὶ οὐκ ☾
ἀστοχήσεις: —

---

11. Cod. H 2 inf. — Aem. Martini et D. Bassi, *o. l.*, **1030**. — Chartaceus, ff. I + 378, saec. XVI.

F. 232. Haec sunt paginae prima verba: πον ποίησον καὶ ἕτερα ὕδατα. περὶ χρωμάτων ὅσα βούλει καὶ πάντα ποίει ὥσπερ ἐδίδαξα εἰς τὸ χρῶμα τὸ ἐρυθρόν. — Cf. f. 266v, ubi verba quibus haec continuantur invenies.

Εἰς τὸ ὑπνῶσαι ἀνθρώπους. — Inc.: Ἔπαρον φλοιὸν μανδραγόρας. — Expl.: καὶ ζυμῶν 6 6 ϒ εἶτα διέθησον.

Cf. cod. *Paris. gr.* 2419 (R, n° **3**), f. 272.

Εἰς τὸ ποιῆσαι οἶνον ·ȯ· 𝓋. — Inc.: Τρίψον κυάμους, καὶ ποίησον ἄλευρον. — Expl.: ἢ ἐκ τοῦ ξύλου αὐτοῦ τὴν τέφραν.

Πρὸς τὸ μὴ φθαρῆναι οἶνον. — Inc.: Τρίψον σμύλην (?)[1] καὶ θυμίασμα καὶ βάλλη αὐτὰ τετριμμένα εἰς τὸ ἀγγεῖον. — Nihil praeterea.

Πρὸς τὸ ποιῆσαι πεσεῖν εἰς τὴν γῆν ὡς νεκρὸς ἵππον. — Inc.: Ἀνάλυσον θεῖον ἄπυρον μετὰ ὑδά^τ^. — Expl.: πλῦνον μετ' ὄξους τοὺς μυκτῆρας.

Εἰς τὸ παῦσαι πυριτόν. — μπαάτ· μπααταάτ· μπαατὰατὰ.

ταῦτα τὰ ὀνόματα Γ^ρ^ ἐν στρογγύλω χαρτίω βαλ' εἰς ὕδωρ
τρ τζ τ^τ,^
πο πι τῶ ριγωπυρε. ἐχέτω δὲ ἄνωθεν ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Περὶ τοῦ ποιῆσαι νέον καρπὸν οἷον βου^λ,^. — Ἔπαρον σπέρμα ἀγγουρίου ἢ πέπονος... — Expl.: αὐτὸ διὰ τὸ μίασμα τοῦ (dein litterae hebraicae).

F. 235v. Ἐρωτικὸν δόκιμον. — Inc.: Ἔπαρον κηρὸν ἄκαμπτον 6 ϛ

---

[1] σμῦκην? sed haec et alia raptim et perfide scripta sunt.

πριν τῆς τοῦ ☌ ἀνατολῆς. — Extrema verba sunt in f. μετ' αὐτῇ τῇ βελώνῃ Γ^ρ εἰς τὴν καρδίαν.

F. 236. Εἰς ἐγρήγορσιν δόκιμον. — Inc. : Λαγωοῦ (hic litterae hebraicae) καύσας καὶ ξηρίον ποιήσας. — Extrema verba : καὶ ἐρωτᾷ τὸ παιδάριον αὐτοὺς καὶ ζητεῖ.

F. 236v. Ὡραῖον περὶ τοῦ ☊ ἤγουν τοῦ δράκοντος. — Inc. : Ἔστι δὲ καὶ ἕτερος οὐρανὸς λεγόμενος ἄναστρος διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἀστέρας. — Expl. : πρόσεχε λοιπὸν, καὶ προθεώρει, καὶ ἐρεύνα.

F. 237. Περὶ μηνίου. — Inc. : Τὸ μήνιον ἀπὸ τὸ μ^ρ οὕτως γίνεται. λάβε μ^ρ καὶ τρίψον. — Expl. : ἓν ἀπὸ τῶν κρατητικῶν ὑδάτων.

F. 237v. Περὶ κιναβάρεως. — Inc. : Ἡ κινάβαρις ἤγουν τὸ ἰζηφοὺρ ἐστὶν ἀπὸ τῶν εὐγενεστάτων πραγμάτων εἰσερχομένων εἰς τὴν τέχνην. — Expl. : ἐκ τότε διάφες ψυγῆναι, καὶ σύνθλασον τὸ ἀγγεῖον καὶ κρέμασον αὐτά.

Μήνιον ἀπὸ τῆς τέφρας μολίβδου. — Inc. : Βάλε πινα^κ ἐπάνω εἰς τὰς δύο γωνίας ὥσπερ εἶπον ἄνωθεν... — Des. : καὶ ψήνοντα ἄχρις ἂν γένοιτο πολλὰ κόκινον.

Περὶ ἀρζούρου. — Inc. : Τὸ ἄρζουρον γίνεται οὕτως· λάβε ᾱ μ δύο ἀπὸ τοῦ ☿. — Expl. : καὶ πε^λ αὐτὸ εἰς χριασίμους ἀνθρώπους.

F. 238. Κατασκευὴ μέλανος ἐγκλαύστρου (cf. cod. *Parisin. gr.* 2419 (= R, nº 3), f. 118v). — Inc. : βιντριόλου^{οςς 4 ½} ῥωμάνου^{γώμα} Λ^{ἀραβικὴ οςς} σ^δ α^α κκ. ℨ. — Expl. : δὲ λατινινικὴ ἡ συμβουλή.

Ὕδωρ ὀφθαλμῶν. — Inc. : Ὕδωρ ⊙⊙ βάλε οἶνον λε″. — Expl. : εἰς τὴν δροσίαν τῆς αὐγῆς.

Περὶ φυλακισμένων. — Inc. : Ἐὰν ἔνι τις ἐν φυλακῇ καὶ βου^λ. — Expl. : καὶ ἔστι δικαιόμενος ἀπὸ κριτερίου μηδενὶ δῶρα δούς.

Ἐὰν ἄνθρωπος ὁπουδὲν ὁπουδ, βαστάζετο τὴν σάρκα τοῦ ἄγρου πετεεινοῦ. — Expl. : ἔστιν νικητικὸς εἰς πᾶσαν κρίσιν.

Ἐὰν τῆς τριγώνος τὴν καρδίαν βαστάσεις ἔση ἀγαπημένος. Expl. : καὶ εὐθέως συνουσιάσης αὐτὴν πλέον οὐ δέχεται συζευθῆναι ἕτερον ἄνδρα.

F. 238v. Τὸν κόπρον τοῦ λαγωοῦ ἐὰν ἀναλέψῃ ἡ γυνὴ τὴν μήτραν αὐτῆς γίνεται ὡς β(?)ος.

Ἀπὸ τὰ ἰόνια μάγια τῆς κεφαλῆς σου. — Expl. : συνουσίαζε.

Περὶ καρπῶν αὐξήσεως καὶ μειώσεως. — Inc. : Τοῦ ἰουνίου μηνὸς ια^η ἴδε τὰ σχήματα τῶν ⚹⚹. — Expl. : οἷον ἂν τῶν σπερμάτων ἴδεις τελεσφορει ἐκείνῳ Γ εὐθυνεῖν.

F. 263v. Ὑγρομαντία. — Inc. : Λαβὼν ὕδωρ ἐξ ἀεννάου πηγῆς ἁγνῶς ὢν καὶ νῆστις. — Expl. : καὶ θέασαι καὶ οὔγε προεῖπας.

Περὶ τῶν τοῦ Θεοῦ εὐλογημένων ἡμερῶν καὶ ὡρῶν. — Inc. : Αἱ εὐλογημέναι ὧραι καὶ 6 6. — Expl. : μιχαήλ.

Εἰς τὸ ἐπισυνάξαι ὄρνεα κατοικεῖν εἰς τόπον ὃν βούλει. — Inc. : Ποίησον ὄρνεον. — Expl. : καὶ ἀφέξονται.

Εἰς τὸ συνάξαι περιστερὰς. — Inc. : Στὰς ὅπου βούλει ὕψωσον τὴν σεαυτοῦ φωνὴν. — Expl. f. 264 : τὰ ἐπισύροντα τὸν ☌ ἔνδοθεν τοῦ οὐρανοῦ.

F. 264. Εἰς τὸ φανῆναι ἀνθρώπους σαρακίνους. — Inc. : Ἔπαρον ὄρτυγος ὀφθαλμοὺς καὶ τρίψον αὐτά. — Expl. : φανήσονται πάντες σαράκινοι.

F. 264v-265. Περὶ τῶν δηλούντων τοὺς σταθμοὺς καὶ μέτρα χαρακτήρων. — Est compendiorum series cui subicitur declaratio.

Sequitur ἀρχὴ τῶν σημασιῶν διογένους τῶν στερεῶν γραμμάτων τῶν ἐν ταῖς γραφαῖς εὑρισκομένων ἤγουν αἱ ἑρμηνεῖαι αὐτῶν. — Expl. : θθ θυμίαμα. Sunt compendia chemica et palaeographica.

F. 266. Περὶ τοῦ ποιῆσαι ὕδωρ ὅπερ ἐὰν ῥίψειν μίαν φόλαν ἵνα γένηται τρίμ^6. — Inc. : Ἔπαρον βεντριόλω ῥωμανω ℨ^α σάλνιτρον ℨ 5″, κινάβαρ ℨ 5″. — Expl. : τὸ δὲ ἐναπολειφθὲν γίνεται εἰς τρίμα. (Haec et sequentia praebet etiam cod. *Parisin. gr.* 2149 = R, nº 3, f. 271v; cf. vol. I huius catalogi, p. 61).

Περὶ γραμμάτων ἀθεωρήτων. — Inc. : Ἔπαρον ὄμφακας ὅσας βούλει καὶ γούμαν ἀραβικὴν. — Expl. : καὶ εὐθὺς φανήσονται μαυρά.

Περὶ τοῦ ποιῆσαι μίαν βρύσιν ἵνα γένηται οἶνος ἢ ὄξος. — Inc. : Πίησον ἄρτον καινὸν καθαρὸν καὶ βάλε. — Expl. : ὡς τὸν ἄρτον ἐποίησας.

F. 266v. Εἰς τὸ ἐκβαλεῖν στίματα ἀπὸ τζει^χ ἢ ἐτ^ρ τινὸς. — Inc. : Λάβε

πεάστην (?) Ϙ^ου^ ἢ τάρταρον. — Expl. : ὡς οὐκ ἄλλο τι. ἔστιν δὲ δόκιμον πάνυ.

Περὶ λευκώσεως ὀδόντος τοῦ ἐλέφαντος. — Inc. : Ποίησον ἀπὸ τὸ ῥέφανον. — Expl. : δριμὺν 𐅵 𐅵. καὶ γίνεται.

Ἵνα ἀναγνώσῃς ἐν τῷ σκοτεινῷ τόπῳ γράμματα. — Inc. : Λάβε χολὴν ἀχελώνης, ἢ ξυρουχίου. καὶ Γ^ρ^ καὶ δὲ ἀναγνωσθήσεται 𐅵 (= ἡμέρας) δὲ οὔ.

Πρὸς τὸ ἅψαι καιρὶν (?) χωρὶς πυρός. — Inc.: Λάβε ἄχυρον κοῦφον. — Expl. : εἶτα πάλιν σβέσον καὶ πάλιν αὔτη.

Τὸ σκευοβότανον ἐστὶ οὕτως. σάλνιτρον.

Πρὸς τὸ ποιῆσαι ὕδωρ πρῶτον καὶ ἀπ' αὐτοῦ ποιῆσαι βαφὰς πολλάς. — Inc. : Ἔπαρον ὕλην [hic litterae hebraicae] κεκαυμένον καὶ ἄσβεστον. — Extrema verba : καὶ αὐτὸ δὲ τρο in quae desinit p.; quae sequuntur exhibet f. 232.

F. 269^v^. Περὶ λίθων. — Inc. : Περὶ τῶν τύπων τῶν γενομένων καὶ τῶν σημείων τῶν συμβαινόντων. — Extrema verba : ὁ δὲ τρίτος τύπος ἐστὶν ὁ ἐγκολαπτὸς· εἰς τοὺς

E mullis haec delegi quae a re nostra minus abesse videntur.

---

12. Cod. A 95 sup. = Aem. Martini et D. Bassi, *o. l.*, **24**. — Chartaceus, ff. III + 180, saec. XV.

F. 95^v^. Sunt nomina lapidum, non metallorum, in summa pg. σάρδιον· τοπάζιον κτἕ.; cfr. Ambrosian. **349**, infra p. 101.

F. 104. Περὶ ποιήσεως στυπτικοῦ ὕδατος. — Inc. : Εἰ θέλεις ποιῆσαι στυπτικὸν ὕδωρ. — Expl. : ἀπορρέον ὕδωρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ σωλῆνος.

F. 123^v^. (De metallis). Ἐπειδὴ καὶ τὰ ἀντισπόδια ἱκανῶς εὐχρησιοῦσιν. — Expl. f. 124 : ἢ μέλιτι δεύσαντες, ὁμοίως καίουσιν. χρῆσις δὲ πάντων τῶν εἰρημένων πεποίηται εἰς τὰ ἀντισπόδια.

F. 124. Περὶ χαλκοῦ κεκαυμένου. — Inc. : Κεκαυμένος δὲ χαλκὸς ἐστὶν ὁ ἐρυθρὸς καὶ ἐν τῇ τρίψει κινναβαρίζων. — Expl. f. 124^v^ : κεγχροειδές τε τῷ ῥυθμῷ καὶ βραχὺ καὶ βαρὺ καὶ μέσως ἐπιστίλβων καὶ στῦφον.

F. 124^v^. Περὶ ἑτέρου χαλκοῦ. — Inc. : γίνεται δὲ καὶ ἕτερος χαλκός, ἐν ταῖς ἐνταλικαῖς. — Expl. f. 125 : στέλλει δὲ καὶ κιονίδας, καὶ παρίσθμια. λεῖον μέλιτι προσαπτόμενον.

F. 125. Περὶ ἰοῦ σιδήρου. — Inc. : ἰὸς δὲ σιδήρου, στύφει· ῥοῦν γυναικεῖον. — Expl. : καὶ ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ· περιχριόμενος καὶ ἀλωπεκείας δασύνει.

Περὶ σιδήρου πεπυρωμένου. — Inc. : σίδηρος δὲ πεπυρωμένος, ἐνσβεσθεὶς ὕδατι. — Expl. f. 125^v^ : βοηθεῖ δὲ καὶ ἀκονήτω μετ' ὀξυμέλιτος.

F. 125^v^. Περὶ μολίβδου σκευασίας. — Inc. : σκευάζεται δὲ ὁ πεπλυμένος μόλιβδος. — Expl. f. 126 : βοηθεῖ σκορπίου θαλασσίου καὶ δράκοντος πληγήν.

F. 126. Περὶ ψιμμιθίου. — Inc. : ἡ δὲ τοῦ ἀργύρου σκωρία, καλεῖται ἕλκυσμα. — Expl. : καὶ τροχίσκοις· ἔστι δὲ τῶν ἀναιρετικῶν.

Περὶ ὤχρας. — Inc.: δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν... — Expl. : καὶ πόρους θρύπτει.

Περὶ κιννάβαρεως. — Inc. : δύναμιν δὲ τὸ κιννάβαρι, τὴν αὐτὴν τῷ αἱματίτῃ. — Expl. : καὶ πυρίκαυτα, καὶ ἐξανθήματα, ἀναληφθὲν καιρῷ θεραπεύει.

Περὶ χρησίμου καὶ ἀρίστης κόλλης, εἰς τὸ κολλῆσαι πᾶν σκεῦος διακλασθέντα, εἴτε ὑέλινον, εἴτε οἷον ἄρα ἐστί. — Inc. : Βαλὼν βερωνίκην. — Expl. : εἰ δὲ βούλει συντόμως κολλῆσαι ἐν πυρᾷ φούρνου βάλλε τὸ σκεῦος.

F. 133^v^. Περὶ ἀσβόλης. — Inc. : ἀσβόλη ἣν οἱ ζωγράφοι χρῶνται. Expl. : ῥοδίνη κηρωτὴ μιγνυμένη.

Περὶ λίθου σαμίου. — Inc. : εὑρίσκεται δέ τις ἐν τῇ σαμίᾳ γῇ λίθος· ᾧ οἱ χρυσοχόοι χρῶνται. — Expl. : καὶ φυλακτήριος τῶν συνειληφυιῶν περιαπτόμενος.

Haec, quae passim in libro occurrunt, aut medica sunt, aut medicorum in usum scripta videntur : cfr. Kühn, p. 823 ροβ.

Tituli margini adpicti sunt. — E mullis haec delegi quae a re nostra minus abesse videntur.

---

13. Cod. F 93 sup. = Aem. Martini et D. Bassi, *o. l.*, **349**. — Chartaceus, ff. II + 382, saec. XV.

F. 378. Non metallorum sed lapidum nomina : σάρδιον· πάζιον· σμάραγδος κτἕ. Cfr. **24**, f. 95^v^, supra p. 100.

---

14. Cod. S 19 sup. = Aem. Martini et D. Bassi, *o. l.*, **731**. — Chartaceus, ff. 189, saec. XIV.

F. 189v. Non chemicae notulae sed medicae praescriptiones esse videntur.

---

15. Cod. A 162 sup. = Aem. Martini et D. Bassi, *o. l.*, **58**. — Chartaceus, ff. I + 70 + IV + I, saec. XV.

F. 69. Non exhibet « notulam chemicam », sed Aglaiae Byzantini vv. 9-18 (qui sequuntur post versus 1-8); cf. *Carminum medicorum reliquiae* (*Poetae bucolici et didactici*, ed. Didot, 1862), pp. 97-98, ed. U. Cats. Bussemaker. In ff. 69v-70 subiciuntur scholia.
Versus 9-18 ita scripti sunt ut prosae orationis speciem praebeant.

CETERI CODICES VENETI

Descripsit C. O. Zuretti.

---

16. Codex Marcianus. Append. ms. cl. IV. 28. Contarinianus erat. — Chartaceus, s. XVI. — Mihi est *v*.

F. 1. Hieronymi verba laudantur, quae amanuensem monent ut apographum cum archetypo conferat (Ὁ θεῖος Ἱερώνυμος — ὡς εὗρες ἐν τῷ ἀρχετύπῳ).

F. 1v. Vacat.

F. 2. Βίβλου σοφῶν πέφυκα σὺν θεῷ πίναξ (Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου — Ἕτερα κεφάλαια διαφόρων ποιητῶν περὶ χρυσοποιΐας).
Est Marciani 299 index; cf. huius catalogi pp. 20-22.

F. 3v. Sine titulo (Τὴν βίβλον ὄλβον ὥσπερ ἐγκεκρυμμένον — ὅνπερ σκέπων φύλαττε Χε παντάναξ).
Ed. Berthelot, *Alchimistes grecs*, p. 3, 1-4, 10.

F. 4. Σημεῖα τῆς ἐπιστήμης τῶν ἐγκειμένων ἐν τοῖς τεχνικοῖς συγγράμμασι τῶν φιλοσόφων. καὶ μάλιστα τῆς παρ' αὐτοῖς λεγομένης φιλοσοφίας (☉ χρυσὸς — Χ χυλός σύνθεμα ὅλον).
Ed. Berthelot, I, p. 104, 108, 110.

F. 6. Ὀνόματα τῶν φιλοσόφων τῆς θείας ἐπιστήμης καὶ τέχνης (Μωσῆς — Σέργιος).
Ed. Berthelot, I, p. 110.

F. 7. Περὶ ὀνειροκριτ. κατὰ ἀλφάβητον διὰ στίχων Νικηφόρου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (Εἰς τὴν αην τῆς σελήνης. Ὅπερ ἐὰν ἴδῃς ὅραμα χαρά σοι ἀποβήσεται — Διὰ τριῶν ἡμερῶν. λ Οὐκ ἀληθὲς τὸ ὅραμα κτἕ. — Ἄρχου πρὸ πάντων καὶ παθῶν καὶ κοιλίας — Ὠὰ δὲ φαγεῖν, ἐφθὰ πρὸς πλουτῶν φέρει).
Cf. huius catalogi p. 2 ad **M**, f. 3.

F. 11v. Προγνωστικὰ lacuna τριταία οὖσα καὶ τεταρταία ἡ σελήνη — ἀνομβρίαν δηλοῦν.
Προγνωστικὰ χειμερινοῦ ἀέρος καὶ ἐκ ποίων τεκμηρίων ὄμβρου χρὴ προσδοκᾶν (Τριταία καὶ τεταρταία οὖσα ἡ σελήνη — τὴν τοῦ ἀέρος κίνησιν τρεπούσας).

F. 12. Προγνωστικὰ μακροτέρως χειμῶνος (Πρῖνοι καὶ δρύες τὸν καρπὸν — τοῖς ἀγροῖς παραδοθέντες ἐμαρτύρησαν).

F. 12v. Ὅτι ἀναγκαῖον ἐστὶν εἰδέναι, πότε ἡ σελήνη γίνεται ὑπὲρ γῆν, καὶ πότε ὑπὸ γῆν (Ἐπειδὴ πολλὰ ἔργα τῆς γεωργίας — Φευρ. Ἐν ἰχθύσι, σίτου φθορὰν ὀλίγην. καὶ θάνατον ἀνδρὸς δυνατοῦ).

F. 14. Πότε ἄρχεται, καὶ πότε πληροῦται τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος καὶ τὸ μετόπωρον, καὶ ὁ χειμών. καὶ πότε ἀρχὴν λαμβάνουσιν αἱ δίτροποι, καὶ πότε πλοιάδες ἐπιτέλλουσι, καὶ δύνουσιν (Οἱ μὲν πλεῖστοι δοξάζουσιν — νόσος πολὺς καὶ θάνατος).

F. 14v. Περὶ τῆς προσηγορίας τῶν ἀνέμων καὶ πόθεν ἕκαστος πνέει (Ἀπὸ τῶν τεσσάρων κλιμάτων — ὡς εἶναι τοὺς πάντας ἀνέμους ιβ).
Geoponica, lib. I, p. 2-5, 7-10, 1.

F. 15. Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου καὶ διδασκάλου τῆς μεγάλης καὶ ἱερᾶς ταύτης τέχνης περὶ χρυσοποιΐας· πρᾶξις σὺν θεῷ πρώτη (Θεὸν τῶν πάντων ἀγαθῶν — τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα).
Ed. Ideler, II, *Physici et medici graeci minores*, p. 199, 2-202-19. — In f. 15 marg. figura est quam **M**, f. 5 exhibet = Berthelot, I, p. 157, fig. 31; et in f. 17v marg. figura quam **M**, f. 10 exhibet = Berthelot, I, p. 141, fig. 18.

F. 17v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου σὺν θεῷ πρᾶξις δευτέρα (Τὸ τῶν ἀριθμῶν συγκείμενον — πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας).
Ed. Ideler, II, p. 202, 20-208, 3.

F. 22. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον (Περὶ τοῦ ἀγροῦ γνῶθι — μυστικῶν λόγων μάθη).
Ed. Ideler, II, p. 208, 4-33.

F. 22v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου περὶ τοῦ ἐνύλου κόσμου πρᾶξις σὺν θεῷ τρίτη (Πῶς διοργανοῦται — ὑέλῳ λαμπρῷ καὶ νίτρῳ καὶ μυσί).
Ed. Ideler, II, p. 209, 1-213, 6.

F. 25v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν πρᾶξις σὺν θεῷ τετάρτη (Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ — ὅπως δοξάζηται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἅγιον ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν).
Ed. Ideler, II, p. 213, 7-219, 14.

F. 30v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν τῆς θείας τέχνης σὺν θεῷ εη (Τίς μακάριος — ὑμνοῦντας τὸ τῆς τριάδος ἑνιαῖον καὶ ἀκατάληπτον φῶς. ἐν πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι. νῦν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν).
Ed. Ideler, II, p. 219, 15-223, 19.

F. 33v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ἕκτη (Τὰ ἄτομα καὶ ἀμερῆ — τὸν Ἰησοῦν θεὸν ἡμῶν).
Ed. Ideler, II, p. 223, 20-231, 5.

F. 39. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ἑβδόμη (Θεὸν τὸν ἄρρητον — εἰς πάντας τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν).
Ed. Ideler, II, p. 231, 6-237, 31.

F. 44. Τοῦ αὐτοῦ Σ[τ]εφάνου οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου πρᾶξις ὀγδόη περιτομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης (Ἐξομολογοῦμαι σοι — τῶν αἰώνων ἀμήν).
Ed. Ideler, II, p. 238, 1-242, 32.

F. 47v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα. πρᾶξις σὺν θεῷ ἐννάτη (Ὁ ἄναρχος καὶ ὑπεράρχιος Θεὸς — f. 50v in media fere p. καὶ φησὶν ἐν τοῖς ζωμοῖς· μετὰ τὸ ἕα κάτω καὶ γενήσεται * * * * καὶ ἀλήθειαν εἶπον). Verba καὶ ἀλήθειαν εἶπον in **M** f. 40 primae lineae initium faciunt, sed his in **M** praeit λεσαν. — Etiam *v* in margine exhibet hoc loco : λυπεῖ με τὸ λεῖπον λίαν ὦ φίλος. Cf. huius catalogi p. 5.
Ed. Ideler, II, p. 243, 1-247, 23.

F. 50v. In media fere p., titulo et initio perditis, καὶ ἀλήθειαν εἶπον — f. 55 ἐνταῦθα γὰρ τῆς φιλοσοφίας ἡ τέχνη πεπλήρωται. αληθ. — Cf. **M**, f. 43v, l. 19 et huius catalogi p. 5.

F. 55v. Ἡλιοδώρου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγαν βασιλέα περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων (Σκῆπτρα γέης μέδοντες ὡς πανεμφανὲς — εἰς κυκλικοὺς αἰῶνας αἰώνων ἀμήν. στίχοι σξη).
Ed. Fabricius-Harles, *Bibliotheca graeca*, VIII, p. 119-126 et G. Goldschmidt, *Heliodori carmina quattor* in *Religions-*

geschichtliche Versuchte u. Vorarbeiten, XIX, 2, Giessen, 1923, p. 26-34. — Post f. 57 est folium numero non praeditum.

F. 59v. Θεοφράστου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων (Οἱ τῶν σοφιστῶν ἄνδρες ὥσπερ ῥήτορες — νῦν πάντας εἰς αἰῶνας αἰώνων, ἀμήν. στί χ σξε).
Ed. Ideler, II, p. 328, 1-335, 17 et G. Goldschmidt, *l. l.*, p. 34-42.

F. 64. Ἱεροθέου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης διὰ στίχων (Ἀπάρχομαι προσπλέξας εὐφραδέστατον — εἰς κυκλικοὺς αἰῶνας αἰώνων ἀμήν. στί χ σλ).
Ed. Ideler, II, p. 336, 2-342, 21 et G. Goldschmidt, *l. l.*, p. 42-49.

F. 66. Ἀρχελάου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων — sed in marg. γρ. ἱερᾶς (Ἡ πάνσοφος καὶ θεῖα τέχνη τῶν σοφῶν — ἀϊδίους αἰῶνας αἰώνων, ἀμήν. στί χ τκβ — explicit f. 71v).
Ed. Ideler, II, p. 343, 5-352, 13 et G. Goldschmidt, *l. l.*, p. 50-59.

F. 70v. In marg. Διάγραμμα τῆς μεγάλης ἡλιουργίας παραβαλλόμενον εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ παντός (Ἰστέον ὅτι ἡ μεγάλη ἡλιουργία — τῷ θεῷ εἰκονίζεται).
Ed. Berthelot, II, p. 387, 22-388, 14.

F. 42. Πελαγίου φιλοσόφου περὶ τῆς θείας ταύτης καὶ ἱερᾶς τέχνης (Οἱ μὲν προγενέστεροι — τῆς φύσεως καρποφορεῖ).
Ed. Berthelot, II, p. 253, 1-261, 8.

F. 77. Ὀστάνου φιλοσόφου πρὸς Πετάσιον περὶ τῆς ἱερᾶς ταύτης καὶ θείας τέχνης (Τῆς φύσεως τὸ ἄτρεπτον — εἰς τοὺς ἀτελεύτους αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν).
Ed. Berthelot, II, p. 261, 9-262, 21.

F. 78. Δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά (Βαλὼν εἰς λῖα — εἰς ἀργυροποιΐαν εἰδῶν τὴν σύνθεσιν).
Ed. Berthelot, II. p. 41, 1-49, 22.

F. 82b (numero praeditum hoc f. non est). Περὶ ἀσήμου ποιήσεως (Ὑδράργυρος ἡ ἀπὸ τοῦ ἀρσενίκου – ἔρρωσθε ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ).
Ed. Berthelot, II, p. 49, 23-53, 15.

F. 85. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις (Διοσκόρῳ ἱερεῖ τοῦ μεγάλου — ἄρξομαι ὑπομνηματίζειν).
Ed. Berthelot, II, p. 56, 20-69, 11.

F. 92v. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως (Καθ' ὅσον ἡ χρεία καλεῖ – εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
Ed. Berthelot, II, p. 421, 6-424, 2.

F. 94. Τοῦ αὐτοῦ Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου κατὰ ἀκολουθίαν χρήσεως ἐμφαῖνον τὸ τῆς χρυσοποιΐας συνεπτυγμένον σὺν θεῷ (Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν τῆς χρυσοποιΐας — f. 98v ad tertiam fere paginae partem ἐκ τῆς ἀσκήσεως — Ζώσιμος· ἐν τῇ περὶ ἀρετῆς; cf. M, f. 82v, ll. 24-26 et huius catalogi p. 6).
Ed. Berthelot, II, p. 424, 3-433, 10.

F. 98v. Sine titulo (προσπαθείας καθ' ἣν καὶ μεθ' ἑρμηνείας τοῦ ἐνυπνιάζεσθαι αὐτὸν φησὶν — f. 108v in media fere p. οὗτος ὁ ζωμὸς ἀρχὴ καὶ τέλος τοῦ παντὸς μυστηρίου ἡμῶν ἐδοκιμάσθη. Sequitur nullo discrimine : ἀλλ' ἵνα δαψιλέστερα κτέ).
Ed. Berthelot, II, p. 118, 14-138, 4.

F. 108v. Sine titulo (Ἀλλ' ἵνα δαψιλέστερα τὰ ῥεύματα — f. 111 ἀλλὰ καθ' ὅσον ἡ χρεία ἐπιζητεῖ· οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνθέματος).
Ed. Berthelot, II, p. 263, 3-267, 8.

F. 111. Ζωσίμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς (Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις — τὸ μονόειδον ὡς πολύειδον).
Ed. Berthelot, II, p. 107, 1-113, 7.

F. 114v. Ζώσιμος λέγει (Περὶ τῆς ἀσβέστου δῆλα ὑμῖν ποιοῦμαι — διὰ τοῦ μαργάρου ἐστίν).
Ed. Berthelot, II, p. 113, 8-114, 20.

F. 115v. Ἀγαθοδαίμονος (Μετὰ τὴν τοῦ χαλκοῦ — βεβαία ξάνθωσις).
Ed. Berthelot, II, p. 115, 6-8.
Ἑρμοῦ (Ἐὰν μὴ τὰ σώματα — τὸ προσδοκώμενον ἔσται).
Ed. Berthelot, II, p. 115, 9-11.
Ὅτι σύνθετον καὶ οὐχ ἁπλοῦν τὸ εἶδος καὶ τίς ἡ οἰκονομία (Πότερον ἁπλοῦν ἐστὶν — πρὸς τὸ πέρας τῆς τέχνης).
Ed. Berthelot, II, p. 272, 1-275, 6.

F. 117. Ποίησις μᾶλλον τοῦ παντός (Ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς ἀμφοτέρων — διὰ τῆς οἰκονομίας).
Ed. Berthelot, II, p. 275, 7-277, 21.

F. 118v. Ἡ οἰκονομία (ἄλλως). — (Τινὲς μὲν οὖν οὕτως — ἡ πεῖρα διδασκαλίη. ἔρρωσο ἐν κυρίῳ).
Ed. Berthelot, II, p. 278, 1-22.

F. 119. Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων ἄσβεστος (Οὕτως δὲ ὄντος — τὸ ζητούμενον οὐκ ἀεὶ φέρει).
Ed. Berthelot, II, p. 279, 1-280, 2.

F. 119. Sine titulo (Τινὲς μὲν οὖν τὸν ♁ — τὸ δὲ τρίτον μέλαν).
Ed. Berthelot, II, p. 280, 3-7.

Οἰκονομία τῆς ἀσβέστου (ἄλλη). — (Ἔνιοι δὲ $\overset{\xi}{\theta}$ — τῆς φύσεως $\overset{\epsilon}{N}$ κατέχεται).
Ed. Berthelot, II, p. 280, 8-281, 7.

F. 120. Ποίησις ἀσβέστου (ἑτέρα). — (Ἄλλοι δὲ ἄσβεστον — φροντίδα πεποίηται).
Ed. Berthelot, II, p. 281, 8-282, 2.

F. 120v. Ἄλλως. — (Τινὲς μὲν τὴν Α — τῶν ὑδάτων ἐχρῆτο).
Ed. Berthelot, II, p. 282, 3-17.

F. 121. Sine titulo (Ἕτεροι δὲ τὴν σποδὸν — ἡ τῆς ποιήσεως ἀγωγή).
Ed. Berthelot, II, p. 283, 2-10.
Ἄλλως. — (Ἔνιοι δὲ — ἐξαιθαλώσει).
Ed. Berthelot, II, p. 283, 11-15.
Ἡ ποίησις (ἑτέρως). — (Τινὲς δὲ οὐκ — καταβαφῆς).
Ed. Berthelot, II, p. 284, 1-5.
Ἡ ἀγωγή (ἑτέρως). — (Ἄλλοι δὲ οὕτως — τὸ φάρμακον).
Ed. Berthelot, II, p. 284, 6-9.

F. 121v. Συμπέρασμα τῆς ποιήσεως (Ἐγὼ δὲ τοὺς πόνους — τοῦ Θεοῦ ἡμῶν).
Ed. Berthelot, II, p. 284, 10-285, 4.
Τοῦ αὐτοῦ Χριστιανοῦ περὶ θείου ὕδατος· πόσα τὰ εἴδη τοῦ γενικοῦ θείου ὕδατος καὶ τίς ὁ ἐπὶ τῆς τιτάνος· καὶ τίνα τούτων εἰσὶ τὰ ὀνόματα (Ὁ περὶ τοῦ θείου ὕδατος — συμπαθείᾳ δὲ μᾶλλον).
Ed. Berthelot, II, p. 399, 12-400, 8.

F. 122v. Τίς ἡ καθόλου τοῦ ὕδατος οἰκονομία (Τὸ μὲν κατὰ τοὺς κεκρυμμένους — ⌓ ἢ ξανθοῦ ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον).
Ed. Berthelot, II, p. 401, 17-402, 2.

F. 123. Ἡ τοῦ μυθικοῦ ὕδατος ποίησις (Τὸ δὲ ⌓ ἢ $\overset{\xi}{\theta}$ ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον τοὺς κενούς).
Ed. Berthelot, II, p. 402, 3-4. Cf. huius catalogi p. 9 ad **M**, f. 102r.

F. 123v. Vacat; et vacant folii 123 duae partes.

F. 124. Sine titulo (Ἐπεὶ οὖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον — folii 125 tertia quartaque linea exhibent καὶ τῶν εἰρημένων ἕκαστον τῇ λειπομένῃ ἐν ἀμβλὰγ ὁμοίωσις κεκαθαρμένου, quae nullo discrimine nulloque intervallo a praecedentibus separata sunt. Cf. huius catalogi p. 9 ad **M**, f. 103v.
Ed. Berthelot, II, p. 402, 5-404, 8.

F. 125. Sine titulo (Ἀμβλὰγ ὁμοίωσις κεκαθαρμένου — παρ' ἐκείνων ἦλθεν εἰς ἡμᾶς).
Ed. Berthelot, II, p. 347, 13-348, 7. — Cf. huius catalogi p. 9 sq., ad **M**, f. 104r.

F. 125v. Περὶ βαφῆς σιδήρου (Βαφὴ σιδήρου ἐστὶν — καὶ οὕτω μὲν αὕτη).
Ed. Berthelot, II, p. 342, 19-343, 17.

F. 126. Βαφή (δευτέρα). — (Ἔστι δέ τις καὶ ἄλλη — καθαρῶς τὸ βούλευμα).
Ed. Berthelot, II, p. 343, 17-344, 10.

F. 126v. Βαφή (τρίτη). — Φθέγξομαι δήπου βαφὴν — ἀταλαιπώρως ἐκδιδάξει).
Ed. Berthelot, II, p. 344, 11-345, 6.

F. 127. Βαφή (τετάρτη). — Τετάρτη δὲ πρὸς τοὺς εἰρημένους — τοῖς πλεονεκτήμασιν).
Ed. Berthelot, II, p. 345, 7-23.

F. 127v. Περὶ ποιήσεως ἀσήμου (Ϛ [▣] ☾ δεῖ λαβεῖν— ἄφευκτα ποιεῖ).
Ed. Berthelot, p. 36, 19-38, 6. — Quattuor capita sunt; cf. huius catalogi p. 10 ad **M**, f. 106r.

F. 128. Περὶ κινναβάρεως (Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ ἀνάκαμψις — ὡς ἐπινοεῖς).
Ed. Berthelot, II, p. 38, 7-9.
Περὶ κινναβάρεως (ἄλλως). —(Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ μαγνησία — θαυμάσια ξίφη).
Ed. Berthelot, II, p. 38, 10-12.
Περὶ lacuna οἱ παλαιοὶ φασὶν οὕτως (Οἱ μὲν λίθον — τὸ ὄξος τῶν ἀρχαίων).
Ed. Berthelot, II, p. 18, 1-19, 17. — In **M**, f. 106v hoc caput

inscribitur Περὶ τοῦ ὠοῦ, sed verba τοῦ ὠοῦ erasa sunt. Cf. huius catalogi p. 10.
In marg. adpicta est figura = Berthelot, I, 142, fig. 19, quam exhibet et **M**, f. 106ᵛ.

F. 129. Ὑδραργύρου ποίησις (☾ [σ̄ω] λαβὼν ψιμύθιον — ἄφελε τὴν ☾. — Λαβὼν ἄμμον — ἵνα δείξῃ. — Λαβὼν γῆν — ὅ ζητεῖς).
Ed. Berthelot, II, p. 220, 17-222, 17.

F. 130. Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν (Περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν ἐν πλάτει — τὸ δηνάριον ἔχει γραμμάρια δ̄ ϛ̄ ν̊ν̊ νομίσματα. Sequitur linea vacua, post quam Ὁ κοδράντης — ἔτη ἑπτὰ ἥμισυ).
Ed. Hultsch, *Metrologicorum scriptorum reliquiae*, I, p. 253.

F. 132ᵛ. Τοῦ Χριστανοῦ περὶ εὐσταθείας τοῦ χρυσοῦ (Τῆς δευτέρας πραγματείας — ὑγρὰ τυγχάνοντα).
Ed. Berthelot, II, p. 395, 1-399, 11.

F. 134ᵛ. Sine titulo (Ὀπὴν ἔχει — ὡς ἄρευστον).
Ed. Berthelot, II, p. 267, 8-15. — Margini adpictae sunt figurae tres, quarum prior = Berthelot, I, p. 151, fig. 26; altera respondet figurae 27 Berthelot, I, p. 152; cum tertia confer Berthelot, I, p. 148, fig. 24. Hae tres figurae, quas hic exhibet *v*, umbris ornatae sunt; non ex **M** manarunt. Quae *v* f. 134 et f. 134ᵛ exhibet, exhibet et f. 243 et 243ᵛ (quod libri ultimum folium est); f. 134ᵛ habet tres figuras, quas diximus, alio ordine et sine umbris, quarum cum secunda confer Berthelot, I, p. 149, fig. 25 : cum tertia cf. I, p. 150, fig. 26.

F. 135. Περὶ ἐξατμήσεως ὕδατος θείου (Ἐν τοῖς ὑμετέροις οἴκοις — ὁ τρόπος οὗτος καρκινοειδής).
Ed. Berthelot, II, p. 138, 5-140, 8. — F. 135 et 135ᵛ posterius additum est; etsi quarta fere paginae pars vacat folii 135ᵛ, nihil deest.

F. 136ᵛ. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θείου ὕδατος (Λαβὼν ὠὰ ὅσα βούλει — τῷ θεῷ Ἰησοῦ· ἀμήν).
Ed. Berthelot, II, p. 141, 1-143, 14.

F. 138. Περὶ συνθέσεως ὑδάτων (Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις — ὑποφεύγει ἡ φύσις).
Ed. Berthelot, II, p. 107, 2-108, 1.

F. 138ᵛ. Περὶ φώτων (Ἐλαφρὰ φῶτα πᾶσαν τὴν τέχνην ἀναφέρει).
Ed. Berthelot, II, p. 247, 10.

Παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην (Παρεγγυῶ τοίνυν — τῷ ὕδατι τῆς ἰώσεως).
Ed. Berthelot, II, p. 144, 8-145, 14.

F. 139. Ποίησις κρυσταλλίων (Λαβὼν ὠὰ ὅσα θέλεις — καὶ ποιῆσαι κιννάβαρην).
Ed. Berthelot, II, p. 348, 8-350, 3.

F. 140. Sine titulo. Αἰθάλαι δὲ λέγονται — χωρεῖν.
Ποιήσαντες αὐτοῦ — ἀποτίσαντες λόγον.
Καὶ ἀπέδειξεν — ἐπιτελοῦσα ξηρίον.
Μετὰ δὲ τὴν — ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας.
Ed. Berthelot, II, p. 250, 12-252, 21.

F. 141ᵛ. Περὶ λευκώσεως (Γινώσκειν ὑμᾶς θέλω — τῆς ἀνιάτου νόσου).
Ed. Berthelot, II, p. 211, 3-11.

F. 142. Βαφὴ τοῦ παρὰ Πέρσαις ἐξευρημένου χαλκοῦ γραφεῖσα ἀπὸ ἀρχῆς Φιλίππου (Λαβὼν θουτίας — τὸ προκείμενον).
Ed. Berthelot, II, p. 346, 1-347, 7.

F. 142ᵛ. Βαφὴ τοῦ Ἰνδικοῦ σιδήρου γραφεῖσα τῷ αὐτῷ χρόνῳ (Λαβὼν σιδήρου ἁπαλοῦ — ἤτοι τὸν φλυὸν μόνον).
Ed. Berthelot, II, p. 347, 8-13.
Sine titulo nulloque intervallo sequitur l. 27 τῷ πατελλίῳ τέφρᾳ — τοῦ ξηρίου σημάνας.
Ed. Berthelot, II, p. 404, 8-505, 5. Cf. huius codicis f. 125.

F. 143. Ἀντίθεσις λέγουσα ὅτι τὸ θεῖον ὕδωρ ἕν ἐστι τῷ εἴδει καὶ ἡ λύσις αὐτῆς (Τινὲς δὲ φασὶν ἓν εἶναι — εἴδους ἐπείγετο).
Ed. Berthelot, II, p. 405, 6-407, 6.

F. 144. Ἀπορία (ἄλλη). — (Τὸ ἐν ἀβύσσαιον ὕδωρ — καθ' αὑτὸ πέφυκεν ἄνθρωπος).
Ed. Berthelot, II, p. 407, 7-408, 23.

F. 145. Τοῦ Χριστιανοῦ σύνοψις τίς ἡ αἰτία τῆς προκειμένης συγγραφῆς (Πολλάκις ὑμῖν ἐφόδοις — γνωσθήσονται).
Ed. Berthelot, II, p. 409, 1-9. Rasurae, post γνωσθήσονται, quam **M** exhibet, spatium vacuum in *v* respondet.

F. 145. Ὅτι τετραχῶς διαιρουμένης τῆς ὕλης διάφοροι ἀπογίνονται τῶν ποιήσεων αἱ τάξεις τῶν οἰκείων μερῶν ποτὲ μὲν διχαζομένων ποτὲ δὲ συμπλεκομένων ἀλλήλοις (Τῆς lacuna εἰς τέσσαρας — μεθαρμοζόμενα).
Ed. Berthelot, II, p. 409, 11-410, 15. — Lacuna in prima huius capitis linea respondet rasurae, quam **M** exhibet.

F. 146. Πόσαι εἰσὶν αἱ κατ' εἶδος καὶ γένος διαφοραὶ τῶν ποιήσεων (Τετραμεροῦς ὑπαρχούσης — ἀκολουθῆσαι γραφάς).
Ed. Berthelot, II, p. 410, 16-414, 10.

F. 148v. Πῶς δεῖ νοεῖν αὐτὰς καὶ σχήμασι γεωμετρικοῖς (Ἐπειδὴ τετραμερές ἐστιν — τὰ διαγράμματα οὕτως).
Ed. Berthelot, II, p. 414, 11-415, 9.

F. 149. Τίς ἡ ἐν ἀποκρύφοις τῶν παλαιῶν ἐκδεδομένη τάξις (Ἀρκτέον ἔνθεν λοιπὸν — ὁμοχρόοις καὶ βάψεις).
Ed. Berthelot, II, p. 415, 10-421, 5.

F. 152. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων ἐρίων σταθμὸς ὤφειλεν καὶ πόσος ὁ τῆς κωμάρεως (ο supra ω) καὶ πόσος ὁ τῶν βεβαμμένων ὑδάτων (Χρὴ μέντοι διπλάσιον — τουτέστιν ἄφευκτον).
Ed. Berthelot, II, p. 374, 6-11.
Τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις (Ἡ κρᾶσις τοῦ φαρμάκου — μιγνυμένης).
Ed. Berthelot, II, p. 374, 12-14.
Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία (Ἐξαιθριῶσαι — τέλειον τὸ ξηρίον).
Ed. Berthelot, II, p. 375, 1-8.

F. 152v. Ποῖον εἶναι χρὴ τοῖς ἤθεσι τὸν μεθιόντα τὴν ἐπιστήμην (Χρεὼν εἶναι — βλαβήσεται μᾶλλον).
Ed. Berthelot, II, p. 35, 8-16.
Ὅρκος (Ὄμνυμί σοι — διορθώσατο).
Ed. Berthelot, II, p. 27, 4-17.

F. 153. Εἰ θέλεις ποιῆσαι φούρμας καὶ τόλους ἀπὸ βροντησίου, ποίει οὕτως (Λαβὼν νόμισμα — καὶ ἀποτρέχουσιν).
Ed. Berthelot, II, p. 375, 9-377, 6.

F. 154. Περὶ διαφορᾶς μολίβδου καὶ χρυσοπετάλου (Μόλιβδος θαλάσσης σκληρός ἐστι — σοφίγυ ἀ ℔ δ⁻).
Ed. Berthelot, II, p. 377, 7-379, 23.

F. 155v. Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιΐας (Ἀφροδίτης σπέρμα — ὁ διὰ καδμίας γινόμενος).
Ed. Berthelot, II, p. 4, 11-17, 17.

F. 161v. Περὶ ξηρίου (Τρεῖς δυνάμεις — καὶ ἐνεργείας).
Ed. Berthelot, II, p. 205, 1-9.
Περὶ ἰοῦ (Εἰ μὲν γὰρ ἰώδης — τῶν οὐσιῶν).
Ed. Berthelot, II, p. 205, 10-16.
Περὶ ἐτιόν (Τέσσαρα γάρ εἰσιν — ἀποτελεσματικόν).
Ed. Berthelot, II, p. 206, 2-7.

Sine titulo. (☾ (ον supra) πῦρ πυρὶ — οὐ δέχεται).
Ed. Berthelot, II, p. 206, 8-14.
Sine titulo. (Οὗτος ὁ χαλκάνθρωπος — καὶ ἁρμόδιον).
Ed. Berthelot, II, p. 207, 1-4.

F. 162. Καδμίας πλύσις (Λαβὼν καδμίαν τὴν ἐν τῷ ♀ — ξήρανον ἐν ☍).
Ed. Berthelot, II, p. 207, 5-11.
Περὶ βαφῆς (Ἐὰν μὴ ἐπιεικῶς — διιππεύουσιν).
Ed. Berthelot, II, p. 207, 12-208, 7.

F. 162v. Περὶ ξανθώσεως (Οὐ πᾶσιν ἔδοξεν — χρώματα βαλλόμενον).
Ed. Berthelot, II, p. 208, 8-17.
Περὶ τῶν μεταλλικῶν λίθων· ἐν οἷς ὁ χρυσὸς ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ὅπως κατασκευάζεται (Ὅτι ἀπὸ τοῦ Μεμφιτῶν ἄστεως — βάθεσιν ἐπικαρσίοις ἐπ' αὐτὴν τὴν θάλατταν).
Ed. Müller, *Geographi graeci minores*, I, p. 122-129.

F. 165. Περὶ μετάλλων χρυσοῦ (ἄλλος). — (Ὅτι τὴν ἀστυγείτονα τῆς ὀρεινῆς χέρσου — τὴν χρείαν ἢ πρὸς ἡμᾶς παραπέμπεσθαι τοῦ γένους). — Post haec verba liber nullo discrimine exhibet παγῇ με, quae ultima huius paginae sunt. Cf. huius catalogi p. 15 ad **M**, f. 140r.
Ed. Müller, I, p. 183-186.

F. 165v. Sine titulo (παγῇ με | f. 166 τοῦ κόμεως ☍άνθιον, ☍ζώμιον καὶ τὰ ἑξῆς. περὶ εἰσποιήσεως — ταύτην κατείληφα τὴν τῶν φώτων ποσότητα· ἔρρωσο). Cf. Marc. 598, f. 145v et Ambros. 794, f. 126, quorum margini nota adpicta est; deest in **M** et *v* : cf. huius catalogi pp. 14, 32.
Ed. Berthelot, II, p. 146, 4-148, 5.

F. 167. Περὶ τὰ ὑποστατὰ· καὶ τὰ δ⁻ σώματα κατὰ τὸν Δημόκριτον τὸν εἰπόντα (Τὰ τέσσαρα σώματα — καὶ βαπτικὸν πνεῦμα).
Ed. Berthelot, II, p. 148, 6-149, 12.

F. 167v. Περὶ τῶν αὐτῶν σταθμῶν ὠμῶν τε καὶ ἐφθῶν (Τῶν γραφῶν περὶ τούτων — τὸν περὶ σταθμῶν λόγον. ἔρρωσο).
Ed. Berthelot, II, p. 149, 13-153, 13.

F. 169v. Περὶ διαφορᾶς ♀ κεκαυμένου (♀ κεκαυμένον ποιοῦσιν — ἐτήσιος ♀).
Ed. Berthelot, II, p. 153, 14-154, 10.
Περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν τὸ Υ (δ supra υ) καλοῦσιν· καὶ τοῦτο σύνθετόν ἐστιν καὶ οὐχ ἁπλοῦν (Τὴν προγεγραμμένην νεφέλην — περὶ τῶν καιρῶν ζητήσωμεν).
Ed. Berthelot, II, p. 154, 11-156, 2.

F. 170. Περὶ τῷ παντὶ καιρῷ ἀρκτέον (Ἀναγκαῖον καὶ περὶ καιρῶν — καὶ ἀμφιβάλλω).
Ed. Berthelot, II, p. 156, 3-158, 20.

F. 171^v. Περὶ τῆς κατὰ πλάτος ἐκδόσεως τὸ ἔργον (Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως — καὶ ξανθούμενα ξανθοῦσιν).
Ed. Berthelot, II, p. 159, 1-167, 17.

F. 175^v. Περὶ τοῦ τί ἐστι κατὰ τὴν τέχνην. οὐσία καὶ ἀνουσία (Οὐσίας ἐκάλεσεν — οἱ δὲ ζωμοὶ $\overset{δ}{υ}$ Υ εἰσίν).
Ed. Berthelot, II, p. 167, 18-169, 2.

F. 176. Περὶ τοῦ ὅτι πάντα περὶ μιᾶς βαφῆς· ἡ τέχνη λελάληκεν (Ἑρμῆς καὶ Δημόκριτος — τὸν ἰὸν λέγω).
Ed. Berthelot, II, 169, 3-170, 2.

F. 177. Περὶ τοῦ χρηστέον ⊗ ἀντίλογος (Ἔγνως ὅτι ἓν τὸ πᾶν — ἡ θεῖα Μαρία).
Ed. Berthelot, II, p. 171, 15-174, 9.

F. 178^v. Περὶ ϛ ϛ (Οὐκ ἐμὲ ἐπερώτησας — ὁ περὶ Υ υ λόγος).
Ed. Berthelot, II, p. 174, 10-177, 14.

F. 180. Περὶ σταθμῶν (Ὁ περὶ σταθμῶν λόγος — τὸ προειρημένον σύνθεμα).
Ed. Berthelot, II, p. 177, 15-179, 4.

F. 180^v. Περὶ καύσεως σωμάτων (Φέρε τοίνυν ἐκ τῶν φιλοσόφων — ξανθώσεως ζητήσωμεν).
Ed. Berthelot, II, p. 179, 5-181, 8.

F. 181^v. Περὶ σταθμοῦ ξανθώσεως (Διὰ τί ὁ Ἀγαθοδαίμων — λαληθήσεται τρόπος).
Ed. Berthelot, II, p. 181, 9-183, 24.

F. 182^v. Περὶ Υ $\overset{δ}{υ}$ (Πρῶτον δεῖξαι δεῖ — ὑπὸ τῶν θειωδῶν κατέχεται).
Ed. Berthelot, II, p. 184, 1-186, 9.

F. 184. Περὶ σημασίας $\overset{χ}{ω}$: ὤχρας (Σημασία $\overset{χ}{ω}$ γίνεται ἐν τῷ ὄρει — ἔπειτα τὸ ξανθῶσαι).
Ed. Berthelot, II, p. 186, 10-187, 23.

F. 184^v. Περὶ οἰκονομίας· τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος (Πάλιν τοὺς ἀρχαίους — κωβαθηκαύστην πλήρης : ∼ περὶ οἰκονομίας τῆς $\overset{Υ}{μ}$ σώματος).
Ed. Berthelot, II, p. 188, 1-191, 18.

F. 186. Περὶ σώματος μαγνησίας καὶ οἰκονομίας (Ταῦτα μὲν ἡ Μαρία — ὡς γέγραπται ὑμῖν).
Ed. Berthelot, II, p. 191, 19-198, 7.

F. 189. Περὶ ἀφορμῶν συνθέσεως (Ἡ περὶ ἀφορμῶν σύνθεσις — γενέσθαι ἐποίησα. ἔρρωσο).
Ed. Berthelot, II, p. 204, 8-19.

F. 189^v. Περὶ ζύθων ποιήσεως (Λαβὼν κριθὴν λευκὴν — καὶ ἀνακρίνουσιν).
Ed. Berthelot, II, p. 372, 1-12.
Στάκτης ποίησις (Τέφρας ξύλων τῶν σῶν — βάπτει τὴν ψυχροβαφήν).
Ed. Berthelot, II, p. 372, 13-373, 20.

F. 191. Ὀλυμπιοδώρου φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν Ζωσίμου, ὅσα ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα (Γίνεται δὲ ἡ ταριχεία — τὴν τῆς χρυσοκόλλης οἰκονομίαν).
Ed. Berthelot, II, p. 69, 12-73, 6.

F. 192^v. Περὶ χρυσοκόλλης (Χρυσόκολλά ἐστιν — τὰ χυτὰ καὶ τοὺς λίθους).
Ed. Berthelot, II, p. 73, 7-75, 4.

F. 193^v. Πίνος πρῶτος ὁ διὰ τοῦ ἀρσενίκου ὁ βάπτων τὸν χαλκὸν ὡς ἐν τούτοις (Ἀρσένικον ὅ ἐστι θεῖον — ἕξεις ἄσιμον κάλλιστον).
Ed. Berthelot, II, 75, 5-76, 7.

F. 194. Πίνος δεύτερος ὁ βραδέως φεύγων (Ὁ τῶν μαργάρων χαλκὸς — ἐὰν ἐπάρῃς εὐθέως κλᾶται).
Ed. Berthelot, II, p. 76, 8-23.

F. 194^v. Πίνος τρίτος ὁ μηδὲ ὅλως φεύγων (Φεύγειν δὲ εἰρήκασι — ὡς τὰ σώματα τὰ χυτά).
Ed. Berthelot, II, p. 77, 1-4.
L. 21 <Olympiodori> (Δῆλον δὲ ὅτι διὰ τοῦ πυρὸς — f. 196, l. 27 πρὸς θεοσέβειαν ποιούμενος τὸν λόγον φησίν).
Ed. Berthelot, II, p. 77, 15-90, 15.

F. 196, l. 27 (Ὅλον τὸ τῆς Αἰγύπτου — f. 196^v, l. 28 ἐφθόνουν γάρ).
Ed. Berthelot, II, p. 239, 4-240, 15.

F. 196^v, l. 28 (Μόνοις δὲ Ἰουδαίοις — f. 197, l. 8 ἐδίδαξεν καὶ φησὶν οὕτως).
Ed. Berthelot, II, p. 90, 15-91, 2.

F. 197, l. 8 ('Εὰν βούλῃ τὸ ἀκριβὲς — f. 197v, l. 16 κρατοῦσα καὶ κρατουμένη).
Ed. Berthelot, II, p. 61, 18-63, 7.
F. 197v, l. 17 (Καὶ διὰ τοῦτο Πηβίχιος — f. 205, l. 20 φησὶν ὁ Ζώσιμος ὅτε).
Ed. Berthelot, II, p. 91, 3-98, 18.
F. 205, l. 20 ("Ιδῃς πάντα σποδὸν γενόμενα — f. 205v, l. 2 εὑρήσεις τὸ ζητούμενον).
Ed. Berthelot, II, p. 223, 17-26.
F. 205v, l. 2 (Καὶ ἡμεῖς μὲν ἀδύνατοι — δηλονότι διὰ τοῦ πυρός).
Ed. Berthelot, II, p. 98, 20-104, 7. — Foliorum ordo in v turbatus ita restituendus est : 194 + 199-202 + 195-198 + 203-208. Olympiodori capita sine titulis nulloque discrimine scripta sunt. — F. 202, ll. 27-8 καὶ ὃ ὃ φθονοῦσι. Cf. Berthelot, II, p. 86, 1.
F. 208v. Ζωσίμου πρὸς Θεόδωρον κεφάλαια (Περὶ ἐτησίου — ταῖς μεταβολαῖς νικῶσι τὰς φύσεις).
Ed. Berthelot, II, p. 215, 1-218, 25.
F. 211. 'Ανεπιγράφου φιλοσόφου (Τὸ ᾠὸν τετραμερὲς — εἰς τὴν βαφὴν κατάθες).
Ed. Berthelot, II, p. 433, 11-436, 18 + 219, 13-220, 10 + 436, 19-441, 25.
F. 215v. Πάππου φιλοσόφου ("Ορκῳ οὖν ὄμνυμί σοι — τοῦ παντὸς λόγου).
Ed. Berthelot, II, p. 27, 18-28, 19.
F. 216. Μωσέως δίπλωσις (♀ καλαϊνου — πᾶν ♂ σὺν θεῷ).
Ed. Berthelot, II, p. 38, 13-39, 4.
Εὐγενίου (♀ κεκαυμένου — εὕριζον καλόν).
Ed. Berthelot, II, p. 39, 5-11.
F. 216v. 'Ιεροθέου περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης (☿ στο^μ — τῶν ἁγίων γένοιτο ἀμήν).
Ed. Berthelot, II, p. 450, 9-451, 28.
F. 217v. Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων ('Η τῆς ὁρωμένης καμίνου — ἔστω ἀνεξάλειπτον. ἔρρωσο).
Ed. Berthelot, II, 224, 1-227, 18.
F. 218v. Περὶ τοῦ θείου ὕδατος (Τοῦτό ἐστι τὸ θεῖον — τῷ ἐρωτύλῳ).
Ed. Berthelot, II, p. 143, 19-144, 7.
Ποίησις ἐκ τουτίας ☾ (Τουτίας ϛΓκ' — καὶ γίνεται ☾).
Ed. Berthelot, II, p. 227, 19-228, 3.

F. 219. Vacat.
F. 219v. Τοῦ αὐτοῦ Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων γνήσια ὑπομνήματα. περὶ τοῦ ω̄ στοιχείου (Τὸ ω̄ στοιχεῖον στρογγύλον — καὶ βαφὴ μαλαγμάτων ἐστὶ ταῦτα).
Ed. Berthelot, II, p. 228, 4-235, 5.
F. 222v. Formula cancri, quam sequitur 'Ο νοήσας μακάριος et "Οτι ἀπὸ ἀσκιάστου ♀ᵘ — εἰοθότων καίεσθαι καὶ φρύγεσθαι.
Ed. Berthelot, I, p. 152, fig. 28 et II, p. 235, 6-20.
Duo alphabeta mystica.
Ed. Berthelot, I, p. 156, fig. 29.
F. 223. Vacat.
F. 223v. Paginae initium erat [ἐ]γέλασά σοι κτέ., sed paginae linea prima et secundae initium erasa sunt. Cf. f. 224v.
Περὶ τοῦ τριβύκου καὶ τοῦ σωλῆνος ('Εξῆς δὲ τὸν τρίβυκον — τὸ δὲ σχῆμα τοῦτο λιχανὸς σωλήν).
Ed. Berthelot, II, p. 236, 1-17.
Sine titulo. ("Εστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος κομιδῆς ὕδατος θείου — ὁ δὲ τύπος οὕτως).
Ed. Berthelot, II, p. 236, 18-237, 5.
F. 224. Vacat.
F. 224v. Sine titulo. ('Εγέλασά σοι καὶ — τὰ μηχανικὰ αὐτῶν).
Ed. Berthelot, II, p. 237, 6-21.
Περὶ ἑτέρων καμίνων ('Επειδὴ ἑξῆς ὁ λόγος — τοῖς τῶν ἀγγείων κύβοις).
Ed. Berthelot, II, p. 237, 22-238, 16.
F. 224bis. Dimidium fere paginae vacat.
F. 224vbis. Paginae duae partes vacant; in ima p. sine titulo 'Η δὲ κάμινος φουρνοειδὴς — ἡ δὲ ποίησις αὕτη.
Ed. Berthelot, II, p. 238, 7-24.
F. 224ter quod numero praeditum non est. — Vacat.
F. 224vter. Vacat.
F. 225. Sine titulo. (Λαβὼν τὴν ἀπομένουσαν — χρίσης ἰουστιανοῦ).
Ed. Berthelot, II, 104, 17-105, 21.
Sine titulo. Τουτία· μαραζῆ — κολπαχσρί: ~ Sequitur (f. 255v) scorpionis aenigma et ὁ νοήσας μακαρίος.
Ed. Berthelot, I, p. 153; et p. 152, f. 28.

F. 225ᵛ. Sine titulo. (Ἰστέον ὅτι τὰ λεγόμενα σκωρίδια — τὴν ἶριν τὴν οὐρανίαν).
Ed. Berthelot, II, p. 92, 1-7. — Quae in v f. 225 et 225ᵛ legimus non ex ipso M, f. 1 descripta videntur.
F. 225bis. Vacat.
F. 225ᵛbis. Vacat.
F. 226. ξον (id est ἀπόστα|ξον) εἰς ἄλλην χύτραν συνεμβάλλων τὸ μέλι — ἔστω ἐξάλειπτον. ἔρρωσο. — Eadem exhibet quae f. 218.
Ed. Berthelot, II, p. 226, 22-227, 18.
F. 226ᵛ. Περὶ τοῦ θείου ὕδατος (Τοῦτό ἐστιν τὸ θεῖον — τῷ ἐρωτύλῳ). Eadem exhibet quae f. 218ᵛ.
Ed. Berthelot, II, p. 143, 19-144, 7.
Ποίησις ἐκ τουτίας, ☾ (Τουτίας σγ κ̄ — καὶ γίνεται ☾). — Eadem exhibet quae f. 218ᵛ.
Ed. Berthelot, II, p. 227, 19-228, 3.
F. 227. Vacat.
F. 227ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων γνήσια ὑπομνήματα. περὶ τοῦ ω̄ στοιχείου (Τὸ ω̄ στοιχεῖον στρογγύλον — f. 228ᵛ τὸν ζηλωτὴν πρῶτον ἀποστελ = f. 220ᵛ. Huius igitur codicis ff. 227ᵛ-228ᵛ eadem exhibent quae ff. 219ᵛ-220ᵛ).
Ed. Berthelot, II, p. 228, 4-232, 14.
F. 229. Vacat.
F. 229ᵛ. Περὶ τοῦ τριβήκου καὶ τοῦ σωλῆνος (Ἑξῆς δὲ τὸν τρίβηκον — τὸ δὲ σχῆμα τοῦτο λιχανὸς σωλήν). Hoc caput iam exhibuit f. 223ᵛ.
Ed. Berthelot, II, p. 236, 1-17.
Sine titulo. (Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος κομιδῆς ὕδατος θείου — ὁ δὲ τύπος οὕτως). Hoc caput iam exhibet f. 223ᵛ.
Ed. Berthelot, II, p. 236, 18-237, 5.
F. 230ᵛ. Duo diagrammata quae M, f. 194ᵛ exhibet.
Ed. Berthelot, II, p. 139, fig. 15 et 140, fig. 16.
F. 230ᵛ. Sine titulo. (Ἐγέλασά σοι — τὰ μηχανικὰ αὐτῶν). Hoc caput iam exhibuit f. 224ᵛ.
Ed. Berthelot, II, p. 237, 6-21.
Περὶ ἑτέρων καμίνων (Ἐπειδὴ ἑξῆς ὁ λόγος — τοῖς τῶν ἀγγείων κύβοις). Hoc caput iam exhibuit f. 224ᵛ.

F. 230bis, quod numero praeditum non est, duo diagrammata exhibet; tertium est in f. 230ᵛbis; eadem sunt atque M, f. 193ᵛ.
Ed. Berthelot, II, p. 237, 22-238, 16; et I, 146 et 148, fig. 22, 24, 24bis.
Sine titulo. (Ἡ δὲ κάμινος φουρνοειδὴς — ἡ δὲ ποίησις αὐτῆς αὕτη). Hoc caput iam exhibuit f. 224ᵛbis.
Ed. Berthelot, II, p. 238, 17-24.
F. 238. Duo diagrammata, eadem quae M f. 196ᵛ exhibet.
Ed. Berthelot, I, p. 143, fig. 20, 21.
F. 231ᵛ. Vacat.
F. 232. Τοῦ μακαρίου καὶ πανσόφου Ψέλλου· ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην τὸν Ξιφιλῖνον (Ὁρᾷς ὦ δέσποτα — πλέον ἀγάπησον f. 235ᵛ, l. 25; sequitur l. 26 τετραγραμμῶν συλλαβὰς φέρης δυο — κεκορήσομαι πλέον; sequitur f. 236, l. 2 ἐμπύριε φρὴν — ἄλλο τοῦ λόγου φέρων.

1 χρύσαμος	4 κινάβαρι
2 σανδαράχη	5
3	6 θεῖον ἄπυρον.

Multa inter ll. emendata sunt. — Ff. 232 et quae sequuntur alia manu scripta sunt, praeter f. 342-343ᵛ.
F. 236ᵛ. Vacat.
F. 233. Ὅρα ταῦτα τὰ σημεῖα καὶ νόει καλῶς. Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης, καὶ χρυσοῦλου βίβλου (☉ χρυσὸς χρυσοῦ ῥίνισμα — ῥίνημα).
Ed. Berthelot, I, p. 112-120.
F. 239. Sine titulo. (Λειώσατε τὰ σώματα — τὸ προσδοκώμενον).
Marc. 598, f. 215ᵛ (supra p. 37); cf. Berthelot, II, p. 203, 9.
Περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης καὶ θείας τῶν φιλοσόφων (Τῆς φύσεως τὸ ἄτρεπτον — προσφάτων ὄντων).
Ed. Berthelot, II, p. 261, 11-17.
Δημοκρίτου βίβλος ε̄ προφωνηθεῖσα Λευκίππῳ (Δημόκριτος Λευκίππῳ τῷ ἑταίρῳ — τὸ πᾶν ἐφθόνησαν. ἔρρωσο).
Ed. Berthelot, II, p. 53-56.
F. 240ᵛ. Ἶσις προφῆτις τῷ υἱῷ αὐτῆς ☾ (Ἶσις προφῆτις τῷ υἱῷ Ὤρῳ — ὁμοίως καὶ τὴν σανδαράχην ποίει).
Ed. Berthelot, II, p. 28, 20-33, 3.
F. 241ᵛ. Γίνωσκε ὦ φίλε τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν ἀρχή (Πλάτων — τὸ ἱερὸν τῆς Μέμφεως).
Ed. Berthelot, II, p. 25, 5-26, 6.

F. 242. Περὶ ἐξατμήσεως ὕδατος θείου (Ἐν τοῖς ὑμετέροις οἴκοις — τὰ φῶτα quae verba ultima sunt f. 242^{v}: rursum habemus quod iam f. 134 et 134^{v} exhibuit).
Ed. Berthelot, II, p. 138, 5-139, 19.

F. 243. Ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε, κρούετε — ἢ κατ' ἄλληλα ὑγρὰ τυγχάνοντα. Haec iam vidimus f. 134 et 134^{v}.
Ed. Berthelot, II, p. 398, 8-399, 11.

F. 243^{v}. Sine titulo. (Ὀπὴν ἔχει τὸ ὀστράκινον ἄγγος — ὡς ἄρευστον). Hoc caput iam vidimus f. 134^{v}; et f. 243^{v} margini tria diagrammata adpicta sunt, eadem prorsus quae in f. 134^{v}, sed sine umbris et inverso ordine.
Ed. Berthelot, I, p. 149-151, fig. 21, 25, 27.

Una eademque manus eodem calamo scripsit folia 1-148 et 242-243^{v}; alio calamo 148^{v}-231 (praeter f. 225-225^{v}). Alia manus scripsit folia 225-225^{v} atque 232-241^{v}.

Codicis initio epistula alligata est data *Al chm̄o Signor mio Padrone Oss.^{mo} il Signor Iacomo Contarini Venezia ... da Bergamo li XIII Nov. LXXII,* tertia epistulae pagina exhibet duo diagrammata festinanter picta, eadem quae in **M**, f. 193^{v}; cf. Berthelot, I, p. 138, fig. 14 et 14bis.

v ex ipso **M** descriptus est : in iis, quae uterque exhibet liber (in notis quoque marginalibus, in ornamentis, in titulorum positione) *v* est Marciani 299 imago fidelissima : de duobus igitur codicibus eadem fere verba facienda erant, atque dedita opera feci.

---

17. Codex Marcianus Append. ms. cl. IV, **41**. Nanianus erat. — Chartaceus, s. XVI. — Foliorum ordo turbatus ita restituendus est : 1-8 + 15-18 + 9-14 + 19-22. — Numeri uncis inclusi foliorum sunt libri Laurentiani LXXXVI, 16; cf. huius catalogi pp. 39-59. — Cf. <Mingarelli>, ***Graeci codices manu scripti apud Nanios patricios Venetos asservati***, Bononiae, MDCCLXXXIV, p. 453.

F. 1.		Πίναξ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τῶν φιλοσόφων.
<1>	φύλλ. α′	Βίβλος χυμευτικοῖς μεταλλικοῖς καὶ χαλκουργικοῖς τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης καὶ χρυσοῦλου.
<2^{v}>	φύλλ. γ′	Περὶ ἑρμηνείας τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης.
<5^{v}>	φύλλ. ϛ′	Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς ἱερᾶς τέχνης τῶν τε σημείων καὶ τῶν ὀνόματων.

<10^{v}>	φύλλ. ια′	Ὅτι οἱ παλαιοὶ φασὶ περὶ τοῦ ᾠοῦ.
<12>	φύλλ. ιβ′	Δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά.
	φύλλ. ιζ′	Φέρε δὲ καὶ τοὺς ζωμοὺς καθ' ἑξῆς εἴπομεν.
	φύλλ. ιη′	Περὶ ποιήσεως ἀσήμου.
<20>	φύλλ. κ′	Ἀρχὴ τῆς κατὰ πλάτος τῶν ἔργων ἐξηγήσεως. Στοιχεῖον πρῶτον τοῦ ὕδατος, καὶ ἐργασία α$^{\eta}$ τοῦ θείου ὄξους.
	φύλλ. κα′	Ὀνοματοποιΐα τοῦ θείου ὄξους καὶ ὕδατος. Καὶ ἀρχὴ τῆς ἐργασίας τοῦ ἀέρος. Καὶ ἀρχὴ τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ.
	φύλλ. κβ′	Ἄλλης γὰρ φύσεως. Ἀρχὴ τῆς ἐργασίας τοῦ πυρός. στοιχεῖον τρίτον τοῦ πυρός. Ἀρχὴ τῆς ἐργασίας τῆς γῆς ἤτοι τῆς παγκρατοῦς ἀσβέστου.
	φύλλ. κγ′	Ὀνοματοποιΐα τῆς γῆς. Ἡ ἕνωσις τῶν δ' στοιχείων.
	φύλλ. κδ′	Κιναβάρεως σκευασία. — <24> Ὀνοματοποιΐα τοῦ ᾠοῦ.
<27^{v}>	φύλλ. κη′	Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου.
<35>	φύλλ. λε′	Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης πρᾶξις α$^{\eta}$.
<38>	φύλλ. λη′	Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου πρᾶξις β$^{\alpha}$.
<43>	φύλλ. μγ′	Τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον πρᾶξις γ$^{\eta}$.
<47^{v}>	φύλλ. μη′	Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν πρᾶξις δ$^{\eta}$.
<53>	φύλλ. νγ′	Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν πρᾶξις ε$^{\eta}$.
<56>	φύλλ. νϛ′	Τοῦ αὐτοῦ πρᾶξις ϛ$^{\eta}$.
<63^{v}>	φύλλ. ξδ′	Τοῦ αὐτοῦ πρᾶξις ζ$^{\eta}$.
<68^{v}>	φύλλ. ξθ′	Τοῦ αὐτοῦ πρᾶξις η$^{\eta}$.
<72>	φύλλ. οβ′	Τοῦ αὐτοῦ διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα πρᾶξις θ$^{\eta}$.
<76^{v}>	φύλλ. οζ′	Κομαρίου φιλοσόφου ἀρχιερέως πρὸς Κλεοπάτραν.
<83>	φύλλ. πγ′	Περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τῶν φιλοσόφων.
<83^{v}>	φύλλ. πδ′	Ζωσίμου τοῦ Πανοπολίτου ὑπομνήματα.
<86>	φύλλ. πϛ′	Περὶ τοῦ τριβύκου καὶ σωλῆνος.
<86^{v}>	φύλλ. πζ′	Περὶ τῆς ἐξατμήσεως τοῦ θείου ὕδατος.

<88> φύλλ. πθ' Περὶ τοῦ αὐτοῦ θείου ὕδατος.

<90^{v}> φύλλ. ϙα' Ζωσίμου ἀρετῆς περὶ συνθέσεως ὑδάτων πρᾶξις α^{η}.

<93^{v}> φύλλ. ϙδ'. Ζωσίμου πρᾶξις β^{α}.

<95> φύλλ. ϙε' Ζωσίμου πρᾶξις γ^{η}.

φύλλ. ϙϛ' Παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην <95^{v}>.

<96^{v}> φύλλ. ϙζ' Περὶ κρυστάλλων ποιήσεως. — <97> Ὁ οἶκος ὁ περισυνάγων πάντα.

<99> φύλλ. ϙθ' Περὶ λευκώσεως. Τοῦ Χριστιανοῦ περὶ εὐσταθίας τοῦ χρυσοῦ. Ἰάκωβον τὸν θεόπνευστον ἐντὸς τοῦ λόγου εὑρήσεις.

<101^{v}> φύλλ. ρβ' Ὅτι σύνθετον καὶ οὐχ ἁπλοῦν τὸ εἶδος, καὶ τίς ἡ οἰκονομία.

<103> φύλλ. ργ' Ποίησις μᾶλλον τοῦ παντὸς λίθου τῆς φιλοσοφίας.

<104^{v}> φύλλ. ρε' Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων ἄσβεστος.

<105^{v}> φύλλ. ρϛ' Ἄλλη οἰκονομία τῆς ἀσβέστου. Ἑτέρα ποίησις ἀσβέστου. — <106> Ἄλλως περὶ τῆς ἀσβέστου.

φύλλ. ρζ' Ἑτέρως ἡ ποίησις. — <107> Συμπέρασμα τῆς ποιήσεως. Τοῦ Χριστιανοῦ περὶ τοῦ θείου ὕδατος.

<107^{v}> φύλλ. ρη' Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων διαφωνία. — <108> Τίς ἡ καθόλου ὕδατος οἰκονομία.

<110> φύλλ. ρι' Ἀντίθεσις λέγουσα ὅτι τὸ θεῖον ὕδωρ ἕν ἐστι τῷ εἴδη καὶ ἡ λύσις αὐτῆς.

<111> φύλλ. ρια' Ἄλλη ἀπορία.

<112> φύλλ. ριβ' Χριστιανοῦ σύνοψις τίς ἡ αἰτία τῆς προκειμένης συγγραφῆς.

<112^{v}> φύλλ. ριγ' Πόσαι εἰσὶν αἱ κατ' εἶδος καὶ γέννος διαφοραὶ τῶν ποιήσεων.

<115> φύλλ. ριε' Πῶς δεῖ νοεῖν αὐτὰς ἐν σχήμασι γεωμετρικοῖς.

<115^{v}> φύλλ. ριϛ' Τίς ἡ ἐν ἀποκρύφοις τῶν παλαιῶν ἐκδεδομένη τάξις.

<119> φύλλ. ριθ' Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων ἐρίων σταθμὸς ὄφειλε. Τίς ἡ τοῦ μέλανος ξηρίου κατασκευή. Τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις. Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία.

<119^{v}> φύλλ. ρκ' Ὁποῖον εἶναι χρὴ τοῖς ἤθεσι τὸν μετιόντα τὴν

ἐπιστήμην. Ὅρκος. — <120> Περὶ ξηρίου. Περὶ ἰοῦ.

<120^{v}> φύλλ. ρκα' Καδμίας πλύνσις. — <121> Περὶ ξανθώσεως.

φύλλ. ρκγ' Ἄλλη δέ φησι περὶ χρώματος καὶ ἑψήσεως καὶ ἔργου μυστικοῦ θεωρία. — <112^{v}> Ζωσίμου τοῦ Πανοπολίτου γνησία γραφή.

<124> φύλλ. ρκδ' Περὶ τῶν ὑποστατῶν καὶ δ' σωμάτων κατὰ Δημόκριτον τὸν εἰπόντα.

<124^{v}> φύλλ. ρκε' Περὶ τῶν αὐτῶν σταθμῶν ὠμῶν τε καὶ ἑφθῶν.

<126^{v}> φύλλ. ρκζ' Περὶ διαφορᾶς ♀^{ου} κεκαυμένου. Περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν ὅτι τὸ ϒ ὕδωρ καλοῦσιν, καὶ τοῦτο σύνθετόν ἐστιν καὶ οὐχ ἁπλοῦν.

<127^{v}> φύλλ. ρκη' Περὶ τοῦ ὅτι ἐν παντὶ καιρῷ ἀρκτέον τὸ ἔργον.

<129^{v}> φύλλ. ρκθ' Περὶ τῆς κατὰ πλάτος ἐκδόσεως τοῦ λόγου πρὸς Φιλάρετον.

<134> φύλλ. ρλδ' Περὶ τοῦ τί ἐστι κατὰ τὴν τέχνην οὐσία, καὶ τίνα ἀνουσία.

<135> φύλλ. ρλε' Περὶ τοῦ ὅτι πάντα μιᾶς βάφης ἡ τέχθη λελάληκεν.

<135^{v}> φύλλ. ρλϛ' Περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ δ' σώματα τῶν βαφῶν. — <136^{v}> Περὶ τοῦ χρηστέον ἀντίλογος.

<137^{v}> φύλλ. ρλη' Περὶ τῶν θείων ὑδάτων.

<139^{v}> φύλλ. ρλθ' Περὶ σταθμῶν.

<140^{v}> φύλλ. ρμα' Περὶ ὕδατος ϒ καὶ καύσεως σωμάτων.

<141> φύλλ. ρμb' Περὶ σταθμοῦ ξανθώσεως.

<143> φύλλ. ρμγ' Περὶ ἀθίκτου ὕδατος.

<144^{v}> φύλλ. ρμε' Περὶ σημασίας ὤχρας. — <145> Περὶ οἰκονομίας τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος.

<147> φύλλ. ρμζ' Περὶ σώματος μαγνησίας καὶ οἰκονομίας.

<151> φύλλ. ρνα' Περὶ τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας.

<156> φύλλ. ρνϛ' Ὀλυμπιοδώρου τοῦ φιλοσόφου πρὸς Πετάσιον τὸν βασιλέα περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τοῦ λίθου τῶν φιλοσόφων.

<178> φύλλ. ροη' Περὶ τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας.

<179> φύλλ. ροθ' Περὶ τοῦ λίθου τῶν φιλοσόφων.

<183^{v}> φύλλ. ρπδ' Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως.

<185> φύλλ. ρπε' Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου κατὰ ἀκολουθείαν

χρήσεως ἐμφαίνοντος τὸν τῆς ♂ποιΐας συνεπτησμόν.

<191> φύλλ. ρϙα' Ζωσίμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς καὶ ἑρμηνείας.

<202^v> φύλλ. σγ' Ζωσίμου τοῦ Πανοπολίτου γνησία φραφὴ περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ ♂ καὶ ☾ καὶ ☽ ποιήσεως κατ' ἐπιτομὴν κεφαλαιώδ.

<203^v> φύλλ. σδ' Πελαγίου φιλοσόφου περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης.

<209> φύλλ. σθ' Περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τῶν φιλοσόφων.

<211^v> φύλλ. σιβ' Αἴνιγμα τοῦ φιλοσοφικοῦ Ἑρμοῦ καὶ Ἀγαθοδαίμονος.

<215> φύλλ. σιϛ' Περὶ αἰτησίου λίθου, τουτέστιν ἐκ τοῦ παντὸς γενομένου.

<219^v> φύλλ. σκ' Ἄλλως περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης.

<222^v> φύλλ. σκγ' Ἰωάννου ἀρχιερέως τοῦ ἐναβασία περὶ τῆς θείας τέχνης.

<230^v> φύλλ. σλα'. Περὶ τοῦ μεταλλικοῦ λίθου ἐνοῖς τοῖς τόποις ἐκείνοις κατασκευάζηται. — <231> Περὶ διαφορᾶς χαλκοῦ κεκαυμένου.

<232^v> φύλλ. σλγ' Περὶ λευκώσεως τοῦ θείου ἔργου. — <233> Γίνωσκειν ὀφείλ. καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν.

<233^v> φύλλ. σλδ' Ὁ οἶκος. Περὶ τοῦ οὐροβόρου δράκοντος.

<234^v> φύλλ. σλε' Βίβλος ἀληθὴς Σοφὲ Αἰγύπτου καὶ θείων Εὐραίων κυρίου τῶν δυνάμεων Σαβαώθ. — <235> Ζωσίμου Θηβαίου μυστι^κ. — Τὸ α^{ον} βιβλίον τῆς τελευταίας ἀποχῆς Ζωσίμου Θηβαίου.

<240^v> φύλλ. σμα' Ἶσις προφήτης τῷ υἱῷ.

<243^v> φύλλ. σμδ' Δημοκρίτου βίβλος ε' προφωνηθεῖσα Λευκήπῳ.

<245^v> φύλλ. σμϛ' Βίβλος ἀληθὴς Σοφὲ Αἰγύπτου καὶ θείων Εὐραίων κυρίου τῶν δυνάμεων Σαβαώθ.

<247> φύλλ. σμζ' Ποἰησις "♂ πρὸς διαφορήν.

<248^v> φύλλ. σμθ' Ἀγαθοδαίμονος εἰς τὸν χρησμὸν Ὀρφέως συναγωγὴ καὶ ὑπόμνημα.

<251^v> φύλλ. σνα' Ἑρμηνεία περὶ πάντων ἁπλῶς, καὶ περὶ τῶν φώτων.

<252^v> φύλλ. σνγ' Ἑρμηνεία περὶ τῶν φώτων.

<253^v> φύλλ. σνδ' Ὕδωρ πιστῆς οἰκονομίας. — <254> Καὶ ἄλλως φησίν.

<256> φύλλ. σνϛ' Λόγος Δημοκρίτου φιλοσόφου.

<262^v> φύλλ. σξγ' Ζώσιμος ἔφη περὶ τῆς ἀσβέστου. — <263> Στέφανος δὲ φησίν.

<266^v> φύλλ. σξε Ἄλλο κεφάλαιον περὶ λίθου χυμευτικῆς.

<268> φύλλ. σξη'. Περὶ τῶν συνάξεων τῶν φιλοσόφων.

<269> φύλλ. σξθ'. Μέθοδος δι' ἧς ἀποτελεῖται ἡ σφαιροειδὴς χάλαζα κατασκευασθεῖσα παρὰ τοῦ ἐν τεχνουργία περιβοήτου Ἄραβος, τοῦ Σαλμανά.

<272> φύλλ. σοβ' Ποίησις ⊘. — Περὶ κιναβάρεως. Ἄλλως.

<275^v> φύλλ. σογ' Καταβαφὴ λίθων καὶ σμαράγδων καὶ λυχνιτῶν καὶ ὑακίνθων ἐκ τοῦ ἐξ ἀδύτου τῶν ἱερῶν ἐκδοθέντος βιβλίου.

φύλλ. σοδ' Τίνα τὰ εἴδη τυγχάνουσι τῆς τῶν λίθων καταβαφῆς καὶ πῶς οἰκονομεῖται.

φύλλ. σοε' Τίς ὁ τῆς ὄψεως τῶν χρωμάτων ἤτοι ποιήσεως τρόπος τῶν βαπτομένων λίθων. Περὶ χυμευτικῆς. Ἄλλο κεφάλαιον περὶ λίθων.

φύλλ. σοθ' Περὶ βαφῆς σμαράγδου. — Σιδήρου οἰκονομία πρὸς λίθων καταβαφῆς καὶ ἑτέρας οἰκονομίας.

φύλλ. σπ' Ποίησις ♀^{ου} τοῦ ξανθοῦ. — <280> Βαφὴ τοῦ ἰνδικοῦ σιδήρου γραφεῖσα τῷ αὐτῷ χρόνῳ.

<280^v> φύλλ. σπα' Περὶ βαφῆς σιδήρου. — <281> Ἑτέρα βαφή

<281^v> φύλλ. σπβ' Περὶ διαφορᾶς μολίβδου καὶ ♂πετάλου.

<283> φύλλ. σπγ' Ἑρμηνεία τῆς ἐπιστήμης τῆς χρυσοποιΐας ἱερομονάχου τοῦ Κοσμᾶ.

φύλλ. σπδ' Τοῦτο μέν ἐστιν ἔκ τινος παλαιοῦ Ζωσίμου τινός· τὸ δὲ ἕτερον ἐστὶν ἐκ τῆς μεγάλης τέχνης τῶν παλαιῶν. — Ἑτέρα ἑρμηνεία.

<286> φύλλ. σπζ' Ἄλλη μέθοδος μυστική. Ἕτερον ὕδωρ θεῖον. — <287> Ὕδωρ ἵνα ἐκβάλλης χρύσομαν ἀπὸ ἀσίμην.

φύλλ. σπη' Ἕτεροι ὡσαύτως. Λαγάρισμα χρυσαφίου. — <288> Περὶ τοῦ ποιῆσαι γράμματα χρυσᾶ.

<288^v> φύλλ. σπθ' Περὶ τοῦ ποιῆσαι κώλησιν καλήν. Ἕτερον. Ἑτέρα κώλησις. Ἑτέρα.

φύλλ. σϙ' Ἑτέρα. — <289^v> Ἑρμηνεία τῆς ἐλαιωκονίας. Ἄλλη. Ἄλλη. — <290> Περὶ τοῦ χρυσῶσαι σίδηρον.

<291v> φύλλ. σqβ' Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἐκ τῆς διόπτρας. — <292> Ῥινάλδου δὲ Βηλανόβα περὶ τῆς χυμευτικῆς τέχνης.

<298> φύλλ. σqη' Πραγματεία ἐκ τῆς μυστικῆς χυμίας. Ἡλιοδώρου φιλοσόφου γράψαντος πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων.

<303v> φύλλ. τδ' Θεοφράστου φιλοσόφου τάδε φάσκοντος περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης.

<308v> φύλλ. τθ' Στίχοι ἴαμβοι περὶ τοῦ λίθου τῶν φιλοσόφων.

<313v> φύλλ. τιδ' Ἀρχέλαος ὁ φιλόσοφος φάσκει περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων.

φύλλ. τκα' Τοῦ μακαρίου καὶ πανσόφου lacuna πρὸς τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην lacuna περὶ τῆς χρυσοποιΐας.
Τέλος.

F. 4v. Vacat.

F. 5. Δημοκρίτου, φυσικὰ καὶ μυστικά (Ἑλὼν εἰς λίτραν μίαν — ἔρρωσθε ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ).
Ed. Berthelot, II, p. 41, 1-53, 13. Haec scripta sunt in ff. 5-8v + 15-18v + 9 : sed f. 8 Περὶ καταμιγῆς (Χρυσοκόλλαν — καὶ ἐπίβαπτε πᾶν σῶμα χρυσόν) = II, 46, 16-21; et f. 17 Περὶ ποιήσεως ἀσήμου (Ὑδράργυρον — ταῖς φύσεσιν) = II, 49, 23-51, 18; et f. 18 Ἐνταῦθα νόει (Τὴν λευκανθεῖσαν — τέρπεται) = II, 51, 20-52, 19.

F. 9v. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκουρον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου, ὡς ἐν σχολίοις (Διοσκόρῳ ἱερεῖ — σίνωπιν quod ultimum est paginae verbum ; sequitur f. 19 ποντικὴν μεταβὰς θεοῦ δὲ βοηθοῦντος τὸ πᾶν τοῦ λόγου τετελέσθαι).
Ed. Berthelot, II, p. 56, 20-69, 11 (id est II, p. 56, 20-65, 10 + II, p. 65, 10-69, 11.

F. 21v. Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης (☉ χρυσὸς· χρυσοῦ ῥίνισμα — θ· δύσις).
Ed. Berthelot, I, 112, 2-114, 8; id est
☉ χρυσὸς· χρυσοῦ ῥίνισμα — ἀργύρου γῆ = 3-7
ώ ὠρίχαλκος — ♄ ὁ μόλιβδος κρόνο· φαίνων = 10-12
Π☾ χάλκανθος — 6 9 ἡμερόνυκτον ώ ὧραι = 24-27 (deest 6 ἡμέρα)

σίδηρος = 114, 1
χάλκιον ℒ ℒ σανδαράχη καὶ ἀρσένικον = 3-7
Ν· μνᾶς — θ· δύσις = 8.

F. 22. Καδμία ἐστὶ μαγνησία — ὤχρα ἀττικὴ ἐστιν ὁ κρόκος τοῦ ᾠοῦ· λέγεται καὶ τὸ ἀρσένικον.
Ed. Berthelot, II, p. 9, 21-17, 15-16; id est : 9, 21; 9, 16-9, 18; 10, 15 ; 11, 5 ; 11, 15 ; 12, 6-7 ; 12, 14; 13, 7 ; 13, 11-12; 15, 7-8; 15, 11; 16, 2; 17, 15 et 16.
Desinit f. 22v.

---

18. Codex Marcianus. Appendix ms. cl. IV, 44. Nanianus erat. — Chartaceus, s. XVI. — Cf. <Mingarelli>, *o. l.*, p. 455.

F. 1-7. Vacant.

F. 8. Psello | filosofo | Del modo | Di far l'oro | Al R^do^ Padre Xilifino | Arciuescouo di | Costantinopo|li.
Prima paginae littera rubra, ceterae eiusdem lineae et secundae lineae auratae sunt.

F. 8v. Vacat.

F. 9. Ad Illustrissimum Principem Ferdinandum | Medicem S. R. E. Cardinalem | Amplissimum | Dominum colendissimum (Quae res digna laude semper est habita — ut ad nominis tui gloriam sempiternam diu uiuas. — Seruus humillimus Iosephus Auria. Neap.s).

F. 11v. Vacat.

F. 12. Vedete Padrone ciò che uoi fate — Hor uolete ch'io ui dica quel che in cambio di tutto disidero? Amatemi più.

F. 23v. Vacat.

F. 24-24v. Vacant.

F. 25. ΨΕΛΛΟΥ | ΦΙΛΟΣΟ|ΦΟΥ | περὶ τοῦ ὅπως | ποιητέον | χρυ|σόν. — (rubr.).

F. 25v. Vacat.

F. 26. ΨΕΛΛΟΥ | φιλοσόφου, περὶ τοῦ | ὅπως ποιητέον χρυσόν. | ΟΡΑΣ (haec omnia rubr.) ὦ δέσποτα ὁ ἐμὸς δυνάστης — ὅπερ ἀντὶ πάντων αἰτῶ, πλέον ἀγάπησον. τέλος. καὶ θεῷ δόξα.

F. 38v-42v. Vacant.
Liber elegantissime scriptus : verba graeca paucissimis

locis, in margine vel inter lineas, emendata sunt. — Iosephus Auria non ipse vertit; cum eius venisset « in manus Pselli philosophi... liber περὶ τοῦ ὅπως ποιητέον χρυσὸν, graece et thusce conscriptus, facere non potuit quin » librum Ferdinando Medici offerret.

CODICES BONONIENSES

Bibliothecae Universitatis

Descripsit C. O. Zuretti.

---

19. Cod. *2700 (olim 108) ex Bibl. S. Salvatoris = A. Olivieri, *Codices graeci Bononienses* in *Studi italiani di Filologia classica*, III, p. 411. — Chartaceus ff. 230, saec. XVI.

F. 196. Ἡλιοδώρου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον τὸν βασιλέα περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης : διὰ στίχων ἰάμβων. — Inc. : Σκῆπτρα γαίης μέδοντες ὡς πανεμφανὲς... — Expl. f. 203ᵛ : εἰς κυκλικοὺς αἰῶνας αἰώνων ἀμήν : ~
Ed. Fabricius, *Bibl. graeca*, III, 119-216 et G. Goldschmidt, *Heliodori carmina quattuor* in *Religionsgeschichtliche Versuche u. Vorarbeiten*, XIX, 2, Giessen, 1923, p. 26-34.

---

20. Cod. 437 (vol. XII, nº 4) = V. Puntoni, *Indicis codicum graecorum Bononiensium ab Al. Oliverio compositi supplementum* in *Studi italiani di Filologia classica*, IV, p. 365-367. — Chartaceus ff. 40, saec. XVII.

F. 1. Κομαρίου φιλοσόφου Ἀρχιερέως διδάσκοντος τὴν Κλεοπάτραν, τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν τέχνην τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας. (Κύριε ὦ θεὸς — αἰώνων· ἀμήν).
Ed. Berthelot, II, 289, 16-290, 4.

F. 1ᵛ. <Zosimi, Christiani>. — Ὁ περὶ αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν — εἰς αὐτὸν λαλοῦντες τὸν ἀέρα ματαιοποιοῦσι.
Ed. Berthelot, II, 190, 5-9.
<Zosimi, Christiani>. — Εἰ μή τις ἡνιοχοῖτο ὑπὸ τοῦ λόγου — εὑρήσει ☿ τὸν ἔμπροσθεν ἡμῶν κείμενον.
Ed. Berthelot, II, 190, 22-191, 1. — Consentit cum **A B K.**
<Archelai>. — Πρᾶξις τῆς θεωρίας ἐστὶν ἡ βάσις —

ἄπρακτός ἐστιν μηδὲν αἰσθητὸν τελεῖν. *Archelaus.* — Sunt Archelai vv. 5-6. Liber ipse exhibet « *Archelaus* ».
Ed. Ideler, *Physici et med. gr. m.*, II, 343, 9-11 et G. Goldschmidt, *Heliodori carmina quattuor* in *Religionsgeschichtl. Versuche u. Vorarbeiten*, XIX, 2, Giessen, 1923, p. 50, 5-7.
<Olympiodori>. — Ἡ πεῖρα διδάσκαλος ἀγαθὸς καὶ ἀπόδειξις καὶ πιθανότης συνάδει τῷ προκειμένῳ.
Cf. Berthelot, II, 94, 9-10; 284, 12.

F. 2. Ἐκ τοῦ Κομαρεως φιλοσόφου. (Ἡ μὲν γῆ ἐστερεώθη — ἣν πρότερον οὐκ εἶχον). — Excerpta, et in brevius contracta.
Cf. Berthelot, II, 250, 16-24; 291, 4-10, 17-18; 293, 7-11, 19-24; 296, 13-15; 298, 4-7, 13-17.

F. 2ᵛ. Ζωσίμου τοῦ πανοπολίτου γνήσια ὑπομνήματα. (Περὶ τοῦ θείου ὕδατος. τοῦτο ἐστὶ τὸ θεῖον — ἀνάκειται δὲ τῷ ἐρωτύλῳ).
Ed. Berthelot, II, 143, 19-144, 7. — Ad ipsum capitis initium margini adpictum est : « *Collationné avec deux m. grecs du Roy* ». — An sunt Paris. 2252, 2325 vel 2327?
Ἓν τὸ πᾶν δι᾽ οὗ τὸ πᾶν, καὶ δι᾽ αὐτοῦ τὸ πᾶν καὶ ἐν αὐτῷ τὸ πᾶν.
Εἷς ἐστιν ὁ ὄφις ὁ ἔχων τὰ δύο συνθέματα καὶ τὸν ἰὸν
αὐτοῦ. ♈ ☽ ☾ ☉
V. huius catalogi vol. III, cod. 4, f. 206. — Cf. Berthelot, II, 84, 13; 169, 9-11: 171, 16. Ad hunc locum commentarium legimus apud Stephan. Alex. in Ideler, II, 234, 17 sqq.; cf. 216, 32; 246, 33 sqq.
<Christiani>. — Οἱ φιλόσοφοι λέγουσι, ὅτι τὰ β' θεῖα — τοῦ θείου ταὐτόν ἐστι. *Christianus.*
Ed. Berthelot, II, 399, 3-4.

F. 3. <Zosimi>. — Περὶ τοῦ θείου ὕδατος. (Λαβὼν ᾠὰ — ἐν χρῷ ιῦ τῷ θεῷ ἡμῶν. — Alia manus addidit : πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν, quae verba codicis **A** propria sunt).
Ed. Berthelot, II, 141, 1-143, 14 et not. — In summa pag. margini adpictum est : « *Copié du vol. in-4° de la bibliothèque du Roy... le 16 mars 1616* ».

F. 4. <Zosimi>. — Περὶ φώτων, ἐλαφρὰ φῶτα πᾶσαν τὴν τέχνην ἀναφέρει.
Ed. Berthelot, II, 144, n. — Cf. igitur Parisinum **B** f. 88.
<Zosimi>. — Παραινέσεις συστατικαὶ των ἐγχειρώντων τὴν τέχνην. (Παρεγγυῶμαι τοίνυν — τῷ ὕδατι τῆς ἰώσεως. *finis*).
Ed. Berthelot, II, 144, 8-145, 14.

F. 4ᵛ. <Zosimi>. — Αἰθάλαι λέγεται ♈ quae extrema sunt paginae verba.
Cf. Berthelot, II, 250, 13.

F. 5. <Christiani>. — Ἓν τῷ ἀριθμῷ τρίτην — καὶ σώματι ἀσυνδίαστος.
Cf. Berthelot, II, 407, 15-408, 2 et 402, 14.
Τὸ ᾠὸν ἐκάλεσαν — καὶ τὰ ἑξῆς.
Ed. Berthelot, II, 20, 18-21, 19.
Τὰ αὐτὰ πνεύματα — δυνάμεως εἰσὶν ἔμπλεα.
Ed. Berthelot, II, 339, 22-340, 2.
Ὀνοματοποιΐα τοῦ ♈ ὄξους καὶ ὕδατος. (♈ ῠ ♈̂ · ọ̇ · ♈ λευκὴ — ἔξω τὴν ἔνδον κεκρυμμένην. — Sequitur Ὁ κρόκος λέγεται — καὶ ὕδωρ πορφύρας).
Ed. Berthelot, II, 338, 12-18 et 339, 11-20.

F. 5ᵛ. Τοῦτο ἀεὶ τὸ ὀρφαικὸν ὁμοούσιον, καὶ ἡ ἑρμαικὴ λύρα, ἐν ᾗ τῶν οὐσιῶν ποθεινή τε καὶ εὐάρμοστος ἀποτελεῖται συμπλοκή.
Τὸ ὕδωρ οἷον ἂν λαμβάνει χρῶμα, τοιοῦτον καὶ βάπτει ἄφευκτον.
ἄπυρον θεῖον — verborum vis definitur francogallice.
<Olympiodori>. — Πλῦναι χρὴ — εἰς ψάμμον καταλήγει. *Olympiodor.*
Cf. Berthelot, II, 71, 2-5.
Ἐγὼ ῥίζαν ἐθεασάμην, ὡς οἶμαι, δρυὸς — ἀντιτιθέναι τῶν φύσεων.
Haec leguntur in Pselli *Epistula de auro conficiendo* in ipso prooemio : de quercus stirpe in lapidem conversa loquitur Psellus.

F. 6. <Zosimi, Christiani>. — Τρεῖς δυνάμεις εἰσὶν τοῦ ἀληθεστάτου ξηρίου — καὶ στίλψις.
Cf. Berthelot. II, 205, 2-3 et 7 : omnia in brevius redacta.

Ἐν τοῖς ὑγροῖς ἐπιστεύθη τὸ μυστήριον τῆς ♂ ποιΐας.
Cf. Berthelot, II, 448, 12-13.
<Christiani>. — Εἰ μή τις τὰς οὐσίας καταμάθῃ — καὶ ἐν ἀλλήλοις παλιγεννῶσι. *Democr.*
Ed. Berthelot, II, 427, 4-9; 448, 19, 22.
Τῶν οὐσιῶν αἱ κράσεις γίνονται, τῶν δὲ γενῶν ἡ συναφή.
Ed. Berthelot, II, 428, 9-10.
<Zosimi>. — Οὗτος ὃν ὁρᾷς βρασμὸς — πνεύματα γίνονται. Ζώσιμος περὶ ἀρετῆς καὶ ἑρμηνείας.
Cf. Berthelot, II, 109, 5-10 et 449, 1-2.
<Zosimi>. — Ὁ πυρίτης διὰ περιουσίαν χρώματος — σιδηρίτην ποιοῦσι. *Ibidem.*
Ed. Berthelot, II, 120, 3-10.
<Zosimi>. — Ὀστάνης λέγει — ὅς ἐστι τῆς ἐξυδραργυρώσεως. *Ibidem.*
Ed. Berthelot, II, 121, 10-122, 3.
F. 6v. <Zosimi>. — Δέξαι τὸν λίθον — δι' ἧς καὶ συντίθεται.
Ed. Berthelot, II, 122, 5-123, 4.
<Zosimi>. — Οὐκοῦν ὁ λίθος — τῆς ῥεύσεως.
Ed. Berthelot, II, 123, 7-9.
<Zosimi>. — Ὁ Ζεὺς μόνος προσαγορεύεται πρῶτον ἤλεκρον.
Ed. Berthelot, II, 123, 19-20.
<Zosimi>. — Καὶ σὺ ἄρα πνεῦμα εἶ — καὶ φύλαξ πνευμάτων.
Cf. Berthelot, II, 124, 9-10.
<Zosimi>. Ἡ ποιότης ἀπὸ τοῦ ποιεῖν ἐτυμολογεῖται.
Ed. Berthelot, 126, 20.
<Zosimi>. — Ὅτι ποιότης — ποιεῖ τὸν ♂.
Ed. Berthelot, II, 127, 4.
<Zosimi>. — Πυρίτην οἰκονόμει — ἐστὶ ἀσώματον.
Ed. Berthelot, II, 126, 11-12; cf. II, 44, 14.
<Zosimi>. Μὴ φοβεῖσθε — ποιοῦσι ♀.
Ed. Berthelot, II, 129, 5-7.
<Zosimi>. — Ἔκστρεψον τὴν φύσιν — ἐνδὸν κέκρυπται.
Ed. Berthelot, II, 129, 12-13.
<Zosimi>. — Ὁ Ἑρμῆς τρισμέγιστος — τριὰς μία ἀδιαίρετος.
Ed. Berthelot, II, 132-133, 1.

F. 7. <Zosimi>. — Καύσατε τὸ χαλκὸν — λευκαίνοντι. Ζώσιμος.
Ed. Berthelot, II, 133, 6-8.
<Zosimi>. — Βλέπε μὴ ἀκηδιάσῃς — ἔσωθεν ξανθοῦται.
Cf. Berthelot, II, 133, 19-23 et 134, 20.
<Zosimi>. — Ἡ διὰ νιτρελαίου ἀνάκαυσις — νοεῖν τὸ ἀληθές.
Ed. Berthelot, II, 134, 12-17.
ἄφατος ἡ τῶν στοιχείων ἀλληλουχία τὴν τοῦ παντὸς σώζουσα φύσιν.
<Olympiodori?> — Οἱ ἄνθρωποι γεγράφασιν οἱ δαίμονες δὲ φθονοῦσιν.
Cf. Berthelot, II, 86, 1 et not.; 316, 1-2.
Ἄβυσσος γαυριάσασα ἐδέξατο τοὺς προπάτορας· ζάλη δὲ συχεθεῖσα ὑψελῇ τοῦ σ̅ρ̅ς̅ φωνῇ, κακῶς πάντα ἐξέμεσε.
F. 7v. <Zosimi et Christiani?> — Ἐπιβάλλων ὕδωρ θείου — τοῖς ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἀντιπάσχουσιν.
Ed. Berthelot, II, 143, 3-5; 247, 18-20; cf. 282, 15-16.
<Zosimi>. — Αἰθάλαι λέγονται — ἀναγωγήν.
Cf. Berthelot, II, 250, 13-15.
<Zosimi>. — Τὴν ἕψησιν — διὰ τὴν ἄγαν λέπτυνσιν.
Ed. Berthelot, II, 251, 15-16.
<Zosimi>. — Οὐδαμοῦ ἕστημεν — τῷ ἀνασπῶντι τὸν χαλκόν.
Ed. Berthelot, II, 252, 15-16.
<Synesii>. — Ἡ λεύκωσις καῦσις ἐστίν — κατὰ τοὺς φιλοσόφους.
Cf. Berthelot, 59, 2-4.
<Christiani>. — Λαβὼν ☽☽ πῆξον — ἢ ὡς ἐπινοεῖς. *Zosimus. Surquoy Christianus dict.* Τὸ, ἤ, διαζευκτικὸς σύνδεσμος — πρὸς ἄλληλα συγγένειαν.
Vd. Berthelot, II, 43, 25-44, 2; 397, 2-5; 398, 23; 399, 5-7; cf. Stephan. apud Ideler, II, 218, 10.
<Christiani>. — Τὸ μέρος λέγεται ἄνευ οὗ τὸ πᾶν ἀτελες εὑρήσεται.
Ed. Berthelot, II, 272, 12.
<Christiani>. — Χαλκὸς ἄσκιος γίνεται ὡς φησὶν ἡ Μαρία — διὰ τῆς οἰκονομίας.
Ed. Berthelot, II, 277, 19-21.

<Christiani>. — Κόμαρις σκυθική — ὑδάτων ἄρσις.
Ed. Berthelot, II, 278, 16 et 15.
<Christiani>. — Πεῖρα μέγας ἐστὶ διδάσκαλος — τὰ συμφέροντα. *Zosimi.*
Ed. Berthelot, II, 284, 12-285, 1.
Οὐ πάντα κεχώρισται διὰ τὰς πυροδεχεῖς ἐνεργείας τοῦ πυρὸς, οὔτε πυρὶ προσομιλοῦσι.
F. 8. <Christiani>. — Ὁ περὶ τοῦ θείου ὕδατος — συμπάθεια δὲ μᾶλλον. *Christianus.*
Ed. Berthelot, II, 399, 16-400, 8.
<Christiani>. — Τὸ ὕδωρ θείου ἐστὶ τὸ πρωτόστακτον οἰκονομούμενον διὰ σήψεως καὶ ἀναγωγῆς Δ'' ἢ ξ''.
Ed. Berthelot, II, 409, 19-402, 1.
<Christiani>. — Τὸ ἓν εἶδος διαφόρως — τὰς ἐνεργείας.
Ed. Berthelot, II, 405, 10-11.
<Christiani>. — Καλῶς ὁ φιλόσοφος — κατέχειν τὰ βάμματα.
Ed. Berthelot, II, 405, 12, 20.
<Cosmae>. — Κιννάβαρι, καὶ ὁ χρυσίζων — σῶμα ποιοῦσι χρυσοῦν.
Ed. Berthelot, II, 444, 15-17.
Αἱ χολαὶ τῶν θαλαττίων ζώων — μετὰ τοῦ καθολικοῦ κανόνος.
Ed. Berthelot, II, 353, 3-9.
Ζώσιμος τὴν φέκλην — κόμαρον.
Ed. Berthelot, II, 357, 2-3.
F. 8v. Τῶν λίθων οἱ μὲν βάπτονται — ἀκέραιοι ἐπιβάπτονται ♈.
Ed. Berthelot, 354, 5-7.
Ἀραιώσεως μὲν — διὰ τὴν παραμονὴν τῆς μορφῆς.
Ed. Berthelot, II, 354, 14-18.
<Christiani>. — Χαμαιρεπῆ καὶ ὑλισπώμενον — ὡς οἱ ἀρχαῖοι φασίν.
Ed. Berthelot, II, 416, 10-417, 13.
<Christiani>. — Τὰς κατ' ἀριθμὸν ἀπείρους μεθόδους — ὀνόμαζουσι συγγραφεῖς.
Ed. Berthelot, 418, 13-15.
<Christiani>. — Ἡ οὐσία προβάλλεται δύναμιν — καὶ ἀχώριστοί εἰσι τῶν οὐσιῶν.
Ed. Berthelot, II, 205, 14-16.

F. 9. <Zosimi, Christiani>. — Ταριχεύονται τὰ εἴδη πάντα — καὶ δρόσῳ λειοῦνται.
Ed. Berthelot, II, 155, 3-6.
<Stephan. Alex.>. — Ἐὰν ἴδῃς τὰ πάντα σποδὸν — δυνάμεώς ἐστι πλήρης καὶ ἐνεργείας. Ἑρμῆς.
Ed. Ideler, II, 209, 21-23; cf. Berthelot, II, 98, 18-19 et 223, 17-19.
<Stephan. Alex.> Ὁ πορφυρίτης λίθος ὁ ἐν τῷ πορφύρῳ μετάλλῳ εὑρισκόμενος.
Ed. Ideler, II, 212, 17-18.
<Olympiodori et Hermae>. — Εἰ μὴ τὴν ὕλην ἐξορφανίσῃς — οὐ σωματώσεις καὶ μορφώσεις τὰς οὐσίας.
Cf. Berthelot, II, 93, 14-15 et 115, 10-11; 223, 9.
<Zosimi>. — Ὅρος φιλοσοφίας — ἀπὸ τοῦ σώματος.
Ed. Berthelot, II, 136, 10-11; cf. 450, 8; Ideler, II, 215, 30-31.
<Stephan. Alex.>. — Τρισὶ τούτοις δεῖ — τῷ αὐτῷ τούτῳ οἶδεν ἐξομοιοῦσθαι. Στεφάνου ἐκ τῆς ϛ' πράξεως.
Ed. Ideler, II, 224, 38-225, 4.
<Stephan. Alex.>. Ἀρχαὶ ἐπιστήμης — πᾶσα φυσιολογία.
Ed. Ideler, II, 226, 11-14.
F. 9v. <Synesii et Christiani>. — Ἐὰν λευκώσῃς βάψῃς — πενίας τῆς ἀνιάτου νόσου.
Cf. Berthelot, II, 60, 2 et 59, 8; 67, 34-68, 1; 212, 21; 417, 9.
<Christiani>. — Κύριον τὸ τῆς οἰκονομίας — ὑπὸ τῶν καταλλήλων ὑγρῶν.
Ed. Berthelot, II, 276, 22-277, 1.
<Christiani>. — Ὁ Ἑρμῆς τὰ θεῖα λέγει — ὁ τῶν εἰδῶν κατάλογος.
Ed. Berthelot, II, 273, 18-274, 5.
<Christiani>. — Πήγνυται ἡ ☽ ὑπὸ τῇ ὁμοίᾳ νεφέλῃ κράζει σοφὸς Ζώσιμος.
Ed. Berthelot, II, 276, 19-20.
<Christiani>. — Τῶν ὑδάτων τῶν ἀθίκτων — καὶ τοῦ ποθουμένου ἔτυχον.
Ed. Berthelot, II, 278, 15-21.
<Christiani>. — Πάντα ἐκ μονάδος — εἰς μονάδα καταλήγει (τῷ ἀριθμῷ).
Ed. Berthelot, II, 405, 3-5.

<Christiani>. — Τοῦτο διχάζεται — τὸ ζητούμενον ἀπ' αἰῶνος.
Ed. Berthelot, 420, 8-11.

F. 10. Δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά. (Βαλὼν ἐς λίτραν — Ἔρρωσθε ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ).
Ed. Berthelot, II, 41, 1-53, 15. — Notula quaedam, in summo f. 10, Regis bibliothecae manuscriptum quemdam laudat, et mensem Februarium anni 1620 commemorat.

F. 16. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκουρον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις. (Διοσκόρῳ ἱερεῖ — τὸ πᾶν τοῦ λόγου τετέλεσται. τέλος).
Ed. Berthelot, II, 56, 20-69, 11 (vd. not.). — Consentit cum **B C** potius quam cum **A**.

F. 21ᵛ. Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ ποιήσεως. πράξις α'. (Τὸν τῶν πάντων ἀγαθῶν — τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα).
Ed. Ideler, II, 199, 1-202, 19.

F. 23. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου σὺν θεῷ πρᾶξις β'. (*Il commence par l'unité* etc. — Prima ipsius Stephani verba, quae hic legimus, sunt : Ἐπεὶ οὖν ἁπλῶς εἰπεῖν — Expl. πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας).
Ed. Ideler, II, 203, 32-208, 3.

F. 26. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον. (Περὶ τοῦ ἀγροῦ γνῶθι — καὶ μυστικῶν λόγων μάθῃ).
Ed. Ideler, II, 208, 4-33.

F. 27. Ἐκ τῆς δ' πράξεως.
Cf. Ideler, II, 214, 25 et 30-31 ; 216, 9-10; 216, 13-219, 3.

F. 29. Ἐκ τῆς ε' πράξεως.
Cf. Ideler, II, 209, 26-29-220, 15-223, 19.

F. 31. Ἐκ τῆς ζ' πράξεως.
Cf. Ideler, II, 233, 34-237, 8.

F. 33. Ἐκ τῆς η' πράξεως.
Cf. Ideler, II, 238, 18-241, 32.

F. 35. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα· πρᾶξις σὺν θεῷ θ'. (Πάλιν ἐπὶ τὸ προκείμενον — Expl. f. 37 : ἐν τοῖς ζωμοῖς μετὰ τὸ ἔα κάτω καὶ γενήσεται).
Ed. Ideler, II, 243, 1-247, 21.
<Archelai>. — Οὐκ εἰσκρίνει γὰρ σῶμα εἰς ἀσώματον | εἰ

μὴ γένηται ὥσπερ ἡ ἀσώματος | φύσις. *Archelaus*). — Sunt Archelai vv. 78-80.
Ed. Ideler, II, 345, ll. 18-20 et G. Goldschmidt, *l. l.*, p. 52.
Προσδέχεσθαι δεῖ πάντα τὰ ἐξιδιάζοντα, καὶ ὑγρὰν δύναμιν ἔχοντα, πρός τε μίξιν στοιχοῦντα, καὶ τὴν τοῦ μολίβδου σύγκρασιν· σύγκρασιν γὰρ καὶ συνουσίωσιν καλοῦσιν.
Εἰ μὴ τὰς οὐσίας καταμάθης — εἰς μάτην τοῦ κόπου ἐπεχείρησας, ὦ βασιλεῦ. *Democr.*
Ed. Berthelot, II, 427, 3-6; 448, 19; cf. 63, 20-21.
Οὐ τὸ ἓν ῥεῦσαι ποιεῖν χρή, ἢ τὰ δύο μόνα, ἀλλ' ἐξ ἴσου ὁμοῦ τὰ τρία ἐν μιᾷ συγκράσει γινόμενα.

F. 37ᵛ. *Ex Olympiodoro in Zosimum.* — (Δύο φύσεις μία οὐσία, ἡ δὲ μία τὴν μίαν ἕλκει). *Olympiodorus vocat* τὴν ἄρσιν τῆς ^ε^γν, ὑγρῶν ἀναγωγήν.
Cf. Berthelot, II, 21-22.
<Olympiodori>. — Ὁ Ἀγαθοδαίμων — βούλεται εἶναι.
Ed. Berthelot, II, 79, 24-80, 2.
<Synesii>. — Ἑρμῆς τὸ κηρίον τὸ λευκὸν λέγει — μάλλων δὲ αὐτῆς ἀνυποστάτου ὑπαρχούσης.
Cf. Berthelot, II, 62, 4-14.
<Pelagii>. — Οἱ ἀρχαῖοι παρακελεύουσι τὸν ♀ ἄσκιον — δέξασθαι τὴν βαφήν.
Ed. Berthelot, II, 253, 13-254, 1.
<Olympiodori>. — Γίνεται δὲ ἡ ταριχεία — τὴν ἐνέργειαν.
Ed. Berthelot, II, 69, 13-70, 3.
<Olympiodori>. — Πλῦναι χρὴ μέχρις ἂν — τὸ τῆς οὐσίας εἶδος.
Ed. Berthelot, 70, 2-72, 7.

F. 38. Ἡ μνᾶς ὄνομα ἔχει δὲ Γο. 15. 15. — Τὰ λ. ἀργύρια γίνονται ν̊ν̊ τ'. τὸ γὰρ ἀργύριον ἔχει νομίσματα ιζ δ Γο β· ἅπερ ἔλαβεν ὁ Ιουδας. — Explicantur latine νόμισμα, ἀργύριον, ἀργύρια).
Cf. Hultsch, *Metr. Script.*, I, 233.

F. 38ᵛ. <Olympiodori>. — Ἡ πλύνεις τῆς ψάμμου — τῆς οὐσίας πλύνσις.
Ed. Berthelot, II, 72, 21-73, 1.
<Olympiodori>. — Χρισοκόλλα ἐστὶν — ἐκκαπνίζονται.
Ed. Berthelot, II, 73, 8-19.

F. 39. Verba quaedam chemica (e. g. μελαγγίζειν — λοπάς) latine vertuntur vel explicantur.

F. 39v. <Olympiodori>. — Λέγει Ζώσιμος πῆξον — τὴν μίξιν ἀμφοτέρων.
Ed. Berthelot, II, 74, 9-11.
<Olympiodori>. — Οἱ Αἰγύπτιοι μυρία χρυσώχεια — σῆψις γένηται.
Ed. Berthelot, II, 87. 7-88, 12.

F. 40. <Olympiodori>. — Τὴν δὲ ξάνθωσιν — τῆς ὅλης ἡμέρας.
Ed. Berthelot, II, 88, 17-18.
<Olympiodori>. — Ἡ φυσικὴ ψαμμουργικὴ — αὐτά τινα ἐκδιδόναι.
Ed. Berthelot, II, 239, not. ad l. 6. — Cf. 90, 14 sqq.
<Olympiodori, Synesii?>. — Ἡ ☽ φιλοτεχνουμένη — κρατοῦσα καὶ κρατουμένη.
Cf. Berthelot, II, 91, 5; 63, 5-7.
<Olympiodori>. — Τὰ σκωρίδιά ἐστι — εἰς αὐτὰ ἀνατρέχει.
Ed. Berthelot, II, 92, 1-3.
<Olympiodori>. — Κατακυμίζεται — ὥς φησιν ὁ ἔνθεος Ζώσιμος.
Ed. Berthelot, II, 92, 10-12.
<Olympiodori>. — Μέλαν οἴδασιν οἱ ἀρχαῖοι — πάντα τὰ φημιζόμενα μυστήρια.
Ed. Berthelot, II, 93, 4-9.
<Olympiodori>. — Μαρία. Ἐὰν ὁ ♄ ἡμῶν μέλας — ἀλλὰ τοῦ γινομένου.
Ed. Berthelot, II, 93, 11-13.
<Olympiodori>. — Χαλκὸς μόλιβδος — πάντα ποιεῖ.
Ed. Berthelot, II, 93, 18-19.
<Olympiodori>. — Ἀπὸ στιμμεως καὶ λιθ « κατάσπα ♄, καὶ παρεγγυᾶται. *Democr.*
Ed. Berthelot, II, 94, 2.

F. 40v. <Olympiodori>. — Ἡ ταφὴ τοῦ Ὀσίρεως — καὶ τὰ ἑξῆς.
Ed. Berthelot, II, 94, 23-95, 7.
<Olympiodori>. — Τὸ ὑγρὸν καλεῖται — τῶν λίθων.
Ed. Berthelot, II, 97, 14-15.
<Olympiodori>. — Δικαίως ἐν τῷ μολίβδῳ — καὶ μάλιστα εἰς αὐτὸν ἀνατιθέασιν.
Ed. Berthelot, II, 98, 8-13.

Ὀστάνου φιλοσόφου πρὸς Πετάσιον περὶ τῆς ἱερᾶς ταύτης καὶ θείας τέχνης. — Sed e collatione cum mss. graecis « *du Roy* » verba ταύτης καὶ θείας lineola deleta sunt, et capitis inscriptio sonat : Ὀστάνου etc. περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης τῶν φιλοσόφων. (Τῆς φύσεως τὸ ἄτρεπτον — τῶν αἰώνων ἀμήν).
Ed. Berthelot, II, 261, 8-262, 21.

---

21. Cod. 457 (vol. XXIV, n° 1) = V. Puntoni, ***Indicis codicum graecorum Bononiensium ab Al. Oliverio compositi supplementum*** in ***Studi italiani di Filologia classica***, IV, p. 367 sq. — Chartaceus ff. 157, saec. XVII. — In libri operculo legimus : « ***Tome per des liures de mr Joly*** », et in corio ipso posterioris integumenti : « ***N. 73 Caprera Alchimia*** ». — Cf. cod. Ambrosian. **282** (et Parisin. **2329**, qui est saec. XVII), huius voluminis p. 85.

F. 1. Γίνωσκε ὦ φίλε καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν. ἀρχὴ, (Πλάτων. Ἀριστοτέλης — καὶ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Μέμφεως : —
Ed. Berthelot, *Alch. gr.*, II, 25, 6-26, 6.

F. 2. Ἐκ τῶν τῆς Κλεοπάτρας περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων ἐξήγισις καταπλάτος πρὸς εὐχερῆ εὕρεσιν ἑκάστης μνᾶς. καὶ λίτρας... (Ἡ μνᾶς ὄνομα ἔχει — κούμουλος σάτα $\overline{Γ}$ μόδια $\overline{Γ}$).
Vd. Hultsch, *Mtr. Script.*, I, 233.

F. 3v. Ὅρα ταῦτα τὰ σημεῖα καὶ νόει καλῶς : Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης καὶ χρυσωύλου βίβλου. — (Ἀρχὴ μὲν χρυσὸς ♂ — ποθηνὸν $\overset{\circ}{\pi}$ ξηρὸν ξ : —).
Ed. Berthelot, II, 112-120.

F. 7. Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς ἱερᾶς τέχνης πρωτον ἑλληνιστὶ μεταλευτικὸν τῶν τε σημείων τε καὶ τῶν ὀνομάτων. (ἀρχὴ τοῦ ἄλφα. $\bar{α}$. Ἀφροδίτης σπέρμα ἐστὶν ἄνθος — ὠρείχαλκος ἐστὶ ὁ νικαηνὸς ὁ διακαδμίας γινόμενος. τέλος τοῦ μεταλευτικοῦ λεξικοῦ).
Ed. Berthelot, II, 4, 11-17, 17.

F. 11v. Οἱ παλαιοὶ φασὶν περὶ τοῦ ὠοῦ. (Οἱ μὲν λίθον χάλκιον, οἱ δὲ λίθον ἀρμένιον — οὐδὲν ἐστὶ τὸ προσδοκόμενον).
Ed. Berthelot, II, 18, 1-20, 15.

F. 13. Βίβλος ἀληθεὶς σοφὲ αἰγύπτου καὶ θεῖον ἑβραίων κυρίου τῶν δυνάμεων σαβαώθ. (Λόγος βίβλου ἀληθεὶς σοφὲ αἰγύπτου

καὶ θεῖον (erat θείων) ἑβραίων κυ τῶν δυνάμεων σαβαώθ, δύο γὰρ ἐπιστῆμαι καὶ σοφίαι — βελτίωσιν χρῶ).
Ed. Berthelot, II, 213, 7-214, 23. — In ipso capitis initio notula quaedam francogallice conscripta « *f. 266* » manuscripti cuiusdam « *du roy* » commemorat.

F. 14. Ποιήσεις ☿ πρὸς διατροφήν. (Χαλκὸν δη φημὶ τὸν τῆς μαρίας στεφανίτην — τὰ ἑξῆς ἀπὸ τοῦ νῦν).
Cf. Parisin. **A** f. 260ᵛ, et supra p. 53, cod. 3, f. 247.

F. 16. Προΐμιον. τοῦ σοφωτάτου Χριστιανοῦ περὶ τῆς εὐσταθείας τοῦ χρυσοῦ : κεφάλαιον $α^{ον}$.
Inc. : Τῆς δευτέρας πραγματείας... — Des. : ὑγρὰ τυγχάνοντα. — Eiusdem Christiani capita LIII exhibet liber, ff. 16-67, in quibus praecipue consentit cum **E** (= Parisin. 2329).
Ed. Berthelot, II, 391, 1-399, 11; 272, 1-275, 6; 275, 7-277, 21; 278, 1-22; 279, 1-280, 2 et 1-5; 284, 6-9: 284, 10-285, 4; 399, 12-400, 8; 400, 9-401, 16, 401, 17-402, 2; 402, 3-405, 5; 405, 6-407, 6; 407, 8-408, 23; 409, 1-10 et 409, 11-410, 15; 410, 16-414, 10; 414, 11-415, 9; 415, 10-421, 5; 373, 21-374, 5 et not.; 374, 6-11; 374, 12-14; 375, 1-8; 35, 7-16; 27, 4-14; 205, 1-9; 205, 10-16; 206, 1-7 et 8-14; 207, 1-4; 207, 5-208, 8-17; 209, 1-210, 20; 210, 21-211, 2; 145, 17-148, 5; 148, 6-149, 12; 149, 13-153, 13; 153, 14-154, 10; 154, 11-156, 2; 156, 3-158, 20; 159, 1-167, 17; 167, 18-169, 2; 169, 3-170, 2; 170, 3-171, 14; 171, 15-174, 9; 174, 10-177, 14; 177, 15-179, 4; 179, 5-181, 8; 183, 24-184, 1; 186, 9; 186, 10-187, 23; 188, 1-191-18; 191, 19-198, 7; 198, 8-201, 15; 201, 16-204, 7. — Post caput XXXII (= Berthelot, II, 208, 8-210, 20) in margine eadem manus, sed alio atramento, addidit quae praebet Berthelot, II, 210, 20-211, 2. « Addition marginale du ms. A seul » dicit Berthelot. — Cf. Berthelot, II, 380.

F. 67ᵛ. Μέθοδος δι' ἧς ἀποτελεῖται ἡ σφαιροειδὴς χάλαζα κατασκευασθεῖσα παρὰ τοῦ ἐν τεχνουργίᾳ περιβοήτου ἄραβος τοῦ Σαλμανᾶ : κεφάλαιον $α^{ον}$. (Λαβὼν λεπτοτάτας χαλάζας — τῶν κρειττόνων φυσικῶν).
Ed. Berthelot, II, 364, 5-367, 26.

F. 76ᵛ. Κεφάλαιον $β^{ον}$. Σμῆξις καὶ λάμπρυνσις μαργάρων ἣ πολλάκις ὁ δεδωκὼς ἔλεγε χρῆσθαι. — Ff. 70ᵛ-73 exhibet liber capita $β^{ον}$-$ιζ^{ον}$ = Berthelot, II, 367-1-371, 23; ff. 73ᵛ-74 capita $ιη^{ον}$-$κγ^{ον}$ = Berthelot, II, 36, 19-38, 12; ff. 74-74ᵛ caput $κδ^{ον}$ = Berthelot, II, 220, 17-221, 13; ff. 75-84 capita $κε^{ον}$-$νδ^{ον}$ = Berthelot, II, 350, 4-364, 4; ff. 84-85 capita $νε^{ον}$-$νϛ^{ον}$ = Berthelot, II, 3461-347, 7; ff. 85-85ᵛ caput $νζ^{ον}$ = Berthelot, II, 342, 19-343, 16; ff. 85ᵛ-86 caput $νη^{ον}$ = Berthelot, II, 345, 7-23; ff. 86-87 caput $νθ^{ον}$ (desinit σοφυγι α ₰ δ'. τέλος) = Berthelot, II, 377, 7-379, 24; ff. 87-90 caput $ξ^{ον}$ et $α^{ον}$-$γ^{ον}$ = Berthelot, II, 442, 1-446, 14.

F. 91. Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοποιήσεως. πρᾶξις πρώτη. (Τὸν θεὸν τῶν πάντων — τὴν ὑπεράγαθον τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα).
Ed. Ideler, *Physici et med. gr. m.*, II, 199, 1-202, 19.

F. 93ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου σὺν θεῷ πρᾶξις β'. (Τὸ τῶν ἀριθμῶν — πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας).
Ed. Ideler, II, 202, 20-208, 3.

F. 98. Τοῦ αυτοῦ Στεφάνου ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον. (Περὶ τοῦ ἀγροῦ — λόγον μάθῃ).
Ed. Ideler, II, 208, 4-33.

F. 98ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου περὶ τοῦ ἐνύλου κόσμου πρᾶξις σὺν θεῷ τρίτη. (Πῶς διοργανοῦται — καὶ νίτρῳ καὶ μίσει).
Ed. Ideler, II, 209, 1-213, 6.

F. 101ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν πρᾶξις σὺν θεῷ τετάρτη. (Πᾶσα δόσις — αἰώνων ἀμῆν).
Ed. Ideler, II, 213, 7-214, 19.

F. 106ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν τῆς θείας τέχνης πρᾶξις σὺν θεῷ $ε^{η}$ (Τίς μακάριος — αἰώνων ἀμην).
Ed. Ideler, II, 290, 15-223, 19.

F. 110. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ $ϛ^{η}$ (Τὰ ἄτομα — τὸν ἰησοῦν θεὸν ἡμῶν).
Ed. Ideler, II, 223, 20-230, 5.

F. 116. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ $ζ^{η}$ (Θεὸν τὸν ἄρρητον — αἰῶνας ἀμήν).
Ed. Ideler, II, 231, 6-237, 31.

F. 121. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου πρᾶξις Η̄

περὶ τομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης. (Ἐξομολογοῦμαι σοι — τῶν αἰώνων ἀμήν).
Ed. Ideler, II, 238, 1-242, 32.

F. 124. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειον, πρᾶξις σὺν θεῷ θη (Ὁ ἄναρχος. — Expl. f. 128v: καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ δόξῃ χαίρουσιν, κτέ. — τῶν αἰώνων ἀμήν).
Vd. Ideler, II, 243, 1 sqq. — Consentit omnino, etiam in iis quae antecedunt, cum Ambrosian. 282; cf. huius voluminis pp. 94-95; de Parisin. 2329 cf. Berthelot, I, 181, § 4.

F. 129-129v. Vacat.

F. 130. Πραγματεῖα ἐκ τῆς μυστικῆς χυμίας. (Ταύτης τῆς βίβλου μέλλοντες ἐμβένην πύλην — Μηδὲν γὰρ αὐτῆς μηδὲν ἄρδην προσδόκα : +).
Ed. G. Goldschmidt, *Heliodori carmina quattuor* in *Religionsgeschichtliche Versuche u. Vorarbeiten*, Giessen, 1923, p. 10, v. 1-9.
In marg. ad signum + (quod et novem versus claudit) haec alia manu addita sunt :

μᾶλλον δὲ μετὰ καιρὸν ταύτην προσδόκω
καὶ ἕξης θησαυρὸν ὃς οὐδεὶς ἐχέτω
καὶ ζήσεις ῥάον βίον ὡ̓ ὀυκ ἄλλος
ὅς ὀυκ ἴδοιτο ταύτην τὴν ἐπιστήμην : ⁓

Ἡλιοδώρου τοῦ φιλοσόφου πρὸς Θεοδώσιον τὸν βασιλέαν ἀπὸ τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης διὰ στοίχων ἰάμβων τοῖσδε χρηήσθω : — extremum verbum correctum est a χρηεῖσθω. (Σκήπτρα γαίης μέδοντες ὡς πᾶν ἐμφάνες — εἰς κυκληκοὺς αἰῶνας ἀμὴν : — sed alia manus addidit inter lin. αἰώνων).
Ed. Fabricius, *Bibl. graeca,* III, 119-216 et G. Goldschmidt, *o. l.*, pp. 26-34.

F. 136v. Θεοφράστου φιλοσόφου τάδε φάσκει περὶ τὸ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης ἐκ τῶν φιλοσόφων ἰαμβικοῖς στοίχοις. (Οἱ τῶν σοφιστῶν ἀνδρῶν ὥσπερ ῥήτοραις — σύμπαντας τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμὴν : —)
Ed. Ideler, II, 328, 1-335, 17, et G. Goldschmidt, *l. l.*, pp. 34-42.

F. 143. <Hierothei philosophi> στοίχοι ἰάμβοι λίθου τῶν φιλοσόφων. (Ἀπάρξωμαι προσπλέξας ἐβραδεστάτου — εἰς κυκλικοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμὴν : —).

Ed. Ideler, II, 336, 2-342, 21, et G. Goldschmidt, *l. l.*, pp. 42-49.

F. 148v. Ἀρχαίλαος γὰρ ὁ φιλόσοφος φάσκει, περὶ τὸ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης μετὰ πόνου δὲ διαστοίχων ἰάμβων. (Ἀρχαίλαος φιλόσοφος τάδε φάσκει | ἡ πάνσοφος θεῖα τέχνη τῶν πανσόφων — καὶ ἀειδίους αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμὴν : —).
Ed. Ideler, II, 343, 5-352, 13, et G. Goldschmidt, *l. l.*, pp. 50-59.

---

22. Cod. † 1808 = A. Olivieri, *Codices gr. Bononienses* in *Studi ital. di Filol. cl.*, III, pp. 389 sqq. — Chartaceus ff. 382, saec. XV.

F. 46v. Περὶ ἀργυρογραφίας. Ἀργυρογραφίας ἐπιστήμη. — Inc. Λαβὼν ῥίνισμα ἀργ[γύρου], τρίψον μετὰ ὑδραργ[ύρου]... — Expl. καὶ μίξας κομμιτ᾽ ἀρκοῦν, γράφε.
Ἀργυρογραφίας ἐπιστήμη. — Τοῦ μολίβδου τὸ ἀπόκαῦμα λαβὼν ὠοῦ τὸ λεπτὸν βρέξας καὶ τρίψας γράφε. — Nihil praeterea de hac re exhibet liber.

F. 54v. Περὶ χρυσογραφίας σκευασία. — Inc. Λαβὼν ἀρσενικὸν γ̊ γ' καὶ ἰνδανίκου σιδήρου ῥινίσματος... — Expl. καὶ μόλυβδον γ̊ γ' · καύσας πάλιν κάμνε.
[Χ]ρυσογραφίας ἐπιστήμη. — Inc. Λαβὼν ἀρσενικὸν Γο α' καὶ ῥινίσματος... — Expl. ταῦτα ἐνώσας ἐν ὀστρακίνῳ βουτ σὺν ὄξει καῦσον καὶ κάμνε.

F. 56. Περὶ μέλανος ἐγκαύστου σκευασία. — Inc. κομι^δ σαρακηνικὸν λιτρ. ε'... — Expl. f. 56v : βάλε λιτρ. ις' ὕδωρ καὶ χάλκανθον τὸ ἀρκοῦν.

F. 62. Σκευασία τοῦ λαχᾶ. — Inc. Στῆσον τζουκάλιον μικρὸν καὶ γέμισον αὐτὸ ὕδωρ ὄμβριον... — Expl. καὶ μετὰ τοῦτο ἀρτίσας μετὰ κομη^δ γράφε.
Σκευασία τοῦ ἡλιαστοῦ βαρζίου. — Inc. Εἰς τὸ βαρζὶν τὸ ἡλιαστὸν. εἰς τὸ ἐξαγ. βαλ. τριῶν ἰοὺν ἄσπρα... — Expl ποίει δὲ τὸ βαρζὶν καθάπερ ἄλευρον· καὶ διαβαζέτο εἰς τ᾽ πανιν.
Σκευασία τοῦ ἐφητ(οῦ) βαρζίου. — Inc. Εἰς τὸ ἑψητὸν βαρζίον. εἰς τὸ καυχίον, βάλε ἐννέα, καυχία ὄξος... Expl. καὶ μετὰ τοῦτο βάλε κομι^δ καὶ γράφε.

F. 62v. Σκευασία τῆς χρυσογραμμίας. — Inc. Ὀφέιλ(ης) λαβεῖν χρυσάφιν μάλαγμα... — Expl. σακέλισον αὐτὸ καλῶς καὶ γράφε μετὰ κ[ο]μιδίου.

Σκευασία τοῦ λαχᾶ. — Inc. σουνᾶς· λαχὰς· στύψις· βαρζὶν... — Expl. f. 63 : ἕως οὗ ἀποψυχρανθῇ· ἔπειτα γράφε ὡς βούλει.

Haec chemica praecepta brevissima sunt et, praeter ultimum *de lacha*, in proximam paginam non pergunt.

---

23. Cod. gr. 3632 = A. Olivieri, *o. l.*, pp. 442 sqq. et *Catal. codd. astrol. gr.*, IV, pp. 39 sqq. — Chartaceus ff. 495, saec. XV.

F. 14. Θέλων πιῆσε χρυσωγραμίαν. Ἴλησε αὐτὸ τὸ χρυσαφ μετὰ διαργύρου... — Expl. καὶ διαβασέτω ηκονησμα. — Quattuor capita perbrevia exhibet liber. Prima unius cuiusque capitis littera rubra.

F. 14v. Compendiorum et signorum alchemisticorum, medic. et astrolog. tabula. — Inc. ☼ ὄξος... — Expl. : $μυρ^{σιν}$ $μυρσι^{ν}$. Cf. cod. *Vatic. gr.* 1134, f. 1v, cod. *Neapol.* D, III, 19, f. 1, et Berthelot, *Alch. gr.*, pp. 114, 116, 118, 120; in his signis Bononiensis cum Parisino 2327 consentit.

F. 15. Ὀφείλων ρηνίσε τὸν χρυσὸν... — Expl. καὶ $κομι^{δ}$ τὸ ἀρκοῦν καὶ γράφε. — Quibus haec subiecta sunt : αλον· βόων κρόκους $ου^{γγ}$ α'... — Expl. τῆς χρισογραφίας.

F. 350. Alphabetum quod hieroglyphicum dicunt; cf. M. Berthelot, *Alch. gr.*, I, p. 156 et *Catal. codd. astrol. gr.*, X, pp. 93 sqq.

F. 435. Salomonis labyrinthus; cf. M. Berthelot, *Alch. gr.*, I, p. 157.

Haec chemica praecepta, compendia, diagrammata in proximam paginam non pergunt.

CODICES VATICANI

Descripsit C. O. Zuretti.

---

24. Codex Vaticanus graecus 15, chart. saec. XIV-XV; ff. 298, cm. 20,4 × 14,2. — Cf. J. Mercati et P. Franchi de' Cavalieri, *Codices Vaticani graeci*, Romae, 1923, p. 13.

F. 167. Τὸ χρυσάφιον ἐν γράμμασιν οὕτω τίθεται ἀσφαλῶς. λαμβάνεται κινάβαρι· καὶ λύεται ἀντὶ ὕδατος διὰ λευκοῦ ὠοῦ... — Expl. : βάμπακος καὶ λαμπρύνεται.

His subiciuntur praecepta medica novem, quorum postremum Εἰς φούσκας explicit f. 167v καὶ πινόμενος δυσουρίαν ἰᾶται.

---

25. Codex Vaticanus graecus 178, chart. saec. XIV; ff. 216, cm. 18,3 × 12,5; cf. J. Mercati et P. Franchi de' Cavalieri, *o. l.*, p. 204, et A. Berthelot, *Rapport sur les manuscrits alchimiques de Rome, Archives des missions scientifiques* etc., *3e série*, t. XIII, 1887.

Ff. 213v-214v exhibent excerpta e *Pedanii Dioscoridis de materia medica*.

F. 213v. Περὶ σώρεως. — Inc. Τὸ δὲ σῶρι ἔνιοι ὑπέλαβον... — Expl. f. 214 : τὴν δύναμιν ἐμπρακτότερα γίνεται.

V. Pedanii Dioscoridis *De mat. med.* ed. M. Wellmann, Berolini apud Weidmannos, 1907-1914, V, 102 (vol. III, p. 71, 15 - 72, 15.

Περὶ τοῦ ἀρμενίου. — Inc. Ἀρμένιον δὲ προκριτέον... — Expl. τριχῶν τῶν ἐν βλεφάροις αὐξητικόν.

V. Pedanii Dioscoridis *o. l.*, V, 90 (vol. III, p. 63, 16-20).

F. 214. Περὶ χρυσοκόλλης. — Inc. Χρυσοκόλλα δὲ διαφέρει... — Expl. f. 214v : καὶ ἀναιρεῖν δυναμένων.

V. Pedanii Dioscoridis *o. l.*, V, 89 (vol. III, p. 62, 22-63, 15).

Περὶ χαλκίτιδος. — Inc. Χαλκίτιν προκριτέον τὴν χαλκοειδῆ... — Expl. πυρωθῇ καὶ μεταβάλῃ τὴν χρόαν.

V. Pedanii Dioscoridis, *o. l.*, V, 69 (vol. III, p. 69, 14-70, 20).

F. 215. Περὶ διφρυγοῦς. — Inc. Τοῦ δὲ διφρυγοῦς τρία οἰητέον εἴδη... — Expl. : ἀναληφθὲν τερεβίνθῃ ἢ κερωτῇ.
V. Pedanii Dioscoridis, *o. l.*, V, 103 (vol. III, p. 72, 16-73, 23.

F. 215ᵛ. Περὶ δοκιμῆς μίσυος. — Inc. Μίσυ δὲ παραληπτέον τὸ κύπριον... — Expl. : πολλῷ λείπεται τοῦ προειρημένου.
V. Pedanii Dioscoridis, *o. l.*, V, 100 (vol. III, p. 71, 1-7).

---

26. Codex Vaticanus graecus 212, chart. saec. XIV, ff. 152, cm. 24,1 × 17,3. — Cf. Mercati et P. Franchi de' Cavalieri, *o. l.*, pp. 269, 274; F. Cumont et F. Boll, *Catal. codd. astrol. gr.*, V, 1, pp. 64-71; et A. Berthelot, *o. l.*, p. 834. In folio codici custodiae causa praemisso : " *De organis astrolabi* | *212. Vatic. gr.* „ Et in scheda quadam folio adglutinata : " *Lib. de astrolabi praepara* | *tione et usu et alia.* | *210.* „

F. 1. In summa p. " *Laudinii Equitis hierosolymitani liber in Creta emptus* „.

F. 27ᵛ. Praeparatio Iovis ad lunam. p̄ elevatio p extinctionem. — Inc. Iovem. 12cies in granis funde — etc. His subiciuntur alia latine, et 28ᵛ : *ad iovem.* — Inc. Ex Marte calcinato fac acquam etc.
Quae ad rem alchemisticam pertinent, omnia latine scripta sunt; hic igitur liber in re alchemistica inter latinos referendus est.

---

27. Codex Vaticanus graecus 672; bombyc. saec. XIV, ff. 289 (immo 291), cm. 23 × 14. — In f. 1, quod codici custodiae causa praemissum est, legimus: " *hic liber fuit transcriptus et repositus* | *inter alios libros* | *U. 447 / N. 662* „. In F. autem 1 (= 2), in summa pag. : " *Collatum ad codicem manuscriptum Leonis Allatii* „. Leonis vero Allatii manum in ff. 187 (= 189) deprehendimus. — Psellianorum operum collectionem satis amplam exhibet liber. Ceteris omissis, haec enotavimus :

F. 68ᵛ (= 70ᵛ). Τοῦ αὐτοῦ λόγος ὑποθήκην φιλοσοφίας εἰσηγούμενος τοῖς ἀνεψιοῖς τοῦ πατρίαρχου κυρ̃ Μιχαήλ. — Inc. Πολλάκις ἐθαύμασα ὅτι με.

F. 73 (= 75). Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν πατριάρχην κυρ̃ Μιχαήλ. Περὶ τοῦ ὅπως ποιητέον χρυσόν. — Inc. Ὁρᾷς ὁ ἐμὸς δυνάστης, ὅ με ποιεῖς, ἡ τῆς ἐμῆς ψυχῆς τυραννίς, ἀπὸ τοῦ τῆς φιλοσοφίας μεγέθους, ἐπὶ τὴν ἐμπύριον μεταβιβάζων τέχνην...— Expl. f. 76ᵛ (= 78ᵛ) : βούλει οὖν ἐρεῖν με, ὅπερ ἀντὶ πάντων αἰτῶ, πλέον ἀγάπησον :
Variae lectiones neque margini neque inter ll. adpictae sunt.

---

28. Codex Vaticanus graecus 867; membranaceus, ff. 187, formae minoris, cm. 16 × 11,5, corio et ligno compactus; saec. XIII (in f. 181ᵛ legimus : ἔτους ,ϛψξε | ἰν. β : -ἔτους ,ϛψξε — liber igitur anno 1257 p. Ch. n. scriptus est). — Cf. Berthelot, *o. l.*, p. 835.

F. 43ᵛ. In ima pagina τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα πολυτελῶν λίθων :

α'. σάρδιος : ἄσπρος :	β'. πάζιος : ὑποχλοάζων :
γ'. σμάραγδος : πράσινος :	δ'. ἄνθραξ : λύχνος :
ε'. σάπφειρος : βένετος :	ϛ'. ἴασπις : πράσινος :
ζ'. λυγήριος : πολύμορφος :	η'. ἀχάτιος : μηλινορούσιος :
θ'. σαρδόνυξ : χλορίζων :	ι'. χρυσόλιθος : χρυσόχροος :
ια'. βυρίλλιος : λευκός :	ιβ'. ὀνυχίτης : ὑδατόχροος :

---

29. Codex Vaticanus graecus 914; chart. saec. XIV formae octavae maioris; cf. A. Berthelot, *o. l.*, p. 845 et R. Foerster, *Libanii opera*, Teubner, t. I, p. 422 sq.

Quae ad rem alchemisticam spectant in ipso voluminis limine scripta sunt et a ceteris omnino seiuncta.

F. 1. Ὅπως γίνεται ἡ χρυσογραμμία. — Inc. ῥίνησον κόκ χρυσάφ γ' καὶ καμπάνισον αὐτά· καὶ βάλε κόκ ἓν, ὑδράργυρον, εἰς τζουκάλην (ἤγουν καθαρὸν) ἀπανηστ... Expl. τὸ δὲ κονδυλον τὸ γράφον τὸν λαχάν, ἔστω κάλαμος.
Ὅταν μέλλῃς ποιῆσαι γράμματα χρυσᾶ μετὰ πεταλίου, ποίησον οὕτως· τρίψον μεθ' ὕδατος ἰσχυρῶς ὦχραν· καὶ ἐκβαλὼν αὐτὴν ἀπὸ τοὺ μαρμάρου, βάλε εἰς χυβάδα· εἶτα βάλε ἰχθυόκολλαν χαυνὴν καὶ ἀνάμιξον αὐτὴν λεπτῶς... — Expl. καὶ μετὰ τὸ στυγνῶσαι καὶ ξηρανθῆναι τὰ γράμματα, στίλβωσον αὐτό, μετὰ λίθου αἱματίτου· ἢ κριοῦ. ἢ σαρδονυχίου· ἢ ὀδόντος κυνός.

Πῶς δεῖ ποιῆσαι ἐν ἄλλῳ τρόπῳ χρυσογραμμίαν. — Inc. Θὲς πετάλιν χρυσοῦν· ἢ ἀργυροῦν, ἢ κασσιτήρινον. μετ' εἴδους κολλητικοῦ. εἶτα βάλε εἰς καυκίον, πάστελλον... — Expl. f. 1ᵛ: καὶ ἔκτοτε πάλιν βερονίκισον αὐτὸ καὶ θὲς εἰς τὸν ἥλιον.

F. 1ᵛ. Ἕτερον. — Inc. Λαβὼν ἀρμένιον βῶλον καὶ πετζόκολλαν καὶ γύψον, ἕνωσον αὐτὰ... — Expl. στίλβωσον αὐτὸ μετὰ σαρδονύχιν.

Ἕτερον. — Inc. Βαλὼν εἰς ἄγγος ὑέλινον μέλι καθαρὸν· εἶθ' οὕτω βαλὼν καὶ χρυσάφιν ὅσον βούλει, τρίβε... — Expl. γράφε ἐπάνω βαρζίου.

Ἕτερον. — Λαβὼν ἀρμένιον βῶλον καὶ μανιακὸν· καὶ σκορόδ ζωμὸν καὶ κομμίδιον πάντα ἐπ' ἴσης... — Expl. βαλὼν οὖν ἐπάνω χρυσάφιν, γίνονται γράμματα χρυσᾶ.

Ἕτερον. — Εἰ βούλει γράφειν μετὰ μαλάγματος, ποίησον οὕτως· λαβὼν μάλαγμα... — Expl. εἰ δὲ οὐκ ἔνι σαρδονύχιν μετὰ ὀδόντος κυνός.

F. 2. Σκευασία μελανίου, μαύρου. — Inc. Κικίδι μαῦρον· μικρὸν· βαρὺ· οὐγγ· γ'. καλακανθ ἀλεξανδρηνὸν οὐγγ· γ'... Expl. ἐν ὑελίνῳ ἀγγείῳ· φυλάσσει το γὰρ πολλὰ τὸ ὑέλινον.

Σκευασία μελανίου ξανθοῦ. — Inc. Ὕδωρ λιτρ. β : κικίδ ἐξαγ ς : καλακάνθην ἐξαγ' β'... — Expl. κατὰ τὸν ἄνωθεν εἰρημένον τρόπον.

Σκευασία εἰς τὸ ποιῆσαι γράμματα χρυσᾶ. — Inc. Λαβὼν ἀκόνιν πράσινον κόψας ἐξ αὐτοῦ, τρίψον καλῶς... — Expl. και γενήσεται χρυσογραμμία ἀρίστη.

Ἑτέρα μέθοδος εἰς τὸ ποιῆσαι γράμματα χρυσᾶ. — Inc. Βαλὼν εἰς ἀγγεῖον πλατὺ μολιβωμένον οἷα εἰσὶ τὰ κωνσταντινουπολικ σκουτέλια, κόλλαν καθαρὰν... — Expl. καὶ οὕτω γράφε τὸ χρήζεις. ϖ

F. 2ᵛ. Σκευασία κιναβάρεως. — Inc. Τρίψον αὐτὴν πρῶτον καλῶς, ὅσον ἔνι δυνατόν... — Expl. ὀλίγον στύψεως, εἰς τὸ κομίδιον, καὶ ζωμὸν σκορόδου.

Σκευασια τοῦ καταστατοῦ. — Inc. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ θέρους, λαβὼν σίτον καθαρὸν, νέον, βρέξον αὐτὸν εἰς τζουκαλκαθαρὰν... — Expl. χρῶ δέ αὐτῷ, ἔνθα δέον.

F. 3. Ἡ δὲ κόλλησις τῶν χαρτίων ἡ διὰ τοῦ καταστατοῦ, τοιαύτη. — Inc. Βαλὼν ἐξ αὐτοῦ εἰς τζουκάλ καθαρὸν... — Expl. χρῶ πρὸς τὴν τῶν χαρτίων κόλλαν.

Σκευασία βαρζίου, ἡ διὰ τοῦ ἡλίου. — Inc. Λαβὼν σαρζόξυλον βαθὺν, ξύσον αὐτὸ μετὰ υέλλου... — Expl. ἀεὶ δὲ ἔστω ὁ ζωμὸς μετὰ τρίμματος.

Ἑτέρα σκευασία βαρζίου. — Inc. Τ]ρίψον βαρζόξυλον καλόν· καὶ λευκὸν ὠοῦ, βάλε καὶ ἀνάμιξον μετ' αὐτοῦ... — Expl. εἰ δὲ βραδέως, οὐ διαμένει. ὄζει γὰρ τάχιστα.

Ἑτέρα μέθοδος εἰς τὸ ποιῆσαι γράμματα χρυσᾶ. — Inc. Ἕνωσον κομμίδ μετὰ βαρζίου· καὶ γράψον γράμματα... — Expl. καὶ ἐναπολειφθήσονται γράμματα χρυσᾶ.

F. 3ᵛ. Vacat; sequuntur quinque ff. vacua.

F. 192ᵛ. Hoc f., numero non praeditum, folio subicitur cui numerus 192 inscriptus est.

Tria alphabeta cryptographica.

Praeter haec exhibet liber *Phocylidis* versus, *Pythagorae* versus aureos, *Georgii Choeroboschi* de tropis poeticis, *Pelei* rhetoris κατὰ Λευκίππην καὶ Κλειτοφῶντα, *Hermetis Trismegisti* opuscula varia (in his est *Poemandres*), *Isidori monachi* epist., *Aristidis rhetoris* orat. quasdam, *Libanii* et *Luciani* nonnulla; et alia, nam codices aliquot in unum volumen coaluerunt; cf. Foerster, *l. l.*, p. 423.

---

30. Codex Vaticanus graecus 952, chartaceus saec. XVI, ff. II + 194 + I. — Folio II, quod codicis est et codici custodiae causa praemissum, schedula quaedam adglutinata est, in qua legimus : " *Maximus Planudes* | *et alia aliorum.* | 740. " — Cf. *Catal. codd. astrol. gr.*, VIII, 2, pp. 166 ss.

F. 1. Ἀκολουθία ἁπασῶν τῶν ὑελίων, ἐκτεθεῖσα παρὰ τοῦ λογιωτάτου καὶ σοφωτάτου κυρ Μαξίμου τοῦ Πλανούδη· στιχηρὰ προσόμοια. ἦχος α. πρὸς τὸ τῶν οὐρανίων πραγμάτων. — Inc. Τῶν ἀσθενῶν τὰ ὑάλια μάθε τρισκαίδεκα· τὸ μὲν λευκὸν τὸ πρῶτον· τὸ ξανθὸν δ' ἐπὶ τοῦτον· τρίτον ῥοδονίζον· ῥούσιον δὲ· τὸ τέταρτον γίνοσκε... — Expl. τρισκαιδέκατον δύσοχρον· ἀλλὰ ποιήσας ἐνταῦθα μάθε λοιπὸν.

Sequuntur ἦχος β κτἑ.; f. 3ᵛ ᾠδ θ' : ἀνάρχου γεννή. — Inc. Τὸ δέκατον πέφυκε· λευκὸν θολὸν παρόμοιον... — Expl. Τὸ γαλακτῶδες δὲ οὖρον· πύκτωμα ἔχων ἐξ ὅλου· θάνατον μάθε σημαίνων· ἐξ ἅπαντος τῷ ἀρρώστῳ· τὸ βορβορῶδες δὲ ὄζων· θανάτου σημεῖον ἴσθι.

Post signum ☌ Τῶν γοῦν στόμα χωάλοι φῶς καὶ ἐμπλάστρους· τὰς θερμὰς αὐτῶν ἐντίθει... — Expl. ἐλαίων πηγάνου χαμαίμηλων :

Vacant 4ᵛ et ff. duo, quae sequuntur, numero non praedita.

F. 5. Κάτων ῥωμαῖος μετενεχθεὶς εις ἐληνικὴ φωνὴ παρατοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου, Μαξίμου μοναχοῦ τοῦ Πλανούδη.

Sequuntur, inter alia, στίχοι τοῦ σοφωτάτου Φιλῆ, *Synesii* ad Eulogium, etc.

F. 136. Sex alphabeta cryptographica.

F. 136ᵛ. Duo alphabeta cryptographica, quorum alterum inscribitur φιλτὰ ἀλφάβητος.

Post alia :

F. 144. Ὀνειροκρίτης ἐκ μέρους· ἀρχὴ τοῦ ἄλφα. — ἀετὸς, ἄγγελος θεοῦ... — Expl. f. 145ᵛ ἀρχὴ τοῦ ω στιχ· ὠὰ συνάγειν, λύπ· ὠὰ τρώγειν ὠπτὰ, κέρδος.

F. 145ᵛ. Γράφη ὁ σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου, πρὸς τὸν Ἄνδρον βασιλέα. — Inc. Ὁ σουλτὰν ὁ μέγας· ὁ ἐξουσιάζων· ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλέων... — Expl. f. 146ᵛ ὁ τιμιότατος καὶ εὐλαβέστατος Λάζαρος πατριάρχης Ἱεροσολύμων.

F. 147. Διάλεξεις Εὐθύμιος· μετὸν Σαρακύνον. — Inc. Λέγη ὁ Εὔθυμιος... — Expl. f. 153 καὶ συνετηροῦν τὰ ἀμφοτ τὰ ἰδίωμα.

F. 153. Ὁ γὰρ Σολομὼν ἐμὶ τοσοῦτον... — Expl. ἐντολῆς καταφρονητῆς.

F. 153ᵛ. Ἀξιώματα τοῦ βασιλέως, γ, ὅπερ εὐεργετῆ ὁ βασιλεὺς: δεσποτης· σεβαστοκράτωρ· καίσαρ· ὀφφίκια τῶν ἀρχόντων. — Inc. πανυπερσέβαστος, πρωτοβεστιάριος... — Expl. πρωτοψάλτης· μαΐστωρ.

In ima p. 154ᵛ + πρὸς λίσσαν ἐκ τῶν γύρων.

Iuxta lineam in cochleam retortam haec scripta sunt : ἴδου· βαλεῖς· δαχθ· χιλιοῦ· ἐδὸ· ὁ βλαετὴς· ἐσαδόυ· βυιβρίς· βρισκαδὶ· ὀυτοῦδε καὶ, σίχρι· σέου· σάτου δέου· του δέου· καὶ σαοὺκ· τωσαούλή.

Post alia *de rabie* etc.

F. 162. Περὶ τῆς βοτάνης τῆς καλουμένης παιωνίας. — Inc. Περὶ παιωνίας τῆς γλυκυσίδος τῆς ἀλφκωνίας καλουμένης· παιωνία δὲ εἴρηται, διὰ τὸν Παίωνα αὐτὴν εὐρηκέναι· ἥτις τετελεσμένη λέγεται... — Expl. f. 164 : ἐν ἡμέρα καὶ ὥρα τοῦ η ☌

Ed. Ios. Heeg in *Catal. codd. astrol. gr.*, VIII, 2, pp. 167 ss.

Quater adhibet scriba signa magica.

Περὶ συλλήψεως. — Inc. Λαβὼν ἐκ τοῦ μεμηνότος... — Expl. γεγραμμένου ἐν ὥρα ☌. — Ed. Heeg, *ibid.*, p. 170.

Περὶ φυλακτηρίου μεγίστου. — Inc. Λαβὼν παιωνίας ῥίζαν... — Expl. signa magica. — Ed. Heeg, *ibid.*, p. 171.

Περὶ τοῦ φυγεῖν ἐναντίων ὑποθέσεων. — Inc. Ἀνελθὼν τῇ κθ' τοῦ Υ, ὄντος ἡλίου... — Expl. f. 164ᵛ signa magica.

F. 164ᵛ. Περὶ εὐτυχίας πραγμάτων. — Inc. Λαβὼν ς' δραχμὰς χρυσίου καθαροῦ... — Expl. signa magica.

F. 165. Περὶ δυστομίας. — Inc. Γράψον μετὰ κυναβάρεως· Λάζαρε δεῦρο ἔξω... — Expl. signa magica.

Περὶ σεληνιαζομένου κατὰ καιρὸν σελήνης. — Inc. Λαβὼν ἐν ὥρα καὶ ἡμέρα ☌... — Expl. signa magica.

F. 168ᵛ. Διήγησις Πυθαγόρου· περὶ πεφωτισμένων ἡμερῶν τῆς ☾ης, καὶ ἀφωτίστων. — Inc. Αἱ πεφωτισμέναι ϛ ϛ αι.

Ἕτερος ψῆφος· περὶ ἀντιμαχούντων ἐν κριτιρίῳ, καὶ ἐν πολέμῳ· καὶ ἀδελφῶν τις προετελευτήσα· τίς νικᾷ, καὶ ἡτάτε. — Inc. Ὑποδείματος χάριν ἔστω.

F. 169. Ἕτερος ψῆφος τοῦ περὶ ἀρώστου. — Inc. Ψήφησον τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος.

F. 169ᵛ. Ὀνόματα ἀνδρῶν.

F. 170. Sine titulo : Τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν συναγομένων, ὕφελον ἐννάδας ὅσας ἐνδέχεται.

F. 182. Περὶ τὸ στῆσαι αἷμα... — Expl. signa magica.

Ἄλλος. Ὀστοῦν φοίνικος.

F. 183. Πυρία σύνθετος. — Inc. Καλαμίνθη· σαρξίφαγον· ὑπερικὸν· κενταύριον· κυσσὸν· κυκίδια· στυπτηρία· ῥοῦδιν· βλισκούνιν· κυπαρισόμηλα· βάτος· πετζόπολι· οἶνον· καὶ μέλι· πυρία ἁπλὴ κτὲ.

F. 184. Λίθος·

περὶ τῆς ἐκ ῥινῶν αἱμορραγίας. — Inc. Χαλκίτην λεάνας· πανίου μοτὸν ποιήσας ἔμβαψον εἰς ὄξος· καὶ ἐν αὐτῷ κυλίσας, ἔμβαλε τῇ ῥινί.

Alia medica praecepta exhibentur ff. 184 et 184ᵛ, quibus subicitur :

F. 184ᵛ. Κανόνιον τοῦ τρισμεγίστου Ἑρμοῦ.

F. 185. Ἴδε ὑπο Πετοσύρεως προσενεχθεῖσα τῷ βασιλεῖ Νεχέψω μέθοδος ἣ καὶ Πυθαγόρας ἐχρήτο· ἔστιν αὕτη· ἀρίθμει φησὶν τὸ ἰθαγενὲς ὄνομα· τοῦ κάμνοντος· ἢ τοῦ παλαίον-

τος· ἢ τοῦ ἀποδράντος· ἢ ἑτέρου τινὸς τοιούτου· ἀρίθμει δὲ καὶ τὸ ὄνομα τῆς ☾ης.

F. 186. Astrologica quaedam de luna.

F. 186v. Σκευασία καθαρτικὸν ξανθεῖς χολῆς καὶ μελένας. — In marg. ζουλάπ. — Inc. Δαμασκηνώψικτα, καὶ ζαρταλούδας οὐγγ. ϛ. Alia huiuscemodi usque ad f. 191v.

F. 192. Πρὸς χάρτην ἄγραφον φανῆναι γράμματα. — Inc. Χάλκανθον λειώσας ἐν ὕδατι, γράφε ἐν ῷ βούλ χάρτ... — Expl. ὡς ἵνα δέχεται αὐτὸν καλῶς καὶ δείκνυνται τὰ γραφόμενα.
"Αλλος. — Inc. Κρόμμου τρίψας καὶ τὸν ζωμὸν ἐκπιάσας γράψον ἔνθα θέλης... — Expl. ἢ ἔναντι πυρὸς φανήσεται.
Πρὸς χρυσὰ ποιῆσαι γράμματα. — Μίτον λειώσας, γράψον μετα κόμι· καὶ ξηρανθὲν, σύρε ἐπάνω χρυσάφην καὶ φανήσεται.
Ἕτερον. — Μετὰ ἀμανικῷ καὶ συκῆς γάλα· καὶ λεπτὸν ᾠοῦ... — Expl. καὶ στίλβωσε αὐτὸ μετὰ λίθου αἱματίτου.
Σκευασία χρυσογραφίας ἄνευ χρυσοῦ. — Inc. Ἐλλίδου ἤτοι ἀμιάντου, οὐγγ. α. κολοφωνίας ξανθῆς οὐγγ. α... — Expl. ἀλλὰ καὶ μαρμάροις καὶ ὑέλοις.
Πρὸς τὸ ποιῆσαι ᾠὸν πορφυροῦν. — Τὸ ᾠὸν ἐκζέσον καὶ ὄξους καὶ ἐλαίου καί ἔασον ἐπὶ ὥρας καὶ πορφυροῦν γενήσεται.

F. 193. Πρὸς τὸ λύσαι ἔχθραν καὶ μίσος. Κενταύριον τὸ μεγα σὺν μέλιτι ἑψήσας, ῥάνον εἰς οἶκον etc.
Περὶ τὸ ποιῆσαι φῶς ἐν νυκτί. — Inc. Ὀφθαλμὸν ὀρφοῦ τοῦ ἰχθύος... — Expl. λειώσας χρίε ὃν βούλει τόπον.
Πρὸς ἀγόραστον δοῦλον. — Λάβε τὸ ἀπόνιμα τῶν ποδῶν αὐτοῦ λάθρα καὶ δίδου αὐτὸν πιεῖν.
Πρὸς παῖδα φεύγοντα. — Inc. Ἱρέας ἀπὸ φραγμοῦ προβάτων.. — Expl. ὅ φορεῖ μὴ νοοῦντος τοῦ παιδός.
Πρὸς τὸ γενέσθαι παῖδα φρόνιμον etc.
De ff. 1, 144, 145v, 162, 184, 185, 193 notitiam mecum communicavit G. S. Mercati.

---

31. Codex Vaticanus graecus 1134; chartaceus saec. XIV, ff. 110, cm. 20,2 × 13,3. — F. 110r: « τέλος ἰλείφὲν ἐν καλαβρία, πὀλέως οπίδου, ἐτ. ,ϛω'π'ϛ'
6886
5508 ». — Scriptus igitur liber est in urbe "*Oppido Mamertino*" anno Chr. 1376 iuxta Reggio Calabriae.

Paginarum quaeque 20 ll. exhibet. Itacismo librarius summopere abutitur, at in librarii scribendi ratione nihil usquam novavi. Compendia tamen palaeographica parentheseos signis ( ), quae addenda videbantur uncis quadratis [ ], quae expungenda uncis acutis < > inclusi. In secundae manus verbis litteras spatiis disiunxi in indice. — Capitibus in indice suos numeros praefixi, in textu margini externo adpinxi : cum autem post caput LXXXV capita in textu nondum omnia certe constituissem, litteras tantum *a* — *f* et numeros, quos arabicos noncupant, margini adposui.

Tituli nonnulli etiam in operis initio, plerique in operis exitu desunt; nam librarius spatia ad titulos recipiendos idonea non explevit. Capita plerumque breve, brevissimum, minimum, nullum lineae spatium dividit; interdum post capitis exitum vacat linea tota, perraro vacant lineae duae, saepe vacat lineae spatium quoddam.

Cf. A. Berthelot, *Rapport sur les mss. alch. de Rome, Archives des missions scientifiques* etc., *3e série*, XIII (1887); pp. 836-7.

F. 1. μῦ πλᾶνασθε ψευδο...
ὑδὸρ χρισίζον τριχ(ων) καὶ κιλίων· ἄλλας νύτρον ογγ. γ'. αλλ γέμαν ογγ. γ' — ὅσον το αρκοὺν ἢ ογγ. α' καὶ χρω ὸς ἤδας.

F. 1v. Signorum alchem. tabula. Signis addita et paene circumdata sunt verba, quae signorum vim declarant.

F. 2. Margini superiori, in summa pag., quattuor metallorum adpicta sunt signa alchem., quibus nomina superimposita erant.
[I.] ἐκ πίὸν πραγμάτ(ὸν) σείγκυτε [1] τα ϛ' στὲρέα μέταλα· ♂ (δι)λονότι· ☾· ♃· ♄· ♀· (καὶ) ☿. (καὶ) τινὲς εκἄστοῦ αυτ(ὸν) αι ασθὲνίε.
[II.] μετα πίον θέραπείὼν ανάγοντ[αι]· εις τὴν εἰγίάν (καὶ) βὲλτίοσῆν.

[1] Litteris κυ superimposita sunt γγ vel potius γς.

[III.] πὄσα οισην· τα τη μετâλεύσι· (καὶ) βελτιόσι αυτ[ῶν] συνον'.

[IV.] πὄσα εισὴν τα τὴς αυτ(ὸν) θέραπείας αξιόματα.

[V.] κ[α]τ[ὰ] πὄσους τρόποῦς γήνετ[αι]· ελεσῖρ· ἴκτοην[1] ιατρία· (καὶ) ζιμί εἰς βελτίôσῆν. (καὶ) ιγίαν αυτὰ πρôάγοῦσα.

[VI]. πρôκάθαρσ(ης)· ♂· εν ἰ (καὶ) τιθανόσε(ως) τρόπ(ος) καθολικὸς.

[VII.] τιτὰνοσ(ης) ♂.

[VIII.] ερύθρόσ(ης) ♂.

[IX.] λύσ(ης) ♂ εις ὔδωρ.

[X.] τιτάνôσ(ης) ♂ εις ελεξὶρ.

[XI.] πρôκάθαρσ(ης) ☾.

[XII.] τιτἄνοσ(ης) ☾.

[XIII.] ὄπ(ος)η ☾ έχη βάρ(ος)· (καὶ) κτίπ(ος) ♂.

[XIV.] λύσ(ης) ☾ εις ὔδῶρ.

[XV.] τιτἄνοσ(ης) ☾ εἰς ελεσίρ.

[XVI.] πρὸκἄθαρσ(ης) ♂ : σ ι δ ε ρ ο υ.

[XVII.] τιτάνοσ(ης) ♂.

[XVIII.] πὄσα εισην τα λίοντ[α] τ(ὸν) ♂· (καὶ) λευ(καὶ)-νοντ[α].

F. 2v. [XIX.] κρὄκου ♂ ποιήσ(ης)· (καὶ) άλλος.

[XX.] ἐρύθροσ(ης) ♂.

[XXI.] ὔδατος ποιῆσ(ης).

[XXII.] περι ♂.

[XXIII.] πρôκάθάρσ(ης) ♃'· (καὶ) άλλ(ος). (καὶ) άλλ(ος). (καὶ) άλλ(ος).

[XXIV.] π(ος) σκλιρίνετ[αι] ♃· (καὶ) άλλ(ος).

[XXV.] τιτάνοσ(ης) ♃. (καὶ) άλλ(ος). (καὶ) άλλ(ος). (καὶ) άλλ(ος).

[XXVI.] ὔδωρ ♃· (καὶ) άλλος. (καὶ) άλλ(ος).

[XXVII.] τιτάνοσεις ♃. εἰς ἐλεξὶρ.

Χ α λ κ ο υ

[XXVIII.] πρôκὰθαρσ(ης) ♀· (καὶ) άλλ(ος). (καὶ) άλ(ος) Δ.

[XXIX.] λεὔκοσ(ης) ♀. (καὶ) άλλ(ος)· (καὶ) άλλ(ος).

[XXX.] τιτὰνοσ(ης) ♀· (καὶ) άλλ(ος)· (καὶ) άλλ(ος).

[XXXI.] πόιῆσ(ης) ♀ (καὶ)καῦμένου.

[1] K deletum est : habes igitur ἴτουν = ἤτουν.

[XXXII.] πῶς γήνετ[αι] ὑδωρ απο ♀.

[XXXIII.] ευπρἐπεὶσμός ♀ εἰς ελεξὶρ ♂.

[XXXIV.] πρόκὰθαρσ(ης)· ♄.

[XXXV.] λεὔκοσ(ης) ♄· π(ε ρι) μ ό λ υ μ β δ ο υ.

[XXXVI.] τιτάνοσ(ης) ♄. (καὶ) άλλ(ος)· (καὶ) (ἄλλ(ος).

[XXXVII.] π(ος) γίνετ[αι] ♄ λευκὸς· (καὶ) σκλιρὼς· (καὶ) κτιπ(ῶν).

[XXXVIII.] π(ος) γηνετ[αι] ὺδῶρ απο ♄.

[XXXIX.] κὰθαρσ(ης) ♄ εἰς ελεξίρ.

[XL.] περι προπαρασ(καὶ)υ(ης) πν[ευμάτ]ων· (καὶ) πόσα (καὶ) τα νοση[ματα] αυ[τῶν]. (καὶ) τῆς τέ κι..

[XLI.] πὲρι τ(ης) προπλίσεος· (καὶ) καθάρσε(ος)· των πνεύ-μάτων· (καὶ) πόσα (καὶ) τίνα οισὴν ταυτ[α] (καὶ) τ(ης) ι(δι)ὰζοντ ἀρμόζούσης· εκάστῶ αυτὼν.

[XLII.] καθολικὼς τρόπ(ος) τιτἄνοσεος· εκτοην· (καὶ) θαλὤ-σεως (καὶ) αναβάσεος πνευμἄτων.

[XLIII.] περι αναβάσεος ☽. (καὶ)φὰλὲα οκτὼ.

[XLIV.] πήξῆς ☽· (καὶ)φἄλεα πέντε.

[XLV.] ἐκβόλὴ ☽ απο κηναβάρὲος.

[XLVI.] βαφὴ ☽· εἰς χρῶμα ἐρυθρὼν· ἢ (καὶ) κύτριν(ὸν) ῆ χρισἔων.

F. 3. [XLVII.] ὔδωρ ☽.

[XLVIII.] πίξ(ης) ☽ — ♄ εις ελεξὶρ· (καὶ) ετἔρα τελίωσ(ης) (καὶ) ευτρεπίσε(ος) του αυτ[οῦ].

[XLIX.] πρὸπάρασ(καὶ)υὶ θίου· (καὶ) πλίσ(ης) αυτ[οῦ].

[L.] ανάβασ(ης) θίου· (καὶ) λευκάσ(ης)· (καὶ) ανἄβασ(ης)· (καὶ) λεὔκασ(ης) ἄλη.

[LI.] ἐρίθρ[ω]σ[ης] θύοὺ.

[LII.] ὔδωρ θύου.

[LIII.] σύνθεσ(ης) τ(ὸν) δ' πνὲυματ(ων) εἰς ἐλέξὶρ απὄ-κριφον.

[LIV.] π(ερὶ) ευτρέπεισμοῦ ἀρσἔνικίου· (καὶ) τ(ης) πλίσεῶς αὐτου.

[LV.] ἀνάβασ(ης) αρσένικίου· (καὶ) ἀλλ(ος)· (καὶ) ἀλλ(ος).

[LVI.] λεὔκᾶσ(ης) αρσενικίου.

[LVII.] ὔδὼρ αρσενικίου· (καὶ) άλλ(ος).

[LVIII.] οικονομία αρσενικίοῦ εἰς ελέσιρ ☾.

ετἔρα οικονομία αρσενικίου· εἰς ελεσὶρ· (καὶ) αὔθ(ης) ετέρ εις ♂.

[LIX.] π(ερὶ) αλὸς αμανιακοὺ· (καὶ) τ(ης) αυτ[οῦ] προπλίσεὸς· (καὶ) αναβάσεος.
[LX.] ἀνἄβασ(ης) ἀλᾶς αμανοιακοὺ· (καὶ) ἀλλ(ος)· (καὶ) ἀλλ(ος).
[LXI.] ανὰβασ(ης) (καὶ) ερίθρωσ(ης) αυτ[οῦ].
[LXII.] λεῦκοσ(ης) ἅλας αμανιακοὺ.
[LXIII.] ἀπαλύσ(ης) αλὸς αμανιακοὺ.
[LXIV.] ὑδῶρ αλὸς αμανιακοὺ. ετἔρα λύσ(ης) αυτ[οῦ].
[LXV.] π(ερὶ) φυτικῶν· (καὶ) αῖσθι[τι]κ(ὸν) π[ν]ευ[μά]των· αἰσθι[τι]κ(ὸν) δὲ φειμὶ τα εξ <αὶ>αισθιτ[ι]κ(ὸν) ζω(ων) λαμβανὅμενα· οἶα οισὴν τρίχες· αἶμὰ· ὦἅ.
[LXVI.] πὲρι οὼν (δι)ευθετίσεος.
[LXVII.] ἔτι περι οὢν.
[LXVIII.] ἔτι περι ὠὼν· τρυχ(ὸν) (καὶ) αίματ[ος].
[LXIX.] ἔλεον εξ έματος.
[LXX.] θεράπεία τῆς αλίψεος· τῶν βαπτὸμένον σῶμάτ(ων).
[LXXI.] π(ερὶ) (δι)αφόρ(ὸν) αλάτ(ῶν).
[LXXII.] περι ατραμεντ[ου].
[LXXIII.] περι στιπτὐρίῶν.
[LXXIV.] περι βὸραχίων.
[LXXV.] π(ερὶ) ετέρῶν λίθ(ὸν)· (καὶ) πρότὡν περι μαγνισίας.
[LXXVI.] περι μαρ(καὶ)σίθας.
[LXXVII.] π(ερὶ) κάδμίας· ιτουὴν τουτίας.
[LXXVIII.] π(ερὶ) τἅλκου.
[LXXIX.] π(ερὶ) λιθαργίρου· ἔτι (καὶ) του ὕδατος αυτοὺ καλοῦμένου παρθενικ(ὸν) γάλα.
F. 3v. [LXXX.] περι οιοὺ χἅλκοὺ.
[LXXXI.] περι οιέλου.
[LXXXII.] π(ερὶ) οικονομίας (δι)αφὸρ(ὸν) ἐλαὸν.
[LXXXIII.] π(ερὶ) (δι)ἀφόρων ὕδάτ(ὸν). (καὶ) τ(ὸν) απαλύνουσ(ων) τα σὤματα ιατρίων.
[LXXXIV.] ἕτερά (καὶ)φἅλεα περι τ(ης) ση<ς> μἴξεός πάντ[ων]· τ(ὸν) εἰρῆμενον πρ(ος) ἀλληλλα. (καὶ) τ(ης) (δι) αυτ[ων] ποιήσεος· ♂ τε (καὶ) ☾ (καὶ) μάλιστα ☽.
[LXXXV.] ἔργὸν ἕτερον αλεἰθὲς· εις ♂· (καὶ) ☾ (δι)χά αμφόιβολίας.
[LXXXVI.] ἔργὸν ἀλον· εἰς ♂· σὕντὸμὼν (καὶ) δόκιμ(ὸν).
[LXXXVII.] π(ερὶ) λεύκἅσεος· κοὔπροῦ δοκιμ(ὸν)· τοῦ μαιστροῦ Προυγἔζη.

[LXXXVIII.] ἐργόν ἀλ(ὸν) Λοῦκιατου· θαυμάσιον· εἰς ♂· (καὶ) ☾.
[LXXXIX.] ἐξὶρ επι κρὄνου· πρευτρἐποἴσμένου· τοῦ μᾶίστρου.
Ρἐνάρδοὺ της(?) βίτ[α] νόβα [1].
[XC.] ♂ συντεθίμένου υπὸ του αυτ[οῦ] μαίστροῦ. Ρινάρδοῦ.
[XCI.] ἔργόν δόκειμ(ὸν) εις ♂.
[XCII.] ἔργὸν δὸκεἰμ(ὸν) εκ δ' πνεὺμάτ(ων)· εἰς ☾· (καὶ) εις ♂.
[XCIII.] περι ιατρίᾶς χρισὔσ(ης).
[XCIV.] λεῦκασ(ης) ♀ ἀργὐρὸφανὴς.
[XCV.] λεῦκασ(ης) αλη εἰς ☾.
[XCVI.] ἀλη λεῦκοσ(ης).
[XCVII.] ποιοισ(ης) ♂.
[XCVIII.] (καὶ)φὰλεα του κὄμητος· δὲ σάντ[α] φλὄρε· [2] π(ερὶ) συνπίξεος ☽ (καὶ) ♆ εἰς ♂· (καὶ) πέρι σΰστιτ(ης)· ὀφ(ης) πάντ[α] εὐτρίνοὺς εις ♂· (καὶ) εις ☾ | ☿.
[XCIX.] (καὶ) ἅλα (καὶ)φαλεα ἰκοσι· (καὶ) προτ[ον] π(ερὶ) ☽.
C. ἕτερα (καὶ)φάλεα αστιοτ[α]τα περοι οικωνομίας· τ(ων) ς' μεταλον· (καὶ) τ(ῶν) δ' πν[ευματ]ων· τὸν αριθμ(ὸν) πεντ[ή]κοντα.

F. 4, l. 1. I τῆν μεταλήκὴν φύσ(ιν) αλειθὼς ἐπἐργάζόμενοι· ἔρμ(ης) (δι)λονὅτι ὁ τρεῖσμεγιστ(ος) (καὶ) χεἰμεὺς· (καὶ) οι με[τ'] αυτ ἐξ ☽ — (καὶ) ουτ[ως] (ἐστὶν) ἡ μεταλήκὴ τέχνι οἰῶν ιατρικὴ των εν τ(ης) μέταλίοις αρὼστιμᾶτῶν. I.
Margini ext. signa alchemistica sex metallorum bis adpicta sunt.

F. 4v, l. 16. [Ἰ]στέον ὀὺν ότι τρισὼς προάγοντ[αι] παντ[α] τα προῆρημενα μεταλὴκᾶ σῶματα εις την ζητομένην αυτ[ῶν] τελίοσῆν — ελατὸνα εχουσ[ι] τ(ὸν) μετᾶλικ(ὸν). II.

[1] Ita scriptum est ut τ.. μετα νίβα legi possit; pro βίτ[α] leg. βίλ[α].
[2] In catalogo *Nicolai De la Torre* inter codd. gr. Escorialenses memoratur etiam Κόμητος δὲ Σάντα Φλορε περὶ συμπήξεως ἡλίου καὶ σελήνης: at liber periit. Vd. E. Miller, *Catalogue des mss. grecs de la bibl. de l'Escurial*, p. 353, n. 307.

F. 5, l. 10. ιστἔον ὅτι δ' εισὴν τα τῶ τιούτ[ω] ἔργῶ ἀναγγέα πρᾶγματ[α] — (καὶ) φυσεικὰ μὲν φιμὶ τους λίθοῦς τὸν φίλοσὄφῶν· μεταλικὰ δὲ τα σωματα (καὶ) τα πνεύματ[α]· (καὶ) σῶματ[α] μεν ς'· πνεῦματα δ' III.

F. 5v, l. 5. ιστἔον ὅτι ς' εισην αι αιργασίαι ἤγ[ουν] οι προευτρὲποισμοὶ· οι πάσην τοις προειρειμενοις ἀρμὄζουζην τοις σώμασ[ι] (καὶ) τ[ης] πνεὔμασ ι] — (καὶ) γνισιεστέρούς ενὲργὶ το ὑδῶρ του θίου (καὶ) τὸυ αρσἔνικίου. IV

Margini ext. haec verba derecte adpicta sunt: μὶξὴς οιού α' πλυσεις β καταστάλαξῆς ανάβασις τιτάνοσ(ης).

F. 6v, l. 1. ὁσἄκεις γὰρ τί κυρουτ[αι] μετ[ὰ] ταυτ[α] αυξένη αυτ[ῶν] η ανἄβασεις — τοῦ δὲ των λίθον ἐ τῶν σώμάτων εξίρ ἢ εισχὴς ἔλατων (ἐστίν). V, 1.

F. 7, l. 2. ['Ι] στἔον ὅτι εν εκαστω τ(ῶν) μετάλ(ὸν) — κὰλὼς τελιόσεις.

Verba ετεροι ενιοι ἀλοι ἀλ(ως) μεταναλισεος μεθεκατερου κτλ. margini adpicta sunt. 2.

F. 9v, l. 12. [Τ]οῦ περι τ(ῆς) καθόλου των μεταλικων φυσε(ος) λόγου — αὔτι (ἐστὶν) ἡ καθολικὴ τιτάνοσ[ις] πάντ[ων] [τῶν] μετάλων ιδικώτερα δὲ τ(ης) ἡ υποςεγραμένη. VI.

F. 10v, l. 1. [Τ]ιτἄνοσ(ης) ♂. λᾶβε ρῆνεμα ♂· (καὶ) σμίξὸν μετ αυτοὺ ισωστᾶθμ(ὸν) αρσἔνικον — λαμβάνην· (καὶ) αὔτι (ἐστὶν) η τιτανοσ(ης) του ♂. (καὶ) μετ αυτ[ῆς] (δι)νίσι εργάσασθε. VII.

l. 16. ['Ε]ριθρώσ(ης) ♂· λάβε ♂, (καὶ) λύσ(ον) μετα ισῶστάθμοὺ ♀ στερεου (καὶ) λύσας — (καὶ) λύσ(ον) ὁμοὺ (καὶ) ἔξεις ♂ κόκι(ον) κδ'. VIII.

F. 11, l. 1. [Λ]ύσ(ης) ♂ εἴς ὑδῶρ· τρίψων αυτ[ὸν] επι μάρμἄρου μετα ἰδᾶτος χὰλκάνθοὺ· (καὶ) ἀλὸς αμανιακοὺ — τούτ οὖν το ὑδῶρ τιμιῶτατ(ον) (ἐστὶ) (καὶ) δρᾶστιμιώτατῶν. IX.

l. 13. [Τ]ιτάνοσ(ης) ♂· εἶς ελεξίρ· λᾶβὲ λείθάργιρων (καὶ) (λείωσον) — (καὶ) αυτ[η] ἡ εργασία σῆνβαλετε επι πᾶσην τοις ἔργις τ(ης) τιτανοτοῦ ὡς λέγετ[αι]. X.

F. 11v, l. 12. ☾ τὸ αυτ[ῶ] μὲν τρὄπῶ γἔνἀτ[αι] ὅπερ (καὶ) ο♂· XI, 1.

πλὴν οῦκ ἴσος — (καὶ) εστὲ πῦρὄτὲρὼν (καὶ) τιτἄνοτερον.

F. 12v, l. 2. λἄβε αλὸς αμανιακοὺ· αλὸς νιτρου (καὶ) βὸραχίου ανὰ· (καὶ) τρίψων καλίστος — χαῦνὄτιτα (καὶ) μαλλακῶτιτα. 2.

l. 6. ἑτἔρα πρὸκὰθαρσ(ης) ☾· λίσ(ον)· ☾ εν σπο(δι)α— (καὶ) εστὲ καλὼς (καὶ)κὰθαρμένος. 3.

l. 12. [Τ]ιτάνοσ(ης) ☾· λύσ(ον) ☾ ἐν χῶνίω· (καὶ) επίβᾶλε ισὄσταθμ(ον) αυτὴ — εις ξίριον· τώτε χρῶ αυτῶ ἢ φιλᾶξων· ἕως οὐ ἐξῆς ἔργον. XII, 1.

l. 14. τιτάνοσ(ης) ἀλὴ ☾. λάβε ρίνισμα ☾· (καὶ) τρίψων μετα ὑδατος νίτρου· ἕως γινετε — ψύχρανον αὐτῶ (καὶ) λάβε· (καὶ) ευρίσεις αυτ ὡς τίτανον. 2.

l. 17. [Τ]ρίψων τα ροινοίσματα μετα ἰδατος αλος αμανιακοὺ· (καὶ) ἕψισον — εἶτα πλήνον αυτὼ· καὶ ἔξεις τίτανον. 3.

l. 20. πὼς ἡ σελίνη ἔχι βάρ(ος)· (καὶ) κτίπ(ος) ♂. λάβε ροινοίσματα ☾· ογγ. μίαν — (καὶ) κτιπόσαν ὡς ♂. XIII.

F. 13, l. 6. [Λ]ύσεις ☾ εις ὑδῶρ· λάβε ρήνισμα ☾· ογγ. μιαν στιπτιρίαν — ὅ (ἐστιν) ☾ λἐλῦμένὸς. XIV.

l. 17. [Τ]ιτάνοσ(ης) ☾ εις ελεξίρ· λάβε ☾ φύλλα· ἢ ⊥⊥ λεπτὰ· (καὶ) πυρόσας καλὼς — (καὶ) αλυώσ(ης) αυτ[ ] εις ☾ καλὴν. XV.

F. 13v, l. 13. θ σείγκητ[αι]· ὡς (καὶ) τα λοιπἄ μέταλα· ἐκ θίοῦ — σβέσον εν τουτο τῶ ὑδατη (καὶ) καθᾶρθισοντ[αι]. XVI, 1.

F. 14, l. 7. ιστἔον δὲ ὅτι ο θ εισχιρὄτατος (ἐστὶ) (καὶ) σκλιρότερὸς παντ[ων] των σῶμᾶτων — ἑὡς ου αρέσκι σοὶ το χρῶμα εις τέλιον ♄. 2.

F. 14v, l. 1. [Τ]ιτάνοσ(ης) θ· λαβὼν [ ]· θ πλήνον αυτὸ ἒνι ♂ ὕδατι — (καὶ) ευρίσ(ης) σώμα αναβάν· επι το ἀνῶ ἀνγγος· λευκὼν. XVII, 1.

l. 6. [Τ]ιτάνοσ(ης) θ κατα των σὸλῶμώντ[α] των τον στρᾶτοιώτιν· λᾶβε ⊥⊥ θ· λεπτά· καὶ λάβε̂ χῶνίων — (καὶ) ἐτιμ(ος) (ἐστιν) εἰς ἑκάτὲρον σῶμα· (καὶ) χρῶμα· ἤγ[ουν] εις λευκὼν (καὶ) εριθρὼν. 2.

F. 15, l. 3. [Τ]ιτάνοσ(ης) ἄλη· λάβέ ρίνῆσμα· θ· ὅσὸν 3.

θέλῆς· (καὶ) πλήνον μετα ὕδατος κάθαρὸυ — (καὶ) χρῶ αυτὼ (καὶ) τόυτω (ἐστὶ) τίτανος θ.

l. 8. ἀλλη τίτατανοσ(ης) θ· ἢ χαλῦμπος· ὀρε-ῶτἄτι· λάβε θ κὰθαρώτατ(ὸν)· (καὶ) ποιοισον εξ αυτοὺ ⌶ λεπτώτατα – (καὶ) οὕτω μετα ταύτ[α] τριφθίσετε ὡς άλας εὐκὼλὼς. 4.

l. 13. [Π]ῶσα οισὴν τα λύωντ[α]· (καὶ) λαμβά-νοντ[α] τ(ὸν) θ· ὁ αυτ[ὸς] αναλύει — ὁμιος· λευ(καὶ)νι αυτ[ὸν) θιον· (καὶ) μαγνισία· ἤγ[ουν] μαγνίτ[ις] λίθος. XVIII.

F. 15v, l. 10. [Κ]ρὅκος θ γὶνετ[αι] ούτ[ω]· λαβὲ· | · θ· (καὶ) πλῆνον καλὼς ἐν ίδατι κάθαρὼ — εἶτα ἔψισ(ον) ἐν κλιβάνω (καὶ) φίλαξων. XIX, 1.

l. 13. καὶ άλος. λᾶβὲ | θ ινδωνικοὺ — (καὶ) γὶνετ[αι] κρὸκως χρὼ αυτὼ. 2.

l. 18. [᾿Ε]ρύθρώσ(ης) θ· (λείωσον) στιπτιρίαν· (καὶ) △ ανὰ· (καὶ) επίχισον αυτοις· ὐδὼρ — (καὶ) βρᾶσθὲν ἐξὲρχετ[αι] εριθρὼν. XX.

l. 20. [῾Υ]δὼρ τοῦ θ γὶνετε ούτ[ω]· λᾶβὲ απο του· | · τ(ὸν) βελὸνάδ(ων)· (καὶ)· βάλε — (καὶ) ἐκβα-λὼν αύτὼ εβρίσ(ης)· ὗδωρ· ὅλον. XXI, 1.

F. 16, l. 4. ἡ λάβε | θ (καὶ) ἴσον αυτου θείου — (καὶ) τιτα-νοῦ ἀσβὲστοὺ ανὰ· οίσοὺ αμφὸι. 2.

l. 9. ϟ σῶμα (ἐστὶ) σῆνθετον· εξ ☽ μέσὼς (καὶ)-κᾶθᾶρμένου (καὶ) θιοὺ καθαρού — (καὶ) γὰρ ιατριαν δεξᾶμενος χρισιμεύσὶ. XXII.

F. 16v, l. 3. [Π]ρὸκᾶθᾶρσης ϟ (καὶ) ♄· λύσον εξ αυτὼν όσον θὲλὴς· (καὶ) ᾶρτιπαγὴ (ἐστὶ) θὲρμὼν — (καὶ κάθὰρθίσετε καλὸς. XXIII, 1.

l. 5. άλως· λύσον ϟ (καὶ) επίριξον επι αυτὼν μέλεναν πίσαν — χύσ(ὸν) αυτ(ὸν) εν χυλλὼ κρομύὼν· (καὶ) γὲνίσετε άριστος. 2.

l. 10. αλὸν ανάλισον ϟ τ(ὸν) ϟ εν τιτάνω ζώσὴ· ἔκᾶστον φορὰν ανα(καὶ)νίζων — (καὶ) ουτ[ω] άφερίσεις την λευκὄτιτα (καὶ) (ἐστὶ). κάθαρὰ ☾. 3.

l. 13. (καὶ) άλος. λᾶβὲ ϟ ὅσον θέλις· (καὶ) λύσον (καὶ) σβέσον δὸδὲκὰκεις — (καὶ) ευρίσεις τίταν(ὸν) ίτινι οὐ(καὶ)στὴν [1] ομια. 4.

[1] i.-e. οὐκ ἔστιν.

l. 18. (καὶ) αλὸς λὰβε ξὶριον τιτὰνου· εξ οστέων ζώων πέποιοιμεν(ὸν) — (καὶ) πλιθίσετε απο (της) μελα-νιᾶς αὐτοὺ. 5.

F. 17. l. 5. Ψ΄. λάβέ οστᾶ παλέὰ· λεὺκὰ· (καὶ) κατάκαυσον (καὶ) αποβάλη το τρίξην 6.

l. 9. [Ε]ις τὸ σκλιρὶνὲ ϟ· λᾶβὲ οστὲά παλέὰ· (καὶ) κατὰκαυσον εν τω △ λὲλὺμένω εν τω όξω (καὶ) εστὲ σκλιρὼν. XXIV, 1.

l. 17. (καὶ) άλος λαβ[ε] ϟ ὅσὄν θέλείς (καὶ) έλασ(ὸν) εις πέτᾶλα ⌶ ἀφ οὺ κὰθᾶρθή — ως βέβλητ[αι] (καὶ) ουτ[ω] (ἐστὶ) κᾶθαρὰ ☾. 2.

F. 17v, l. 9. [Τ]ιτάνοσ(ης) ϟ· ὁ ϟ ἐχθρὸς (ἐστὶ) τ(ης) ☾· (καὶ) τοὺ ᾿♂· (καὶ) του ♀· πολλὰς δὲ ἀσθὲνίὰς έχὴ — έὼς οὺ γὲνητ[αι] τὲλίως λὲυκὴ. XXV, 1

l. 19. (καὶ) αλος· ρήνησ(ον) ϟ μετὰ ρινίου λέπτοὺ· (καὶ) τρίψὼν αυτὸν μετά΄ △ πικροὺ — (καὶ) έξέρ-χετε ψυμίθων τὲλιον. 2.

F. 18, l. 2. (καὶ) άλος· λάβε· ϟ κὰθαρθέντ[α]· ♄ μίαν· (καὶ) θὲς εν αυτω ☾☾ άρσενικίου — (καὶ) ποιόιο(ον) ὁμί(ος)· εκ δευτέροῦ· (καὶ) (ἐστὶ) τετιτανομένον. 3.

l. 7. (καὶ) άλη τιτανοσ(ης) ευκολωτέρα· λᾶβε ♄ α΄ ϟ (καὶ) λύσ(ὸν) αυτὸν — (καὶ) οὺ τιτανὸθι-σετε ευκολότερα. 4.

l. 10. [῞Υ]δωρ ϟ τηνετ[αι] ούτ[ω]· λάβε ☾ ϟ· ἢ ἐκ ⌶ λὲπτὸμέρὼς — (καὶ) τὰ πν[ευματ]ι (καὶ) οι λοιθοι· λύσηνθὼ μέλεναν. XXVI, 1.

l. 15. (καὶ) ἀλὸς· θὲς επι τ(ὸν) ϟ· άπο του λέλυμένου αρσενικίου — ϭ ϭ κ΄· (καὶ) λύετε. 2.

l. 17. λάβέ τίταν(ὸν)· ϟ· (καὶ) (λείωσον) · (δι)α) πὲπιγότα· εξ ὸσμὶς ♄. 3.

F. 18v, l. 3. [Ο]ικονομί[α] ϟ εις ὲλεξιρ· λάβε ϟ όσον θέλης· (καὶ) τιθι αυτ[ὸν] (δι) αγγ[ίου τινὸς (καὶ) (ἐστὶ) σὲληνή καλὴ (καὶ) δεξι ελεξίρ. XXVII.

[Π]ερι α ♀· ὁ ♀ ουτ[ω] σὴγκίτ[αι]· ώσπερ (καὶ) ἡ ☾· πλὴν έλατον (ἐστὶ) καθαρὸς — ως εν τω πρήνι [1] ☾ ειρητ[αι]. XXVIII, 1.

[1] πρῆνι = περὶ τῆς? aut πρίν?

l. 18. [Λ]εύκασ(ης) ἑτέρα. λύε τ(ὸν) ♄ (καὶ) επίριπτε αὐτων εν ύδατὴ· τιτάνου ζῶσης — επι γ' μέροι ☾· (καὶ) εστὲ ἐλεξίρ. 2.

F. 22ᵛ, l. 2. λεύκόσ(ης) ἀλή· λάβε ὀστὰ παλέὰ· (καὶ) καῦσον· (καὶ) ποίοισον ξιρίον ὥστε λιθεν· (καὶ) γένίσετε λευκ(ὸν). 3.

l. 5. άλος· λύσον εν χώνίω· (καί) τίθη ἐπ αυτὼν ἀρσένικὼν — (καὶ) ευρίσεις λευκὼν ὡς ☾. 4.

l. 10. λεῦκὸσεις ἁλη ♄· αὐτὸ δὲ (καὶ) εις ☿ ποιοι. λάβὲ ανγγος πὺλυνον ἐχούσα· σ(καὶ)πᾶσμα — χύσον αυτὼν· επι τίτανον· φύλων· ὣὼν ὣς ☾. 5.

l. 19. [Τ]ιτάνοσ(ης) ♄. ο ♄ λανβάνι βαφὴν (καὶ) ποιούμεν εξ αυτοὺ· λιθάρ γιρον ὥσπε[ρ] οι (καὶ)-ραμοὶς ποιούσην (καὶ) τὄτε ἐστε λευκὸς ὣς ψιμίθιον. XXXVI, 1.

F. 23, l. 5. άλος· λάβε ♄ · (καὶ) λύσον · ἐν κοχλιαρίω σι(δι)-ρὼ (καὶ) επὶθὲς ξίριῶν θίου — εἶτα τιτανῶθυτο εν φούρνο τιτανὅσε(ος). 2.

l. 9. άλὸς· θὲς τόν ♄ εις μιστραν σι(δι)ρὰν· (καὶ) θὲς αυτὼ επι πυρὸς — (καὶ) εστε ὣς κώνῆς λεπτὴ· (καὶ) λευκὴ. 3.

l. 13. τιτάνώσ(ης) άλη κριτων. θὲς των ι ♄ ἐν μύστρά σι(δ)ιρὰ· (καὶ) θρέψων αυτὼν 🜂 — επι καμινοῦ πυρὸς· (καὶ) εξὲρχετ[αι] λευκὸς. 4.

l. 17. [Π]οιοισοις ♄· λευκοὺ· σκληροὺ· (καὶ) κτιπόυντος· λάβὲ υέλου λεῦκὼν — ἡ ἀλάς ατιγκὰρ ἤγουν βὸράχην κὺτρινον. XXXVII.

F. 23ᵛ, l. 4. [Ὕ]δῶρ από μόλίβδοὺ γὶνετε ούτ[ω] λἄβὲ μέλιτος ♃ α' (καὶ) λύσον εν αυτὼ στιπτιρίαν — μετα τούτου οἠν του ύδατὸς λύετε (καὶ) ὁ ☿. XXXVIII, 1.

l. 9. ὕδωρ ἁλὼς. λάβε β' κὸμὶτια· ♄· ανὰ ♃ τὸ α'. (καὶ) τρίψων — ἕὼς ού εξὲλθι εξ αυτοὺ το ύδῶρ τοῦ αμανιακοὺ αλὼς (καὶ) μένι ο ♄ λελυμένος 2.

l. 16. (καὶ) ἀλος λάβε· ♄ όσον θὲλεις· (καὶ) κατάκο-ψὼν αυτ[ὸν] είς μέροι λεπτὄτατα — (καὶ) λυθί-σετε εις ὑδὼρ. 3.

l. 19. [Οἰ]κὸνὸμία ♄ εἰς ελέξίρ ♂· ὁ ♄ (καὶ)κρι-μένος (ἐστὶ) ♂· ὄτὰν οἠν θελίσ(ης) τ(ὸν) ♄ — ἕῶς οὺ γένητ[αι] ♂ ορθὼς εις κὰθαρσην. XXXIX.

l. 18. (καὶ) αλὸς λὰβε ξὶριον τιτὰνου· εξ οστἕων ζώων πέποιοιμεν(ὸν) — (καὶ) πλιθίσετε ἀπό τ(ης) μελα-νιᾶς αὐτοὺ. 5.

F. 17, l. 5. Ψ'. λάβέ ὀστᾶ παλέὰ· λεύκὰ· (καὶ) κατάκαυσον — (καὶ) απὸβάλη το τρίξην. 6.

l. 9. [Ε]ις τὸ σκλιρὶνὲ ☿· λᾶβὲ οστὲά παλέὰ· (καὶ) κατὰκαυσον — εν τω 🜂 λἐλῦμένω εν τω οξω (καὶ) εστὲ σκλιρὼν. XXIV, 1.

l. 17. (καὶ) άλος λαβ[ε] ☿ ὄσὄν θέλείς (καὶ) ἔλασ(ὸν) εις πέτᾶλα ⌶ ἀφ οὺ κὰθᾶρθή — ὣς βέβλητ[αι]· (καὶ) ουτ[ω] (ἐστὶ) κᾶθαρὰ ☾. 2.

F. 17ᵛ, l. 9. [Τ]ιτάνοσ(ης)· ☿· ὁ ☿ ἐχθρὸς (ἐστὶ) τ(ης) ☾· (καὶ) τοὺ ♂· (καὶ) του ♀· πολλὰς δὲ ἀσθένίὰς ἐχὴ — ἕὣς οὺ γένητ[αι] τἔλίως λἔυκὴ. XXV, 1.

l. 19. (καὶ) αλυς· ρήνησ(ον) ☿ μετὰ ρινίου λέπτοὺ· (καὶ) τρίψὼν αυτὸν μετά 🜂 πικροὺ — (καὶ) ἐξέρ-χετε ψυμίθων τἔλιον. 2.

F. 18, l. 2. (καὶ) άλος· λάβε· ☿ κάθαρθέντ[α]· ♃ μίαν· (καὶ) θὲς εν αυτω ⟨⟨ ἀρσενικίου — (καὶ) ποιόισ(ὸν) ὁμί(ος)· εκ δευτέροῦ· (καὶ) (ἐστὶ) τετιτανομένον. 3.

l. 7. (καὶ) άλη τιτανοσ(ης) ευκολωτέρα· λᾶβε ♃ α' ☿ (καὶ) λύσ(ὸν) αυτὸν — (καὶ) οὐ τιτανὸθι-σετε ευκολότερα. 4.

l. 10. [Ὕ]δωρ ☿ γηνετ[αι] ούτ[ω]· λάβε ⋲ ☿· ἡ ἐκ ⌶ λἐπτὸμέρὼς — (καὶ) τὰ πν[ευματ]α (καὶ) οι λοιθοι· λύσηνθῶ μέλεναν. XXVI, 1.

l. 15. (καὶ) ἀλὸς· θὲς επι τ(ὸν) ☿ · άπο του λέλυμένου αρσενικίου — 𝛿 𝛿 κ'· (καὶ) λύετε. 2.

l. 17. λάβὲ τίταν(ὸν)· ☿ · (καὶ) (λείωσον) - (δι)α ☽ πέπιγότα · εξ ὃσμὶς ♄. 3.

F. 18ᵛ, l. 3. [Ο]ἰκονομί[α] ☿ εις ἐλεξιρ· λάβε ☿ όσον θέλης· (καὶ) τιθι αυτ[ὸν] (δι) ανγγίου τινὸς — (καὶ) (ἐστὶ) σἔληνή καλὴ (καὶ) δεξι ελεξίρ. XXVII.

[Π]ερι α ♀· ὁ ♀ ουτ[ω] σἤγκίτ[αι]· ὣσπερ (καὶ) ἡ ☾· πλὴν ἐλατον (ἐστὶ) καθαρὸς — ὣς εν τω πρῆνι [1] ☾ ειρητ[αι]. XXVIII, 1.

[1] πρῆνι = περὶ τὴς? aut πρίν?

l. 18. [Λ]εύκασ(ης) ἑτέρα. λύε τ(ὸν) ♄ (καὶ) επίριπτε αὐτων εν ὑδατὴ· τιτάνου ζῶσης — επι γ' μέροι ☾· (καὶ) εστὲ ἐλεξίρ. 2.

F. 22v, l. 2. λέυκόσ(ης) ἀλὴ· λάβε ὀστὰ παλέὰ· (καὶ) καῦσον· (καὶ) ποίοισον ξιρὶον ὥστε λιθεν^τ· (καὶ) γένίσετε λευκ(ὸν). 3.

l. 5. ἄλος· λύσον εν χώνίω· (καὶ) τίθη ἐπ αυτὼν ἀρσένικὼν — (καὶ) ευρίσεις λευκὼν ὡς ☾. 4.

l. 10. λευκὸσεις ἄλη ♄· αὐτὸ δὲ (καὶ) εις ☿ ποιοι. λάβε ανγγος πὺλυνον ἐχούσα· σ(καὶ)πᾶσμα — χύσον αυτὼν· επι τίτανον· φύλων· ὡὼν ὡς ☾. 5.

l. 19. [Τ]ιτάνοσ(ης) ♄. ο ♄ λανβάνι βαφὴν (καὶ) ποιούμεν εξ αυτοὺ· λιθάρ γιρον ὥσπε[ρ] οι (καὶ)-ραμοὶς ποιούσην (καὶ) τότε έστε λευκὸς ὥς ψιμίθιον. XXXVI, 1.

F. 23, l. 5. ἄλος· λάβε ♄· (καὶ) λύσον· ἐν κοχλιαρίω σι(δι)-ρὼ (καὶ) επὶθὲς ξίριῶν θίου — εἶτα τιτανῶθυτο εν φούρνο τιτανὧσε(ος). 2.

l. 9. ἀλὸς· θὲς τόν ♄ εις μιστραν σι(δι)ρὰν· (καὶ) θὲς αυτὼ επι πυρὸς — (καὶ) εστε ὧς κώνῆς λεπτὴ· (καὶ) λευκὴ. 3.

l. 13. τιτάνώσ(ης) ἄλη κριτων. θὲς των ι ♄ ἒν μύστρὰ σι(δ)ιρὰ· (καὶ) θρέψων αυτὼν △ — επι καμινοῦ πυρὸς· (καὶ) εξὲρχετ[αι] λευκὸς. 4.

l. 17. [Π]οιοισοις ♄· λευκοὺ· σκληροὺ· (καὶ) κτιπόυντος· λάβὲ υέλου λεῦκῶν — ἡ ἁλἀς ατιγκὰρ ἤγουν βὸράχην κὺτρινον. XXXVII.

F. 23v, l. 4. [Ὕ]δῶρ ἀπὸ μόλίβδοὺ γὶνετε ούτ[ω] λἄβὲ μέλιτος ♃ α' (καὶ) λύσον εν αυτὼ στιπτιρίαν — μετα τούτου οὴν του ὑδατὸς λύετε (καὶ) ὁ ☿. XXXVIII, 1.

l. 9. ὕδωρ ἀλὡς. λάβε β' κὸμὶτια· ♄· ανὰ ♃ τὸ α'. (καὶ) τρίψων — ἕὡς ού εξὲλθι εξ αυτοὺ το ὑδῶρ τοῦ αμανιακοὺ αλὼς (καὶ) μένι ο ♄ λελυμένος 2.

l. 16. (καὶ) ἀλος λάβε· ♄ ὅσον θὲλεις· (καὶ) κατάκο-ψῶν αυτ[ὸν] εἰς μέροι λεπτὅτατα — (καὶ) λυθί-σετε εις ὑδὼρ. 3.

l. 19. [Οἰ]κὸνὸμία ♄ εἰς ελὲξίρ ♂· ὃ ♄ (καὶ)κρι-μένος (ἐστὶ) ♂· ὅτἂν οἧν θελίσ(ης) τ(ὸν) ♄ — ἕῶς οὺ γένητ[αι] ♂ ορθὡς εις κὰθαρσην. XXXIX.

F. 24, l. 13. [Ἰ]δοὺ σηνίρηντ[αι] ἐ τῶν ϛ' μετὰλων· πρόκαθάρ-σείς· αι τιτανόσεις· (καὶ)[ἐ τον υδάτων — των εις τούτω σύ[μ]βαλλῶμένον ὧν τὴς εξὶργασιᾶς-νὴν ἀρξωμε. XL, 1.

l. 20. [Εἰ]πὼντ[ες] (δι)α βραχἔων πε[ρὶ] τ(ὸν) μετάλ(ὸν)· (καὶ) τῶν ᾶσθὲνιῶν αυτὼν· νῆν ριτἕών περι <πἕρι>των ιατρὼν (καὶ) θεραποιὼν αυτ(ὸν) — (f. 25v) πλὴν το θείων εν τούτοις ενέργιαν· (καὶ) πρῶτίων ἐπἕχει. 2.

F. 25v, l. 4. ειστἕὸν ὅτι δύο όντων τόν ζιτοῦμεν(ων) χρῶιὰ-τ(ον)· λεῦκοὺ (καὶ) ερυθροὺ· (καὶ) πιέντος εξίρ — (καὶ) τ(ης) τιτάνου του μετέλου. 3.

l. 8. τὸ δὲ ερυθροὴν ἐκ δ'· ἤγ[ουν] μετα (δι)νάμεός τ(ης) πρὸθέμενὴς τῶν γ' τούτον — έψώμενα ἐν ὑδᾶσῆν ὄξεσην ἡ εν ἐλαίὼ 4.

l. 14. ὁ δὲ ☽ καθερετ[αι] νἕκροῦμενος α' μετα ατμοὺ· | — (ἐστὶν) ἐριθροὴν. 5.

l. 16. ἄλως δὲ σηνφθίροι τὴν υγρώτιτα την εις μετάλοις — (καὶ) κρἐμᾶσθίτω επι ατμὸυ· υδάτῶν ἑὡς οὺ λιθί· εἶτα ποιχθοίτ[ω].

F. 26. in summa pag. margini exter. haec verba adpicta sunt: σκοπί ακριβως τον αυτ(ὸν). XLI, 1.

l. 18. [Ἰ]στέῶν ὅτι ενοὶοι μεν λέγουσην εἶνε πνεύμᾶτα γ'· θειόν· ☽· αρσὲνικὸν — πἄλην αναβίβασων· ει δὲ μὶ χρῶ αυτὸν οὕτος.

F. 26v. in summa pag. margini sup. secunda manus haec verba adpinxit: περί σταθμοὺ ♀ καὶ ♂. 2.

λὴθεν^τ εν χονιω επιριψον· καδμίαν ηγ[ουν] του-τίαν (καὶ) μ(αι)λην· ενδο^θ· (καὶ) (ἐστὶν ισοστα-θμ[ος] ♂.

F. 27, l. 12. πλείσεις δέ θείου πολλαί· είσὴν· ὧν (ἐστὶ) μία ἀυτὴ· ἔψυσον αυτὸν — πλιθὴναι (καὶ) αναβιβᾶ-σθὴνε τελίὡς. 3.

F. 27v. l. 2. ὁμιός ποιοισον τ(ὸν) αμωνιακὼν ἀλατη· πλὶ-νετ[αι] γὰρ αυτὼ (καὶ) καθέρετε (καὶ) αναβυ-βάζετε μετα ὡξοὺς (καὶ) γαλακτος ὀροὺ. 4.

l. 8 ποιοισεις ☽ κατα τὸ χρῶμα τόυ ♂. τοῦ εὐρίζου· λάβὲ | ♀ ογγ. ρ′(καὶ) ☽ ογγ. τ′ — ἢ οῆν δινίθ(ης)· απαλήνε αυτὸν· εξεις το θέλιμα σου σην θ[ε]ῶ. — In media pag., margini ext. manus adpicta est, cui superimposita sunt haec verba: [π]οιησ(ης)[κ]ατα χρωμ[α] ♂. 3.

F. 34, l. 1. [῞Υ]δῶρ ☽· γίνôσ(καὶ)· ὅτι μετα τô παγήνε τον ☽· ερυθρ(ὸν)· ἡ κίτρινον ἣ λευκὼν — ανα(καὶ)-νίζὼν τ(ην) κὅπρ(ὸν· ανά 6 6 ε′ (καὶ) λύετε ὕδωρ. XLVII,

l. 5. ἡ λάβέ ☽ αναβιβᾶσμένον· (καὶ) ζήμονέ αυτὸν με[τὰ] ἀλας αμῶνιακοὺ — (καὶ) έαν· εκ του ειριμένου· ὕδατος θελεισε ποιοίσε λιθ(ὸν) πίξον αυτὸν. 2.

l. 17. ἐὶ θέλὴς αναλύσε τον αναβιβᾶσμένον ☽ είς ύδὼρ· τρίψὼν (καὶ) θὲς ἐν φιάλη — (καὶ) ευρίσ(ης) αυτὸν αναβιβᾶσμένον· ῶς ♂ ὺδώρ. — Sed ♂ punctis delevit librarius. 3.

F. 34v, l. 1. [Π]ῆξῆς· ☽ μετα ♄· εἰς ἐλεξίρ· λἄβε κἄλα-μ(ον) παχὴν· οὔ χρισ(ὸν) πυλὼν σôφοιστικὼν· (καὶ) τίθὴ — ♃ πρὁηυτρêπεῖσμένου· εις☾ καλὴν. XLVIII

l. 18. [῎Ε]τι περι ☽ πίξεῶς· (καὶ) ὡληκ(ῆς)· ευτρὲπισεὼς· λαβὲ ☽ (καὶ) τρίψων ἐπι ♃ ὅπος παγὴ ὀλίγôν — τὅτἒ (δι)νίσι ἐργἅσἀσθὲ μετ᾽ αυτοὺ (καὶ) έξης· ὅ ζητ[εῖς] θ[ε]οῦ θὲλοντ[ος]. 2.

F. 35, l. 10. [῎Α]λη οικονôμία· αρσινίκίου· εἰς ελεξίρ ♂. λάβὲ ἀρσἕνικôν πρόηυτρêπεἰσμένον μέρος α′ (καὶ) αλὸς κηνού πρόηυτρὲπεισμένου μέρος α′ — (καὶ) ἕστε ♂ καθαρώς θ[ε]ού θέλοντος. 3.

F. 35v, l. 3. ετἔρα ἐργασία εἰς ελεξὶρ αρσενίκοὺ· λάβὲ αρσένικὸν ὼχρ(ὸν) — ἡ ♄ (καὶ)κἀθἀρμένου· (και) εστέ ♂· κάλιστ(ος) θ[εο]ῦ θέλοντ[ος]. 4.

l. 16 Πὲρι αλὸς αμανιακοὺ· το αμανιακὼν ἀλας· κριτ όν) (ἐστὶ) παντ(ὸν) (τὸν) ὁλῶν αλὼν· ἐν λὲπτότιτι (καὶ) ὀξίτιτι — ὅτι ο καπν(ὸς) αυτ[οὺ] βλαβέρὼς (ἐστὶ) λίαν. 5.

F. 36, l. 9. ίστι δὲ ότι ο ☽· κὰν καλὼς (καὶ) ευκὅλὼς καθὰρθὴ· (δὶ)᾽ ανάβιβάσεὼς — (καὶ) ἒναλίλοις εισέρχῶντ[αι]. 6.

F. 36v, l. 1. λοπ(ὸν) λὰβὲ· ☽ καθαρῶτατ(ὸν· (καὶ) αναβάσεῶς 7.

F. 24, l. 13. [Ἰ]δοὺ σηνίρηντ[αι] ἐ τῶν ϛ′ μετὰλων· πρὸκαθάρ-σείς· αι τιτανόσεις· (καὶ)[ἐ τον υδάτων — των εις τούτω σύ[μ]βαλλῶμένον ὣν τὴς εξὶργασιᾶς-νὴν ἀρξωμε. XL, 1.

l. 20. [Εἰ]πὼντ[ες] (δι)α βραχἕῶν πε[ρὶ] τ(ὸν) μετάλ(ὸν)· (καὶ) τῶν ᾶσθὲνιῶν αυτὼν· νῆν ριτêών περι ‹πêρι› των ιατρὼν· (και) θεραποιὼν αυτ(ὸν) — (f. 25v) πλὴν το θείων εν τούτοις ενέργιαν· (καὶ) πρῶτίων ἐπἕχει. 2.

F. 25v, l. 4. ειστἕὸν ὅτι δύο όντων τόν ζιτοὔμεν(ων) χρῶμὰ-τ(ον)· λεῦκοὺ (καὶ) ερυθροὺ· (καὶ) πιέντος εξίρ — (καὶ) τ(ης) τιτάνου του μετέλου. 3.

l. 8. τô δὲ ερυθροὴν ἐκ δ′· ἤγ[ουν] μετα (δι)νάμεός τ(ης) πρὸθὲμενὴς τῶν γ′ τούτον — έψώμενα ὲν ὺδᾶσῆν ὄξεσην ἡ εν ἐλαίὼ 4.

l. 14. ὁ δὲ ☽ καθερετ[αι] νἔκροὔμενος α′ μετα ατμοὺ· | — (ἐστὶν) ἐριθροὴν. 5.

l. 16. άλως δὲ σηνφθίροι τὴν υγρώτιτα την εις μετάλοις — (καὶ) κρὲμᾶσθίτω επι ατμὸυ· υδάτῶν ἐὼς οὺ λιθί· εἶτα ποιχθοίτ[ω].

F. 26. in summa pag. margini exter. haec verba adpicta sunt: σκοπί ακριβως τον αυτ(ὸν). XLI, 1.

l. 18. [Ἰ]στέῶν ὅτι ενοὶοι μεν λέγουσην εἶνε πνεύμᾶτα γ′· θειόν· ☽· αρσὲνικὸν — πἄλην αναβίβασων· ει δέ μὶ χρῶ αυτὸν οὖτος.

F. 26v. in summa pag. margini sup. secunda manus haec verba adpinxit: περί σταθμοὺ ♀ καὶ ♂. 2.

λὴθεν (τ) εν χονιω επιριψον· καδμίαν ηγ[ουν] του-τίαν (καὶ) μ(αι)λην· ενδο (θ)· (καὶ) (ἐστὶν ισοστα-θμ[ος] ♂.

F. 27, l. 12. πλείσεις δέ θείου πολλαί· είσὴν· ῶν (ἐστὶ) μία άυτὴ· ἔψυσον αυτὸν — πλιθήναι (καὶ) αναβιβᾶ-σθὴνε τελίὼς. 3.

F. 27v. l. 2. ὁμιός ποιοισον τ(ὸν) αμωνιακὼν άλατη· πλὶ-νετ[αι] γὰρ αυτὼ (καὶ) καθέρετε (καὶ) αναβυ-βάζετε μετα ώξοὐς (καὶ) γαλακτος όροὺ. 4.

l. 8 ποιοισεις ☽ κατα τὸ χρῶμα τόυ ☿. τοῦ 3
ευρίζου· λάβέ | ♀ ογγ. ρ'(καὶ) ☽ ογγ. τ' – ἦ οἦν
δινίθ(ης)· απαλήνε αυτὸν· εξεις το θέλιμα σου
σην θ[ε]ῶ. — In media pag., margini ext. manus
adpicta est, cui superimposita sunt haec verba:
[π]οιησ(ης)[κ]ατα χρωμ[α] ☿.

F. 34, l. 1. ["Υ]δῶρ ☽· γίνôσ(καὶ)· ὅτι μετα τô παγῆνε τον XLVII, 1.
☽· ερυθρ(ὸν)· ἢ κίτρινον ἢ λευκῶν — ανα(καὶ)-
νίζών τ(ην) κὄπρ(ὸν· ανὰ 6 6 ε' (καὶ) λύετε ὕδωρ.

l. 5. ἡ λάβέ ☽ αναβιβᾶσμένον· (καὶ) ζήμονέ αυτὸν 2.
με[τὰ] ὰλας αμῶνιακοὺ — (καὶ) έαν· εκ του
ειριμένου· ὕδατος θελεισε ποιοίσε λιθ(ὸν) πίξον
αυτὸν.

l. 17. ἐὶ θέλὴς αναλύσε τον αναβιβᾶσμένον ☽ εἰς ὑδὼρ· 3.
τρίψὼν (καὶ) θὲς ἐν φιάλη — (καὶ) ευρίσ(ης) αυτὸν
αναβιβᾶσμένον· ῶς ☿ ὑδώρ. — Sed ☿ punctis
delevit librarius.

F. 34v, l. 1. [Π]ῆξῆς· ☽ μετα ♄· εἰς ἐλεξίρ· λἄβε κἄλα- XLVIII, 1.
μ(ον) παχὴν· οὔ χρισ(ὸν) πυλὼν σôφοιστικὼν·
(καὶ) τίθὴ — ♃ πρόηυτρε̂πεῖσμένου· εις☾ καλὴν.

l. 18. ["Ε]τι περι ☽ πίξεῶς· (καὶ) ὼληκ(ῆς)· ευτρὲπισεὼς· 2.
λαβὲ ☽ (καὶ) τρίψων ἐπι ♃ ὅπος παγὴ ὀλίγôν —
τὄτε̂ (δι)νίσι ἐργἄσἀσθὲ μετ' αυτοὺ (καὶ) ἕξης· ὅ
ζητ[εῖς] θ[ε]οῦ θὲλοντ[ος].

F. 35, l. 10. ["Α]λη οικονôμία· αρσινίκίου· εἰς ελεξίρ 3.
☿. λάβὲ ἀρσἔνικôν πρόηυτρε̂πεὶσμένον μέρος
α' (καὶ) αλὸς κηνού πρόηυτρὲπεισμένου μέρος
α' — (καὶ) ἔστε ☿ καθαρώς θ[ε]ού θέλοντος.

F. 35v, l. 3. ετἔρα ἐργασία εἰς ελεξὶρ αρσενίκοὺ· λάβὲ 4.
αρσένικὸν ὠχρ(ὸν) — ἡ ♄ (καὶ)κἀθἀρμένου·
(καὶ) εστέ ☿· κάλιστ(ος) θ[εο]ῦ θέλοντ[ος].

l. 16 Πέρι αλὸς αμανιακοὺ· το αμανιακὼν ἄλας· 5.
κριτ όν) (ἐστὶ) παντ(ὸν) (τὸν) ὁλῶν αλὼν· ἐν
λέπτότιτι (καὶ) ὀξίτιτι — ὅτι ο καπν(ὸς) αυτ[οὺ]
βλαβέρὼς (ἐστὶ) λίαν.

F. 36, l. 9. ἱστι δὲ ότι ο ☽· κὰν καλὼς (καὶ) ευκὄλὼς καθὰρθὴ· 6.
(δὶ)' ανὰβιβάσεὼς — (καὶ) ε̂ναλίλοις εισέρχῶντ[αι].

F. 36v, l. 1. λοπ(ὸν) λὰβὲ· ☽ καθαρῶτατ(ὸν· (καὶ) αναβάσεῶς 7.
καλὼς — ὅσôν ἆρκι εις οφθὰλμ(ὸν)· (καὶ) μετὰγι
αυτὼ εις ☿.

F. 37, l. 14. Περι θειόυ· (καὶ) τ(ης) αυτου οικονôμίας· XLIX, 1.
(καὶ) πλίσεὼς· (καὶ) αναβὰσεως· τὼ θείῶν
σὄμὰ (ἐστὶν) ελὲὄδὲς· σηντεθειμένον μετα γὴς
λεπτὸμεροὺς· (καὶ) πλίρεις ὕδατος τουτο γὰρ
(ἐστιν) ὅπερ σηνάγι τα σώματα πάντ[α] (καὶ)
συμίγνῆ. — Margini ext., post mediam pag.,
signa adpicta sunt sex metallorum solidorum.

F. 37v, l. 20. αλὼς θειόυ μι (καὶ)όμένου ποιόισ(ης)· 2.
τρίψων θείον κεἰτρινον· (καὶ) χὔσον ἐπάνω ὑ-
αυτοὺ ὄξὸς οἰνου εἰσχυροὺ — ἀρκτέôν δε̂ ἄ ἐκ
τ(ης) ἐμπρέποὺς· ἑκάστὼ αυτὼν πρόπλίσεως.

F. 38, l. 10. θείου κάθαρσ(ης)· εν τ(ης) τελοιοις 3
ἔργοις· λἄβέ εκ θείου απύρου· ὅσôν θέλεις —
ἑὼς ούτος γενίσετε· (καὶ) φυλᾶξôν εις το έργôν
σοὺ· — Margini ext., in media fere pag., manus
adpicta est, et : θΐου — postea : κα[θαρσις ἐν]
τε[λείοις ἔργοις].

l. 18. 'Αλôς πλίσ(ης) θείου· λὰβέ εκ τοῦ θειόυ· 4.
ὅσôν θέλης — ὀλίγον τιτἄνου ᾶσβέστου· εν τ[ῃ]
αναβάσοι του θειοὺ.

F. 38v, l. 4. (καὶ) ἀλῷς· (λείωσον) το θείον (καὶ) βράσ(ὸν) 5.
αυτ[ὸ]· επί πῦρός χαυνοὺ — (καὶ) γὲνίσετε ☿
κἀθαρότατος.

l. 12. ['Α]νἄβασ(ης) θειόυ· (καὶ) λεύκασ(ης)· L, 1.
λάβ[ε] θείου απὺροῦ Ħ δ' — (καὶ) είσθι ὅτι ο τὶθὴς
ὄξôς μετα τὶτάνοὺ ασβε̆στοῦ· (καὶ) μετα ταυτ[ης]
(δι)νθῆθὴ· <ε> (ἐστὶ) κάλιον.

F. 39, l. 5. αλὴ ανἄβασ(ης) θειόυ· (καὶ) λεύκωσ(ης)· 2.
λἄβέ θείου (δι)αύγοὺς Ħ α' (καὶ) τρίψôν εισχυρώς
επι μᾶρμάρου ὦς ἡρητ[αι] (καὶ) φύλἀξῶν· εἰς
τô ἐργὰσε.

F. 39v, l. 2. (καὶ) ἀλῶς· λάβὲ θίου κυτρὶνοὺ· (καὶ) τίταν(ὸν) 3.
ασβέστοῦ· ανα ἴσον — (καὶ καλώς τετριμένον·
ὀφὲλιμ(ὸν) (ἐστὶν) αυτοὶς.

l. 9. ['Ε]ρύθρὼσ(ης) θειόυ· λἄβὲ ἀρσένικὼν ἐρι- LI.
θρ(ὸν)· (καὶ) κύτρινον· (καὶ) θίον ανὰ· (καὶ) τρι
ψων — πλὴν ἐστὸ τὸ πὺρ μαλακὼν· (καὶ) γίνετε
ἐριθρ(ὸν) κἀλ(ὸν).

φλεγματικοὺ· (καὶ) θὲς αυτὼ εν ἀγγίω — (καὶ) φύλαξὼν αυτὼ· ἑὼς οὺ καλέσοι σε χρία.

l. 13. ετέρα ανάβασ(ης) αυτοὺ· (καὶ) ερύθρὼ- LXI.
σ(ης)· λάβε λίθον αιματιτον — (καὶ) αναβίσετε αιρυθρ(ὸν) φύλαξον αυτὼ.

l. 20. |Λ]εύκασεις αλὼς αμανιακοὺ· (λείωσον) αυ- LXII.
τὼ μετα ἰσοῦ ἅλατος· (καὶ) ὀλίγοὺ ἐκ τ(ης) εκ τ(ης) εντεροιὼνὴς — (καὶ) στρέψων τ|ὰ] ἀνῶ επι κάτω γ' · (καὶ) ἐξέρχετ[αι] ὡς χιὼν.

F. 45, l. 3. |'Α]πᾶλὴνσεις αλὸς αμανιακοὺ· θὲς το αμα- LXIII.
νιακ(ὸν) ἅλας· ει[ς] ζὼμ(ὸν) κρῶμί(ὸν) λεύκ(όν)· εν αγγίω — ὡς ποτιζετε μετα τοῦ υδατος των κρὸμίῶν πλὶσει· (καὶ) ἐριθρένετ[αι].

l. 9. [Λ]ύσ(ης) αλὸ'ς αμων(ιακοῦ)· (λείωσον) αυτὸ LXIV, 1.
(καὶ) θὲς εις ἀγγος πύλυνον (καὶ)ν(ὸν)· (καὶ) το ἀγγος θὲς — καὶ ευρίσεῖς αυτῶν αναλἐλύμένον ὥς ὕδωρ.

l. 11. (καὶ) ἄλως· ιστέῶν ὅτι όταν γἔνιτ[αι] το ἀμω- 2.
ν(ιακὸν) ἀλᾶς κἄτοχ(ὸν)—τοῦ ἀρσἐνικοὺ ποτὶζετε.

F. 45v, l. 3. ["Ε]φειμὲν εξ αρχ[ῆς] τοῦ πὲρι πνεύμάτ(ὸν) LXV, 1.
λόγοὺ τρισα ποὔ ειναί τα πνεὔματα· μεταλοικὰ· φυτικὰ· (καὶ) ζωτικά — εν τῆ κολόκίνθη· γὴ μέλενα (καὶ) ξειρὰ.

l. 16. ἡ πρὣτη οἠν ἡ καταστὰλαξης· ἠγ[ουν] ηνοτὴς 2.
— (καὶ) τούτο· ὑδώρ καλύτε ὕδῶρ ζὼῆς.

F. 46, l. 1. ὕδωρ ζωὴς· εκ τούτοὺ του ύδατος τα πνεύματα 3.
λύωντ[αι] σῆνπίγνηντ[αι]· κὴροήντ[αι] (καὶ) κατεχωντ[αι] — εἶτα εισχυρῶτέρος. εὼς ού ξιρανθὴ λίαν (καὶ) τα εξείς. — Titulus ὑδὼρ ζῶῆς et in marg. super. praemissum est.

F. 46v, l. 16. [Ο]ικονὸμία των ωὼν· τελία· λάβε απ αυτού LXVI, 1.
όσον θέλης· (καὶ) χόρισον τα λευκὰ εἰς κολοκὴνθει — ὣς είδὼρ σαποῦνίου· ἀρ(ὸν) αυτὼ· ἐκίνω ὀνομαζετε πύρ εισχυρ(ὸν).

l. 17. γίνετ[αι] δὲ (καὶ) άλως εκβῶλη τοὺ αιλἔου· 2.
δὶῶων· λάβε δὲκα κορκοὺς ὡών — ἐπ αυτά πάχύτιτα τινὰ· ρίψών αυτὴν (καὶ) λάβε το καθαρ(ὸν).

F. 47, l. 4. ἀυτὴ (ἐστὶν) ἡ λὴσεῖς τον ὼν τοῦ ὤξους· 3.

καλὼς — ὅσôν ἆρκι εις οφθάλμ(ὸν)· (καὶ) μετἀγι αυτὼ εις ☌.

F. 37, l. 14. Περι θειόυ· (καὶ) τ(ης) αυτου οικονôμίας· XLIX, 1.
(καὶ) πλίσεὼς· (καὶ) αναβὰσεως· τὼ θείῶν σὅμὰ (ἐστὶν) ελἐὄδὲς· σηντεθειμένον μετα γὴς λεπτὸμεροὺς· (καὶ) πλίρεις ὕδατος τουτο γάρ (ἐστιν) ὅπερ σηνάγι τα σώματα πάντ[α] (καὶ) συμίγνῆ. — Margini ext., post mediam pag., signa adpicta sunt sex metallorum solidorum.

F. 37v, l. 20. αλὼς θειόυ μι (καὶ)όμένου ποιόισ(ης)· 2.
τρίψων θείον κείτρινον· (καὶ) χὕσον ἐπάνω ὐ. αυτοὺ ὄξὸς οἰνου είσχυροὺ — ἀρκτέôν δὲ ἅ ἐκ τ(ης) ἐμπρέποὺς· ἐκάστῶ αυτὼν πρόπλίσεως.

F. 38, l. 10. θείου κάθαρσ(ης)· εν τ(ης) τελοιοις 3.
ἐργοις· λἅβέ εκ θείου απύρου· ὅσôν θέλεις — ἑὼς ούτος γενίσετε· (καὶ) φυλᾶξôν εις το ἐργôν σοὺ· — Margini ext., in media fere pag., manus adpicta est, et : θἶου — postea : κα[θαρσις ἐν] τε[λείοις ἔργοις].

l. 18. 'Αλὸς πλίσ(ης) θείου· λὰβέ εκ τοῦ θειόυ· 4.
ὅσôν θέλης — ὀλίγον τιτἄνου ᾶσβέστου· εν τ[η] αναβάσοι του θειοὺ.

F. 38v, l. 4. (καὶ) ἀλῶς· (λείωσον) το θείον (καὶ) βράσ(ὸν) 5.
αυτ[ὸ]· επί πῦρός χαυνοὺ — (καὶ) γἐνίσετε ☌ κἀθαρότατος.

l. 12. ['Α]νἄβασ(ης) θειόυ· (καὶ) λεύκασ(ης)· L, 1.
λάβ[ε] θείου απὺροῦ ♄ δ'— (καὶ) εἰσθι ὄτι ο τὶθὴς ὄξὸς μετα τὶτάνοὺ ασβἔστοῦ· (καὶ) μετα ταυτ[ης] (δι)νθῆθὴ· <ε> (ἐστὶ) κάλιον.

F. 39, l. 5. αλὴ ανάβασ(ης) θειόυ· (καὶ) λεύκωσ(ης)· 2.
λᾶβέ θείου (δι)αύγοὺς ♄ α' (καὶ) τρίψôν εισχυρώς επι μᾶρμάρου ... ὣς ἠρητ[αι]· (καὶ) φύλἀξῶν· εἰς τô ἐργἀσε.

F. 39v, l. 2. (καὶ) ἀλῶς· λάβὲ θίου κυτρὶνοὺ· (καὶ) τίταν(ὸν) 3.
ασβέστοῦ· ανα ίσον — (καὶ· καλώς τετριμένον· ὀφὲλιμ(ὸν) (ἐστὶν) αυτοὶς.

l. 9. ['Ε]ρύθρὼσ(ης) θειόυ· λἅβὲ ἀρσένικὼν ἐρι- LI.
θρ(ὸν)· (καὶ) κύτρινον· (καὶ) θίον ανὰ· (καὶ) τρι ψων — πλὴν ἐστὸ τὸ πὺρ μαλακὼν· (καὶ) γίνετε ἐριθρ(ὸν) κάλ(ὸν).

φλεγματικοῦ· (καὶ) θὲς αυτὼ εν αγγίω — (καὶ) φύλαξων αυτὼ· έὼς οὺ καλέσοι σε χρία.

l. 13. ετέρα ανάβασ(ης) αυτοὺ· (καὶ) ερύθρωσ(ης)· λάβε λίθον αιματιτον — (καὶ) αναβίσετε αιρυθρ(ὸν) φύλαξον αυτὼ. LXI.

l. 20. [Λ]εύκασεις αλὼς αμανιακοὺ· (λείωσον) αυτὼ μετα ίσοῦ άλατος· (καὶ) ὀλίγοὺ ἐκ τ(ης) εκ τ(ης) εντεροιώνὴς — (καὶ) στρέψων τ[ὰ] άνῶ επι κάτω γ'· (καὶ) ἐξέρχετ[αι] ὼς χιὼν. LXII.

F. 45, l. 3. [Ἀ]πἄλὴνσεις αλὸς αμανιακοὺ· θὲς το αμανιακ(ὸν) ἀλας· ει[ς] ζῶμ(ὸν) κρῶμί(ὸν) λεύκ(όν)· εν αγγίω — ὡς ποτιζετε μετα τοῦ υδατος τὼν κρὸμίὼν πλὶσει· (καὶ) ἐριθρένετ[αι]. LXIII.

l. 9. [Λ]ύσ(ης) αλὸ'ς αμων(ιακοῦ)· (λείωσον) αυτὸ (καὶ) θὲς εις ἀγγος πύλυνον (καὶ)ν(ὸν)· (καὶ) τὸ ἀγγος θὲς — καὶ ευρίσεῖς αυτῶν αναλἑλύμένον ὥς ὕδωρ. LXIV, 1.

l. 11. (καὶ) άλως· ιστέὼν ὅτι όταν γἔνιτ[αι] το ἀμων(ιακὸν) ἀλᾶς κἄτοχ(ὸν)—τοῦ ἀρσἐνικοὺ ποτὶζετε. 2.

F. 45ᵛ, l. 3. [Ἔ]φειμὲν εξ αρχ[ῆς] τοῦ πὲρι πνεύμάτ(ὸν) λόγοὺ τρισα ποῦ ειναί τα πνεὔματα· μεταλοικὰ· φυτικὰ· (καὶ) ζωτικά — εν τῆ κολόκίνθη· γὴ μέλενα (καὶ) ξειρὰ. LXV, 1.

l. 16. ἡ πρὥτη οἠν ὴ καταστὰλαξης· ήγ[ουν] ηνοτὴς — (καὶ) τούτο· ὑδὼρ καλύτε ὔδῶρ ζώὴς. 2.

F. 46, l. 1. ὕδωρ ζωὴς· εκ τούτοὺ του ύδατος τα πνεύματα λύωντ[αι]· σῆνπίγνηντ[αι]· κὴροήντ[αι] (καὶ) κατεχωντ[αι] — εἶτα εισχυρῶτέρος. εὼς ού ξιρανθὴ λίαν (καὶ) τα εξείς. — Titulus ύδὼρ ζῶὴς et in marg. super. praemissum est. 3.

F. 46ᵛ, l. 16. [Ο]ικονὸμία των ωὼν· τελία· λάβε απ αυτού όσον θέλης· (καὶ) χόρισον τα λευκὰ είς κολοκῆνθει — ῶς είδώρ σαποῦνίου· άρ(ὸν) αυτὼ· ἐκίνω ὀνομαζετε πύρ εισχυρ(ὸν). LXVI, 1.

l. 17. γίνετ[αι] δὲ (καὶ) άλως εκβῶλη τοὺ αιλἕου· δὶῶων· λάβε δὲκα κορκοὺς ώών — ἐπ αυτά πάχύτιτα τινὰ· ρίψών αυτὴν (καὶ) λάβε το καθαρ(ὸν). 2.

F. 47, l. 4. ἀυτὴ (ἐστὶν) ἡ λὴσεῖς τον ὼν τοῦ ὤξους· 3.

<ἀ>λὰβέ απο τα λευκὰ των ωὼν (καὶ) ανάβιβασ(ὸν) μετὰ κόλοκίνθης· (καὶ) ἰάμβικος — (καὶ) χὥσον ύπο κόπρ(ὸν)· επι(δὶ) λίετε ουτος ὔδωρ τῶν ωὼν.

l. 11. τιτάνόσεις δε των ωὼν γίνετε ουτο· θες τοὺς φλιοὺς τὼν ωὼν είς ύδῶρ — ἡ εως ού λευκὼτατα γίνοντ[αι]. τότὲ ἑχε εις τίταν(ὸν) τοῦς φλοιοὺς των ωὼν. 4.

l. 18. λύσεις δὲ του τετιτανομένοῦ φλιοὺ ούτ[ω]· λάβὲ απο τὴς ἐθὰλης τὼν φλιῶν τῶν ωὤν ⊰'α' S''· (καὶ) (λείωσον) μετὰ λευκοὺ ὕδατὸς ωὥν τού αναβιβὰσθέντ(ος) — (καὶ) χὥσὸν ύπο κὸπρ(ὸν) 𝛿 𝛿 ζ'· (καὶ) λύετε φίλατε αυτὼ. 5.

F. 47ᵛ, l. 2. ἡ λάβε τίταν(ὸν) ωὥν μέρος α'· (καὶ) αλὼς αμων(ιακοῦ) μέρὸς α' (καὶ) αὔξισην· (καὶ) μαλακότιτα· ἐν ετέρη σκληρὸτιτα. 6.

l. 8 καὶ ἑ τιτὰνοι τῶν ωὼν· κατέχοὺσην τὰ ἐλεα — ὅπἓρ εις αἔρὼς (καὶ) πυρὸς τάξην· μερίζετε. 7.

l. 13. [Σ]ῆμίὂν δέ τι ὅτι (δι) αέρὸς οικὸνομοὔσην οι φοιλόσοφοι τα ωὼα — (f. 48ᵛ) γίνεται ύδωρ εριθρ(ὸν) (καὶ) ύδὼρ ἀλον εις αἰὥνιὼν ελεξίρ. LXVII, 1.

F. 48ᵛ, l. 5. Τω οἠν αιρυθρὼ ὺδωρ γίνετε ούτ[ω]· λάβε κροκοὺς ὼὼν· ὅσοὺς θέλης· (καὶ) (λείωσον) ἐπιμέλὼς — ὥ μετα τάυτα γένίσετε μέλεν· ὥς (καὶ) καὔμένον. 2.

l. 11. ὕδωρ ἐριθρὼν αναλυθὲντον γίνετε ἐκ·κρὸκὼν· ωὼν ἐκζεσμένον· (καὶ) ατρὰμέντου ηριθρὼμένου — ἐν αυτὼ στρἔφετε· εις αλῆθὴ ☌. 3.

l. 19. ὕδὼρ εις ελεξίρ αιὼνιων γίνετ[αι]· εκ των λευκὤν τ(ὸν) ὼὼν ούτ[ω]· λἄβὲ λευκὰ ωὼν πολὴν πόσον ἔχωντ[α] σπέρμα ἐν ἑαυτοὶς· (καὶ) τιθὴ επι ☾ ⌶ καθαρ(ὸν)· στράφὶσετε εις χρῶμα ☌ αιώνιων. 4.

F. 49ᵛ, l. 6. [Π]ερει τ(ης) οικονὸμιας τῶν λεπὶρών των ωὼν· λάβε ♄ β τιτάνου ωὼν· (καὶ) α' ♄ αλὼς ἀμων(ιακοὺ) — τῶν πν[ευμάτ]ων. τῶν εξιρειμένον· ἀτικὰρ τἔλιων. LXVIII, 1.

F. 50, l. 19 [Ὕ]δῶρ ανίμάλε· ἤγ[ουν] ἐκ μερ(ὸν) ζὥῶν· γίνετ[αι] ούτω· λἄβέ τρίχ(ας) καλές (καὶ) μέλἀνες· 2.

νίτρᾶ (καὶ) τα | λοιπὰ. Quibus haec subiecta sunt, l. 10 : ἢ λὰβὲ χαλκὰνθ(ὸν) (καὶ) πὄτισ(ὸν) - ὑπο κόπρ(ὸν) 6 6 γ′ (καὶ) λύετε.

l. 11. (καὶ) ἀλῶς. [Κ]ὰθάρσ(ης) ατράμἐντοῦμ· λἄβε ατρᾶμεντου μέρος α′· (καὶ) λύσδν εν τετραπλασιονι αυτοὺ ὀύρῶ (καὶ) ἀπὄθοὺ αυτὼ ὸτι καλως (ἐστὶν) ωκονδμιμένον. 6.

l. 16. ὕδῶρ δὲ χαλκάνθού γίνετε ουτώ· λάβε χαλκυνθον ὄσον θέλεις (καὶ) βὰλε̃ — (καὶ) τουτο καλὔτε· βαλὰνιὸν τὴς ιατριας· εχεις το περι ατρᾶμερτοὺ λογ[ον] πλιρὲστατ[ον] 7.

F. 58, l. 16. [Π]ερι στιπτιριὼν· αι στιπτιριαι ὥμι(ος) τεις ατρᾶμεντοις — επι λύθου μᾶρμάρου· εν τόπο ψυχρὼ (καὶ) υγρὼ. LXXIII, 1.

F. 58v, l. 16. (καὶ) ἀλὼς· λάβὲ στιπτιρίαν όσιν θελης· (καὶ) τίθι εν αγγὶω ιελίνω — (καὶ) λέγετε ὑδώρ στιπτιρίας. 2.

F. 59, l. 4. ἐλἐών δε στιπτιρίας· γίνετ[αι] ούτ[ω]· λὰβὲ στιπτιρίαν λευκὴν — το λεὺκ(ὸν) μετὰγι εις ερυθρ(ὸν)· (καὶ) πλιθίνη ὲν σώμα. 3.

l. 13. [Π]ερι φοραχίον βοράχια πάντ[α] είναι λέγοντ[αι] - (καὶ) σφιριλὰτισὶν σινεργὶ. LXXIV, 1.

l. 20. ευτρέπὶζετε δὲ ούτω· τεθύτω πρὸ βραχὴ μετὰ όστράκοὺ· επι πυρὸς — πλὴν ενὸς μόνου μνειτ σθεν· τα ὰλα παρὶσδμεν. 2.

F. 59v, l. 15. υλὸς βοραχίον. <α>λἄβε στιπτιρίας στρὸγκιλὴς Ђ α′· (καὶ) λύσδν εν χύτμα (καὶ)νὴ μετα ολίγ[ου] αιλὲοῦ παλέοὺ — γίνοντε δὲ (καὶ) ἕτερα βὸράχια· αλ[λ] ουκ αξιὸλὸγὰ σοι<ν>όντ[α]. 3.

F. 60, l. 1. [Ε]υτρέπισεις μαγνισιας· μαρ(καὶ)σίθας. (καὶ) κασμίας ἠτουν τουτίας· λάβέ εξ ὶσοὺ αυτον ἡ θελίσ(ης) (καὶ)καθὰρμένου μέρος α′ — (καὶ)λευκανθίσετε καλίστος. LXXV, 1.

l. 16. λευκἄνης δε τὴν μάγνισίαν οὔτω· λαβὼν μαγνισίαν (καὶ) ἀλάς αμω(νιακὸν)· ανὰ· βάλε είς αγγιόν ὸστράκηνον — πάντ[α] μαλάσι· πάντ[α] λευ(καὶ)νι· (καὶ) αυτον τον θr· (καὶ) τ(ὸν) ίελον. 2.

F. 60v, l. 1. ἀλώς· (λείωσον) τ(ην) μαγνισίᾶν· (καὶ) πλίνὸν 3.

<ἀ>λὰβέ απο τα λέυκὰ των ωὼν (καὶ) ανάβιβασ(ὸν) μετὰ κόλόκίνθης· (καὶ) ἰάμβικος — (καὶ) χώσον ὑπο κόπρ(ὸν)· επι(δὶ) λίετε ουτος ὕδωρ τῶν ωὼν.

l. 11. τιτάνὸσεις δε των ωὼν γίνετε ουτο· θες τοὺς φλιοὺς τὼν ωὼν είς ὑδῶρ -- ἡ εως ού· λευκὼτατα γίνοντ[αι]. τότὲ έχε εις τίταν(ὸν) τοῦς φλοιοὺς των ωὼν. 4.

l. 18. λύσεις δὲ του τετιτανομένοῦ φλιοὺ ούτ[ω]· λάβέ απο τὴς ὲθὰλης τὼν φλιῶν τῶν ωὤν ⲥ′α′ S″· (καὶ) (λείωσον) μετὰ λευκοὺ ὕδατὸς ωὤν τού αναβιβᾶσθέντ(ος) — (καὶ) χὤσὸν ὑπο κὸπρ(ὸν) 6 6 ζ′· (καὶ) λύετε φίλατε αυτὼ. 5.

F. 47v, l. 2. ή λάβε τίταν(ὸν) ωὤν μέρος α′· (καὶ) αλὼς αμων(ιακοῦ) μέρός α′ (καὶ) αὔξισην· (καὶ) μαλακότιτα· ὲν ετέρη σκληρὸτιτα. 6.

l. 8 καὶ ἐ τιτὰνοι τῶν ωὼν· κατέχοὺσην τὰ ἐλεα — ὄπε̃ρ εις αἔρῶς (καὶ) πυρὸς τάξην· μερίζετε. 7.

l. 13. [Σ]ῆμίδν δέ τι ὄτι (δι) αέρὸς· οικὸνομοὔσην οι φοιλόσοφοι τα ωὼα — (f. 48v) γίνεται ὑδωρ εριθρ(ὸν) (καὶ) ὑδὼρ ὰλον εις αἰὤνιῶν ελεξίρ. LXVII, 1.

F. 48v, l. 5. Τω οἠν αιρυθρὼ ὺδωρ γίνετε ούτ[ω]· λάβε κροκοὺς ὡὼν· ὄσοὺς θέλης· (καὶ) (λείωσον) ἐπιμἐλὼς — ὤ μετα τάυτα γένίσετε μέλεν· ὤς (καὶ) καὔμένον. 2.

l. 11. ὕδωρ ἐριθρὼν αναλυθὲντον γίνετε ἐκ κρόκὼν· ωὼν ἐκζεσμένον· (καὶ) ατρὰμέντου ηριθρὼμένου — ἐν αυτώ στρἔφετε· εις αλῆθὴ ♂. 3.

l. 19. ὕδὼρ εις ελεξίρ αιὼνιων γίνετ[αι]· εκ των λευκὤν τ(ὸν) ὡὼν ούτ[ω]· λἄβὲ λευκὰ ωὼν πολὴν πόσον έχωντ[α] σπέρμα ἐν ἐαυτοὶς· (καὶ) τιθὴ επι ☾ ⌶ καθαρ(ὸν)· στρἀφὶσετε εις χρῶμα ♂ αιώνιων. 4.

F. 49v, l. 6. [Π]ερει τ(ης) οικονὸμιας τῶν λεπὶρὼν των ωὼν· λάβε Ђ β τιτάνου ωὼν· (καὶ) α′ Ђ αλὼς ἀμων(ιακοὺ) — τῶν πν[ευμάτ]ων. τῶν εξιρειμένον· άτικὰρ τὲλιων. LXVIII, 1.

F. 50, l. 19 [Ὕ]δῶρ ανίμάλε· ἤγ[ουν] ἐκ μερ(ὸν) ζὤῶν· γίνετ[αι] ούτω· λἄβέ τρίχ(ας) καλές (καὶ) μέλὰνες· 2.

νίτρâ (καὶ) τα | λοιπὰ Quibus haec subiecta sunt, l. 10 : ἢ λὰβὲ χαλκὰνθ(ὸν) (καὶ) πὄτισ(ὸν) - ὑπο κόπρ(ὸν) 6 6 γ' (καὶ) λύετε.

l. 11. (καὶ) ἀλῶς. [Κ]ὰθάρσ(ης) ατρὰμὲντοῦμ· λἄβε ατρâμεντου μέρος α'· (καὶ) λύσôν εν τετραπλασιονι αυτοὺ ὀύρῶ (καὶ) ἀπὄθοὺ αυτὼ ὸτι καλως (ἐστὶν) ωκονôμιμένον. 6.

l. 16. ὕδώρ δὲ χαλκάνθού γίνετε ουτώ· λἄβε χαλκανθον ὄσον θέλεις (καὶ) βὰλê — (καὶ) τουτο καλὔτε· βαλὰνιὸν τὴς ιατριας· εχεις το περι ατρâμερτοὺ λογ[ον] πλιρὲσται[ον] 7.

F. 58, l. 16. [Π]ερι στιπτιριὼν· αι στιπτιριαι ὤμι(ος) τεις ατρâμεντοις — επι λύθου μâρμάρου· εν τόπο ψυχρὼ (καὶ) υγρὼ. LXXIII, 1.

F. 58ᵛ, l. 16. (καὶ) ἀλὼς· λάβὲ στιπτιρίαν όσιν θελης· (καὶ) τίθι εν αγγὶω κλίνω — (καὶ) λέγετε ύδώρ στιπτιρίας. 2.

F. 59, l. 4. ἐλέών δε στιπτιρίας· γίνετ[αι] ούτ[ω]· λὰβὲ στιπτιρίαν λευκὴν — το λεὺκ(ὸν) μετὰγι εις ερυθρ(ὸν)· (καὶ) πλιθίνη ἐν σώμα. 3.

l. 13. [Π]ερι φοραχίον βοράχια πάντ[α] είναι λέγοντ[αι] (καὶ) σφιριλὰτισὶν σινεργὶ. LXXIV, 1.

l. 20. ευτρέπῖζετε δὲ ούτω· τεθύτω πρὸ βραχὴ μετὰ όστράκοὺ· επι πυρὸς — πλὴν ενὸς μόνου μνειτσθεν· τα ὰλα παρὶσôμεν. 2.

F. 59ᵛ, l. 15. υλὸς βοραχίον. <α>λἄβε στιπτιρίας στρὸγκιλὴς ♄ α'· (καὶ) λύσôν εν χύτρα (καὶ)νὴ μετα ολίγ[ου] αιλὲοû παλέοὺ — γίνοντε δὲ (καὶ) ἕτερα βὸράχια· αλ[λ] ουκ αξιὸλὸγὰ σοι<ν>όντ[α]. 3.

F. 60, l. 1. [Ε]υτρέπισεις μαγνισιας· μαρ(καὶ)σίθας. (καὶ) κασμίας ὴτουν τουτίας· λάβέ εξ ὶσοὺ αυτον ὴ θελίσ(ης) (καὶ)καθὰρμένου μέρος ἁ' — (καὶ) λευκανθὶσετε καλίστος. LXXV, 1.

l. 16. λευκἄνης δε τὴν μάγνισίαν οὔτω· λαβὼν μαγνισίαν (καὶ) ὰλάς αμω(νιακὸν)· ανὰ· βὰλε είς αγγίόν ὀστράκηνον — πάντ[α] μαλάσι· πάντ[α] λευ(καὶ)νι· (καὶ) αυτον τον θε· (καὶ) τ(ὸν) ίελον. 2.

F. 60ᵛ, l. 1. ἀλώς· (λείωσον) τ(ην) μαγνισίâν· (καὶ) πλίνὸν μετα ὺδατος· εὼς οὺ εξέλθι πàσα ἡ μελανία αυτὴς — απο τον συνβένόντ(ὸν) αυτὸν (καὶ) ὺποφὲροιτο πὺρ. 3.

F. 61, l. 1. απαλὔνετ[αι] δέ ἣ μαγνησία ούτ[ω]· (λείωσον) (καὶ) πλίνόν μετα ύδατος — (καὶ) ὼς επίοισὰς εις την οἶκονôμίαν τ(ης) μαγνισίâς ούτω ποιοισôν (καὶ) εις τήν μαρκαίσιθαν. 4.

l. 19. [Κ]αθâρσ(ης) τ(ης) μαρ(καὶ)σίθâς (ἐστὶν) αυτη· τὴς λευκὴς πύρὸσὸν (καὶ) βάψôν εἰς ὄξος — (καὶ) βάφε εις τουτο το ὔδῶρ πôλλὰκοις· (καὶ) λευ(καὶ)νετε· (καὶ) ἃπαλύνετε. LXXVI.

F. 61ᵛ, l. 9. [Ο]ικόνομὶα τ(ης) κὰδμίας· ηγ[ουν] τ(ὴς) τουτίας· (ἐστὶν) αύτη· λαβὸν το τιούτον πρἄσηνον· κὸπάνισόν — (καὶ) ψύξον· (καὶ) φύλαξον εις την χριὰν σοὺ. LXXVII.

l. 17. [Π]ερι του τὰλκοû· ἀμελξεις του τάλκου· χῶρισόν αυτόν κατα λὲπτ(ὸν) λεπτ(ὸν) (καὶ) κόπάνισôν — εἰς ύδωρ τ(ης) τιτάνοû τον κλάδον· τὴς ξύρὰς κυὰμοὺ· (καὶ) γίνετ[αι] κόνης. LXXVIII, 1.

F. 62, l. 9. αἰθάλὼσ(ης) τ(ης) τάλκου· λὰβὲ αυτο (καὶ) βάλε εις ὔδῶρ γλυκὴ 6 6 γ' — (καὶ) γὶνόσ(και) ὸτι τὸυτω ανιστὰ τὸν ☽· (καὶ) τὸν ♄· (καὶ) (τὸν) ♀. 2.

l. 16. [Ἄ]λη τιτανοσ(ης)· (καὶ) οιδατοπόιοισοις· (λείωσον) ἀλὰς κοινὸν μετα όξους· ἐξ οὺ ποιόισον πάτ(ὸν) — ὄ μετατεθὲν ἐν λάκῶ ψυχρὼ πὲποιοιμένω· ἐκ γ(ης) ζαβοûλίνὴς (καὶ) λυθίσετε. 3.

F. 62ᵛ, l. 2. ὰλος· (λείωσον) ὰυτὸν (καὶ) βάλε εις χύτρâν (καὶ)νὴν· (καὶ) χὔσôν επ αυτὴς απο τοû ούρους του όκονὸμὶμένου — (καὶ) αυτη (ἐστὶν) ὴ λύσ(ης) αὖτού. 4.

l. 4. πὔξης του τὰλκοὺ τοὺ ὴ(δι) λὲλυμένου· λἄβὲ απ αυτού μέρος α' — (καὶ) χαυνὸθὴ· ψυχρανὸν (καὶ) ευρίσεις αυτὸν άργιρον. 5.

l. 10. χόνευσεις τάλκοû· λαβὼν τὰλκον λὲλυμένον βάλὲ αυτὼ εις αγγιων (καὶ) χύσον — (ἐστὶ) γὰρ χρίας καλὴς. 6.

l. 16. λάβων τάλκον λέλυμένον ογγ. α' βάλε εἰς χὥνην — είτα χύσον αυτ[ο] ὄποῦ θέλης. 7.

l. 19. βαφὴ της τάλκοῦ κιτρινίζουσα· λάβέ μερι 8.

μᾶρ(και)σίθας· χρισιζούσεις· (καὶ) ἴσὸν αυτοι
αρσενικοὺ κυτρίνον — (καὶ) φύσισον αυτὸ (και)
ἐξέρχετ[αι] ως ☌.
F. 63, l. 12. [Π]οίοισ(ης) τ(ης) τάλκοὺ εις ὕδῶρ· 9.
λάβὲ απο της τάλκοῦ τῆς εἱλκῦομένης — (καὶ)
πάντα τα σόμα τατα (και)καθἀρμένα.
F. 63ᵛ, l. 15. [Λ]εὺκασεις (καὶ) λὶσ(ης) λιθάρ)· (λείωσον) LXXIX.
αυτὸν μετα ἴσοῦ ἅλατος· ζὺμισ[ον] (και) πλινὸν·
μετα lacuna εἰς ἀγγος — (και) εν τι τοῦ) πίξὴ
ἐργα θαῦμασια.
F. 64, l. 13. [Π]έρι τοῦ ♀· λάβὲ ἀγγως ♀· (καὶ) χρίσον τα LXXX, 1.
ἔνδόν αυτοὺ μετα μέλιτος — ἰτα ανἅστρεψόν
αυτώ (καὶ) εὑρίσείς πλιρεις ιοὺ.
l. 19. λευκασείς του αυτοὺ ιοὺ τρίψῶν αυτὸν μετὰ 2.
ἅλατος· εἶτα στρὅσὸν — (καὶ) ανάβασ(ὸν) αυτὸν
(καῖ) αναβἕνη λευκὸς.
F. 64ᵛ, l. 3. λὺσης δὲ αυτοὺ ει[ς] ὑδῦρ (ἐστιν) αυτι· 3.
ράν(ὸν) αυτῦν ὄξος ϛ ϛ ζ'· (και) θὲς εἰς ἀγγος —
ὑελινον· ἀσφαλίσας τὰς ἁρμογὰς (καὶ) σταλασι
πράσιν(ὸν) ὼσι σμάρ(δι).
l. 10. [Π]ερι υὲλοῦ (και) τῆς) [εἰς] ὺδωρ λύσεὼς LXXXI.
αυτοὺ· θὲς εἰς ι' ♄ υέλοὺ δ' ♄ ἅλος αμα(νιακοῦ)
— (και) τον κρίσταλον (καὶ) τον ιακῆνθόν λίθον·
(καὶ) τὸ κοράλιον.
F. 65, l. 6. [Π]ερὶ (δι)αφόρὸν αιλὲὼν· ιστἕὼν ότι LXXXII, 1.
ἔλεόν εκ πάσεις οὐσίας (δι)νατ[αι] γενὲσθε· εκ
ξύλ(ὸν)· πετρὼν· ωὼν· τριχ(ὸν)· αιμὰτων· (και)
ὰπαξαπλως παντ[ων]· — (και) οὺτ[ω] ποιοισον·
γ' ἢ δ'. (και) ἐξης έλεῶν κείν(ὸν) (δι)ὸρθὸμένον.
l. 13. ἐλεῶν μελανθίου σιτοῦ (καὶ) κροκὸν ωὼν· 2.
λὰβὲ εκ πάντ[ων] ανα· (καὶ) ὀλμόκόμισὸν —
απὸβὰλη την μελανίαν (και) την τρίξην.
l. 17. [Ἔ]λεων τοὺ θίου ούτω γίνετε· λάβὲ 3.
κροκούς ωὼν κδ'· (και) θείου απυροῦ· καλως
τετριμεν(ὸν) ογγ· β'· (καὶ) θὲς — (και) (ἐστὶν)
αναγγέον εν τ(ης) ὲργης τ(ης) τέχνῆς· τὶθετε γὰρ
μέρῶς επι μέροι ♄· λευκοὺ (καὶ) κἀθαροὺ.
F. 65ᵛ, l. 3. [Ἔ]λέων ταρτἅρου γίνετε ούτω· λάβε 4.
τάρταρ(ὸν) όσον θέλῆς· ἢ (δι)νὶσι ευρὴν ἰνοῦ

λευκοὺ — (καὶ) (δι)αβατικότατον (και) οξὴ τὸ αυτω
οὺν (και) έλαιων του ταρτάρου· (καὶ) ὺδωρ
λὲγετε.
l. 10. [Ὕ]δῶρ ακετοὺμ· ἡγ[ουν] οξὺ· όυτω LXXXIII, 1.
γίνετε· λάβὲ αλὼς κοινοὺ προηυτρεπείσμένοῦ·
(και) λὲλυμένου—μετ αυτοῦ κίρὼσ(ης) (χνωῶδι).
οψι (δι)ναμήν (και) θαυμάσιον.
l. 15. [Ὕ]δῶρ αλὸς κοινοὺ· λάβὲ ύδωρ αλώς κοινοὺ 2.
ί βούλοι ποιόσὲ πιεισὸν ἁλὰς — ύδατος καθαροὺ·
(και) (δι)απάλου· (δι)ήνθυσὸν· (καὶ) φίλαξον εις
τὰς χρίας·
F. 66, l. 4. [Ὕ]δῶρ κὰλιστον εἰς τὰς κυρὼρεις· συντε- 3.
λοῦν· λείσον ατρὰμεντοὺμ καλ(ὸν) εις τετράπλα-
σίονα αυτοὺ ύδωρ γλυκὴ (και) καθαρ(ὸν) —
(και)· ἐργασὲ μετ αυτοὺ εις πάσας τας κηρώσης.
l. 18. [Ὕ]δὼρ λυτικὸν σὼμὰτων (καὶ) πνευμάτον 4.
αυτώ γίνετε· λάβε αλὸς αμων(ιακοῦ) — ἐν
πάσεις ούτε ἐν βαλανιῶ· ουτ εν κόπρῶ.
l. 14. [κ]απίτὲλὸν λιόν πάντ[α] τα μέτὲλα είς 5.
ὕδῶρ· λἄβἒ στἄκτην — (και) λύθίσετε εἰς ύδῶρ
θερμ(ὸν).
l. 19. [Ὕ]δωρ γλυκη της τέχνης· λάβε ὕδῶρ 6.
καθαρ(ὸν) (καὶ) ἔψὲ — (και) φίλαξον εις τάς
χρίας.
F. 66ᵛ, l. 1. [Ὕ]δῶρ τ[ου] ούρόυ των πεδ(ων)· λάβὲ 7.
οὖρ(ὸν) πεδ(ὸν) πἑφιλἄγμένον — (καὶ) φυλαχ-
θύτω εις ἐργα.
l. 6. [Ὕ]δῶρ ἕνωσεῶς· (καὶ) λίσεῶς παντ[ων]· 8.
λίον τ[ὸ] τὰλκὸν (καὶ) (λείον) λίθους αρί-
στός· λάβε στιπτιρίαν ✳· (καὶ) ἀλκαλὴ μέρος τὶ
— αυτο λυεί<εί> (καὶ) ἐνει (?) πάντα.
l. 14. [Ὕ]δῶρ λύᾶν καλ(ὸν)· συντελιοὺν εις 9.
κὺρῶσην θίου· (καῖ) ἀρσἔνικοὺ· λὰβ[ε]
στιπτιρίαν ✳· λευκὼ πεπλὴμένην — αἶν τες
κυρώσἕσι· θείου· (καὶ) ἀρσὲνικοὺ (καὶ) χαρίσι μετ
αυτου.
l. 19. [Ὕ]δῶρ καῦστικ(ὸν) ουτω γίνετε· λάβ[ε] 10.
οίνον καλ(ὸν) ερυθρὼν· (καὶ) κατασταλαξον —
(και) κατάβασὸν (καὶ) εστ ὺδωρ καῦστικ(ὸν). —

Margini ext., sub ipsum capitis initium, adpictum est : ἀρδέν[τ]

F. 67, l. 3. ["Υ]δῶρ πύρινον όυτω γίνετε· λὰβὲ αλὸς αμωνιακὸυ μέρος α'· θίοὺ απὺρόυ μέροι γ' — (καὶ) εξεἰς ύδωρ πύρινον. 11.

l. 7. ["Υ]δῶρ εἰσχυρ(ὸν) όυτο γὶνετ[αι]· λάβε χᾶλκάνθην· καλ(ὸν) καὶ ξίσôν αυτόν εν τετρᾶπλὼ — (καὶ) εχεις ὕδωρ λύôν πὰν σῶμα. 12.

l. 14. ["Υ]δῶρ εἰσχυρ(ὸν) ἀλῶν γίνετε όυτω· λὰβ[ε] χᾶλκάνθôυ ηυτρὲπεὶσμένου (καὶ) αλὸς κηνοὺ ίσôν νίτροὺ — επιμίξείς ελέου ταρτάρου (και) χαιαν (?) εις πὺρ ὲρύθρ(ὸν) γίνετε. 13.

F. 67v, l. 5. ["Υ]δῶρ εις το λευκάνέ ♁ (καὶ) ♀· λάβε̂ αλὸς αμωνιακοῦ· σὰλγέμα· ἀρσὲνὶκὸν εριθρ(ὸν) — (και) ει έν ὲκίνο το ὺδατι ὲναποσβὲσείς χρῶμα ευρίσεις ☾ (καὶ) χαρίσι. 14.

l. 15. ["Υ]δωρ άλώ οξὺ γίνετ[αι] ούτ[ω]· ο (ἐστὶ) (και) λίαν θερμ(ὸν) — (και) τότε λευκὰνθίσοντ[αι]· καὶ βελὸ[τ]θίσοντ[αι]· (καὶ) χαρίσι μετ αυτὼν. 15.

F. 68, l. 8. ["Υ]δῶρ ὲτερ(ὸν) καλ(ὸν) εις το λευκάνε̂ σῶματα· (και) κοὖπᾶς· (και) αλλά έτερα· λάβε τάρτὰρ(ὸν) οίνοῦ λευκοὺ — μετα ψάμου θαλλαττίας καλως (καὶ) πλήνον μετα ὺδατος καθαροὺ. 16.

l. 16. ["Υ]δῶρ χρισὲον ούτ[ω] γίνετε· λάβ[ε] αλός άμὸνιακοὺ κίτρ[ι]ν(ὸν) οσον θέλ(ης) — ὲριθρένετ[αι]· (και) εὶς ♂ χρόμα μεταβάλετε. 17.

F. 68v, l. 1. ["Υ]δῶρ ὲρίθρ(ὸν)· οὺτω γίνετ[αι]· λάβέ εκ τουτίᾶς· (και) ράρείσματ[α] ♀· (καὶ) αιμάτιτου ανά — οῦ παρᾶσαλεῦθίσετε εις τῶν αιῶνα. 18.

l. 5. ["Υ]δῶρ αργιροὺν ούτ[ω] γίνετ[αι]· λαβὲ αλὸς αμονιακοῦ εριθροὺ· μετα ισοστᾶθμοῦ όξὸς εισχῦρ(ὸν) — εξερχετ[αι] χρῶμᾶ ☾. 19.

l. 9. ["Υ]δῶρ ατυγγάρ ευγὲνὲς· λᾶβε̂ αλός αμôνιακοῦ αλôς νίτρού· αλός ὰλκαλὴ· αν ♄ α'· με λύτος — (τὸν) αλυτ(ὸν) (και) τῆν σύνπιξην· (καὶ) οφελ[ ] εὶς ♂ (και) ☾. 20.

F. 69, l. 1. ["Υ]δῶρ εις το χαύνὸσε όστὰ αλέφάντινα· ὥστε μαλὰσε̂σθε ὼσοι κηρ(ὸν)· λᾶβε̂ οστὰ· (καῖ) θὲς αυτὰ ὲν ζôμὸ — μαλάσι αυτὰ (και) ό ζώμὸς τοῦ λε̂μôνίου (και) του κίτρου. 21.

l. 5. ["Υ]δῶρ εις το χαὺνόσε ἔλεῶν· λάβέ ὲμα τράγου· (καὶ) όξος εισχυρ(ὸν) (και) χυλ(ὸν) νεροκᾶρδάμού — θείοὺ ζοντ[ος] μέρος α'. (καῖ) κὰρβοῦν(ὸν) μέρὸς α'. 22.

l. 8. ["Υ]δωρ εις το ὲργὰσασθὲ αιν πάσοι τὴς ὲργ[οις]· λάβέ εκ ♀ (και)καὺμένου μερὸς α' — μετα τοὺ ε̂ν πάσι τοις ὲργεις. 23.

l. 14. ['Υ]δατον οικôνομία· ὲξ ὧν γὶνετ[αι]· ô ☾· ποιοισ(ὸν) ύδώρ ☾· ὕδῶρ ὰρσε̂νικοὺ (και) ὕδῶρ ☽ — ♀ μετάγι αυτω εις αληθι ☾. LXXXIV, 1.

l. 17. γὶνετε δὲ το ὺδωρ τ[ῆς] ☾ όυτο· λάβε χᾶλκάνθôν· (και) αλὸς νιτροῦ ανα — ὅπε̂ρ ὺδωρ θες εν το πρôειρείμένό ὲργô. 2.

F. 69v, l. 3. ὕδῶρ δὲ αρσενίκὸυ γίνετ[αι] ούτ[ω]· λάβε ἀρσὲνικ(ὸν) — ὅπερ ὺδῶρ φίλὰξὸν· εν τ[ῷ] πρôειρειμένο ὲργω. 3.

l. 12. ["Υ]δῶρ ☽ γίνετ[αι] οὺτ[ω]· λάβε̂ ☽· ζὼντ[α] ☿· (καὶ) ☽ αναβιβᾶσμένον. (καὶ) πίοισον ὕδωρ — (δι)ότι μετάγι ει[ς] αλὴθὴ ☾. 4.

l. 17. ['Ι]ατρία μαλάσοῦσα πὰν μέτελον· (και) μάλιστα τὸν ♂· λάβε̂ κρόμια ορινα· (και) στιπτιρίαν ✳ ἴσην — (και) εν αυτ[ῷ] θὲς το μαλαχθισόμεν(ὸν). LXXXV, 1.

l. 20. αλ(ὸν)· λὰβέ σαπούνην· (και) στιπτιρίαν ✳ ἰσῆν· (και) μετα ύδατος — (καὶ) ὲν αυτ[ῷ] θὲς τὸ μαλαχθισόμεν(ὸν). 2.

F. 70, l. 4. ι δε̂ εν χυλὸ βοτάν(ης) περσικαρίάς εναποσβιθι ♀· ή λευκάνης[τ] απαλυνθὶσετε εις το σφιρίζε̂σθε — κατασταλαγμένοῦ (δι)' άμβικος. 3.

l. 7. [Χ]αῦνοτε̆ον (και) κάθάρ[τ]ὸν παντ[ὸς] μετέλου· λάβε σάρευπίνοῦμ· (καὶ) λύσόν εν ουρὼ αιγίω — κᾶν χύμα κάν πν[εὺμ]α [α]ύτὸ ένάπὸσβεν(ὸν). 4.

l. 11. ἀλᾶς αμὸνιακ(ὸν) λὺσ(ὸν) ἐν χυσινή$^{\lambda}$· σκυ$^{\lambda\lambda}$· ἡ κρῶμι(ὸν)· (και) ἐν αυτὼ εναποσβέθιτ[ω] — μέταλον· (καὶ) (ἐστὶν) εὔμάλατον. 5.

l. 13. [Τ]ό αυτο (και) ὕδῶρ αφορβιόυ· πείει κατεσταλαγμένον (δι) αμβικος. 6.

l. 14. [῞Υδῶρ κοχλίον θὲς ἔν πέτρα ιελύνι — κατ[α]στάλαξον (δι)αμβικος· του χαυνὴ πὰντ[α]. 7.

l. 16. [Μ]άλαξεις ιλὶού ριγνιμένι δὸκιμοτάτι· λαβὼν κόπρ(ὸν) κηνίαν· ἡ αν[θρωπ]ίνήν· ξυράν[ον] (και) (λείωσον) ἐν μοῦρτάρῶ κάθαρώ· (και) λύσας τὸν ☍· επὶβαλὲ εκ ταύτης ἐπ αυτόν (και) οὐ ρὶγνητ[αι]. 8.

l. 19. [Β]άφὴ ♂ στερξὼν· και (δι)χᾶ αποστὸμόσεώς· σηντιρόυσα τον ♂· λαβῶν φύλλα κᾶπάρεως — (και) εστέ απόκρι$^{\tau}$ (και) τεμνοντ[αι] υέλους. a. 1.

F. 70ᵛ, l. 1. λάβὲ ἀρσἑνικ(ὸν)· εριθρ(ὸν) (και) κύτριν(ὸν) (και) ἔμα πρὸβάτ[ου]· (καὶ) ὑδωρ τὼν σκορδ(ὸν) τὸν χλὸρ(ὸν) — (καὶ) (ἐστί) στερεὅτατος. 2.

l. 5. εἴ βοῦλὴ μὸνου του σκόρδοῦ το ὑδῶρ (ἐστὶν) οφελιμ(ὸν) (καῖ) καλ(ὸν) εις τούτω· λάβὲ φύλλά ρὸδάφνης· (και) θὲς αυτὰ εἰς ὑδῶρ ϛ ϛ η′ — σβὲσόν εν τ[ω] ὑδατι. 4.

l. 8. λάβὲ γ(ης) εντ[ε]ρὰ· (καὶ) σὺντριψἒ αυτα μετα ρᾶφάνοῦ — (καῖ) γενίσὲ εισχυρὼς. b. 1.

l. 11. [Χ]αὔνούτ[αι] δὲ ο ♂ οὺτ[ω]· λάβὲ αντιμὸνιοὺμ ὺελον· (και) μαγνή$^{\tau}$ ανὰ — (και) απαλύνετε.

l. 13. [Ὁ]μίῶς χαῦνουτ[αι] εἰ σβἒσθί χυλὼ χιλιδωνίας βωτάν(ης) — (και) γίνετ[αι] ὡς κιρὼς. 2.

l. 15. σβέθιτ[ω] εις οὖρον οιππου· ἡ ἐμα αὐτού· μετα ὸλιγις εξούλης. 3.

l. 16. σβεθιτ[ω] εις αἰμα ἀν[θρώπ]ου· πυροὺ (κα<ι>) <τα>σταλαγμένον — τετιτανὸμένον· εἰ<σ>τα σβἒθιτ[ω] εν ἐλέο πικρ(ὸν) ἀμιγδὰλ(ὸν). 4.

l. 18. λευ(καὶ)νὴ δὲ τὸν ♂ μαγνισία· (καὶ) θείον· ἡ μαγνίτὴς λίθος. 5.

[Λ]άβε τιτάνου ωὼν φλιών· ♄ α′· ὄξος ♄ γ′ — εἴτ(ης) κριτ(ὸν) (ἐστὶν) ὑπ[ε]ρ ☾. 6.

F. 71, l. 1. ♀ χωρὶς ἐνὶάς μαλακότερ(ὸν) ♄ πὶοίσε· βαλ(ὸν) στιπτιρίαν στρ[ο]γγιλὴν (και) όξος — κικίνω· ἡ ραφανὶὼ ἡ ελὶνω· ἡ σαπούνην. 7.

l. 6. [Σ]ὴμὶῶσἑ· ὢτι ο ♂ μετα μαγνιτ[ου] λίθοῦ· ρᾶ(δι)ῶς αναλύετ[αι]· ὃ δὲ ♀ μετα πυριτου — (και) πάντ[α] σώματα· (καὶ) (ἐστὶ) μιστίριον θαῦμαστ(ὸν). 8.

l. 9. [Σ]ὴμιοτέὸν· ὅτι τα λιόμένα ε$^{\tau}$ν ταύτη τέχνη· τετραχ(ὸς) λὺοντ[αι]· ἡ μετα πυρὸς — ὢς επι τὸ πλίστω χρίωντ[αι] πυλὼ πυριμάχω τὼ<ν> σὸφοίστικὼ καλούμένῶ. 9.

l. 15. ιόν οι οικονομία (ἐστὶν) αὺτη· λάβἒ γὴς λευκὴς· (καῖ) ερυθρὰς λυπαρὰς — ειθ ούτ[ω] στὲγνόσάς επίχριαι τὸν πυλ(ὸν). c. 1.

F. 71ᵛ, l. 3. [Π]όιοισον φουρνελία γ′· ἡ δ′· (δι)άφορα φουρνέλ[ια] ανάβασ(ης) — μιδένα χιτόνα δἒχετο· αλᾶ μόνόν χιτο. ἑστω καλὼς (και)κλεισμ[έ]ν[ον]. 2.
χιτο punctis deletum est. — Sequitur diagramma, quod quinque vasa alchem. exhibet : cum horum tertio cf. M. Berthelot, *Alch. gr.* I, p. 150, fig. 26.

l. 19. Χρὶ γινῶσκὴν ἀυτὰ ἀκριβὼς — μιτ[ε] το καθ ἐν· ελατοὺν μὶτ[ε] λίαν το πὺρ (δί)δην.

F. 72, l. 3. [Λ]άβε α ♄ ☽· (και) πλίνον καλὼς· πρῶτ(ὸν) μετα λυσίβου· είτα μετὰ ὺδατος — ὅθἒν (και) (ἐστὶ) τιμιοτερός εκ τον λοίθον ὸν οι φοιλὸσοφοι ἐπὲνἑσάν. 72 ll. 1 et 2 vacant. 3.

F. 73, l. 10. [Λ]ὰβὲ ☽ τετρὰκεις αναβιβὰσμένον· ὡς κα[τω]τέρὼ (δι)αλιφθίσετε· (και) αλὸς αμονιάκοὺ ἅπαξ αναβιβᾶσμένοῦ — τιτανου τὴς ☾ τὶθι τιτάνον· ☍. 4.

F. 73ᵛ, l. 17. [Ἀ]νάβασεις ☽ εν τιτανόμένω ἐργὼ· λὰβέ ☽ ♄ α′· αλός κοὶνού ♄ α′· (και) σῶμάτοσον αυτὰ — (και) εστἒ ωσπέρ κρὶσταλὸς στερὲως. d.

F. 73ᵛ. In ima pag., et f. 74 in ima pag. margini secunda manus adpinxit : LXXXVI?
πόιοισις ☍. λα[βε] ἀρσενίκιον· εριθρὸν· (και)

ὀχρ(ὸν)· χαλκάνθην — (καὶ) ευρίσις ♂· θ[εο]ῦ ευδοκούντος.

F. 74, l. 5. ανάβασεις ἀρσενικίου· εν το προ̂ειρειμένο αργι (?) (litterae α imposita est ε littera) αυτι (ἐστί)· λάβε̂ αρσένίκην ✳· ♄ α'· λε̂πίδος ♀ ἢ θ (καὶ) ψιμιθὶον ανα ουγγια δ' — ανὰβασόνμενα τινοὺ οστε̆ον ζὼὼν. e. 1.

l. 13. ανάβασεις δὲ του θείου έν αυτω το έργὸν αυτη (ἐστὶ)· λαβε̂ θειοῦ απύρου ♄ δ' — (καὶ) μετα ταυτα σα(καῖ)λεῖσθὶ· κρίτονος εξη. 2.

F. 74ᵛ, l. 12. [Τ]ιτάνοσεὶς δὲ ☽ (καὶ) εν τ[ῷ] αυτω ἐργô όυτῶ γίνετ[αι]· λάβε ☐ λε̂πτα ☾· μετα αλὸς κηνοὺ — ô γᾶρ ☽ αναχôρίσι· (καὶ) μένι ☾ τετριμένη μετα τοῦ ἀλατος. f.

l. 20. κἀθαρσεις δὲ του κόυπροῦ εν το προ̂είρειμένῶ ἐργὸ αυτι (ἐστὶ)· λα̃βε ☐ κούπροῦ· (καὶ) ἀλυψῶν — (καὶ) ανάλυσôν· αύτη (ἐστὶν) ἡ ανάλυσεις κόυπροῦ η εν το ελεξιρ· γινôμένει. Cfr. LXXXVIII, 1

F. 75, l. 4. [Λ]ἀβὲ ♃ μέρος τὶ όσὸν α'· (καὶ) μάλαξόν μετα β' μερ(ὸν) ☽ — εἰς πάσᾶν δοκιμην κοκίὸν κδ'. 2.

l. 11. το δε̂ ριθὲν ἐριθρ(ὸν) ὑδῶρ γίνετε ἐκ κρῶκών ὼὼν εκζε̂σμένον· (καὶ) χαλκάνθου — (δὶ)νατ[αι] γένὲσθε ερυθρ(ὸν)· (καὶ) βάψε̂ ☐ ☾· στρέφοντ[αι] εις ♂. 3.

l. 19. [Λ]αβε̂ αλὸς αμανιακοῦ ☾ α'· σάλνιτρού ☾ α'. αλὸς κινού ☾ α'· λύσôν εις ὕδῶρ — τοῦ ξιρὶου τής τουτίᾶς· (καὶ) συντίθι ειτα σβέσôν εν χυλῶ μιρσύνης. 4.

F. 75ᵛ, l. 10. <α>λάβε̂ αλὸς αμανιακοὺ (καὶ) αλὸς νιτροῦ ανὰ· (καὶ) λύσôν εν το χυλῶ της ριζης τῆς χυλυδῶνίᾶς — (καὶ) αὖξίσοι τὸν ἰ(δι)ον σταθμὸν. — In mg. ἀλ(ὸν). 5.

l. 14. ἀλη λεύκασεις· σηντόμὸς (καὶ) δôκίμος — λάβε ἀρσε̂νίκοῦ αναβιβᾶσμένου μέρος α'· ☽ αναβιβᾶσμένοῦ μέρος α' — καθέρετε δὲ ως επι τô πλίστον μετα του ἀρσε̂νικοὺ. LXXXVI, 2 XCVI, 1.

F. 76, l. 6. [Λ]ἀβὲ ☽ ὀμοὺ καλῶς ανάμι[χ]θέντ[ος]· μετ αλλατ[ος] (καὶ) ὄξους ογγ· ϛ'· (καὶ) τίθι ἐν φυαλη ἡέλύνῆ — (καὶ) χρι οιδένε ὅτι εὼς ου το τιουτον 2.

γὶνετε ὀφίλοι πιοίσε ὕδῶρ ☽ κατα τον ενέχθισόμενον τρόπον.

Margini ext. diagramma, id est phiala, cum qua cfr. M. Berthelot, *Alch. gr. I*, p. 172, f. 45.

l. 18. λάβε στιπτιρίαν ρ επι (?) αλας κινὼν ταρταρ(ὸν) ὠμὸν — και έξεις ♂ εις πάσαν κρίσιν αλῆθι. — F. 77, in extremo capite, margini ext. manus adpicta est. 3.

F. 77, l. 9. πολιπλασιᾶσμὸς δὲ αυτοὺ ἀριστὸς ούτω γίνετε· λάβε̂ εκ της προ̂ειρείμένὴς οιατρίὰς ογγ· α' — ὅτι ει σαλευσεις απο̂λὲσείς το όλôν. 4.

F. 77ᵛ, l. 1. [Λ]ύσôν ογγ· α' κρὸκοὺ θ· είρείθρῶμένου εν ύδατι εισχυρὼ (καῖ) ογγ· β' ☽ είρείθρὸμένου — (καὶ) στρᾶφίσετε εἰς ♂ καλ(ὸν) κοκι(ὸν) κδ'. 5.

F. 78, l. 3. [Λ]αβὲ ♂ μέρος α' καλὸς τετιτανὸμένον· (καὶ) ☽ ζωντ[α] μέρὸς α'· (καὶ) ♄ μερι γ' — (καὶ) γὲνίσετε ♂ λάνπρο̆τερὸς· κὸκίὸν κδ' πάσ(ης) δὸκιμ(ης) ανεχόμεν(ὸν). 6.

F. 78ᵛ, l. 13. [Λ]άβ[ε] αλὸς αμανιακοὺ ὸσον θέλης· (καὶ) ανάβασον αυτο πετα θ καλὼς τετιτανο̂μένου τοσαυτάκεις — (καὶ) τελιόθίσετε ♂ καλὸς χόρεὶς ἀμφοιβολίας. 7.

F. 79, l. 13. το έλὲον δε του θείου γὶνετ[αι] ούτ[ω]· (λείωσον) θείον λε̂πτοτατὸς (καὶ) βράσον αυτώ — (καὶ) ἐσι ᾶσφαλὴς εν τ[ω] τζε̂μέντω [1]. 8.

F. 79ᵛ, l. 6. [Λ]ἀβὲ θείον καθαρὸν (καὶ) λὲπτότατον(δι)όλοῦ· (καὶ) θὲς ἐν κατασταλ[α]γμένῶ ἐν̀ κατεστὰλμὲνῶ (*sic*) ουρῶ — λευκοὺ (καὶ) ἐρυθροὺ· βε̂βέαν (δι)δασκαλίαν. 9.

F. 80ᵛ, l. 1. [Φ]υσίκὴ (καὶ) τελία· καὶ δόκοιμὸς σύνθεσ(ης) ιατρίάς ♂· εκ τιτανόσεὼς σῶματ(ὸν) (καὶ) πνευμάτον· τιαυτη (ἐστί)· λέπῦρα ωὼν χῶρεις τὼν ἶγμ(ὸν) πλὶνον — αύτ[η] γὰρ (ἐστὶ) ῆ αμφίβο̂λὸς αυτ[ῆς] τε̂λιόσεις. XCI ?, 1.

F. 81, l. 14. [Λ]αβε̂ ελέου (καὶ)νοὺ· (καὶ) τινάνου ζῶσεις· 2.

---

[1] i. e. εἰς βάσανον (italice « *cimento* » = prova cf. « Accademia del cimento »).

όσ(ὸν) σι αρὲσοὶ· (και) Ζίμôσôν — (καὶ) μέτα ίσου γ' ς" ☾ εστέ υπέρκάλιστôν.

F. 81v, l. 3. [Λ]αβε τιτάνοὺ ♃· τιτανόν ♄· τιταν(ὸν) ☾· ανα οτγίας β'· (και) ποίοισον ὑδῶρ ἑκὰστοῦ — ὡς θέλὴς· ἐάν τε ψυχρ(ὸν) ἐάν τε θέρμ[ὸν]. 3.

F. 82, l. 20. [Λ]αβ[ε] ἀρσἐνικοὺ αναβιβὰσμένου ογγ· α'· ☽ αναβιβάσμένου ογγ· το δον — είταλάβε ογγ· α'· επι ε' ογγ· ♀· (και) 5" ογγ· ☾· (και) ποιοι ὥς θέλης. 4.

F. 82v, l. 5. [Λ]αβ· β ☾· ἀρσένικ[οῦ] ὡμοὺ· ἡ ἀρσένικοὺ (και)-καθάρμένου· ✳ ὅσ(ὸν) βόυλ[ει] — (και) δὼς αυτὼ πὺρ· (και) αναλυθίσετε ρά(δι)ον. 5.

l. 13. [Λ]àβὲ ἀρσένικ(ὸν) ογγ· γ'· σάλγιμᾶ ογγ· α'· αλ(ὸς) κηνοὺ· ογγ· α'. ταρτὰροὺ ογγίας δ' — ἐν ὣρα α'· είτα επὶρὶψὸν· εκ τουτού μέρὼς α'· επι ἕ ♀ (και)καθαρμένου. 6.

l. 17. [Λ]άβὲ ἀρσένικόυ αναβιβὰσμένου· (και) θὲς ἐν φιάλῃ επι στάκτης. λυτικ(ής)· (καὶ) λίσ(ὸν) — (και) επίριψόν μέρος α' επι ε' ♀· (και) (ἐστὶ) λευκόν. 7.

l. 20. λὰβὲ ☾ (και) καθὰρισ(ὸν) αὐτὴν Ζ'· (και) Ζ' επίριψὼν αυτὴν· εις ὺδωρ λοιθ ☽ — (και) (ἐστὶ) ☍ κὸκοὶον ιή· (καὶ) στίσετε εις τζέμέντουμ. 8.

F. 83, l. 11. Ποὶοισεὶς ὕδατος ερυθροὺ· λάβε κρῶκοὺς ωὼν. ἐκζεσμέν(ὸν)· (και) ατραμεντοὺ ἠρειθρομένοῦ — ἐν ὼ ἐαν βαψὸσην ⌶ ☾ στρέφοντε εἰς ☍. 9.

l. 20. [Λ]àβὲ β' ♄ ☽ αναβιβâσμένου (hoc verbum punctis deletum est) αναλελυμενου· μετα μαλαγματος ♃· — (και) τὸν χρώματισμ(ὸν)· ὡς ἐξ αυτοὺ εἰς ἄπυρ(ὸν) την αυτοὺ βαφὴν· (και) καλονὴν εκτεθίνε. 10.

F. 83v. In summa pag. margini sup. adpictum est: 11.
δὸκὼ το υδῶρ αυτ(ὸν) λεγ[ε]τε μίλμαιον του ♃·

F. 85, l. 11. [Λ]ἄβὲ ε' ♄ ♃· (καὶ) τιτάνοσôν ἐν φούρνῶ· ρἔβέρ· μπὲρατζιόνοις εἰς αγγία ὀστράκηνα· μετα ραῦδοὺ ☋ — είτα θὲς ἐν στάχαυτ (αυτ punctis deletum est)· εκ τουτου· (και) ευρίσεις ογγ· ια' ☾ καλ[ῆς]. 12.

F. 85v, l. 15. [Λ]άβε α' ♄ ἐκ ρινισματ[ος] ☾· (και) μίαν ♄ ☽· αναβιβâσμένου Ζ' (και) σώματοσον — καταβίνὲ (δι)αμπότου μπὰρπότου· (καὶ) ευρίσεις τρὶς ♄ ☾ κάθàρὰς. 13.

F. 86, l. 11. [Λ]ἄβε δι(ο) μέροι τιτάνοὺ ἀσβὲστοῦ· (καὶ) α' μέρος θείου απύροῦ· καλὼς τετριμεν(ὸν) — (και) εστὲ λευκ(ὸν) (δι)χα (δι)σο(δί)ας· (και) κάτοχ(ον) ἀκαυστôν. 14.

F. 86v, l. 7. [Λ]άβὲ ♄ αλὸς κοινοὺ· (και) (δι)ό ♄ σὰλγέμα· (καὶ) (δί)[ο] στιπτιρίὰς — σχίματ[α] τοῦ ιγδίου· ἐν ὼ ἔθικᾶς τῆν ζύμὴν τ(ης) ☾· ἐν ϭ ϭ Ζ' γίνετε. 15.

l. 15. [Λ]άβε ογγ ς' εκ τοὺ ελέου τοὺ θέιού· (καῖ) ογγ· ς' κρόκοὺ ☋· καλὶστόυ — ὅλον τ(ης) θειειάς· (και) γένέσθω ϭ 9 α' ὑπερ ως τ[ο] ἀλ(ον). 16.

F. 87, l. 5. [Λ]ύσ(ὸν) ἐν σφέκλὴ· οἰνοῦ εροιθροὺ ♀ ιβ'. εκ τούτου λάβε ογγ· κθ'· (και) α' ογγ. ☍ — εξ οὺ επιρύψών μὲρος α'· επι ι' μέροι ☾· (και) έστε ως τίτανον. 17.

l. 16. [Λ]ἄβε ☽ αναβιβâσμενου Ζ'· (καὶ) σόματοσ(ὸν) μετα στιπτιρίᾶς ✳ ίσ(ὸν) (καί) ανάβασον — (και) ἡ θισεὶς α' ογγ· ανὲπάνω τουτοῦ τοὺ ελεξὶρ· ἐπάνω π' ογγίας ♀ (ἐστὶ) ☾ τελία. 18.

F. 88, l. 1. [Λ]άβὲ ♄ α' στὰκτὴς· κλοιματὸν α(δι)ριὼν· (και) α' ♄ τιτάνοῦ ἀσβέστου· μίξον πάντ[α] — προ του εν τι θιοιὰ γὲνέσθε· τὴς μαλάγμ(ης) τεθίσείς. 19.

F. 88v, l. 3. [Λ]άβὲ ὀγγ· β' ☾· (καὶ) ογγί· α' ☽· αναβιβâσμένοῦ· γ' ἡ δ' — μετὰ ὶσοσταθμοὺ ☾ ποιοι ρὶδὲμ ἡγ[ουν]. 20.

l. 17. (λείωσον) ὁμοὺ ἀρσένικοὺ ♄ α'· (και) γ' ♄ στέατος — τούτου του σόματος· θὲς α' σταθμ(ὸν)· ἐπάνω ,β' ♄· ἡ ☾ (και) (ἐστὶν) ☍ κάλιστ(ος). 21 (?).
F. 89v summo margini ext. adpictum est: τελιοσ(ης) κρόκου. (= indicis cap. LXXXIX?)

F. 90, l. 19. [Π]οἴοισ(ὸν) καπειτέλουμ ὸς οίδας· (και) φύλαξον το έλεὸν ὁ ὲξέβαλες — εν τ[ω] αγγίω ὤ οίδᾶς· 22.

(και) κλὶσ(ὸν) μετα πεταλ(ὸν) ὡς οἱδας τὴς αυτὴς φύσεως.

F. 91, l. 3. [Λ]άβὲ ϛ' ♄ ☽ ξους · (καὶ) α' ♄ θϳ · (καὶ) καταστάλαξον ὀμοὺ · πάλ(ιν) γίνετ[αι] — τουτο τω ὺδῶρ λυεὶ παντ[α] τα σῶματα (καὶ) τα πνεῦματα εις ὕδῶρ. 23.

l. 16. (Λείωσον) β' ♄ θείου λέπτοτατου · (και) σῶματοσ(ὸν) επι πόρφυροὺ · μετα ύδατ(ος) αλὸς νιτροῦ — επι το μαλαγμα του ♂ · ♂ τέλιόν · ὀμίὸς ποιοιτ[αι] εις ♂ (και) είς ☾. 24.

F. 91ᵛ, l. 20. [Λ]άβε ☽ αναβιβάσμὲνου ♄ α' (και) σῶματοσον ὀμοὺ μετα ύδατος — (και) έκεὶ ♄ ευρίσεις · ε' ογγίας τελίας ☾. 25.

F. 92, l. 10. [Λ]άβὲ α' ♄ ρίνίσματος θϳ · ἀρσὲνικού ϛ' αναβιβασμένοῦ ογγ · δ' αλὸς νὶτρου ρὸμὰνου — ειτα λάβὲ α' ♄ χαλκάνθου · (καὶ) α' σαλνίτρου · τα επιλυπα τουτου | f. 93 τούτου τού (καὶ)φαλέου · ζ[ή]τ[ει] πέρι τα μέσα του ια' (καὶ)φαλέου όποῦ το σιμίον τούτω. 26.

Margini ext. manus adpicta est.

F. 93, l. 3. [Ἴ]σθι ότι ό ☽ (ἐστὶ) ψυχρὸς · (και) υγρὰς φύσεως · αναβιβάζετε δέ μετα αμανιακού — ἐν πασι τοὶς ὲργεἰς τίθη ἐξ αυτ[οῦ]. 27.

l. 19. [Λ]άβ[ε] ☽ (και) (λείωσον) αυτὼ εν ὡθωνίῶ · πυκνὼ · (και) κρέμασ(ὸν) ἐν χύτρα · (και) θὲς — ὡς λίθῶν λευκὼν · (καὶ) φύλαξων εις τα έργα σου. 28.

F. 94, l. 1. [Λ]άβε ἰνδαωνικοὺ · ἢ καλ(ὸν) ιμπὲραυλ(ὸν) παχὴν · ὅπὲρ χρίσ(ὸν) πυλὼ σὸφιστικὼ — τὸτε λίσεις μετ αυτοὺ πάσας τας τιτάνους · (και) παντ[α] τα ρινίσματα. 29.

F. 94ᵛ, l. 8. [Ἰ]στἔῶν ότι ♂ (ἐστὶ) κύριος τὸν σὄματωὺν · (και) τῶν λίθὸν ὁ ευγένὲστὲρος — ποιοίσεις · (και) τουτο ἐστὶ) το αρσὲνικὼν · μεθ οὺ καλύνοντε τα σώματα. 30.

l. 19. [Λ]άβε ἀρσενικοὺ ὼχροὺ μέρως τι · (και) (λείωσον) 31.

λ

μετα ὄξους αιν ῶ λέλυτ[αι] πρευδομάδος (?) ϭ ϭ ασ — εὼς οὺ ο σταθμὸς αυτού πληρῶθὶ ογγ α' αυτοῦ επι ☽ (καὶ) γενίσετε ♂ καλιστὸς.

F. 95, l. 11. [Λ]άβὲ κοχλιὰριὸν · ἡ αγγίον τι · (και) θὲς εν αυτὼ λι ☽ τετριμένὸν · (και) βρασάτω μεροικὼς — εν τ[οῖς] ἐργί[ς]σοῦ · (και) χαρίσι μετ' αυτοὺ. 32.

l. 15. [Λ]αβὲ ♂ ρίνισμα · (και) μίξὸν μετ αυτοὺ ἀρσὲνικὼν τετριμένὸν · ἐν ὦθὼνίῶ — (και) τίθὴ εν αγγίω · είτα θὲς ἐν φούρνῶ · εώς οὺ γὲνητ[αι] τιτανὸς λευκὴ. 33.

l. 20. [Λ]άβε ♂ κρίτον ὅσον θέλης · (και) πίοισὸν εκ τουτοῦ φίλα — ως κόνης · ὥστὲ μετα του δακτίλου μι λα[μ]βανὲσθε · είτα ἐργάζου μετ αυτὼν. 34.

λι

F. 95ᵛ, l. 5. [Λ]άβε ☽ (και) (λείωσον) · (και) ζίμοσ(ὸν) μετα ἐλέοὺ · (και) τίθὴ εν χὼνίὼ χρισοχοικὼ — θὲς αναλυσῆν · (και) όταν λυθη πίξον αυτὼν · (και) τίθη ογγ · επι ρ' ☾. (και) ἐστὲ ♂ καλὼς. 35.

l. 17. [Λ]άβε ♄ α' ♃ · (καὶ) λύσ(ὸν) αυτὸν · είτα λάβὲ 36.

ον

ϛ μέρῶς αυτ[οῦ] αρσὲνικὼν — (και) ούτω τιτανώθίσετε ευκὸλῶτατα.

l. 20. [Λ]άβε χὰλιβα καθαρώτατων · (και) ποὶοισον εξ αυτοὺ Π λὲπτώτατα · είτα λάβὲ άλας κινὸν — σβέσὸν εν τ[ῷ] ειρειμένῶ όξοι · (και) ούτὼς μετα ταύτα λιθύσετε · ὡς άλας. 37.

F. 96, l. 5. [Λ]ύσ(ὸν) τὸν καθὰρθισόμενὸν ♂ · ἐν πυρὶ εισχυρωτάτω · (δι) αγγίου επιτι(δί)ου — (και) (δι)α τοιαυτῆς τέχνης · εξάρεις αμφοιβόλος τήν σκορίαν αυτου. 38.

l. 14. [Λ)άβε θειόν καθαρ(ὸν) · (και) καλὼς (δι)αυγὲς · (καὶ) (λείωσον) λὲπτωτάτος · (και) τριφθὲν σῶματωσὸν — (και) σὺνπλιρῶσην τοιούτω τροπῶ πρόὲλθὲ. 39.

F. 97, l. 18. λάβὲ όξὸς εισχυρότατον το ὲλάχιστ(ὸν) τρεὶς κατεσταλὰγμένον — ἐν στάκτὴ απὸχὸρίσι · (δι)νίσιτε · ὴς μεταχυρίσεως · ἡ οδὸς (ἐστὶν) αύτη. 40.

F. 99ᵛ, l. 7. [Λ]ύσον τὸν ♃ (καὶ) δὸς αυτὸν είσχυρ(ὸν) πὺρ εν (δι)αστίματι — (και) ευρίσεις ♃ λευκὼν. (και) γλυκὺν · (και) καλὼς συντεθῦμένον · (καὶ) χωρεὶς τρίξεως. 41.

F. 100, l. 10. [Ἡ] δὲ ☾ ούτω ευτρὲπίζετε · πρὄτὸν κὰθαρθύτω μετὰ ♄ · (καὶ) μετ αύτ[οῦ] αναλυθύσα — (δι)α το 42.

μι εχὴν θεῖον· εἴσθι λιπ(ὸν) ὅτι τουτ[ο] τω (καὶ)φαλεον· πλατί (ἐστὶ) (και) αλιθὲς.

F. 100v, l. 7. [Θ]ἐῶρίσαντὲς όπ(ος) (ἐστὶ) χρίσθε τω θείῶ επι ☽ (και) ♃· νῦν ἐθὲῶρίσαμεν· (καὶ) όπ(ος) (ἐστὶ) χρίσθε αυτὼ επι ♀· λᾶβὲ ♀· (και) ευτρέπισ(ὸν) αυτὸν· ῶς είρειτε ἐν τω περι ♀ (καὶ)φάλεῶ — βὲβεῶς· (δι)α τούτου του θειοὺ μεταγετε εις ♂. 43.

F. 101, l. 1. [Λεἰωσον) θεῖον· ὅσον θέλης· λὲπτοτάτος μετα ὑδατ(ος)· (και) πὶοισον αυτ(ὸν) βράσε ἐν χύτρα — εκ τῆς ἐλαφρίας αυτ(ῆς) ὁ (ἐστὶν) αλιθὲς. 44.

F. 102, l. 13. [Ε]ιπόνταις ανοτέρῶ περι θείου· [ν]ὺν περὶ ☽· ὥσπὲρ αρχικοτέρου τινὸς· (και) μετ᾽ εκείνου αξιολογοτέρου· τῶν ἄλων — ὅπος καθαρθὴ εξ ιγρὸτιτος· (και) περισ(ῆς) θειότιτος. 45.

F. 102v, l. 6. [Ἰ]στέον ὅτι ὁ ☾ σῶμὰ (ἐστι) κὰθαρ(ὸν)· ἐλατῶν υ(περ) ι ♂· (και) (ἐστὶν) αναλόγ(ος) τὶ ☾· ὅτιή ☾ ἐλατονὸς φοτος (ἐστὶν) ἤπερ ♂ — απο του ἀλατος· (και) τότε γὲνίσετε λευκὸς (και) καθαρός. 46.

F. 103, l. 11. [Ἔ]ψυσ(ὸν) θείὸν εις ύδῶρ· (και) ἀλας· (και) λύσ(ὸν) μετ αυτού ρίνείσμὰ ☾· ήγ[ουν] πότισ(ὸν) — τώτε γενίσετε· εξίρ· λευκών· ώς τίτανος· (καὶ) γενέσθῶ τρὶς. 47.

l. 15. [Λ]άβὲ ρίνίσμα· ☾ όσ(ὸν) θέλης· (και) ἀλυψῶν αυτω μετα ἐλέοῦ· (και) τίθι αυτω εις αγγία χρυσοχικὰ — ὡς προὲφῆμεν· <ε> (ἐστὶ) δὲ λευκὶ τέφρα· θ[εο]ύ θέλοντ[ος]. 48.

l. 20. [Π]οίοισὸν· ☾ φίλα λὲπτότατα· (καὶ) θὲς αυτὰ επ ανθρὰκ(ὸν) — ☾ πὲπιγίας· οὐ ⥼ α' επίχυσον· ή ογγ· ♃· (και) γενίσετε ☾ κάλιστος. 49.

F. 103v, l. 13. [Λ]άβὲ εκ ♊ ☾ μέρος τὶ· (καὶ) αρσὲνικού δ(ὸν)[1] μέρος· ωστ[ε] κατασ(και)βάσε — του αργίρου εὼς οὐ ἴ(δι)ς αυτῶν ῶς στὲαρ· τὅτε τίθι αυτὸν επι ♃· (και) (ἐστὶν) ☾· Θ[εο]ύ θέλοντος. ει δὲ αργιροὺ ξιρίον σμίξις μετα ἀρσὲνικοὺ — (και) πλιρῶσ(ης) την επιθιμίαν σου. 50.

[1] i. e. τέταρτον.

F. 104, l. 1. [Ὁ] ♉ ανάλογος (ἐστὶ) το αέροι — λυθίσετε συντόμος· (και) προστελεθίσετε αυτὼ λεὺκὼ(της) (καὶ) ελαφρότ(ης). 51.

F. 104v, l. 6. [Λ]άβε ♃ όσῶν θέλης· (και) ζίμοσ(ὸν) μετα τοὺ ἀρσενικ(ὸν) οχρ(ὸν)· (και) εντίλιξὸν — (και) εργάζου μετ αυτοὺ ὥ[ς] ἀν θέλης. 52.

l. 19. [Λ]άβὲ ρινίσματος ♉ μέρος τι· (και) ράνόν μετα ὄξους εἰσχυροὺ· (και) θὲς εἰς τὸν ♂ — (και) επιριψ(ων)· εξ αυτοὺ (δι)ὸ ογγ· επι δ' ♃ ἢ ☾· (και) εξελύσετε ♂. 53.

F. 105, l. 6. [Λ]αβε θίου ὀχροὺ μερος α'· (και) τρίψ(ων) αυτὼ (και) τίθι — (καὶ) τίθι μίαν ογγ· ἐξ αυτοὺ επι ὀγγίαν ♄· (και) γὲνὶσετε ♂ κὰλιστος. 54.

F. 105v, l. 4. [Λ]άβε εξ ατραμέντ[ου]· καλίστοὺ (και) ἐκζὲσμένου· εν φούρνῶ αρτω[π]οιτικὼ· ὅσ(ὸν) θέλεις — ὅτι ἐν αὺτοις οισην πραγματ[α] κάλιστα σφόδρα. 55.

l. 16. [Ὁ]χἀλκὸς (ἐστὶν) ανὰλογος τι α ♀· (και) ἡ φύσεις αυτοὺ (ἐστὶ) θερμὶ (και) ξιρὰ — μέρος ♂ (και) (ἐστὶ) καλὼν θ[εο]ῦ θέλοντος. 56.

F. 106v, l. 16. [Λ]ᾶβε ♀ (και) καυμένον μέροι ε'· (και) ἀλεσ(ὸν) αυτ[ὸν] καλὸς επι α' μέρους θείου· ἐν θιοία χαλκή — (και) ανὰλυσ(ὸν) γ'· (και) τότε (ἐστὶ) ♂ κὰλιστος. 57.

F. 107, l. 6. [Λ]άβέ σκόρδα· κάλιστα· (και)φαλὰς δ'· ἢ ὅσα θέλὴς — (και) ανεχόμενος φιρίοῦ (και) αναλίωτος. 58.

l. 19. [Λ]άβε ρίνίσματος ♀ μέρος α' (και) ίσ(ὸν) αυτ[ῷ] ☽ — (και) ποιοίσ(ὸν) μετ αυτοὺ ῶς είρειτε· ὅτι πιπτι επι ♀ (και) εστε (και) συστραφίσετε εις ☾. 59.

F. 107v, l. 10. [Λ]άβε ♀ (και) κὰθάρισὸν αυτὼ ουτ[ω]· λύσ(ὸν) αυτῶν (και) επίρυψ(ὸν) αυτον — τίθὴ μέρὸς ἐν επί ιβ' μέροι | (και) καυμένοὺ ὼς είρειτε· (και) (ἐστὶν) ☾. 60.

F. 108, l. 1. [Λ]άβὲ θείον καθαρ(ὸν) (και) (δι)αυγὲς λεπτοτὰτως τετριμένον σὲσεισμένον — (και) το πὺρ αυτοὺ γ' 6 6. 61.

F. 109, l. 1. (καὶ) ανὰλαβε αυτὰ τιοὺτοτρὸπῶς — (και) (ἐστὶ) καλώς ηυτρὲπεισμένος· είτα στράφίθι εις τῆν συναγογήν τῶν μερ(ὸν)· (και) σὺνθεσιν ελεξιρ ουτ[ω]. 62.

F. 110, l. 1. λάβε ἐκ τοὺ προείρειμένου τοὺ πρόηυτρὲπείσμέ- 63.
νου ο·γ·γ· γ' αλὸς αμονιάκοὺ — ἴσθι ὅτι κρίτων (ἐστὶν) ινα τρίψεις την είρείμένην τιτανον· εἰς λευκ(ὸν) εξ ἀρχείς [1].

---

32. Cod. Vaticanus graecus 1704; chartaceus, saec. XVI. — Aliquot codices, quorum manus et chartae diversae sunt, unum volumen efficiunt, in quo insunt PROCLI DIADOCHI *in Platonis Alcibiadem primum*, GEMINI *Phaenomena*, SYNESII *ad Dioscorum*, DIONYSII HALIC. *de Demosthenis elocutione ad Ammaeum*, NICEPHORI GREGORAE et CABASILAE nonnulla, NICOLAI V *epistula ad Constantinum*, LIBANII *sophistae* προσφωνητικ(ὸς) Ἰουλιανῷ et alia : cf. R. Förster, *Libanii opera* (Teubner), I, p. 337. *Olim aloysii Lollini episcopi Bellunensis.*

F. 71. Σ[υνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον [ε]ἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις. — Inc. ([Δ]ιοσκόρῳ ἱερεῖ τοῦ μεγάλου Σαράπιδος...—Expl. f. 76ᵛ ἄρξομαι ὑπομνηματίζειν. Ed. Berthelot, II, 56, 20-69, 11.

---

33. Cod. Vaticanus graecus 1756; chartaceus, saec. XVI, miscell. — Aliquot codices, quorum manus et chartae diversae sunt, unum volumen effecerunt. Insunt BESSARIONIS CARD. Δογματικὸς ἢ περὶ ἑνώσεως, eiusdem τοῖς υἱοῖς Γεμιστοῦ, variorum *epistulae*, et alia Bessarionis, Gemisti, Barlaami monachi. — In folio, custodiae causa praemisso : « 1756 »; et in altero folio, custodiae causa praemisso, turri, rudibus lineamentis pictae, subiecta sunt haec verba : « *Lexicon faciendi aurum f. 108* ».

F. 108. Λεξικὸν τῆς χρυσοποιΐας. — (Ἀφροδίτης σπέρμα ἐστιν ἄνθος ♀· ἀλάβαστρος ἐστὶν ἄσβεστος... — Expl. f. 110 :

---

[1] In codice Ambros. gr. 703 (Q 114 sup.) de ms. gr. Escorialensi VI θ 12 haec legimus F. 33ᵛ : " item opus Alchymicum perfectum utramque partem complectens, cum transmutationem metallorum, tum praeparationem rerum medicinalium, centum capita continens, et cap. 84 est iste titulus, de praeparationibus septem corporum seu metallorum et quatuor spirituum, pro conficiendo opere rubro ut vocant et albo, et in fine centesimi capitis cohaeret tractatus comitis de S. Flore de eadem materia „. Et F. 60 : " Comitis de Sᵗᵒ Flore opus de transmutationibus metallorum VI. θ. 12 duobus tractatibus in primo de perfectorum transmutatione in solem p. 87 B. in 2º de praeparationibus imperfectorum et semimineralium dictorum p. 98, continetque opus ...integrum cap. 50. „ Vd. G. MERCATI, *Il cat. dei codd. gr. dell'Escuriale compilato avanti l'incendio del 1671 da D. Colvill, in Rendic. Ist. Lomb. 1898 ; ser. II, vol. XXXI, pp. 1221-1239* et MARTINI-BASSI, *Catal. codd. gr. Bibl. Ambros.*, p. 807, sqq. ; et cf. huius vol. p. 157.

χελιδόνια τὸ ἐλύδριον. χρυσοῦ σφαῖρα κρόκος κιλίκιος. ὤχρα ἀττικὴ ἐστὶν ἀρσένικον). Ed. Berthelot, II, 4, 12-17, 16.

---

34. Cod. Vaticanus graecus 1763, chartaceus, formae maioris, cm. 34 × 24, saec. XVI, ff. 74. — Cf. A. BERTHELOT, *o. l.* p. 838. Vd. ms. *Vallicellianum* LXIII App. Allat. (huius voluminis p. 212).

F. 1. DEXIPPI philosophi platonici in Aristotelis categorias.

F. 37. Τοῦ μακαρίου καὶ πανσόφου Ψελλοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην τὸν Ξιφιλῖνον περὶ χρυσοποιΐας. — Inc. ([Ὁ]ρᾷς ὦ δέσποτα, ὃ ποιεῖς ὁ ἐμὸς δυνάστης, ἡ τῆς ἐμῆς ψυχῆς τυραννίς... — Expl. f. 41 : πλέον ἀγάπησον. Epistulae, nullo discrimine nulloque spatio interiecto, haec subiecta sunt, quae prosae orationis speciem praebeant : τετραγραμμῶν σογγαβὰς. — Expl. κεκορήσομαι πγέον.

F. 41. ἐμπύριζε φρὴν, πῦρ ποιεῖς καὶ πῦρ γράφεις.. — Expl. ἐν σοὶ καλεῖται τοῦ θεοῦ κλῆσις μία ; in propria lin. : βλέπει δὲ τοῦτον ὁ βραδύγλωσσος πάλιν... — Expl. ὁ νοῦς ἐναργῶς ἔστι θεὸν βλέπων :

F. 41ᵛ. εἰ γὰρ ἐφίλουν, καὶ προσῆκον ὡς φιλεῖ... — Expl. καὶ πῦρ ἐκεῖθεν ἄλλο τοῦ λόγου φέρων :-
Lineam vacuam sequuntur haec verba : 1. χρύσαμος. | 2. σανδαράχη. | 3. | 4. κιννάβαρι. | 5. | 6. θεῖον ἄπουρον.
Vacant paginae duae partes. — Variae lectiones perraro inter ll. adpictae sunt.

F. 45. Olympiodori in Platonis Philebum.

F. 68. Excerpta ex Procli comment. in Platonis Cratylum.

F. 69. σλθ'. ἀνεγνώσθη ἐκ τοῦ Πρόκλου χριστομαθίας γραμματικῆς ἐκλογαί· τὸ παρὸν βιβλίον διαιρεῖται εἰς δ'... — Expl. f. 73 ; οἱ μὲν δύο λόγοι τῆς Πρόκλου γραμματικῆς χρηστομαθίας.
Alia manus addidit : « ἐκ τῶν Φοτίου », [Cf. Photii bibliothecae cod. 239].

---

35. Cod. Barberinian. graecus 197 (erat 427 et II, 18), nunc in Bibliothecae Vaticanae scriniis adservatus. — Chartaceus, formae maioris, ff. I+114+I saec. XVII, cuius in marginibus notas adpinxit Leo Allatius, qui et aliquot pp. scripsit. — Ex M manat, cum quo consentit ubi ab editis differt. — Cfr. Seymour de Ricci, *Liste sommaire des mss. grecs de la Bibl. Barberina*, in *R. des Bibliothèques*, XVII (1907), pp. 81-125.

F. I (quod numero non praeditum est): « *Variorum philosophorum graecor.* | *de arte sacra seu Chymia graece* | *427* ».

F. 1. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως. — (Βάλ' ὅσον ἡ χρεῖα καλεῖ τοσοῦτον — νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν).
Ed. Berthelot, *Alchimistes Grecs*, II, 421, 9-424, 2.

F. 2. Τοῦ αὐτοῦ κατὰ ἀκολουθίαν χρήσεως ἐμφαῖνον τὸ τῆς χρυσοποιΐας συνεπτυγμένον. — (Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν τῆς χρυσοποιΐας... — Expl. f. 5v, l. 2 : καλεῖ Ζώσιμος ἐν τῇ περὶ ἀρετῆς).
Ed. Berthelot, II, 224, 3-433, 10.

F. 5v. <Zosimi>. Sine titulo, nulloque discrimine (προσπαθείας· καθ' ἣν καὶ μεθ' ἑρμηνείας... — Expl. f. 13, l. 19 : καὶ τέλος τοῦ παντὸς ἐδοκιμάσθη.)
Ed. Berthelot, II, 118, 14-138, 4.

F. 13. <Joannis arch.>. Sine titulo, nulloque discrimine (ἀλλ' ἵνα δαψιλέστερα τά ῥευμάτων ἔχωμεν — οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνθέματος).
Ed. Berthelot, II, 263, 3-267, 8.

F. 15. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου (in mg. πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγαν βασιλέα). — (Τὸ ὠὸν τετραμερὲς ἐστιν — εἰς τὴν βαφὴν κατάθες).
Ed. Berthelot, II, 433, 11-441, 25.

F. 19. Πάππου φιλοσόφου. — (Ὅρκω οὖν ὄμνυμί σοι τὸν μέγαν ὅρκον... — Expl. : καὶ πλήρωσιν τοῦ παντὸς λόγου).
Ed. Berthelot, II, 27, 18-28, 19.
Μωσέως δίπλωσις. — (♀ καλαΐνου Γο α̅ ♋... — Expl. : καὶ εὑρήσεις τὸ πᾶν ☍ σὺν θεῷ).
Ed. Berthelot, II, 38, 13-39, 4.

F. 19v. Εὐγενίου. (♀^κε μέρη τρία... — Expl. : καὶ ἕξεις εὔρυζον καλὸν).
Ed. Berthelot, II, 39, 5-11.

Ἱεροθέου περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης. — (☿ στ^μο με α̅. μγ̅ με α̅. στημεως ἰτταλικοῦ... — Expl. : καὶ πάντων τῶν ἁγίων γένοιτο. ἀμὴν).
Ed. Berthelot, II, 450, 9-451, 28.

F. 20. Ἀγαθοδαίμονος. — (Μετὰ τὴν τοῦ χαλκοῦ ἐξίωσιν, καὶ μέλανσιν, καὶ ἐς ὕστερον λεύκωσιν τότε ἔσται βεβαία ξάνθωσις. — Nihil praeterea exhibet codex).
Ed. Berthelot, II, 115, 6-8.
Ἑρμοῦ. — (Ἐὰν μὴ τὰ σώματα ἀσωματώσης, καὶ τὰ ἀσώματα σωματώσης, οὐδὲν τὸ προσδοκώμενον ἔσται. — Nihil praeterea exhibet codex).
Ed. Berthelot, II, 115 9-11.

F. 20v vacat.

F. 21. Περὶ ξηρίου. — (Τρεῖς δυνάμεις εἰσὶ τοῦ ἀληθεστάτου... — Expl. : ἡ ὑποδεχομένη τὰς δυνάμεις, καὶ ἐνεργείας).
Ed. Berthelot, II, 205, 1-9.
Περὶ ἰοῦ. — (Ἡ μὲν γὰρ ἰώδης δύναμις... — Expl. : καὶ ἀχώριστοι εἰσὶ τῶν οὐσιῶν).
Ed. Berthelot, II, 205, 10-16.
Περὶ αἰτίων. — (Τέσσαρα γὰρ εἰσὶν αἴτια... — Expl. : καὶ ἀποτελεσματικόν).
Ed. Berthelot, II, 206, 1-7.
In eadem linea, brevi interiecto spatio : πῦρ πυρὶ κροτοῦντες... — Expl. f. 21v : καὶ ἕτερόν τι οὐ δέχονται).
Ed. Berthelot, II, 208, 8-14.

F. 21v. (Οὗτος ὁ χαλκάνθρωπος... — Expl. : καὶ ἁρμόδιον).
Ed. Berthelot, II, 207, 2-4.
Καδμίας πλύσις. — (Λαβὼν καδμίαν τὴν ἐν τῷ ♀... — Expl. : καὶ ἀποσειρώσας ξήρανον ἐν ☍).
Ed. Berthelot, II, 207, 5-11.
Περὶ βαφῆς· — (Ἐὰν μὴ ἐπιεικῶς... — Expl. : τῷ λόγῳ διιππεύουσιν).
Ed. Berthelot, II, 12-208, 7.

F. 22. Περὶ ξανθώσεως. — (Οὐ πᾶσιν ἔδοξεν ὦ γῆναι... Expl. : εἰς ἄμφω χρώματα βαλλόμενον).
Ed. Berthelot, II, 208, 8-17.
Περὶ τῶν μεταλλικῶν λίθων ἐν οἷς ὁ χρυσὸς ἐν ἐκείνοις

τοῖς τόποις ὅπως κατασκευάζεται. — ("Οτι ἀπὸ τοῦ μεμφιτῶν ἄστεως... — Expl. : ἐπ' αὐτὴν τὴν θάλατταν).
Ed. Müller, *Geogr. gr. min.* I, 122-129.

F. 24. Ἄλλως περὶ μετάλλων χρυσοῦ. — ("Οτι τὴν ἀστυγείτονα τῆς ὀρεινῆς χέρσου... — Expl. f. 24ᵛ, l. ultima ἢ πρὸς ἡμᾶς παραπέμπεσθαι f. 25, l. prima τοῦ γένους).
Ed. Müller, *Geogr. gr. min.* I, 183-186.

F. 25. Nullo discrimine nulloque spatio interiecto παγῆ μετὰ τοῦ κόμεως | ανθιον... — Expl. : τὴν τῶν φώτων ποσότητα. ἔρρωσο.)
Ed. Berthelot, II, 146, 4-148, 5. In summa p. 25ᵛ margini adpictum est : οὕτω μὲν ἦν ἐν τῷ ἀντιγράφῳ, δοκεῖ δέ μοι τὸ λοιπὸν οὐκ ὀλίγον εἶναι.

F. 25ᵛ. Περὶ τὰ ὑποστατὰ καὶ τὰ δ' σώματα κατὰ τὸν Δημόκριτον τὸν εἰπόντα. — (Τὰ τέσσαρα σώματα ὑποστατὰ εἰσὶν... — Expl. : τὸ χρήσιμον, καὶ βαπτικὸν πνεῦμα).
Ed. Berthelot, II, 148, 6-149, 12.

F. 26. Περὶ τῶν αὐτῶν σταθμῶν ὠμῶν τε καὶ ἑφθῶν. – (Τῶν γραφῶν περὶ τούτων παραγνουσῶν... — Expl. : τὸν περὶ τῶν σταθμῶν λόγον. ἔρρωσο)
Ed. Berthelot, II, 148, 7-153, 13.

F. 27ᵛ. Περὶ διαφορᾶς ♀ κεκαυμένου. — (♀ κεκαυμένον... — Expl. : ἐτήσιος ♀).
Ed. Berthelot, II, 153, 14-154, 10.

Περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν τὸ ☿ (Δυ) καλοῦσιν καὶ τοῦτο σύνθετον ἐστὶν, καὶ οὐκ ἁπλοῦν. — (Τὴν προγεγραμμένην νεφέλην... — Expl. : περὶ τῶν καιρῶν ζηπήσωμεν).
Ed. Berthelot, II, 154, 11-156, 2.

F. 28. Περὶ τῷ παντὶ χρόνῳ ἀρκτέον. – (Ἀναγκαῖον καὶ περὶ καιρῶν... — Expl. : ἡ ἡμῶν ἐργασία καὶ ἀμφιβάλλω).
Ed. Berthelot, II, 156, 3-158, 20.

F. 29ᵛ. Περὶ τῆς πατὰ πλάτος ἐκδόσεως τὸ ἔργον. — (Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως πρὸς τοὺς αἰγυπτίους προφήτας... — Expl. : καὶ ξανθούμενα ξανθοῦσιν).
Ed. Berthelot, II, 159, 1-167, 17.

F. 33. Περὶ τοῦ τί ἐστὶ κατὰ τὴν τέχνην οὐσία καὶ ἀνουσία. — (Οὐσίας ἐκάλεσεν ὁ Δημόκριτος... — Expl. : οἱ δὲ ζωμοὶ Δυ εἰσίν).
Ed. Berthelot, II, 167, 18-169, 2.

F. 33ᵛ. Περὶ τοῦ ὅτι πάντα περὶ μιᾶς βαφῆς ἡ τέχνη λελάληκεν. — (Ἑρμῆς καὶ Δομόκριτος ἀπὸ τοῦ καταλόγου... — Expl. : ὅταν λέγω ♀, ἢ ♄, ἢ ♃, τὸν ἰὸν λέγων).
Ed. Berthelot, II, 169, 3-17, 2.
Περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ δ' σώματα τῶν βαφῶν εἰσὶ δέ. — (Τὸν ♀ ἡ Μαρία φάσκει βάπτεσθαι... — Expl. : καὶ τελειωθεὶς τελειοῖ. ἔρρωσο).
Ed. Berthelot, II, 170, 3-171, 14.
Περὶ τοῦ χρηστέου ⊗ ἀντίλογος. — (Ἔγνως ὅτι ἕν τὸ πᾶν... — Expl. : εἶπε μάλιστα, καὶ ἡ θεῖα Μαρία).
Ed. Berthelot, II, 171, 15-174, 9.

F. 35ᵛ. Περὶ ☿ ☿. — (Οὐκ ἐμὲ ἐπερώτησας... — Expl. καὶ οὗτος μὲν ὁ περὶ ☿ (Δυ) λόγος.)
Ed. Berthelot, II, 174, 10-177, 14.

F. 36ᵛ. Περὶ σταθμῶν. — (Ὁ περὶ σταθμῶν λόγος... — Expl. τὸ προειρημένον σύνθεμα).
Ed. Berthelot, II, 177, 15-179, 4.

F. 37. Περὶ καύσεως σωμάτων. — (Φέρε τοίνυν ἐκ τῶν φιλοσόφων... — Expl. καὶ περὶ σταθμῶν ξανθώσεως ζητήσωμεν.)
Ed. Berthelot, II, 179, 5-181, 8.

F. 38. Περὶ σταθμῶν ξανθώσεως. — (Διὰ τί ὁ Ἀγαθοδαίμων... — Expl. σήψεως λαληθήσεται τρόπος.)
Ed. Berthelot, 181, 9-183, 24.

F. 39. Περὶ ☿ (Δ υ). — (Πρῶτον δεῖξαι χρὴ ὅτι σύνθετον... Expl. ὑπὸ τῶν θειωδῶν κατέχεται).
Ed. Berthelot, II, 184, 1-186, 9.

F. 40. Περὶ σημασίας ὤχρας. — (Σημασία (Χ ω) γίνεται... — Expl. ἔπειτα τὸ ξανθῶσαι).
Ed. Berthelot, II, 186, 10-187, 23.

F. 40ᵛ. Περὶ οἰκονομίας τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος. — (Πάλιν τοὺς ἀρχαίους εἰς μέσην... — Expl. κωβαθηκαύστην πλήρης περὶ οἰκονομίας (γ μ) σώματος).
Ed. Berthelot, II, 188, 1-191, 18. — In marg. L. Allatius scripsit « desunt » ad extrema capitis verba.

F. 42. Περὶ σώματος μαγνησίας, καὶ οἰκονομίας. — (Ταῦτα μὲν ἡ Μαρία... — Expl. ὡς γέγραπται ἡμῖν).
Ed. Berthelot, II, 191, 19-198, 7.

F. 44v. Περὶ ἀφορμῶν συνθέσεως. — (Ἡ περὶ ἀφορμῶν σύνθεσις ὡς θεοσέβειαν... — Expl. γενέσθαι ἐποίησα. ἔρρωσο).
Ed. Berthelot, II, 204, 8-19.
Περὶ ζύθων ποιήσεως. — (Λαβὼν κριθὴν λευκὴν... — Expl. καὶ ἀνακρίνουσιν).
Ed. Berthelot, II, 372, 1-12.

F. 45. Στάκτης ποίησις. — (Τέφρας ξύλων τῶν σῶν... — Expl. βάπτει τὴν ψυχροβαφήν).
Ed. Berthelot, II, 372, 13-373, 20.

F. 45v. Περὶ συνθέσεως ὑδάτων. — (Θέσις ὑδάτων καὶ κίννησις... — Expl. δι' ἧς ὑποφεύγει ἡ φύσις).
Ed. Berthelot, II, 107, 4-108, 1.
Περὶ φώτων. — (Ἐλαφρὰ φῶτα πᾶσαν τὴν τέχνην ἀναφέρει. — Nihil praeterea exhibet liber).
Ed. Berthelot, II, 247, 10.

F. 46. Παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην. — (Παρεγνῶ τοίνυν ἡμῖν... — Expl. τῷ ὕδατι τῆς ἰάσεως).
Ed. Berthelot, II, 144, 8-145, 14.

F. 46v. Ποίησις κρυσταλλίων. — (Λαβὼν ὠὰ ὅσα θέλεις... — Expl. καὶ ποιῆσαι κιννάβαριν).
Ed. Berthelot, II, 348, 9-350, 3.

F. 47. Post lineam vacuam (Αἰθάλαι δὲ λέγονται... — Expl. ἐπὶ τὸ ὕψος χωρεῖν).
Ed. Berthelot, II, 250, 13-16.
(Ποιήσαντες αὐτοῦ... — Expl. οὐδένα ἀποτίσαντες λόγον).
Ed. Berthelot, II, 250, 16-251, 6.
(Καὶ ἀπέδειξεν τὸ διὰ τῶν τεφρῶν... — Expl. ἐπιτελοῦσα ξηρίον).
Ed. Berthelot, II, 251, 7-22.

F. 47v. (Μετὰ δὲ τὴν τούτου ἰοποίησιν... — Expl. σκευαζόμενον ὕδωρ πρωτώστακτον).
Ed. Berthelot, II, 252, 1-11.

F. 48. (Δεῖ οὖν αὐτὴν... — Expl. ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας).
Ed. Berthelot, II, 252, 12-21.
Περὶ λευκώσεως. — (Γινώσκειν ὑμᾶς θέλω... — Expl. τῆς ἀνιάτου νόσου).
Ed. Berthelot, II, 211, 3-11.
Βαφὴ τοῦ παρὰ Πέρσαις ἐξευρημένου χαλκοῦ γραφεῖσα ἀπὸ ἀρχῆς Φιλίππου... — (Λαβὼν θυθίας ὅσον βούλει — τὸ προκείμενον).
Ed. Berthelot, II, 346, 1-347, 7.

F. 49. Βαφὴ τοῦ ἰνδικοῦ σιδήρου γραφεῖσα τῷ αὐτῷ χρόνῳ... — (Λαβὼν σιδήρου ἁπαλοῦ — post 3 ll. ἤτοι τὸν φλοιὸν μόνον καί).
Ed. Berthelot, II, 347, 8-13.
Sequitur nullo discrimine nulloque spatio interiecto (τῷ πατελίῳ τέφρα... — Expl. τοῦ ξηρίου σημάνας).
Ed. Berthelot, II, 404, 8-405, 5.

F. 49v. Ἀντίθεσις λέγουσα ὅτι τὸ θεῖον ὕδωρ ἕν ἐστι τῷ εἴδει καὶ ἡ λύσις αὐτῆς. — (Τινὲς δὲ φασὶν ἓν εἶναι... — Expl. εἴδους ἠπείγετο).
Ed. Berthelot, II, 405, 6-407, 6.

F. 50. Ἄλλη ἀπορία. — (Τὸ ἐν ἀβύσσαιον ὕδωρ... — Expl. καθ' αὐτὸ πέφυκεν ἄνθρωπος).
Ed. Berthelot, II, 407, 7-408, 23.—In extrema p. vacant 5 ll.

F. 51. (Ἐπεὶ οὖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον — expl. f. 51v, l. 13 ἕκαστον τῇ λειπομένῃ ἐν).
Ed. Berthelot, II, 402, 5-404, 8. — Prima linea f. 51 vacat.

F. 51v. l. 14 ἀμβλὰγ ὁμοίως κεκαθαρμένου... — Expl. καὶ παρ' ἐκείνων ἦλθεν εἰς ἡμᾶς).
Ed. Berthelot, II, 347, 13-348, 7.

F. 52. Περὶ βαφῆς σιδήρου. — (Βαφὴ ♁ ἐστὶν ἡ σχεδὸν... Expl. καὶ οὕτως μὲν αὕτη.) — Δευτέρα βαφή. (Ἔστι δέ τις καὶ ἄλλη βαφῆς ἰδέα — καθαρῶς τὸ βούλημα). — Τρίτη βαφή. (Φθέγξομαι δή που βαφὴν — ἀταλαιπόρως ἐκδιδάξει.) — Τετάρτη βαφή. (Τετάρτη δὲ πρὸς τοὺς εἰρημένους — τοῖς πλεονεκτήμασιν).
Ed. Berthelot, II, 342, 19-343, 17; 343, 18-344, 10; 344, 11-345, 6; 345, 7-23.

F. 53v. Περὶ ποιήσεως ἀσήμου. — (☾ δεῖ λαβεῖν ♄ ≈ — καὶ μὴ σφοδροῖς. — ☾ λαβὼν ☿ χω — ποίησον. — ☾ ἀπὸ κοινοῦ ♄ᵘ — λίτρας δέκα. — ⊙ δεῖ ἐμβαλεῖν — ἄφευκτα ποιεῖ).
Ed. Berthelot, II, 36, 20-37, 6; 37, 7-12; 37, 13-16; 37, 18-38, 6.

F. 54. Περὶ κινναβάρεως. — (Δεῖ γινώσκειν... — Expl. ὡς ἐπινοεῖς).
Ed. Berthelot, II, 38, 7-9.

"Αλλως περὶ κινναβάρεως. — (Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ μαγνησία... — Expl. καὶ τὰ θαυμάσια ξίφη).
Ed. Berthelot, II, 38, 10-12.
Οἱ παλαιοὶ φασὶν οὕτως. — (Οἱ μὲν λίθον χάλκιον... Expl. τὸ ὄξος τῶν ἀρχαίων).
Ed. Berthelot, II, 18, 1-19, 17. — Lacunas exhibet liber, ubi rasuras exhibet M.

F. 55. Ὑδραργύρου ποίησις. — (☉ ‖οι' λαβὼν ψιμύθιον... — Expl. ἄφελε τὴν ☽. — Post 2 ll. vacuas Λαβὼν ἄμμον... — Expl. ἐκφύσησον ἵνα δείξῃ. — Post l. vacuam Λαβὼν γῆς ἀπὸ τῆς ὄχθης... — Expl. εὑρήσεις ὃ ζητεῖς).
Ed. Berthelot, II, 220, 17-221, 3; 221, 4-13; 221, 14-222, 17.

F. 56. Περὶ τοῦ τριβίκου καὶ τοῦ σωλῆνος. — (Ἑξῆς τὸν τρίβηκόν σοι... — Expl. τὸ δὲ σχῆμα τοῦτο λιχανὸς σωλήν).
Ed. Berthelot, II, 236, 1-17.
("Εστιν δέ καὶ ἄλλος τρόπος... — Expl. ὁ δὲ τύπος οὗτος).
Ed. Berthelot, II, 236, 18-237, 5.

F. 56v. Duas fig. exhibet liber, quas edidit Berthelot, I, 139 fig. 15 et 140 fig. 16.
Ποίησις ☾. — (Λαβὼν ♄ μοῖραν α'... — Expl. καὶ ὄψει αὐτὸν τὸν ☾ ♀).
Ed. Berthelot, II, 389, 11-17.
(Λαβὼν ☽ δυτικὸν, καὶ ☽ ἀνατολικὸν... - Expl. γένηται ὕδωρ).
Ed. Berthelot, II, 389, 18-390, 3.
In extrema paginae linea : Τοῦ Σολομῶντος Ἰούδα ἐκ τῆς ἱερᾶς τοῦ ♂ου.
Ed. Berthelot, II, 390, 4.

F. 57. In p. initio (Ἐγέλασά σοι καὶ εἰς ἐξάκουστον... — Expl. καὶ τὰ μηχανικὰ αὐτῶν).
Ed. Berthelot, II, 237, 6-21.
Περὶ ἑτέρων καμίνων. — (Ἐπειδὴ ἑξῆς ὁ λόγος ἡμῖν... — Expl. τοῖς τῶν ἀγγείων κύβοις).
Ed. Berthelot, II, 237, 22-238, 16.
Duas exhibet liber figuras, quas edidit Berthelot, I, 146 fig. 22 et I, 148 fig. 24 et 24 bis.

F. 58. (Ἡ δὲ κάμινος φουρνοειδὴς φησὶν ἡ Μαρία... — Expl. ἡ δὲ ποίησις αὐτῆς αὕτη).
Ed. Berthelot, II, 238, 17-24.

(Λαβὼν τὴν ἀπομένουσαν ξηρὰν... — Expl. χρίσις ἰουστιν).
Ed. Berthelot, II, 104, 16-105, 21.
Sequitur τουτία μαραζῆ ασενκὴρ. αζὴ — ὁ νοήσας μακάριος.
Ed. Berthelot. I, 153. In marg. fig. duae, I, p. 143 fig. 20 et 21.

F. 58v. (Ἰστέον ὅτι τὰ λεγόμενα σκορίδια... — Expl. τὴν Ἶριν τὴν οὐρανίαν -- quae extrema sunt paginae verba).
Ed. Berthelot, II, 92, 1-7.

F. 59. Εἰ θέλεις ποιεῖν φούρμας καὶ τόλους ἀποβροντησίου, ποίει οὕτως. — (Λαβὼν νόμισμα οἷον θέλεις... — Expl. καὶ ἀποτρέχουσιν).
Ed. Berthelot, II, 375, 1-377, 6.

F. 59v. Περὶ διαφορᾶς μολίβδου, καὶ χρυσοπετάλου. — (Μόλιβδος θαλάσσης... — σοφύγου αρ δ').
Ed. Berthelot, II, 377, 7-379, 23. — Post capitis finem vacant 3 ll.; desinit p.

F. 61. Ὅτι σύνθετον, καὶ οὐχ ἁπλοῦν τὸ εἶδος καὶ τίς ἡ οἰκονομία. — (Πότερον ἁπλοῦν ἐστὶν... — Expl. πρὸς τὸ πέρας τῆς τέχνης).
Ed. Berthelot, II, 272, 1-275, 6.

F. 62. Ποίησις μᾶλλον τοῦ παντός. — (Ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς ἀμφοτέρων... — Expl. διὰ τῆς οἰκονομίας).
Ed. Berthelot, II, 275, 7-277, 21.

F. 63. "Αλλως οἰκονομία. — (Τινὲς μὲν οὖν οὕτως... — Expl. ἔρρωσο ἐν κυρίῳ).
Ed. Berthelot, II, 278, 1-22.
Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων ἄσβεστος. — (Οὕτως δὲ ὄντος... — Expl. οὐκ ἀεὶ φέρει).
Ed. Berthelot, II, 279, 1-280, 2.
(Τινὲς μὲν οὖν τὸν ♁... — Expl. τὸ δὲ τρίτον μέλαν).
Ed. Berthelot, II, 280, 2-7.

F. 64. Ἄλλη οἰκονομία τῆς ἀσβέστου. — ("Ενιοι δὲ θ³ λαβόντες.... — Expl. ὑπὸ ἑτέρας φύσεως Nε κατέχεται).
Ed. Berthelot, II, 280, 8-281, 7.
Ἑτέρα ποίησις ἀσβέστου. — ("Αλλοι δὲ ἄσβεστον μόνην... — Expl. πολλὴν φροντίδα πεποίηται).
Ed. Berthelot, II, 280, 8-282, 2.

F. 64ᵛ. Ἄλλως. — (Τινὲς δὲ △ ὁμοίως ≈ — Expl. τῶν ≈ ἐχρῆτο).
Ed. Berthelot, II, 282, 3-17.
(Ἕτεροι δὲ τὴν σποδὸν... — Εχ. . ἡ τῆς ποιήσεως ἀγωγή).
Ed. Berthelot, II, 283, 2-10.
Ἄλλως. — (Ἔνιοι δὲ τὰς σκωρίας... — Expl. ἐξαιθαλώσει).
Ed. Berthelot, II, 283, 11-15.

F. 65. Ἑτέρως ἡ ποίησις. — (Τινὲς δέ οὐκ ἐν ἡμέρα μιᾶ... — Expl. εἰς καιρὸν καταβαφῆς).
Ed. Berthelot, II, 284, 1-5.
Ἑτέρως ἡ ἀγωγή. — (Ἄλλοι δὲ οὕτως ἐποίουν... — Expl. καὶ εἶχον τὸ φάρμακον).
Ed. Berthelot, II, 284, 6-9.
Συμπέρασμα τῆς ποιήσεως. — (Ἐγὼ δέ τοὺς πόνους... — Expl. καὶ δοῦλοι Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν).
Ed. Berthelot, II, 284, 10-285, 4.
Τοῦ αὐτου Χριστιανοῦ περὶ τοῦ θείου ὕδατος· πόσα τὰ εἴδη τοῦ γενικοῦ θείου ὕδατος. καὶ τίς ὁ ἐπὶ τῆς τιτάνος. καὶ τίνα τούτων εἰς τὰ ὀνόματα. — (Ὁ περὶ τοῦ θείου ὕδατος... — Expl. συμπαθεία δὲ μᾶλλον).
Ed. Berthelot, II, 399, 12-400, 8.

F. 65ᵛ. Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων διαφωνία. — (Τοῦτο δὲ μᾶλλον... — Expl. τῆς ἁπάσης ποιήσεως).
Ed. Berthelot, II, 400, 9-401, 16.

F. 66. Τίς ἡ καθόλου τοῦ ὕδατος οἰκονομία. — (Τὸ μὲν κατὰ τοὺς κεκρυμμένους... — Expl. ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον).
Ed. Berthelot, II, 401, 17-402, 2.
Ἡ τοῦ μυθικοῦ ὕδατος ποίησις. — (Τὸ δὲ ◠ ἢ θ³ ἢ ἑτεροῖον ὑπάρχον τοὺς κενοὺς:—Nihil praeterea exhibet liber).
Ed. Berthelot, II, 402, 3. — Linea vacua praecedit caput sequens.
Τοῦ Χριστιανοῦ περὶ εὐθείας τοῦ χρυσοῦ. — (Τῆς δευτέρας... Expl. ἢ κατάλληλα ὑγρὰ τυγχάνοντα).
Ed. Berthelot, II, 395, 1-399, 11.

F. 67ᵛ. (Ὀπὴν ἔχει τὸ ὀστράκινον... — Expl. ὡς ἄρευστον).
Ed. Berthelot, II. 267, 8-15.

F. 68. Περὶ ἐξαθμήσεως ὕδατος θείου. — (Ἐν τοῖς ὑμετέροις οἴκοις... — Expl. ἔχει δὲ οὕτως ὡς πρόκειται).
Ed. Berthelot, II, 138, 5-139, 1. — Vacat extrema pag. linea.

F. 68ᵛ. (Λαβὼν ⚳ λεύκανον οὕτως... — Expl. ὁ τρόπος οὗτος καρκινοειδής).
Ed. Berthelot, II, 139, 1-140, 8.

F. 69ᵛ. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θείου ὕδατος. — (Λαβὼν ὠὰ ὅσα βούλει... — Expl. ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ ἰησοῦ. ἀμήν).
Ed. Berthelot, II, 141, 1-143, 14.

F. 70ᵛ. Τοῦ Χριστιανοῦ σύνοψις. Τίς ἡ αἰτία τῆς προκειμένης συγγραφῆς. — (Πολλάκις ὑμῖν ἐφόδοις... — Expl. τῆς ἀληθοῦς ὕλης γνωσθήσονται — cetera desunt).
Ed. Berthelot, II, 409, 1-9.
Ὅτι τετραχῶς διαιρουμένης τῆς ὕλης, διάφοροι ἀπογίνονται τῶν ποιήσεων αἱ τάξεις τῶν οἰκείων μερῶν, ποτὲ μὲν διχαζομένων, ποτὲ δὲ συμπλεκομένων ἀλλήλοις. — (Τῆς εἰς τέσσαρας μοίρας <nullum exhibet liber lacunae indicium>... — Expl. μεθαρμοζόμενα).
Ed. Berthelot, II, 409, 11-410, 15.

F. 71. Πόσαι εἰσὶν αἱ κατ' εἶδος, καὶ γένος διαφοραὶ τῶν ποιήσεων. — (Τετραμεροῦς ὑπαρχούσης τῆς ὕλης... — Expl. ἀκολουθῆσαι γραφαῖς).
Ed. Berthelot, II, 410, 16-414, 10.

F. 72ᵛ. Πῶς δεῖ νοεῖν αὐτὰς καὶ σχήμασι γεωμετρικοῖς. — (Ἐπειδὴ τετραμερές ἐστιν... — Expl. τὰ διαγράμματα οὕτως).
Ed. Berthelot, II, 414, 11-415, 9.

F. 73. Τίς ἡ ἐν ἀποκρύφοις τῶν παλαιῶν ἐκδεδομένη τάξις. — (Ἀρκτεὸν ἔνθεν... — Expl. καὶ βάψεις).
Ed. Berthelot, II, 415, 10-421, 5.

F. 75. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων ἐρίων σταθμὸς ὤφειλεν, καὶ πόσος ὁ τῆς κομάρεως, καὶ πόσος ὁ τῶν βεβαμμένων ὑδάτων. — (Χρὴ μέντοι διπλάσιον... — Expl. τουτέστιν ἄφευκτον).
Ed. Berthelot, II, 373, 21-374, 5.

F. 75ᵛ. Τίς ἡ τοῦ μέλανος ξηρίου κατασκευή. — (Ἐπὶ χρώματος ἐβαινίνου... — Expl. ἔλαττον ἄφευκτον).
Ed. Berthelot, II, 374, 6-11.
Τίς ἡ τῆς κομάρεως σύνθεσις. — (Ἡ κράσις τοῦ φαρμάκου... — Expl. ὕδατος μιγνυμένης).
Ed. Berthelot, II, 374, 12-13.
Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία. — (Ἐξαιθριῶσαι μετὰ τὴν ἴωσιν... — Expl. τέλειον τὸ ξηρίον).
Ed. Berthelot, II, 375, 1-8.

Ποῖον εἶναι χρὴ τοῖς ἤθεσι τὸν μετιόντα τὴν ἐπιστήμην. — (Χρεὼν εἶναι τὸν μετιόντα... — Expl. καὶ βλαβήσεται μᾶλλον).
Ed. Berthelot, II, 35, 7-16.

F. 76. Ὅρκος. — (Ὄμνυμί σοι καλὲ παῖ... — ὀλισθεῖσαν ἰδὼν διορθώσατο).
Ed. Berthelot, II, 27, 4-17. — Post haec vacant 7 ll.

F. 76v. Πρὸς βασιλέα τὸν μέγαν Θεοδόσιον περὶ τοῦ θείου. — (Ἰστέον, ὦ κράτιστε βασιλεῦ... — Expl. καὶ οὗτος μὲν ὁ περὶ ϒ ὑ λόγος.
Ed. Berthelot, II, 174, 12-177, 14. — Folia 76v-77v Leo Allatius sripsit. — Vacat extrema paginae pars folii 77v; vacant ff. 78-80v. — Cum ff. 76v-77v cf. f. 35v.

F. 81. Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιΐας. — (Ἀφροδίτης σπέρμα ἐστὶν, ἄνθος | — ὠρίχαγχος ἐστὶν ὁ νικαϊνὸς, ὁ διὰ καδμίας γινόμενος).
Ed. Berthelot, II, 4, 12-17, 17. — Vacat extrema paginae pars.

F. 87. Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης, καὶ χρυσούλου βίβλου. — (☉ χρυσὸς... — Expl. ϒ ὑδράργυρος.... — ῥίνημα).
Ed. Berthelot, I, 112, 1-116, 19. — Nomina et signa in duas columnas distributa sunt.

F. 89. Ὀνόματα τῶν ποιητῶν τῆς τέχνης. — (Πλάτων... — Expl. τῆς Μέμψεως).
Ed. Berthelot, II, 25, 6-26, 6. — Vacant f. 89v-90v.

F. 91. Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῆς ἱερᾶς τέχνης. — Σημεῖα ἐγκείμενα ἐν τοῖς τεχνικοῖς συγγράμμασι τῶν φιλοσόφων καὶ μάλιστα τῆς μυστικῆς παρ' αὐτοῖς λεγομένης φιλοσοφίας. — (☉ ἥλιος χρυσός... — Expl. ιΔ χαλκος το ϒ ♀.
Ed. Berthelot, I, 104 sqq.

F. 92. Τοῦ Ψελλοῦ πρὸς πατριάρχην τὸν Ξιφιλῖνον περὶ χρυσοποιΐας. — (Ὁρᾷς ὦ δέσποτα, ὅ ποιεῖς ὁ ἐμὸς δυνάστης.. — βούλει οὖν ἐρεῖν με, ὅπερ ἀντὶ πάντων ἐρῶ, πλέον ἀγάπησον).
Sequitur l. vacua.

F. 94v. Τετραγραμμῶν συλλαβὰς φέρεις δύο. — Expl. ὅμως δι' αὐτῆς κεκορήσομαι πλέον.

Ἐμπύριε φρὴν πῦρ ποιεῖς καὶ πῦρ γράφεις — ἐν σοὶ καλεῖται τοῦ θεοῦ κλῆσις μία.

F. 95. Βλέπε δὲ τοῦτον ὁ βραδύγλωσος πάλιν — ὁ νοῦς ἐναργῶς ἐστι θεὸν βλέπων.
Εἰ γὰρ ἐφίλουν καὶ προσῆκον ὡς φιλεῖ. — καὶ πῦρ ἐκεῖθεν ἄλλο τοῦ λόγου φέρων.
Haec omnia ita scripta sunt, ut unusquisque versus suam occupet lineam; cf. Vallicell. LXIII (= 166), huius volum. p. 212. — Psellianae epistulae variae lectiones margini adpictae sunt, non inter lineas. — Vacat folii 95 extrema paginae pars, et vacat 95v.

F. 96. Ζωσίμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς. — (Θέσις ὑδάτων καὶ κίνησις... — Expl. ὡς πολύειδον).
Ed. Berthelot, II, 107, 1-113, 7.

F. 98. Ζώσιμος λέγει. — (Περὶ τῆς ἀσβέστου δῆλα... — Expl. διὰ τοῦ μαρμάρου ἐστίν).
Ed. Berthelot, II, 113, 8-114, 20.

F. 98v. Ζωσίμου πρὸς Θεόδωρον κεφάλαια. — (Περὶ ἐτησίου τουτέστιν... — Expl. νικῶσι τὰς φύσεις).
Ed. Berthelot, II, 215, 1-218, 25.

F. 100v. Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων. — (Ἡ τῆς ὁρωμένης καμίνου... — Expl. ἔστω ἀνεξάλειπτον).
Ed. Berthelot, II, 224, 1-227, 17.

F. 102. Περὶ τοῦ θείου ὕδατος. — (Τοῦτο ἐστὶ τὸ θεῖον... — Expl. ἀνάκειται δὲ τῷ ἐρτύλῳ).
Ed. Berthelot, II, 143, 19-144, 7.
Ποίησις ἐκ τουτίας : ☾. — (Τουτία ϛΓ· κ' τρίψον... — Expl. καὶ γίνεται ☾).
Ed. Berthelot, II, 227, 20-228, 3.

F. 103. Τοῦ αὐτοῦ Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων γνησία ὑπομνήματα. — (Περὶ τοῦ ω̅ στοιχείου... — Expl. ἐστὶ ταῦτα. — Sequitur scorpionis aenigma et ὁ νοήσας μακάριος).
Ed. Berthelot, II, 228, 4-235, 5, ed. I, 152.

F. 105v. (Ὅτι ἀπὸ ἀσκιάστου ☿... — Expl. φρύγεσθαι).
Ed. Berthelot, II, 235, 6-20.
Ἀλφάβητος τῶν γραμμάτων. — Sequitur fig. 15, Berthelot, I, 139.
Ed. Berthelot, I, 156.

F. 106. Κλεοπάτρης χρυσοποιΐα.
Haec schemata ed. Berthelot, I, 132, fig. 11.

F. 106ᵛ vacat.

F. 107. Lineamenta quaedam labyrinthi Salomonis — ed. Berthelot, I, 157.

F. 107ᵛ. (Εἴ τινα λαβύρινθον ἀκούεις ξένε... — Expl. μηδὲν διδοὺς πράσσειν σε τῶν τῶς ἐξόδου).
Ed. Berthelot, II, 39, 13-40, 16. — Hos versus scripsit Leo Allatius.

F. 108. Δημοκρίτου βίβλος ε΄ προσφωνηθεῖσα Λευκίππῳ. Δημόκριτος Λευκίππῳ τῷ ἑταίρῳ πλεῖστα χαίρειν. — (Ἰδοὺ μὲν ὅ ἦν ὦ Λεύκιππε... — Expl. τὸ πᾶν ἐφθόνησαν. ἔρρωσο).
Ed. Berth., II, 53, 16-56, 19. — Haec scripsit Leo Allatius.

F. 109 et 109ᵛ vacant.

F. 110. Ἶσις προφῆτις τῷ υἱῷ αὐτῆς ☾. Ἶσις προφῆτις τῷ ὥρῳ. — (Ἀπιέναι σου μέλλοντος... — Expl. τὴν σανδαράχην ποίει).
Ed. Berthelot, II, 28, 20-33, 3. — Post epistulae finem vacat dimidia p. Epistulam scripsit Leo Allatius.

F. 111ᵛ vacat.

F. 112. Petosiris ad Necipsum Regem Aegypti epistula. — (*De his quae ad me — aduersū omnia pro..nt*). Sequuntur rationes arithmeticae de luna.

Concordantiae codicum *Barberin. gr.* 197 et *Marciani* 299.

	Barb.	M.	*Barb.*	M.	*Barb.*	M.
Ff.	1-15	78-91	58-58ᵛ	1	89	7
	15-19	181-185	59-59ᵛ	128ᵛ-130	91	6
	20	95ᵛ	61-66	96-102	96-98	92-95
	21-45ᵛ	136-162	66-69	110-113ᵛ	98ᵛ	179
	45ᵛ-50	115-120	70ᵛ-76	121-128ᵛ	100ᵛ-105ᵛ	186-193
	51-55	103-107	76ᵛ-77ᵛ	152-152ᵛ	106	188ᵛ
	56-58	194-198	81	131	107-107ᵛ	102ᵛ

Concordantiae codicum *Barberin. gr.* 197 et Marcianorum *Marc.* et *v.*
Cf. huius voluminis pp. 23 sqq. 71 sqq. et 103 sqq.

	Barberin.	*Marc.*	*v.*
Ff.	87	213ᵛ	233
	92	209	232
	108	216	239
	110	217	240ᵛ

Cum ea capita, quae in secunda concordantiarum tabula oculis subiciuntur, in M non legamus, non ex ipso M, sed ex codicis M apographo Barberinianum librum descriptum esse haud absurdum videtur. Neque tamen absurdum videtur, si reputes, quae capita in *Marciano* M iam non deprehendimus, et exhibent *Marciani Marc.* et *v*, *Ambrosianus* 794, *Barberinianus* noster — qui omnes ex M manant — ea capita, tum prima manu, tum, aliunde petita, secunda manu in codicis M foliis deperditis scripta esse, nonnulla autem ea ratione, quam in foliis rescriptis, quae codici praemissa sunt, librarius secutus est.

---

36. Cod. Ottobon. gr. 193 : miscell. chartaceus cm. 22,4 × 13,4 saec. XVI, ff. 328. — Cf. A. Berthelot, *Rapport sur les manuscrits alchimistes de Rome*, *Archives des missions scientifiques et littéraires*, 3ᵉ série, t. XIII, 1887 p. 839; et E. Feron, F. Battaglini. *Codd. mss. graeci Ottoboniani*, Romae MDCCCXCIII, pp. 113-14. — Libri aliquot unum volumen efficiunt : scribae nomen et annum 1523 vd. f. 262ᵛ (......κρὴς τὸ γένος, ἐπιμελῶς ταύτην [τὴν βίβλον] ἐν ῥώμῃ ἐξέγραψεν [μην....κα,?] ϛ Φ κ γ ω).

F. 139. ἡ Ἐκ τῶν Δημοκρίτου φυσικῶν. — Inc. φύσις τῇ φύσει τέρπεται καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν νικᾷ καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν κρατεῖ. ἐθαυμάσαμεν πάνυ ὅτι... — Expl. f. 140 ἐὰν χαλκὸν ἤλεκτρον. ἡ φύσις τῇ φύσει τέρπεται.
Ed. Berthelot. *Alchim. gr.* II, 43, 20-45, 5.

---

37. Codex Palatinus Vatican. gr. 415. — Cf. A. Berthelot, *o. l.*, p. 834 et H. Stevenson sen., *Codd. mss. graeci Palatini Bibl. Vaticanae*, Romae MDCCCLXXXV, p. 269-70.

Haec Stevenson : « 415. Chartaceus in 8. saec. XV exeuntis... fol. 68... Ex codd. Parisios primum translatis, Heidelbergae postea redditis...
Gavdentii philosophi Introductio armonica...
Michaëlis Pselli (iunioris) Tractatus περὶ χρυσοποιΐας, seu de auri conficiendi ratione ad Michaëlem Cerularium Patriarcham Const. Inc. Ὁρᾷς, ὁ ἐμὸς δυνάστης, ὅ με ποιεῖς... f. 35. Etc. »
Hoc ms. usus est ille qui *Vallicelliani* LXIII Append. Allatian. partis XVI fasciculum secundum scripsit; cf. huius voluminis p. 212. Liber iam non est in Bibl. Vatic.

---

38. Codex Urbinas graecus 125, chartaceus (praeter ff. 1-2 et 308-309, quae membranacea sunt, codici custodiae causa praemissa et addita), ff. 309, cm. 25 × 15,5 saec. XV. Cf. C. Stornajolo, *Codices Urbinates gr.* Romae MDCCCXCV, p. 218.

F. 9v. Περὶ τοῦ ποιῆσαι λαζοῦριν φυσικόν. — Inc. Λαβὼν λίθον σάπφειρον ℔ α̅, τρίψον αὐτὸν... — Expl. καὶ ἔχεις λαζοῦριν α. β. μιγ.
Ζήτει ταῦτα ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου.
περὶ τοῦ ποιῆσαι λαχὰν. καὶ βερονίκιν. ἔτι τε καὶ περὶ τοῦ ποιῆσαι ἀμίαντον.

F. 308. Περὶ τοῦ ποιῆσαι λάχαν. — Inc. Λαβὼν αὐτο το μυρεψικὸν εἶδος καλούμενον... — Expl. καὶ οὕτως ἕξεις πεποιημένον λαχὰν.
Περὶ βερονικίου. — Inc. Λαβὼν ὑελίον τὸ λεγόμενον βερονίκην, τρίψον αὐτὸ καὶ διαβίβασον... — Expl. ὡς προεῖπον. καὶ τότε ἔκβαλε αὐτό.
Περὶ τοῦ ποιῆσαι ἀμίαντον. — Inc. Λαβὼν ὤχραν πράσινον, τρίψον αὐτὴν ἐν μαρμάρῳ μετὰ ὕδατος κτέ. His nullo discrimine subiciuntur nonnulla *de tyrocolla* : εἶτα ποιῆσαι τυρόκολλαν ἥτις γίνετο οὕτως... — Expl. καὶ ἔσται λίαν καλόν.
Ζήτει καὶ περὶ τοῦ ποιῆσαι λαζοῦριν φυσικὸν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου (= f. 9v).
Ζήτει ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου, καὶ περὶ τοῦ ποιῆσαι λαζοῦριν φυσικόν.

CODEX ANGELICUS

Descripsit C. O. Zuretti.

---

39. Cod. **17** (C. V. 4.) apud P. Franchi de' Cavalieri et G. Muccio, *Index codicum graecorum Bibliothecae Angelicae* : vd. *Studi ital. di Filol. cl., IV*, p. 44 sqq. — Cf. *Catalogus codd. astrol. gr.*, V, 1. (Codd. romanorum part. priorem descr. F. Cumont et F. Boll), p. 3 sqq. — Cod. chartaceus, saec. XIV et XV.

F. 280v. In summa p. : Περὶ χρυσογραμμίας.
Ἑρμήν[ειαι] διάφοραι· περὶ χρυσογραμμίας. — Inc. βάλε χρυσάφην εἰς χόνιν χρυσοχοῦ, ικὸν (l. χρυσοχουικὸν)· μετὰ ὑδραργήρου· ἔμψησον αὐτὸ· εἶτα βάλε... — Expl. f. 281 καὶ στίλβονε μεταλίθου αἱματίτου.

F. 281. Ἕτερον. — Inc. Λαβὸν κομί ἀλεξανδρινὸν· λύσσον εἰς σκυτελον ὁμαλὸν· καὶ ἄπλοσον... — Expl. καὶ στίλβονε ὁμοίος.
Ἕτερον. — Inc. βάλε μόνον χρυσάφην εἰς χουνὴν· καὶ εἰς ἕτερον χουνὴν... — Expl. καὶ τότε τρίβε αὐτὸ καὶ γράφε μετὰ κομιδίου.
Ἕτερον περὶ σκευασίας τοῦ λαχᾶ· ἑρμήν[εια]. — Et rursus.

F. 281v. Περὶ σκευασίας τοῦ λαχὰν ἑρμήν[εια]. — Inc. Τρίψον βαρζεὶν καλὸν καὶ βάλε εἰς σπάνιον... — Expl. ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, ἀνὰ ἕξ φορᾶς τὴν ἡμερτέραν (l. ἡμέραν).
Ἕτερον κατὰ τὶν Σύρων παράδωσιν. περὶ τοῦ λαχὰ : σκευασία. — Inc. Λάβε ὕδωρ γλυκῆ ὡς λιτρ. γ̄, καὶ βάλε εἰς τζουκάλη... — Expl. f. 282v καὶ σακελίσας χρῶ.

F. 282v. Ἑτέρα χρυσογροφία. — Inc. Ῥίνησον χρυσάφην μετὰ ψιλοῦ ῥινίου... — Expl. στίλβονε μετ' ἀλίθου (l. μετὰ λίθου) αἱματίτου.

F. 340. Mensurarum notae et quaedam alchemistica compendia. Cf. Hultsch, *Metrolog. script.*, I, 169 sqq.

CODICES VALLICELLIANI

Descripsit C. O. Zuretti.

---

40. Cod. F. 33 = **91** apud E. Martini, *Cataloghi di mss. greci esistenti nelle bibl. italiane*, vol. II (*Catalogus codicum graecorum qui in Bibliotheca Vallicelliana Romae adservantur*); 1902, p. 158. — Cod. chartaceus, saec. XVI.

F. 110. Δημοκρίτου φυσικὰ καὶ μυστικά. — (Ἑλὼν εἰς λίτραν μίαν πορφύρας διαβο$^{ο λ}$ λιτρισκωρίας θλ^{μολιβ} εἰς οὔρου ξβ̄ ἐπίθες — καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις μου γραφαῖς. Ἔρρωσθε ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ).
Ed. Berthelot, *Alchimistes grecs*, II, p. 41, 1-53, 15. — F. 111^{v} in media lin. ἐνταῦθα νόει. Sequitur : πυρίτην οἰκονόμει ἕως οὗ γένηται κτἑ. = Berthelot, II, p. 44, 14-20 : sequitur in media lin. π^{ἐ} ℘^{θ} (cf. in M B A περὶ ξανθῆς χρυσοποιΐας) = Berthelot, II, p. 44, 21 not. — F. 112^{v} in marg. ad verba, quae Berthelot exhibet II, p. 46. 1 et II, p. 46, 7 compendia alchemistica adpicta sunt quae et in M deprehendimus; alia compendia alch. in med. lin. περὶ καταμιγῆς ante verba quae sunt χρυσοκόλλαν τὴν τῶν Μακεδόνων (cf. M) = Berthelot, II, p. 46, 16. — F. 114^{v} in media lin. περὶ ποιήσεως ἀσήμου (ὑδράργυρον ἀπὸ ἀρσενίκου κτἑ). = Berthelot, II, p. 48, 23.

F. 116. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκουρον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις. — (Διοσκόρῳ ἱερεῖ τοῦ μεγάλου Σαράπιδος — θεοῦ δὲ βοηθοῦντος τὸ πᾶν τοῦ λόγου τετέλεσται).
Ed. Berthelot, II, p. 56, 20-69, 11.

F. 120^{v}. Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῶς ἱερᾶς τέχνης. — (Χρυσὸς ☉. χρυσοῦ ῥίνισμα ☉ Expl. ὁ κροκὸς τοῦ ὠοῦ. λέγεται καὶ τὸ ἀρσένικον).
Cf. Berthelot, I, p. 112, 2-114, 8. — Tum in ceteris, tum praesertim in Ἑρμηνεία κτἑ. consentit hic liber cum cod. Marc. append. ms. Cla. IV 41; vd. huius voluminis p. 126.

---

41. Cod. LXIII Appendicis Allatianae = **166** apud E. Martini, *o. l.*, p. 211. — Cod. Chartaceus, saec. XIX in., Rogerii Falzacappae fortasse opera et cura ex Allatii chartis descriptus : nam in eodem volumine Pselli epistulae et opuscula, in futurae editionis usum, descripta sunt, nonnullaeque interdum exstant chartae, saec. XVII, Allatii manu, ut videtur, scriptae. Hic liber de quibusdam codicibus, quos Allatius adhibere poterat, nos opportunissime docet (laudantur 190, 672, 1763, 1900 Vaticani gr.; 402, 405 Pal. Vat.; Oxoniensis publicae bibliothecae; Chisianus et fortasse Vatican. Palatinus 403). — Huius codicis LXIII eam partem inspexi, cui inscribitur numerus 16.

F. 1. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν Πατριάρχην κύρον Μιχαὴλ. περὶ τοῦ ὅπως ποιητέον χρυσόν. — Pselli epistula incipit : Ὁρᾷς ὁ ἐμὸς δυνάστης, ὅ, με ποιεῖς; ἡ τῆς ἐμῆς ψυχῆς τυραννίς; — f. 13 βούλει οὖν ἐρεῖν με, ὅπερ ἀντὶ πάντων αἰτῶ, πλέον ἀγάπησον. (In his consentit cum cod. Ambrosiano **1056**; cf. huius voluminis p. 96). — In sq. linea haec subiciuntur : ἐρῶ, πλεόν ἀγάπησον, τετραγραμμῶν συλλαβὰς φέρης δύο κτέ.; extrema autem paginae verba haec sunt : κεκορήσομαι πλέον : ἐμπύριζε φρὴν, πῦρ ποιεῖς καὶ πῦρ σκαλεύεις... — Expl. f. 13ᵛ τὸν τεράστιον τόκον ὁ νοῦς ἐναργῶς ἐστι θεὸν βλέπων. — Post haec, quae prosae orationis ratione scripta sunt, sex versus subiciuntur, quorum quisque suam occupat lineam : Εἰ γὰρ ἐφίλουν καὶ προσηκον ὡς φιλεῖ — καὶ πῦρ ἐκεῖθεν ἄλλο τοῦ λόγου φέρων.

Et his versibus haec subiciuntur :

F. 14. 1. χρύσαμος 2. σανδαράχη 3.
4. κιννάβαρι 5. 6. θεῖον ἄπυρον
(haec in sex lin. distributa sunt).

Serius vidi et hic et in aliis ms. Psellianae epistulae aenigmata *alchemistica*, et ea versibus conscripta (cf. praecipue codicem *Barberin. gr.* 197 ff. 89ᵛ-90) subiecta esse, verba autem χρύσαμος — θεῖον ἄπυρον aenigmatum esse " verba " et " solutiones " quae dicuntur. — Et haec aenigmata Psello tribuenda videntur, qui non pauca aenigmata confecit. — *Aenigma alchemisticum* vd. apud Berthelot, *Alchim. gr.*, II, p. 267-8.

Voluminis Allatiani LXIII pars *decima sexta* tribus constat fasciculis, quorum in primo dextram uniuscuiusque paginae columnam Psellianus textus explet, sinistram variis lectionibus scriptor destinavit. — F. 1 in summa

columna sinistra legimus « *C. V. 1763* », quae verba nos ad codicem Vatic gr. 1763 remittunt, ut aperte fasciculi, qui folium 14 sequitur, titulus significat : « *Cod. Gr. Vat. 1763 p. 37. Cod. Gr. Vat. 1763* Τοῦ μακαρίου καὶ πανσόφου ψελλοῦ επιστολὴ πρὸς τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην τὸν Ξιφιλίνον περὶ χρυσοποιΐας ».

Cod. Vatic. gr. 1763 adpictae sunt variae lectiones, quae cum *duplicibus* lectionibus codicum Marcianorum 598 et Append. ms. cl. IV 28, nec non codicis Ambrosiani 794 (cf. huius voluminis p. 36 et p. 90) omnino consentiunt. — Tertii denique fasciculi titulus est : « *C. G. Pal. V.* εντος υιε. ἔξω υιε. φυλ. 35 Τοῦ λογιωτάτου καὶ Πανσόφου ὑπερτίμου Μιχαήλου τοῦ ψελλοῦ : περὶ χρυσοποιΐας πρὸς τὸν Πατριάρχην κῦρ Μιχαήλ ».

Codici igitur Vaticano Pal. gr. 415 variae lectiones tribuendae sunt, quas in hoc tertio fasciculo legimus, de quo vd. H. Stephenson sen., *Codices Palatini graeci Bibliothecae Vaticanae,* Romae MDCCCLXXXV, p. 269 sqq. — Psellianae autem epistulae textus non ex cod. Vat. gr. 1174, qualem nunc habemus, descriptus est; cf. huius vol. p. 61 sqq. et A. Berthelot, *Rapport sur les manuscrits alchimistes de Rome* in *Archives des missions scientifiques et littéraires,* XIII (1887), p. 821. De nostro codice vallicelliano LXIII, 16 cf. ibid. p. 853, ubi haec verba ex R. Falzacappae catalogo manuscripto exhibentur : « *De auri conficiendi ratione ad patriarcham Michaelem, ex cod. Vat. 1763, cum variis lectionibus* ». Quo codice Vaticano inspecto, cum hac opinione consentire nequeo, nam Psellianus textus non ex Vat. gr. 1763 (cf. huius volum. p. 193), sed ex alio codice manasse videtur, in quo Pselli epistulae non Xiphilini sed Michaelis nomen prae se ferrent.

Codicum, quotquot adhuc novi, *Barberinianus* tantum (cf. huius vol. p. 194) et *Vallicellianus* ea, quae Psellianae epistulae subiciuntur, ita exhibent, ut non prosae orationis praebeant speciem, sed et in chartis versus efficiant : hanc tamen rationem in sex postremis versibus sequitur *Vallicellianus*, *Barberinianus* in omnibus.

CODEX FLORENTINUS

Bibliothecae Magliabechianae

Descripsit C. O. Zuretti.

---

42. Cod. Magl. Classe XI Codice 38 = G. Vitelli, *Indice de' codici greci Riccardiani, Magliabechiani e Marucelliani* in *Studi di Filologia classica*, II, p. 552; Magliabech. **14**. — Cod. chartaceus f. 294; saec. XVI. Consentit cum *Ambrosian*. **282** (cf. huius voluminis p. 91); in epistulae exitu cum *Ambrosian*. **1056** et *Marcian*. App. cl. IV, 44 : non innotuit viro d. Ch. Em. Ruelle, *La Chrysopée de Psellus* in *Revue des Études grecques*, II, p. 260 sqq.

F. 266ᵛ. <Pselli epistula de auro conficiendo>. Inc. : Ὁρᾷς ὦ δέσποτα ὃ ποιεῖς ὁ ἐμὸς δυνάστης... — Expl. f. 269ᵛ βούλει οὖν ἐρεῖν με, ὅπερ ἀντὶ πάντων ἐρῶ, πλέον ἀγάπησον.

CODICES NEAPOLITANI

Descripserunt Ae. Martini et D. Bassi.

---

43. Cod. III D 17. — Chartaceus cm. 35 ×24,4, ff. IV+189 (olim pp. 377) +I. saec. XVI, e codice M (cf. supra p. 1 sq.) descriptus. In calce vol.: ἡ βίβλος, αὕτη μετεγράφη ὑπ' ἐμοῦ Κορνηλίου τοῦ Ναυπλιέως τῶν Μουρμουρέων, υἱοῦ Ἀνδρέου, Ἐνέτίησι [*sic*] διάγοντος· ἔτει τῶ ἀπὸ τῆς Θεογονίας ,ω^{ω} φ^{ω}. ξ^{ω}· ϵ^{ω}: (1565). Fuit olim Dominici Pizimentii Vibonensis (f. II δομινικοῦ [*sic*] τοῦ πιζιμεντίου), cuius m. nonnullae fortasse sunt e coniecturis et emendationibus quae in margg. comparent. F. III (moduli minoris) notula italica m. Iacobi Martorelli et f. IV eiusdem Martorelli m. praefatiuncula lat. et index imperfectus vol. (Neapoli VII. Idus Dec. 1765). Cf. Cyrillus, *Codd. Graeci mss. R. Bibliothecae Borbonicae*... (Neapoli, ex R. Typogr., 1826-1832), t. II, pp. 390 sqq.

F. 1. Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου καὶ διδασκάλου τῆς μεγάλης καὶ ἱερᾶς ταύτης τέχνης περὶ χρυσοποιίας· πρᾶξις σὺν θεῷ πρώτη: (Cum figura margin.). Ed. Ideler, *Physici et medici graeci minores,* II, 199-202.

F. 3. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου σὺν θεῷ πρᾶξις δευτέρα: (Cum figura margin.). Ed. Ideler, II, 202-208.

F. 6v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον: Ed. Ideler, II, 208.

F. 7. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου περὶ τοῦ ἐνΰλου [*sic*] κόσμου πρᾶξις σὺν θεῷ· τρίτη: Ed. Ideler, II, 209-213.

F. 10. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου εἰς τὸ κατ᾽ ἐνέργειαν πρᾶξις σὺν θεῷ τετάρτη: Ed. Ideler, II, 213-219.

F. 14v. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου εἰς τὸ κατενέργειαν (corr. al. m. κατ᾽ ἐνέργειαν) τῆς θείας τέχνης· πρᾶξις σὺν θεῷ ϵ^{η}: Ed. Ideler, II, 219-223.

F. 17. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου πρᾶξις σὺν θεῷ ἕκτη: Ed. Ideler, II, 223-231.

F. 22. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου, πρᾶξις σὺν θεῷ ἑβδόμη ·η· ζ : Ed. Ideler, II, 231-237.

F. 26ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου πρᾶξις ·η· περιτομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης : Ed. Ideler, II, 238-242.

F. 30. Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου φιλοσόφου διδασκαλία πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα πρᾶξις σὺν θεῷ ἐννάτη. — In fine ἐνταῦθα γὰρ τῆς φιλοσοφίας ἡ τέχνη πεπλήρωται : tum rubro atramento ἀλήθ· εια : Ed. Ideler, II, 243-253.

F. 37ᵛ. Πελαγίου φιλοσόφου περὶ τῆς θείας ταύτης καὶ ἱερᾶς τέχνης : Ed. Berthelot, II, *Collection des anciens alchimistes grecs*, II, 253-261.

F. 41. Ὀστάνου φιλοσόφου πρὸς Πετάσιον περὶ τῆς ἱερᾶς αὔτης [*sic*] καὶ θείας τέχνης : Ed. Berthelot, II, 261-262.

F. 41ᵛ. Δημοκρίτου (cod. δυμοκρίτου) φυσικὰ καὶ μυστικά : Ed. Berthelot, II, 41-53.

F. 47ᵛ. Συνεσίου φιλοσόφου· πρὸς Διόσκορον εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου ὡς ἐν σχολίοις : Ed. Berthelot, II, 56-69.

F. 53ᵛ. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως : Inc. : Καθ' ὅσον ἡ χρεία καλεῖ etc. Ed. Berthelot, II, 421,9-424.

F. 54ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ ἀνεπιγράφου φιλοσόφου κατὰ ἀκολουθίαν χρήσεως ἐμφαῖνον τὸ τῆς χρυσοποιίας συνεπτυγμένον σὺν θεῷ : Ed. Berthelot, II, 424 sqq. Sed post verba : ἐν τῇ περὶ ἀρετῆς (= 433), quibus hic tractatus desinit, protinus adicitur <Zosimi tractatus περὶ ἀρετῆς καὶ ἑρμηνείας> qui in cod. (f. 58ᵛ, lin. 7) inc.: προσπαθείας· καθ' ἣν καὶ μεθ' ἑρμηνείας τοῦ ἐνυπνιάζεσθαι etc. Ed. Berthelot, II, 118-138. Deinde, item sine intermissione, (f. 66ᵛ, lin. 4 a. i.) ἀλλ' ἵνα δαψιλέστερα τὰ ῥεύματα usque ad v. οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνθέματος : Ed. Berthelot, II, 263-267, 8. Sed in libellis, qui primo adiciuntur, multa ab ed. discrepant. Cf. cod. 1, f. 79 sq., supra p. 6 sq., et cod. 2, f. 81-96, supra p. 25, etc.

F. 69. Ζωσίμου τοῦ θείου περὶ ἀρετῆς : Ed. Berthelot, II, 107-113.

F. 71. Ζώσιμος λέγει <περὶ τῆς ἀσβέστου> : Expl.: διὰ τοῦ μαργάρου ἐστίν : Ed. Berthelot, II, 113-114,20.

F. 72. Ἀγαθοδαίμονος : Ed. Berthelot, II, 115, 6-8.
Ἑρμοῦ : Ed. Berthelot, II, 115,9-11.

Ὅτι σύνθετον καὶ οὐχ ἁπλοῦν τὸ εἶδος· καὶ τίς ἡ οἰκονομία : Ed. Berthelot, II, 272-275.

F. 73. Ποίησις μᾶλλον τοῦ παντός : Ed. Berthelot, II, 275-277.

F. 74. Ἄλλως ἡ οἰκονομία : Ed. Berthelot, II, 278.

F. 74ᵛ. Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων ἄσβεστος : Ed. Berthelot, II, 279-280. Τινὲς μὲν οὖν — τὸ δὲ τρίτον μέλαν : Ed. Berthelot, II, 280.

F. 75. Ἄλλη οἰκονομία τῆς ἀσβέστου : Ed. Berthelot, II, 280-281.

F. 75ᵛ. Ἑτέρα ποίησις ἀσβέστου : Ἄλλως : <Ἄλλως> : Ἄλλως : Ἑτέρως ἡ ποίησις : Ἑτέρως ἡ ἀγωγή : Συμπέρασμα τῆς ποιήσεως : Ed. Berthelot, II, 281-285 ; cf. cod. 2, supra p. 26 sq.

F. 76ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ Χριστιανοῦ περὶ τοῦ θείου ὕδατος· πόσα τὰ εἴδη τοῦ γενικοῦ θείου ὕδατος· καὶ τίς ὁ ἐπὶ τῆς τιτανὸς [*sic*]. καὶ τίνα τούτων εἰς τὰ ὀνόματα : Τίς ἡ τῶν ἀρχαίων διαφωνία : Τίς ἡ καθόλου τοῦ ὕδατος οἰκονομία : Ἡ τοῦ μυθικοῦ ὕδατος ποίησις : cuius cap., ut in ed., priora tantum verba supersunt : Ed. Berthelot, II, 399-402, 4.

F. 78. Λαβύρινθος ἥνπερ Σολομὼν ἐτεκτήνατο : Ed. Berthelot, I, 157 ; II, 39-40 ; cf. supra p. 27.

F. 79. <Ἡ τοῦ μυθικοῦ ὕδατος ποίησις.> (Ἐπεὶ οὖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον — ὁμοίως καὶ τῶν εἰρημένων ἕκαστον τῇ λειπομένῃ [Ed. Berthelot, II, 402, 5-404, 8] quibus protinus succedunt [cod. f. 79ᵛ lin. 9 a. i.] ἐν ἀμβλὰγ ὁμοίως κεκαθαρμένου — καὶ παρ' ἐκείνων ἦλθεν εἰς ἡμᾶς : quae verba ad tractatum qui inscribitur Βαφὴ τοῦ Ἰνδικοῦ σιδήρου spectant. Ed. Berthelot, II, 347,13-348). Cf. cod. 1, f. 103 sq., supra p. 9 ; cod. 3, p. 47 ; cod. 6-7, supra p. 80.

F. 80. Περὶ βαφῆς σιδήρου : Δευτέρα βαφή : Τρίτη βαφή : Τετάρτη βαφή : Ed. Berthelot, II, 342-345.

F. 81ᵛ. Περὶ ποιήσεως ἀσήμου : (In marg. tit. notis additus ; ut in ed. adnotatur, in hoc tractatu scriba ubique nota argenti utitur). Ed. Berthelot, II, 36-37.

F. 82, lin. 13. <Περὶ ποιήσεως κινναβάρεως> cum tit. margin. notis addito. Περὶ κινναβάρεως : Ἄλλως περὶ κινναβάρεως : Ed. Berthelot, II, 37-38.

F. 82ᵛ. <Περὶ τοῦ ᾠοῦ> οἱ παλαιοὶ φασὶν οὕτως : Expl. : τὸ ὄξος τῶν ἀρχαίων : (In cod. fenestrae verborum quorundam). Ed. Berthelot, II, 18-19,17 ; cf. supra p. 10.

F. 83. <E Zosimo> ὑδραργύρου ποίησις : (In marg. tit. notis additus). Ed. Berthelot, II, 220-222.

F. 84. Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν : (In cod. post σάτα τρία μόδια τρία [*sic*] additur : Δέον γινώσκειν ὅτι ὁ Ἰὼβ ἐν τῇ πληγῇ ἐποίησεν ἔτη ἑπτὰ ἥμισυ) : Ed. Hultsch, I, 253-257,18; cf. cod. 2, f. 113 sq., supra p. 28; cod. 6-7, supra p. 79.

F. 85ᵛ. Ζωσίμου πρὸς Θεόδωρον κεφάλαια : Ed. Berthelot, II, 215-218; cf. supra p. 17.

F. 87ᵛ. Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων : Ed. Berthelot, II, 224-227; cf. supra p. 18.

F. 89. <Ex eodem> περὶ τοῦ θείου ὕδατος : Ed. Berthelot, II, 143-144.

F. 89ᵛ. <Ex eodem> ποίησις ἐκ τουτίας ἀργύρου (cod. ☾) : Ed. Berthelot, II, 227-228.

F. 90. Κλεοπάτρης χρυσοποιία (diagrammata) : Ed. Berthelot, I, 132; cf. supra p. 18.

F. 90ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμίνων γνησία [*sic*] ὑπομνήματα· περὶ τοῦ ω̱ στοιχείου : Ed. Berthelot, II, 228-235. Subiciuntur, praeter formulam scorpionis, alphabeta mystica, notae chemicae et figura dibici : Ed. Berthelot, I, 152 fig. 28; 138 fig. 14; cf. supra p. 18.

F. 95. <E Zosimo> περὶ τοῦ τριβίκου καὶ τοῦ σολῆνος : Ed. Berthelot, II, 236-237,5. F. 95ᵛ figurae duae, quarum alteram ibid., I, 139 (fig. 15), alteram 140 (fig. 16) invenies; cf. supra p. 18.

F. 96. Ποίησις ἀργύρου (cod. ☾): In fine : τοῦ Σολομῶντος Ἰούδα ἐκ τῆς ἱερᾶς τοῦ ἡλίου (cod. ☉) : Ed. Berthelot, II, 389-390: cf. supra p. 18.

<E Zosimo περὶ τοῦ τριβίκου καὶ τοῦ σωλῆνος> (Ἐγέλασά σοι — τὰ μηχανικὰ αὐτῶν) : Περὶ ἑτέρων καμίνων : usque ad v. τοῖς τῶν ἀγγείων κύβοις : Ed. Berthelot, II, 237,6-238,16. Mox figurae duae, quas ibid., I, 146 (fig. 22) et 148 (figg. 24 et 24bis) invenies, quibus succedit extrema eiusdem libelli pars (Ἡ δὲ κάμινος φουρνοειδὴς — ἡ δὲ ποίησις αὐτῆς αὕτη :) ibid., II, 238,17 ad finem. Subiciuntur item figurae duae, quae ibid., I, 143 (figg. 20 et 21) exstant; cf. cod. 1, f. 195 sq., supra p. 18 sq., et cod. 2, f. 206, supra p. 36.

F. 98. <Ex Olympiodoro de scoriis> (λαβὼν τὴν ἀπομένουσαν ξηρὰν καὶ μελανομένην — χρίσις Ἰουστι<νιανοῦ> :) Ed. Berthelot, II, 104-105. Sequuntur: Τουτία μαραζή. — κολπαχερί· (= ibid., I, 153), formula scorpionis (= ibid., 152, sed in cod. paullo amplior quam in ed.), verba : ὁ νοήσας μακάριος (quae ad instar tituli rubro atramento scripta sunt) et notula : Ἰστέον ὅτι τὰ λεγόμενα σκωρίδια ἐστὶ τὸ ὅλον μυστήριον — καὶ τὴν ἶριν τὴν οὐρανίαν : = ibid., II, 92, 1-7; cf. cod. 1, f. 1, supra p. 1 sq., et cod. 2, f. 207, supra p. 36.

F. 99. Τοῦ Χριστιανοῦ περὶ εὐθείας [*sic*] τοῦ χρυσοῦ : Expl. : ἡ κατάλληλα ὑγρὰ τυγχάνοντα : Ed. Berthelot, II, 395-399; de sequentibus (usque ad 170) foliis, cf. cod. 1, supra p. 10 sq.

F. 100ᵛ, lin. 14. <E Johannis summi sacerdotis tractatu de divina arte fragmentum.> (Ὀπὴν ἔχει τὸ ὀστράκινον ἄγχος — ποιεῖ οὖν ἄρευστον [*sic*]:). Ed. Berthelot, II, 267, 8-15. Cf. etiam ibid., 140, 9-17, et supra p. 11, 3 sq.

<E Zosimo> περὶ ἐξατμήσεως ὕδατος θείου : Expl. : ὁ τρόπος οὗτος καρκινοειδής : Ed. Berthelot, II, 138-140, 8.

F. 102. <Ex eodem> περὶ τοῦ αὐτοῦ θείου ὕδατος : Ed. Berthelot, II, 141-143, 14.

F. 103ᵛ. <Ex eodem> περὶ συνθέσεως ὑδάτων : Expl. : δι' ἧς ὑποφεύγει ἡ φύσις : Ed. Berthelot, II, 107-108, 1.

<Ex eodem> περὶ φώτων: (Ἐλαφρὰ — ἀναφέρει:) Lineola una, de qua cf. Berthelot, II, 247,10 et notulam editoris.

<Ex eodem> παραινέσεις συστατικαὶ τῶν ἐγχειρούντων τὴν τέχνην : Ed. Berthelot, II, 144-145.

F. 104. Ποίησις κρυσταλλίων : Ed. Berthelot, II, 348-350.

F. 105, lin. 6. <E Zosimo περὶ αἰθάλων.>: Ed. Berthelot, II, 250-252.

F. 106. <Ex eodem> περὶ λευκόσεως : Ed. Berthelot, II, 211.

Βαφὴ τοῦ παρὰ Πέρσαις ἐξευρημένου χαλκοῦ γραφεῖσα ἀπὸ ἀρχῆς Φιλίππου : Ed. Berthelot, II, 346-347.

F. 107. Βαφὴ τοῦ Ἰνδικοῦ σιδήρου γραφεῖσα τῷ αὐτῷ χρόνῳ : (Λαβὼν σιδήρου ἁπαλοῦ — ἤτοι τὸν φλοιὸν μόνον :) [Ed. Berthelot, II, 347,10-13] καὶ τῷ πατελλίῳ τέφρα — τὴν τελείωσιν τοῦ ξηρίου σημάνας : (= ibid., 404,8-405,5).

F. 107ᵛ. Ἀντίθεσις λέγουσα ὅτι τὸ θεῖον ὕδωρ ἕν ἐστι τῷ εἴδει· καὶ ἡ λύσις αὐτῆς : Ed. Berthelot, II, 405-407.

F. 108 Ἄλλη ἀπορία : Inc. : Τὸ ἐν ἀβυσσαιον [*sic*] ὕδωρ etc. ; Ed. Berthelot, II, 407-408.

F. 109. Τοῦ Χριστιανοῦ σύνοψις· τίς ἡ αἰτία τῆς προκειμένης συγγραφῆς : Expl. : ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς ὕλης γνωσθήσονται : Ed. Berthelot, II, 409, 3-9.
<Ex eodem> ὅτι τετραχῶς διαιρουμένης τῆς ὕλης, διάφοροι ἀπογίνονται τῶν ποιήσεων αἱ τάξεις τῶν οἰκείων μερῶν ποτὲ μὲν διχαζομένων, ποτὲ δὲ συμπλεκομένων ἀλλήλοις : Ed. Berthelot, II, 409-410.

F. 109.v <Ex eodem> πόσαι εἰσὶν αἱ κατ' εἶδος καὶ γένος διαφοραὶ τῶν ποιήσεων : Ed. Berthelot, II, 410-414.

F. 111. <Ex eodem> πῶς δεῖ νοεῖν αὐτὰς καὶ σχήμασι γεωμετρικοῖς : Ed. Berthelot, II, 414-415.

F. 111v. <Ex eodem> τίς ἡ ἐν ἀποκρύφοις τῶν παλαιῶν ἐκδεδομένη τάξις : Ed. Berthelot, II, 415-421.

F. 114v. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων ἐρίων σταθμὸς ὄφειλεν καὶ πόσος ὁ τῆς κομάρεως· καὶ πόσος ὁ τῶν βεβαμμένων ὑδάτων : Ed. Berthelot, II, 373-374.
Τίς ἡ τοῦ μέλανος ξηρίου κατασκευή : Τίς ἡ τῆς κωμάρεως σύνθεσις : Τίς ἡ μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία : Ed. Berthelot, II, 374,6-375,8.

F. 115. Ποῖον εἶναι χρὴ τοῖς ἤθεσι τὸν μετιόντα τὴν ἐπιστήμην : Ed. Berthelot, II, 35.
Ὅρκος : Ed. Berthelot, II, 27.

F. 115v. Εἰ θέλεις ποιῆσαι φούρμας καὶ τόλους ἀποβροντησίου [*sic*] ποίει οὕτως : Ed. Berthelot, II, 375-377.

F. 116. Περὶ διαφορᾶς μολίβδου [*sic*] καὶ χρυσοπετάλου : Ed. Berthelot, II, 377-379.

F. 117v. Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιίας : Ed. Berthelot, II, 4-17. Nonnulla passim discrepant.

F. 122v. <E Zosimo> περὶ ξηρίου : Περὶ ἰοῦ : Περὶ αἰτίων : Ed. Berthelot, II, 205-207,4.

F. 123. <Ex eodem> καδμίας πλύσις : Ed. Berthelot, II, 207.

F. 123v. <Ex eodem> περὶ βαφῆς : Expl. : τῷ λόγῳ διιππεύουσιν : Ed. Berthelot, II, 207-208.
<Ex eodem> περὶ ξανθώσεως : Ed. Berthelot, II, 208.
<Ex Agatarchide> περὶ τῶν μεταλλικῶν λίθων ἐν οἷς ὁ χρυσὸς ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ὅπως κατασκευάζεται : Ed. G. Müller, *Geogr. gr. min.* I, 122, 25-129, 6.

F. 125v. Ἄλλως περὶ μετάλλων χρυσοῦ : (Ὅτι τὴν ἀστυγείτονα — ἡ πρὸς ἡμᾶς παραπέμπεσθαι τοῦ γένους [ex Agatarchide = ibid., 183, 6-186, 16] et [inde a cod. f. 126v, lin. 16] protinus παγῆ μετὰ τοῦ κόμεως χρυσῷ σύνθετον (cod. ☉ ἄνθιον) τὴν τῶν φώτων ποσότητα· ἔρρωσο : e Zosimo. Ed. Berthelot, II, 146,8-148); cf. cod. 1, f. 140, supra p. 14.

F. 127v. <E Zosimo> περὶ τὰ ὑποστατὰ [*sic*] καὶ τὰ δ' σώματα κατὰ τὸν Δημόκριτον τὸν εἰπόντα : Περὶ τῶν αὐτῶν σταθμῶν ὤμων τε καὶ ἑφθῶν : Ed. Berthelot, II, 148-153.

F. 129v. <Ex eodem> περὶ διαφορᾶς χαλκοῦ (cod. ♀) κεκαυμένου : Ed. Berthelot, II, 153-154.
<Ex eodem> περὶ τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν τὸ θεῖον (cod. ♈) ὕδωρ καλοῦσιν· καὶ τοῦτο· σύνθετον [*sic*] ἐστὶν, καὶ οὐχ ἁπλοῦν : Ed. Berthelot, II, 154-156.

F. 130. <Ex eodem> περὶ τῷ παντὶ καιρῷ ἀρκτέον : Ed. Berthelot, II, 156-158.

F. 131v. <Ex eodem> περὶ τῆς κατὰ πλάτος ἐκδόσεως τὸ ἔργον : Ed. Berthelot, II, 159-167.

F. 135v. <Ex eodem> περὶ τοῦ τί ἐστ' [*sic*] κατὰ τὴν τέχνην οὐσία καὶ ἀνουσία : Ed. Berthelot, II, 167-169.

F. 136. <Ex eodem> περὶ τοῦ ὅτι πάντα περὶ μιᾶς βαφῆς ἡ τέχνη λελάληκεν : Ed. Berthelot, II, 169-170.

F. 136v. <Ex eodem> περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ δ' σώματα τῶν βαφῶν· εἰσὶ δέ : Ed. Berthelot, II, 170-171.

F. 137. <Ex eodem> περὶ τοῦ χρηστέου [*sic*] στυπτηρία στρογγύλη (cod. ⊗) ἀντίλογος : Ed. Berthelot, II, 171-174.

F. 138. <Ex eodem> περὶ θείων (cod. ♈♈) : Ed. Berthelot, II, 174-177.

F. 139v. <Ex eodem> περὶ σταθμῶν : Ed. Berthelot, II, 177-179.

F. 140. <Ex eodem> περὶ καύσεως σωμάτων ; Ed. Berthelot, II, 179-181.

F. 141. <Ex eodem> περὶ σταθμοῦ ξανθώσεως : Ed. Berthelot, II, 181-183.

F. 142. <Ex eodem> περὶ θείου (cod. ♈) ὕδατος : Ed. Berthelot, II, 184-186.

F. 143. <Ex eodem> περὶ σημασίας ῶ (χ) : ὤχρας (sic titulus in cod.) Inc. : Σημασία ὤχρας etc. : Ed. Berthelot, II, 176-187.

F. 144. <Ex eodem> περὶ οἰκονομίας τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος :

Expl. : πλήρης περὶ οἰκονομίας· τῆς με ([*sic*], sed in marg. al. m. μϑ) σώματος : Ed. Berthelot, II, 188-191 et huius pag. n. 18.

F. 145ᵛ. <Ex eodem> περὶ σώματος μαγνησίας καὶ οἰκονομοίας [*sic*] : Ed. Berthelot, II, 191-198.

F. 148. <Ex eodem> περὶ ἀφορμῶν συνθέσεως : Ed. Berthelot, II, 204.

F. 148ᵛ. Περὶ ζύθων ποιήσεως : Ed. Berthelot, II, 372.
Στάκτης ποίησις : Ed. Berthelot, II, 372-373.

F. 149ᵛ. Ὀλυμπιοδώρου· φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως, εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν Ζωσίμου ὅσα ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα : (f. 150ᵛ) Περὶ χρυσοκόλλης : (f. 151ᵛ) Πῖνος πρῶτος ὁ διὰ τοῦ ἀρσενίκου· ὁ βάπτων τὸν χαλκὸν ὡς ἐν τούτοις : (f. 152) Πῖνος δεύτερος ὁ βραδέως φεύγων : (f. 152ᵛ) Πῖνος τρίτος· ὁ μηδὲ ὅλως φεύγων : Ed. Berthelot, II, 69-104.

F. 165ᵛ. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου : Ed. Berthelot, II, 433-441.

F. 169ᵛ. Πάππου φιλοσόφου <ὅρκος> : Ed. Berthelot, II, 27-28.
Μωσέως δίπλωσις : Ed. Berthelot, II, 38-39.

F. 170. Εὐγενίου : Ed. Berthelot, II, 39.
Ἱεροθέου περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης : Ed. Berthelot, II, 450-451.

F. 171. Ἡλιοδώρου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον (Ἀλέξανδρον *alii*, sic in marg. al. m.) τὸν μέγαν βασιλέα περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων μυστικῆς τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων : (In fine στί<χοι> σξη' :) Ed. Fabricius-Harles, *Bibliotheca graeca*, VIII, 119-126; G. Goldschmidt, *Religionsgeschichtliche Versuche und Vorarbeiten*, XIX, 2, Giessen, 1923, pp. 26-34; cf. cod. 1, f. 43 sq., supra p. 5 sq.

F. 175ᵛ. Θεοφράστου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων : (In fine ϛξε' [*sic*]). Ed. *ll. ll.*, pp. 328-335 et 34-42.

F. 180. Ἱεροθέου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς θείας καὶ ἱερᾶς τέχνης διὰ σ<τί>χ<ων> : (In fine στίχ<οι> σλ'). Ed. *ll. ll.*, pp. 335-342 et 42-49.

F. 183ᵛ. Ἀρχελάου φιλοσόφου περὶ τῆς αὐτῆς ἱερᾶς τέχνης διὰ στίχων ἰάμβων : (In fine στίχ<οι> τκβ'). Ed. *ll. ll.*, pp. 343-352 et 50-59.

---

44. Cod. III D 18. — Chartaceus, cm. 22,2 × 16,7, ff. I + 167, saec. XVI in. Cum notulis, emendationibus, coniecturis margin. variis mm. et una eademque m. eiusdem aetatis supplementis tribus, quae suis locis indicabimus. F. Iᵛ indiculus vol. m. item saec. XVI. Fuit olim Dominici Pizimentii (f. I τούτο [*sic*] τὸ βιβλίον ἐστὶ Δομινικοὺ [*sic*] τοῦ πιζιμεντίου et f. 1 Δομινίκου τοῦ πιζιμεντίου) qui ex hoc cod. nonnulla edidit in op. quod inscribitur : ***Democritus Abderita de arte magna. Siue de rebus naturalibus. Nec non Synesii, et Pelagii, et Stephani Alexandrini, et Michaelis Pselli in eundem commentaria.*** Dominico Pizimentio Vibonensi interprete. Patavii apud Simonem Galignanum MDLXXIII. In 8° p. Cf. Cyrill. II 394 sqq.

F. 1. Ἐκ τῶν Δημοκρίτου φυσικῶν καὶ μυστικῶν : (Ἡ φύσις τῇ φύσει τέρπεται — καὶ τῶν εἰς ἀργυροποιίαν εἰδῶν τὴν σύνθεσιν :) F. 6ᵛ. Περὶ ἀργύρου : et in marg. al. m. περὶ ποιήσεως ἀσήμου. (Ὑδράργυρον τὴν [*sic*] ἀπὸ ἀρσενίκου — ἔρρωσθε [spiritus super ρρ al. m.] ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ [ι subscr. hic et ubicumque in cod. comparet al. m. addidit] : Ed. Berthelot, II, 43, 20-53.

F. 10. <Ex Olympiodori libello de sacra arte.> Πῖνος ὁ μηδόλως φεύγων : Ed. Berthelot, II, 77-104.

F. 33ᵛ. Ἐκ τοῦ Δημοκρίτου, περὶ πορφύρας φυσικῆς : (Βαλὼν εἰς λίτραν α' πορφύρας — εὕρομεν ἐκεῖ πάνυ χρήσιμον. ἡ φύσις τῇ φύσει τέρπεται. etc. Ed. Berthelot, II, 41-43,19. In marg. ad tit. haec notula legitur : ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ ἐντεῦθεν ἄρχεται ἡ τοῦ Δημοκρίτου γραφή. Et in fine : *hinc sequitur principium huius libri.* Verba inde a τοῦτον φέρειν ἐπειρώμην (f. 34ᵛ lin. 3 a. i.) usque ad finem eadem m. supplevit quae notulas quas attulimus apposuit. Vacant ff. 35ᵛ partim et 36.

F. 37. <E Stephani Alexandrini de magna et sacra arte libro VII.> (+ Τὰ μὲν τοῦ προοιμίου ἄλος [*sic*]· ἔλθωμεν δὲ ἐπὶ τὸ προκείμενον — ὢ νοήματος πρᾶγμα, καὶ τὰ ἑξῆς :). Ed. Ideler, *l. l.*, II, 232,3-237,6.

F. 43. Περὶ κιμίας [*sic*] κατασκευὴ ἵνα ποιήσης ἄργυρον (cod. ☾) : (Λαβὼν ὑδράργυρον ὅσον βούλει καὶ θεῖον — οὐγγί<αν> α' :). Cf. cod. 4, f. 49ᵛ, supra p. 62. Vacant ff. 43ᵛ partim et 44-47.

F. 48. Στεφάνου τοῦ παμμεγίστου φιλοσόφου· καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου πρὸς Ἡράκλειον τὸν μέγα [*sic*] βασιλέα διδασκάλου περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ μεγάλης ἐπιστήμης, τῆς χρυσὸν

(cod. ♂) ποιήσας [*sic*] : Ed. Ideler, II, 243-253. Tum in textu : ἐνταῦθα γὰρ τῆς φιλοσοφίας ἡ τέχνη πεπλήρωται : et in marg. al. m. ad tit. : *conferas cum alio cod.* [sc. III D 17] *pag. 59.* 43 [43 deletum] [= nunc cod. 43, f. 30].

F. 61. Ἡλιοδώρου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγα [*sic*] βασιλέα : <de arte mystica> vv. 1-16, 18-49. Ed. Fabricius-Harles, et G. Goldschmidt, *l.l.*, (cf. supra p. 224). Vacat f. 62ᵛ.

F. 63. <E Stephani Alexandrini ep. ad Theodorum fragmentum.> (ἡ σκυθικὴ κώμαρις — καὶ μυστικῶν λόγων μάθη :) Ed. Ideler, II, 208, 27 ad finem.
Ὀλυμπιοδώρου [*sic*] φιλοσόφου Ἀλεξανδρέως εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν Ζωσίμου καὶ τῶν φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα : quibus in marg. al. m. post Ζωσίμου addidit : ὅσα ἀπ' Ἑρμοῦ καὶ τῶν φιλοσόφων εἶσαν [*sic*] εἰρημένα : Ed. Berthelot, II, 69-73, 6.

F. 65ᵛ. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου περὶ θείου ὕδατος τῆς λευκώσεως... : Inc. : Καθόσον ἡ κρεία καλεῖ etc. Ed. Berthelot, II, 421,9-424.

F. 67ᵛ. Τοῦ αὐτοῦ κατ<ὰ> ἀκολουθίαν χρύσεως [*sic*] ἐμφαῖνον τὸ τῆς χρυσοποιίας συνεπηγμένων σὺν θ<ε>ῷ : Expl. : πρός τε μίξιν, καὶ στοιχείωσιν· καὶ : Ed. Berthelot, II, 424-425, 21. Vacat f. 69.

F. 70. <E Zosimi libello de virtute et interpretatione fragmentum.> (καιόμενος ὁ πυρίτης· ἀλλὰ μέλαν· [*sic*] — οὐ σκιὰς βλέπει ἀλλὰ ὑπεμφάσεις, διὰ τοῦ φαινομένου : [Ed. Berthelot, II, 133, 15-134, 15] καὶ ἀλεύρων τὸ ὑγρὸν οὐ κατα [*sic*] μέτρων τινὰ βάλλεται· ἀλλὰ καθόσον ἡ χρεῖα [*sic*] ἐπιζητεῖ, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνθέματος).

F. 71. Συνεσίου φιλοσόφου πρὸς Διόσκορον, εἰς τὴν βίβλον Δημοκρίτου, ὡς ἐν σχολίοις : (Διοσκώρο [quod al. m. in marg. correxit Διοσκόρῳ] ἱερεῖ τοῦ μεγάλου Σαράπιδος — εἶπεν καὶ ὕδωρ ἀσβέστου [f. 73, lin. 4 a. i., ubi in marg. adnotatur : ἐνταῦθα λείπει· ζήτησον ἐν τῷ 162ᵇ (nunc f. 163ᵛ) : Ed. Berthelot, II, 56-59, 20] πῶς ἐστι διάφορος. Συνέσιος : ναὶ διάφορος γίνεται· — εὐθέως ἐπέγαγε θεῖον ἄπυρον [= f. 75ᵛ, lin. 2 a. i., ubi in marg. eadem m., cui superior notula debetur, adnotavit] : ○+ λείπει πολλά· ζήτησον 86. [cf. infra] ἐν τούτῳ τῷ σημείῳ) : Ed. Berthelot, II, 62,3-65,5.

F. 75ᵛ, lin. 2 a. i. <Sine tit.> : (Ἐδογματίσθη δὲ καὶ πλέον πάντων — ὥσπερ γὰρ ἐπιχοὸς τοῦτον φέρειν ἐπειρώμην ·). Cf. cod. 4, f. 78, supra p. 64.

F. 76ᵛ, lin. 5 a. i. <Ἐκ τῶν Δημοκρίτου φυσικῶν καὶ μυστικῶν.> (ὡς δὲ εἰς τοῦτο ὥρμησα — ἡ φύσις τὴν φύσιν κρατεῖ :). Ed. Berthelot, II, 42,25-43,21. In marg., ubi fragmentum inc., eadem m. quae notulas superiores apposuit legitur : *Haec in aliis codicibus Democrito tribuuntur.* Et in fine eadem ut videtur m. : τὰ δὲ ἕτερα προεγράφησαν : Cf. supra ad ff. 1 et 33ᵛ.

F. 77ᵛ. Ἀνεπιγράφου φιλοσόφου πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγα [*sic*] βασιλέα : Ed. Berthelot, II, 433-436,18; 219,13-220, 10; 436,19 ad finem.

F. 84ᵛ. Τοῦ φιλοσοφωτάτου Ζωσίμου περὶ ὀργάνων καὶ καμένων [*sic*] : usque ad v. τοῖς ἔχουσι κάθισμα ὡσεὶ δρακοντῶδες : Ed. Berthelot, II, 224-224,19.
Vacant ff. 85ᵛ partim et 86.

F. 86. <Synesii ep. ad Dioscorum pars extrema [quam eadem m. descripsit, cui supplementum f. 34ᵛ, lin. 3 a. i. - 35ᵛ debetur].> (θεῖον ἄπειρον, ὅ ἐστι $\overline{\text{θεῖον}}$ ἄκαυστον — θ<εο>ῦ δὲ βοηθοῦντός ἄρξομαι καὶ ὑπομνηματίζειν :). Ed. Berthelot, II, 65,4-69. Cf. supra ad f. 71. Et in marg. f. 89ᵛ : τὸ πᾶν τοῦ λόγου τετέλεσται.

F. 89ᵛ. Λεξικὸν κατὰ στοιχείων τῆς ♂ποιίας : Expl. : καδμία ἐστὶν μαγνησία : Ed. Berthelot, II, 4-9,21.
Vacant ff. 92ᵛ partim et 93-100.

F. 101. <Ζωσίμου περὶ σώματος μαγνησίας.> Inc. : ἐὰν μὲν λευκὸν ἐπιβαλλόμενον etc. Ed. Berthelot, II, 193,17-198.

F. 105. <Ex eodem> περὶ οἰκονομίας, τοῦ τῆς μ<α>γ<νησίας> σώματος : Ed. Berthelot, II, 188-191.

F. 108. <Ex eodem> περὶ καύσεως σωμάτων : Expl. : ἡ τῆς βίβλου ἑρμηνεία : Ed. Berthelot, II, 179-181,6.

F. 109ᵛ. <Ex eodem> περὶ σημασίας ὤχ<ρας> : Ed. Berthelot, II, 186-187.

F. 111. <Ex eodem> περὶ θείου (cod. $\overline{\Upsilon}$) ὕδ<ατος> : Expl. : τὰ γὰρ θυώδι [*sic*] ὑπὸ τῶν θυωδῶν : Ed. Berthelot, II, 184-186.

F. 113. <Ex eodem> πρὸς βασιλ<έα> τὸν μέγ<αν> Θεοδόσιον πε<ρὶ> σταθμῶν : Ed. Berthelot, II, 177-179.

F. 114. <Ex eodem> περὶ θείου πρὸς τὸν αὐτὸν βασιλέα : Inc. : Ἰστέον ὦ κράτιστε βασιλέων, ὅτι οὐ μόνον ὁ φιλόσοφος etc. Ed. Berthelot, II, 174-177.

F. 117. <Ex eodem> περὶ τοῦ τί ἐστι κατ<ὰ> τὴν τέχνην καὶ οὐσία καὶ ἀνουσία : Ed. Berthelot, II, 167-169.

F. 118. <Ex eodem> περὶ τοῦ ὅτι πάντα περὶ μιᾶς [*sic*] βαφῆς ἡ τέχνη λέληκεν [*sic*] πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα Θεοδόσιον : Ed. Berthelot, II, 169-170.

F. 118ᵛ. <Ex eodem> περὶ τοῦ τροφὴν εἶναι τὰ δ' σώματα τῶν βαφῶν... Expl. : διὰ τῆς ἐν αὐτῷ καθεκτικῆς δυνάμεως· καὶ ὧδε : Ed. Berthelot, II, 170-171,4.
Vacant ff. 119ᵛ partim et 120-125.

F. 126. <Ex eodem περὶ τῆς κατὰ πλάτος ἐκδόσεως τοῦ ἔργου.> Inc. : τῆς σκωρίας ἄνω ὑπολειφθείσης etc. Ed. Berthelot, II, 165,9-167.

F. 128. <Ex eodem> περὶ διαφορᾶς χαλκοῦ (cod. ♀) κεκαυμένου : Ed. Berthelot, II, 153-154.

F. 128ᵛ. <Ex eodem> πρὸς [*sic*] τοῦ ὅτι πάντων τῶν ὑγρῶν τοῦ θείου (cod. ϒ) ὑδ<ατος> [*sic*] καλοῦσι καὶ τοῦτο σύνθετόν ἐστι καὶ οὐχ ἁπλοῦν : Expl. : τούτων ἐπιβάλλεις ἄργυρον (cod. ☾) κοινόν, καὶ βάπτεις : Ed. Berthelot, II, 154-156. Subiciuntur figurae vasorum duae, quarum altera (ibid., I, 143) fig. 20, altera (ibid., 149) fig. 25 respondet. Inferius al. m. exstat inscriptio (cf. ibid.) καρκινοειδὲς λευκώσεως δεῖται δ' ὁ λόγος ἔμπροσθεν.

F. 130. Τίς μετὰ τὴν ἴωσιν ἠκονομία [*sic*] : Ed. Berthelot, II, 375.
Τίς ἡ τῆς καμάρεως [*sic*] σύνθεσις : Ed. Berthelot, II, 374.
Τίς ἡ τοῦ μέλος [*sic*] ξηρίου κατασκευή : Ed. Berthelot, II, 374.
Vacant ff. 130ᵛ partim et 131-132.

F. 133. Πόσος ὁ τῶν βαπτομένων ἐρίων σταθμός, ὤφειλεν εἶναι· καὶ πόσος ὁ τῆς κομάρεως· καὶ πόσος ὁ τῶν βεβαμμένων ὑδάτων : Ed. Berthelot, II, 373-374.
Περὶ διαφορᾶς μολύβδου (cod. ♄) καὶ χρυσοπέπλου [*sic*] : Ed. Berthelot, II, 377-379.

F. 135. Ἐκ τῶν Κλεοπάτρας περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν : Expl. : καμψάκης ἐστὶ, λίτρας κδ' ξέσται ιβ' : Ed. Hultsch, *l. l.*, I, 253-257,13. Sed non pauca discrepant ab ed.
Vacant ff. 137ᵛ partim et 138-142.

F. 143. <Ex Olympiodori libello de sacra arte.> (Ἰστέον ὅτι τὰ λεγόμενα σκωρίδια — τὴν ἶριν τὴν οὐρανίαν :). Ed. Berthelot, II, 92,1-7.
<E Zosimi libello de instrumentis et caminis.> (Ἰστέον ὅτι ἀποσκιάστου [*sic*] χαλκοῦ [cod. ♀̃ ου] ἰὸς [*sic*] γενόμενος — καὶ φρύγεσθαι :). Ed. Berthelot, II, 235,6-20.

F. 143ᵛ. Σημεῖα τῆς μεγίστης ἐνκοίμενα [*sic*] ἐν τοῖς τεχνικοῖς συγγράμμασι τῶν φιλοσόφων. καὶ μάλιστα τῆς μυστικῆς παρ' αὐτοῖς λεγομένοις (corr. al. m. ης) φιλοσοφίας : Ed. Berthelot, I, 104 sqq. Sed passim discrepat.

F. 145. <Lexici fragmentum.> + Ναξίας ρίνημα [*sic*] ἐστὶ κουρέων ἀκόνιμα [*sic*]· — χαλκὸς κύπριος, ὁ κεκαυμένος καὶ πεπλυμένος. Τέλος τῆς λευκώσεως : ἀρχὴ τῆς ξανθώσεως : + ὦμοι (superscr. ω) (leg. ψωμοὶ) εἰσὶν τὰ μετάλάσσοντα [*sic*] τῶ εἴδη — ὠρόχαλκόν ἐστιν, ὁ νικαινος [*sic*] ὁ διὰ καδμίας γενόμενος : Ed. Berthelot, II, 11,16-17,17.

F. 148. Ζωσίμου φιλοσόφου, πρὸς Θεόδωρον φιλόσοφον κε<φάλαι>α : Ed. Berthelot, II, 215-218.

F. 151ᵛ. Τίς μετὰ τὴν ἴωσιν οἰκονομία : Ed. Berthelot, II, 375. Cf. supra f. 130.

F. 152. Τίς ἡ τῆς κομέρεω [*sic*] σύνθεσις : Ed. Berthelot, II, 374. Cf. supra ibid.
Τίς ἡ τὸν μελανες [*sic*] ξηρίου κατασκευή : Ed. Berthelot, II, 374. Cf. supra ibid.
Πόσος ὁ τῶν βαπτομένου [*sic*] ἐρίων σταθμὸς ὤφειλεν εἶναι· καὶ πόσος ὁ τῆς κομάρεως· καὶ πόσος ὁ τῶν βεβαμένων [*sic*] ὑδάτων : Ed. Berthelot, II, 373-374; cf. etiam supra f. 133. Exstant in fine figurae, quae apud Berthelot, I, num. 20, 21, 14, 15, 16 distinguuntur.

F. 153. <Ἐκ τῶν Δημοκρίτου φυσικῶν καὶ μυστικῶν.> (Φέρε δὴ καὶ τοὺς ζωμοὺς καθεξῆς εἴπωμεν — ἡ γὰρ φύσεις [*sic*] τῇ φύσει τέρπεται :). Ed. Berthelot, II, 48, 4-15.
<E Zosimi tractatu de confectione mercurii.> (+ Λαβὼν [*sic*] ἄμμον τὴν χρυσίζουσαν — καὶ ἐκφύσησον ἵνα δείξῃ :). Ed. Berthelot, II, 221, 4-13.

F. 153ᵛ. <E Pelagii tractatu de divina et sacra arte.> (Ἰστέον ὅτι ὁ χαλκός, οὐ βάπτι [*sic*]. ἀλα [sed corr. al. m. in marg.] βάπτεται — οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ θείου (cod. ϒ)

ἐξανθοῦσαν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἔνδον:). Ed. Berthelot, II, 253, 9-255, 7. In fine figurae m. imperita delineatae, quae ad chrysopœam Cleopatrae spectant, ibid., I, 132.

F. 155ᵛ. <E Zosimi tractatu περὶ τῆς κατὰ πλάτος ἐκδόσεως τοῦ ἔργου. (Τινὲς ὕδωρ θεῖον [cod. ϒ] ἐλέωσαν παχύτερον ποιήσαντες — καὶ θείου τὸ ἥμισυ [cod. ϒ τὸ ☾"] ξανθοῦ λέγω :). Ed. Berthelot, II, 164,10-165,24. Praemittuntur definitiones καύσεως et μαγνησίας.

Vacant ff. 157 et 158.

F. 159. De confectione rhasouchti. (+ Λαβὸν [sed al. m. ὼ super ὸ scripsit] χαλκὸν κόκινον [*sic*] καθαρὸν -- τελειοῦται τὸ ρασούκτην [*sic*] : + εἶτα βάλε ἐξ αὐτοῦ ῥασούκτην — κρατὸν δὲ τῷ ἐπάνω τοῦ κωκίου ἔχε πεφυλαγμένον :). Cf. cod. 4, f. 153, supra p. 68, et Cosmae hieromonachi *Comment.* apud Berthelot, II, 444,23-446, cuius haec scriptiuncula compendium, nisi fallimur, est.

F. 160. De confectione argenti. (+ Εἶτα βουλόμενος ἐργάσθαι [*sic*] ἄργυρον — καὶ ἔσται ἄργυρος :). Cf. cod. 4, f. 153ᵛ, supra p. 68. Vacat f. 161 partim.

F. 162. <De confectione argenti puri.> (+ Ἔπαρε ἀρσενίκη κόκινον [*sic*] -- καὶ εὑρήσεις ἄργυρον [cod. ☾] καθαράν [*sic*] :). Cf. cod. 4, f. 155, supra p. 68. Accedunt figurae duae, altera furni, altera vasis vitrei (ὑάλης), quas in ed. non invenimus.

F. 163. + Ταῦτα εἰσὶν (ut al. m. in. marg. corr.) τὰ οἶδη (in marg. al. m. εἶ [*sic*]) τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν τέχνην τοῦ χρυσοίτη : (+ ὤχρα· ϛγζε″· χηναίαν ϛγκβε″ — κάμφοραν ϛγδς″. + τὸ δὲ ὕδωρ θέλη ἵνα ποιήσει ἡμέρας τεσσαράκοντα [*sic*] — καὶ ἔβαλεν τὰ [*sic*] εις πιβαλτάριον, καὶ εἴσταντο :). Cf. cod. 4, f. 155ᵛ, supra p. 68.

<Synesii ep. ad Dioscorum pars media [eadem m. descripta, quae supplementa ff. 34ᵛ-35ᵛ et 86 sqq. exaravit]. (ὕδωρ ἀσβέστου καὶ ὕδωρ σπονδακαρύμβης καὶ ὕδωρ φέκλης — Διοσκ. καὶ εἰ μία ἐστὶ πῶς ἐστὶ διάφορος:). Ed. Berthelot, II, 59,20-62,2. Et in marg. f. 163ᵛ eadem m. : *haec connectenda sunt cum f. 73. a.*

F. 165ᵛ. Πρὸς τὸ ἐξάγειν τὸν ὑδράργυρον ἐκ παντὸς σώματος· (Λάβε ἀργυρίου μέρον ἓν ἁλὸς ἀρμενιακοῦ — ἐν τῷ πυθμένι τῆς φιάλης.) quae m. paullo recentior addidit.

Vacant ff. 165ᵛ partim, 166 et 167.

---

45. Cod. III D 19. — Chartaceus, cm. 22,2 × 16, ff. II + 153 + II, saec XVI. F. II anter. legitur : *Incerto authore* et inferius al. m. : *Liber Graecus.* F. 1 et 5 marg. sup. Τοῦ Δομινίκου τοῦ πιζιμεντίου, mox signa zodiaci et signa chemica, quae totam paginam implent, m., nisi fallimur, eiusdem librarii, qui codicem exaravit. Passim notulae et emendationes margin. variis mm. F. 2 index vol. eadem m., ubi capitibus suos numeros praefiximus, qui in textu margini externo adpicti reperientur, sicut supra in Vaticani 1134 descriptione (pp. 153 ss.).

I. Ἐκ ποίων πραγμάτων σαμ ([*sic*] sed supra eadem m. σύγκειται) τὰ στερεὰ μέταλ<λα> ″☿ ὀλονότ<ι> ([*sic*] in marg. eadem m. δηλονότι)· ἡ′ ϛ ( ) · ♃· ♀· καὶ ♄ϛ′: καὶ τίνες ἑκάστου αὐτῶν αἱ ἀσθένειαι : | II. εἰτὸῦν (in marg. corr. εἶτα) ἐκ ποίων θεραπειῶν ἀνάγονται εἰς τὴν ὑγιείαν καὶ βελτίωσιν : | III. πόσα εἰσὶν τὰ τῇ μεταλευσει [*sic*] καὶ βελτιώσει αὐτῶν συνόντα : | IV. πόσα εἰσι τὰ τῶν αὐτῶν θεραπείας ἀξιώματα : | V. κατὰ πόσους τρόπους γίνεται ἐλεσίρ, ἤτ<οι> ἰατρεία, καὶ ζημίας βελτίωσις, καὶ εἰς ὑγιείαν αὐτὰ προάγουσα : | VI. προκάθαρσις ☿, ἐν ᾗ καὶ τιθάνωσεως [*sic*] τρόπος καθολικός : | VII. τιτάνωσις ☿ : | VIII. ἐρύθρωσις ☿ : | IX. λύσις ☿ εἰς ὕδωρ : | X. τιτάνωσις ☿ εἰς ἐλεξίρ : | XI. προκάθαρσις ☾ ης : | XII. τιτάνωσις, ☾ ης : | XIII. ὁπόσον (ἡ′ ἔχει βάρος· καὶ κτύπος ☿ : | XIV. λύσις ☾ ης εἰς ὕδωρ : | XV. τιτάνωσις ☾ ης εἰς ἐλεξίρ : | XVI. προκάθαρσις ♂· σιδήρου : | XVIII. πόσα εἰσι τὰ λύοντα τὸν | , καὶ λευκαίνοντα : | XIX. κρόνου ♂ ποίησις· καὶ ἄλλως (in marg. ἁλός) : | XX. ἐρύθρωσις ♂· : | XXI. ὕδατος ποίησις· : XXII. περὶ ♂ϛ′ :| XXIII. προκάθαρσις ♃. καὶ ἄλλως : | XXV. τιτάνωσις ♃ καὶ ἄλλως· καὶ ἄλλως· καὶ ἄλλως : | XXVI. ὕδωρ ♃ καὶ ἄλλως καὶ ἄλλως : | XXVII. τιτάνωσις ♃ εἰς ἐλεξίρ: | XXVIII.

προκάθαρσις ♀ [χαλκοῦ] [sic]· καὶ ἄλλως· καὶ ἄλλως. [♀] καὶ ἄλλως· καὶ ἄλλως : | XXIX. λεύκωσις χαλκοῦ [sic] καὶ ἄλλως· καὶ ἄλλως : | XXX. τιτάνωσις ♀· καὶ ἄλλως· καὶ ἄλλως : | XXXI. ποίησις ♀ κεκαυμένου : XXXII. πῶς γίνεται ὕδωρ ἀπὸ ♀: XXXIII. εὐτρεπισμός ♀ εἰς ἐλεξὶρ ☿ [ου] : XXXIV. προκάθαρσις ♄· : | XXXV. λεύκωσις ♄: περὶ μολύ[♄]βδου : | XXXVI. τιτάνωσις κρόνου· καὶ ἄλλως καὶ ἄλλως : | XXXVII. πῶς (in marg. eadem m. ἤ πότε) γίνεται ♃ (in marg. ♄) λευκός· καὶ σκληρὸς· καὶ κτυπῶν : | XXXVIII. πότε (in marg. πῶς) γίνεται ὕδωρ ἀπὸ ♄ [ς] · : | XXXIX. κάθαρσις κρόνου [♄] εἰς ἐλεξίρ: | XL. περὶ προπαρασκευῆς πνευμάτων καὶ πόσα καὶ τίνα εἰσίν : | XLI. περὶ τῆς προπλη[υ']σεως [sic] καὶ καθάρσεως τῶν πνευμάτων, καὶ πόσα καὶ τίνα εἰσιν ταῦτα καὶ τῆς.... [sic] καὶ τίσιν ἰδιαζόντως ἁρμόζουσιν ἑκάστω αὐτῶν: | XLII. καθολικὸς τρόπος τιτανώσεως ἐκτουν· καὶ θαλώσεως· καὶ ἀναβρ[α]άσεως [sic] πνευμάτων: | XLII[bis]. περὶ ἀναβάσεως πνευμάτων : | XLIII. περὶ ἀναβάσεως ☽ [ου]· κεφάλαια ὀκτώ : | XLIV. πῆξις ☽ [ου] κεφάλαια, πέντε : | XLV. ἐκβολὴ ☽ [ου] ἀπὸ κιναβάρεως : | XLVI. βαφὴ ☽ [ου] εἰς χρῶμα ἐρυθρὸν· ἢ καὶ κύτρινον· ἢ χρύσεον : | XLVII. ὕδωρ ☽ [ου] : | XLVIII. πῆξις ☽ [ου] ♄ [ου] καὶ ἑτέρα τελείωσις καὶ εὐτρέπισις τοῦ αὐτοῦ : | XLIX. προπαρασκευὴ θείου καὶ πλύνσις αὐτοῦ : | L. ἀνάβασις θείου καὶ λεύκανσις· καὶ ἀνάβασις καὶ λεύκανσις ἄλλη : | LI. ἐρύθρωσις θείου : | LII. ὕδωρ θείου : | LIII. σύνθεσις τῶν τεσσάρων πνευμάτων εἰς ἐλεξὶρ ἀπόκρυφον : | LIV. περὶ εὐτρεπισμοῦ

ἀρσενικίου· καὶ τῆς πλύνσεως (corr. πλύσεως ut videtur) αὐτοῦ : | LV. περὶ ἀναβάσεως ἀρσενικίου· καὶ ἄλλως καὶ ἄλλως : | LVI. λεύκανσις ἀρσενικίου: | LVII. ὕδωρ ἀρσενικίου καὶ ἄλλως : | LVIII. οἰκονομία ἀρσενικίου εἰς ἐλεξὶρ ☾ [ς'] : | ἑτέρα οἰκονομία ἀρσενικίου εἰς ελεσιρ [ξ] [sic]· καὶ αὖθις ἑτέρα εἰς ☿ [ου] : | LIX. περὶ ἁλὸς ἀμονιακοῦ, καὶ τῆς αὐτοῦ προπλύνσεως καὶ ἀναβάσεως : | LX. ἀνάβασις ἁλὸς ἀμονιακοῦ· καὶ ἄλλως καὶ ἄλλως : | LXI. ἀνάβασις καὶ ἐρύθρωσις αὐτοῦ : | LXII. λεύκανσις ἁλὸς ἀμονιακοῦ : | LXIII. ἀνάλυσις ἁλὸς ἀμονιακοῦ : | LXIV. ὕδωρ ἁλὸς ἀμονιακοῦ : | ἑτέρα λύσις αὐτοῦ : | LXV. περὶ φυτικῶν (corr. al. m. in marg. σι) καὶ αἰσθητικῶν πνευμάτων· αἰσθητικον [α] [sic] δέ φημι τὰ ἐξ αἰσθητικοῦ ζώου λαμβανόμενα· οἷά εἰσι, τρίχες· αἷμα· ὠά : | LXVI. περὶ ὠῶν διευθετήσεως· : | LXVII. ἔτι περὶ ὠῶν· : | LXVIII. ἔτι περὶ ὠῶν : τριχῶν καὶ αἵματος : | LXIX. ἔλαιον ἐξ αἵματος : | LXX. θεραπεία (corr. ex -είας) τῆς ἀλείψεως τῶν βαπτομένων σωμάτων : | LXXI. περὶ διαφορᾶς ἁλάτων : | LXXII. περὶ ἀτραμέτου : | LXXIII. περὶ στυπτηριῶν : | LXXIV. περὶ βουραχίων : | LXXV. περὶ ἑτέρων λίθων : καὶ πρῶτον περὶ μαγνισίας : | LXXVI. περὶ μαρκασίθας : | LXXVII. περὶ καδμίας· εἴτ' οὖν τουτίας : | LXXVIII. περὶ τάλκου : | LXXIX. περὶ λιθαργύρου· ἔτι καὶ τοῦ ὕδατος αὐτοῦ τοῦ καλουμένου παρθενικοῦ γάλακτος : | LXXX. περὶ ἰοῦ χαλκοῦ : | LXXXI. περὶ ὑέλου : | LXXXII. περὶ οἰκονομίας διαφόρων ἐλαίων : | LXXXIII. περὶ διαφόρων ὑδάτων : καὶ τῶν ἀπαλυνόντων τὰ σώματα ἰατρειῶν : | LXXXIV. ἕτερα κεφάλαια περὶ τῆς μίξεως πάντων τῶν εἰρημένων πρὸς ἄλληλα, καὶ τῆς δι' αὐτῶν ποιήσεως ☿ [ου] τὲ καὶ ☾ [ῆς] καὶ μάλιστα ☽ [ς] : | LXXXV. ἔργον ἕτερον ἀληθὲς εἰς ☿ [ου]

καὶ ☾ʹ δίχα ἀμφιβολίας : | LXXXVI. ἔργον ἄλλον εἰς ☉ου σύντομον καὶ δόκιμον : | LXXXVII. περὶ λευκάνσεως κούπρου δόκιμον τοῦ μαίστρου Προυγέζη : | LXXXVIII. ἔργον ἄλλον Λουκιάτου (?) θαυμάσιον εἰς ☉ καὶ ☾ : | LXXXIX. ἐξὶρ ἐπὶ ([sic] et in marg. al. m. ἴσως ἐξ ῥινήσεως) κρόνου προευτρεπισμένου τοῦ μαιστρο [sic] Ῥενάλδου τοῦ μεταvίβα (Arnaldi de Villanova ?) : XC. ☉ συντεθειμένου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μαίστρου Ῥενάλδου : XCI. ἔργον δόκιμον εἰς ☉ον XCII. ἔργον δόκιμον ἐκ τεσσάρων πνευμάτων εἰς ☾ην καὶ εἰς ☉: | XCIII. περὶ ἰατρείας χρυσοῦ : | XCIV. λεύκανσις ♀ ἀργυροφανής: XCV. λεύκανσις ἄλλη εἰς ☾ : | XCVI. ἄλλη λεύκανσις : | XCVII. ποίησις ☉ου: | XCVIII. κεφάλαια τοῦ κόμιτος δε Σαντα Φλόρε : | περὶ συμπίξεως ☽οε ... εἰς ☉ καὶ περὶ συστιτης ὁ φς (supra signa correctionis quae tamen non exhibetur) πάντα εὐτρινοῦς εἰς ☉ καὶ εἰς ☾ ☿ [sic] : | XCIX. καὶ ἄλλα κεφάλαια κʹ· καὶ πρῶτον περὶ ☽ : | C. ἕτερα κεφάλαια ἀστειότατα περὶ οἰκονομίας τῶν ἓξ μετάλλων καὶ τῶν δʹ πνευμάτων τὸν ἀριθμὸν νʹ : Cf. Cyrill. II, p. 396.

<Manuale chemicum>

F. 5. (Ex ind. :) Ἐκ ποίων πραγμάτων σύγκειται τὰ στερεὰ μέταλλα etc. (Οἱ τὴν μεταλλικὴν φύσιν ἀληθῶς ἐπεργαζόμενοι, Ἑρμῆς δηλονότι ὁ Τρισμέγιστος καὶ Χειμεὺς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτῶν [in marg. ead. m. μετ᾽ αὐτῷ] ἕξ — οἷον ἰατρικὴ τῶν ἐν τοῖς μετάλλοις ἀρρωστημάτων :) I.

F. 6. (Ex ind. :) Ἐκ ποίων θεραπειῶν ἀνάγονται εἰς τὴν ὑγιείαν καὶ βελτίωσιν. (Ἰστέον οὖν ὅτι τρισσῶς προάγονται πάντα τὰ προειρημένα μεταλλικὰ σώματα, — ταῦτα οὖν κἂν ὁποίαν φύσιν ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς, ἐλάττονα ἔχουσι τῶν μεταλλικῶν :) II.

F. 6v. (Ex ind. :) Πόσα εἰσὶν τὰ τῇ μεταλλεύσει (?) καὶ βελτιώσει αὐτῶν συνόντα : (Ἰστέον οὖν ὅτι τέσσαρά εἰσι τὰ τῷ τοιούτῳ ἔργῳ ἀναγκαῖα πράγματα· — καὶ σώματα μὲν ἕξ· πνεύματα δὲ τέσσαρα :) III.

F. 7. (Ex ind. :) Πόσα εἰσὶ τὰ τῶν αὐτῶν θεραπείας ἀξιώματα : (Ἰστέον ὅτι ἕξ εἰσιν αἱ ἐργασίαι· ἤγουν οἱ προευτρεπισμοί, οἳ πᾶσι τοῖς προειρημένοις ἁρμόζουσι τοῖς σώμασι — ἐν τούτοις γὰρ πᾶσι κριττόνως, καὶ εὐκολοτέρως καὶ γνησιωτέρωςἐνεργεῖ τὸ ὕδωρ τοῦ θείου· καὶ τοῦ ἀρσενικίου :) IV.

F. 8v. (Ex ind. :) Κατὰ πόσους τρόπους γίνεται ἐλεσίρ etc. (Ὁσάκις γάρ τι κηροῦται μετὰ ταῦτα αὐξάνει ἡ αὐτῶν ἀνάβασις — ἡ ἰσχὺς ἐλάττων ἐστιν :) V, 1.

F. 10. (Ἰστέον ὅτι ἐν ἑκάστῳ τῶν μετάλλων — ὅτι εἰ κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους ἐργάσοι τὸ ἔργον ὃ ἤρξω, καλῶς τελειώσεις :) 2.

F. 13. (Ex ind. :) Προκάθαρσις χρυσοῦ etc. (Τὸν περὶ τῆς καθόλου τῶν μεταλλικῶν φύσεων λόγον συντόμως συμπεράναντες, ἀρχόμεθα νῦν — αὕτη ἐστὶν ἡ καθολικὴ τιτάνωσις πάντων τῶν μετάλλων· ἰδικωτέρα δέ τις ἡ ὑπογεγραμμένη :) VI.

F. 14. Τιτάνωσις χρυσοῦ (cod. ☉)· (Λάβε ῥίνισμα χρυσοῦ [cod. ☉]· καὶ σμίξον μετ᾽ αὐτοῦ ἰσόσταθμον ἀρσένικον, — καὶ μετ᾽ αὐτοῦ τί δυνήσῃ ἐργάσασθαι :) VII.

F. 14v. Ἐρύθρωσις χρυσοῦ (cod. ☉)· (Λάβε χρυσὸν [cod. ☉]· καὶ λύσον μετὰ ἰσοστάθμου χαλκοῦ [cod. ♀] στερεοῦ· — καὶ ἕξεις χρυσὸν [cod. ☉], κοκκίων κδʹ :) VIII.

Λύσις χρυσοῦ (cod. ☉) εἰς ὕδωρ· (Τρίψον αὐτὸν ἐπὶ μαρμάρου μετὰ ὕδατος χαλκάνθου καὶ ἁλὸς ἀμονιακοῦ· — τοῦτο οὖν τὸ ὕδωρ τιμιώτατόν ἐστι καὶ δραστηριώτατον :) IX.

F. 15. Τιτάνωσις χρυσοῦ (cod. ☉) εἰς ἐλεξίρ· (Λάβε λιθάργυρον, καὶ σό [sic, an λείωσον?] καὶ ἀνάμιξον μετὰ ἐλαίου, καὶ χρίσον τὴν χώνην, — καὶ αὕτη ἡ ἐργασία συμβάλλεται ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τῆς τιτανωτοῦ [sed sup. ου signum sphalmatis], ὡς λέλεκται :) X.

F. 15v. (Ex ind. :) Προκάθαρσις ἀργύρου : (Ἄργυρος [cod. ☾] τοιαύτη [in marg. ead. m. ἴσως τοιούτῳ] XI, 1. 2. 3.

μὲν τρόπῳ γεννᾶται, ὥσπερ καὶ ὁ χρυσὸς [cod. ος′ ☉], — καὶ ἔσται καλῶς κεκαθαρμένος :)

F. 17. Τιτάνωσις ἀργύρου (cod. ☾′)· (Λύον ἄργυρον [cod. ☾′] ἐν χωνίῳ — ἕως οὗ ἕξεις ἔργον :). Mox Τιτάνωσις ἄλλη ἀργύρου (cod. ☾′)· (Λάβε ῥίνισμα ἀργύρου [cod. ☾′]· καὶ τρῖψον μετὰ ὕδατος νίτρου, — καὶ εὑρήσεις αὐτὸ εἰς τίτανον :) (Τρῖψον τὰ ῥινίσματα μετὰ ὕδατος ἁλὸς ἀμονιακοῦ, — καὶ ἕξεις τίτανον :) XII, 1. 2. 3.

F. 17v. Πῶς ὁ ἄργυρος (cod. ἡ ☾′) ἔχει βάρος καὶ κτύπον χρυσοῦ (cod. ″☉)· (Λάβε ῥινίσματα ἀργύρου [cod. ☾′] — καὶ ἕξεις αὐτὴν βαρεῖαν καὶ κτυπῶσαν ὡς χρυσός [cod. ″☉]:) XIII.

Λύσις ἀργύρου (cod. ☾′) εἰς ὕδωρ· (Λάβε ῥίνισμα ἀργύρου [cod. ☾′] ὀγγίαν μίαν· — τὸ ἐπάνω ἐστι ἄργυρος [cod. ☾′]· τὸ ὑποκάτω ἐστι ὑδράργυρος [cod. ☿]· λάβε τὸ ἐπάνω, ὁ ἐστι λελυμένος :) XIV.

F. 18. Τιτάνωσις ἀργύρου (cod. ☾′) εἰς ἐλεξίρ· (Λάβε ἀργύρου [cod. ☾′] φύλλα ἢ πέταλα [cod. ′υ′ ⌶] λεπτά· καὶ πυρώσας καλῶς σβέσον ἐν ἐλαίῳ — καὶ ἀλλοιώσεις αὐτὸ εἰς ἄργυρον [cod. ☾′] καλήν :) XV.

F. 18v. (Ex ind. :) Προκάθαρσις σιδήρου : (Σίδηρος [cod. ♂] σύγκειται ὡς καὶ τὰ λοιπὰ μέταλλα, ἐκ θείου καὶ ὑδ<ρ>αργ<ύ<ρ<ου> παχέων — καὶ τοῦτο συχνάκις ποίησον, ἕως οὗ ἀρέσκῃ σοι τὸ χρῶμα εἰς τέλειον :) XVI, 1. 2.

F. 19v. Τιτάνωσις σιδήρου (cod. ♂)· (Λαβὼν πέταλον [?] σιδήρου [cod. ⌶ ♂], πλύνον αὐτὸ ἐνὶ χρυσοῦ [cod. ″☉] ὕδατι μετὰ ἅλατος δεκάκις — καὶ εὑρήσεις σῶμα ἀναβὰν ἐπὶ τὸ ἄνω ἄγγος λευκόν :) XVII, 1.

Τιτάνωσις σιδήρου (cod. ♂) κατὰ τὸν Σολομῶντα τὸν τούτου στρατιώτην· (Λάβε πέταλα σιδήρου [cod. ⌶ ♂] λεπτά· — ἤγουν εἰς λευκὸν καὶ ἐρυθρόν:) F. 20, l. extr. Τιτάνωσις ἄλλη· (Λάβε ῥίνισμα σιδήρου [cod. ♂] ὅσον θέλεις· — καὶ οὕτω μετὰ ταῦτα τριφθήσεται ὡς ἅλας εὐκόλως :) 2. 3. 4.

F. 20v. Πόσα εἰσιν τὰ λύοντα καὶ λαμβάνοντα (in ind. λευκαίνοντα) τὸν σίδηρον (cod. ♂)· (Ὁ αὐτὸς ἀναλύσει διὰ δ′ τινῶν· — ὁμοίως λευκαίνει αὐτὸ θεῖον καὶ μαγνησία, ἤγουν μαγνῆτις λίθος :) XVIII.

F. 21. (Ex ind. :) Κρόκου σιδήρου ποίησις· (Κρόκος σίδηρος [cod. ♂] γίνεται οὕτως, λάβε πέταλα σιδήρου [cod. ⌶ ♂], καὶ πλύνον καλῶς ἐν ὕδατι καθαρῷ,— εἶτα ἕψησον ἐν κλιβάνῳ καὶ φύλαξον :) Mox lin. extr. Καὶ ἄλλως (Λάβε ⌶ ♂ ἰνδονικόν· — καὶ γίνεται κρόκος· χρῶ αὐτῷ :) XIX, 1. 2.

F. 21v. Ἐρύθρωσις σιδήρου (cod. ♂)· (λ[u] [sic, an λείωσον?] στυπτηρίαν καὶ ἅλας ἀνά, — ἐξέρχεται ἐρυθρόν :) XX.

Ὕδωρ τοῦ σιδήρου (cod. ♂) γίνεται οὕτως· (Λάβε ἀπὸ τοῦ πετάλου [cod. ⌶] τὸν βελονὰ [supra ε signum sphalmatis] δ′· — πλὴν ἴσθι, ὅτι ὀφείλεις προατμίσαι τὸ θεῖον μετὰ ὄξους καὶ τιτάνου ἀσβέστου ἀνὰ· ἴσου [sic] ἀμφοῖν :) XXI, 1. 2.

F. 22. (Ex ind. :) Περὶ σιδήρου : (Ὁ σίδηρος [cod. ♂] σῶμά ἐστι σύνθετον· — καὶ γὰρ ἰατρείαν δεξάμενος χρησιμεύσει :) XXII.

Προκάθαρσις ἠλέκτρου καὶ μολύβδου (cod. ♃ καὶ ♄′)· (Λύσον ἐξ αὐτῶν ὅσον θέλεις· — καὶ καθαρθήσεται καλῶς :) Ἄλλως· (Λύσον ♃ καὶ ἐπίρριψον ἐπ᾽ αὐτὸν μέλαιναν πίσσαν, — καὶ γενήσεται ἄριστος :) Ἄλλως· (Ἀνάλυσον ♃′ τοῦ ♃ ἐν τιτάνῳ ζώσῃ — καὶ ἔσται καθαρὰ ☾′ :) Καὶ ἄλλως· (Λάβε ♃ ὅσον θέλεις καὶ λύσον — καὶ εὑρήσεις τίτανον, ἥτινι οὐκ ἔστιν ὁμοία :) Καὶ ἄλλως· (Λάβε ξηρίον τιτάνου ἐξ ὀστέων ζώου πεποιημένον· — καὶ ἐπίρριψον ἐν τούτῳ ὑγρῶθεν [supra signum sphalmatis] καὶ ἀποβάλλει [sic] τὸ τρίζειν :) XXIII, 1. 2. 3. 4. 5. 6.

F. 23. Διὰ τὸ σκληρῦναι ἤλεκτρον (cod. ♃)· (Λάβε ὀστέα παλαιὰ· καὶ κατάκαυσον, καὶ τρῖψον· — καὶ ἔσται σκληρόν :) Καὶ ἄλλως· (Λάβε ♃ ὅσον θέλεις, καὶ ἔλασον εἰς πέταλα, — καὶ οὕτως ἐστὶ καθαρὰ ″☾ :) XXIV, 1. 2.

F. 24. Τιτάνωσις ἠλέκτρου (cod. ♃)· (Ὁ ♃′ ἐχθρός ἐστι τῆς ☾, καὶ τοῦ ☉, καὶ τοῦ ♀· — ἕως οὗ γένηται τελείως λευκή :) Καὶ ἄλλως (Ῥίνισον ♃, μετὰ ῥινίου λεπτοῦ· — καὶ ἐξέρχεται ψυμίθιον τέλειον :) Καὶ ἄλλως· (Λάβε ♃ καθαρθέντα — καὶ ἐξέρχεται XXV, 1. 2. 3.

κεκονιαμένον :) Καὶ ἄλλη τιτάνωσις εὐκολωτέρα· 4.
(Λάβε λίτραν [cod. Hγ] α′ ♃, καὶ λύσον αὐτὸν — καὶ οὐ τιτανωθήσεται εὐκολωτέρως :)

F. 24v. Ὕδωρ ἠλέκτρου (cod. ♃) γίνεται οὕτω· (Λάβε XXVI, 1.
πέταλα [cod. ⊕] ἠλέκτρου [cod. ♃] ἢ ἐκ πετάλλον λεπτομερῶς τι, — λύσιν θῶ μέλαιναν :) Καὶ ἄλλως· 2.
(Θὲς ἐπὶ τὸν ♃ ἀπὸ τοῦ λελυμένου ἀρσενικίου· — καὶ λύεται·) <Καὶ ἄλλως (Λάβε τίτανον ♃ — σὺ 3.
οὖν ταῦτα διὰ ὑδραργύρου [cod. ☾] πεπηγότα ἐξ ὀσμῆς ♄′ :)

F. 25. Οἰκονομία ἠλέκτρου (cod. ♃) εἰς ἐλεξίρ· (Λάβε ♃ XXVII.
ὅσον θέλης, καὶ τίθει αὐτὸ δι᾽ ἀγγείου τινὸς ἐπὶ πυρός, — καὶ ἔστι ἄργυρος [cod. ☾] καλὴ καὶ δεξι [*sic*] ἐλεξίρ :)

F. 25v. Περὶ χαλκοῦ (cod. ♂′)· (Ὁ χαλκὸς [cod. ♂′] σύγκει- XXVIII, 1.
ται, ὥσπερ καὶ ἡ ☾′· πλὴν ἔλαττόν ἐστι καθαρός, — ὡς ἐν τῷ πρόην ☾′ εἴρηται :)

F. 26v. Προκάθαρσις χαλκοῦ (cod. ♂) ἄλλη· (Ὁ ♂ γ′ ἀνα- 2.
λελυμένος, καὶ χυμένος ἐν χυλῷ κυχλαμίνου θερμῷ — καλλίστως καθαίρεται :) Ἄλλως (Ὁ ♂ λυθεὶς, 3.
καὶ ἐρριφθεὶς ἐν ὄξει — καὶ ἔσται λευκόν :) Mox
(Λάβε ὄξος ἰσχυρόν, — ἕως οὗ καθαρθεὶς γένηται 4.
λευκόν :) Καὶ ἄλλως· (Λάβε ἔλαιον κοινὸν, καὶ 5.
τρῖψον ἐν αὐτῷ — ἕως οὗ γένωνται λευκά :) Καὶ 6.
ἄλλως· (Χάλκανθον πράσυνον καῦσον μετὰ θείου
ἴσου — καὶ ἔσται ὡς ἄργυρος [cod. ☾] :) Καὶ ἄλλως· 7.
(Ἐὰν τὸ ἀρσένικον ἐπιχεθῇ ♂, — ἀφορῶν ♂ ἔοικε γενέσθαι :)

Ἄλλη λεύκανσις ♂· (Λάβε ἐξ ὕδατος ἁλὸς κοινοῦ προ- XXIX, 1.
ηυτρεπισμένου — καὶ ποιεῖ οὐσιωδῶς δυναμένην :)
Κάθαρσις ♀′ ἄλλως· (Λάβε ἐξ αὐτοῦ πέταλα ὅσα 2.
θέλης· — τότε γὰρ ἔσται ♀, μὴ ἔχων ῥύπον, ἢ θώλωσιν, ἢ μελανίαν :) Ἄλλως κάθαρσις ♂ καὶ 3.
λεύκανσις ♀· (Λάβε μέρος στυπτηρίας, — κατ᾽ ὀλίγον ὅσον καὶ καθαίρεται :) Ἄλλως· (Στυπτηρίαν 4.
καὶ ἀφρὸν θαλάσσης, καὶ ἅλας ἀμονιακόν· — καὶ λευκαίνεται :)
Καὶ ἄλλως· (Λάβε ἀρσενίκου μέρος ἕν· — καὶ χωνεύ- 5.
σας τὸν ♀′ ἐπίθες κατ᾽ ὀλίγον καὶ λευκαίνεται :)

F. 28. Τιτάνωσις χαλκοῦ (cod. ♀′)· (Ἡ φύσις τοῦ χαλκοῦ XXX, 1.
[signum ead. m. add. inter lin.] θερμή ἐστιν καὶ ξηρά· — καὶ ἔστι καλὸς ἐν τιτανώσει :) Καὶ ἄλλως· 2.
(Λάβε στυπτηρίαν, σχιστὴν· ἁλὸς νίτρου· σάλγημα· — καὶ ἔστι τίτανος :)

F. 29v, lin. 4. (Ex ind. :) Ποίησις χαλκοῦ κεκαυμένου : (Λάβε XXXI, 1.
χαλκὸν [cod. ♀] παλαιότατον καὶ ποίησον αὐτὸν μέρη λεπτότατα· — καὶ οὕτω γίνεται ♀ κεκαυμένος·
ἰστέον οὖν ὅτι ὁ ♀ κεκαυμένος ὀφείλει πλυθῆναι 2.
ἐν ὕδατι γλυκεῖ πρὸ τοῦ τεθεῖναι ἐν ἔργῳ ἢ ἁλὸς κοινοῦ ἕως οὗ ἔλθῃ τὸ ὕδωρ καθαρόν· εἶθ᾽ οὕτως τεθεῖναι ἐν τοῖς ἔργοις :)
Ἄλλως ♀ κεκαυμένος· (Λάβε ι Hγ ⊕ ♀ ἐρυθοῦ [*sic* 3.
omnia et supra notam Hγ signum sphalmatis]· — ἕως τιτανωθῇ καὶ τρίβεται :) Καὶ ἄλλως· (Καῦσον 4.
τὸν χαλκὸν μετὰ θείου· — ἕως οὗ διελθὼν γένηται στακτὴ ἐρυθρὰ καὶ φύλαξον :)

(Ex ind. :) Πῶς γίνεται ὕδωρ ἀπὸ χαλκοῦ : (Ὕδωρ XXXII.
χαλκοῦ [cod. ♀′] γίνεται οὕτως· λάβε ἐκ ῥινίσματος ἢ ξυσμάτων ♀′ μέρη η′· — διήθησον τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ἄλλου, καὶ ἕξεις ὕδωρ ♀′ :)

Εὐτρεπισμὸς χαλκοῦ (cod. ♀) εἰς ἐλεξίρ χρυσοῦ XXXIII, 1.
[cod. ♂]· (Λάβε τούκιαν Ἀλεξανδρείας βοραχίου· — καὶ ἔσται ὅμοιον ἡλίῳ ἐν καθαρότητι, καὶ τομῇ καὶ χρώματι· ἀλλὰ σταθμὸν οὐκ ἔχει :) Mox sine titulo
(Κάθαρον ♀ ἐν ☾· ἔστω δὲ προκαθαρμένη· λάβε 2.
ἄργυρον ἀναβιβασμένον οὐγγίαν μίαν· — καὶ ἐξελὼν, εὑρήσεις ☾′ ἄριστον :)

F. 30. Περὶ μολύβδου (cod. ♄′)· (Ὁ ♄′ τοιοῦτο τρόπως XXXIV, 1.
γίνεται, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ μέταλλα — διὸ χρεία ἐστὶν ἐκβληθῆναι ἐξ αὐτοῦ τὴν ἀκαθαρσίαν, καὶ μελανίαν, καὶ πεφθῆναι κρειττόνως· τοῦτο δὲ γενέσθαι δύναται οὕτως : Λύσον τὸν ♄ καὶ ἐπίθεν ἐντὸς δ″ [*sic*] μέρος ὑδραργύρου [cod. ☽]· — τοσοῦτον καθαρώτερον εὑρήσεις :) F. 30v. Πλύνσις ἄλη· (Λάβε ἁλὸς κοινοῦ 2.
προηυτρεπισμένου οὐγγίαν μίαν· — καὶ ἐκπλυνθήσεται καλῶς :) Πλύνσις ἄλλη ♄· (Λάβε ὕδατος 3.
Hγ′ α′· — καὶ οὕτω πλυνθήσεται ἐκ τῆς μελανίας :)

F. 30v. Λεύκανσις μολύβδου (cod. ♄′). (Λάβε πέταλα μο- XXXV, 1.

λύβδου [cod. ⌶' ♄'] ὅσα θέλης, καὶ ἄλειψον αὐτὰ μετὰ ἀρσενικίου κιτρίνου, — καὶ ἔσται λευκὰ ὡς ἄργυρος :) Λεύκανσις ἑτέρα· (Λύε τὸν ♄'· καὶ ἐπίρριπτε αὐτὸν ἐν ὕδατι τιτάνου ζώσης, — καὶ 2.
ἔσται ἐλεξίρ :) Λεύκανσις ἄλλη· (Λάβε ὀστᾶ παλαιά, 3.
καὶ καῦσον· — καὶ γενήσεται λευκόν :) Ἄλλως· 4.
(Λύσον ἐν χωνίῳ· καὶ τίθει ἐπ' αὐτὸν ἀρσένικον· — καὶ εὑρήσεις λευκὸν ὡς ἄργυρον [cod. ☾] :) F. 31v. Λεύκωσις ἄλλη· ♄· αὐτὸ δὲ καὶ εἰς ἤλεκτρον ποίει· (Λάβε ἄγγος, πήλινον ἔχον σκέπασμα· — λύσον αὐτὸν ἐπὶ τίτανον φύλλων ὠῶν, ὡς ☾ :)

F. 31v. Τιτάνωσις μολύβδου· (Ὁ ♄' λαμβάνει βαφὴν· καὶ XXXVI, 1.
ποιοῦμεν ἐξ αυτοῦ (ῶ) [*sic*] λιθάργυρον καὶ ψυμίθιον· καὶ τότε ἔσται λευκὸς ὡς ψυμίθιον :) Ἄλλως· (Λά- 2.
βε· ♄· καὶ λύσον ἐν κοχλιαρίῳ σιδηρῷ· — εἶτα τιτανωθήτων ἐν φούρνῳ τιτανώσεως :) Ἄλλως. 3.
(Θὲς τὸν ♄' εἰς μίστραν σιδηράν· καὶ θὲς αὐτὴν ἐπὶ πυρός — καὶ ἔσται ὡς κόνις λεπτή, καὶ λευκή :)
Τιτάνωσις ἄλλη κρείττων· (Θὲς τὸν ♄' ἐν μίστρᾳ 4.
σιδηρᾷ καὶ θρέψον αὐτὸν ἅλατι· — καὶ ἐξέρχεται λευκός :)

F. 32v. Ποίησις ♄· λευκὸν (οῦ) σκληρὸν (οῦ) [*sic*], καὶ κτυποῦντος· XXXVII.
(Λάβε ὕελον λευκόν — ἤγουν βοράχην κίτρυνον :)

Ὕδωρ ἀπὸ μολύβδου γίνεται οὕτως· (Λάβε μέλιτος XXXVIII, 1.
λίτραν [cod. Ⱨ] α'· καὶ λύσον ἐν αὐτῷ στυπτηρίαν· — μετὰ τούτου οὖν τοῦ ὕδατος λύεται καὶ ὁ ἤλεκτρος [cod. ♃] :) Ὕδωρ ἁλός· (Λάβε δύο κομάτια 2.
♄· ἀνὰ Ⱨ' τὸ ἕν· — καὶ μένει ὁ ♄' λελυμένος :)
Καὶ ἄλλως· (Λάβε ♄' ὅσον θέλης. καὶ κατάκοψον 3.
αὐτὸν εἰς μέρη λεπτότατα, — καὶ λυθήσεται εἰς ὕδωρ :)

F. 33. Οἰκονομία μολύβδου (cod. ♄') εἰς ἐλεξὶρ χρυσοῦ XXXIX.
(cod. ☉)· (Ὁ ♄' κεκρυμμένος ἐστὶν ☉· ὅταν οὖν θελήσῃς τὸν ♄' στρέψαι εἰς ☉· ποίησον ἐξ αὐτοῦ κεκαθαρμένου πέταλα [cod. ⌶'] λεπτά· — ἕως οὗ γένηται ☉' ὀρθὸς εἰς κάθαρσιν :)

F. 33v. (Ex ind. :) Περὶ προπαρασκευῆς πνευμάτων καὶ XL, 1.

πόσα καὶ τίνα εἰσίν : etc. (Ἰδού σοι εἴρηνται ἡ τῶν ς' μετάλλων προκάθαρσις· αἱ τιτανώσεις· καὶ αἱ τῶν ὑδάτων, θεθὲν (τε) [*sic*] κηροῦνται αἱ τίτανοι, οἰκονομίαι· — τότε οὐδενὸς ἑτέρου δεήσεις εἰς τελείωσιν ☉ καὶ ☾, εἰ μὴ μόνον τῶν πνευμάτων, καὶ τῶν λίθων τῶν εἰς τοῦτο συμβαλλομένων, ὧν τῆς ἐξηργασίας νῦν ἄρξομαι : Ἅπαντα διὰ βραχέων περὶ τῶν μετάλλων 2-8.
καὶ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν νῦν ῥητέον· περὶ τῶν ἰατρειῶν καὶ θεραπειῶν αὐτῶν ἀκολούθως· — καὶ ἐν ταῖς φυσικαῖς αὐτῶν μεταλλεύσεσι [f. 35, lin. 4] λεκτέον τοίνυν περὶ τῆς καθάρσεως τῶν πνευμάτων, — διότι ἀναβιβάσεως ἔλαιον ἐν τῇ αὐτοῦ φύσει ἔχειν οὐ δύναται ὥσπερ πάσχειν ἐν τῷ πατελίῳ :
[f. 39v] Ἰστέον ὅτι τὰ πνεύματα καθαίρονται μετὰ 9.
ὑδάτων ὀξέων· — ἐν τῷ πυρὶ γὰρ ἀναχωρεῖ ἡ δύναμις ἡ πυρώδης :)

F. 40. (Ex ind.:) Καθολικὸς τρόπος τιτανώσεως etc. (Ὁ κα- XLII, 1. 2.
θολικὸς τρόπος τῆς ἀναβάσεως, ἤγουν τιτανώσεως καὶ αἰθαλώσεως πνευμάτων, — ἅψας δὲ ἐπὶ παντὶ ῥοτούλῳ ὥρας ιβ' τελείας :)

F. 42. (Ex ind. :) Περὶ ἀναβάσεως ὑδραργύρου· (Περὶ XLIII, 1.
ἀναβιβάσεως κασσιτήρου [cod. ☿]· ὁ ὑδράργυρος [cod. ☽'] ψυχρός ἐστι καὶ ὑγρός, καὶ οὐ δύναται ἀναμιχθῆναι τινί, — καὶ τὸ ὄξος ἐν τῇ ἐκζέσει· καὶ ἀναβιβάσωμεν αὐτὸν οὕτως :)

F. 42, lin. 9. (Λάβε ☽' μέρη τρία· — καὶ τοῦτό ἐστιν ἓν ἐκ 2.
τῶν μᾶλλον ἔργων· φύλαξον αὐτό :) Ἄλλη ἀνάβα- 3. 4.
σις ιι (Λάβε Ⱨ' α' ☿· καὶ νέκρωσον αὐτὸν ἐν ὄξει· ἰσχυρῷ· — καὶ ἔσται ἡ βαφὴ αὐτοῦ μόνιμος· καὶ τοῦτο ἐστι ἕκτον μέταλλον :)

F. 43, lin. 5 a. i. (Λάβε ☽' καθαρὸν προηυτρεπισμένον Ⱨ· α'· καὶ χάλκανθον Ⱨγ β· — μὴ ζητήσῃς ἄλλην ἀνάβασιν, ὃ καὶ αὐτὸ κρεῖττόν ἐστι τῶν ἄλλων ἁπασῶν:)

F. 43v, lin. 5 a. i. Ἑτέρα ἀνάβασις. (Λάβε ἐξ ☽', ὅσον θέλης 5.
καὶ σύντριψον ἐπὶ μαρμάρου — καὶ πῆξον ἐπὶ πυρὸς· καὶ φύλαξον, ὅτι ἕξεις ἔργον :)

F. 44, lin. 5. (Λαβὼν ☽' πῆξον αὐτὸν μετὰ θείου· — καὶ 6. 7.

ἐξέρχεται κομμάτην ἓν ὡς κρύσταλλον διαυγής [ές]
[*sic*]·). Ibid. lin. 3 a. i. (Λαβὼν ☽′ ἀναβίβασον ὡς 8.
εἴρηται· καὶ λαβὼν μέρος ἓν — καὶ ἐξέρχεται κρυ-
στάλλου καθαρώτερον :)

F. 44ᵛ. Πῆξις ὑδραργύρου (cod. ☽′)· (Λάβε μύστραν σιδη- XLIV, 1.
ρὰν, καὶ λύσον ἐν αὐτῇ ἔλαιον Ἱεροσολυμητικόν·
— οὐχ ὑποφέρουσαν δὲ τὸ πῦρ, ἀλλὰ φεύγουσαν :)
Ἄλλως (Λαβὼν κρόμμυα, ἔκβαλον τὸν ζωμὸν αὐτῶν, 2.
— καὶ ἐξέρχεται ὡς ☾· καὶ θὲς ἐξ αὐτοῦ ὀγγ<ίαν>α′:)

F. 45, lin. 7. Ἄλλως (Τρίψον ☽′ μετὰ ὄξους καὶ ἅλατος 3.
ἡμέραν [cod. 𝛿] τελείαν· — ἀνάμιξον αὐτὸν ἴσον
☾′, καὶ ἔσται ὅλον σωτηρία :) Ἄλλως (Λάβε ☽′ 4.
καὶ λύσον ἐν ὀθωνίῳ πυκνῷ, καὶ θὲς ἐν χύτρᾳ —
καὶ διαμένει ἐρυθρός, καὶ φύλαξον καλῶς ὅτι
χαρήσει μετ᾽ αὐτοῦ :)

F. 45ᵛ. Ἐκβολὴ ὑδραργύρου (cod. ☽′) ἀπὸ κιναβάρεως· XLV, 1.
(Ὅταν θελήσης λαβεῖν ☽′ καθαρὰν ἀμογητὶ ἐκ κινα-
βάρεως, αὐτὸν, ἔξωσον οὕτω· τρίψον τὴν κινάβα-
ρην [ιν] [*sic*] λεπτοτάτως· — ὁ τοιοῦτος ☽ καθαρώ-
τατος ὢν :) Καὶ ἄλλως· (Τρίψον τὴν κινάβαρην 2.
ἐπὶ μαρμάρου — ἐξέρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ ♄ τὸ δ᾽αὐτό:)

F. 46. Ποίησις ὑδραργύρου (cod. ☽′) ἐρυθροῦ : Ποίησις XLVI, 1.
☽′ εἰς ἐρυθρὸν σῶμα· (Λάβε χώνην, καὶ θὲς ἐν
αὐτῇ ὅσον θέλης ἀπὸ ☽′· — μάζαν ἐρυθρὰν εὔθρι-
πτον:) Ποίησις ☽′ κιτρύνου ὑελίνου (Λάβε ♄ ♃″ καὶ 2.
♇ ἔλαιον· — καὶ γίνεται ἐρυθρὸς ὡς ☉ :)

F. 46ᵛ, lin. 7. Ποίησις ☽′ κατὰ τὸ χρῶμα τοῦ ☉ τοῦ εὐρίζου· 3.
(Λάβε πετάλων χαλκοῦ [cod. ⊕ ♀′] ὀγγ<ίας> ρ′ καὶ
☽′ ὀγγ′ [*sic*] τρίψον αὐτὰ ἰσχυρῶς ἡμέρας [cod. 𝛿 𝛿]
γ′· — εἰ οὖν δυνηθείης ἁπαλύναι αὐτὸν, ἕξεις τὸ
θέλημά σου σὺν θεῷ :)

F. 47. Ὕδωρ ὑδραργύρου (cod. ☽) (Γίνωσκε ὅτι μετὰ τὸ XLVII, 1-3.
παγῆναι τὸν ☽′ ἐρυθρὸν, καὶ κίτρυνον, ἢ λευκόν,
τότε γίνεται ἡ λύσις αὐτοῦ· — εἶτα ἔξελε καὶ
εὑρήσεις αὐτὸν ἀναβιβασμένον· ὡς ὕδωρ :)

F. 47ᵛ. Πῆξις ὑδραργύρου (cod. ☽′) μετὰ μολύβδου (cod. XLVIII, 1.
♄′) εἰς ἐλεξίρ· (Λάβε κάλαμον παχὺν· ὃν χρίσον
πηλῷ σοφιστικῷ καὶ τίθει ἐν αὐτῷ τὸν ☽′ ζῶντα —

καὶ ὀγγία α′ μεταβάλλει σ′ [*sic*] ὀγγ′ ♄′ ἢ ♃′ προηυ-
τρεπισμένον εἰς ☾ καλήν :)

F. 48. Ἔτι περὶ ὑδραργύρου (cod. ☽′) πήξεως καὶ ὁλικῆς 2.
εὐτρεπήσεως· (Λάβε ☽′, καὶ ῥίψον ἐπὶ ♃, ὅπως
παγῇ ὀλίγον· — καὶ ἕξεις ὃ ζητεῖς θεοῦ θέλοντος :)

F. 48ᵛ. Ἄλλη οἰκονομία ἀρσενικίου, εἰς ἐλεξὶρ χρυσοῦ (cod. 3.
☉)· (Λάβε ἀρσένικον προηυτρεπισμένον, μέρος α′.
— καὶ ἔστι ☉, καθαρὸς θεοῦ θέλοντος :)

F. 49, lin. 10. Ἑτέρα ἐργασία εἰς ἐλεξὶρ ἀρσενίκου· (Λάβε 4.
ἀρσένικον ὠχρὸν· καὶ τρίψον μετὰ ὄξους ἐν ᾧ ἐστιν
ἅλας ἀναλελυμένον — καὶ ἔσται ′☉, καὶ κάλλιστος
θεοῦ θέλοντος :)

F. 49ᵛ. Περὶ ἁλὸς ἀμονιακοῦ· (Τὸ ἀκανιακὸν [in marg. al. 5-7.
m. corr. ἀμο] ἅλας κρεῖττον ἐστι πάντων τῶν
ἄλλων — τότε ῥιφθήτω, ἐπὶ πετάλου ηὐτρεπισμένου,
ὅσον ἀρκεῖ εἰς ὀφθαλμόν· καὶ μετάγει αὐτὸ εἰς ☉:)

F. 51ᵛ. Περὶ θείου καὶ τῆς αὐτοῦ οἰκονομίας, καὶ πλύνσεως XLIX, 1.
καὶ ἀναβάσεως· (Τὸ θεῖον σῶμα ἐστι ἐλαιῶδες
συντεθειμένον μετὰ τῆς λεπτομεροῦς, καὶ πλήρης
ὕδατος, — τοῦτο γάρ ἐστιν ὅπερ συνάγει τὰ
σώματα καὶ συμμιγνύει :)

F. 52ᵛ, lin. ult. Ἄλλως· Θείου μὴ καιομένου ποίησις· (Τρίψον 2.
θεῖον κίτρινον· καὶ χύσον ἐπάνω αὐτοῦ ὄξος οἴνου
ἰσχυροῦ· — ἀρκτέον δὲ α̅· ἐκ τῆς ἐμπρεποῦς ἑκά-
στου αὐτῶν προπλύνσεως :)

F. 53. Θείου κάθαρσις ἐν τοῖς τελείοις ἔργοις· (Λάβε ἐκ 3.
θείου ἀπείρου, ὅσον θέλεις· καὶ τρίψον ἰσχυρῶς
μετὰ οὔρου παιδὸς προηυτρεπισμένου, — καὶ φύλα-
ξον εἰς τὸ ἔργον σου :)

F. 53ᵛ, lin. 9. Ἄλλως (πλύνσις θείου, ὅσον θέλης [*sic* omnia], 4.
καὶ τρίψον μετὰ ὄξους [corr. inter lin. et in marg.
ὀξύνου] οὔρου, — ἐν τῇ ἀναβάσει τοῦ θείου :)
Ibid. lin. 4 a. i. Καὶ ἄλλως (Τρίψον τὸ θεῖον καὶ βρά- 5.
σον αὐτὸ ἐπὶ πυρὸς χαύνου ἐν ὕδατι ἀκράτῳ, —
καὶ γενήσεται ἥλιος [☉] [*sic*] καθαρώτατος :)

F. 54. Ἀνάβασις θείου καὶ λεύκανσις· (Λάβε θείου ἀπύρου L. 1.
λίτρας [cod. ♄] δ′ καὶ τρίψον ἀκριβῶς — καὶ μετὰ
ταῦτα δυνηθῇ [supra exstat signum sphalmatis]
ἔστι κάλλιον :)

F. 54v, lin. 10. Ἄλλη ἀνάβασις θείου καὶ λεύκανσις· (Λάβε 2.
θεῖον διαυγὲς Ἡγ α'· καὶ τρίψον ἰσχυρῶς ἐπὶ μαρ-
μάρου· — καὶ πάλιν ἀναβίβασον μετὰ μόνου
σαλγέμα ὡς εἴρηται· καὶ φύλαξον εἰς τὸ ἐργάσαι :)

F. 55, lin. 14. Καὶ ἄλλως· (Λάβε θεῖον κίτρινον, καὶ τίτανον 3.
ἀσβέστου ἀνὰ ἴσον· — τὸ γὰρ τάλκος λελυμένον
καὶ καλῶς τετριμμένον, ὠφέλιμόν ἐστιν αὐτοῖς :)

F. 55v. Ἐρύθρωσις θείου· (Λάβε ἀρσένικον ἐρυθρὸν καὶ LI.
κίτρινον, — καὶ γίνεται ἐρυθρὸν καλόν :)
(Ex ind. :) Ὕδωρ θείου· (Ὕδωρ θείου γίνεται LII, 1.
οὕτως· λάβε θεῖον οἷον θέλεις καὶ τρίψον αὐτὸν
ἰσχυρῶς — καὶ λύεται ὕδωρ λευκὸν κινούμενον:)

Ibid. lin. 4 a. i. Καὶ ἄλλως· (Λάβε θείου ἐ ρυθροῦ μέρος 2.
ἕν· — καὶ πολλῷ πλέον βάψει· εἰὲν αὐτῷ λυθείη:)

F. 56. Ἀνάμιξις, καὶ ἀνάλυσις τῶν δ' πνευμάτων <εἰς> LIII.
ἐλεξὶρ ἀπόκρυφον· (Λάβε θεῖον καὶ ἀρσένικον, καὶ
ὑδράργυρον [cod. ☿] ἀναβιβασμένον — ἕως οὗ
στερεωθῇ εἰς τὸ πῦρ· ἐκ τούτου οὖν βάλε μέρος
α' ἐπὶ μέρη :)

F. 56v. Περὶ ἀρσενίκου καὶ τῆς αὐτοῦ ἑτοιμασίας· (Τὸ LIV, 1.
ἀρσένικον σῶμα μεταλλικόν ἐστι, σύνθετον ἐκ γῆς
καὶ ὕδατος, ἐλαιώδες ὡς τὸ θεῖον· — μελαίνονται
δὲ μετὰ τῆς αὐτῶν γλισχρότητος : Ἰστέον δὲ 2.
ὅτι τὸ ἀρσένικον, δυσὶ τρόποις λευκαίνονται [corr.
inter lin. λευκαίνεται] δι' ἑψήσεως, καὶ ἀναβάσεως·
πλύνεται δὲ τὸ ἀρσένικον, οὕτω· — καὶ ἀναβίβασον
ὡς εἶδας :)

F. 58. (Ex ind. :) Περὶ ἀναβάσεως ἀρσενικίου· καὶ ἄλλως LV, 1.
καὶ ἄλλως : (Ἀνάβασις ἀρσενίκου ἀναβιβασμένου
πολλάκις, δι' ὕδατος ἁλὸς ἀμονιακοῦ καὶ τιτάνου,
— [lin. 10] γίνεται δὲ κάτοχον ἀρσενικὸν, οὕτω· 2-4.
λάβε ἐξ ἀρσενικίου ὅσον θέλεις — καὶ ἔστι καλὸν·
καὶ οὐ μελανθήσεται τὸ φύλλον :)

F. 59, lin. 8. (Λάβε Ἡγ ἀρσένικον τετριμμένον, καὶ βράσον
μίαν ὥραν ἐν ὄξει, — καὶ ἀναβίσεται λευκότατον
λίαν :)

F. 59. Λεύκανσις ἀρσενίκου· (Λάβε λίτραν [cod. Ἡγ] α' LVI, 1
ἀρσενίκου τετριμμένου, καὶ ἴσον χαλκοῦ [cod. ♀]
κεκαυμένου· — καὶ ἀναβίσεται ἀρσένικον λευκόν :)

F. 59v. Καὶ ἄλλως· (Λάβε ῥόπολον [corr. inter lin. ῥότου- 2.
λον] ἀρσενικὸν κίτρινον — καὶ ἀπαλύνει καὶ λευ-
καίνει :)
(Ex ind. :) Ὕδωρ ἀρσενικίου καὶ ἄλλως : — (Ὕδωρ LVII, 1.
ἀρσενικίου γίνεται οὕτως. τρίψον οἷον θέλεις ἀρσε-
νικόν· καὶ χύσον ἐπ' αὐτὸ γάλα τριπλάσιον αὐτοῦ·
— καὶ λύεται ὕδωρ χρυσίζων [corr. inter lin. -ον]
κινούμενον :)

F. 60. Ἄλλως· (Τρίψον ἐξ αὐτοῦ ὅσον θέλεις· καὶ θὲς 2.
αὐτὸ εἰς ἄγγος· — καὶ ἀπομένει τὸ λευκὸν τῶν
ὠῶν, κεκαυμένον κάτω εἰς τὸν πυθμένα :)

Ibid. Οἰκονομία ἀρσενικοῦ εἰς ἐλεξὶρ ἀργύρου (cod. ☾)· LVIII-LIX.
(Λάβε ἐκ προπαρασκευασμένου ἀρσενίκου μέρος
τί — [f. 61, lin. 6] καὶ γὰρ μεγάλως λύει τὸν σίδηρον
[cod. ♂] τὸ ἀμονιακὸν ἅλας· εἰδέναι δεῖ χρή, ὅτι τὸ
ἀμονιακὸν ἅλας, διπλοῦν ἐστι· φυσικὸν, καὶ τεχνι-
κόν· καὶ φυσικὸν μὲν λέγεται τὸ εὑρισκόμενον ἐν
γῇ· — καὶ ἔσται ☾ καλή, ἐν πάσῃ, δοκιμῇ καὶ σφη-
ρηλατήσει :)

F. 62. Ἀνάβασις ἁλὸς ἀμονιακοῦ· (Λάβε ἁλὸς ἀμονιακοῦ LX, 1.
λίτραν [cod. Ἡγ] α'· καὶ τίθει τὰ ξηρία ἐν ἀγγείῳ
πηλίνῳ· — καὶ μὴ ζήτει κρείττονα ἀνάβασιν, ἀλλ'
ἢ ἁλὸς ἀμονιακοῦ· ὅτι ἐστιν ἀμαρ^τ' [ἁμάρτημα?] :)
Tum (f. 62v, lin. 8) (Λάβε ἁλὸς ἀμονιακοῦ ὅσον 2.
θέλεις· — καὶ μετὰ πτεροῦ σύναξον·:) Ἄλλως· 3.
(Λάβε αἷμα ἀνθρώπου χωλερικοῦ, ἢ φλεγματικοῦ·
— καὶ ἔσται καλὸν καὶ φύλαξον αὐτὸ, ἕως οὗ
καλέσῃ σε χρεία :)

F. 63. Ἑτέρα ἀνάβασις αὐτοῦ καὶ ἐρύθρωσις· (Λάβε LXI.
λίθον αἱματιτὸν, καὶ τρίψον ἐπὶ μαρμάρου, — καὶ
ἀναβήσεται ἐρυθρὸν, φύλαξον αὐτό :)
Λεύκανσις ἁλὸς ἀμονιακοῦ· (Τρίψον αὐτὸ μετὰ LXII.
ἴσου ἅλατος, — καὶ ἐξέρχεται ὡς χιών :)
Ἀπάλυνσις ἁλὸς ἀμονιακοῦ· (Θὲς τὸ ἀμονιακὸν LXIII.
ἅλας, εἰς ζωμὸν κρομμύου λευκοῦ, — ὡς ποτίζεται
μετὰ τοῦ ὕδατος τῶν κρομύων πλύνσει καὶ ἐρυ-
θραίνεται :)

F. 63v. Λύσις ἁλὸς ἀμονιακοῦ· (Τρίψον αὐτὸ καὶ θὲς εἰς LXIV, 1.

ἀγγεῖον πήλινον· — καὶ εὑρίσεις αὐτὸ ἀναλελυμέ-
νον ὥσπερ ὕδωρ :) Καὶ ἄλλως· (Ἰστέον ὅτι ὅταν 2.
γένηται τὸ ἅλας τὸ ἀμονιακὸν κάτοχον, — καὶ τοῦτο
ἐστι τὸ ὕδωρ τοῦ ἁλὸς τοῦ ἀμονιακοῦ, τοῦ κατό-
χου· μεθ' οὗ τὸ ἀρσένικον ποτίζεται :)

F. 64. Περὶ φυσικῶν καὶ ζωτικῶν πνευμάτων. (Ἔφημεν LXV, 1-3.
ἐξ ἀρχῆς τοῦ περὶ πνευμάτων λόγου τρισσὰ πάντα
εἶναι τὰ πνεύματα· μεταλλικὰ· φυσικὰ· καὶ ζωτικά·
— τούτου γινομένου, ξήρανον, ἐλαφρῶς· εἶτα ἰσχυ-
ρωτέρως, ἕως οὗ ξηρανθῇ λίαν, καὶ τὰ ἑξῆς :)

F. 65v. Οἰκονομία τῶν ὠῶν τελεία· (Λάβε ἀπ' αὐτοῦ [ὠν] [*sic*] LXVI, 1.
ὅσον θέλεις· καὶ χώρισον τὰ λευκὰ εἰς κολοκύνθαν
— ἐκεῖνο ὀνομάζεται πῦρ ἰσχυρόν· [f. 66, lin. 8]
γίνεται δὲ καὶ ἄλλως ἡ ἐκβολὴ τοῦ ἐλαίου, δι' ὠῶν· 2.
λάβε δέκα κορκοὺς ὠῶν· — ῥίψον αὐτὴν, καὶ λάβε
τὸ καθαρόν· [ib. lin. 3 a. i.] αὕτη ἐστὶν ἡ λύσις τῶν 3.
ὠῶν τοῦ ὄξους· ἢ λάβε ἀπὸ τὰ λευκὰ τῶν ὠῶν,
καὶ ἀναβίβασον μετὰ κολοκύνθης, — ἐπειδὴ λύεται
αὐτοῦ ὕδωρ τῶν ὠῶν· [f. 66v, lin. 11] τιτάνωσις δὲ 4.
τῶν ὠῶν, γίνεται οὕτω· θὲς τοὺς φλοιοὺς τῶν
ὠῶν εἰς ὕδωρ· καὶ θὲς ἐπ' αὐτοὺς ἅλας, — τότε
ἔχε εἰς τίτανον τοὺς φλοιοὺς τῶν ὠῶν· λύσεις δὲ 5.
τὸν τετιτανωμένον φλοιὸν, οὕτω· λάβε ἀπὸ τῆς
αἰθάλης τῶν ὠῶν τοῦ ἀναβιβασθέντος Ηγ α'· —
καὶ λύεται, φύλαττε αὐτό· [f. 67, lin. 3] ἢ λάβε τίτα- 6, 7.
νον ὠῶν μέρος ἓν· καὶ ἁλὸς ἀμονιακοῦ — ὅπερ εἰς
ἀέρος καὶ πυρὸς τάξιν μερίζεται. [ibid. lin. 3 a. i.]
σημεῖον δέ τι ὅτι δι' ἀέρος οἰκονομοῦσιν οἱ φιλόσο- LXVII, 1.
φοι τὰ ὠά· [et in marg. al. m. adnotavit: ἃ λέγουσι
οἱ φιλόσοφοι περὶ τῶν ὠῶν] ἔνιοι μὲν γὰρ λέγουσιν
οὕτω· λάβε ὅσα θέλεις καὶ κλάσας, ἕνωσον τὰ
λευκὰ, — τοιαύτης οὖν οἰκονομίας τῶν ὠῶν,
γίνεται ὕδωρ ἐρυθρὸν, καὶ ὕδωρ ἄλλον εἰς αἰώνιον
ἐλεξίρ· [f. 68, lin. extr.] τὸ οὖν ἐρυθρῷ [ὀν] ὕδατι [ωρ] [*sic*] 2.
γίνεται οὕτως· λάβε κροκοὺς ὠῶν, ὅσους θέλεις,
— ὃ μετὰ ταῦτα γενήσεται μέλαν· ὡς κεκαυμένον :
[f. 68v, lin. 10] ὕδωρ ἐρυθρὸν ἀναλυτὸν γίνεται ἐκ 3.
κρόκων ὠῶν ἐκζεσμένων· καὶ ἀτραμέντου — στρέ-

φεται εἰς ἀληθῆ χρυσόν [cod. [sign]]: [ibid. lin. extr.] 4.
ὕδωρ εἰς ἐλεξὶρ αἰώνιον γίνεται ἐκ τῶν λευκῶν τῶν
ὠῶν, οὕτως· λάβε λευκὰ ὠῶν πολὺν πόσον ἔχοντα
σπέρμα ἐν ἑαυτοῖς, — στραφήσεται εἰς χρῶμα [sign]
αἰώνιον :)

F. 69v. Περὶ τῆς οἰκονομίας τῶν λεπύρων τῶν ὠῶν· (Λάβε LXVIII, 1.
Ηγ τιτάνου ὠῶν· καὶ α' Ηγ ἀμονιακοῦ· καὶ τρίψον
ὁμοῦ καλῶς, — καὶ ἔστιν ἐξάρτησις πάντων τῶν
πνευμάτων τῶν ἐξηρημένων ἤτοι κάρον τέλειον :)

F. 71. Ὕδωρ ἀνιμάλε· ἤγουν ἐκ μερῶν ζώων, γίνεται 2.
οὕτως· (Λάβε τρίχας καλὰς καὶ μέλανας, καὶ ποίη-
σον ἐξ αὐτῶν πάτον, — καὶ τὰ πνεύματα εἰς τελείαν
πέψιν ἔρχονται :)

Ibid. lin. 6 a. i. Ἄλλον ἔλαιον δὲ ἐξ αἵματος μόνου LXIX, 1.
γίνεται οὕτως· (Λάβε αἷμα ἀνθρώπου αἱματικοῦ, ἢ
χωλώδους ἐν ἔαρι, ἢ θέρει· — καὶ ἐξελεύσεται
ἔλαιον εὐγενές τε καὶ τίμιον· ὃ δοκίμασον οὕτω·
λάβε ⌶ θ, ἢ ♀ — καὶ λήψονται ἐντός τε καὶ ἐκτὸς 2.
χρῶμα ☾' καλόν :)

F. 71v, lin. 10 (Ex ind. :) Θεραπεία τῆς ἀλείψεως τῶν βα- LXX, 1-3.
πτομένων σωμάτων (?) : — (Εἶπε τὶς τῶν σοφῶν
ὅτι ὁ ὑδράργυρος [cod. ☽'] ἐστι πνεῦμα καὶ ψυχή·
καὶ ἄλλος εἶπεν, ὅτι αἱ στυπτηρίαι εἰσὶν αἱ ψυχαί·
— καὶ μεταποίησον τὰς ἀναβάσεις, καὶ τὰς καθάρ-
σεις· καὶ τὸ μεταλλικὸν σῶμα αὔξησον εἰς τὴν
ἰατρείαν :)

F. 73v, lin. 3 (Ex ind. :) Περὶ διαφορᾶς ἁλάτων <sc. ἀμμο- LXXI, 1-10.
νιακοῦ, ἀλκαλή, τῆς πέτρας ἢ νίτρου ἢ βίτουμ,
σαλγέμε, κοινοῦ, ἄνθου [*sic*], ἐξ οὐρουπαιδίου,
αλεμπρότ.> (Ἰστέον ὅτι εἰς τὴν μεταλλικὴν τέχνην
ζητοῦμεν, γενικῶς μὲν, — οὕτω γίνεται λύσις
παντὸς ἅλατος καὶ βοραχίου καὶ στυπτηρίας· καὶ
βοραχίου ἐν τῇ αὐτῇ ἐργασίᾳ γίνονται :)

F. 79v. Περὶ ἀτραμέντου· (Ἰστέον ὅτι ἀτραμέντα εἰσὶ LXXII, 1-7.
πολλά· — ἔχεις τὸν περὶ ἀτραμέντουμ λόγον πληρέ-
στατον :)

F. 82. Περὶ στυπτηριῶν· (Αἱ στυπτηρίαι ὁμοίως τοῖς LXXIII, 1-3.
ἀτραμέντοις, — καὶ τὸ λευκὸν μετάγη εἰς ἐρυθρόν,
καὶ πληθύνη ἓν σῶμα :)

F. 83v. Περὶ βοραχίου· (Βοράχια πάντα εἶναι λέγονται — LXXIV, 1-3.
τὰ δ'ἄλλα παρήσωμεν :) Ἄλλως βοράχιον : (Λάβε
στυπτηρίας στρογγύλης λίτραν [cod. ℔] α'· —
γίνονται δὲ καὶ ἕτερα βοράχια, ἀλλ' οὐκ ἀξιόλογα
γίνονται :)

F. 84v. Εὐτρέπισις μαγνησίας μαρκεσίθας καὶ κασμίας, LXXV-LXXVI.
ἤτουν τουτζίας· (Λάβε ἐξ ἴσου αὐτῶν εἰ θέλεις LXXVII.
ου
κεκαθαρμένον [sic], μέρος α'· — μετὰ ταῦτα τρίψον
καὶ φύξον, καὶ φύλαξον εἰς τὴν χρείαν σου :)

F. 87. Περὶ τοῦ τάλκου· Ἄμελξις τοῦ τάλκου· (Χώρισον LXXVIII, 1.
αὐτὸν κατὰ λεπτόν· — καὶ γίνεται κόνις :)

ἣν
F. 87v. Αἰθάλωσις τῆς [sic] τάλκου· (Λάβε αὐτὸ [sic] καὶ 2.
βάλε εἰς ὕδωρ γλυκύν [sic] — καὶ γίνωσκε ὅτι τοῦτο
ἀνιστᾶ τὸν ὑδράργυρον [cod. ☽'] καὶ τὸν μόλυβδον
[cod. ♄'] καὶ τὸν χαλκόν [cod. ♀] :)

F. 88. Ἄλλη τιτάνωσις καὶ ὑδατοποίησις· (Τρίψον ἅλας 3.
κοινὸν μετὰ ὄξους· — καὶ λυθήσεται :)
Ἄλλως (cod. ἄλλος) (Τρίψον αὐτόν· καὶ βάλε εἰς 4-8.
χύτραν καινήν· — καὶ φύσησον αὐτὸ καὶ ἐξέρχεται
ὡς χρυσός [cod. ☉] :)

F. 89. Ποίησις τῆς [sic] τάλκου εἰς ὕδωρ· (Λάβε ἀπὸ τῆς 9.
τάλκου τῆς εἱλκυσμένης καὶ κονιασμένης ὅσον θέλης·
— τοῦτο τὸ ὕδωρ λευκαίνει καὶ μαργαρίτας· καὶ
πάντα τὰ σώματα κεκαθαρμένα :)

F. 90. Λεύκανσις, καὶ λύσις λιθαργύρου· (Τρίψον αὐτὸν LXXIX.
μετὰ ἴσου ἅλατος ζύμης· — καὶ ἐν τῇ τοῦ ὑδραργύ-
ρου [cod. ☽'] πήξει ἔχει ἔργα θαυμάσια :)

F. 90v. Περὶ ἰοῦ χαλκοῦ (cod. ♀') (Λάβε ἄγγος χαλκοῦ LXXX, 1.
[cod. ♀']· καὶ χρίσον τὰ ἔνδον αὐτοῦ μετὰ μέλιτος,
— καὶ εὑρήσεις πλήρης ἰοῦ :)
Λεύκανσις τοῦ αὐτοῦ ἰοῦ· (Τρίψον αὐτὸν μετὰ ἅλα- 2-3.
τος· — καὶ σταλάσει πράσινον, ὡσεὶ σμάραγδος:)

F. 91. Περὶ ὑέλου καὶ τῆς εἰς ὕδωρ λύσεως αὐτοῦ· (Θὲς LXXXI.
εἰς ἓν μέρος ὑέλου δ' μέρη ἁλὸς ἀμονιακοῦ — τοι-
ουτο [sic] τρόπῳ δυνήσει λύσαι τὸν μάργαρον καὶ
τὸν κρύσταλλον, καὶ τὸν ὑάκινθον λίθον· καὶ τὸ
κοράλιον :)

F. 91v. Περὶ διαρόρων ἐλαίων· <sc. ἐλαίου κοινοῦ, ἐλαίου LXXXII, 1-4.

μελανθίου, σίτου, καὶ κρόκων ᾠῶν, ἐλαίου τοῦ
θείου, ἐλαίου ταρτάρου.> (Ἰστέον ὅτι ἔλαιον ἐκ
πάσης οὐσίας δύναται γενέσθαι· ἐκ ξύλων· ἐκ
πετρῶν· — τὸ αὐτὸ οὖν καὶ ἔλαιον τοῦ ταρτάρου
καὶ ὕδωρ λέγεται :)

F. 92v. (Ex ind. :) Περὶ διαφόρων ὑδάτων· καὶ τῶν ἀπαλυ- LXXXIII, 1-2.
νόντων τὰ σώματα ἰατρειῶν : (Ὕδωρ ἀκούτουμ,
ἤγουν ὀξύ, οὕτω γίνεται· — καὶ φύλαξον εἰς τὰς
χρείας :)

F. 93. Ὕδωρ κάλλιστον εἰς τὰς κηρώσεις συντελοῦν· 3.
(Λύσον ἀτραμέντουμ καλὸν εἰς τετραπλασίονα —
καὶ ἔργασαι μετ' αὐτοῦ εἰς πάσας τὰς κηρώσεις :)
Protinus Ὕδωρ λυτικὸν σωμάτων καὶ πνευμάτων 4.
αὐτὸ γίνεται· (Λάβε ἁλὸς ἀμονιακοῦ τετριμμένου,
— καὶ οὐκ ἔστι κρείττων λύσις ἐν πάσαις· οὔτε ἐν
βαλανείῳ· οὔτε ἐν κόπρῳ :)

F. 93v, lin. 4. Καπιτέλον λύον πάντα τὰ μέταλλα εἰς ὕδωρ· 5.
(Λάβε στακτὴν κριμπελάτα [in marg. glossa κοσκι-
νισμένην], καὶ ἅλας κοινόν, ἀνά· — καὶ λυθήσεται
εἰς ὕδωρ θερμόν :)
Ὕδωρ γλυκὺν τῆς τέχνης· (Λάβε ὕδωρ καθαρὸν 6.
ε
καὶ ἔψον — καὶ φύλαξον εἰς τὰς χρείας :)
Ὕδωρ τοῦ οὔρου τῶν παιδίων· (Λάβ<ε> ὕδωρ [in 7.
marg. corr. οὖρον] παιδικὸν — καὶ φυλαχθήτω·
εἰς ἔργα :)

F. 94. Ὕδωρ ἑνώσεως καὶ λύσεως πάντων· λύονται ταλ- 8.
κοῦ, καὶ τρίψον λίθους, ἀρίστως· (Λάβε στυπτηρίαν
✳ [sic in cod.] καὶ σὰλ καλὴ μέρος η'· — καὶ τοσαυ-
σι
τάκις πήξης, αὐτὸ λύει καὶ ἐν ἅπαντα [sic] :)
οῦν
Ὕδωρ λίαν καλὸν συντελειοῦν [sic] εἰς κήρωσιν 9.
λιθου [deletum] θείου καὶ ἀρσενίκου· (Λάβε στυ-
πτηρίαν ✳ [sic in cod.]· λευκῷ πεπλυμένην· —
καὶ χαρίσῃ μετ' αὐτοῦ :)

F. 94v. Ὕδωρ καυστικόν, οὕτω γίνεται· (Λάβε οἶνον καλὸν 10.
ἐρυθρόν· — καὶ ἔσται ὕδωρ καυστικόν :)
Ὕδωρ πύρινον, οὕτω γίνεται· (Λάβε ἁλὸς ἀμονια- 11.
κοῦ μέρος α'· — καὶ ἕξεις ὕδωρ πύρινον :)

"Υδωρ ἰσχυρὸν, οὕτω γίνεται· (Λάβε χαλκάνθην καλὸν καὶ ξύσον αὐτὸ ἐν τετραπλῷ αὐτοῦ ὕδατι γλυκύ, — καὶ ἔχεις ὕδωρ λύον πᾶν σῶμα :) 12.

"Υδωρ ἰσχυρὸν ἄλλο γίνεται οὕτω· (Λάβε χαλκάνθου ηὐτρεπισμένου, καὶ ἁλὸς νίτρου τὸ ἴσον· — καὶ χλιανθὲν εἰς πῦρ, ἐρυθρὸν γίνεται :) 13.

F. 95. "Υδωρ εἰς τὸ λευκάναι σίδηρον (cod. ♂') καὶ χαλκόν (cod. ♀') (Λάβε ἁλὸς ἀμονιακοῦ σὰλ γέμα· — καὶ τότε λευκανθήσονται καὶ βελτιωθήσονται· καὶ χαρίσῃ μεταυτῶν :) 14, 15.

F. 96. "Υδωρ ἕτερον καλὸν εἰς τὸ λευκάναι σώματα καὶ κούπας (et in marg. al. m. ταζε), καὶ ἀγγεῖα ἕτερα· (Λάβε τάρταρον οἴνου λευκοῦ, — καὶ πλύνον μετὰ ὕδατος καθαροῦ :) 16.

F. 96v. "Υδωρ χρύσεον, οὕτω γίνεται· (Λάβε ἁλὸς ἀμονιακοῦ κιτρίνου ὅσον θέλῃς· — καὶ εἰς χρυσοῦ [cod. ☉] χρῶμα μεταβάλλεται :) 17.

"Υδωρ ἐρυθρὸν, οὕτω γίνεται· (Λάβε ἐκ τουτίας καὶ ῥινίσματα χαλκοῦ [cod. ♀]· — οὐ παρασαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα :) 18.

"Υδωρ ἀργυροῦν, οὕτω γίνεται· (Λάβε ἁλὸς ἀμονιακοῦ μετὰ ἰσοστάθμου ὄξους ἰσχυροῦ· — ἐξέρχεται χρῶμα ἀργύρου [cod. ☾'] :) 19.

F. 97. "Υδωρ ἀτήγγα εὐγενές· (Λάβε ἁλὸς ἀμονιακοῦ· ἁλὸς νίτρου· ἁλὸς ἀλκαλὴ ἀνὰ μέρος α'. — καὶ ὠφέλειαν εἰς χρυσὸν [cod. ☉] καὶ ἄργυρον [cod. ☾'] :) 20.

F. 97v. "Υδωρ εἰς τὸ χαυνῶσαι ὀστᾶ ἐλεφάντινα, ὥστε μαλάσσεσθαι ὡσεὶ κηρόν· (Λάβε ὀστᾶ, καὶ θὲς αὐτὰ ἐν ζωμῷ ἀγριοβλύτου, — καὶ ὁ ζωμὸς τοῦ λεμονίου, καὶ τοῦ κήτρου :) 21.

"Υδωρ εἰς τὸ χαυνῶσαι ἔλαιον· (Λάβε αἷμα τράγου καὶ ὄξος ἰσχυρόν, — καὶ καρβούνου μέρος α' :) 22.

"Υδωρ εἰς τὸ ἐργάσασθαι ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις· (Λάβε ἐκ χαλκοῦ [cod. ♀] κεκαυμένου μέρος α'· — καὶ ὅτε λυθῇ, ἔργασαι μετ' αὐτοῦ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις :) 23.

F. 98. Ὑδάτων οἰκονομία· ἐξ ὧν γίνεται ἡ ☾'· (Ποίησον ὕδωρ ☾· ὕδωρ ἀρσενίκου, καὶ ὕδωρ ☿'. — μετάγει αὐτὸν εἰς ἀληθινὸν ☾' :) LXXXIV, 1.

Γίνεται δὲ τὸ ὕδωρ τῆς ☾' οὕτω· (Λάβε χάλκανθον, — ὅπερ ὕδωρ θὲς ἐν τῷ προειρημένῳ ἔργῳ :) 2.

Ibid. lin. 2 a. i. "Υδωρ δὲ ἀρσενίκου γίνεται οὕτω· (Λάβε ἀρσένικον καὶ τρίψον καλῶς· — ὅπερ ὕδωρ φύλαξον ἐν τῷ προειρημένῳ ἔργῳ :) 3.

F. 98v. "Υδωρ ὑδραργύρου (cod. ☿') γίνεται οὕτω· (Λάβε ὑδράργυρον [cod. ☿'] ζῶντα ἤλεκτρον [cod. ♃] καὶ ὑδράργυρον [cod. ☿'] ἀναβιβασμένον, — δῆλον ὅτι μετάγει εἰς ἀληθῆ ἄργυρον [cod. ☾] :) 4.

Ἰατρεῖα μαλάσσουσα πᾶν μέταλλον, καὶ μάλιστα τὸν χρυσόν (cod. ☉)· (Λάβε κρόμμυα ὡρινά· — καὶ ἐν αὐτῷ θὲς τὸ μαλαχθησόμενον :) LXXXV, 1.

Ἄλλον (ως)· (Λάβε σαπούνην, καὶ στυπτηρίαν ✳ [*sic* in cod.] ἴσην· — εἶτα καταστάλαξον δι' ἄμβικος τοῦτο χαυνοῖ πάντα :) 2-7.

F. 99v. Μάλαξις χρυσοῦ (cod. ☉) ῥηγνυμένου δοκιμωτάτη· (Λαβὼν κόπρον κυνείαν, ἢ ἀνθρωπείαν ξηράν· — καὶ οὐ ῥήγνυται :) 8.

Βαφὴ σιδήρου (cod. ♂) στερεοῦ, καὶ δίχα ἀποστομώσεως συντηροῦσα τὸν σίδηρον (cod. ♂)· (Λαβὼν φύλλα καπάρεως τρίψων· — καὶ ἔσται στερεώτατος : Εἰ βούλει μόνου τοῦ σκορόδου τὸ ὕδωρ — καὶ πυρώσας σβέσον ἐν τῷ ὕδατι : Λάβε τρία ἔντερα, — καὶ γενήσεται ἰσχυρῶς (ὸς) [*sic*] :) *a*, 1-2. 3. 4.

F. 100. Χαυνοῦτε δὲ ὁ σίδηρος· (Λάβε ἀντιμόνιον μετὰ ὑέλου, — καὶ ἀπαλύνεται : Ὁμοίως χαυνοῦται εἰ σβεσθεῖ χυλῷ χελιδονίας βοτάνης· — εἶτα σβεσθήτω ἐν ἐλαίῳ πικρῶν ἀμυγδάλων :) *b*, 1. 2-4.

Λευκαίνει δὲ τὸ σίδηρον (cod. ♂) μαγνησία καὶ θεῖον, ἢ μαγνήτης (ι) [*sic*] λίθος· (Λάβε τιτάνου ὠῶν φλοιῶν, μέρος ἕν· — ἢ ῥαμφανίῳ, ἢ ἐλίνῳ ἢ σαπουνὴν [*sic*] :) 5-7.

F. 100v. Σημείωσαι ὅτι ὁ σίδηρος (cod. ♂') μετὰ μαγνήτιδος λίθου ῥαδίως ἀναλύεται· ὁ δὲ χαλκὸς (cod. ♀) μετὰ πυρίππου ὁ δὲ κασσήτηρος μετὰ ☿ [*sic*]· ὁ δὲ μόλυβδος (cod. ♄') μετὰ στύμεθος. Ἴσθι ὅτι τὸ μαστίχην λύει τὸν σίδηρον (cod. ♂), καὶ πάντα τὰ σώματα, καὶ ἔστι μυστήριον θαυμαστόν : 8.

Σημειωτέον, ὅτι τὰ λυόμενα ἐν ταύτῃ τῇ τέχνῃ τετραχῶς λύονται· ἢ μετὰ πυρὸς, ἢ μετὰ κόπρου ζώων, — εἶθ'οὕτως στεγνώσας ἐπίχριε τὸν πηλόν: 9-c, 1.

F. 101. <De fornaculis variis> (Ποίησον φουρνέλα γ', ἢ δ'· διάφορα φουρνέλα· φουρνέλα ἀναβάσεις [*sic*]· (ἕως above) —τὸ τοιοῦτον ἀγγεῖον μηδένα χιτῶνα δέχεται [*sic*]:) (o above) Subiciuntur delineationes fornaculorum (?) et vasorum (?) aliquot, quibus adnotatur: χρὴ γινώσκειν αὐτὰ ἀκριβῶς. ἵνα ἐνὶ ἑκάστῳ τὴν πυρὰν ἐμμέτρως αὐτὰ ἐκδίδειν, μετὰ τὸ καθὲν ἐλαττοῦν· μήτε λίαν τὸ πῦρ δίδειν: 2.

F. 101v. <Sine titulo> (Λάβε ἓν μέρος ὑδραργύρου [cod. ☽'] καὶ πλύνων καλῶς· πρῶτον μετὰ λισίβου [et in marg. ἀλουσίας]· — ὅθεν καὶ ἔστι τιμιώτερος ἐκ τοῦ λίθου, ὃν οἱ φιλόσοφοι ἐπαίνεσαν :) 3.

F. 103v. <Sine titulo> (Λάβε ὑδράργυρον [cod. ☽'] τετράκις ἀναβιβασμένον· ὡς κατέρω [*sic*] (τῶ above) διαληφθήσεται· — ἐκ τοῦ τόπου τοῦ τιτάνου τοῦ ἀργύρου [cod. τῆς ☾'], τίθει τίτανον χρυσοῦ [cod. ☉'] :) 4.

F. 104v. Ἀνάβασις ὑδραργύρου (cod. ☽') ἐν τιτανομένῳ ἔργῳ· (Λάβε ὑδραργύρου [cod. ☽'] λίτραν [cod. ℔] α'· ἁλὸς κοινοῦ ℔ α'· καὶ σωμάτωσον αὐτὰ μετὰ ἰσχυρωτάτου ὄξους· — καὶ ἔσται ὥσπερ κρύσταλλος στερεός :) *d.*

Ποίησις χρυσοῦ (cod. ☉)· (Λάβε ἀρσενίκιον ἐρυθρὸν καὶ ὀχρὸν· χαλκάνθην· θεῖον ἄπυρον· ὀκὸν [*sic*]· κινάβαρην ἀνὰ ἶσον· — καὶ εὑρήσεις χρυσὸν [cod. ☉] θεοῦ εὐδοκοῦντος :) LXXXVI

F. 105. Ἀνάβασις ἀρσενικίου ἐν τῷ προειρημένῳ ἔργῳ τοιαύτη ἐστίν· (Λάβε ἀρσενίκιον ✳℔α'· λεπίδος ♀ἢ ♂', καὶ ψιμίθιον ἀνὰ ὀγγ' δ'—ὃ γενήσεται ἐν ε' φορᾷ τελευταῖον ἀνάβασον μετά τινων ὀστέων ζώων :) *e*, 1.

Ἀνάβασις δὲ τοῦ θείου ἐν αὐτῷ τὸ [*sic*] ἔργῳ αὕτη ἐστίν· (Λάβε θείου ἀπείρου ℔ δ'· καὶ τρίψον ἀκριβῶς ὅσον δύνασαι· — καὶ ἴσθι ὅτι τὸ ὄξος εἰ τεθεῖ μετὰ τιτάνου ἀσβέστου, καὶ μετὰ ταῦτα σακελισθεῖ, κρείττονος ἕξει :) 2.

F. 105v. Τιτάνωσις δὲ ὑδραργύρου (cod. ☽')· καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἔργῳ οὕτω γίνεται· (Λάβε πέταλα ζ'ἀργύρου [cod. ☾] μετὰ ἁλὸς κοινοῦ προηυτρεπισμένου· — καὶ μένει ὁ ἄργυρος [cod. ἡ ☾'] τετριμμένη μετὰ τοῦ ἅλατος :) *f.*

F. 106. Κάθαρσις δὲ τοῦ κούπρου ἐν τῷ προειρημένῳ ἔργῳ αὕτη ἐστιν· (Λάβε πέταλα [cod. ⌶] κούπρου· καὶ ἄλειψον μέλιτι· — καὶ ἀνάλυσον :) cfr. LXXXVIII, 1.

Ibid. lin. 9. Αὕτη ἐστιν ἡ ἀνάλυσις κούπρου ἡ ἐν τῷ ἐλεξὴρ γενομένη· (Λάβε ἠλέκτρου [cod. ♃'] μέρος τί ὅσον α'· καὶ μάλαξον μετὰ δύο μερῶν ὑδραργύρου [cod. ☽']· — εἶτα καταστάλαξον, ἕως οὗ γένηται πηκτόν, ὡς μέλι, δύναται γενέσθαι ἐρυθρόν· καὶ βάψε πέταλα [cod. ⌶] ὑδραργύρου [cod. ☾], στρέφονταις εἰς χρυσόν [cod. ☉] :) 2-3.

F. 106v. <Λεύκανσις χρυσοῦ?> (Λάβε ἁλὸς ἀμονιακοῦ <' α'· σὰλ νίτρου <' α'· ἁλὸς κοινοῦ <' α'· — καὶ αὐξήσει τὸν ἴδιον σταθμόν :) 4-5.

F. 107, lin. 13. Ἄλλη λεύκανσις σύντομος καὶ δόκιμος· (Λάβε ἀρσενίκου ἀναβιβασμένου μέρος α'· — καθαίρεται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ τοῦ ἀρσενίκου :) LXXXVI ? 1. XCVI ?

F. 107v. <Sine titulo> (Λάβε ὑδράργυρον [cod. ☽'] ὁμοῦ καλῶς ἀναμιχθέντα μετὰ ἅλατος καὶ ὄξους ὀγγ' ϛ'· — ὀφείλει ποιῆσαι ὕδωρ ☽ κατὰ τὸν ἐνεχθησομένον (ην above) [*sic*] τρόπον· [et in marg. al. m. ὕδωρ ☽] :) 2.

F. 108, lin. 11. <De confectione argenti et auri? An titulus hic adsignandus capili superiori, et duo capita unum idemque sunt? > (Λάβε στυπτηρίαν ῥεπὶ [*sic*]· ἅλας κοινόν· τάρταρον ὠμόν· ἀνὰ ὀγγ' καὶ τρίψον, — καὶ ἕξεις ☉ εἰς πᾶσαν κρίσιν ἀληθῆ :) 3.

F. 109, lin. 14. Πολυπλασιασμὸς δὲ αὐτοῦ ἄριστος οὕτω γίνεται· (Λάβε ἐκ τῆς προειρημένης ἰατρείας, ογγ' α' — ὅτι εἰ σαλεύσεις ἀπολέσεις τὸ ὅλον :) 4.

F. 109v. <Sine titulo> (Λύσον ὀγγ' α' κρόκον σιδήρου [cod. ♂'] ἐρυθρωμένου ἐν ὕδατι ἰσχυρῷ· — εἶτα ποίει κοκκία, καὶ τίθει μέρος ἓν ἐπὶ δέκα καλῆς ☾ καὶ στραφήσεται εἰς ☉ καλὸν κοκκίων κδ :) 5.

F. 110. <Sine titulo> (Λάβε χρυσοῦ [cod. ☉] μέρος α' καλῶς 6.
τετιτανωμένον καὶ ὑδραργύρου [cod. ☽'] ζωντα^{ος} [*sic*] μέρος ἕν· καὶ μολύβδου [cod. ♄'] μέρη γ'· — καὶ γενήσεται ☉ λαμπρότερος κοκκίων κδ [et in marg.: *carati*] πάσης δοκιμῆς ἀνεχόμενον :)

F. 111, lin. 5 a. i. <Sine titulo> (Λάβε ἁλὸς ἀμονιακοῦ 7.
ὅσον θέλης· καὶ ἀνάβασον αὐτὸ μετὰ σιδήρου^{θ} [*sic*] καλῶς τετιτανωμένου τοσαυτάκις, — καὶ τελειωθήσεται ☉ καλὸς χωρὶς ἀμφιβολίας :)

F. 112, lin. 7. Τὸ δὲ ἔλαιον τοῦ θείου γίνεται οὕτως· (Τρίψον 8.
θεῖον λεπτοτάτως, καὶ βράσον αὐτὸ ἐν οὐρῷ καθαρῷ προβεβρασμένῳ, — καὶ ἔστι ἀσφαλὴς ἐν τῷ τζιμέντῳ :)

F. 112ᵛ. <Sine titulo> (Λάβε θεῖον καθαρὸν καὶ λεπτότατον 9.
διόλου· καὶ θὲς ἐν κατεσταλαγμένῳ οὔρῳ· — ἐκ τούτου τοῦ ἔργου γίνωσκε ἔχειν λευκοῦ καὶ ἐρυθροῦ βεβαίαν διδασκαλίαν :)

F. 113ᵛ, lin. 12. Φυσικὴ καὶ τελεία καὶ δόκιμος σύνθεσις XCI-XCII?
ἰατρείας χρυσοῦ (cod. ☉) ἐκ τιτανώσεως σωμάτων 1-2.
καὶ πνευμάτων αὕτη (et in marg. ead. m. τοιαύτη) ἐστιν· (Λέπυρα ᾠῶν χωρὶς τῶν ὑγρῶν πλύνων καλῶς. καὶ πλύνας, τιτάνωσον ἐν φούρνῳ — αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀμφίβολος αὐτῆς τελείωσις :)

Mox (f. 114ᵛ, lin. 7 a. i.) Λάβε ἐλαίου καινοῦ, καὶ τιτάνου ζώσης ὅσον σοι ἀρέσκει^{η}, — καὶ ἔσται καλὸν λευκόν· καὶ μετὰ ἴσου γ' ♃ ☾ ἔσται ὑπερκάλλιστος:)

F. 115. (In marg.:) Λύσις σωμάτων εἰς ὕδωρ (Λάβε τιτάνου 3.
ʒ· τιτάνου ♄'· τιτάνου ☾' ἀνὰ ὀγγ' δύο· καὶ ποίησον ὕδωρ ἑκάστου καθ' ἑαυτὸν οὕτω· — καὶ ἐπακούσεται ὡς θέλεις· ἐάν τε ψυχρόν, ἐάν τε θερμόν :)

F. 116. <Sine titulo> (Λάβε ἀρσενίκου ἀναβιβάσμένου ὀγγ 4-5.
α'· — ἄλειψον τὸ χωνίον σαπούνιον ἐρυθρὸν ἔνδον, καὶ δὸς αὐτῷ πῦρ καὶ ἀναλυθήσεται ῥάδιον :)

F. 116ᵛ. <Sine titulo> (Λάβε ἀρσενίκου ὀγγ' γ'· σὰλ γιμά· 6.
ὀγγ' α'· ταρτάρου ὀγγ' δ'· — εἶτα ἐπίρριψον ἐκ τούτου μέρος ἓν ἐπὶ ε' ♀ κεκαθαρμένου :)

<Sine titulo> (Λάβε ἀρσενίκου^{ον} ἀναβιβασμένου^{ον}, καὶ 7.
θὲς ἐν φιάλῃ, ἐπὶ στακτῆς λυτικῆς, — καὶ ἔσται λευκόν :)

F. 117. <Sine titulo> (Λάβε ☾· καὶ καθάρισον αὐτήν ζ'· 8.
καὶ ζ', καὶ ἐπίρριψον αὐτὴν εἰς ὕδωρ λιθαρ ☽ [*sic*] χρυσέου· — καὶ ἔσται ☉ κοκκίων ιη'· καὶ στήσεται εἰς τζιμέντουμ :)

Ποίησις ὕδατος ἐρυθροῦ· (Λάβε κρόκους ᾠῶν 9.
ἐκζεσμένων· — ἐν ᾧ ἐὰν βαφῶσι πέταλα ☾', τρέφονται εἰς ☉ :)

F. 117ᵛ. <Sine titulo> (Λάβε β' Ħ ☽ ἀναλελυμένου μετὰ 10.
μαλάγματος ʒ· — ὡς ἐξ αὐτοῦ εἰς ἄπειρον τὴν αὐτοῦ βαφὴν καὶ καλλονὴν ἐκτεθεῖναι :)

F. 120. <Sine titulo> (Λάβε ε' Ħ ʒ καὶ τιτάνωσον ἐν 12.
φούρνῳ· ῥεβερβερατζιόνις εἰς ἀγγεῖα ὀστράκινα — εἶτα θὲς ἐν σταχ$^{τ'}$ [*sic*] ἐκ τούτου, καὶ εὑρήσεις ὀγγίας ιβ' ☾' καλῆς :)

F. 120.ᵛ <Sine titulo> (Λάβε α' Ħ· καὶ ἐκ ῥανίσματος ☾'· 13.
καὶ μίαν Ħ ☽ ἀναβιβασμένου ζ'· — καὶ ποίησον καταβῆναι διὰ μπότου μπαρπότουμ καὶ εὑρήσεις τρεῖς Ħ ☾ καθαρὰς :)

F. 121. <Sine titulo> (Λάβε δύο μέρη τιτάνου ἀσβέστου· 14.
καὶ ἓν μέρος θείου ἀπείρου^{υ} καλῶς τετριμμένου — τοῦτο θὲς ἐν ἀγγείοις πηλίνοις εἰς φοῦρνον ῥεβερμπερατζιόνις 69 ἕν· καὶ ἔσται λευκὸν δίδα δυσωδίας, καὶ κάτοχον ἄκαυστον :)

F. 121ᵛ. <Sine titulo> (Λάβε Ħ ἁλὸς κινοῦ, καὶ β' Ħ σὰλ 15-16.
γέμα· καὶ δύο Ħ στυπτηρίας ὀρινῆς· καὶ ιβ' Ħ ὄξους λευκοῦ — ἄλειφε μετὰ τοῦ προειρημένου τοῦ κοινοῦ τὸν πυθμένα ὅλον τῆς θυίας, καὶ γενέσθω 69 α' ὑπέρτερος ἄλλων :)

F. 122ᵛ. <Sine titulo> (Χύσον ἐν σφέκλῃ οἴνου ἐρυθροῦ 17.
♀· ιβ'· ἐκ τούτου λάβε ὀγγ' κθ'· καὶ α' ὀγγ' ☉· καὶ λ' θείου· — ἐξ οὗ ἐπίρριψον μέρος ἓν ἐπὶ ι' μέρη ☾, καὶ ἔσται ὡς τίτανος :)

<Sine titulo> (Λάβε ὑδραργύρου [cod. ☽] ἀναβι- 18.
βασμένου ζ'· καὶ σωμάτωσον μετὰ στυπτηρίας ✳

[sic] ἴσον, καὶ ἀνάβασον δευτέρως τοῦτο, — καὶ εἰ θήσεις α' ὀγγ' ἐπάνω τούτου τοῦ ἐλεξήρ, ἐπάνω π̄ ὀγγ' ♀, ἔσται ☾' τελεία :)

F. 123v. <Sine titulo> (Λάβε ℔ α' στακτῆς κλημάτων ἀγρίων· καὶ α' ℔ τιτάνου ἀσβέστου· μίξον πάντα ὁμοῦ· — σωμάτωσον ἐν κεκρατίῳ τοῦ εἰρημένου ἐλαίου πρὸ τοῦ ἐν τῇ θυΐᾳ γενέσθαι τῆς μαλαγμένης τεθείσης :) 19.

F. 124v. <Sine titulo> (Λάβε ὀγγ' δύο ☾'. καὶ ὀγγ' α' ☽' ἀναβιβασμένου γ', ἢ δ'· καὶ τρίψον ὁμοῦ ἐπὶ μαρμάρου, — τούτου ὁ σταθμὸς ἐπὶ δ' ♀· καὶ τούτου μετὰ ἰσοστάθμου ☾ ποίει ῥίδεμ :) 20.

F. 125. <Sine titulo> (Τρίψον ὁμοῦ ἀρσένικον ℔ α'· καὶ γ' ℔ στέατος ὑέλου· ἐκ τούτου τοῦ ξηρίου θὲς ἐπ' αὐτοῦ ὀγγ' β', — καὶ ἐκ τούτου τοῦ σώματος θὲς α' σταθμὸν ἐπάνω β̄ ♄, ἢ ☾. καὶ ἔσται ☉ κάλλιστος:) 21.

F. 127. <Sine titulo> (Ποίησον καπετέλουμ ὡς οἶδας, καὶ φύλαξον τὸ ἔλαιον, ὃ ἐξέβαλες ἐκ τούτου τοῦ καπετέλου· — καὶ κλεῖσον μετὰ πετάλων ὡς οἶδας τῆς αὐτῆς φύσεως :) 22.

F. 128. (In marg. al. m.:) Ὕδωρ πάντα λύον (Λάβε ϛ' ℔ ☽' ξους [in marg., an m. eiusdem qui titulum apposuit? corr. ὄξους]· καὶ α' ℔ θ' καὶ καταστάλαξον ὁμοῦ πάλιν γίνεται ἰλὺς πεπηγμένη· — τοῦτο τὸ ὕδωρ λύει πάντα τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα εἰς ὕδωρ :) 23.

F. 128v. <Sine titulo> (Τρίψον δύο ℔ θείου λεπτοτάτου· καὶ σωμάτωσον ἐπὶ πορφυροῦ, μετὰ ὕδατος ἁλὸς νίτρου καὶ χαλκάνθου· — καὶ τελείως ποιήσει ἐπὶ τὸ μάλαγμα τοῦ ☉, "☉ τέλειον· ὁμοίως ποίει εἰς ☉ καὶ ☾̄ :) 24.

F. 129. <Sine titulo> (Λάβε ☽' ἀναβιβασμένον (ου) ℔ α'. καὶ σωμάτωσον ὁμοῦ μετὰ ὕδατος ἁλὸς νίτρου καὶ χαλκάνθου, — καὶ ἐν α' ὀγγ' εὑρήσεις ὀγγ' ε' τελείας ☾' :) 25.

F. 129v. <Sine titulo> (Λάβε μίαν ℔ ῥινίσματος θ'· ἀρσενίκου ἓξ ἀναβιβασμένου ὀγγ' δ'· ἁλὸς νίτρου ῥωμάνου ὀγγ' α'· — εἶτα λάβε α' ℔, καὶ χαλκάνθου, καὶ 26.

α σὰλ νίτρου. Τὰ ἐπίλοιπα τούτου τοῦ κεφαλαίου, ζήτει περὶ τὰ μέσα τοῦ ι̅α̅ κεφαλαίου· ὅπου τὸ σημεῖον τοῦτο [et in marg. [illegible]] :)

F. 130v. <Sine titulo> (Ἴσθι ὅτι ὁ ☽' ἐστὶ ψυχρὸς καὶ ὑγρᾶς φύσεως· ἀναβιβάζεται δὲ μετὰ ἀμονιακοῦ· λάβε οὖν ☽' μέρη [sic] ἢ β̄· — τότε ὁ ☽' παγήσεται ὅλος ἐρυθρὸς καὶ κρύψον αὐτόν, καὶ χαῖρε· ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τίθει ἀπ' [et in marg. al. m. ἐξ] αὐτοῦ :) 27.

F. 131. <Sine titulo> (Λάβε ☽', καὶ τρίψον αὐτὸ ἐν ὀθονίῳ πυκνῷ, καὶ κρέμασον ἐν χύτρᾳ· — καὶ ὑπ' αὐτὴν ἅψον πῦρ β̄' ὥρας, καὶ παγήσεται αὐτὸς ὡς λίθος λευκός· καὶ φύλαξον εἰς τὰ ἔργα σου :) 28.

F. 131v. <Sine titulo> (Λάβε ἴνδα [supra, signum lapsus] ονικόν, ἢ καλῶς ἰμπέραυλον παχύν· ὅπερ χρίσον πηλῷ σοφιστικῷ· — τότε λύσεις μετ' αὐτοῦ πάσας τὰς τιτάνους, καὶ πάντα τὰ ῥινίσματα :) 29.

F. 132v. (In marg. al. m. Ἡλίου περὶ) (Ἰστέον ὅτι χρυσὸς [cod. ☉] ἐστι κυρίως τῶν σωμάτων καὶ τῶν λίθων ὁ εὐγενέστερος· καὶ ὥσπερ ὁ ἥλιος [cod. ☉] ἐστὶν ἀνὰ μέσων (ου) τῶν βαλόντων [in marg. al. m. corr. ἄλλων] ἀστέρων πάντων, — καὶ τοῦτο ἐστι τὸ ἀρσένικον μεθ' οὗ καλύνονται τὰ σώματα :) 30.

F. 133. <Sine titulo> (Λάβε ἀρσενίκον (ου) [sic] ὠχροῦ μέρος τί· καὶ τρίψον μετὰ ὄξους ἐν ᾧ λέλυται πραδομάδος 6 6 — καὶ γενήσεται ☉ κάλλιστος :) 31.

F. 133v. <Sine titulo> (Λάβε κοχλιάριον, ἢ ἀγγεῖόν τι· καὶ θὲς ἐν αὐτῷ λιθάργυρον τετριμμένον· — καὶ χαρήσει μετ' αὐτοῦ :) 32.

<Sine titulo> (Λάβε ☉ ῥίνισμα· καὶ μίξον μετ' αὐτοῦ ἀρσένικον τετριμμένον ἐν ὀθονίῳ πυκνῷ· — εἶτα θὲς ἐν φούρνῳ ἕως οὗ γένηται τίτανος λευκή :) 33.

Ibid. lin. 15. <Sine titulo> (Λάβε ☉ κρεῖττων (ο) [sic] ὅσον θέλης· καὶ ποίησον ἐκ τούτου φύλλα· — εἶτα ἐργάζου μετ' αὐτῶν :) 34.

Lin. 2 a. i. <Sine titulo> (Λάβε λιθάργυρον, καὶ τρίψον, καὶ ζύμωσον μετὰ ἐλαίου, — καὶ τίθει ὀγγ' ἐπὶ ρ' [♀?] ☾, καὶ ἔσται ☉ καλῶς :) 35.

F. 134. <Sine titulo> (Λάβε α' ☿ ♃' · καὶ λύσον αὐτόν· — καὶ οὕτω τιτανωθήσεται εὐκολώτατα :) 36.
<Sine titulo> (Λάβε χάλιβα καθαρώτατον · καὶ ποίησον ἐξ αὐτοῦ πέταλα [cod. ⌶]· — καὶ διὰ τοιαύτης τέχνης ἐξαρεῖς ἀμφιβόλως τὴν σκωρίαν αὐτοῦ :) 37-38.

F. 134ᵛ. <De sulphuris usu ad argentum et electrum tractandum?> (Λάβε θεῖον καθαρόν, καὶ καλῶς διαυγές, καὶ τρίψον λεπτοτάτως· — ἴσθι λοιπόν, ὅτι τοῦτο τὸ κεφάλαιον πλατύ ἐστι καὶ ἀληθές :) 39-42.

F. 140. <De sulphuris usu ad aes tractandum?> (Θεωρήσαντες ὅπως δεῖ χρῆσθαι τῷ θείῳ ἐπὶ ☽' καὶ ♃· νῦν θεωρήσωμεν, καὶ ὅπως δεῖ χρῆσθαι αὐτῷ ἐπὶ
ὧν
♀ · — ἕως οὗ ἐκβῇ ἐξ αὐτοῦ [*sic*] ἡ ὑδαρότης ἢ [in marg. ἢ] ἀπερχομένη ἐκ τῆς ἐλαφρίας αὐτῆς ὅ ἐστιν ἀληθές :) 43-44.

F. 142. <Sine titulo> (Εἰπόντες ἀνωτέρω περὶ θείου καὶ περὶ ☽' ὥσπερ ἀρχικωτέρου τινὸς καὶ μετ' ἐκεῖνον ἀρχικωτέρου [in marg. al. m. ἀξιολογωτέρου] τῶν ἄλλων ☽ οὖν ἐστι σωματικῶν συνθέτων — ὅπως καθαρῇ ἐξ ὑγρότητος καὶ περισσῆς θειότητος :) 45.

F. 142ᵛ. <Sine titulo> (Ἰστέον ὅτι ὁ ἄργυρος [cod. ☾']
ο
σῶμά ἐστι καθαρόν, ἐλαττων· ὑπὲρισον [*sic*]· καὶ ἔστιν ἀνάλογος τῇ ☾· ὅτι ἡ ☾' ἐλάττονος φωτός ἐστιν ἤπερ ♂ · — εἶτα ἀπόπλυνον ἀπὸ τοῦ ἅλατος· καὶ τότε γενήσεται λευκὸς καὶ καθαρός :) 46.

F. 143ᵛ. <Sine titulo> (Ἕψησον θεῖον εἰς ὕδωρ καὶ ἅλας· καὶ λύσον μετ' αὐτοῦ ῥίνισμα ἀργύρου [cod. ☾']. — τότε γενήσεται <ἐλ>εξὶρ λευκὸν ὡς τίτανος, καὶ γενήσεται [in marg. al. m. γενέσθω] τρίς :) 47.
<Sine titulo> (Λαβε ῥίνισμα ἀργύρου [cod. ☾] ὅσον θέλης· καὶ ἄλειψον αὐτὸ μετὰ ἐλαίου · — ἔσται δὲ λευκὴ τέφρα θεοῦ θέλοντος :) 48.
<Sine titulo> (Ποίησον ἀργύρου [cod. ☾] φύλλα λεπτότατα· καὶ θὲς αὐτὰ ἐπὶ ἀνθράκων, ἕως οὗ ἐρυθρωθῶσιν· — καὶ γενήσεται ἄργυρος [cod. ☾] κάλλιστος :) 49.

F. 144. <Sine titulo> (Βάλε ἐκ πετάλων ἀργύρου [cod. ⌶ ☾'] μέρος τί· καὶ ἀρσενίκου δ'' μέρος· ὥστε κατασκευάσαι τὸ σῶμα· — ἕως ἂν ἴδῃς αὐτὸ ὡς στέαρ τότε τίθει αὐτὸν ἐπὶ ἤλεκτρον [cod. ♃] καὶ ἔστι ἄργυρος [cod. ☾] θεοῦ θέλοντος :) 50.
Tum Εἰ δὲ ἀργυροῦ ξηρίον μίξεις μετὰ ἀρσενίκου, — καὶ πληρώσεις τὴν ἐπιθυμίαν σου :

F. 144ᵛ. <Sine titulo> (Ὁ σίδηρος [cod. ♂'] ἀναλογός ἐστι τῷ ἀέρι· καὶ ἡ φύσις αὐτοῦ ἐστὶ ψυχρὰ καὶ ξηρά· — καὶ τότε αὐτὸς λυθήσεται συντόμως· καὶ προστεθήσεται αὐτῷ λευκότης καὶ ἐλαφρότης :) 51.

F. 145. <Sine titulo> (Λάβε ἤλεκτρον [cod. ♃] ὅσον θέλῃς· καὶ ζύμωσον μετ' αὐτοῦ ἀρσενίκιον ὠχρὸν καὶ ἐντύλιξον μετ' αὐτοῦ φύλλα σιδήρου [cod. ♂']· — καὶ μίξον μετὰ ἀργύρου [cod. ☾]· καὶ ἐργάζου μετ' αὐτοῦ ὃ ἂν θέλῃς :) 52.

F. 145ᵛ. <Sine titulo> (Λάβε ῥινίσματος σιδήρου [cod. ♂] μέρος τί· καὶ ῥάνον μετὰ ὄξους ἰσχυροῦ — καὶ ἐξελεύσεται χρυσός [cod. ☉] :) 53.

F. 146. <Sine titulo> (Λάβε θείου ὠχροῦ μέρος α'· καὶ τρίψον αὐτὸ καὶ τίθει εἰς τέστον· καὶ βράσον αὐτὸ ἐν διπλῷ αὐτοῦ ἐλαίῳ, — καὶ γενήσεται χρυσὸς [cod. ☉] κάλλιστος :) 54.

F. 146ᵛ. <Sine titulo> (Λάβε ἐξ ἀτραμέντουμ καλλίστου καὶ ἐκζεσμένου ἐν φούρνῳ ἀν[el in marg. al. m. ἀρ] τοποιητικῷ, ὅσον θέλῃς· καὶ βάλε εἰς οὖρον πεφυ-
οῦν'
λαγμένον διπλον, — τότε ἔκριψον [in marg. al. m. ἴσως ἔγκρυψον] τὰ τοιαῦτα κεφάλαια· ὅτι ἐν αὐτοῖς εἰσὶ πράγματα κάλλιστα σφόδρα :) 55.
<Sine titulo> (Χαλκός ἐστιν ἀνάλογος τῷ χαλκῷ [cod. τῇ ♀]· καὶ ἡ φύσις αὐτοῦ ἐστι θερμὴ καὶ
σεος
ξηρά· — τότε θὲς ἐξ αὐτοῦ μέρος α' μετὰ ἥμίσυ [*sic*] μέρους χρυσοῦ [cod. ☉], καὶ ἔσται καλὸν θεοῦ θέλοντος :) 56.

F. 148. <Sine titulo> (Λάβε χαλκοῦ [cod. ♀] κεκαυμένου μέρη ε'· καὶ ἄλεσον αὐτὰ καλῶς ἐπὶ ἑνὸς μέρους θείου ἐν θυΐᾳ χαλκῇ· — λάβε ἐξ ἑκατέρου ἐξ ἴσου 57.

καὶ ἀνάλυσον τρὶς· καὶ τότε ἐστὶν χρυσὸς [cod. ☉] κάλλιστος :)

F. 148v. <Sine titulo> (Λάβε σκόροδα κάλλιστα κεφαλὰς δ', 58.
ἢ ὅσα θέλης, καὶ τρίψον αὐτὰ ἐν θυΐᾳ ξυλίνῃ μετὰ ἁλὸς ὀλίγου · — καὶ ἐλεύσεταί σοι ἄργυρος [cod. ☾] λευκὴ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀναλύεσθαι, καὶ θερμαίνεσθαι, καὶ ἀνεχομένη σφηρίου, καὶ ἀναλλοίωτος :)

F. 149. <Sine titulo> (Λάβε ῥινίσματος χαλκοῦ [cod. ♀] 59.
μέρος α' · καὶ ἴσον αὐτῷ ὑδράργυρον [cod. ☿]· καὶ τρίψον ὁμοῦ ἕως οὗ ζυμωθῶσιν· — καὶ ποίησον μετ' αὐτοῦ ὡς εἴρηται· ὅτι πίπτει ἐπὶ χαλκὸν [cod. ♀] καὶ ἔσται, καὶ συστραφήσεται εἰς ἄργυρον [cod. ☾] :)

Lin. 7 a. i. <Sine titulo> (Λάβε χαλκὸν [cod. ♀] καὶ 60.
καθάρισον αὐτὸ οὕτως· λύσον αὐτὸν· καὶ ἐπίρριψον αὐτῷ ἀρσένικον ὠμόν · — τίθει μέρος ἓν ἐπὶ ιβ' μέρη χαλκοῦ [cod. ♀] κεκαθαρμένου ὡς εἴρηται, καὶ ἔσται ἄργυρος [cod. ☾'] :)

F. 149v. <Sine titulo> (Λάβε θεῖον καθαρὸν καὶ διαυγές, 61-63.
λεπτοτάτως τετριμμένον σεσεισμένον καὶ ἐκζεσμένον καὶ ἀναβιβασμένον — ἵνα δὲ μηδὲν τῶν τῆς τελειώσεώς σοι ἀποκρυφθῇ, ἴσθι ὅτι κρεῖττον ἐστὶν, ἵνα τρίψῃς τὴν εἰρημένην τίτανον εἰς λευκὸν ἐξ ἀρχῆς :)

APPENDIX

I

LIBRI KOERANIDVM

CODICES VENETI, AMBROSIANI, BONONIENSES, LAVRENTIANI

Descripsit C. O. Zuretti.

---

1. Codex Venetus Marcianus, append. ms. Cl. V, 13, inter Nanianos 247 (= N). — Chartaceus, ff. 163, saec. XIV (f. 117v : ἡ παροῦσα βίβλος ἐτελειώθη διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἰωάννου τοῦ ἀβραμίου ἔτους ,ϛ ωπε^ου μηνὶ σεπτέμβρίω ιη^η $\overline{\text{IN}}$ ιε΄ : anno agitur 1376 post Ch. n., " nisi sit error calligraphi „ ut legimus in libri operculo). — In f. custodiae causa praemisso *Philippu LXXI 5* et in seq. linea : *Meli diede il Papà dlla Madonna di Casopo alle Castrade* — In f. 6 : καὶ τοῦτο ἐκ τῶν τοῦ Μεθοδίου πατριάρχου: cf. " in cuius fronte notatur esse hunc credo codicem Methodii Patriarchae „. — Cf. Ch. E. Ruelle *Les lapidaires grecs, II*, p. XI et Mingarelli, *Graeci codices manu scripti apud Nanios patricios venetos asservati* (Bononiae MDCCLXXXIV), p. 438. — Quae signis quadratis [ ] inclusi non habet Parisinus D (= 2256 = *Catalogue*, I, p. 164). Et in N lacunae quaedam occurrunt, sed plerumque N integriorem quam D et potiorem exhibet lectionem.

Tituli (Ἀρχὴ τοῦ α΄ etc.) rubris litteris scripti sunt ; rubra etiam prima capitum littera.

F. 125. Ἐκ τῶν τοῦ Ἁρποκρατίωνος τοῦ ἀλεξανδρέως περὶ φυσικῶν δυνάμεων. Ζώων τὲ φυτῶν καὶ λίθων [ἃ ἔγραψε πρὸς τὴν ἰδίαν θυγατέρα· παραλειφθέντων ὑφ'ἡμῶν, ὅσα ἐν αὐτοῖς εὕρηνται ἀπεμφαίνοντα. καὶ μὴ προσήκοντα τῇ καθ'-ἡμᾶς εὐσεβεία· ἤγουν ὅσα δἰ ἐπωδῶν ἢ χαρακτήρων ἀποτε-

λοῦνται. καὶ ὅσα τῶν ἀποτελεσμάτων αἰσχρά τε εἰσὶ καὶ τῇ τῆς φυχῆς καταστάσει λυμαίνονται]. ἔκκειται δὲ κατὰ στοιχεῖον· ἑκάστου στοιχείου, βοτάνην περιέχοντος· ζῶον τὲ πτηνὸν καὶ ἔνυδρον· ἔτι τε λίθον συμπαθοῦντα ἀλλήλοις.
Ed. Ruelle, *Les lapidaires grecs*, pp. XI, n. 3 et 227; cf. 6,10.
Ἀρχὴ τοῦ Α. — Ἄμπελος λευκή, ἥτις καὶ βρυονία λέγεται· Ἀετὸς πτηνόν. Ἀετὸς ἰχθὺς. Ἀετίτης λίθος. (Ἡ λευκὴ ἄμπελος ἡ καὶ πρώτη λεγομένη — ἔτι τὲ χαριέστατον ἐν ὁμιλίαις.). — In marg. super. alia manus scripsit : ἄμπελος λευκή, τὸ παρὰ Βουλγάροις λεγόμενον χαμελοβότανον ᾧπερ χρῶνται εἰς τὰς λοβίσας.
F. 125ᵛ in marg. super. alia manus scripsit : .... νοσσὰν ἀετοῦ, καὶ ἔπαρον — ᾧ χρῶ εἰς παντοῖον θλάσμα θαυμασίως βοηθεῖ. Et in marg. infer. : ἡ δὲ ὅταν ὑποκάτω τοῦ βλεφάρου — εἰς τὰς γυναῖκας καὶ εἰς τὰ παιδία.
F. 126 in marg.: μακάρα βοτάνη· τῶν θεῶν ἡγέτορα. ἄνασσα. — ταῦτα εἰπὼν, ποιήσεις κατὰ τὰ προειρημένα = Ruelle, p. 10,11-22 et 11,11-16.
Ed. Ruelle, p. 227-230; cf. 6,10-11, 22.

F. 126ᵛ. Ἀρχὴ τοῦ Β. — Βράθυς βοτάνη ὁμοία κυπαρίσσῳ, λεπτόφυλλος· βοστρυχώδης — Βηρύλλιος λίθος λευκὸς πᾶσι γνωστὸς· πολύτιμος δὲ. (Ἡ οὖν βοτάνη σὺν οἴνῳ πινομένη — ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς ἡπατικοὺς καὶ νεφριτικούς.)
Ed. Ruelle, p. 230-231; cfr. 12,1-22.
Ἀρχὴ τοῦ Γ. — Γλυκυσίδη βοτάνη· ταύτην τινὲς παιονίαν καλοῦσι, διὰ τὸν παίονα αὐτὴν εὑρηκέναι· — Γλαῦκος ἰχθὺς θαλάσσιος πᾶσι γνωστὸς. (Τῆς δὲ βοτάνης εἴδη εἰσὶ β' — ἐν δὲ τῇ κοίτῃ φορούμενος, ἀληθῆ ἐπάγει ἐνύπνια.)
Ed. Ruelle, p. 231; cf. 13,1-14,12.

F. 127. Ἀρχὴ τοῦ Δ. — Δρακοντία βοτάνη· Δρυοκολάπτης πτηνόν· Δράκων ἰχθύς· Δενδρίτης λίθος πᾶσι γνωστὸς. (Δρακοντίων β' εἴδη εἰσὶ — ἔτι δὲ καὶ ἐπιτευκτικὸν· καὶ φοβερὸν τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις δείκνυσιν.) — F. 127ᵛ : μάκαρ θεῶν
σ
Ἑρμῆ· ζῶον ἐστὶ σόν — φορῶν δέ φησι, μαθῆ ἃ βούλει = Ruelle, p. 15,32-34.
Ed. Ruelle, p. 231-233; cf. 14,13-16,9.

F. 127ᵛ. Ἀρχὴ τοῦ Ε. — Εὔζωμος βοτάνη ἡ καὶ τζαντούρη λεγομένη — Εὔανθος λίθος. (Ἡ εὔζωμος βοτάνη πᾶσιν ἐστὶ γνωστὴ — καὶ δαίμοσι. πᾶν γὰρ θηρίον φεύξεται ἀπ' αὐτοῦ.)
Ed. Ruelle, p. 223; cf. 16,10-17,12.

F. 128. Sine titulo. — (Ἔποψ δέ ἐστι ζῶον ἐν ἀέρι πετόμενον — ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν ἐν αὐτῷ συγκειμένων· ἣν ἐκ τοῦ δημιουργοῦ ἔλαβον.)
Ed. Ruelle, p. 235-236.

F. 128ᵛ. Ἀρχὴ τοῦ Σ ἀντὶ τοῦ Ζ. — Σμίλαξ βοτάνη· Ζάκος πτηνὸν· Σμύραινα ἰχθὺς· Σμάραγδος λίθος περσικὸς τίμιος. (Σμίλαξ βοτάνη ἐστὶ πάνυ ἰσχυροτάτη — κάλλιον δὲ ἔσται τὸ φυλακτήριον τοῦτο, εἰ καὶ στέαρ μυραίνης ὑποβληθείη.)
Ed. Ruelle, p. 233; cf. 17,13-18,10.
Ἀρχὴ τοῦ Η. — Ἠρύγγιον βοτάνη ἡ καὶ φοινικόπτερον λέγεται — Ἡδωνὶς ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος· οἱ δὲ ἀμφίβιον λέγουσι. (Τὸ ἠρύγγιον βοτάνη ἐστὶ ἀκανθώδης — καὶ βασκανίαν ἀποπέμπεται· χρησιμεύει δὲ καὶ εἰς λιθιῶντας.) — In marg. : κεδνὰς ἀκεδνόχαρις — καὶ φάος ἐν ἄστροις = Ruelle, p. 19,8-9.
Ed. Ruelle, p. 234; cf. 18,16-19,7.

F. 129. Ἀρχὴ τοῦ Θ. — Θυρσίτης λίθος ὅμοιος κοραλλίῳ· Θύρσις βοτάνη — Θύννος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος. (Θύρσις βοτάνη ἐστὶ θαμνώδης — ὡς μηδέποτε τῶν δικαίων σου ἐκπεσεῖν.)
Ed. Ruelle, p. 236; cf. 22,18-23,16.
Ἀρχὴ τοῦ Ι. — Ἴασπις λίθος χλωρός· Ἰκτῖνος πτηνὸν. Ἰούλη ἰχθύς· Ἰτέα δένδρον πᾶσι γνωστὸν ἄκαρπον. (Ὁ ἴασπις λίθος πᾶσι γνώριμος — καὶ ἑτέρας δὲ δυνάμεις ἔχει, ἃς ὁ φορῶν ὄψεται.)
Ed. Ruelle, p. 236-237; cf. 23,20-24,12.

F. 129ᵛ. Ἀρχὴ τοῦ Κ. — Κιναίδοιος ἰχθύς· Κιναίδοιος λίθος· Κιναίδοιος πτηνὸν· Κιναίδοιος βοτάνη ἥτις καὶ ὑπτία περιστερὰ καλεῖται. Ο κιναίδοιος τὸ πτηνὸν — γλῶσσαν τε μικρὰν. (Ὁ κιναίδοιος ἰχθὺς θαλάσσιός ἐστι τὸ μέγεθος δακτύλων ϛ' — τὸ δὲ ἧπαρ αὐτοῦ ἐν ἁλσὶ καὶ ὕδατι ἑζεσμένον, ἡπατικοὺς ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 237; cf. 314 et 24,13-26,5.

F. 130. Ἀρχὴ τοῦ Λ. — Λίβανος φυτὸν· Λίγγουρις λίθος· Λώβηξ πτηνὸν· Λάβραξ ἰχθύς καὶ θαλάσσιος καὶ ποτάμιος. (Λίβανος φυτόν ἐστι θαμνῶδες — ὠφελεῖ γὰρ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ ὑποχύσεις ὀφθαλμῶν.)
Ed. Ruelle, p. 238; cf. 314 et 28,1-23.

Ἀρχὴ τοῦ Μ. — Μορέα φυτόν· Μήγερος πτηνόν· Μηδικὸς λίθος· Μόρμορος ἰχθύς· (Ἡ μορέα φυτόν ἐστι πᾶσι γνωστὸν —οὐ ζήσεται τελείαν ἡμέραν. δίδου δὲ ἑκάστῳ κατὰ δύναμιν.)
Ed. Ruelle, p. 238-239; cf. 28,24-30,17.

F. 130v. Ἀρχὴ τοῦ Ν. — Νομία βοτάνη. Ναυκράτης ἰχθύς· Νῆσσα πτηνόν· Νεμεσίτης λίθος. (Ἡ νομία βοτάνη ἐστὶν ἡ λεγομένη φλίμος — χρῶ τῷ τοῦ ἱέρακος ἀπογευματίσματι.)
Ed. Ruelle, p. 239-240; cf. 314 et 30,18-31,15.

F. 131. Ἀρχὴ τοῦ Ξ. — Ξίφος βοτάνη. Ξίφος λίθος. Ξίρος πτηνόν· Ξιφίας ἰχθύς. (Τὸ ξίφος ἡ βοτάνη — καὶ οὐκ ἐνθουσιασθῇ (σ) τοκαθάλου.). — In marg. : εἰ δὲ γυνὴ ταύτην πίῃ οὐδέποτε συλλήψεται = Ruelle, p. 240,32.
Ed. Ruelle, p. 240; cf. 314 et 32,1-33,6.

F. 131v. Ἀρχὴ τοῦ Ο. — Ὀνόθυρσις βοτάνη· Ὄρτυξ πτηνόν· Ὀρφὸς ἰχθύς· Ὀνυχίτης λίθος. (Ἡ ὀνόθυρσις, βοτάνη ἐστὶν — τὸ αὐτὸ δὲ ἔσται σοι καὶ εἰ τὴν ὄψιν χρήσαις, ἐκ τοῦ εἰρημένου συνθέματος.)
Ed. Ruelle, p. 240-241; cf. 314 et 33,7-34,16.

F. 132. Ἀρχὴ τοῦ Π. — Πολύγονος βοτάνη· Πορφύρα θαλασσία· Πορφυρίτης λίθος· Πορφύρτον πτηνόν. (Πολύγονος βοτάνη ἣν φασι τινὲς χαμαίμηλον — λειώσας ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγείῳ.)
Ed. Ruelle, p. 241-242; cf. 315 et 34,18-35,19.
Ἀρχὴ τοῦ Ρ. — Ῥάμνος φυτόν· Ῥομφαία πτηνόν· Ῥαφὶς ἰχθύς· Ῥινόκερως λίθος. (Ἡ ῥάμνος φυτόν ἐστι ἀκανθῶδες — οὐδόλως κοιμηθήσεται ὁ φορῶν ἢ ὁ ἀνακείμενος ἐν τῇ κλίνῃ ἄνθρωπος.)
Ed. Ruelle, p. 242; 315 et 36,1.

F. 132v. Ἀρχὴ τοῦ Σ. — Σάτυρος βοτάνη· Στρουθοκάμηλος πτηνόν· Σάλπιγξ ἰχθύς· Σάπφειρος λίθος. (Σάτυρος βοτάνη ἐστὶν ἧς ὁ καυλὸς — τῆς δὲ στρουθυκαμήλου τὸ λεγόμενον φουσκίον ξηρὸν λειωθὲν καὶ διδόμενον λάθρα, φιλτροπόσιμόν ἐστι τῷ τε ἀνδρὶ καὶ τῇ γυναικὶ πρὸς ἀλλήλους.) — F. 132v in marg. : καρποβαλσάμου οὐγγ. δ'. ὀποβαλσάμου οὐγγ. ϛ' = Ruelle, p. 243 § 7; et f. 133 in marg. : εἰς δὲ τὸν σάπφειρον λίθον γλύφε στρουθοκάμηλον — καὶ κατακλείσας φόρει = Ruelle, p. 37,21-23.
Ed. Ruelle, p. 242-243; cf. 36,17.

F. 133. Ἀρχὴ τοῦ Τ. — Τριφύλλιος βοτάνη· Ταὼς ὄρνεον· Τρυγὼν θαλασσία· Ταΐτης λίθος. (Ἡ τριφύλλιος βοτάνη ἐστὶ πᾶσι γνώριμος — καὶ ἐάν τις βούλεταί τι κατὰ σοῦ ἢ ὑπὲρ σοῦ, γνώσῃ τοῦτο καθ' ὕπνους.)
Ed. Ruelle, p. 243; cf. 38,3-17.
Ἀρχὴ τοῦ Υ. — Ὑπερικὸν βοτάνη· Ὑπερωνὶς πτηνόν· Ὕλος ἰχθύς· Ὑέτιος λίθος. (Ὑπερικὸν βοτάνη ἐστὶν ἀγαθὴ — καὶ ἔσται φυλακτήριον ἄκρως ἀσφαλέστατον.)
Ed. Ruelle, p. 243-244; cf. 315 et 38,21-39,15.
Ἀρχὴ τοῦ Φ· — Φρύνη βοτάνη· Φρύνος πτηνόν· Φώκα θαλάσσιον ζῶον· Φρύνος λίθος. (Ἡ φρύνη βοτάνη ἐστὶν ἣν καὶ βατράχιον καλοῦσι — ἐπὶ τὸν τράχηλον ἵνα φθάσῃ μέχρι τῆς καρδίας σου καὶ τοῦ στομάχου σου· καὶ ἔσει πάντα γινώσκων ὡς προείρηται.) — In marg. : εἰς δὲ τὸν ἱερακίτην λίθον — καὶ ὑπὸ τοῦ λίθου μάλινα, καὶ φόρει = Ruelle, p. 42,11-18 et 315.
Ed. Ruelle, p. 244-246; cf. 415 et 39,16-43,16.

F. 134v. Ἀρχὴ τοῦ Χ. — Χρυσάνθεμις βοτάνη· Χρυσόπτερον πτηνόν· Χρύσοφρυς ἰχθύς· Χρυσίτης λίθος. (Ἡ χρυσάνθεμις βοτάνη ἐστὶν ἄνθος — καὶ φθισικοὺς σφόδρα ὠφελήσει.)
Ed. Ruelle, p. 246; cf. 44,1-45,6.
Ἀρχὴ τοῦ Ψ. — Ψίλλος βοτάνη· Ψίλλος θαλάσσιος· Ψάρος πτηνόν· Ψωρίτης λίθος ὁ καὶ πῶρος λεγόμενος. (Ὁ ψίλλος βοτάνη ἐστὶ πᾶσι γνωστὴ — ἐπὶ ποταμοῦ ἢ λίμνης ἀγρεύων, μεγάλης ἐπιτεύξεται ἁλείας.)
Ed. Ruelle, p. 247; cf. 315 et 45,7-46,8.

F. 135. Ἀρχὴ τοῦ Ω. — Ὤκιμος βοτάνη· Ὠκύπτερον πτηνόν· Ὠμὶς θαλασσία· Ὠκυτόκιος λίθος. (Τὸ ὤκιμον βοτάνη ἐστὶ εὔοσμος — πάλιν δὲ μαινίδα ὀπτὴν δοὺς φαγεῖν θεραπεύσεις.) — In marg. : Ση. ὅτι ὁ Γαληνὸς ἐν τῇ περὶ τροφῶν αὐτοῦ πραγματείᾳ ἀνατρέπει τοῦτο, ψευδὲς φάσκων εἶναι = Ruelle, p. 315 Après notre § 1. — Et : τὴν δὲ καρδίαν τῆς χελιδόνος — σεληνιαζομένοις καί ἀπαλλ..............
cf. Ruelle, p. 248,23 et 47,23. — Et : ἐὰν δὲ πυρίτην — γενήσονται cf. p. 48,11.
Ed. Ruelle, p. 247-249; cf. 315 et 46,8-49,21.

F. 136. Ἕτερον περὶ βοτανῶν κατὰ στοιχεῖον, ἐκ τοῦ Ἀετίου.
Ἀρτεμόνη βοτάνη ῥίζαν ἔχουσα τὸ μέγερος ἴσον ἐλαίας — φυλακτήριον ἐστὶ τοῦ σώματος.

Βάλσαμος βοτάνη ἐστί· ταύτης ὁ καυλὸς — καὶ δυσηκοΐας ἰᾶται.

F. 136v. Γλυκυσίδη βοτάνη ἐστὶν, ἥν τινες καὶ παιονίαν καλοῦσι — καὶ ἑψηθεῖσα ἕλκη δυσαπούλωτα ἰᾶται. Cf. Ruelle, p. 13,6.

Διψακὸς βοτάνη ἐστὶν ἄνθος ἀκανθῶδες ποιοῦσα — καὶ ὑδροκοιλικὰ ἕλκη θεραπεύει.

Εὔζωμον, βοτάνη ἐστὶ δύσοσμον μὲν, πλὴν ἐδώδιμον — σπίλους τοὺς ἐν ὄψει καθαίρει.

Ζόκχος βοτάνη ἐστὶν ἐδώδιμος, ὑποπικρίζουσα — γάλα γυναικεῖον προτρέπει.

Ἠρύγγιον βοτάνη ἐστὶ θερμὴ καὶ ξηρὰ — καὶ ἑρπητοδήκτους ὠφελεῖ.

Θρίδαξ ὑγρὸν καὶ ψυχρόν ἐστι λάχανον — κεφαλαλγίας πυρώδεις ἀποκρούει.

Ἴον βοτάνη ἐστὶ ψυχρὰ τῇ δυνάμει — καὶ τὸ ἕλκος ποιεῖ ἐκρεῖν.

Κράμβη λάχανον ἐστὶν ἐδώδιμον πᾶσι γνωστὸν — καὶ πλευρῶν ἀλγήματα ἰᾶται.

Λευκάκανθα βοτάνη ἐστὶ ξηραντικῆς καὶ θερμαντικῆς δυνάμεως μετέχουσα — ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς θηριοδήκτους πινομένη καὶ περιαπτομένη.

F. 137v. Μάραθρον βοτάνη ἐστὶν ἐδώδιμος ξηραντική — σκορπιοπλήκτοις καὶ θηριοπλήκτοις βοηθεῖ.

Νάρθηξ βοτάνη ἐστὶν ἅπασι γνωστή — ἱδρῶτας κινεῖ καὶ πυρετοὺς παύει.

Ξυλάλοχον οἱ δὲ ξυλάλογον φασί, ξύλον ἐστὶν ἰνδικὸν — καὶ ἡπατικοῖς καὶ πλευρίτισιν.

Ὀριοσέλινον, ἄλλοι δὲ πετροσέλινον — καὶ πινόμενον ποιαλναῖς (?) βοηθεῖ.

Πήγανον βοτάνη ἐστὶ πᾶσι γνωστὴ — καὶ λεῖα σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ τῷ μετώπῳ καταπλασσόμενα.

Ῥάφανος ἐδώδιμός ἐστι βοτάνη — σφόδρα ὠφέλιμος γίνεται.

F. 138. Σκόροδον πικρόν ἐστί καὶ δριμύ — καὶ δίψαν ἐρεθίζει.

Τρίβολος βοτάνη ἐστὶ ἀκανθηφόρος — καὶ νεφρίτιδας ἰᾶται.

Ὕσσωπον βοτάνη ἐστὶν ἱερωτάτη — σπληνικοὺς καὶ ὑδερμοὺς θεραπεύει.

Φιλετώριον βοτάνη ἐστὶν, ἣν καὶ πολεμωνα (?) προσαγορεύουσιν — ἐκφράττει καὶ διαφορεῖ.

Χαμαιδάφνη βοτάνη ἐστὶν, ἧς οἱ ἀσπάραγγοι — θρύπει καὶ ἐξουρεῖσθαι ποιεῖ.

Ψυχρὶς βοτάνη ἐστὶν ἐν τῇ Χαλδαίων φυομένη — καὶ ἕλκη παλαιὰ καὶ δυσαπούλωτα θεραπεύει.

Ὥρμινον βοτάνη ἐστὶν, ὅμοιον τὴν ἰδέαν πρασίῳ — καὶ θηριοπλήκτους καὶ ἑρπετοδήκτους ἰᾶται.

F. 138v. Περὶ πτηνῶν.

Ἀετὸς μέγιστόν ἐστιν ὄρνεον, βασιλεὺς ἁπάντων πτηνῶν — οἱ δὲ πόδες αὐτοῦ βασταζόμενοι πρὸς τὴν κατ' ἐχθρῶν νίκην μεγάλως συνεργοῦσιν.

Ed. Ruelle, p. 250; cf. 275 et 82,5.

Ἀλκυὼν ἐστὶ στρουθίον πάνυ ὡραῖον, ὀπολαζουρίζον — ἐν οἴκῳ δὲ ἀποκείμενον, μάχας ἀποτρέπει.

Ed. Ruelle, p. 250; cf. 85,13-33.

Ἀλέκτωρ πτηνόν ἐστι κατοικίδιον πᾶσι γνωστὸν — καὶ πρὸς συνουσίας τὴν ὁρμὴν ἐγείρει.

Ed. Ruelle, p. 251; cf. 84,18 et 85,1-2.

Βόρος ὄρνεον ἐστὶ μέλαν πᾶσι γνωστὸν — καὶ οὐδενὶ ἑτέρῳ κολληθήσεται πλὴν αὐτοῦ.

Ed. Ruelle, p. 251.

F. 139. Ζὴν πτηνόν ἐστι μικρὸν ὅμοιον καλλιγάρῳ — κωλικοὺς καὶ κοιλιακοὺς θεραπεύει.

Ed. Ruelle, p. 251; cf. 277 et 89,2-6.

Θηρατὴς πτηνόν ἐστὶν ὁ καὶ πάνθηρ καλεῖται — καταχριομένη ἡμικρανίας ἰᾶται.

Ed. Ruelle, p. 251; cf. 277.

Ἱέραξ πτηνόν ἐστὶ θηρατικὸν. τοῦτο τὸ ζῶον δύναται — ἐσθιόμενον δὲ τὸ ὄρνεον ὀπτὸν ἱερὰν νόσον θεραπεύει.

Ed. Ruelle, p. 251; cf. 278 et 89,23-90-4.

Ἰκτῖνος πτηνόν ἐστι ἱερὸν. τούτου ἡ κεφαλὴ ξηρανθεῖσα — ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ καὶ χειραγρικούς.

Ed. Ruelle, p. 251; cf. 278.

Κορυδαλὸς στρουθίον ἐστὶ πᾶσι γνωστὸν· λόφον ἔχον ἐν τῇ κεφαλῇ — κοιλιακοὺς ὠφελεῖ καὶ δυσεντερικούς.

Ed. Ruelle, p. 251; cf. 278.

Μέροψ στρουθίον ἐστὶν ὅλον πράσινον — ἰκτερικοῖς βοηθεῖ· καὶ φιλίας περιποιεῖ.

Ed. Ruelle, p. 251-252; cf. 278 et 92,3-10.

Μαμύγερος πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστὸν ὁ λεγόμενος κόραξ

— καὶ διατριβόμενα ταῖς θριξὶ ταῖς λευκαῖς, μελαίνουσιν αὐτάς. — In marg. alia manus scripsit : μελαίνας γὰρ τρίχας ποιεῖ τὰ ᾠὰ τούτου σὺν μύρτοις.
Ed. Ruelle, p. 252; cf. 90,-8-13.
Νῆσσα ποτάμιον καὶ λιμναῖον ἐστὶν ὄρνεον πᾶσι γνωστὸν — χρήσιμον, εἰς πολλὰς χρείας ἀλειμμάτων.
Ed. Ruelle, p. 252; cf. 278-279, et 92,19-22.
F. 139v. Ὄρνις κατοικίδιος ἡ καί ἀλεκτορὶς λεγομένη — κεφαλῆς ἰχῶρας καὶ πίτυρα θεραπεύει ἄκρως.
Ed. Ruelle, p. 252; cf. 279 et 93,6 et 17-18.
Ὄρτυξ πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστὸν — ἐσθιόμενον δὲ νεφροὺς θεραπέυει.
Ed. Ruelle, p. 252; cfr. 279 et 93,22-25.
Ῥοφέα πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστὸν ἡ λεγομένη νυκτερὶς — τῷ στομίῳ τῆς μήτρας συλληπτικὸν ἔσται.
Ed. Ruelle. p. 252; cf. 279 et 68,20-33.
Περιστερὰ πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστόν· ἧς τὸ αἷμα θερμότατόν ἐστὶ — καὶ λειχῆνας· καὶ λέπρας θεραπεύει.
Ed. Ruelle, p. 252 ; cfr. 280 et 95,20-96,4.
Πέρδιξ, πτηνόν ἐστὶ δολιον· ταύτης ἡ χολὴ σὺν μέλιτι — γυναικῶν μαστοὺς νενευκότας ἀνορθοῖ.
Ed. Ruelle, p. 252-253; cf. 280 et 96,11-20.
Τρωγλίτης στρουθίον ἐστὶ πᾶσι γνωστὸν· τούτου τὸ ἀφόδευμα — καταπλασσομένη δὶς τῆς ἡμέρας ὠφελεῖ.
Ed. Ruelle, p. 253; cf. 280-281.
Τρωγλίτης στρουθίον ἐστὶ πᾶσι γνωστὸν· τούτου τὸ ἀφόδευμα — καταπλασσόμενον δὶς τῆς ἡμέρας, ὠφελεῖ.
Ed. Ruelle, p. 253 ; cf. 280-281.
Τρυγὼν πτηνόν ἐστι μονογαμίαν ἀσκοῦν — ὑστέρας ἄλγημα παύει.
Ed. Ruelle, p. 253 ; cf. 281 et 98,2-4.
F. 140. Φάσσα πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστόν· ταύτης τὸ αἷμα — λίθους τοὺς ἐν νεφροῖς ἐκκρίνει.
Ed. Ruelle, p. 253; cf. 281.
Χελιδών, στρουθίον ἐστὶ πᾶσι γνωστόν· ἔχων δυνάμεις τοιαύτας — ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ σὺν κιμωλία, τρίχας βάπτει κεφαλῆς. — In marg. alia m. : ἐξ ἑτέρου βιβλίου. τοῖς πρώτοις νεοσσοῖς τοῦ αὐτοῦ πτηνοῦ ἡ καρδία — ἐν δέρματι βαστα . . .
Ed. Ruelle, p. 253; cf. 281-282 et 99,13-100,6.

Ψάρος στρουθίον ἐστὶ πᾶσι γνωστόν· τούτο ὅταν ὄρυζαν — καὶ φακοὺς καὶ ψίδρακας ὄψεως.
Ed. Ruelle, p. 253; cf. 283 et 101,18.
Ὠτὶς πτηνόν ἐστὶ μέγιστον πᾶσι γνωστόν· τούτου τὸ στέαρ — οὐδέποτε νεφροὺς ἀλγήσει.
Ed. Ruelle. p. 253; cf. 283.
Περὶ ζώων τετραπόδων.
Ἄρκτος ζῶον ἐστὶ τετράπουν θηριῶδες πᾶσι γνωστόν· — μόνον δὲ τὸ στέαρ παρωτίδας καὶ χοιράδας καὶ φύγεθλα ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 254; cf. 283-284 et 51,5-52,6.
Ἀλώπηξ, τετράπουν ἐστὶ πᾶσι γνωστόν· δεινότατον — σὺν δὲ στέατι καταπλασσομένη, ἀλωπεκίας δασύνει. — In marg.: τοῦ το ἐπὶ μεγάλου ἀνδρὸς ἐποιήσαμεν, καὶ ἐνήργησε παραδόξως. Et f. 140v : ἐν κύστει ἢ δέρματι ἐμβαλλόμενον — τιν βιθ. ἤλιθι : cf. Ruelle, p. 153,4-5.
Ed. Ruelle, p. 254; cf. 285 et 52,12-53,26.
F. 140v. Ἀρφάλαξ ζῶον ἐστίν, ὑπὸ (β) γῆν ἀόμματον (α) βαδίζον καὶ φωλεῦον — τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ, ὠταλγίαν ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 254-255; cf. 286 et 54-2-26.
Αἴξ θήλεια πᾶσι γνωστή· ταύτης τὸ γάλα ἔτι θερμὸν πινόμενον — καὶ ἡ κόπρος σὺν ἀλφίτῳ ἐπιπλασθεῖσα, quo verbo desinit pag.; libri folium periit.
Ed. Ruelle, p. 255; cf. 284-285 et 55,5-13.
F. 141. ἔλαφος ...... ὀξυμέλιτι πινόμενος σπλῆνα τίκει καὶ ἕλμινθας κτείνει — οὐ βλαβήσεται ὑπὲρ ἑρπετοῦ ἰοβόλου.
Ed. Ruelle, p. 257-258; cf. 259 et 59,21.
Ἐχῖνος χερσαῖος ὁ καὶ ἀκανθόχοιρος λεγόμενος — ἐν βαλανείῳ σύν οἴνῳ πινόμενον, συνάγχας ἰᾶται. In marg. alia m. : ἔντερα τοῦ αὐτοῦ ἐχίνου — ἐν οἱῳδήποτε τοῦ σώματος τόπῳ θαυμασίως.
Ed. Ruelle, p. 258; cf. 289-290 et 58,24-59-12.
Ἡμιόνος ζῶον ἐστὶ πᾶσι γνωστὸν ἐξ ὄνου ἄρρενος καὶ ἵππου θηλείας κυοφορούμενον — ἐπὶ δὲ γυναικῶν τὸ τοῦ θήλεος.
Ed. Ruelle, p. 258; cf. 290 et 61, 13-23.
Θήραθος ἣν καὶ φαλάγγιον καὶ ἀράχνην προσαγορεύουσι — καὶ εὐθέως ἰάσει τοὺς πάσχοντας.
Ed. Ruelle, p. 268; cf. 290-291 et 62,3-11.

F. 141ᵛ. Ἵππος ζῷον ἐστίν ὠκύτατον γνώριμον πᾶσι· τοῦτο γεννώμενον — ἡ δὲ κόπρος τοῦ ἵππου ἐπιτιθεμένη αἱμορραγίαν ἵστησιν.
Ed. Ruelle, p. 258-259; cf. 291 et 62,22-63,9.
Κυνοπόταμος ὁ καὶ κάστωρ λεγόμενος, γνωστός ἐστι — ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ αἱμόρροιαν ἵστησι γυναικός· θυμιαθεῖσα δὲ ἑρπετὰ διώκει.
Ed. Ruelle, p. 259; cf. 291 et 64,26-65,5.
Κάμηλος ζῷον ἐστὶ μέγιστον πᾶσι γνώριμον· ταύτης ὁ ἐγκέφαλος — τὰ δὲ κρέα ἑφθὰ ἐσθιόμενα, ὁμοίως τὸ αὐτὸ δρῶσι.
Ed. Ruelle, p. 259; cf. 291 et 63,10-22.
Κρότων κύων μικρός ἐστι οἱονεὶ νεογέννητος — καὶ ἐὰν μὲν, φάγῃ ζήσεται· εἰ δ' οὐκ, ἀποθανεῖται.
Ed. Ruelle, p. 259-260; cf. 292 et 63,23.

F. 142. Κύων ζῷον ἐστὶ πασι γνωστόν· ταχύτατόν τε καὶ πονηρὸν — χλιαρὸν δὲ τὸ γάλα ἐνσταζόμενον τοῖς ὠσὶ, δυσηκοΐας θεραπεύει. — In marg. : ἐὰν τὴν καρδίαν αὐτοῦ — φιμωθήσονται καὶ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ. Cf. Ruelle, p. 64,17-18.
Ed. Ruelle, p. 260; cf. 292.
Κροκόδειλος ὁ χερσαῖος, ζῷον ἐστὶ πλατυκέφαλον — σὺν τοῖς ἐντέροις ῥιπτέον, ἵνα μὴ βλάβης γένωνται πρόξενα. — In marg. : τὸ δὲ ἀποτηγάνισμα — οὐ μὴ αἰσθήσεται. Cf. Ruelle, p. 65,12-13.
Ed. Ruelle, p. 260; cf. 292-293 et 65,8-20.
Λύκος ζῷον ἐστὶ τετράπουν· ἄγριον καὶ πονηρὸν — περιαπτόμενον δὲ καὶ τοὺς ἑλκωθέντας ὀφθαλμοὺς ἰᾶται. — In marg. : σὺν τῷ πρώτῳ τῆς οὐρᾶς — ἐν χρυσῷ ἀγγείῳ. Et ἔνδοξον καὶ ἐπιτευκτικὸν καὶ νικητὴν — ὀφθαλμοὺς ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 260-261; cf. 293 et 65,23-66,10.

F. 142ᵛ. Λαγωὸς ζῷον ἐστὶ πᾶσι γνωστὸν· τούτου ὁ ἐγκέραλος — ἐπιτεθεῖσαι πᾶσαν αἱμογγαγίαν συστέλλουσιν.
Ed. Ruelle, p. 261; cf. 293-294 et 66,15-67-12.
Μύρμηξ γνωστόν ἐστὶ πᾶσι· τῶν δὲ μυρμήκων εἴδη — δώῃ τινὶ πιεῖν ἀνέντατος ἔσται, ὃ ἂν ζῇ χρόνον.
Ed. Ruelle, p. 261-262; cf. 294 et 68,6-17.

F. 143. Μῦς κατοικίδιος πᾶσι γνωστός ἐστι· τούτου τὴν κεφαλὴν — καὶ τὸ ῥάμμα δήσης, κωλικοὺς ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 262; cf. 294 et 67,23-68,3.

Νεβρός ἐστι τὸ τῆς ἐλάφου γέννημα· τούτου ὁ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς — μίγνυται δὲ καὶ συνθέτοις βοηθήμασι, τοῖς τοῦτ' αὐτὸ δυναμένοις.
Ed. Ruelle, p. 262; cf. 295.
Ὄφις θηρίον ἐστὶ πονηρόν, ἄπουν· συρόμενον δὲ, πᾶσι γνωστὸν — ἐκβάλλει γὰρ εὐθὺς, τὸν ἰὸν ἐκτὸς.
Ed. Ruelle, p. 262-263; cf. 295-296.
Ὄνος τετράπουν ἐστὶ ζῷον πᾶσι γνωστόν· — ὀφθαλμῶν αἴρει τραχώματα.
Ed. Ruelle, p. 263; cf. 296 et 69,16-23.

F. 143ᵛ. Πρόβατον ἐστὶ ζωον πᾶσι γνωστόν· τούτου ἡ κόπρος σὺν ὄξει — ξηρὸν ποθὲν, ἐπιληπτικοῖς βοηθεῖ.
Ed. Ruelle, p. 263, cf. 296 et 70,12-71,3.
Σαῦρος ζῷον ἐστὶ συρόμενον μὲν, πλὴν ἔχον καὶ πόδας· καὶ ἔστι πᾶσι γνωστόν — ὅλος δὲ ὁ σαῦρος ἀνατμηθεὶς, σκορπιοδήκτους ἰᾶται. In marg. : τὴν ἡλιακὴν σαύραν — ἰάσεται το δακτύλιον περιαπτόμενον. Cf. Ruelle, p. 61,8-11.
Ed. Ruelle, p. 263-264; cf. 297 et 60,13-61,11.
Σύαγρός ἐστιν ὁ ἄγριος χοῖρος· τούτου οἱ ὄρχεις πινόμενοι — πρὸς πάντα τὰ θανάσιμα, φάρμακον ἀλεξητήριον γίνεται.
Ed. Ruelle, p. 264; cf. 297 et 71,15-18.

F. 144. Σαλαμάνδρα, ζῷον ἐστὶ τετράπουν· μεῖζον σαύρου χλωροῦ — ἔτι δὲ καὶ λεπρικὰ καὶ σηπεδονώδη, τὴν τοιαύτην κόνιν μιγνύουσιν.
Ed. Ruelle, p. 264; cf. 297 et 72,4-16.
Ταῦρος ζῷον ἐστὶ πᾶσι γνώριμον. τούτου ἡ χολὴ σὺν ψιμμιθίῳ — καὶ ἀλειφόμενον, πολιὰς τρίχας, μελανὰς ποιεῖ.
Ed. Ruelle, p. 264; cf. 297-298 et 72,20-73-17.
Τράγος, πᾶσι γνωστός· τούτου τοῦ ἥπατος ὀπτωμένου — τὸ δὲ στέαρ τούτου, ἐν πόλλοῖς ἔστω σοι χρήσιμον.
Ed. Ruelle, p. 265; cf. 298 et 73,23-74,7.
Ὕαινα ζῷον ἐστὶ τετράπουν· πάνυ ἄγριον — περιχριόμενον σὺν μέλιτι, πάντα ῥευματισμὸν, ὀφθαλμῶν ἵστησι, καὶ ὀφθαλμίαν παύει.
Ed. Ruelle, p. 265; cf. 298-299 et 74,14-76,19.

F. 144ᵛ. Φώκη, ζῷον μέν ἐστὶ τετράποδον ἐν θαλάσσῃ δὲ διάγει — ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ καὶ περισσοσαρκίας ἀποτήκει.
Ed. Ruelle, p. 265-266; cf. 299 et 76,24-77,8.

Χοῖρος ὁ καὶ ὗς καλούμενος, πᾶσι γνωστός — τὸ δὲ ἧπαρ τοῦ κάπρου ξηρὸν λεῖον σὺν οἴνῳ πινόμενον, ἑρπετῶν δήγματα ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 266; cf. 299-300.
Ὠῶν ὀρνίθων τὰ ὄστρακα κεκαυμένα λεῖα σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενα — τὰ δὲ ἀράχνια ὠὰ ὑποθυμιώμενα ἢ περιαπτόμενα ὠκυτόκια γίνεται.
Ed. Ruelle, p. 266; cf. 300 et 79,7-101,24.

F. 145. Περὶ ζώων ἐνύδρων.
Ἀστακὸς θαλάττιος ἐστὶ. καὶ ὀστρακόδερμος — ἡ δὲ σάρξ ἐσθιομένη, πέψιν ἐργάζεται.
Ed. Ruelle, p. 267; cf. 301 et 104, 12-14.
Βάτος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος· οὗτος ἑψηθεὶς νεαρὸς ὤν — καὶ εἰς ἀφροδίσια τοὺς ἐσθίοντας παρορμᾷ.
Ed. Ruelle. p. 267; cf. 104,17-18.
Βούγλωσσον μικρὸς ἰχθύς ἐστι πᾶσι γνωστός — κρεμάμενον εἰς τὸν καπνὸν καὶ ξηραινόμενον.
Ed. Ruelle, p. 267; cf. 301 et 104,20-22.
Βῶπις ἰχθύς ἐστι μικρὸς πᾶσι γνωστός — ἐγχεομένη, ὀξυωπίαν παρέχει.
Ed. Ruelle, p. 267; cf. 105,10.
Γαλεὸς ἰχθύς ἐστι ποτάμιος· τούτου ἡ χολὴ σὺν ὀποβαλσάμῳ — ὁ ἰχθὺς ἐδθιόμερος, εὐστόμαχός ἐστιν.
Ed. Ruelle, p. 267; cf. 302 et 106,10-14.
Γόγγρος ἰχθύς ἐστὶ θαλάττιος ἐγχέλει ὅμοιος — καὶ ἀρθριτικὰς καὶ ποδαγρικὰς ὀδύνας ὀνίνησιν.
Ed. Ruelle, p. 267; cf. 106,5-9.
Γόμφος ἰχθύς ἐστι θαλάττιος· πᾶσι γνωστός — καθ' αὑτόν τε καὶ μετ' οἴνου πινόμερος.
Ed. Ruelle, p. 267; cf. 302 et 106,8 not.
Δρακοντίς ἰχθύδιόν ἐστι ἄκανθαν ἔχον, δι' ἧς πλήττει — ἡ τέφρα ἐγχριομένη, λειχῆνας καὶ λέπρας ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 267-268; cf. 303 et 107,15.

F. 145v. Ἔγχελυς ἰχθύς ἐστι μακρότατος· ὄφει ἐοικός — καὶ ἀσπιδοδήκτοις ἐπιτεθεῖσα, θεραπεύει αὐτούς.
Ed. Ruelle, p. 268; cf. 303-304 et 108,3.
Ζύγαινα ἰχθύς ἐστὶ θαλάττιος παμμεγέθης πλατεῖαν ἔχων κεφαλὴν — ἐγχριομένη, ὀξυωπίαν παρέχει.
Ed. Ruelle, p. 268; cf. 304.

Ἡδωνία θαλάττιος ἰχθύς ἐστιν ὃν καὶ ἀβίδιν φασί — ἔντασιν ποιεῖ· καὶ νεφριτικοὺς ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 268; cf. 304.
Θρίσσα ἰχθύς ἐστι θαλάττιος μικρὸς· αὕτη ὀπτὴ ἐσθιομένη — ἡ τέφρα μετὰ ἰρίνου μύρου καταχριομένη, τρίχας ῥεούσας ἵστησιν.
Ed. Ruelle, p. 268; cf. 305 et 110,13-16.
Θύννα ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος πᾶσι γνωστός· τούτου ἡ χολὴ σὺν ὀπῷ — τὸ αὐτὸ δὲ καταπλασσόμενον, καὶ χύμετλα ἰᾶται. — In marg. θύννον, τὸν ὄρκινον λέγουσι· τὸν δὲ πηλαμίδα, θυννίδα. *marina.*
Ed. Ruelle. p. 268; cf. 304-305.
Ἱππόκαμπος ζῷον ἐστὶ θαλάσσιον· οὗ καυθέντος ἡ τέφρα — καὶ τοῦ θαλαττίου ἐχίνου τὸ ὄστρακον κεκαυμένον.
Ed. Ruelle, p. 268; cf. 305 et 111,3-4.
Κέφαλος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος πᾶσι γνωστός· τούτου νεαροῦ ὁ ζωμὸς — διαφορεῖ καὶ θεραπεύει.
Ed. Ruelle, p. 268; cf. 305-306 et 111,15.
Καραβὶς ὀστρακόδερμόν ἐστι λιμναῖον — καὶ νεφρικοὺς ὠφελεῖ· καὶ οὖρα κινεῖ· ἡ δὲ θαλαττία καρὶς σκορπιοπλήκτοις βοηθεῖ λεία καταπλασθεῖσα. — Haec uno tenore nulloque discrimine scripta sunt.
Ed. Ruelle, p. 269, cf. 306 et 113,6 et 112,14.
Καρκίνος ποτάμιος· τούτου καυθέντος ἡ τέφρα λυσσοδήκτους ὠφελεῖ — καὶ καρκινώματα ἰᾶται
Ed. Ruelle, p. 269; cf. 306 et 112,20-113,4.

F. 146. Κήρυκες θαλάττιοι περιαφθέντες, ὀδύνας μαστῶν παύουσι — καταπλασσομένων· τοῦ δὲ ἐλαίου χεομένου.
Ed. Ruelle, p. 269; cf. 113,14.
Κοβιὸς ἰχθύς ἐστι θαλάττιος· τούτου σὺν ὑδρελαίῳ — ἐσθιόμενος δὲ εὐστόμαχός ἐστιν.
Ed. Ruelle, p. 269; cf. 112,8.
Κύων ἰχθύς ἐστὶ θαλάττιος· οὗ καυθέντος ἡ τέφρα σὺν ὀστράκῳ σηπίας — τὸ δὲ δέρμα αὐτοῦ λεῖον τιθέμενον κυνοδήκτους ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 269; cf. 111, 24-25.
Κοχλίαι γῆς καὶ θαλάττης — καὶ θαυμάσας, τὸ θεῖον ὑμνήσεις κράτος. In marg. : ὅτι ἡμεῖς τοὺς χερσαίους κοχλίας

—τὴν τοῦ αἵματος φορὰν ἀνεκόψαμεν. Cf. Ruelle, p. 114,1-2.
Ed. Ruelle, p. 269; cf. 113,30.
Κυπρῖνος ἰχθύς ἐστὶ ποτάμιος· τούτου τὸ ἧπαρ θυμιώμενον — καὶ λευκώματα καὶ ἐπιδρομὰς ἀποκαθαίρει.
Ed. Ruelle, p. 269-270; cf. 112,2-5.
Λάβραξ ἰχθύς ἐστι θαλάττιος· τούτου ἡ χολὴ σὺν μέλιτι ἐγχριομένη — τοῦτο δὲ παλαιούμενον βέλτιον γίνεται.
Ed. Ruelle, p. 270; cf. 114,15.
Μαινίδες θαλάττιαί εἰσι· τούτων αἱ κεφαλαὶ καυθεῖσαι — καὶ κωλικοὺς καὶ στροφουμένους ἰῶνται.
Ed. Ruelle, p. 270; cf. 115,4 et 11.
Μυάκια ὀστρακώδη εἰσί· τούτων τὸ ἀπόζεμα ποθὲν — δεῖ δὲ πλύνειν τὴν τέφραν ὕδατι γλυκέι.
Ed. Ruelle, p. 270; cf. 116,2-6.
F. 146v. Νάρκη ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος ὅν οἱ πολλοὶ φασὶ μάργαν — ἐπιχρίση τὸ αἰδοῖον, οὐ συγγενήσεται ἀνὴρ μετ' αὐτῆς.
Ed. Ruelle, p. 270; cf. 116,9.
Ξιφίας ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος ὅμοιος οὐλίδι — τοῖς πρὸς εὐωπίαν σκευαζομένοις μιγνυμένη, συντελεῖ.
Ed. Ruelle, p. 270.
Ὄνοι οἱ ὑπὸ τὰς ὑδρίας συναγόμενοι, ζωύφια εἰσὶ πολύποδα — πρὸς ὠταλγίας δὲ σὺν ῥοδίνῳ θερμανθέντα, ἔνσταζε.
Ed. Ruelle, p. 271; cf. 116,20.
Ὀρφὸς ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος· τούτου τὸ αἷμα, χριόμενον — ὀφθαλμίας παρέγχυσιν ἰῶνται ἄκρως. In marg. alia m.: ὅταν δὲ εἰς τὸ πρόσωπον ἐξέρχονται ὡς φακῆς κουκκία.
Ed. Ruelle, p. 271.
Πηλαμὺς ἰχθύς ἐστι θαλάττιος· ἥτις καυθεῖσα σὺν τῇ κεφαλῇ — ὁ δὲ ἐξ αὐτῆς γινόμενον γάρον ὠταλγίαν ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 271; cf. 117,13.
Πνεύμων θαλάσσιον ζῶον ἐστὶν ἄμορφον, ἀπλούμενόν — κατὰ τὴν νύκτα φαίνοντα ὥσπερ λαμπάδα.
Ed. Ruelle, p. 271; cf. 177,7.
Πολύπους ἤτοι ὀκτάπους· οὗτος ζωμιστὸς ἐσθιόμενος — εἰς χρείαν ἐστὶ τοῦ γράφειν.
Ed. Ruelle, p. 271; cf. 306.
Πορφύρα θαλασσία ἡ καὶ κογχύλη λεγομένη — καὶ συνδεομένη, πᾶσαν κεφαλαλγίαν ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 271; cf. 306-307.

F. 147. Ῥαφὶς ἡ καὶ βελονὶς καλουμένη — ἢ θυμιώμενον, δαίμονας διώκει.
Ed. Ruelle, p. 271; cf. 307 et 117,21.
Ῥίνη ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος· ταύτης τὸ δέρμα καυθὲν — καὶ τὴν ἐκ ῥινῶν αἱμορραγίαν ἵστησιν.
Ed. Ruelle, p. 271; cf. 307 et 118,5-6.
Σκορπίος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος πᾶσι γνωστὸς — εἰ δῶς φαγεῖν, στήσεις τὴν αἱμορραγίαν.
Ed. Ruelle, p. 271; cf. 307 et 117,21 not.
Σάλπιγξ ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος ἐδώδιμος — περὶ τὸ αἰδοῖον, ἡδονὰς μεγίστας παρέχει.
Ed. Ruelle, p. 272; cf. 118,9.
Συαγρὶς ἰχθύς ἐστι πᾶσι γνωστὸς — ταῖς γνάθοις ὀδόντων πόνους ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 272; cf. 307 et 118,21.
Σαῦρος ἰχθύς ἐστι θαλάττιος πᾶσι γνωστὸς — καὶ ἐπιχρισθεῖσαι, οὐκ ἐῶσι φυῆναι τρίχας.
Ed. Ruelle, p. 272; cf. 307-308 et 118,14-119,2.
Τρίγλα ἰχθύς ἐστὶ θαλάττιος· ταύτης τὸ ἧπαρ λεῖον καταπλασσόμενον — ἡ δὲ χολὴ δὲ αὐτοῦ σὺν μέλιτι χριομένη, ὀξυωπίαν παρέχει.
Ed. Ruelle, p. 272; cf. 308 et 119,12.
Τριχέος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος· τούτου ἡ κεφαλὴ καυθεῖσα — τὰς ῥεούσας τρίχας τῆς κεφαλῆς ἵστησιν.
Ed. Ruelle, p. 272; cf. 308.
Ὕδρος ὄφις ἐστὶν ἐν τοῖς ὕδασι διαιτώμενος — ὑδρωπικοῖς, ἀλλὰ καὶ ποδαγροῖς ῥευματιζομένοις.
Ed. Ruelle, p. 272-273; cf. 308-309 et 119,18-120-21.
F. 147v. Φάγρος ἰχθύς ἐστι κάλλιστος· τούτου ὁ ἐν τῇ κεφαλῇ λίθος — οἱ δὲ λίθοι, οἱ ἐν τῇ κεφαλῇ εὑρισκόμενοι ὀδονταλγίαν ἰῶνται.
Ed Ruelle, p. 273; cf. 309 et 119, 14 not.
Χελώνης χερσαίας τὸ αἷμα ξηρὸν πινόμενον ὕδατι — λέπρας καὶ κνησμοὺς ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 273; cf. 309 et 122,6.
Χάννης ἰχθύς ἐστι θαλάττιος· οὗτος ὀπτὸς ἐσθιόμενος — καὶ τὰ πάνυ παλαιότατα λευκώματα ἀποκαθαίρει.
Ed. Ruelle, p. 273; cf. 309-310 et 122,2.
Χελιδὼν ἰχθύς ἐστι πάνυ σμικρότατος· ὑπερίπταται δὲ τῶν

κυμάτων — ἔσται δρομαῖος καὶ ταχύς· καὶ ἐπιτευκτικός.
Ed. Ruelle, p. 273; cf. 310 et 123,6-10.

Χρύσοφρυς ἰχθύς ἐστι θαλάττιος· τούτου οἱ ὀφθαλμοὶ — εὐωδίας ἐστὶ καὶ εὐπρεπείας παρεκτική. |πρὸς δὲ καὶ ἡδονῆς ἐν συνουσίαις μεγίστης.|
Ed. Ruelle, p. 273-274; cf. 310 et 123,15-19.

Χοῖρος θαλάσσιός ἐστι· τούτου ἡ δορὰ ἐν οἴκῳ ἀποτεθεῖσα, πᾶσαν βασκανίαν ἀποδιώκει. |καὶ δαίμονας καὶ πνεύματα ἀπελαύνει.|
Ed. Ruelle, p. 274; cf. 310.

Χηλὸς ἰχθύς ἐστι· τούτου τὸ στέαρ μετὰ χυλοῦ τίλεως λειωθὲν καὶ χρισθὲν, τὰς ἐν τοῖς χείλεσι ῥαγάδας ἰᾶται.
Ed. Ruelle, p. 274; cf. 310.

F. 148. Ψάρος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος· οὗτος νεαρὸς ὢν καὶ ζωμιστὸς ἐσθιόμενος καὶ μετ' οἴνου πινόμενος, εὐστομαχίαν παρέχει.
Ed. Ruelle, p. 274; cf. 310 et 123, 22-23.

Ὠμὶς ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος· ταύτης ἡ κεφαλὴ καυθεῖσα — καὶ γαργαρεῶνας ἐσφηνωμένους ὠφελεῖ.
Ed. Ruelle, p. 274; cf. 311.

---

2. Codex Ambros. 915 (C 296 inf.). " Chartaceus ff. II + 45 + II, saec. XVI. Manu Camilli Veneti " : fort. Camillo Bartolomeo de Zanetti-Brixian. (cf. Martini-Bassi, *Catalog. codd. gr. Bibl. Ambros.* II p. 1259): nihil addiderunt M. Vogel, V. Garthausen, *die gr. Schreiber des Mittelalters u. d. Renaissance*, in *Beihefte zum Zentralblatt f. Bibliothekw.*, XXXIII (1909), p. 228, n° 2; cf. Martini-Bassi, o. l., II p. 1025.

3. Codex Ambros. 932 (D 134 inf.), chartaceus ff. II + 45 + II, saec. XVI. Manu Camilli Veneti; cf. Martini-Bassi, o. l., p. 1037.

Eadem utriusque libri charta; alterius paginae cum paginis alterius omnino consentiunt. Non geminos codices dixeris, sed unum non duos libros prae manibus habere credas. In utroque lacunae, eaedem prorsus, occurrunt, et eadem verborum monstra, cum uterque ex libro manaverit lectu perdifficili, ut Paris. A. — Ambrosiani 932 varias lectiones uncis | | inclusi. — Unus idemque numerus utriusque codicis paginas indicat.

4. Codex Marcianus Venetus IV, 36, inter Nanianos 258 (= Nm in Ruelle, *Les lapidaires grecs*, II p. X). Chartaceus, ff. 102, saec. XVI; cf. Mingarelli, *Graeci codices manu scripti apud Nanios patricios venetos asservati*, Bononiae MDCCLXXXIV, p. 450.

Huius codicis paginas indicant numeri dextro margini adpicti; eiusdemque codicis sunt verba uncis quadratis inclusa: sed litteras singulas uncis quadratis inclusas non habet Nm.

F. 1. Βίβλος αὕτη Κερανοῦ |Κεραν et lac.|, Ἑρμίας ἀφικλιτὴν F. 1.
τὰ τρία ἐξ ἀμφοτέρων. Βίβλος φυσικῶν δυνάμεων, συντεθεισῶν, καὶ ἀντιπαθειῶν· συνταχθεῖσα |συντεθεῖσα| — καὶ ἀποθήκαμεν <αἰποθήκαμεν> |αἰποθήκαμεν| — (Θεοῦ δῶρον μέγιστον ἀγγέλων λαβὼν Ἑρμῆς ὁ τρισμέγιστος — ὧν ἡ πρώτη αὕτη. οὗτος μὲν ὁ τούτου
ω
πρόλογος. τοῦ |οὐ| δὲ Ἀρποκρατίονος εἶχεν οὗτος.)
Ed. Ruelle, *Les lapidaires grecs*, II. 3,1-4,7.

F. 1v. Βίβλος ἀπὸ Συρίας θεραπευτική· τῇ οἰκείᾳ |οἰκίᾳ| θυγα- F. 2.
τρὶ Ἁρποκρατίων γεγράφηκε τάδε. — (Ὁδοιπορίας μοι τινὸς γεναμένης περὶ τὴν βαβυλωνίαν χώραν — ἀπὸ τοῦ πρώτου στοιχείου οὕτως.)
Ed. Ruelle, p. 3,8-6,9.

F. 2v. Στοιχεῖον α'. Ἄμπελος λευκή. β' ἀετὸς πτηνόν. γ' ἀετίτης F. 4v.
|ἀετή τίς| λίθος. δ' ἀετὸς ἰχθὺς ἀλέπιδος καὶ οὗτος θαλάσσιος. — Ἄμπελος λευκή. (Τῆς μὲν βοτάνης ἡ ῥίζα περὶ εὐστοτεμῷ τραχήλῳ. In marg. cod. 932 ἴσως περιαπτομένη τῷ τραχήλῳ quae non exhibent 915 et Nm — καρπὸν δὲ ἔχει βοτρυοειδῆ πυρρόη ᾧ ψιλοῦνται τὰ γέρματα.)
Ed. Ruelle, p. 6,10-9,28.

F. 4v. Ἡ δὲ δευτέρα ἄμπελος μέλαινα καλεῖται |καλεῖτε|, ἣν καὶ F. 9.
αὐτὴν βρυονίαν ὀνομάζουσιν — καὶ οὕτως πέρας εἴληφε τὸ πρῶτον στοιχεῖον ἄλφα.
Ed. Ruelle, p. 9,29-11,23.

F. 5v. Στοιχεῖον β'. βράθυος βοτάνη ὁμοία κυπαρίσσου. Βρύσις F. 11v.
ὄρνεον, ὅ ἐστι κωρώνη. Βιρίλλιος λίθος λευκός. Βύσσα ὅ ἐστι κάραβος. — (Ἡ θεόγνωστος δενδρικὴ καλουμένη ὁμοία κυπαρίσσου — καὶ ὁμόνοιαν εἰς τ' ἀνδρόγυνον, ὡς λίαν κάλλιστον.)
Ed. Ruelle, p. 12,1-24.

F. 6. Στοιχεῖον γ'. Γλυκυσίδη |Γλυκοσίδη| βοτάνη· οἱ δέ, F. 12.
παιωνίαν. Γλαῦκος πτηνόν. Γῦθος λίθος. Γλαῦκος, ἰχθὺς ὁ πᾶσι γνωστός. — (Γλυκησίδη βοτάνη ἐστὶν ἡ παιωνία — εἰς κοίτην δὲ φορούμενος, ὅραμα ἀληθὲς δείκνυσιν.)
Ed. Ruelle, p. 13,1-14,12.

F. 6v. Στοιχεῖον δ'. Δρακόντιος βοτάνη. Δενδροκολάπτης πτη- F. 13.
νόν. Δρακονίχθὺς |Δρακονιχθὺς|. Δενδρίτης λίθος εὔγνω-

στος. — (Δρακόντιος, βοτάνη ἐστὶν ἔχουσα σπέρμα — ἔτι δὲ καὶ ἐπιτατικὸν καὶ φοβερὸν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώμοις δείκνυσιν.)
Ed. Ruelle, p. 14,13-16,9.

F. 7v. Στοιχεῖον ε'. Εὔζωμος βοτάνη. Ἐβοὴ πτηνόν, ὅ ἐστὶν ἀηδων. Ἐχίνος ιχθυοδή [ἰχθυόδη]. Εὔανθος λίθος ἐστίν. — (Εὔζωμος βοτάνη ἐστὶν, ἐσθιόμενον, παρὰ πᾶσιν γνωστὸν — ἀλλὰ καὶ θηρίοις καὶ δαίμοσι. πᾶν δὲ θηρίον φρύξεταί σε.) F. 16.
Ed. Ruelle, p. 16,11-17,12.

F. 8. Στοιχεῖον ζ'. Ζμήλαξ βοτάνη. Ζιῦκος πτηνόν. Ζμύρνα θαλά[σ]σ[ι]ος. Ζμάραγδος λίθος τίμιος, πράσινος — (Ζμήλαξ ἐστὶ βοτάνη ἰσχυρωτάτη — τοῦτο ἔνθεον ἐστιν.) F. 17v.
Ed. Ruelle, p. 17,13-18,10.

F. 8v. Στοῖχον [Στοιχεῖον] η'. Ἠρίγγιος βοτάνη. Ἡλίου ζώ. φοινικόπτερος. ἡ φυεστήτης λίθος. Ἠδινής· οἱ δὲ, ἀμφίδιον. — (Ἠρίγγιος βοτάνη ἐστὶν ὡς κάλαμος φυομένη — ποιεῖ δὲ καὶ ἐπὶ λιθιῶντας· βασκοσύνην πᾶσαν. In marg. ἀποστρέφει Ambrosian., [πᾶσαν ἀποστρέφει in textu]. F. 18v.
Ed. Ruelle, p. 18,11-19,7.

F. 9. Κεδνὰς ἀκεδνῷ χάριν καὶ δυνοὶ βροτοῖσιν ἅπασιν — καὶ τῶν ἐν αὐτῇ λοιπῶν οὕτως ζώων. F. 19.
Ed. Ruelle, p. 19,8-20,9.

F. 9v. Ἔπωψ, ζῶον ἐστὶν ἐν ἀέρι πετόμενον, ὃ καλεῖται ἔπωψ — ὅταν οὖν χρήζῃς εἰς κοίτην ἄλειφε. F. 20.
Ed. Ruelle, p. 20,10-21,5.

F. 10. Ἐρώτησις πρὸς τὸν τεχνίτην. — (Λέγε μοι πρότερον, ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἐστὶν — ἐνταῦθα τὸ στοιχεῖον ὁ Κυρανὸς ἐτέλεσεν.) F. 21v.
Ed. Ruelle, p. 21,6-22,17.

F. 10v. Στοιχεῖον θ'. Θύρσις βοτάνη. Θὺρ πτηνόν. Θυρσίτης λίθος, ὅμοιος κοραλλίω. Θύννος ἰχθὺς θαλάσσιος. — (Θύρσις βοτάνη, ἥ ἐστὶ διονυσαϊκή, θαμνώδης — εὐϊὰ βαϊχεῦ· εὐιλεῦ Διόνυσε.) F. 23.
Ed. Ruelle, p. 22,18-23,19.

F. 11. Στοιχεῖον ι'. Ἰτέα δένδρον. Ἴασπις λίθος χλωρός. Ἰκτὶς πτηνόν, Ἰούληης [ἰούλης] ἰχθύς. — (Ἰτέα ἐστὶ δένδρον πᾶσι γνωστὸν ἄκαρπον — καὶ ἑτέρας δυνάμεις, τοῦτο φόρει ἐπὶ τὸ στήθει καὶ ὄψει.) F. 24v.
Ed. Ruelle, 23,20-24,12.

F. 11v. Στοιχεῖον κ' — Κιναίδιος βοτάνη. Κιναίδιος ιχθύς. Κιναίδιος [λίθος.Κιναίδιος] πτηνόν. — (Κιναίδιος βοτάνη, ἥτις ἐστὶ περιστερεὼν ὕπτιος — διὸ μηδενὶ μετάδος τοῦτο τὸ ἔνθεον.) F. 25.
Ed. Ruelle, p. 24,13-27,24.

F. 13. Στοιχεῖον λ'. — Λίβανος βοτάνη. Λίγγουρος λίθος. Λώβηξ πτηνόν. Λαύραξ ἰχθύς, καὶ θαλάσσιος καὶ ποτάμιος. (Λίβανος ἐστὶ βοτάνη δενδρικὴ — ὠφελεῖ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ ὑποχύσεις ὀφθαλμῶν.) F. 29.
Ed. Ruelle, p. 28,1-23.

F. 13v. Στοιχεῖον μ'. Μορέα [Μμορέα] φυτόν. Μυγερὸς πτηνόν. Μηδικὸς λίθος. Μόρμορος ἰχθὺς θαλάσσιος. — (Μορέα ἐστὶ φυτὸν πᾶσι γνωστόν — κατὰ δύναμιν δὲ ἑκάστω δίδου.) F. 30.
Ed. Ruelle, p. 28,15-30,17.

F. 14v. Στοιχεῖον ν'. Νεκία βοτάνη. Ναυκράτης ἰχθύς. Νῆσσα πτηνόν. Νεμησίτης λίθος. — (Νεκία [Νεκεία] βοτάνη ἐστὶ φλόμος — χρὴ χρᾶσθαι τῷ τοῦ ἱέρακος ἀπογεύσματι.) F. 32.
Ed. Ruelle, p. 30-18-31,25.

F. 15. Στοιχεῖον ξ'. Ξίφιος βοτάνη. Ξίφιος λίθος. Ξίφιος πτηνόν. Ξίφιος ἰχθὺς θαλάσσιος. — (Ξίφιος βοτάνη ἐστὶ πληθύνουσα ἐν πάσῃ γῇ — καὶ οὐκ ἐνθουσιασθήσῃ τὸ καθόλου.) F. 33v.
Ed. Ruelle, p. 32-1-33,6.

F. 15v. Στοιχεῖον ο'. Ὀνοθύρσης βοτάνη. Ὄρτυξ πτηνόν. ο Ὄρφῆς ἰχθύς. Ὀνυχίτης λίθος γνωστὸς πᾶσιν. — (Ὀνοθύρσης βοτάνη ἐστὶν· οἱ δὲ ὀνοθούρην καλοῦσιν — εἴ τις ἂν εἶ σὺ καὶ ἤτι καὶ ἐὰν ποιεῖς.) F. 34v.
Ed. Ruelle, p. 33,7-34,17.

F. 16. Στοιχεῖον π'. Πολλύγονος βοτάνη. Πορφύριον πτηνόν. Πορφύρα θαλασσία. Πορφυρήτης λίθος ἄγνωστος πᾶσι. — (Πολλύγονος βοτάνη· οἱ δὲ χαμαιμήλον λέγουσιν — λειώσας ἀπόθου ἐν ὑελίνω ἀγγείω.) F. 36.
Ed. Ruelle, p. 34,18-35,18.

F. 16v. Στοιχεῖον τ'. Τριφύλλιον [<Τριφύλλιος>] βοτάνη. Ταὼς F. 37v.

ὄρνεον. Τρυγὼν θαλασ|σ|ία. Ταΐτης λίθος, ὁ εὐανθής. — (Τριφύλλιος βοτάνη ἐστὶ γνώριμος πᾶσιν, ἀγαθή — καὶ ἄλλου τοιούτου οὐκ εὐμοιρήσεις.)
Ed. Ruelle, p. 38,3-20.

F. 17. Στοιχεῖον υ'. Ὑπερικὸν βοτάνη. Ὑπερωνὶς πτηνόν. Ὕλλος ἰχθὺς θαλάσσιος. Ὑέτιος λίθος. (Ὑπερικὸν ἐστὶν βοτάνη ἀγαθὴ θαμνώδης — καὶ ἀσφαλέστατον βοήθημα ἄκρως.) F. 38.
Ed. Ruelle, p. 38,22-39,15.

Στοιχεῖον φ'. Φρίνη βοτάνη. Φρίνος πτηνόν. Φώκη θαλασσία, ζῶον. Φρίνος λίθος. — (Φρίνη βοτάνη, ἥτις ἐστὶ βατράχιον — ἀλλ' ὡς σοφῇ ψυχῇ χρῶ πλὴν τινὸς ἑτέρου.) F. 38v.
Ed. Ruelle, p. 39,16-43,24.

F. 19v. Στοιχεῖον χ'. Χρυσανθεμος βοτάνη. Χρυσόπτερον πτηνόν. Χρυσόφρος [Χρυσοφὸς] ἰχθύς. Χρυσίτης λίθος. (Χρυσάθεμος βοτάνη — καὶ φθισικοὺς ὠφελεῖ σφόδρα.) F. 44.
Ed, Ruelle, p, 44,1-45,6.

F. 20. Στοιχεῖον ψ'. Ψύλλιος βοτάνη. Ψύλλος θαλάσσιος. Ψάρος πτηνόν. Ψωρίτης λίθος ὃν κεπόρον καλοῦσι. — (Τῆς οὖν βοτάνης τοῦ σπέρματος τοῦ γεῖν ὕδατος — μεγάλως ἐπιτύχει τῆς ἀλείας.) F. 45v.
Ed. Ruelle, p. 45,7-46,7.

F. 20v. Στοιχεῖον ω'. Ὤκιμος βοτάνη. Ὠκύπτερος πτηνόν. Ὦμις [ὠμὶς] θαλασσία. Ὠκυτόκιος λίθος. — (Ὤκιμον φυτὸν ἐδώδιμον λαχανώδης (μακανῶδες 915) — ἔλαβε [λάβε] τέλος ἡ βίβλος τοῦ πανσέπτου καὶ παντεύχου. τέλος.) F. 46.
Ed. Ruelle, p. 46,8-50,4.

F. 22v. Περὶ τῶν τετραπόδων Κυρανὶς δευτέρα. F. 50v.
Στοιχεῖον α'. Περί θηρίου ἄρκτου. (Ἄρκτος ἐστὶ ζῶον θηρίων [θηρίον] δασύνωθρον (δασύρωθρον 915) καὶ οὐδ' ὅλως παραμενοῦσιν.)
Ed. Ruelle, p. 51,2-52,10.

F. 23. Περὶ ἀλώπεκος. — (Ἀλώπηξ πᾶσι γνωστή, δεινότατον καὶ πανουργότατον — ἐὰν δὲ στέατι ἡ κοπρος αὐτοῦ λεῖα ἐπιπασθῇ, ἀλωπεκίας.) F. 51v.
Ed. Ruelle, p. 52,11-53,26.

F. 23v. Περὶ ἀσφάλακος. — (Ἀσφάλαξ ἐστὶ ζῶον τυφλόν, ὑποκάτω τῆς γῆς φολεῦον — ἐν ἄλλω γράφει τὴν ἀπ' αἰώνων.) F. 53.
Ed. Ruelle, p. 54-1,55,3.

F. 24. Περὶ αἰγῶν θηλειῶν. — (Αἶγες θήλειαι πᾶσι γνωσταί — τὰ αὐτὰ ποιοῦσι κατ' ἐνέργειαν.) F. 54.
Ed. Ruelle, p. 55,4-29.

F. 24v. Στοιχεῖον β'. Περὶ βοὸς θηλείας. — (Βοῦς θήλεια γνωστὴ πᾶσι. ταύτης τὴν κόπρον — καὶ τὰ ὑστέρια κατάγει καὶ ἐμβάλλει [ἐκβάλλει].) F. 55v.
Ed. Ruelle, p. 56,1-15.

F. 25. Περὶ βατράχου. — (Βάτραχος ἐστὶ ζῶον πᾶσι γνωστόν. τούτου τὴν γλῶσσαν — ἐπίχρισον ἀλωπεκίας, καὶ ἰανθήσονται.) F. 56.
Ed. Ruelle, p. 56,16-57,7.

Στοιχεῖον γ'. (Γαλῆ ζῶον μικρὸν γνώριμον πᾶσι — καὶ ἕως δαπανηθῇ ἰάσει ἄκρως.) F. 56v.
Ed. Ruelle, p. 57,8-29.

F. 25v. Στοιχεῖον δ'. Περὶ δορκάδος. — (Δορκάς ἐστὶ ζῶον τετράπουν — ἐπίβαλε μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.) F. 58.
Ed. Ruelle, p. 58,1-9.

Περὶ ἐχίδνης. — (Ἐχίδνη ἐστὶ ζῶον συρτὸν πᾶσι γνωστόν — σὺν ἐλαφείω μυελῷ.)
Ed. Ruelle, p. 58,10-22.

F. 26. Περὶ ἐχίνου χερσαίου. — (Ἐχῖνος χερσαῖος ὁ καὶ ἀκανθόθηρος, ζῶον πονηρὸν πάνυ — καὶ αὐτὰ ἰῶνται.) F. 58v.
Ed. Ruelle, p. 58,23-59,11.

Περὶ ἐλούρου ἤτοι κάτας. — (Ἔλουρος ἤτοι κάτα πᾶσι γνωστή· ἐὰν οὖν σπασθῇ — ἀλωπεκίας δασύνει καλῶς. F. 59.
Ed. Ruelle, p. 59,12-19.

F. 26v. Περὶ ἐλάφου. — (Ἐλάφων εἰσὶν εἴδη τρία — ἡ δὲ χολὴ σὺν [σὴν] μέλιτι πιομένη τὰ αὐτὰ ποιεῖ. Verba τὰ αὐτὰ ποιεῖ desunt in 915 et Nm.) F. 59v.
Ed. Ruelle, p. 59,20-60,10.

Στοιχεῖον ζ'. Περὶ ζαύρας. — (Ζαυρῶν γένη τρία. ἡ μὲν ἡλιακὴ λέγεται — καὶ ὀφθαλμιῶντας δὲ ἰάσεις τῷ δακτυλίῳ περιάπτων.) F. 60.
Ed. Ruelle, p. 60,11-61,11.

F. 27. Στοιχεῖον η'. Περὶ ἡμιόνου ἤτοι (εἴτοι 915) βόρδονος. — (Τῆς οὖν μούλας ὁ ῥύπος ὁ ἐν τῷ ὠτίῳ — ἐπὶ δὲ γυναικός, μούλας.) F. 61.
Ed. Ruelle, p. 61,12-23.

Στοιχεῖον θ'. Περὶ θηράφου. — (Θήραφος ἢ φαλάγγιον F. 61v.
ἢ ἀράχνιον, ζωήφιον μικρὸν ἑξάπουν [ἐξάπουν] — ἐνθεὶς τετριμμένῳ ὀδόντι, ἰάσει.)
Ed. Ruelle, p. 62,1-19.

F. 27v. Στοιχεῖον ι'. Περὶ ἵππου. — (Ἵππος ζῶον βασιλικὸν ὀξὺ F. 62.
γνώριμον πᾶσι — ὀξυωπίαν παρέχει.)
Ed. Ruelle, p. 62,20-63,9.

Περὶ καμήλου. — (Κάμηλος ζῶον γνώριμον πᾶσι· τῆς F. 62v.
ουν θηλείας τὸ γάλα — ἐπιληψίαν ἰᾶται παραδόξως καὶ ὑπερλόγως.)
Ed. Ruelle, p. 63,10-22.

F. 28. Περὶ κυνοῦ μικροῦ. — (Κύων ἐστὶν ὁ παρ' ἡμῶν· μικρὸς F. 63.
καὶ νεογέν[ν]ητος ὢν ἔτι ζολάθων — εἰ [ἡ] δὲ μὴ φάγη [φαγεῖν], θανεῖται. ἡ δὲ ζύμη ἔστω θερμή.)
Ed. Ruelle, p. 62,23-64,24.

F. 28v. Περὶ κυνοποτάμου ἤτοι κάστορος. — (Κυνοπόταμος ὁ F. 64.
καὶ κάστωρ. τούτου αἱ δυνάμεις εἰσὶν ὠφέλιμοι — τὸ δὲ δέρμα αὐτοῦ φορούμενον εις ὑπόδημα, ποδαγροὺς ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 64,25-65,5.

Περὶ κροκοδείλου. — (Κροκόδειλος χερσαῖος, πᾶσι γνω- F. 64v.
στόν ἐστὶ ζῶον, τετράπουν — τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ καταχριόμενον, ἀμβλυωπίας θεραπεύει καὶ ἐξιᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 65,7-20.

Στοιχεῖον λ'. Περὶ λύκου. — (Λύκος ἐστὶ ζῶον πονηρόν· F. 65.
τοῦ οὐν αἵματος αὐτοῦ ὁ πίνων — τὸ δὲ ἧπαρ αὐτοῦ ἐπιπασθὲν λεῖον ξηρόν, ἡπατικοὺς ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 65,21-66,7.

F. 29. Στοιχεῖον π'. Περὶ προβάτου. — (Πρόβατον πᾶσι γνω- F. 65v.
στόν· τούτου τὸ στέαρ καὶ ὁ μυελὸς γίνεται σαπώνη lac. προχορεῖ [προχωρεῖ] — χολὴ δὲ καὶ αἷμα τοῦ ἀρνίου ἐπιληπτικοὺς θεραπεύει.)
Ed. Ruelle, p. 70,11-71,3.

Στοιχεῖον ρ'. Περὶ ῥινοκέρου. — (Ῥινόκερος ἐστὶ ζῶον F. 66.
τετράπουν, παραπλήσιον ἐλάφου — ἡ τὸ αἰδοῖον, ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ συνουσίαν παρορμᾶν, ἀκρότατον.)
Ed. Ruelle, p. 71,4-12.

F. 29v. Στοιχεῖον θ'. Περὶ συάγρου. — (Σύαγρος ἐστὶ χοῖρος ἄγ- F. 66v.
ριος τούτου οἱ ὄρχεις πινόμενοι — ἐστὶν ἀλεξιφάρμακον.)
Ed. Ruelle, p. 71,13-18.

Περὶ σκίγγου ζώου. — (Σκίγγος [σκίγγος] ἐστὶ ζῶον χερσαῖον ὅμοιον κροκοδείλῳ — καὶ οἱ νεφροί, [πρὸς] συνουσίαν διεγείρουσι τὸ μόριον, ἐν πότῳ δοθέντα.)
Ed. Ruelle, p. 71,19-72,2.

Περὶ σαλαμάνδρας. — (Σαλαμάνδρα ζῶον ἐστὶ τετρά- F. 67.
πουν, μεῖζον σαύρας χλωρᾶς — ἀνασπᾷ μυρμηκίας καὶ τοὺς ἐν χερσὶ καὶ ποσίν.)
Ed. Ruelle, p. 72,3-16.

Στοιχεῖον τ'. Περὶ ταύρου. — (Ταῦρος πᾶσι γνωστὸς καὶ αὐθάδης — ὡς ἐὰν συνάγεις ἐν τοῖς σύμβλοις καὶ ἔχειν.)
Ed. Ruelle, p. 72,18-73,21.

F. 30. Περὶ τράγου. — (Τράγου τὸ αἷμα ξηρὸν μετὰ κικίδου F. 68v.
καὶ βαλαυστίου — τὸ δὲ στέαρ μετὰ ἰξοῦ καὶ σανδαράχης λεῖον περιπλασθὲν ὄνυξι ψωριῶσιν ἐκριζοῖ αὐτούς.)
Ed. Ruelle, p. 72,22-74,7.

F. 30v. Στοιχεῖον υ'. Περὶ ὑαίνης. — (Ὕαινα ζῶον τετράπουν F. 69.
ἀνήμερον συφυές — πρὸ θυρῶν κρεμαμένη, καὶ πᾶσαν ἐπιβουλὴν ἀποστρέφει.)
Ed. Ruelle, p. 74,12-75,21.

F. 31v. Στοιχεῖον φ'. Περὶ φώκης. — (Φώκη ζῶον ἐστὶ τετρά- F. 71v.
πουν, ἔνυδρον, ἀμφίβιον — ἔσται δὲ πλουτῶν καὶ εὐδαιμονῶν καὶ ποθητός.)
Ed. Ruelle, p. 76,22-77,22.

F. 32. Περὶ φρύνου βατράχου. — (Φρύνος ἐστὶ εἶδος βατράχου F. 72v.
χλωροῦ ἐν τῇ χερσαίᾳ διατρίβων — ποδαγροὺς ἰῶνται παραδόξως [παραδήξως].)
Ed. Ruelle, p. 77,23-29.

Στοιχεῖον χ'. Περὶ χαμαιλέοντος. — (Χαμαιλέοντος [χα- F. 73.
μαιλέων] ἐστὶ ζῶον ἐοικὸς κροκοδείλῳ· ἑκάστης ὥρας — ἡ γλῶσσα αὐτοῦ καὶ βουγλώσσου, φημοκάτοχον ἐστὶ μέγιστον πρὸς ἐχθρούς.)
Ed. Ruelle, p. 78,6-16.

F. 32v. Στοιχεῖον ψ'. Περὶ ψαμ[μ]οδίτου. — (Ψαμμοδίτης ὁ F. 73v.
ἀσφάλαξ, καὶ ἐν τῷ πρώτῳ στοιχείῳ εἴρηται [pro ὁ ἀσφάλαξ — εἴρηται in N^m legimus ὅτι ὅσα μέλη ἔχει] — χρηματικόν ἐστι τὸ ζῶον, καὶ πάνυ προσφιλεῖ [προφιλεῖ].)
Ed. Ruelle, p. 78,17-22.

Περὶ ψύλλου θαλασσίου. — (Ψύλλος ἐν αἰγιαλοῖς εὑρισκόμενος, ἑψηθεὶς σὺν ῥοδίνῳ — ἴδου δεσμεῖν δορᾶ δελφίνων [δελφίνω].)
Ed. Ruelle, p. 78,23-79,4.
Στοιχεῖον ω'. Περὶ ᾠῶν. — (Ὠὰ ἀράχνης εὑρισκόμενα ἀρχομένου τοῦ ἦρος — ὑποθυμιώμενα, καὶ περιαπτόμενα.) F. 74.
Τέλος δευτέρας Κυρανίδος.
Ed. Ruelle, p. 79,4-14.
Κυρανὶς τρίτη. Θεὸς ὁ βοηθῶν [βοηθὸν].)
Περὶ ὀρνέων [ὀρνέου]. Στοιχεῖον α'. — Ἀετὸς βασιλεὺς πάντων τῶν ὀρνέων — ἐν οἴκῳ δὲ κείμενον, μάχας στρέφει.
Ed. Ruelle, p. 81,5-18.

F. 33. Περὶ αἰθύας. — (Αἰθύα πτηνόν ἐστι θαλάσ[σ]ιον ἀκόρεστοι πᾶσι γνωστόν — τὰ ᾠὰ αὐτῆς δυσουριῶν [δυσουρίων] καὶ νεφροὺς καὶ στόμαχον ἰᾶται.) F. 75.
Ed. Ruelle, p. 86,1-12.
Στοιχεῖον β'. Περὶ βούφου. — (Βοῦφον λέγουσι τινὲς ὄρνεον φιλάγρυπνον — καὶ τοὺς ψευδομένους νικῶσιν.)
Ed. Ruelle, p. 86,13-19.

χ
F. 33v. Στοιχεῖον [στοι] γ'. Περὶ γυπός. — (Γὺψ μέγιστον ὄρνεον καὶ πολύχρονον, πᾶσι γνωστόν — καταλείψωμεν κατὰ πάντα ὡς τοῦ ἀετοῦ χρὴ σε [σε καὶ] ἐπὶ τούτου ποιεῖν.)
Ed. Ruelle, p. 86,20-87,27.

χ
F. 34. Στοιχεῖον [στοι] δ'. Περὶ δρυοκολάπτου. — (Δρυοκολάπτης, οἱ δὲ δενδροκολάπτην, στρουθίον ἰσχυρότατον — ἰᾶται· καὶ εὐεξίαν παρέχει θαυμαστήν.) F. 77.
Ed. Ruelle, p. 87,28-88,7.

χ
Στοιχεῖον [στοι] ε'· Περὶ ἐρωδιοῦ [ἐρωδινοῦ]. — Ἐρωδιὸς ἐστὶν ὄρνεον ἐν βωμοῖς ἢ κτίσμασι [κτοίσμασι] τοῖς ἐν πόλεσι σκηνοποιοῦν — ὡς πολλῶν ἀνθρώπων ἀγρύπνων ὑτεύχοντες.) F. 77v.
Ed. Ruelle, p. 88,8-16.

χ
F. 34v. Στοιχεῖον [στοι] ζ'. Περὶ ζήνης [ζήνεις]· — (Ζήνη ἐστὶ στρουθίον [στροθίον] τοῦ θεοῦ Διός. ἐχομένη τῇ ἡμέρᾳ F. 78.

κλῆ, πτερὰ — ὅ καὶ τοὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούοντας φρονίμους ποιεῖ.)
Ed. Ruelle, p. 89,1-5.

χ
Στοιχεῖον [στοι] η'. Περὶ ἡλιοδρόμου· — (Ἡλιόδρομος [Ἰλιοδρομος] ἐστὶ πετεινὸν ἰνδικόν· ὅπερ ἅμα γεννηθῇ ἀνίπταται — καὶ σφόδρα πλουτεῖ τοῦτον φορῶν.)
Ed. Ruelle, p. 89,16-20.
Στοιχεῖον θ'. Περὶ θωπείου [θωπίου]. — (Θωπεῖον ὄρνεον ἐστὶ νυκτερινὸν — ἐσθιόμενον δὲ, εὐεξίαν παρέχει καὶ εὐστομαχίαν.) F. 78v.
Ed. Ruelle, p. 89,16-20.

χ
Στοιχεῖον [στοι] ι'. Περὶ ἱέρακος. — (Ἱέραξ δύναται ὅσα καὶ ὁ γύψ· ἐλίσσον [ἐλίσσον]; erat ἐλάσσον, et α erasum est, postea scriptum ι et superadditum α, ἐλάσσον in **915** — ἡ δὲ καρδία διαφορουμένη, πρὸς πάντα διατηρεῖ ἀβλαβῆ τὸν φοροῦντα.)
Ed. Ruelle, p. 88,21-90,6.

F. 35. Στοιχεῖον κ'. Περὶ κόρακος. — (Κόραξ πᾶσι γνωστόν· οὗτος δὲ ἀγρευθεὶς — τὰ δὲ ᾠὰ αὐτοῦ μελαίνουσι πολιὰς τρίχας.) F. 79.
Ed. Ruelle, p. 90,7-13.
Περὶ κορώνης. — (Κορώνης καρδία φορουμένη, ὁμόνοιαν εἰς τὸ ἀνδρόγυνον παρέχει — καὶ ἀλείψας ἀπόλυε.)
Ed. Ruelle, p. 90-14-91,4.

F. 35v. Περὶ κύσσης [κίσης]. — (Κίσσα στρουθίον ἐστὶ φρόνιμον, μιμούμενον ἀνθρώμων φωνήν — καὶ ἐνάρετρον <τρον lineola delectum est> ποιεῖ τὸν ἐσθίοντα.) F. 80.
Ed. Ruelle, p. 91,5-9.
Περὶ κοσ[σ]ύφου (κοσσόφου 915). — (Κόσσιφος [κόσσυφος] ἐστὶ στρουθίον ἡδίφωνον [ἡδύφωνον], τῷ θέρει πολλὰ λαλοῦν — ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἰσχία [καὶ τὰ ἰσχία] θεραπεύει.)
Ed. Ruelle, p. 91,10-14.

χ
Στοιχεῖον [στοι] λ. Περὶ λάρου [λαύρου]. — (Λάρος πετεινὸν μέν ἐστι θαλάσσιον. τὰ αὐτὰ γίνεται ἴσα τῇ ἀλκυόνι [ἀλκυόννι] — καὶ φορουμένη, ἄκρην πέψιν ποιεῖ.)
Ed. Ruelle, p. 91,15-20.

Περὶ λαμπυρίδος. — (Λαμπυρὶς σκώληξ ἐστὶ πτερωτὸς |πτεωτὸς| τῷ θέρει ἱπτάμενος — ὅπου εἰσὶ ψύλλοι, φεύξονται.) F. 80v.
Ed. Ruelle, p. 91,21-26.

x
Στοιχεῖον |στοι| μ′. Περὶ μόροπος. — (Μόροψ στρουθίον |στρουθίων| ἐστὶ ὁλοπράσιον — ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ μετὰ μέλιτος καὶ χυλοῦ πιγάνου ὑπόχυσιν |ὑπόχουσιν| ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 92,1-12.

F. 36. Περὶ μελισ|σ|ῶν στρουθίων |στροθίων| τῶν μέλαν F. 81.
o
κορύφω |μερανκωρύρων|. — (Μελισσὸς στρουθίον ἄδων |ἄδον| καλῶς τῷ θέρει — ὀπτὸς δὲ ἐσθιόμενος, δυσεντερικοὺς ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 92,13-16.

x
Στοιχεῖον |στοι| ν′. Περὶ νήσσης, — (Νήσση, ποτάμιον καὶ λίμνιον πᾶσι γνωστὸν ὄρνεον — καὶ παρέχει δύναμιν καὶ ὑγίειαν.)
Ed. Ruelle, p. 92,17-22.

x
Στοι ξ′. Περὶ ξούθου. -(Ξοῦθρος. οἱ δὲ, στρῦθον |στρουθίον|, ἢ πυργίτην ἢ στρογλύτην, τοῦτον καλοῦσι — ὀπτὸς δὲ βρωθεὶς, ἡδονὴν ἀνθρώποις ἐμποιεῖ.)
Ed. Ruelle, p. 92,23-93,3.

x
Στοιχεῖον |στοι et 915| ο′. Περὶ ὄρνιθος. — (Ὀρνίθου [ορνιθος] κατοικιδίου ὁ ἐγκέφαλος, περιτριβόμενος — ἀλωπεκίας δασύνει ταχέως.) F. 81v.
Ed. Rüelle, p. 93,4-20.

F. 36v. Περὶ ὄρτυγος. — (Ὄρτυξ ὁ πᾶσι γνωστὸς |γνωστὸν|· τούτου ὁ ὀφθαλμὸς περιαπτόμενος — ἐσθιόμενος δὲ, νεφροὺς θεραπεύει.) F. 82.
Ed. Ruelle, p. 93,21-25.

x
Στοιχεῖον |στοι| π′. Περὶ πελαγροῦ (πελαργοῦ 915). — (Πελαργὸς |Ππελαργὸς| πτηνόν ἐστὶ κάλ[λ]ιστον· ἡνίκα γὰρ ἔλθῃ τὸ ἔαρ — ἐπαράβατον, νικητικὸν καὶ μέγιστον φυλακτήριον.)
Ed. Ruelle, p. 93,26-95,18.

F. 37v. Περὶ περιστερᾶς. — (Περιστερὰ πτηνὸν πᾶσι γνωστόν ἐστιν, καὶ δένδρον ἐστὶν ἐν τῇ Ἰνδίᾳ — οἱ δὲ ὄρχεις τοῦ F. 84v.

ἄρρενος, φιλτροπόσιμο[ι] εἰσί — |ἐκφράζει τὴν γαστέρα οἱ δὲ ὄρχεις κτἑ|)
Ed. Ruelle, p. 95,19-96,7.

F. 38. Περὶ πέρδικος. — (Πέρδιξ πετεινὸν δόλιον· τοὺς ὁμοφύλους εἰς ἄγραν προτρεπόμενος — μασθοὺς γυναικῶν ἐραγότας ἀνορθοῦσιν |ἐρακότας ἀνορθῶσι|.) F. 85v.
Ed. Ruelle, p. 96,10-20.

x
Στοιχεῖον [στοι] ρ′. Περὶ ῥαμφίου. — (Ῥάμφιος πτηνόν ἐστι παρὰ τὸν ποταμὸν Νεῖλον ἱπτάμενον — τὸ δὲ αἷμα αὐτῶν ποθὲν ἐπιληψίαν ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 96,21-97,3.

x
F. 38v. Στοιχεῖον [στοι] ς′. Περὶ σπήνου. — (Σπῆνος (σῆνος 915) στρουθίον [στροθίον] εὔμορφον, καὶ πᾶσι γνωστὸν — καὶ ἀμέθυστον φυλάττει ἄνθρωπον.) F. 85v.
Ed. Ruelle, p. 97,4-7.
Περὶ σεισοπυγίου. — (Σεισοπύγης στρουθίον παρ᾽ ὀχετοῖς καὶ ῥύμαις εὑρισκόμενον — ἔστι γὰρ φιλτροπόσιμον ἀπαράβατον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν.)
Ed. Ruelle, p. 97,8-13.
Στοιχεῖον τ′. Περὶ ταῶνος. — (Ταὼς ὄρνεον ἐστὶ ἱερώτατον |ἱερότατον|, πάνυ ποικίλον — ἡ δὲ κόπρος πινομένη, ἐπιληψίαν ἰᾶται.) F. 87.
Ed. Ruelle, p. 97,14-27.

F. 39. Περὶ τρυγῶνος |τρυγωνος| — (Τρυγῶν |τρυγὼν| στρουθίον πᾶσι γνῶστόν, μονανδρία |μονανδρίας| ἀσκοῦσα — σωφροσύνην καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξὶν ἀλ[λ]ήλοις ἐργάζεται.) F. 87v.
Ed. Ruelle, p. 98,1-6.

x
Στοιχεῖον [στοι] υ′. Περὶ ὑπερωνίδος. — (Ὑπερωνὶς ἀετός ἐστὶ θήλεια· ταύτης ἡ δύναμις — καὶ ἀνδρῶν ἰσχυρωτέρας καὶ σώφρονας.)
Ed. Ruelle, p. 89,7-14.

x
Σροιχεῖον [στοι] φ′. Περὶ φίνης. — (Φίνη ὄρνεον ἐστὶν ὀστοκλάστης· ὅπερ οὐ μόνον σαρκοφαγεῖ — χριονένη, λευκώματα παύει καὶ λέπρας.
Ed. Ruelle, p. 98,15-24.

Περὶ φασιανοῦ. — (Φασιανὸς ὄρνεον [Φφασινοῦς ὀρνέου] ἐστὶ πᾶσι γνωστόν. τούτου ἡ κόπρος — ἡ δὲ χολὴ ὀξυωπίαν παρέχει.) F. 88.
Ed. Ruelle, p. 98,25-99,4.

Περὶ φαλαρίδος. — (Φάλαρις πτηνὸν ὁ λεγόμενος λευκομέτωπος — ἀντιφάρμακον ἀλητηρίων ἐστὶν ἀναγκαῖον [ἀναγκαίων].
Ed. Ruelle, p. 99,5-10.

F. 39v. Στοιχεῖον [στοι^χ] χ'. Περὶ χελιδόνος. — (Χελιδὼν ἡ τὸ ἔαρ πάντας διπνίζουσα [δυσπνίζουσα], ἔχει πρᾶξιν [πράξιν] τοιαύτην — βάπτει τρίχας μελαίνας, καὶ ἀλφοὺς μελαίνας ἰᾶται.) F. 88v.
Ed. Ruelle, p. 99,11-100,6.

Περὶ χαραδρίου. — (Χαράδριος ὄρνεον βασιλικὸν, προγνωστικὸν — ἀβλαβῆ ἀπὸ παντὸς πόνου ποιεῖ τὸν φοροῦντα ἐπὶ παντὸς βίου αὐτοῦ.) F. 89v.
Ed. Ruelle, p. 100,7-14.

F. 40. Περὶ χηναρίου. — (Χὴν ἐστὶ ζῶον ὄρνεον γνωστόν· ζώσης οὖν χηνός — ἡ δὲ καρδία καὶ ὁ πνεύμων φθυσικοὺς ἰῶνται.)
Ed. Ruelle, p. 100,15-101,8.

F. 40v. Στοιχεῖον [στοι^χ] φ'. Περὶ ψιττακοῦ [ψῖκοῦ^τα]. — (Ψιττακὸς ἐστί πτηνὸν οὐρεοπράσινον. πόδες δὲ αὐτοῦ καὶ στόμα πυρρόν — καὶ τοὺς φθισικοὺς καλῶς [κάλας] ἰᾶται.) F. 90v.
Ed. Ruelle, p. 101,9-16.

Περὶ ψάρου. — (Ψάρος στρουθίον [στροθίον] κατάστικτον — μὴ ἀδικηθῇ οὐδὲ μὴ βλαβῇ.)
Ed. Ruelle, p. 101,17-21.

Στοιχεῖον [στοι^χ] ω'. Περὶ ὠῶν. — (Ὠὰ ὀρνίθων νεαρὰ ἐπιχρισθέντα πυρικαύστοις, ἰᾶται — βρωθέντα, σηληνιακοὺς θεραπεύουσιν.)
Τέλος τῆς τρίτης βίβλου Κυρανίδος.
Ed. Ruelle, p. 101,22-102,22.

F. 41. Κυρανὶς δ'. F. 92.
Περὶ ἰχθύων. — Στοιχεῖον α'. Περὶ ἀετοῦ ἰχθύος. — (Ἀετὸς ἐστὶν ἰχθὺς θαλάσσιος [ἰχθῦς θαλάσιος], ἀλέπιδος

ὁμοίως [ὁμοῖος] ἱέρακι — ἐσθιόμενος δὲ ὁ <in **932** στ lineola deletum, duobusque his litteris ὁ superimpositum est · ἰχθὺς ἐπιληψίαν ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 103,1-10.

Περὶ ἀνθείας. — (Ἀνθείας ἰχθὺς μέγιστος. τούτου ἡ χολὴ σὺν μέλιτι χριομένη — καὶ ὅσα κεφαλῆς πάθη καὶ τραχήλου.) F. 92v.
Ed. Ruelle, p. 103,11-18.

Περὶ ἀμείας. — (Ἀμεία ἰχθὺς τολμηρός· καὶ τοὺς ἄλ[λ]ους ἰχθεῖς ἐπιτρέχων — εἰς ῥοδωνέας, ἄνθη πολλὰ φέρουσι.)
Ed. Ruelle, p. 104,1-6.

F. 41v. Στοιχεῖον β'. Περὶ βάτου. — (Βάτος, οἱ δὲ βατὸς, ἀλέπιδον ὀψάριον [ἀλεπίδον ἀμφίβιον] — ἀφροδισίαν παρορμᾶ.) F. 93.
Ed. Ruelle, p. 104,15-18.

Περὶ βουγλώσσου. — (Βούγλωσσον θαλάσσιον, τὸ λεγόμενον συνθόπομα [σκυθόπονα] — δεῖ δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὑπὸ καπνὸν αὐτὸ κρεμᾶν.)
Ed. Ruelle, p. 104,19-22.

Περὶ βδελλῶν. — (Βδελῶν καυθεισῶν τὴν τέφραν ὄξει λειώσας — ἀντιπαθοῦσι γὰρ ἀλλήλαις.)
Ed. Ruelle, p. 104,23-105,6.

Στοι^χ γ'. Περὶ γῆς ἐντέρων. — (Γῆς ἔντερα ἐπιτεθέντα, νευροτρόπους [νέευροτρόπους] ἄκρως ἰῶνται — γινομένης λείας διὰ ὠῶν ἐπιτεθέντα, ποδάγρους ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 105,-16-106, 3.

F. 42. Περὶ γόγγρου ἰχθύος. — (Γόγγρος ἐστὶν ἰχθὺς θαλάσσιος, μέγας, ἐγχέλιδι ἐοικὼς — ὠφελεῖ δὲ καὶ ἀρθρῆτιν καὶ ῥαγάδας ποδῶν.) F. 94.
Ed. Ruelle, p. 106,4-8.

Περὶ γλανέου ἰχθύος. — (Γλανέος, ἰχθύς ἐστι ποτάμιος [ποτάμοις] καὶ λιμναῖος — εὐστόμαχος, κἂν αἰτίοιται <in marg. ἴσως αἰτιῶνται in ambobus Ambros.> τοῦτον τινές.)
Ed. Ruelle, p. 106,9-14.

Περὶ γλαύκου ἰχθύος. — (Γλαῦκος [γλαύκος] ἰχθὺς ἐνάλιος μέγιστος. οὗτος μετὰ λαχάνων [λαχάνου] — τὸν δὲ ἀστέρα ὁλόκληρον βάλε συνθλάσας.)
Ed. Ruelle, p. 106,15-107,3.

Στοι^{χ} [στοιχεῖον] δ'. Περὶ δελφῖνος ἰχθύος. — (Δελφὶς δὲ κητῶον ἐστὶν ἐνάλιον ζῶον — λεία ποθεῖσα, σπληνικοὺς ἰᾶται.) F. 94v.
Ed. Ruelle, p. 107,5-12.

F. 42v. Περὶ δράκοντος. — (Δράκων ἰχθὺς θαλάσσιος, ἰοβόλος λίαν — τὸ δὲ κέντρον αὐτοῦ δένδρον πιχθὲν αὐτίκα ξηραίνει αὐτό [αὐτόν].) F. 95.
Ed. Ruelle, p. 107,14-22.

Περὶ ἐγχέλιος· — (Ἐγχέλιος τὸ ἧπαρ ὅλον σὺν τῇ χολῇ, ἐὰν λειώσας σὺν οἴνῳ — στοματικοὺς ἰᾶται <in 932 ἰᾶται deletum, deest in 915> καὶ δυσεντερικοὺς ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 108,1-7.

Περὶ ἐχίνου· — (Ἐχίνου θαλασσίου ἡ σὰρξ ἐσθιομένη κοιλίαν μαλάσσει — μετὰ στέατος ἀρνίου, ἢ δελφίνου, ἢ ζίου [ζύου] ἀλειφόμενον [ἀλειφόμενοι].) F. 95v.
Ed. Ruelle, p. 108,14-20.

Περὶ ἐχενηΐδος [ἐχενίδος]. — (Ἐχενηΐς ἰχθύς ἐστιν ἐνεργὴς [ἐνεργοῖς] — τὸ δὲ καλούμενον καπνέλαιον, ἡ κάρθα ἐστίν.)
Ed. Ruelle, p. 108,21-109,12.

F. 43. Στοι^{χ} ζ'. Περὶ ζμύρνης. — (Ζμύρνη ἐστὶ θηρίον θαλάσσιον, καὶ κακοῦργον καὶ πονηρὸν — καὶ τὰ ψωρώδη πάθη ἰᾶται.) F. 96v.
Ed. Ruelle, p. 109,13-22.

Στοι^{χ} η'· Περὶ ἥπατος. — (Ἧπαρ ἰχθύς ἐστι μαλακὸς ὀργὸς, ἧπαρ μέγαν ἔχων — ἕλκη χειρώνια νεμόμενα θεραπεύει.) F. 97.
Ed. Ruelle, p. 109,23-28.

Στοιχεῖον [στοι^{χ} et 932] θ'. Περὶ θύνου. — (Θύνου [Θθύνου] ὀφθαλμοὺς καὶ πνεύμονος θαλασ[σ]ίου ἐάν τις λειώσας — τὰς τῶν βλεφάρων τρίχας, οὐκ ἔτι [οὐκ ἔτι] ἀναβήσονται.)
Ed. Ruelle, p. 110,1-10.

F. 43v. Περὶ [περὴ] θρήσας. — (Θρήσα παστὴ ἐσθιομένη, δυσουρίαν ἰᾶται — κωλικοὺς [κολικοὺς] καὶ στομαχικοὺς ὠφελεῖ.) F. 97v.
Ed. Ruelle, p. 110,11-16.

Στοι^{χ} ι'. Περὶ ἱππούρου· — (Ἵππουρος ἰχθὺς ὃν ἔνιοι ἄνθρωποι κοριφαῖον καλοῦσι — ἀμβλυωπίαν καὶ ἀμαύρωσιν ἰᾶται.)
Ed. Ruelle, p. 110,17-21.

Στοιχεῖον [στοι^{χ}] κ'. Περὶ κεφάλου. — (Κεφάλου ταρίχου κεφαλὴ καυθεῖσα — δεῖ οὖν ἀμφότερα μίξαντα ἐπιμελέστατα χρῆσθαι.)
Ed. Ruelle, p. 111,13-17.

Περὶ κυνὸς θαλασσίου. — (Κυνὸς [θυνὸς] θαλασσίου οἱ ὀδόντες καέντες — κύνας γηΐνους εἰς φυγὴν τρέπει.) F. 98
Ed. Ruelle, p. 111,23-25.

Περὶ κυπρίνου. — (Κύπρινος ἰχθὺς ποτάμιος καὶ λίμνιος — καὶ σύλληψιν ἐργάζεται.)
Ed. Ruelle, p. 112,1-6.

Περὶ κοβέων ἤτοι κοβελίδ. (Κοβεῶν ὁ ζωμὸς συγκερασθεὶς σὺν γάλακτι, λύσιν κοιλίας ἐργάζεται. Nihil praeterea in codice.)
Ed. Ruelle, p. 112,7-8.

Περὶ κίχλας. — (Κίχλας ὁ ζωμὸς κοιλίαν μαλάσσει — γάλα φέρει ταῖς θηλαζούσαις.)
Ed. Ruelle, p. 112,9-11.

F. 44. Περὶ καρκίνου. — (Καρκίνοι ποτάμιοι λεῖοι ποθέντες σὺν γάλακτι — ποδάγρας ὠφελεῖ σὺν κηρωτῇ ἐπιτεθεῖσα.) F. 98v.
Ed. Ruelle, p. 112,19-113,4.

Περὶ καράβου. — (Κάραβος ὀπτὸς ἐσθιόμενος — καὶ κοιλίαν φέρει.)
Ed. Ruelle, p. 113,5-8.

Περὶ κοχλίων. — (Κοχλίων θαλασσίων ὁ ζωμὸς — μαλάσσει καὶ ἀπαλύνει.) F. 99.
Ed. Ruelle, p. 113,9-11.

Στοιχεῖον [στοι^{χ}] λ'. Περὶ λαγωοῦ [λαγώνου]. — (Λαγωὸς λαγοὼς] ὁ θαλάσσιος λειωθεὶς καὶ περιχρισθεὶς — ἀντιφάρμακον ἐστί τὸ^{ω} δηλητηρίον^{ω}. — In marg. **915** λει^{π} : δηλητηρίων.)
Ed. Ruelle, p. 114,25-30.

Στοιχεῖον [στοι^{χ}] ν'. Περὶ νάρκας. — (Νάρκα [Ννάρκα]

θαλασσία, προστεθεισα — προστεθεῖσα παραδόξως.) —
Ante στοι scriptum est λει.
Ed. Ruelle, p. 116,8-11.

Στοιχεῖον [στοι et 932] ξ'. Περὶ ξύθου. — (Ξύθος ἐστὶν ἰχθὺς — καθάπερ καὶ εἰς πάντα ταριχευομένη.)
Ed. Ruelle, p. 116,12-17.

F. 44v. Στοιχεῖον ο'. Περὶ ὄνου θαλασσίου. — (Ὄνος θαλάσσιος, ὅν τινες πολύπουν — ψάππου δίκην λεπτότατον.) F. 99v.
Ed. Ruelle, p. 116,18-24.

Στοι π'. Περὶ πελορίδων. — (Πελορίδες εἰσὶ θαλάσσια ἰχθύδια — μετ' οἴνου πινόμενος.)
Ed. Ruelle, p. 117,1-4.

Στοι [στοιχεῖον] ρ'. Περὶ ῥαφίδος. — (Ῥαφίς [Ῥραφίς] ἐστὶν ἰχθὺς — ὡς μέγα δῶρον καὶ ἴαμα.)
Ed. Ruelle, p. 117,19-118,2.

Στοι σ'. Περὶ σάλπης. — (Σάλπης οἱ ἐν τῇ κεφαλῇ — κάλ[λ]ιστον ἐν συνουσίαις πάνυ.) F. 100.
Ed. Ruelle, p. 118,7-11.

Στοι τ'. Περὶ τρίγλας. — (Τρίγλας εἴ τις τὸ γένειον μέρι <in marg. 932 ἀφέρι> — ὠξυωπίαν παρέχει εἰς ἔτι.)
Ed. Ruelle, p. 119,3-11.
Περὶ τρυγόνος. — (Τρυγόνος θαλασσίας κέντρον — αἴτιον βλάβης μεγάλης.)
Ed. Ruelle, p. 119,13-16.

F. 45. Στοι υ'. Περὶ ὕδρου. — (Ὕδρος ἐστὶν ὄφις τὰ πολλὰ ἐν τοῖς ὕδασι διαιτώμενος — ὁ λίθος κέκτηται, τοῦ αὐτοῦ ὄφεως τοῦ λεγομένου.) F. 100v.
Ed. Ruelle, p. 119,17-120,23.

F. 45v. Στοιχεῖον φ'. Περὶ φώκης. — (Φώκης [Φφώκης] πυτίαν ἐάν τις περιάψηται — πᾶσαν κοιλίαν ἰῶνται.) F. 101v.
Ed. Ruelle, p. 120-24-121,25.
Καὶ ταῦτα μὲν ἡ θεία φύσις — καὶ τὰ μετάλλα περὶ ὧν ἑξῆς διελευσόμεθα πρῶτον. Τέλος.
Ed. Ruelle, p. 124,7-16.

---

5. Codex Ambros. 1030 (H 2 inf.), " chartaceus, ff. I + 378, saec. XVI. Olim Pinelli. — Ex Ioh. Pinelli Adversariis philologicis ,. Cf. MARTINI-BASSI, *o. l.*, p. 1096. — F. 3: " à qñte cose, utite l'Alchimia, et dé colori di n...., disc. dal Cornaro. „ Excerpta exhibet codex.

Cf. huius voluminis p. 97. — In Koeranidum capitibus consentit cum R (= Paris. 2419).

F. 228. Ἀπὸ βύβλου κοιρανίδος.
Ἐκ τοῦ ὄνυχος ἐμπροσθίου δεξιοῦ ποδὸς τοῦ ὄνου — δαιμονιζομένῳ σωθήσεται.
Δάκρυα ὄνου σὺν ἐλαίῳ μίξας — καὶ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους.
Ed. Ruelle, *Les lapidaires grecs*, p. 69,16-18 et 70,4-5. <περὶ ὄνου>
Πνεύμονα προβάτου εἴ τις νῆστις — ὅσα ἂν πίει.
Ed. Ruelle, p. 70,21-22. <περὶ προβάτου>
Εἰ δέ τις ἀπὸ σκορπίου πληγεὶς — τὸν ὄνον ἡ ὀδύνη μεταπεσεῖται.
Ed. Ruelle, p. 70,8-9. <περὶ ὄνου>

F. 231v. Ἀπὸ βύβλου τῆς κοιρανίδος. Et in marg.: περὶ ὠκύμου. σκορπίου. μαινίδος. χελιδῶνος.
Ἐάν τις ὤκιμον φυτὸν νῆστις — σεληνιασθεὶς ὁ τοιοῦτος οὐκέτι σωθήσεται.
Ἐάν πτερὸν χελιδῶνος — γυναικὶ δυστοκούσῃ τέξεται ἀνώδυνος.
Ἐάν βάλλεις τὸν κοινὸν σκορπίον εἰς ἔλαιον — σεληνιαζομένους ἀπαλλάξεις. καὶ δαίμονας ἀπελαύνει.
Ὠκυτόκιος λίθος ἐστὶν ὁ μικρότερος ἀετίτης καὶ κρουόμενος. ἔστι λεῖος τῇ θέᾳ. τοῦτον λείωσον μετὰ χυλοῦ τοῦ ὠκύμου — μεγίστην δύναμιν.
Ed. Ruelle, p. 46,19-47,4; 47,7-8; 47,12-25; 46,17-18; 47,26-48,14. <Στοιχεῖον ω'>

F. 232v. Ἀπὸ βίβλου τῆς κοιρανίδος.
Τῆς μεγάλης θεᾶς ☿ ὁ πρῶτος κεστὸς ὁ δεινότατος — ἢ φορέσαντα.
Εἰς τὸν λίθον κινναίδιον ὃν καλοῦσι ὀψιανὸν — μῆκος δὲ παλαιστῶν ε'.
Ed. Ruelle, p. 26,6-9 et 10-26; cf. 25,6-7. <Στοιχεῖον κ'>

F. 233. Περὶ τῶν ζώων ἀπὸ βύβλου κοιρανίδος.
Ἀλώπεκος κόπρος σὺν στέατι ἐπιπασθεῖσα ἀλωπεκείας δασύνει.

Ἐὰν δὲ τοῦ αἰδοίου τὸ ἄρθρον ἐν κύστῃ — ἀβλαβῶς συνουσιάσει.
Ed. Ruelle, p. 53,25-26 et 4-6. <Περὶ τῆς ἀλώπεκος>
Ἄρκτου ἐγκέφαλος βρωθεὶς ἐπιληψίαν ἰᾶται.
Τῶν δὲ ὠτῶν ὁ ῥύπος σὺν ῥοδίνῳ ὠταλγίαν ἰᾶται.
Ἡ δὲ κόπρος σὺν ὄξει καταχριομένη ὀξυοπείαν παρέχει.
Ed. Ruelle, p. 51,9; 10-11; 51,16-52,1. <Περὶ θηρίου ἄρκτου>
Βατράχου γλῶσσα ἐάν τις κόψῃ — ὅσα ἔπραξεν ἐν βίῳ.
Ἡ δὲ τέρρα αὐτοῦ σὺν πίσσῃ — καὶ ἑλκῶν ἕδρας ἵστησι.
Ἐὰν δὲ τις θέλει ἐπιρυῆναι — καὶ ἀπορυήσονται.
Βατράχους μικροὺς καύσας — ἰαθήσονται.
Ed. Ruelle, p. 57,17-22 et 5-7. <Περὶ βατράχου>
Γαλῆς αἷμα φύλαττε — ἰαθήσονται ἄκρως.
Ed. Ruelle, p. 57,28-29. <Περὶ γαλῆς>
Ἐχίνου χερσαίου κεφαλὴ καυθεῖσα — ἀλωπεκείας δασύνει.
Ed. Ruelle, p. 59,2. <Περὶ ἐχίνου χερσαίου>
Ἐλούρου ἢ κάττου κόπρος σίναπι καὶ ὄξει — ἄγαν δασύνει.
Ἔλουρον ἢ κάτταν εἰ αἰφνίδιον ἐπιθήσεις — λέγε δὲ τοῦτο τὸ ὄνομα. κῶβ ἐλθέ.
Ed. Ruelle, p. 59,19 et 15-17. <Περὶ αἰλούρου, ἤτοι κάττας>
Ἡμιόνου ῥίνας εἴ τις φιλήσει ἔχων ψιγμοκατάρρουν ἰαθήσεται.
Ἡμιόνου οὖρον εἴ τις λάθρα λάβῃ — γυναικῶν μούλας.
Ed. Ruelle, p. 61,19-20 et 21-23. <Περὶ ἡμιόνου ἤτοι βούρδονος>
Θήραφον ὕδατι εἴ τις ἑψέσῃ — ὕπνον ἐμποιεῖ αὐτῷ.
Ed. Ruelle, p. 62,16-17. <Περὶ θηράφου>
Ἵππου ὄνυξ ὑποκαπνιζόμενος ὠκυτόκιος ἐστίν.
Ed. Ruelle, p. 62,16-17. <Περὶ ἵππου>
Κυνὸς σπλῆνα ζέουσαν — ὄψει τῷ πάσχοντι ὑγίαν χαριζομένην.
Κυνὸς καρδίαν τὶς ἐν εὐωνύμῳ χειρὶ κρατῶν — καὶ φυγῇ παραπέμψει.
Ed. Ruelle, p. 64,4 not. et 17-18 not. <Περὶ κυνοῦ μικροῦ>
Λύκου ὀφθαλμοὶ φορούμενοι — φεύξεται καὶ αὐτὸν πᾶν φάντασμα, καὶ τετράπουν.
Ed. Ruelle, p. 66,1 not. <Περὶ λύκου>

Μυὸς ζῶντος κόψας ἄκρα πάντα καὶ ἐκδήσας περίαπτε τὸν τράχηλον, καὶ παύσῃς πᾶν ῥῖγος.
Ed. Ruelle, p. 67,27-28. <Περὶ μυός>
Νυκτερίδος καρδία φορουμένη μεγίστην ἀγρυπνίαν ποιεῖ.
Ed. Ruelle, p. 69,1 <Περὶ νυκτερίδος>
Ὄνου ἐκ τοῦ ὄνυχος καὶ τὰ λοιπά.
Ὄνου δάκρυα.
Cf. F. 228 = Ruelle, p. 69,16 et 70,4.
Προβάτου πνεύμονα καὶ τὰ λοιπά.
Cf. F. 228 = Ruelle, p. 70,21.
Σαλαμάνδρας καρδία φορουμένη — ἄτρομον εἰς πυρκαιὰν, καὶ ἄκαυστον.
Ed. Ruelle, p. 72,6-7. <Περὶ σαλαμάνδρας>
F. 233v. Σαλαμάνδρα καυσθεῖσα — καὶ τοὺς ἐν χερσὶ καὶ ποσὶν ἥλους.
Ed. Ruelle, p. 72,16-17.
Ταύρου αἷμα ξηρὸν λειωθὲν — ἔστω δὲ μέλανος ταύρου.
Ed. Ruelle, p. 73,18-19.
Τράγου στέαρ μετὰ ἰξοῦ — ἐκριζῇ αὐτούς. Sequitur : Ἐὰν δέ τις χρίσει τράγου μυκτῆρας μύρῳ — εἰς γυναικῶν συνουσίαν.
Ed. Ruelle, p. 74,6-7 et 8-10 not.
Ὑαίνης χολῆς ὅλον τὸ ὑγρὸν — οὗ τὸ στέαρ προσέμιξας.
Cf. Ruelle, p. 74,20-75,5.
F. 234. Προοίμιον τῆς βύβλου κοιρανίδος.
Τούτων ἑκάστη δύναμις ἰδία συγκρατεῖσα — τοῦ δὲ Ἁρποκρατίωνος εἶχεν οὕτως.
Βύβλος κοιρανὶς ἀπὸ Συρίας θεραπευτικὴ τῇ οἰκείᾳ θυγατρὶ Ἁρποκρατίων ἐγγράφει τάδε. Ὁδοιπορίας μοι τινος γενομένης — [f. 234v] παρηγορήσαντες ὑγιεῖς εἰς τὸν
F. 268. αἰῶνα ἀπολαύσωμεν — ἀπὸ τοῦ πρώτου στοιχείου οὕτως. ἄμπελος λευκὴ καὶ τὰ ἑξῆς.
Ed. Ruelle, p. 3,14-6,11.

F. 227v. Βόθρου βασιλέως Περσῶν περὶ ὠφελείας πολλῆς τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ γυπός. (Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀγνοοῦσιν ὦ βασιλεῦ — ἐὰν εἰς λῃστὰς ἐμπέσῃ ὡς θεὸν αὐτὸν προσκυνήσωσιν).

Cf. Ruelle, p. 82,20 et 86,21 (?); et vd. *Catalogus codd. astrol. gr.* VIII, 3 (*Codd. Parisin.*) p. 126-7.

---

6. Codex gr. Bibliothecae Univ. Bononiensis 3632; chartaceus ff. 475, saec. XV; cf. supra, p. 144. — F. 15: ιζ πέρι ζώον παντίον τετραπόδων πτινὸν χερσαων καὶ θαλατιων τὰς δυναμ[εις] αυτων.

Figurae rudes sunt sed suis coloribus praeditae. — Bononiensis liber *Koeranid.* capita interdum in breviorem formam redegit, rerum ordinem interdum immutavit, saepe verba novavit, nonnulla omisit, alia addidit; interdum cum vetere interprete prae editis consentit; nonnulla inedita exhibet. Lineas interdum nonnullas cryptographice scriptas exhibet: vide infra.

Cf. A. Olivieri, *Indice dei codici greci delle biblioteche Universitaria e Comunale di Bologna*, in *Studi italiani di Filol. cl.* III, pp. 442 sqq. eiusdemque *Codices Bononienses* in *Catalog. codd. astrologorum graecorum*, IV, 39 sqq.

F. 101v. Prioris et alterius partis index, qui in duas columnas divisus est, quarum altera titulos α'-λγ', i. e. capitum de quadrupedibus, altera titulos exhibet λδ' - ξι', i. e. capitum de volatilibus. Indicis nomina cum titulis consentiunt qui capitibus, in margine externo, adpicti sunt: at indicis capita ιβ' - ιγ' περι κηνοποτάμ[ου] et περι κάστορος in libro unum caput efficiunt πε(ρὶ) κηνοποτάμ[ου] καὶ κάστορος.

F. 102. Figurae: ο ιππος μούλα.

His subest: ᾽|σ τομια στενὴ ὑπος ἐλάφου κερας κάμνηται τη φάτν[η] τόν αλογ[ων] τὸν βοῶν τὸν ὦνον· καὶ ουκαστενπό πο τε (?).

Lineas, viridi et rubro colore, ornamenti causa, pictas, sequitur prioris partis titulus:

περι αλόγων ζώον· τετραπόδον ενεργείας καὶ τας τούτων ὀφελιας.

— περὶ ὕππου. — (Ὕππος ἐστὶ ζῶον τετράπ[ουν] πάσ[ι] γνοστὼν· τούτ[ου] ἡ χολ[ὴ] κατἀγληκενομενοι — ἡ δὲ ὄνηξ θιμιόμεναι νεκρά ἐμβρια ἐκβάλη.)

Vd. Ruelle, *Les lapidaires grecs*, p. 62,21-23; 63,4-5; 7-8; 258-9; 291.

— περὶ μούλ[ης]. — (Μούλα πασ[ι] γνοστ[όν] ὁ ρήπος της μούλης· ἡ εν τω ὀτίω ασύληπτος ἐστὶν άκρος — τὸ δὲ επη γυνεκων πὸδαγρίαν· τῆς θυλίας βόρδονος το ούρ[ον]· του δὲ ἀρενος του άρενος βορδ[ονος] καὶ ιαθισ[ε]τ[αι].)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 61, 13-23; 258; 290.

— περι κάμύλ[ου]. — (Κάμυλος ζῶων πάσ[ι] γνοστων ταύτης ἡ ἄφοδος καίσα καὶ σὺν ελέω τρυβυσα αλωπεκίας καὶ χυράδας ἴαται — πὸθὴσα δὲ δυσεντερικούς ιάται. εχη δὲ καὶ ετέρας ενεργίας.) — In ima pag. alia manus duas lineas addidit, quae consentiunt cum tribus postremis ll. p. 291. Duae huius capitis ll. ineditae.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 63, 11,12-16,21-22; 259; 291.

— περὶ ελάφ[ου]. — (Ἔλαφος ἐστὶ ζῶων πὰσ[ι] γνοστων· ἡ χολ[ὴ] αὐτού το ὑγρὸν ὅλον· καὶ σατιριου σπέρματος ουγγ· δ' — τὸ δὲ ῥὴνισμα πηνόμενον τον κεράτων ϛ ϛ ζ' κοχλιάρια ζ' κοληκὴν ὀδύνη ἴάται θαυμαστός.) — Pauca huius capitis edita sunt.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 59,20; 60,7-9; 257; 289; 311.

F. 102v. In summa pag. figurae: κὰμυλος ελαφος.

Capiti *de camelo* subiectae sunt figurae: πρὸβατ[ον] ταὺρος quas sequitur: αἴλοσμος χαρίου αλήτου· ἧς χύλος πεδίου καὶ ου κλέοι· ἡ απο της τρηχ[ὸς] τῆς βρος τῆς κεπεριαεν τετρα. (above: π τ χα)

— περὶ προβάτ[ου]. — (Πρὸβατον ζώον πάση γνοστόν· ὁ κριὸς έχη ταύτας κρασῆς καὶ πράξης· εάν της το δεξιὸν αὐτοῦ κέρας — ἧς εξαιραχόματα επιτίδιον· τὸ δὲ στέαρ χρησιμον· ξη[ρὸς] δὲ ὁ πνεύμ[ων] ποθὴς τους υπὸ διλητηρίων φαρμακ[ων] βοηθ[εῖ].

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 70,11-12,14-16,21-24; 71,1-2; (263); (296).

F. 103. περὶ ταύρ[ου]. — (Ταύρος ζῶον τετράπ[ουν] πάσ[ι] γνοστ[όν]· ἡ χολ[ὴ] ἀυτοὺ μετ ὄξους ἐπαληφομένη μελανίας ἴαται· το δὲ τῆς ήβης τῆς θύλεος — το δὲ κέρας του ταύρου καὐθεν πηνόμ[ενον] ροῦν γηνακίων ἥστιση.) — Caput claudunt ll. duae cryptographice scriptae. — Capita *de tauro* et *de bove femina* in unum coaluerunt.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 56; 72; 264; 297; 298.

Figurae: τράγ[ος] κὺον

— περὶ τράγ[ου]. — (Τράγος ἐστὶ ζόων πάσι γνοστὸν· ἡ χολ[ὴ] αυτού μετ όξους αληφομενη μελανους ἴαται. τὸ δὲ αἷμα αὐτού μετα κηκύδ[ων] — νηκτάλοπα ἴάται ἐνσταζόμενω καὶ ἀτμούμενω· ὁ δὲ ὁ σπλην· ἧς δισηντερίας έστι.) — Capita *de capro* et *de capris feminis* in unum coaluerunt.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 55; 73-4; 265; 284; 298.

— περὶ κίωνος. — (Κίον γνόστὸν ἐστὶ πάσην ἀνθρώποις· τούτο ἔτι θυλάζων· ἐὰν συνευνάζεται άρωστος δηηνεκὸς πολὺν χρών[ον] — καὶ δός κιον[ι] του φαγ[εῖν] αὐτῷ· καὶ η μεν φαγ[η] ζύ ὁ ασθενὸν· η δ ού θανητ[αι] ἐστὶν η ζυμ[η] ξητ[?].

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 63-64; 260; 292.

F. 103ᵛ. Figurae : γαλὴ σὺαγρος

— περὶ γαλης. — (Γαλή ἐστι ζῶον πασ[ι] γνοστων· αὐτης ή γλόσα ξυρά ούσα· καὶ ὑπὸ της ποσήν ούσα φημοκάτοχος ἐστί — καὶ περιὰνθῆς· ασυληπτ[ος] ἐστὶν άκρος καθὼς ἔφημ[εν] γραφη δὲ εν τη δωρὰ τοῦ ἰμίωνος οὗτος (!) ⁜ ℘ [∞Α'Ρ∞|νιόοῦκυ∞χουσ).

Rerum ordo alius est atque in editis.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 57; 256; 288.

— περὶ σιάγρου. — (Σύαγρος ἐστὶ ζῶον χύρος ἄγριος· τούτο ἡ όρχης πηνόμεν[οι]· αφροδίσια ὁρμόσ[ι]· ἡ δὲ κόπρος αὐτού λιοσθίσα — ἡ δὲ χολ[ὴ] καὶ ἡ πιτία αὐτοῦ πηνομένοι πρὸς πάντα τα θανάσιμ[α]αλεξητύριον φαρμακων.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 71,14-18; 264; 297.

F. 104. Figurae : κυνοπ[ό]ταμ[ος] λύκος κάστορ

— περὶ λυκ[ου]. — (Λύκος ἐστὶ ζῶον ἀγρ[ιον] πονυρὸν του αἰματος ὁ πῆνον μανήσηται καὶ ουδ ολος σωθίσηται — ή καρδία αὐτοῦ ὀπτὴ ἐστιόμένη νύστις λυκανθρώπους καὶ βαβουτζηκαρίους θεράπεῦοι επη ϭ ϭ γ' εστὶομένη.) — Capitis lectio ab editis differt.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 66-7; 260-1; 293.

— περὶ κυνοποτάμ[ου] καὶ καστορος. — (Ὁ κυνοπόταμος δὲ καὶ ὁ κάστωρ τούτου ἡ δίδημοι ἡσὴν ὀφέλημη. οὗς λιὸσθέντα· καὶ εν πωτὼ — πηνόμενον δὲ το καστόριον· στὸμαχυκούς άκρος ιᾶται.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 64,25-65,5; 259; 291.

Figurae : φώκ[η] λαγὸς

— (Φώκη ζῶον θαλάσιον· ἐνήδρον αμφήβηον· τήκτι όσπερ τετράποδα· έχη δὲ δυναμ[εις] πολάς — τὸ δὲ δέρμα ἡ της εργάσηται ὑποδίματα καὶ φορων ουκ ἀλγέση πόδας ποπ[ο]ται.) — Rerum ordo alius atque in editis.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 76-7; 265-6; 299.

F. 104ᵛ. περὶ λαγοού. — (Λαγοός ζόον πασ[ι] γνοστων· τετραπ[ουν] τροχαληκων ἡς το φηγιν· τούτου το αίμαν θερμὸν ἐπυχριόμενον της ποσὶν — μετά τηνος διὸριτικοὺ· απὸ ζέματος· ευθῆς τὸν λιθ[ον] ἐξουρέση.) — Consentit cum *vetere interprete.*

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 66,15-67,20; 261; 293-4.

Figurae : ἄρκος ἀλόπηξ.

F. 105. περὶ άρκου. — (Ἄρκος ἐστὶ θυρίον δασύν νὸθρὸν κατὰ πάντα· εοικὸς κατὰ πὰντα ἀνθρώπου συνετω ὄν καὶ ορθοβατίσε θέλο· τούτου ἐκ τὸν μελων — ἡ δὲ χολ[ὴ] σὺν μέλητη πηνομένη ὀσι κοχλιάριον ἔν ὑπατικους ἴᾶται.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 51,4-52,10; 254; 283-4.

— περὶ ἀλόπεκος. — (Ἀλόπηξ· πασ[ι] γνοστων το ζόον· ἐάν της πιάσ[η] αὐτοίν ζῶσαν· καὶ βάλ[η] αὐτὴν ης ελεον παλεόν· καὶ καθεψήσ[η] — ὁμίος δὲ καὶ η τιαύτη κόπρος μετα ὄξους λιὸθὲν λήχηνας θεραμεῦοι· τὸ δὲ στέαρ αυτῆς ης πονον ὀτιου ένσταζε.) — Bononiensis liber exhibet εντινη; igitur ἐντείνει legendum est p. 53, l. 2 apud Ruelleum.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 52,11-53; 26; 254; 285.

F. 105ᵛ. Figurae : ἀσφάλαξ χύρ[ος] μύς

— περὶ ἀσπάλακος — (Ἀσπάλαξ ἐστὶ ζόων τηφλὼν ὑπὸκάτω τῆς γῆς φολέβων· καὶ βαδήζων· καὶ ἐάν ἠδι τὸν ♂ — καὶ πιῆσας τὴν αὐτὴν σκεβασίαν πίησων τὴν απόγευσην ος εδιδάχθης.)

Praeceptum, quod apud Ruelle, p. 54, ll. 14-16 exhibent, cryptographice scriptum est.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 54,1-18; 254-5; 286.

— περὶ χὺρου ημέρου. — (Χῦρος ἥμερος· τούτου ὁ πνεύμων τα εξ ὑποδιμάτων παρατρύματα θεραπεύοι· τὸ δὲ ούρος — ὁ δὲ ἐγκεφαλος εφθός σὺν μὲλητι λίος· ἐπὶπαστῆς ἄνθρακας μαρεν[ει].)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 266; 299-300.

— περὶ μιὸς. — (Μιός τὴν κεφαλήν καὺθήσα καὶ τεφρόσα καὶ σὺν στέατι χυρίῳ ἡ ἀρκίῳ· άληψων ἀλοπεκίας ιάσης — καὶ ἐκβάλης ἐπὶ τὸ τρύμ[α]. ἡ τι ἐπὶ το κόλ[ον] ἡ δέσης το ράμ[α]· ἠς πολυκὸν ἴαται.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 67-8; 262.

F. 106. Figurae : νεβρὸς ονος λεων

— περὶ νευρού. — (Νεβρός ἐστι το γένημα της ελάφου·

τούτου ο ρυπος ὁ εν τῆς ὀτίης εὑρησκόμενος μέγυστον ἐστὶν ἀντιφάρμακον — ποθὲν· ἐχεὀδήκτους βοήθή· μύγνητ[αι] δὲ καὶ ἧς δησὲντερηκοὺς· βωὴθίμαση.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 262; 295.

— περὶ ὄνου. — (Ὄνος δὲ γνοστός ἐστιν· ἡ κόπρος λεία σὺν ἅλατι ἐπὶτηθεμένη πάσ[αν] εμοραγίαν καὶ τόμας ἀρτηρίον καὶ φλεβῶν ἤστιση — ὁμίος τὸ ὄνιον γάλα ὀφελή ἧς ὀκτηκους· πηνόμενων καὶ ης ηναγχης.) — Asini, leonis figuris haec de *asino* subiecta sunt :

Ὄνου δάκρια χρίε τὸ ἔσωπτρον καὶ πιήσης γυνε^κ^ εσω πριζωμεν^η^ ὀνόρηχα γενέσε· ὄνου ἧς τὴν οὐράν καθίσ[ας] — ἐν σιμπὸσίω.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 69-70; 263; 296.

— περὶ υέν[ης]. — (Ὕαινα ἐστὶ ζόων τετράπ[ουν]· ἀνήμερον· ταύτης ἐὰν θήσης σελήνης ληγούσης ἐν παρθένο ζοδίω· δόσης δὲ ἐκ του πνεῦμονος — σὺν μέλητη· πάν ρεὺματησμὸν πολὸν ὀφθαλμὸν ὀφελη· καὶ ὀφθαλμίαν παύοι.) — In hoc capite linea una et dimidia cryptographice scripta.

F. 106v. περὶ καρκοδίλου. — Figurae: ὄφης κορκόδυλος σαύρα

— περὶ κορκοδίλου. — (Κόρκόδιλος πάσι γνοστός· χερσέον ἐστὶ ζῶον· τετράποδον πλατικέφαλον μακρόουρον· τούτου τὴν δοράν — το δὲ αἷμαν αυτού κατὰχριόμενον ἀβλιόπίας κάθέρη.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 65,7-20; 260; 292-3. — Non exhibet *Bonon.* Ὅλος δὲ ὁ κροκόδειλος κτέ.

— περὶ ὄφεος. — (Ὄφεος ἡ δορά κὰὴσα καὶ λιοθίσα μετα ἅλατος· τὴς ὀδούση χριστίσα· ὀδονταλγειας παῦοι — καὶ κυνηγίσας ὅς οὐδέν σε θεὀροῦντος.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 262-3; 295-6. — Desunt in libro *Bonon.* Ὄφις θηρίον ἐστὶ πονηρὸν — καὶ ἀνανεοῦται (p. 262) et Ὄφις θηρίον ἐστὶ πονηρὸν — καὶ τὸ ὁρᾶν ὀξέως (p. 295); sed alia exhibet *Bononiensis* praeter ea quae communia sunt cum *Parisinis*. Nam serpentis, corcodili, lacertae figuris lineae duae ineditae subiectae sunt; et ea, quae p. 263, 296 extrema verba capitis sunt, quattuor ll. sequuntur ineditae.

— περη σαύρων. — (Σαὺρὸν ἠσὴ γένη γ^α^ ἡ μὲν ἡλιακὴ· ἡ

δὲ καὶ χαλκὴ· ἡ δὲ καὶ χλορὰ· ἡ μεν ἡλιακή γνοστή ἐστι πάσ[ι]· ταύτης τὴν δεξιά χυρή – καὶ τρυχοπιὴ ἡ χρίσης αὐτη.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 60-1; 263-4; 297. — Liber *Bononiensis* consentit cum pp. 60-1, postea cum pp. 263-4 et 297; sed ea, quae cum his habet communia, duae sequuntur ll. ineditae.

Figurae ranarum VI, salamandrae, formicarum XVIII : βατράχυ σαλαμάνδραν μύρμυξ.

— περὶ σαλαμανδρας. — (Σαλαμανδρ[α] ἐστὶ δόον τετράπουν· μῦζον σαύρας· χλοράς· ἐν θαλαμνοις καὶ ὕλες διετόμενος — καὶ ψωρηκαις καὶ λεπρικαις δυνάμεση· καὶ σεπτής τὴν κόν[ιν] μυγνίουσην· ἡ δὲ τὸ στέαρ ἀυτῆς.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 72,3-5,16, 264; 297. — Liber *Bonon.* consentit praecipue cum p. 297.

— περὶ μυρμυγκ[ων]. — (Μύρμυγκαις ἤσὴν ἡ· ἀπὸκεφαληζόμενοι καὶ τρηβόμενοι τας εν βλεφαρω κρήθας θεραπεύουσι — ἡ δὲ λέθονται μυρμυγκολέονταις μίζοναις καὶ πηκήλη· ἡ τηναις φησή σαρκοφάγ[οι]· καὶ τάχος αποθνήσκουση.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 68; 261-2; 294. — Liber *Bonon.* consentit praecipue cum p. 294; sed rerum ordo ab editis dissentit.

— μερὶ βατράχ[ων]. — (Βατραχ[ου] τέφρα σὺν ὀξη ἐπιτηθεμένοι ἧς πᾶσα ἐμοραγίαν ρηνὸς καὶ ελκὸν καὶ τομὰς φλεβῶν — καὶ λαθρηος κημωμένης γηνεκὸς· θέσης ἐν το στήθη· πἄντα ὅσα ἔπραξεν ενόλ τῆς ζοῆς παντα εξηπῆσε.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 56, 21-22-21; 57,1-4; 56,17-20: his inserta sunt quae pp. 255,286-7 exhibent.

Figurae : χελῶναι καματερί ἀκανθ[ό]χυρος

— περὶ χελώνης. — (Χὲλώνη β' ἐἄν τις λάβη· καὶ σχησας τὰς κεφὰλάς αυτῶν ἀκρηβὸς εὑρήσης λιθ[ους] β' ξανθ[οὺς] τούτους — ὁὰ δὲ θὰλασίας χελών[ης] σεληνιαζωμένους θεραπεύοι.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 122,8 et 123,1; 273; 309. Non omnia cum editis consentiunt.

— περὶ ακανθοχύρου. — (Ἀκανθόχυρος τούτου ἀγρέβουσα καὶ ταριχεύσας χορεὶς τὸν εκατόν· τὴν κεφαλήν καῦσας· λιὸσάς — τὴν δὲ χο[λὴν] λιόσας μετα σαχάρεος ἄληψον ἧς πρόσοπον ἀνθρώπου· καὶ ἐστὶν ἔνδοξος· καὶ θαυμαστὸς ης πάντ[α].

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 58,25; 59,9,3-6; 258; 289 a quibus plerumque non re sed verbis dissentit; pauca quaedam exhibet inedita.

— περὶ φαλαγκίου. — (Θύραφος· ἥτι αράχν[ιον] ἡ καὶ φαλαγκίον· ζοήφιον μυκρῶν· τούτου σιλεφθὲν ἡς όνομ[α] του πάσχοντος· καὶ ἐν κυρῶσι μαλαχθέν — ἐν αιλαιω καὶ χρίσας ἐκ τουλέου ἀσπιόδήκτους εἰᾶται.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 62,1-6,11; 258; 290.

Figurae : εντερα γῆς

— περὶ γής εντερον. — (Γης έντερα λία επιτιθέμενα νεβροτρώτους όφελι· μετὰ δὲ αλφητου — σὺν δὲ αφεψήματος υρηγνύου καὶ δικτάμου λία πηνόμενα δυσουρίαν παύουσην.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 105,16-17,24-25; 256; 287-8. — Consentit cum pp. 256; 287-8.

F. 108. Figurae : medici duo sedentes et disputantes, quorum capitibus haec verba addita sunt :

ἁρποκ ατίον ομηνᾶς

Alterius partis titulus :

πὲρυ πὲτηνόν τοῦ οὐρανού καὶ τὰς ενεργίας τούτων καὶ δυνάμεις καὶ ὀφὲλίας.

Figurae : αετὸς ἱέραξ πιστακὸς

— περὶ ἀὲτού. — (Ἀετός ἐστι α^{ον} πετηνόν τοῦ οὐρανού· πάσην γνοστόν· ἐάν της κυνηγὸς λάβη τὴν κυλίαν ἢ τὴν κε[φαλὴν] ἡ τὴν άκραν τὸν πτερῶν — λάθρα, ἥ ξυρά λία ἐν πόσ[ι] φυλεπόσημον ἐστίν ἡ δὲ πόδαις κρατούμενη ἐχθρους ἀμήνονται· καὶ αμβλύνουσην.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 81,15-18; 83,5-7; 250; 275-6. — Consentit praecipue cum p. 250.

F. 108v. περὶ ἱέρακος. — (Ἱέραξ πτινόν ἐστι γνοστὸν πάση ἀνθρώποις· καὶ ἀλάσεται δὲ καὶ τὸ δέρμα· τούτου ἡ χο[λὴ] σὺν γληκύο καὶ κροκολήτ[ῳ] ἑνουμένη — ήνα φορούμενον υπὸ τὸν τράχυλον· καὶ φθάνη εν τη καρδία· καὶ πρὸγνοιοις πάντα.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 89-90; 251; 278. — In nonnullis consentit cum editis; pleraque exhibet inedita.

περὶ πιστακού. — (Πιστακὸς ἐστὶ ζόν πτηνὸν πράσηνον· ὑ πόδαις ουτοῦ καὶ το στόμ[α] πυρόν· εὐρήσκηται δὲ ἐν Θιβαιδι τῆς ἐγύπτου· καὶ εν ἠνδία· τό στόμ[α] αὐτου κατεχόμενον δέμονας ἀποδιόκ[ει]· καὶ πᾶν ρυγωπυρετῶν δήνατε δὲ ὅσα καὶ ὁ ἱέραξ. — Nihil praeterea exhibet liber.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 101,10-15.

Figurae : ἀλκιόν ὄρνης σπίν[ος]

— περὶ αλκίονος πτινού. — (Ἀλκιόν ἐστι πτυνὸν χρόαν εχον πυκύλην· καὶ υπολάζουρον· εν αλὴς τέκτη· καὶ διετόμενος. καὶ όταν τήκτη — αποπληξίας καὶ μανίας ἰάτε· εν ήκω δὲ κύμενον μάχ[ην] στρέφη.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 85,13-16, 33; 81,15-18; 250.

— περὶ σπίνου. — (Σπήνου τὸ στέαρ άληψον ἧς τοὺς νεφροὺς καὶ ἐν τη κήστ[ι] καὶ όπου ἐνεκρατημένος καὶ δεδέμενος ληθήσεται εὐθέος.) - Nihil praeterea exhibet liber.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 97,5-7. — Inter hoc caput et illud *de alcione*, quod antecedit, haec addita sunt : ράψο δια κηναβαρ[ιν] ταύτα άνηι· καὶ δέσον ἧς πετηνὸν καὶ ἀπόλησον με^σ πᾶν καὶ δικνήησι τὸν κλέπτην.

— περὶ όρνης. — (Ὄρνης πετηνὸν πάσι γνοστῶν· ταύτης ἡ κόπρος σὴν ὀξυμελ[ι]τ[ι] πηνομένη τοὺς πνητομέν[ους] μυκτίρας ἐξεμὺσται πηὴ — σμυχόμενον δὲ ὀδῶντας λαμπρήνη καὶ πρὸς χυλ[ὸν] ραγῶτα· καὶ τραχίαν γλόσαν.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 93; 252; 279. — In nonnullis non consentit cum editis, et addit nonnulla. Etiam capiti, quod est de spino, ll. duae *de gallina* additae sunt, quas in editis non inveni.

F. 109. Figurae : κορώνη[η] πελαργ[ὸς] κόραξ

— περὶ κωρόνης. — (Βὸρος ἐστὶν ἡ λεγομένη κορόν[η] ἧς ἡ κόπρ[ος] σην ην[ῳ] ποθήσα· δισπία καὶ βηχ[α] ἰάται· τὸ δὲ αἵμαν ξη[ρὸν] ποθὲν κοτύλ[ην] α' ὑδροπικοὺς ἰάται — καὶ ουδενή ἑτέρω κοληθήσ[ε]τ[αι] τὴ γηνεκὴ πλήν ὲ σου καὶ οὐκ ὁλω.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 251. — Multa omittit liber *Bononiensis*; cf. p. 90,19.

περὶ μαμύρου. — (Μάμυρος ἐστὶν ὁ κόραξ· οὗτος ἀγρευθὴς καὶ ζοουχοσθὴς ἧς κοπρία· καὶ πιήσας ϛ ϛ μ'· ἐπιτα

καύσθῆς ἕως κόνης· καὶ γηνόμένη κυρωτή μετ αιλέου· πὸδὰλγηκοὺς καὶ χυραγροὺς θεραπεύοι.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 90,8-11; 252.

— περὶ εροδιού. — (Ἐροδιός ἐστιν ὀρνεον ἐν βομῆς ἡ σκτήμασ[ι] εμφολεύω[ν] καὶ σκηνοποιοῦν· ἔχον ἐν τῆς κεφαλῆς αυτού ἀκροτ[α]τ[η] οἷα βασιλικων — κημηθίσ[ε]-τ[αι] ἐν πολαῖς 6 6· τούτον λέγουσην κηνή ερωδιώ ἡ πελαργῷ.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 88,9-16.

Figura : γρίψος· Haec figura in textu, infra marginem, picta est : lineae igitur capitis, quod est π. γυπός, dimidiatae sunt.

— περυ γυπός. — (Γρήψως ἢ καὶ γύψ ἐστὶ μέγηστον ὄρνεων· καὶ πολήχρηστον· τούτου ὁ μιελός καὶ ὁ ἐγκεφαλος σην αιλέω — ἐν δὲ κυρῷ καὶ σμύρνω· καὶ ελέω· καταχριόμενον ἑλκη οἰάται παραδόξος οσου καλόν τε.
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 86-7. — Multa omittit liber *Bononiensis*.

Figurae parvae : [ἀ]στραγαλιν[ος] όρτιξ νικτερης

— περὶ ζύναις. — (Ζήνα ἐστὶ πτινον μυκρον· τοῦτου αστραγαληνον καλοῦσην· ὀπτόν βροθέν ἡ ποθὲν λίον· κολικοὺς θεραπέβη· ἡ δὲ ἡ ἀκούωνταις τὴν φων[ὴν] αὐτού λεπτούς προς γνοσ[ιν] πηή.) — Nihil praeterea exhibet liber.
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 277; 89,1 sqq.

— περὶ ὀρτιγ[ος]. — (Ὄρτηξ πτινὸν ἐστὶν οὐκ ευκολος ἐγνοστ[αι] ἡ φῆσης του ὀρτιγος· ποθεν. ἐστὶν ἡ τούτου γένεσης· ὅταν δὲ χυμόνος γενομένου — καὶ ὁ ζομὸς πηνόμενος κυλίαν μαλάσ[ει]· ἐστιόμενον δὲ νεφροὺς θεραπεύοι.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 93; 252; 279. — Multo plura exhibet liber *Bononiensis*.

F. 109v. περὶ νηκτεραὶς. — (Νηκτερῆς· ἣν λ[έ]γ[ουσι] καὶ ῥομφέα· ἐάν της λάβη χολ[ὴν] νηκτερῆς — καὶ σὴνκήνεται αὐτῆς ο ανὺρ ἀυτης· καὶ εὐθέος σηνήψη αρὲν. — His alio calamo additum est : νηκτερης δὲ καρδία διαφορουμένη μεγ[ά]λ[ην] ἀγρυπνίαν πηή.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 68,9,1; 242; 279. — Nonnulla desunt in libro *Bononiensi*.

Figurae : στρουθ[ο]κάμυλον χρισοπτερον ψάρ[ος]

— περὶ στρουθοκαμύλου. — (Στρουθοκάμυλον· ὄρνεον πάσι γνοστών· του στρουθοκαμύλου ὁ ἐχήνος· τὸ λεγόμενον σιφούσκιον· ξυρὸν λιὸθὲν λαὶ διδόμενον λάθρα φήλτροπόσιμον ἐστὶ καὶ ἡδονικων· παρασκεβάζον ης ἐρωταν· πήνουσα εξ αυτού τὴν κόρ[ην]· τὸ δὲ στέαρ ης νευρων απανάλ[?]. — Nihil praeterea exhibet liber.
Vd. Ruelle. *o. l.*, p. 36,25; 37,9-11; 243.

— περὶ χρισοπτέρου. — (Χρησόπτερον πτηνὸν ἐστὶν ος ορτηξ το μέγεθως· τούτου ἡ ⊙⊙ περὶαπτόμενη τραχύλ[ῳ] τεταρτέους καὶ τρυτέους διὰσώζη· ἡ δὲ καρδία αὐτού περιὰπτομένη· πυρέτοντας ἀπαλάσ[ει]· ἡ δὲ ἐν τη κεφαλὴ λήθ[οι] περιαπτόμενη τραχύλ[ῳ] φθισικοὺς ἰάται· — Nihil praeterea exhibet liber.
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 44,3 et 21-24; 246; 273-4.

— περι ψάρ[ου]. — (Ψάρος στρουθίω πασ[ι] γνοστῶν· τούτου ἐστιόμενον το κόνιον βοήθή τῆς πασι πεποκόσι διληττύρια· ἐὰν δὲ πρὸσφάτης ἐκ τούτου οὗ μὴ αδικηθής ου δαμός.) — Nihil praeterea exhibet liber.
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 101,17-21 (253; 283; 310.)

Figurae : χελιδόν ηκτηνος θυρευτης κύσα

— περὶ χελιδόνος. — (Χεληδὸν πασ[ι] γνοστὼν πνηνὸν ἐστι — ἐπιληπτικούς· καὶ ὑδροφοβηκούς.) Quattuor ll. exhibet *Bononiensis*, quae cum editis non consentiunt.
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 99-100; 253; 273; 281 310.

— περὶ θυρευτου. — (Θυρευτὴς πτηνὸν ἐστὶν ὁ καὶ πάνθυρ καλήται — ἡ δὲ κόπρ[ος] σην όξη καὶ ροδηνω κατὰχριομένη ἱμικρανί[ας] ἰάται.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 251, 277.

— περὶ ἰκτηνος. — (Ἴκτηνος πτηνὸν ἐστὶ ἱερὸν· τούτου ἡ κεφαλ[ὴ] ξη[ρὰ] — ποδαγρηκοὺς ὀφελοὶ : χυραγρηκοὺς. — Quibus haec subiecta sunt : ἐχι δὲ καὶ ἑτέρ[ας] ενεργίας αλιφόμενον καὶ χριόμ[ενον] καὶ κατεχόμενον. — Quibus rursus haec subiecta sunt, in ima pagi alio atramento scripta : ησσκη (σ supra) (?) τὴν καρδίαν φορουμένην μετα ρὴζης κονήζης.... πηὴ τὸν φορουντα εκτικὸν καὶ ἐνάρετον.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 251; 278.

F. 110. Figurae : κοριδαλὸς κύσα περιστερά

— περὶ κοριδαλ'οῦ'. — (Κὸριδαλός ο λεγόμενος κέριδος ούτος εψηθῆς — κυλιακοὺς ὀφέλη· καὶ δισεντερηκοὺς· ὁ μυαλὸς του κουτζιλιότ|ου| πιὴ δισουριόση.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 251; 278.

— περὶ κύσας. — (Κύσα πτηνὸν ἐστὶ πὸταμ|ιον| καὶ λυμνέον — τὸ δὲ στέαρ ἀυτῆς χρήσιμον ης πὸλας χρίας ἀλημάτων. — Quibus haec subiecta sunt alio atramento scripta : Κύσας ποταμίας τὸ αιμα ξηρὸν πηνόμενον σώζη τοὺς πιόντας διλητήριον φάρμακον.) — Hoc caput ab editis dissentit omnino.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 91.

— μερὶ περιστεράς. — (Περιστεράς τὸ αἱμαν ἐνσταζόμενον τας ἐκ πληγῶν ρήξης τον ⊙⊙ ἰατ|αι] λέπρας θεραπεύοι· ἡ κοπρ|ος| δὲ θυμιομ|ένη| εὐτοκων ης γεν|νησιν ?| γηνεκὸς.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (95-6); 252; 280. — Extrema capitis verba in editis non inveni.

Figurae : πέρδιξ τρογλοδίτ|ης| τρηγών

— περὶ περδικ|ος|. — (Πέρδικος ἡ χολ|ὴ| σὴν μέλητι καὶ χ[υ]λ[ῷ] μαράθρ|ου| — μετὰ δὲ χηνιου στέατος λιούμενα καὶ χριόμενα μαστῆς γάλα πολὴ φέρη.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 96,14-19; 252-3; 280.

— περὶ τρογλοδίτου. — (Τρολοδήτου ἡ ἄφοδος σην ήνω ποθὲν ἔντασῃ πηὴ — αλοπεκίας δασιν|ει|.

Vd. Ruelle, *o. l*, p. 253; 280-1.

— περὶ τρυγων|ος|. — (Τρηγών|ος| ἡ κόπρος σὴν μέλ|ι|τ|ι| ἡ γάλακτι γηνεκίω — ἠστέρας ἄλγημα θεραπεύοι. — Quibus haec alio atramento subiecta sunt, quae in editis non repperi : ης την νοσίαν τῆς τρυγών|ος| ευρισης λ[ί]θ[ον] ουτος λ|έ|γετ|αι| ἀδαμας ἀυτο ἡ τηναν προσ.εγκήσης στέρξη ψηλόν σε.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 98,3-4; 253; 281.

Figurae : λάρος φάσας κουκούβας

Cucubae nomen in indice deest; deest etiam caput de *cucuba*.

— περὶ φάσας. — (Φάσα πτηνὸν ἐστι γνοστῶν πάσ|ι|· ταῦτης το αἱμαν θερμὸν ενσταζόμενον ὀφθαλμὸν αἱμασην οφελή.) — Nihil praetera exhibet liber.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 253; 281.

περὶ γλαυκου. — (Γλαύκου οὖν τοῦ ὀρνέου· καὶ γλαυκὸς ἠχθίος· τούτους τοὺς ὀφθαλμούς — θεορούνταις δὲ αυτῷ εν τη σκοτίᾳ φεύξονται δοκοῦνταις τερατόδαις ὁρᾶν.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 13,3 et 27-28; 14,1-7 (276; 302-3.)

— περὶ λαρου. — (Λάρου τὴν καρδίαν· ἐὰν κρατῶν τῆς ἠσέλθῃ — μυ πός καὶ άλον τή ρύψη.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 91,18-19.

Avis volantis figura inter κο et ρακος picta est.

Sine titulo — (ἐκτο κορακος τὴν καρδίαν καὶ τὸν δεξῖον ὀφθαλμὸν — ὅσα ἐπραξεν ἐν ὅλῃ τη σ της ζοής ἐκουσα.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 90. — Sed haec, quae *de corvo* exhibet liber *Bononiensis*, desunt in editis.

Parvae avis figura antecedit primum sequentis capitis verbum.

Sine titulo — (Τηχοβάτης· ἤγουν ηλοβάτης ὀρν|εον| μυκρόν· τους ὀφθαλμους ἀυτού — ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ ὀξιὸπὶαν παρέχει.)

In editis hoc caput non inveni; cf. tamen Ruelle, *o. l.*, p. 88,23-25 (*de luscinia*.)

F. 110v. περὶ ἀειδόνος. — (Τῆς αειδόνος ἡ ⊙⊙ καὶ ἡ καρδία περιαπτομένη ἐνκρεμάτω ἀγρηπνοῦντον· πηη αὐτοὺς πημούντε.) — Nihil praeterea exhibet liber.

Vd. Ruelle, *o. l.*, 88,23-4.

— περὶ ἰλιοδρομου. — (Ἰλιόδρομος ἐστὶ πετηνὸν ηνδηκὸν ὅπερ ἅμα το γενηθηναι ανήπτεται πρὸς τὴν ανατολὴν του ☌ — βροθὴ δὲ ἱγίαν παρέχ|ει|· καὶ ἄνοσον πηη τον ἐστίοντα.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 89,9-14.

— περὶ θοπίου. — (Θόπιον ὄρνεον ἐστὶ νηκτερικὸν· ὁς φασῃ εν ρόδω — ἐστιόμενον δὲ ευοιζωὴ παρέχ|ει|.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 89,17-20. — In nonnullis cum editis non consentit.

Figurae : ἀειδὸν θόπιον κηνέδι[ος]

— περὶ κηνέδυος πτηνόν. — (Κηνέδιος πτηνὸν ὅ καλή|ται| ἠυξ· ἡ δὲ ἤγκυον ἀτηκων στρουθίων — ὑπατηκοὺς απαλάσουσῃ· ὑδατι ἐκζεσμέν[ῳ]· καὶ ος ἄλου ζόου διδόμενων.

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 24,17,19-23; 22-29; 26,1-5; 237.

Sequuntur capita tria, alio atramento scripta, de quibus silet index.

῎Ορνεα παντα δ' ἀποδιόξης ἤ απο αμπελώνſης| ἤ απο περηβολίου — ὑπὸχορίση απο τούδε τού τοπου καὶ μιδέποτε φανήση.

|T?|ού λωπτὸν τολ καὶ μολὶβδου ἀπὸκαὺλα τρη ενο γρ· καὶ ἐστὶν αρρόγρ.

[T|ου κοσίφου εν ελεω τακή· ὀπὶστοτομ[ον] διαλήη· ὁμίος δὲ καὶ ταρηδας καὶ σημπεδόνας θεραπεύοι.

Cum tertio capite cf. Ruelle, *o. l.*, p. 91,13-14. — Inter extremi capitis lineas pictae sunt figurae duae: κοσ[υ]φος αιδων

F. 111. Tertiae partis index, qui in tres columnas divisus est, quarum prima et tertia quindecim titulos, quattuordecim exhibet secunda.

Περη ὑχθῖον διαφωρων θαλατήον καὶ λυμνέον· καὶ ποταμιεων τας τούτων ὀφελίας· καὶ ἐνεργίας· καὶ θαιραπίας καθὸς γραφουν ἡ τεχνήτε.

περὶ αετου ἴχθυος. — (Ἀετός ἐστιν ἠχθής θαλάσιος ἀλεπῆς· ὁμίος ἱερατηκή χρία μελανὴζων — ἐπίληψια ιάται.) Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 103,4-10; 301.

Capitis huius ll. breviores sunt, ut locum praebeant figurae: αετὸς

— περὶ βάτ[ου]. — (Βάτος ἠχθῆς· ον ρομεη τούπενα φάση. ός πικνός ἐστιόμενος ἀφροδισια παρορμῶση.) — Nihil praeterea exhibet liber.
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 104,16-18; 267.
Huius capitis, π. βάτου, ll. brevissimae sunt, ut locum faciant figurae: βάτ[ος]

— περὶ τρυγων[ος]. — (ἑ δὲ τριγῶναι ἡ χθίση το κένδρον πηγνήμενον — ἀστοχίαν δηλή· ἐστὶ γὰρ ης βλάβος μέγα. Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 119,13-16.

Figurae: βατ[ος] βογλοσ[ος] γλαν[εος] δελφης

— περὶ βογλό[σου]. — (Βόγλοσον θαλάσιον το λεγῶμενον σκυθόποπα – ὑπόκαπνόν αὐτω κρεμάν.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 104,19-22; 267; 301. — Extremum verbum sequitur piscis figura.

F. 111v. In summa p. ἐνήδας ποταμία· καὶ λήσον την μιτην σου καὶ ανηξον το στομὰν ἀυτής — καὶ εις το φαγ[εῖν]. — Hoc caput tres ll. occupat; in his multa cryptographice scripta. — De hoc capite silet index f. 111.

— περὶ γλανεου. — (Γλανέος ἰχθὴς πὸταμιέος καὶ νήμνηος· τούτου τα ὀστέα — ὁλος δὲ εὐστόμαχος ἐστὶν ὁ ἰχθῆς.) Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 106,9-14; 302.

— περὶ δελφῆς. — (Δέλφης ἰχθῆς ἐστὶ ζόον κητόον εναληῆς πασ[ι] γνοστῶν — σπληνικοὺς ἴἄτε.) Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 107,6-12; 303.

Figurae: δράκ[ων] εγχελ[υς] θύνα

— περὶ δράκοντος. — (Δράκον ἠχθής θαλάσιος καὶ ἰοβόλος ἄγαν — τὸ κένδρον αυτού ξυρεν[ει] ἀντῶ.) Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 107,14-22; (267-8; 303.) — Nonnulla desunt in *Bononiensi*.

— περὶ εγχέλιος. — (Εχαὶλιος· τὸ ὑπαρ σὴν τι χολ[ῆ] ἀναλὴσας δὸς πιή — δισεντερηκοὺς ἴἄται.) Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 108,2-8; 268; 303-4.

— περὶ θίνου. — (Θήνος ἰχθίς· διλὸς πάσ[ι]· τοὺς ⊙ ⊙ αὐτοῦ καὶ πνεύμονος θαλασίου — γενήσ[ε]τ[αι] ὀρτιγες.) Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 110,1-10; 268; — Pauca quaedam exhibet liber quae in editis non repperi.

Figurae: κυπρην[ος] κύχλα οκταποδ[ιον]

— περὶ κυπρήν[ου]. — (Κύπρηνος ἰχθίος ποταμιέος καὶ λιμνέος· καὶ τούτου τὸ στέαρ — καὶ σύληψιν εργἄζεται παραχρήμα.) Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 112,1-6; 269-70.

— Capiti *de cyprino* haec, alio atramento, subiecta sunt *de polypo*, quae in editis non repperi:

Ὀκτοποδιου πλοκαμια ξυρα τριψας δὸς πηὴ μετα οἴνου· καὶ μισ[ει] τὸν οίν[ον].
Vd. Ruelle, *o, l.*, p. (271).

— περὶ κύχλ[ης]. — (Κόχ[λ]ης ὁ ζομὸς κυλίαν μαλάσ[ει]· καὶ εὐπεψίαν παρέχ[ει] — της θυλαζούσης.) Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 112,9-11.

— περὶ οκταπ[οδίου]. — (Ὀκταπόδιον θαλάσ[ιον]· τούτο

λαβων ἐν κενὴ χύτρα βρᾶσον — καὶ ποθὲν δισεντερικοὺς ἰᾶται.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 271; 306. — Ab editis differt.
Figurae : ψυλ[οι] θαλασσιοι τριγλ[η] θρῆσα
— περὶ τρύγλης. — (Τρήγλης ἠχθῆς πᾶσι γνοστί· της τρηγλῆς το γένιον ἡ τὴν κᾶραν — ὁ δὲ ζομὸς εστιόμ[ενος] καὶ αυθή· τοὺς ὑπο διλητυριον πεπονθο[τας] ἰάται.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 119,4-11; 272; 308. Consentit praecipue cum p. 308; lineas tres cryptographice scriptas exhibet.

F. 112. περὶ ψήλους θαλασσίους. — (Ψύλους θαλασίους πάσι γνοστί τῆς ἀνθρώποις· τούτους εψήσας — καὶ οὐκ ἔστι εν το ὑκω ψηλ[ος].)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 1-2; 123, 24-6; 310; 315.
— περὶ θρήσ[ας]. — (Θρήσσα ἠχθῆς πάσ[ι] γνοστή· ἀύτη ἐστὶομενοι δισουρίαν ακρος ἰάται — καὶ στομαχικοὺς θεραπεύει.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 110,12-16; 208; 305.
Figurae : κέφαλ[ος] κηνέδ[ιος] ναυκράτ[ης]
— περὶ κεφάλ[ου]. — (Κεφάλου ἰθχίος· τούτου τὴν κεφαλὴν καυθῖσα· καὶ ταρηχεύσεις — επιμελέστερον χρήση.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 111,14-17; 268; 305-6.
— περὶ κηνεδ[ίου]. — (Κηνέδιος ἰχθῆς θαλασ[ιος] μυκρὸς τὸ μεγεθ[ος] εχων δακτύλους ἔξη — ὅς επι ησχυρώτατον λὶαν μεταξύρηθίσεται· λέγετ[αι] δὲ κηνέδιος παρὰ σοφῶν.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 24,24-25,5. — Cf. caput *de cinaed.* f. 110ᵛ.
— περὶ ναυκράτης. — (Ναὺκράτης ἠχθῆς ἐστὶ θυλάσιος· ὅς ἐστὶν εγχενιῆς· οὕτος ἐαν κοληθῆ πλίον αρμενίζοντα — ποδάγρας θεραπεύοι.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 30,20; 31,4-7; 239.
Figurae : λαύρακ[ος] μενηδας μύακ[ος]
— περὶ λαύρακος. — (Λάβραξ ἴχθῆς τούτου ἡ χολ[ὴ] σην μέλιτι ἐχριομένη — καὶ βεβρομένους κάνθους θεραπεύοι.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (114); 270.

F. 112ᵛ. περὶ μενήδ[ων]. — (Μενήδα ἥτις μαρήδ[α] ἠχθιεις ἠσὴ θαλάτιοι· τούτον ἐ κεφαλέ καύθήσα[ι] καὶ τεφρόσαι — καὶ κοληκοὺς καὶ στροφουμένους θεραπεύοι.)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (115); 270. — Non re, sed verbis ad editis differt.
— περὶ μιάκων. — (Μιακαις ησή όστρακοδ[η] τούτο τὸ απόζεμα — ὕδατι γληκέω· καθάπερ τὸ ψιμύθιον.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 116,1-6; 270. — In libro *Bononiensi* ψιμύθιον per compendium scriptum est; cf. compendiorum tabulam (l. 4), quam liber f. 114ᵛ exhibet.
Figurae : νάρκη[ς?] ξύφιος κουβαριδ[ες] θαλασσι[αι]
Extremum nomen in indice deest; deest etiam caput in textu.
— περὶ νάρκιος. — (Νάρκης ἠχθῆς ἐστὶ θαλάσιος· ταύτης, τῆς κεφαλαλγούση — ου σηνγγήνεται ανύρ μετ' αυτῆς ουδὲ συνουσιάση.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (116); 270.
— πε[ρὶ] ξυφίου. — (Ξυφαίος ἐστὶν ἠχθ[ὺς] θαλατ[ιος] : ὅμιος τη ιουληδ[ι]· — καὶ ἡ χοχ[ὴ] δὲ αὐτού φαση πρὸς βαριοπίαν μύγνεται.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 32,5,16; (33,3-5); 270.
περὶ οἴνιοι. — (Οἴνιοι ὑπὸ τας ὑδρίας φερώμενοι ζωήφια ἠσὴ πολήποδαις — σὴν ρωδήνω θερμαντένταις ενσταζόμενον ιᾶται.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (116,20); 271.
— περὶ ορφου. — (Ὄρφου ιχθιος ἐστὶ πάση γνωστός· τούτου το αἷμα — ὀμίος δὲ φορούμενον ὀφθαλμίας παρέκχησην ιάται.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 33,11; 34,1; 271.
— πε[ρὶ] πελαμυδ[ος]. — (Πελαμής ἰχθῆς· θαλάτιος ἐστὶν· ἥτης καυθής εν τη κεφαλὴ· καὶ όλη — ὠταλγίαν ἰάται.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (117); 271.
— περὶ πνεύμονος. — (Πλεύμωνος θαλασίου ζῶον εστὶν ἄμορφον· ἀπλούν ται καὶ σηστἔλώμενον καὶ θέσης εν τοπ[ῳ] τηνὴ λείας γενομένης φενη ὅσπερ φακλήν.)
In ima pag. haec addita sunt : [Π]νεύμῶν θαλάττιος σμυ
.. μετα υδ[α]τ[ος] θαλατίου καὶ κυανουν ρᵛα την ἡκίαν ἐπι
πυρὸς δοκή πάᵗν θαλαˢ ήνη επι πυρὸς.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (117).

F. 113. Figurae : πορφύρας ῥαφήν ῥήνα

— περὶ πορφύρας θαλαττίας. — (Πορφήρα ὁ λεγόμενος κόγχυλος. κυρίκηον ἐστὶ μυκρῶν· ὅσπερ ὀνίχιον — ὁμίος καίφαλάλγίαν ιᾶται περιάπτόμενον. καὶ σηνδινόμενον.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (34,21; 35,20); 271; 306-7. — Verborum varietatem quamdam exhibet *Bononiensis*.

— περὶ ραφηδ[ος]. — (Ραφήδος ἰχθίος ἐστὶν ἡ καλαύμένη βελωνήδα — δέμωνας ἀποδιοκη.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 36,13; (117-118); 271; 307.

— περὶ ρηνός. — (Ρήνα θαλαττία ἰχθῆς ἐστὶ· ταύτης τὸ δέρμα — ἐκ ρηνῶν αἱμωραγίας ἥστισῃ.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (118); 271; 307.

Figurae : σαλπης σκορπιος σηναγρος
His addita est piscis rubri figura sine nomine : sequuntur revera capita tria, non quattuor; in indice autem nullum nomen inter περη σηνάγρου et περὶ σαύρου legimus.

— περὶ σκορπίου. — (Σκορπίος ἐστὶ ἰχθῆς θαλάττιος καὶ ἰοβώλος· τούτου ζώντως πνήξας εν ἥνω δὸς — καὶ ἰάσῃς παραδόξως ὅς οὐδὲν ἕτερον.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 117 not., 271-2; 307. — Verborum varietatem quamdam exhibet *Bononiensis*.

— περὶ σαλπυγγος. — (Σαλπυξ· ἠχθής ἐστι θαλάσιος· ἐδόδιμος — ἡδωνάς μεγήστας πηῆ εν ταῖς σηνουσίαις.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 36, 21, 26; 37,17-18; 118,9-10; 272.

περὶ σηνάγρ[ου]. — (Σήναγρος ἐστὶν ἠχθὴς· τούτου ι ὀδόνταις περιαπτόμενοι — ὀδώντων πόνους ἰᾶται.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 118; 272; 297.

Figurae : σουληναις τριχειος ὑδρης

In marg. περὶ σολι (v supra), et in indice περὶ σουλῆνος, sed hoc caput deest in libro.

— περὶ σαύρου. — (Σαύρος ἐστὶν ἰχθῆς θαλάττιος· τούτου ἡ χολ[ὴ]· — οὐκ αἰδῶσι φηήναι τρύχαις.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. (118); 272.

— περὶ τρυχέου. — (Τρύχεος ἠχθῆς ἐστὶ θαλάττιος. τούτου ἡ κεφαλὴ καύθῆσα — τρήχας επὶ τῆς κεφαλῆς ἥστισῃ.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 272; 308.

— περὶ ὑδρης. — (Ὕδρης ὄφης ἐστὶ εν λήμναις διετόμενος — υγρὸν ξυράν[ει].)

Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 119,1-7, 14-16; 272-273, 1-6; 308-309,1-7.

F. 113v. Figurae : φαγρί[ου] χάνί[ος ? χεληδὸν

— περὶ φάγρ[ου]. — (Φάγρος ἐστὶν ἰχθῆς θαλάττιος κάληστος· τούτ[ου] το εν τη κεφάλη ὀστέων — ὀδονταλγίαν ιώνται.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 119, not.; 273 309.

— περὶ χάν[ου]. — (Χάνος ἰχθῆς ἐστὶ θαλάττιος· οὗτος ὀπτὸς ἐστιόμενος ὀξιδορκίαν παρέχει — καὶ τα πάνη παλεὄτατα λεὐκόματα ἀποκαθὲρη.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 122, 1-3; 273; 209-310.

— περὶ χεληδων[ος]. — (Χεληδὼν ἰχθῆς ἐστὶ μυκρὸς πάνη — καὶ επιτεύτηκος.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 123,5-10; 273; 310.

Figurae : χρισάφη αχυνε ψάρο[ς] ομιδι χτεν βουρ βοδρ Nomina, quae ομιδι sequuntur, in indice non legimus : caput περὶ ὠμιδι[ων] extremum et in libro et in indice.

— περὶ χρισάφ[ου]. — (χρήσαφος ἰχθῆς ἐστὶ θαλάττιος· τούτου ἡ οφθαλμή περιάπτόμενοι — παρέχ[ει] ἐν ταῖς συνουσίαις καὶ ἡδωνὴν μεγήστην.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 123,15; 273-4; 310. — Consentit praecipue cum p. 310.

— περὶ χύρ[ου] θαλασιου. — (χύρος θαλάσιος τούτου ἡ δορά — βασκανίαν ἀποδιόκη καὶ πνεῦματα καὶ δέμονας· καὶ πᾶν κακῶν αποδιόκη ἀπὸ του οἰκου.)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 274; 310. — Extrema verba in editis non repperi.

— περὶ ψαρου. — (ψάρος ἰχθῆς ἐστι θαλάττιος· οὗτος νεάρὸς — ευστομαχίαν παρέχ[ει].)
Vd. Ruelle, *o. l.*, p. 123; 274; 310.

— περὶ ὠμιδ[ιων]. — (Ωμήδια. ὀστρίδια· σολήναις· χυβαδας· πετεληδας· χτέναι· κόχλη· παντα τα ο (μ supra) ομὸν θυμῶν απο γενῶν.)
Vd. Ruellé, *o. l.*, p. (46, 11,15); (274; 311.)

His, in ima pag., nonnulla de serpentibus subiecta sunt, quae est sequentis in libro *Bononiensi* sectionis propria materies.

Exempla doctrinae libri Bononiensis 3632.

v. i. — Vetus interpres, sc. KIRANI KIRANIDES, *et ad eas* RHYAKINI KORONIDES etc. (cfr. De Mely Ruelle, *Lapid., gr.* II, p. VIII, quod mihi est MR).

m. = *cod. marcianus lat.*, VI, 201.

Bon. F. 104ᵛ. περὶ λαγοοῦ.

Λαγοός ζόον πάσ[ι] γνοστων· τετρα-π[ουν] τροχαληκων ἧς το φηγῆν· τούτου το αἵμαν θερμὸν ἐπυχριόμενον της ποσῆν ποδάγρούς ἄκρος ἥἆται· ὁ δὲ πνεύμον αὐτοῦ ἧς λεπτά τμυθῆς καὶ εν της βλεφάρης· ἐπιπαστῆς ἠδίματα ὀφθαλμὸν θεραπεῦοι· καὶ χύμετλα ἰάται· τὴν δὲ καρδίαν του λαγοού ἐντηλῆξας ἐν βησύνο ρακι καὶ περηλήψας τεταρταήζοντας ἄκρος ἥάται· ἡ δὲ νεφρὴ σὴν μέλ[ι]τ[ι] ἡ κονδίτου πὸθέν νεφρ[ι]τι[κοὺς ιάται· ἡ δὲ χο[λὴ] μετα στέατος ἀλόπεκος καὶ νάρδου σηντηκομένη κωφόσην ιόντ[αι]· ἡ δὲ πιτία αυτού ξηρά πηνομένη μετὰ σαμίου ἀστερος ἡ λημνήας σφραγῆδος· ἐμοπτοἠκούς θεραπεῦοι· ἡ πιτία αὐτού σην χυ[λῷ] ἀλθέας ἡ μαλάχ[ης]· καὶ ελαίου σην ερίω προσθῆς ἐν πεσό σήλεψ[ιν] πηήν· σὴν δὲ χυ[λῷ] πράσου καὶ υρήνου μύρου· νεκρά ἔμβρια ἐκβάλ[ει]· μετὰ δέ προπόλεος λιοσθίσα καὶ ἐπιτεθίσα ἰοβόλον ἔλκη καὶ θυρίον δίγματα ἰάται· ἡ δὲ κόπρ[ος] σην ην[ῳ] ποθῆσ[α] ἰοχιατηκους ἰάται τους πανη εσχάτους· καὶ κυλιακούς· μετὰ δὲ πεπέρεως ποθ[εῖσα] νεφρητικοὺς θεραπεύοι· ἐ δὲ τρύχ[ες] καυθίσα καὶ λιοσθίσα τῆς πυρηκαύστης ελκεσῃ· καθαράν οὐλὴν πηῇ· καὶ τρυχοπιούσι· ὁμίος δὲ ἐ τρύχ[ες] λιόσθισα καὶ ἐπιτεθίσα μετα του λευκοῦ του ὀοῦ· αἱμοραγίαν πάσαν θεραπέβῃ· καὶ στέλει· πόδας δὲ λαγωοῦ· τέμνων ζῶντας ἧς ὀνομ[α] ἀστενούντος πόδας. τὸν μεν δεξιὸν ἧς το δὲξιὸν τὸν δὲ αρηστερόν ης το ἀρυστερὸν· ὁμίος καὶ ἐπυ χυρων τα ἐμπροσθεν ποδάρια του λάγοού· ὀφέλιμος δὲ ἧς ποδὰλγιαν καὶ χυραγρίαν· καὶ ἀρθρητηκούς περίαψε τον πάν σχοντα· ἐγκέφαλος δὲ λάγοού περίχριε οὐλα πεδίον· ἀνόδηνος φηῆναι τοῦς ὀδωντας αὐτω πηῇ· δορά δὲ λαγοοῦ καήσα σὴν της ωσῆν αυτοῦ καὶ τῆς ὄνηξη· καὶ ξυρίον γενόμενον καὶ πηνόμενον μετα κονδίτου· ληθαργούς ἴαται το πάντελαις· ὁ δὲ ἐγκέφαλος ὀπτός· πηνόμενος τρομικούς ιάτ[αι] παραδόξος· καὶ τοὺς ἐνουροῦντας παύοι· ἡ χολ[ὴ] δὲ καὶ ἡ πιτία καὶ ὁ ενγκέφυλος πρὸστηθῆς ἐν πεσῷ· σήνληψην πηή εὐθῆς· ε δὲ τρυχ[ες] πάσες ξη[ραὶ] καὶ εν λουτρὸν δοθῆς μετά τηνος διοριτικοῦ· ἀποζέματος· εὐθῆς τὸν λ[ί]θ[ον] εξουρίση.

v. i. pp. 85-6.

Λαγωὸς. Lepus est animal quadrupes, velox et in fuga vertigines faciens. Huius sanguis calidus inunctus podagricos pedes sanat perfecte. *Circa lumbos autem calidus positus vel immissus nephriticos sanat. Confectus autem in pulte et comestus dysentericos reparat, et corroborat.* Pulmo autem eius minutatim incisus, et palpebris impositus tumores oculorum sedat, et chimeda (L. χήμωσιν) sanat. Cor autem eius in byssino (al. in albissimo) panno involve, et ad collum suspende, quartanarios perfecte sanat. Renunculi quoque eius in condito, vel melicrato bibiti, nephriticos curant. Fel autem eius adipe vulpis et nardo liquefactum surditatem sanat. Si autem in pessario cum succo althaeae vel malvae mittatur et oleo, conceptionem adiuvat. Cum succo vero prasii i. porri, et irino unguento inunissum mortuos fetus ejicit. Coagulum quoque eius cum propoli solutum et repositum puncturas et morsos venenosos curat. Stercus autem eius cum vino solutum calido sciaticos (L. ἰσχιαδικούς) omnino desperatos sanat, et colicos. Similiter cum pipere tritum et bibitum nephriticos curat. Pili autem eius combusti et triti, et super combusta loca sparsi, ulcera mundant, et cicatrices sanant, ut et pilos educant. Et cum albugine ovi superpositi omnem fluxum sanguinis sistunt. Pedes quoque viventis Leporis circumsuspende in nomine patientis, sanabit arthriticos, anticos (L. αντιάδας) podagricos et chiragricos perfecte; dextrum vero ad pedem dextrum, et sinistrum ad sinistrum. Cerebrum autem Leporis inunctum in parvorum gingivis, absque dolore educit dentes. Tota autem pellis leporina cum auribus et ungulis combusta, et pulvis ex ea cum condito calamo datus Lethargicos perfecte sanat.

L. 2 Λαγοός - γνοστων, MR., p. 261 § 8; ll. 6-9 ὁ δὲ πνεύμον-ἰάται, MR., p. 261, P, 66 § 10, p. 293, § 10; ll. 12-13 ἡ δὲ νεφρὴ - ἰάται, MR., p. 261, P, 66 § 12, p. 293, § 12; ll. 14-16 ἡ δὲ χολὴ - ἰόνται, MR., p. 261, P. 67 § 13; ll. 16-26 ἡ δὲ πιτία - ἰάται, MR., p. 261, § inédits p. 294,

L. 2 Λαγωὸς om. *m*; l. 5 *pedes* om. *m*; l. 6 *autem calidus* om. *m*; *immissus* v. i., *mixtus aut missus* in *m*; *nephriticos* v. i., *nefreticos* in *m* et ll. 10 et 22; l. 8 *in pulte* v. i., *cum pulpa* in *m*; *disintericos praeparat* in *m*: Verba „ *Circa lumbos* - *corroborat* „ desunt

P. 67 § 13; ll. 33-35 ἐ δὲ τρύχ[ες] - στέλει, MR., p. 261, § 16, p. 294 § 16; ll. 43-46 ἐγκέφαλος - πηή, MR., p. 261, P. 67 § 18; ll. 50-52 ὁ δὲ ἐγκέφαλος - παύοι, MR., p. 261, P. 67 § inédit, p. 293; ll. 1-2 § inédit; ll. 52-54 ἡ χολ[ὴ] - εὐθῆς, MR., p. 261, P. 67 §§ inédits.

in *Bonon.*; l. 10 *autem* v. i., *quoque* in *m*; *incisus minutatim* in *m*; l. 13 L. χήμωσιν non exhibet *m*; l. 14 *al. in albissimo* om. *m*; l. 17 *vel* v. i., *cum* in *m*; l. 19 *cum adipe* in *m*, *et nardo* v. i., *caridoque* in *m*; l. 22 *mittitur* in *m*; l. 23 *adiuvat* v. i., *facit* in *m*; l. 24 *yrino* in *m*; l. 25 *fetus* v. i., *partus* in *m*; l. 27 *impositum* in *m*; l. 30 L. ἰσχιαδικούς om. *m*; l. 32 *bibitum* v. i., *solutum et bibitum* in *m*; l. 37 *albumine ouis* in *m*; l. 38 *sistunt uel pungunt* (?) in *m*; l. 41 *sanabis* in *m*, *artheticos antiquos* in *m*, omisso L. ἀντιάδας; l. 42 *cygragricos* in *m*; l. 47 *absque lesione* in *m*; l. 50 *calamo* v. i., *calido* in *m*, *litargicos sanat penitus* in *m*.

Bon. F. 105. περὶ λύκου.

Λύκος ἐστὶ ζῶον ἄγριον πονυρὸν του αἵματος ὁ πῆνον μανήσεται καὶ οὐδόλος σωθίσεται· ἡ δὲ τούτου ἡ χολὴ ἀληφόμενοι θερμή· ἐνοφαλῆς καθêρη· υπερ πάσα κὰθὰρσιον· ἡ τούτ|ου| ὀφθαλμοὶ κατεχόμενοι πάντα τύπον ρυγωπυρετοῦ ἀπελαύνουσην· δερμα λύκ|ου| πρόβατ[ον] οὐχ υπερβένη. ὁ δεξιὸς ὀφθαλμὸς φορούμενος λάθρα. μεγήστ|ην| πράξην πηῆ· φεύξεται δὲ τὸν φοροῦντα πάντ|α| τα ζόα· ἥμερα τ[ε] καὶ ἄγρια· καὶ διελεύσεται ἀντύπαλον· καὶ ουδής ἀυτόν ὁψεται· ἧς πάσαν δίκην νηκητικῶν· καὶ παν φάντασμα φεύξεται· τον φοροῦντα· ὑπαρ δὲ ἀυτ[οῦ] ἐπισπαστέν ὑπὰτικούς ὀφελὴ· καὶ σελινιακούς μενὸμενους· κηνοδόντα δὲ αὐτόν περιάψετ[αι] τῆς σηληνιαζομένους ἡ φοβεριζομένους νηκτός· καὶ ἡμέρας ὄνυρα χαλαιπά χεόρὸν σοθισ[ε]τ[αι]. ὁ τιουτος βασταζόμενος· ὁ δὲξιός ὀφθαλμὸς· καὶ ὁ τὶς οὐράς πρῶτος σπόνδυλος ὁμού ται ἡ δύο φορούμενοι ἐν χρισό ἀνγκίω· ένδοξω καὶ επὶτεὺκτικων καὶ ἔντιμον· καὶ νικητήν· καὶ ἡδήν· καὶ το ὑδι εὐάρεστο[ν]· καὶ πρὸς γηνέκας φυλητὸν· καὶ ερωτηκῶν· καὶ οφθαλμίαν πονὸν· ἐκ γαρ ὀστοῦν ἐκ του τραχύλου περιάψης· ὀπιστονηκούς ιόνται· ἡ καρδία αὐτοῦ ὀπτή· ἐστιὸμένη· νύστ[ις] λυκανθρώπους καὶ βαβουτζηκαρίους θερὰπεὺοἶ ἐπη ἡμέρας γ' εστὶὸμένη.

v. i. pp. 84-5.

Λύκος Lupus, est animal sylueslre, versutum. Sanguinem ergo si quis biberit, maniosus fiet et non ultra sanabitur. Oculus eius dexter latenter gestatus magnos actos faciet : fugient enim a portante omnia quadrupedia, sylvestria et domestica, et transibit per medios hostes nemoque eum tanget. Alter liber habet, videbit. Facit etiam vincere omnem causam, omniaque phantasmata abiicit, expellit quoque omnem rigorem febrium. Pellem autem lupi nunquam ovis calcabit. Epar autem eius siccum et tritum et cum μελικράτῳ bibitum epilepticos perfecte sanat, et lunaticos ac maniosos. Κυνοδόντα autem eius, .i. caninum dentem si suspenderis ad collum Lunatici vel expavefacti in die et in nocte, vel per somnium terribile, liberatur. Dexter autem oculus lupi et primus spondylus vel nodus caudae insimul et prope gestata in vase aureo, potentem et gloriosum faciet gerentem, et honorabilem ac victorem et acceptum, et a mulieribus valde amabitur et amplexabitur; nec qui hoc gestat ophthalmiam patietur, imo ophthalmicos oculos sanat. Fel autem eius calefactum, et modicum coagulalum oculos inunctos purgat super omne collyrium. Si autem os de collo lupi ligaveris ad collum ὀπισθονικοῦ, i. qui habet posteriorem spasmum, sanabitur.

L. 1-2 Λύκος - σωθίσεται, MR., p. 65, 23-24; ll. 2-5 cf. MR., p. 260 paenult, l, et p. 261 ll. 1-2 p. 293 π. λύκου §§ inédits ll. 3 sqq; ll. 7-8 δέρμα - ὑπερβένη, MR., p. 66,6; ll. 8-11 ὁ δεξιὸς ὀφθαλμός - φοροῦντα, cf. MR., p. 65,25-66,4; 261,8; 293 P. 65 § 3; ll. 22-31 ὁ δεξιὸς ὀφθαλμός - ιόνται, cf. MR., p. 66,6-10: 261,8 § 3 et 6; ll. 24 sqq. ἡ καρδία κτέ, cf. MR., p. 261 l. 3; 293 l. 5, §§ inédits.

L. 2 Λύκος om. *m*; l. 4. *Oculus autem* in *m*; l. 6 *enim* om. *m*; l. 8 *et nemo tanget eum* in *m*; l. 10 *etiam* v. i., *autem* in *m*; l. 11 *fantasmata* in *m*; l. 12 *et expellit* in *m*; l. 13 *lupi* v. i., *lupum quod* in *m*; l. 15 μελικράτῳ v. i., *melluto* in *m*; l. 17 *et maniosos* in *m*, Κυνοδόντα v. i, *Kimodentum est* in *m*: l. 18 *.i.* om. *m* - *si* om. *m* l. 19 *expa-refacto* in *m*; l. 21 *liberabitur* in *m*; l. 22 *spondilis* in *m*; l. 24 *proprie* in *m*; l. 28 *neque* in *m*; l. 31 *modice* in *m*; l. 32 *oculis inunctum* in *m*; l. 33 *collyrium* v. i., *colbaturum* in *m*; l. 34 *ypostonici* in *m*; l. 36 *et sanabitur* in *m*.

Bon. 3632, F. 107. Capul π. σαύρας haec claudunt :

κεκαὐμένοι δὲ ὅλη καὶ μετὰ σκορόδων ενοθησ[α] καὶ σηντρηβήσα· σύδερα καὶ βέλ[η] καὶ ἀνκηδας ὅσα ἐκ βαθ[ους] φέρη ἠς τὴν ἀνω επιφαν[ειαν]· εὐθεος οσου καλωντη καὶ τρυχοπιὴ ἡ χρίσης αὐτη.

F. 107v. περι χελώνας.

Χὲλωνας β' ἐάν τις λάβη· καὶ σχήσας τὰς κεφὰλάς αὐτῶν ἀκρηβὸς· εὐρὴσης λίθους β'. ξανθ[ούς]· τούτους κάτεχ[ε] καὶ ἐξης φύλου ερωμένου· ὀά δὲ αὐτῆς πὸθέντα γ' μὲν επι τριτεου· δ' δὲ επὶ τεταρτέου· ὁμίος καὶ α' ἐπὶ καθιμερηνούς· ὀά δὲ θαλασίας χελών[ης] σεληνιαζωμένους θεραπεὖοι.

F. 110. περὶ κύσας.

Κύσα πτηνὸν ἐστὶ ποτάμ[ιον] καὶ λυμνέον· ταύτης τὸ αἷμαν ξη[ρὸν] καὶ θερμὸν σόζη τους πήνοντας διλυτύριον φάρμακον· καὶ τους ἀπο ἐχὴδνης· ἰάται διχθέντας· ἐπαληψόμενον δὲ θυριοδικτους ὀφελὴ· το δὲ στέαρ ἀυτῆς χρήσιμον ἠς πὸλας χρίας ἀλημάτων.

Κύσας ποταμίας το αιμ[α] ξη[ρὸν] πηνόμενον σώζη τοὺς πιόντας διλητὴριον φάρμ[α]κον.

F. 110v. Capitis π. θοπίου initium :

Θόπιον ὄρνεον ἐστὶ νηκτηρηνὸν· ός φαση εν ρόδω· καὶ ἐν κύπρο διετάσται πληστάκης.

F. 107. — Haec in editis non repperi.

F. 107v. — ὀά δὲ θαλασίας κτέ., cf. cum his MR., p. 122, l. 8. — Quae antecedunt in editis non repperi.

F. 110. — In editis non repperi. — Κύσας ποταμίας κτέ. alio atramento addita.

F. 110v. — Cf. MR., p. 89, not. — Haec ad lectionem constituendam valent.

Haec cryptographia scripta sunt, scilicet :

F. 103. Capitis π. προβάτου extrema verba :

υ δε χολι μιξας με ολιγου οπου τιθιμαλου κε εν ιλι ὑοσκυάμου υποτεθης ξιρανθης γυνετε φισικαλὸ υ καλι.

F. 105v. Capitis π. ἀσπάλακος praeceptum medicum :

θεογόνου ριζης ἡ δὲ θεόπνου· ουγγ. δ' αρτιμισίας μονοκλόνου· ουγγ. δ'. βδελίου ουγγ. δ'. στίρακος καλαμὶτου ουγγ. α'· σμιρνης τρογλίτιδος ογγ· δ'. σφέρια ουγγ· δ'. λιβανου ὀρενος ουγγ. η'.

F. 106. Capitis π. ὑένης praeceptum medicum :

ἡ χολὴ τῆς ἱένης ουγγ· ς'. λικύου ινδικοὺ ουγγ. β'. οποβαλσάμου ουγγ. α'· σπιρνης ουγγ· γ'· χυ ανθιλης ουγγ. ι' πεπέρεος ουγγ S'' μέλιτος ουγγ. ς'.

Cum saepe in libro *Bononiensi* 3632, interdum et in *Koeranid.* capitibus, cryptographia adhibeatur, quam nusquam videram, haud absurdum videtur si hanc scribendi rationem brevissime explanabo.

Litterae aliquot eaedem sunt atque in communi scribendi ratione, formamque exhibent quae *maiuscula* noncupatur, seu vetustioris temporis sunt, seu calligraphicam ostendunt elegantiam : cf. in *tabula seq. pag.* γ, ι, ου, σ, υ, χ, ψ. — M littera non destrorsum sed sinistrorsum spectat. Litterae aliquot e tachygraphia originem ducunt : cf. in *tabula seq. pag.* α, ε, η, τ; tum κ. [1]

Z littera proxima est ζ; ν litteram non stantem sed iacentem effinxit librarius.

Alias vero litteras in duas partes dissecavit, et dimidiam tantum partem scripsit : cf. in *tabula seq. pag.* θ, ο. Nonnullas bipertivit, et dimidiam partem iacentem, non stantem, effinxit : cf. in *tabula seq. pag.* θ, π, φ.

Δ littera ad lineolam obliquam redacta est.

F. 103. — Haec non consentiunt cum MR., p. 71, l. 3.

F. 105v. — In nonnullis, et in ordine, non consentit cum MR., p. 54, ll. 13-16 et p. 255. — ἡ δὲ = οἱ δὲ. — ουγγ. et numeros litteris graecis scripsit librarius.

F. 106. — In nonnullis non consentit cum MR., p. 75, ll. 16-19; propius accedit pp. 265 et 299.

[1] Cf. τ in ὅτι apud O. Lehmann, *die Tachygr. Abkürzungen*, Lips. 1880, p. 99 et tab. 10; T. W. Allen, *Notes on Abbreviations in Greek Manuscripts*, Oxford 1889, Plate VI; G. Zereteli, *de compendiis scripturae codd. gr.*, Petropoli, 1896, tab. 29; et cf. K in καταφθείρει apud Allen, *o. l.*, plate V, et in καταδυομένη apud G. Zereteli, *o l.*, tab. 14.

Pro ξ librarius adhibuit *kappa*; β, cum « *duo* » significet, numero *arabico* scripsit.

Litterae, vocales praecipue, saepe nexus efficiunt. [1]

⏑ et ∼	2	Γ	\	/	=	ϟ	ɋ
α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ
ı	L	∩	Ч	Z	ϥ	C	⊔
ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π
P	G	··	v̇	∩_	+	⩫	
ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	

ϱ et Ꞁ	∩ = λι	ρυ = ρα	∟∩ = κλο
ου	ρ = ρι	ℓ = ρε	∟ = πε

7. Codex Laurentianus graecus LXXV, 19; chartaceus, saec. XIV; cm. 25 × 17,6; ff. 193. Vd. Bandini, *Catal. codd. gr. bibl. Laurent.*, ***III***, p. 167 et *Catal. codd. astrol. gr.*, I, *codd. Florentinos* descr. A. Olivieri, p. 73. — F. 1 : Τοῦτο τὸ ἰατροσόφιον ἔνε τοῦ πάπα Μανουὴλ τοῦ Μαρμαρᾶ.

F. 4. Ἰατροσόφιον σὺν θεῷ ἁγίῳ, περιέχον διαφόρων φιλοσόφων, ὅρους τὲ καὶ μεθόδους. δυνάμεις τε φύσεων, καὶ θεραπείας διαφόρων νοσημάτων· ἔτι τε καὶ τῶν ἐκ τῆς τοῦ κοιράνου βίβλου ἀποθεραπευτικῶν· ἐν οἷς καὶ περὶ τροφῶν κατὰ ἀλφάβητον.

Inc. Ἰατρική ἐστιν, ἐπιστήμη νοσωδῶν καὶ ὑγιεινῶν, καὶ οὐδετέρων. — Expl. f. 8v εἰ μὴ τὰ τῆς δυνάμεως, εἰ μὴ τὰ τῆς χώρας. — His subiecta sunt Meletii monachi, Galeni, aliorum opuscula medica.

F. 31v. Καὶ ταῦτα καλῶς ἐκθέμενοι καὶ διαγράψαντες, καὶ ἱκανῶς τοῖς φιλομαθέσι πρὸς κατάληψιν ἐξειπόντες, πρὸς ἑτέραν μεταβαίνωμεν μέθοδον· ἡ δὲ ἐστι, περὶ τροφῶν δυνάμεως·

[1] Eadem scribendi arcana ratione utitur codicis Vindobonensis phil. gr. 108 librarius, qui et alphabetum f. 370 describit (A. Delatte).

ὅπως τε ἔχει ἑκάστη ὠφελεῖν τὲ καὶ μή, καὶ ἐν ποίοις ἄρα τοῖς τοῦ σώματος μέρεσιν· ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν πραγματείαν, χαριέντως ἡρμόσαμεν· κατὰ στοιχεῖον δηλονότ- συντάξαντες· ἵν᾽ εἴη τοῖς βουλομένοις εὐχερὲς ἡ τοῦ ζητου μένου εὕρεσις· καὶ πρῶτον τὸ ἄλφα.

περὶ ἄρτου περὶ ἅλατος περὶ ἀνήθου
περὶ ἀνίσου περὶ ἀσπαράγγου περὶ ἀστακῶν
περὶ ἄμπαρ περὶ ἀγγουρίων περὶ ἀμπελοπράσου
μερὶ ἀμυγδάλων.

De alimentis igitur agit liber κατ᾽ ἀλφάβητον; tum denique

F. 82. στοιχεῖον, τὸ ῶ. περὶ ὠῶν· περὶ ὠοταρίχων· περὶ ὠτίδων.

F. 82ᵛ. Expl. τέλος τοῦ περὶ τροφῶν.

Perraro de iis agit alimentis, de quibus in *Koeranid.* libris est sermo; differunt res et verba.

Ἀρχὴ σὴν θεῷ ἁγίω, τῆς ἀποθεραπευτικῆς Θεοφίλου· συλλέξαντος ταύτην ἐκ διαφόρων ξενωνικῶν βίβλων· καὶ πρῶτον μὲν περὶ διαφορᾶς πυρετῶν καὶ διαγνώσεως αὐτῶν. περὶ ἠπιάλου καὶ ἀνεκθερμάντου ῥίγους. — Inc. Ὅτι μὲν ἀσήπτου τῆς παρὰ φύσιν ὕλης.

His subiecta sunt opuscula Aetii, Galeni, Theonis, et excerpta. Tum

F. 158. περὶ δυνάμεως βοτανῶν ἐν συντόμῳ — κατὰ ἀλφάβητον· ἀρχὴ τοῦ ἄλφα. — Inc. ἀβρότονον· θερμὸν καὶ ξηρὸν, ἐν τῇ τρίτῃ τάξει. — Expl. f. 167ᵛ ὤκιμον· ἐκ τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως — πλὴν δὲ ἐστὶ καὶ ῥυπτικόν.

F. 189ᵛ. (= 190 recentioris numer.) ; nunc in codice tertium occupat locum.

περὶ ἐλαιῶν, τῶν ἀπὸ γῆς καὶ ὕδατος. — (Ἄφθα, ἡ τῆς χαζαρίας γῆς — δαφνέλαιον· κεδρέλαιον. ἀρκέλαιον.)

τὰ ἀπὸ τῶν καρπῶν τῶν δένδρων. — (Καρποβαλσάμινον· σχινέλαιον· θάσινον· μυροβαλανικόν· περσικόν· ἔλαιον κοινόν.) — Nihil praeterea de his exhibet liber.

τὰ ἀπὸ τῶν σπερμάτων· — (ἰαπύινον· ῥαφάνινον — [ἀ]ρτεμίσιον.)

τὰ διὰ τῶν ἀνθέων· — (ῥόδινον· κρίνινον — ἐλελισφάκινον.)

τὰ διὰ τῶν βοτανῶν. — (γλικόνινον· ὀριγάνινον· καλαμίνθινον.) Nihil praeterea de his exhibet liber.

καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ὠῶν. — (ξηρία· θύον ἄπυρον· ἄσφαλτον ἰουδαικὸν — ῥιτύνη· καλοφωνία· ὑγρὰ πίσσα.)

σκευασία· ἡ διὰ μηλοκυδωνίων. — (μηλοκυδωνίων χιλοῦ ξξ β′ — ἕψαι ἄχρι συστάσεως.)

F. 190. σκευασία τοῦ ζουλαπίου. — (ῥοδοστάγματος, ℔ β′ — ἰσάγκαρ, ℔ α′ — ἄχρι συστάσεως.)

σκευασία, τὸ ὀξοσάγχαρ. — (μάραθρα σπέρματος, ℔ α′· σελίνου ῥίζας· ἀνίσου — κρόκου ϛΓ α′.)

σκευασία τὸ σκιντζιβὲ. — (σάγχαρ ℔ α′· χιλὸν κυδωνίων, ℔ α′ — ἄχρι συστάσεως.)

σκευασία, ἡ ῥοδοσάγχαρ. — (Βαλὼν εἰς ἄγγος ὑέλινον ῥόδων — καὶ τίθει εἰς τὸν ἥλιον.)

σκευασία, ἡ σικυωνίου ἁπλοῦ. — (ἀγριοσικύου ῥίζης ψυγείσης — ἕψαι ἐν διπλώματι.)

σικυώνιον σήνθετον, τὸ διὰ μηλοζουλαπίου. — (Κοπανίσας μῆλα καὶ ὑποπιάσας — ἄχρι συστάσεως.)

In marg. ἄλλο. — (Ἐλατηρίου χιλὸν ξξ γ′· ἀριστολοχίας στρογγύλης — ὀλίγου τοῦ χιλοῦ περιλειφθέντος.)

F. 190ᵛ. ἄλλο σικυώνιον. — (Ἐλαίου γλυκέος ξξ ι′ — ἕψαι ἱκανῶς καὶ διηθήσας, χρῶ.)

Ἔλαιον μαστίχινον. — (Τὸ μὲν ἁπλοῦν γίνεται οὕτως· μαστίχ, ογγ′ ι′ — καὶ θερμαίνεσθαι μετρίως.)

[Μ]ήλινον ἔλαιον. — (Τοῦτο ἔχει δύναμιν μαλακτικήν — Expl. f. 190*bis* καὶ διηθίσας ἀποτίθεσο.)

F. 190*bis*. κίκινον ἔλαιον. — (Τὸ κίκινον, κατ᾽ αἴγυπτον γίνεται — ἢ τῷ παλαιῷ ἐλαίῳ.)

λινοσπέρμου ἔλαιον. — (Καὶ ἐκ τούτου κατασκευάζεται ἔλαιον — ὁμοίως ἐστὶ πλὴν θερμότερον.)

αἰγείρινον. — (Σκευάζεται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς αἰγείρου — μαλακτικὸν, μετὰ εὐωδίας.)

ἀμυλδάλινον ἔλαιον. — (Τὸ δὲ ἀμυγδάλινον, ἐκ τοῦ καρποῦ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων γίνεται — Expl. f. 190ᵛ*bis* καὶ ἐγκαύσεις συνέχει.)

F. 190ᵛ*bis*. ἔλαιον τοῦ μυροβαλάνου. — (Τὸ τοιοῦτον ἔλαιον, δύναμιν ἔχει καθαρτικὴν — σκευάζεται δὲ ὁμοίως τῷ ἀμυγδαλίνῳ.)

δάφνινον ἔλαιον. — (Τὸ μὲν ἁπλοῦν τοιοῦτον ἔλαιον — Expl. f. 191 ἐπιτηδειότερόν ἐστὶ τοῦ κοινοῦ ἐλαίου διὰ τὸ μόνιμον.)

F. 191. Σχίνινον ἔλαιον. — (Τὸ σχίνινον ἔλαιον παρασκευάζεται — Expl. f. 191ᵛ ὅθεν χρήσιμόν ἐστιν, ἐπὶ ἥπατι καὶ στομάχῳ.)

F. 191ᵛ. οἰνάνθινον. — (Καὶ τὸ οἰνάνθινον τὰ αὐτὰ δρᾷ — τοῦ δὲ ἐλαίου, ϛΓ α΄.)
Alia praecepta, et quidem medica, quorum nonnulla rudi admodum manu scripta sunt, occurrunt in F. 1-2ᵛ et F. 192 ubi Γαληνοῦ σκοπικὸν περὶ ζωῆς καὶ θανάτου (εἰς τὴν πρώτην τῆς σελήνης — Expl. 192ᵛ αἱ δὲ λοιπαὶ τῆς τῆς σελήνης ἡμέραι δηλοῦσι τῷ ἀσθενοῦντι θάνατον. (— Quibus lineae duae subiectae sunt : λογισμὸς δὲ ἀνθρώπων δειλοὶ — Δόξα τῷ οὕτως εὐδοκήσαντι θεῷ ἡμῶν.)

F. 193ᵛ. Γλυκυάδος βοτάνην ἡ παιονία· παρὰ πέρσαις λέγεται χάσκουσα· παρὰ ἄλλοις ἀλφαιονία· ἄλλοις στρώξυλον·[1] ἐκλήθη δὲ παιονία παρὰ τοῦ παίωνος αὐτὴν εὑρηκέναι. ἢ παρὰ τὸ παιώνιον· ὃ δηλοῖ τὸ φάρμακον· ἤγουν τὴν ἰατρίαν· ἔχει δὲ προνοῦς τρεῖς· καὶ καρπὸν ὡσεὶ στῆρα ἀμυγδάλου· τῆς οὖν βοτάνης εἴδη δύο· ἄρρεν καὶ θῆλυ· ἡ δὲ ἐνέργεια ἐστὶν αὕτη· ὁ δεθεὶς τὴν γλῶτταν, καπνίζεται αὐτὴν καὶ λύεται ὁ δεσμὸς τῆς γλώττης οὐτοῦ. ὁ βαστάζων τὴν ῥίζαν οὐ φοβεῖται μαγείας· καὶ εἰς ὁδὸν οὐ μὴ ἀπολέσῃ αὐτήν. θηρίον οὐ μὴ φοβηθῇ. ὁ θυμιάσας τ[ὰ] φ[ύ]λλα καὶ τὴν ῥίζαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐκ εἰσελεύσεται πονηρόν. ὁ πίνων τὸ σπέρμα αὐτῆς μετὰ οἴνου θεραπευθήσεται ἀπὸ παντὸς πονηροῦ συναντίματος κακοῦ ὀφθαλμοῦ. ὁ θεὶς τὴν ῥίζαν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον αὐτοῦ, κακὸν ὄνειρον οὐ θεάσηται.
Cf. Ruelle, *Les lapidaires grecs,* II, p. 13, ll. 2,6-7,25 : sed haec pleraque *Koeranid.* verba non exhibent, cum interdum fere Koeranideam materiem praebeant.

[1] σταυρώξυλον.

CODICES VATICANI

Descripserunt F. Cumont et C. O. Zuretti.

8. Codex Vaticanus graecus 297, bombyc., saec. XIV ineuntis, ff. 226, cm. 30 × 21, litteris minutissimis sed perspicuis exaratus.
Hic liber continet Aetii Amideni opera aliaque opuscula medica; Cf. J. Mercati et P. Franchi dei Cavalieri, *Codices Vaticani Graeci,* Romae, 1923, p. 420.
In calce codicis, f. 225ᵛ, invenitur excerptum ex Koeranidibus :

Ἐκ τῶν ἐπιλοίπων ἁπλῶν φαρμάκων τῶν τε ἐνύδρων καὶ τετραπόδων ζώων δυνάμεως.
Περὶ ἀστακοῦ (Ἀστακός ἐστι ζῶον θάλατιον [*sic*] ἐοικὸς ὀστράκην [*sic*] τὴν χροιάν — πέψιν ἐργάζεται). Cf. Ruelle, *Les lapidaires grecs,* II, 1898, p. 104 et 267.
Περὶ βάτου (Βάτος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος — συνουσίας τοῖς ἀνδράσι παρορμᾷ.) — Cf. Ibidem.
Sequuntur capitula minutissima, saepe sine titulo; unicuique paginas ed. Ruelle apposuimus. Περὶ βουγλώσσου (Pp. 104,267) — Περὶ βούπων (P. 301) — Περὶ γλανεόυ (P. 106,267) — Περὶ γόγγρου (P. 267) — Περὶ γόμφου (P. 267) — Περὶ δρακοντίδος (Ibid.) — Περὶ ἐ(γ)χέλυος (P. 108,268) — Ζύγ(αι)ν(α) (268,304) — Ἡδονία (Ibid) — Θρίσσα (P. 268,305) — Θύνα (P. 268,304) — Περὶ ἱπποκάμπου (Pp. 111,268,305) — Κέφαλος (Ibid.) — Καραβὶς ποταμήσιος (P. 269,306) — Καρκίνος ποταμήσιος (Ibid.) — Κίρικες [*sic*] θαλάττιοι (P. 269). — Κωβιοί (Ibid). — Κύων ἰχθύς (Ibid.) — Κοχλίοι [*sic*] (Ibid.) — Κυπρίνος (Ibid.) — Λάβραξ (P. 270) — Μαρίδες (Ibid.) — Μυάκια (Ibid.) — Νάρκη (Ibid.) — Ὄνοι (P. 271) — Ὄρφνος (Ibid.) —
F. 126ʳ. Παλαμίς [*sic*] (P. 271) — Πνεύμων θαλάσσιος (Ibid.) — Πολύπους (Ibid.) — Πορφύρα θαλασσία (Ibid.) — Ῥαφίς (Ibid.) — Ῥίνα (Ibid.) — Σκορπίος (Ibid.) — Σάλπιγξ (P. 272) — Σύναγρος [*sic*] (Ibid.) — Σάβρος [*sic*] (P. 119) —

Τρίγλα (P. 272) — Τρίχ(εος) (Ibid.) — Ὕδρος (P. 272-3) — Φάγρος (P. 273) — Χελώνη (Ibid.) — Χάνος [*sic*] (Ibid.) — Χελιδών (Ibid.) — Χρύσαφος [*sic*] (Ibid.) — Χοίρου θαλασσίου (P. 274) — Χηλός (P. 274) — Ψάρος (Ibid.) — Περὶ ὠμίδος (Ibid.) —

Περὶ τετραπόδων ζώων. Desunt litterae A-L, ut scriptor adnotat in margine : ἐνέλιπον. τὰ ἕτ(ερα) στοιχεῖα καὶ ανζ (?) — Περὶ καμήλου (Pp. 63,259) — Περὶ κρότωνος (P. 259) — Περὶ κυνὸς χερσαίου μεγάλου (P. 260) — Περὶ κροκοδείλου (Ibid.)

F. 126v. Περὶ λύκων (P. 260) — Περὶ λαγωοῦ (P. 261) — Περὶ μύρμηκος (Ibid.) — Περὶ μυὸς κατοικιδίου (P. 262) — Περὶ νεβροῦ (Ibid.) — Περὶ ξυλοβάτου (Cf. p. 69) — Περὶ ὄφεως χερσαίου (P. 262) — Περὶ ὄνου (P. 263) — Περὶ προβάτου (Ibid.) — Περὶ σάβρου [l. σαύρου] (Ibid.) — Περὶ συάγρου (P. 264) — Περὶ σαλαμάνδρας Inc. Σαλαμάνδρα ἐστι ζῶον τετράπουν... textus abrumpitur in imo f° 126v. [1]

---

9. Cod. Palatinus Graecus 226. Chartac. saec. XV, ff. 227, cm. 14,5 × cm. 22, diversis manibus scriptus, quae paginas haud paucas vacuas reliquerunt. Cf. STEVENSON, *Codices Palatini Graeci biblioth. Vatic.* 1885, p. 120 ss.

Post opera varia ecclesiastica sequuntur ff. 184-185 sine scriptura, deinde :

F. 186. Excerptum imperfectum, titulis capitulorum omissis, ex Ptolemaei Tetrabiblo. Inc.: ... τῷ τοῦ Κρόνου καὶ τοῦ Διός. Τῶν δὲ περὶ τὸν Ὑδροχόον = I, 9 p. 25,16 ss. ed. 1553.

Ff. 194 ss. alia manu litteris minutissimis scripta sunt; compendiis scatent; primae litterae capitulorum, a rubricatore addendae, omissae sunt. Titulus :

<Ἐ>κ τῶν Ἁρποκρατίωνος τοῦ Ἀλεξανδρέως περὶ φυσικῶν δυνάμεων ζώων τε φύτων καὶ λίθων· ἐκκεῖνται δὲ κατὰ στοιχεῖον, ἑκάστου στοιχείου βοτάνην περιέχοντος ζῶον τε πτηνὸν καὶ ἔνυδρον, ἔτι δὲ λίθον συμπαθοῦντα ἀλλήλοις. Artissimo affinitatis vinculo coniunctus est hic codex cum

[1] Cum codice Parisino 2256 saec. XV, cuius Carolus Ruelle in editione sua collationem publici iuris fecit, saepe conspirat codex hic Vaticanus, sed multa melius servasse videtur, quippe qui aetate praestantior.

Parisino 2256 Koeranidum, sed apographum eius esse non videtur; cf. F. de Mély et Ruelle, *Les lapidaires grecs*, II, p. 227 ss. Inc. <Ἄ>μπελος λευκὴ ἥτις καὶ βρυονία λέγεται, <Ἀ>ετός πτηνόν, <Ἀ>ετός ἰχθύς, <Ἀ>ετίτης λίθος· <Ἡ> λευκὴ ἄμπελος ἢ καὶ πρωτη λεγομένη θαυμαστή ἐστι βοτάνη — χαριεστάτον ἐν ὁμιλίαις = Ruelle, p. 6 et p. 227.

F. 195r. Ἀρχὴ τοῦ β'. (in margine superiore) <Β>ράθυς βοτάνη ὁμοία κυπαρίσσῳ, ἥτις καὶ μυριχέα (?) λέγεται, λεπτόφυλλος, βοστρυχώδης — ὁμοίως δὲ πρὸς ἡπατικοὺς ἢ νεφριτικούς = Ruelle, p. 12 et p. 230.

Ἀρχὴ τοῦ γ'. <Γ>λυκυσίδη βοτάνη ἐστί· ταύτην τινες παιονίαν καλοῦσιν — ἀληθῆ ἐπάγει ἐνύπνια = Ruelle, p. 13 et p. 231.

Ἀρχὴ τοῦ δ'. <Δ>ρακοντία βοτάνη. <Δ>ρυκολάπτης πτηνόν. <Δ>ράκων ἰχθύς. <Δ>ενδρίτης λίθος πᾶσι γνωστός. — Δρακοντείων δύο εἴδη εἰσί, μία μὲν — φοβερὸν τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις δείκνυσιν = Ruelle, p. 14 et p. 231.

F. 195v. Ἀρχὴ τοῦ ε'. Sequuntur ceterae litterae omnes usque ad f. 201r. Desinit littera Ω verbis : εἰ δε νηφῶν μανήσεται πάλιν δὲ μαινίδα ὀπτὴν δοὺς φαγεῖν θεραπεύσεις. = Ruelle, p. 232-249.

F. 201r. Περὶ πτηνῶν ὁποίαν ἕκαστον ἐνέργειαν κέκτηται — <Ἀ>ετός· μέγιστόν ἐστιν ὄρνεον, βασιλεὺς ἁπάντων τῶν πτηνῶν ἔχων ἐνέργειαν τοιάνδε — ἔχθρων νίκην μεγάλως συνεργοῦσιν. = Ruelle, pp. 81 et 250.

<Ἀ>λκύων ἐστι στρουθίον πάνυ ὡραῖον ὑπολαζουρίζον — ἐν οἴκῳ δὲ ἀποκείμενον μάχας ἀποτρέπει = Ruelle, p. 250.

F. 201v. <Ἀ>λέκτωρ πτηνόν ἐστι κατοικίδιον — ὁρμὴν ἐγείρει = Ruelle, p. 251.

<Β>όρος ὄρνεόν ἐστι μελάν — κολληθήσεται πλὴν αὐτοῦ = Ibid.

<Ζ>ὴν πτηνόν ἐστι μικρὸν — κοιλιακοὺς θεραπεύει = Ibid.

<Θ>ηράτης πτηνόν ἐστι ὃ καὶ πάνθηρ — ἡμικρανίας ἰᾶται = Ibid.

<Ἱ>έραξ πτηνόν ἐστι θηρατικόν — ἱερὰν νόσον θεραπεύει = Ibid.

<Ἰ>κτῖνος πτηνόν ἐστι ἱερόν — χειραγρικούς = Ibid.

<Κ>ορύδαλος στρουθίον ἐστὶ πᾶσι γνωστόν — δυσεντερικούς = Ibid.

Μ έροψ στρουθίον ἐστὶν ὅλον πράσινον — φιλίας περιποιεῖ = Ibid.

Μ αμύγερος πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστόν — δυσεντερικούς = Ruelle, p. 252.

Ν ῆσσα ποτάμιόν ἐστι καὶ λιμναῖον ὄρνεον — ἀλειμμάτων = Ibid.

Ὄ ρνις κατοικίδιος καὶ ἀλεκτορίς — Θεραπεύει ἄκρως = Ibid.

Ὄ ρτυξ πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστόν — θεραπεύει — Ibid.

Ὀ φέα πτηνόν ἐστιν ἡ λεγομένη νυκτερίς — συλληπτικὸν ἔσται = Ibid.

F. 202r. Π εριστερὰ πτηνόν ἐστι πᾶσι πνωστόν — καὶ λέπρας θεραπεύει = Ibid.

Π έρδιξ πτηνόν ἐστι δόλιον — μασθοὺς νενευκότας ἀνορθοῖ = Ibid.

Τ ρωγλίτης στρουθίον ἐστι πᾶσι γνωστόν — τῆς ἡμέρας (signo astrol.) ὠφελεῖ = Ruelle, p. 253.

Τ ρυγὼν πτηνόν ἐστι μονογαμίαν ἀσκοῦν — ὑστέρας ἄλγημα ποιεῖ = Ibid.

Φ άσσα πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστόν — τοὺς ἐν νεφροῖς ἐκκρίνει = Ibid.

Χ ελιδὼν στρουθίον ἐστι πᾶσι γνωστόν — βάπτει κεφαλήν = Ibid.

Ψ αρὸς στρουθίον ἐστι πᾶσι γνωστὸν — ψύδρακας ὄψεως = Ibid.

Ὠ τίς πτηνόν ἐστι μέγιστον πᾶσι γνωστὸν — νεφοὺς ἀλγήσει = Ibid.

Ἐκ τῶν τετραπόδων. Litterae A-P omittuntur. Incipit : Ἀρχὴ τοῦ σ'.

Σ ύαγρός ἐστιν ἄγριος χοῖρος. τούτου οἱ ὄρχεις — ἀλεξητήριον γίνεται = Ruelle, p. 264.

F. 202v. Σ αλαμάνδρα ζῷόν ἐστι τετράπουν — τοιαύτην κόνιν μιγνύουσιν = Ibid.

Τ αῦρος ζῶόν ἐστι πᾶσι γνώριμον — τρίχας μελαίνας ποιεῖ = Ibid.

Τ ράγος πᾶσι γνωστός — ἔστω σοι χρήσιμον = Ruelle, p. 265.

Ὕ αινα ζῷον ἐστι τετράπουν — ὀφθαλμίαν ποιεῖ = Ibid.

F. 203. Φ ώκη ζῷον μέν ἐστι τετράποδον ἐν θαλάσσῃ διάγον — περιττοσαρκίαν ἀποτήκει = Ibid.

Χ οῖρος ὁ καὶ ὗς καλούμενος — ἰᾶται = Ruelle, p. 266.

Ὠ ῶν ὀρνίθων τὰ ὄστρακα κεκαυμένα λεῖα — περιαπτόμενα ὠκυτοκία γίνεται.

F. 203v. Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου πρὸς Ἀσκληπιὸν περὶ βοτανῶν ζ' ἀστέρων. Cf. *Cat. codd. astrol.* VIII, 3, p. 153 ss.

Ff. 205-206 vacant. Sequuntur scholia in Ptolemaei Magnae Syntaxis libros. [Fr. Cumont.]

---

10. Cod. Vaticanus graecus 984, membran. rescriptus, saec. XIV (F. 344v — quod totius libri postremum est — ἐτελειώθη ἡ παροῦσα ἱστορικὴ βίβλος τῆς τε ἰουδαικῆς ἀρχαιολογίας καὶ τῆς ἁλώσεως μηνὶ μαίῳ K. τοῦ, ϛωξβ ἔτους. ἰν. ζ |-. Rescriptus igitur est liber anno p. Ch. n. 1354). Cf. A. Berthelot, *o. l.*, p. 838.

F. 17v. Cf. Joseph., *Antiquit. iud.* III, 7,5 (= 168). Margini haec adpicta sunt :

[Ὑ]άκινθος, ὑποπυρίζων μέν ἐστι· εὑρίσκεται δὲ ἐν τῇ ἐσωτέρα βαρβαρία τῆς Σκυθίας· Σκυθίαν δὲ εἰώθασιν οἱ παλαοὶ καλεῖν, τὸ κλίμα ἅπαν βόρειον· ἔνθα εἰσὶν οἱ Γότθοι καὶ Δάνοι· — Des. ἔχουσι δὲ ἐνέργειαν τοιάνδε· βαλλόμενοι γὰρ ὑπ' ἀνθράκων πυρος, αὐτοὶ μὲν κτε. Postema verba sunt : λέγεται δὲ καὶ ταῖς τικτούσαις γυναιξὶν ἐντολίας χάριν χρησιμεύειν.

Cf. Ruelle, *Les lapidaires grecs*, II, 1, p. 196,26-197,4. Epiphanii περὶ τῶν ιβ' λίθων etc. Sed in cod. Vaticano multa de hyacinthi efossione dicuntur, quae Ruellei editio non exhibet, et lectio ab editis differt.

Σάρδιον τὸ βαβυλώνιον πεπερονημένον τῷ στήθει τοῦ ἱερέως — Des. ᾧ κέχρηνται ἰατροὶ πρὸς οἰδήματα καὶ πληγὰς ἀπὸ σιδήρου γενομένας.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 194,5-10. Hoc caput in brevius redactum exhibet liber.

Τὸ τοπάζιον, ἐρυθρὸν μέν ἐστιν — Des. ἀπὸ σταφυλῆς μαραινομένοις.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 194,13-22. Et hoc caput in brevius redactum exhibet liber.

Σμάραγδος, χλωρός μέν ἐστιν — Des. ἡ δὲ δύναμις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐνοπρίζεσθαι πρόσωπον.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 194,23-195-5. Nihil de *Neroniano* exhibet liber.

Ἄρθραξ ὀξυφοίνισσος μέν ἐστι τῷ εἴδει — ἡ αὐγὴ αὐτοῦ ἔξωθεν φαίνεται τῆς περιβολῆς.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 195,7-13.

Ἴασπις, σμαράγδων μέν ἐστι. εὑρίσκεται δὲ περὶ τὸ στόμα τοῦ Θερμώδοντος τοῦ ποταμοῦ (f. 18)

F. 18. καὶ περὶ Ἀμαθοῦντα τὴν ἐν Κύπρῳ. Χρησιμεύει δὲ εἰς τὰς ἐπιλήσεις. Nihil praeterea exhibet liber.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 195,25 sqq. Multa desunt in cod. Vaticano.

Σάπφειρος πορφυρίζων μέν ἐστι, γίνεται δὲ — πεφυκέναι.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 195,15-24. Multa desunt in Vaticano.

[Α]μέθυστος, φλογίζων μέν ἐστι βαθέως· ἐν δὲ τοῖς ὄρεσιν εὑρίσκεται τῆς Λιβύης. πρὸς ταῖς ὄχθαις τῆς θαλάσσης. Nihil praeterea exhibet liber.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 197,11-15.

[Ἀ]χάτης ὑποκυανίζων μέν ἐστι — des. σκορπίων τε καὶ ἐχιδνῶν.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 197,5-10. Et hoc caput in brevius redactum exhibet liber.

Χρυσόλιθος, χρυσίζων μέν ἐστι — ἰατρικὸς (?) ὑπάρχει.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 197,16-20.

Βηρύλλιος γλαυκίζων μέν ἐστι· γίνεται δὲ ὑπὸ τ[ὰ] τέρματα τοῦ ὄρους τοῦ καλουμένου Ταύρου.

Cf. Ruelle, II 1, p. 197,21-23.

Ὀνύχιον ξανθὸν μέν ἐστιν. εὑρίσκεται δὲ καὶ αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ ὄρει.

Cf. Ruelle, II, 1, p. 197,27.

---

11. Codex Vaticanus graecus 1456; membran. saec. XI. — Cf. A. Berthelot, *o. l.*, p. 838.

Exhibet lexica onomastica biblica et geographica; lexicon S. Pauli, id est paulinae graecitatis; Epiphanii *de metris*; Eusebii *de metris*; lexilogum homericum et alia.

Fuit Sirleti Cardinalis.

F. 120. (= 431). + ἔστιν ἡ χροιὰ ἑκάστου οὕτως· Inc.: Πρῶτον ἴασπις· ῥουβὶμ μελανίζων πράσινος. β'. σάπφειρος· συμεὼν καλλαινός. ἔχων σπιλάδας χρυσοῦ — Des. ιε'. ἀδάμας

ὅμοιός ἐστι τῷ ἀερινῷ ἡ δήλωσις. ὅτἂν οὖν ἐτρέπετο τῆι χρόα καὶ ἐγένετο μέλας, θάνατον ἐσήμαινεν τῷ λαῷ. | f. 120v ὅταν δὲ ὡς αἷμα χαμαίρας καὶ αἰχμαλωσίαν.

Cf. Ruelle, *Les lapidaires grecs*, II, 199,15-24 et 198,11 et 21-26.

F. 120v. Τὸ τοπάζιον· ἐρυθρόν ἐστι τῷ εἴδει — Des. καὶ τοῖς ἀπὸ σταφυλῆς θαλασσίας μαινομένοις.

Cf. Ruelle, II, 194,13-22; sed multa desunt in Vaticano.

[C. O. Zuretti]

II

EXCERPTA

Ex cod. 1 (Vatic. gr. 1174, supra, p. 62).

Ed. J. L. Heiberg.

F. 49v, m. recentissima : ┼ Περὶ κιμίας κατασκευὴ ἵνα ποιήσης ☾'.
┼ λαβὼν ὑδράργυρον ὅσον βου^λ' καὶ θεῖον ἄπειρον (!) τὸ ἴσον βάλε αὐτὰ εἰς ἄγγειον χω^ν καὶ θὲς εἰς πῦρ πραέον ὅσον τὴν θέρμιν τοῦ ☿ καὶ σάλευε αὐτὸ συχνάκις καὶ μετὰ τὸ λαβεῖν τῆς ἑνώσεως τὴν πῆξιν καὶ στεγνῶσαι λαγάρισον αὐτὸ μετὰ τοῦ μολίβδου καὶ γίνεται ☾ λαμπρός. καὶ ἐὰν ἔστι σκληρὸς καὶ θέλεις μαλακίσαι, ῥίψον εἰς τὸ χω^ν χαλκαν^θν ἀλεξανδρηνόν : ┼ εἰς τὸ ποιῆσαι ☿ λευκόν. θεῖον ἄπυρον πότισον μετὰ ἐλαίου ἐρυθροῦ τῶν ὠῶν καὶ ποίησον αὐτὸ κατὰ τοὺς (supra scr. τὰς?) ἄνωθεν διδασκαλίας καὶ ποίησον ☿ λαμπρόν. ┼ εἰ δὲ βου^λ' ποιῆσαι τὸν ☿ τὸν κοινὸν ἐρυθρὸν τρίψον ὄστρακον ἐρυθρὸν καὶ βράσον μετὰ ὕδατος τοῦτον καὶ λαμπρυνθήσεται : ┼ ἐὰν δὲ καὶ τὴν ☾' τὴν νοθευομένην βούλει λαμπρῆναι καὶ γενέσθαι ☾' εἶδος καθαροῦ, τρίψον στίψιν καὶ σὺν ὕδατι βράσον, καὶ λευκανθήσεται ὁ κίβδηλος.

F. 78r, m. : ἐδογματίσθη δὲ καὶ πλέον πάντων, des. f. 79r οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ συνθέματος, = Berthelot II p. 266[3]-267[8].

F. 145r med. m. rec. : ┼ σημεῖα τῆς μεγίστης ἐνκείμενα ἐν τοῖς τέχνικοῖς συγγράμμασι τῶν φιλοσόφων καὶ μάλιστα τῆς μῦστικης (!) παρ' αὐτῆς (!) λεγομένοις (!) φιλοσοφίας, = Berthelot I p. 104, 108, 110[17] aliter disposita. Seq. (H)^αι τὸ

πᾶν χαλκοῦ ἰὸς μόλιβδος καίκαυμενος ☾♀ κεκαῦμενος καὶ πεπεγμενας το ♀ ♀ τὸ πᾶν ὕστερον τίτανος χαλκοῦ μέλητος ϲϲ ϵ δραχμαὶ ιΔ ιδ ♀ χαλκὸς τ^ο T ♀ (cf. Berthelot I, 152).

F. 149v, (mg. (H)^αι βάθος ⋇) † φέρε δὴ καὶ τοὺς ζωμοὺς καθεξῆς εἴπομεν. λαβὼν τὸ ποίτιον ῥάκος λείου ἐν οἴνῳ ἀμιναίῳ αὐστηρῷ καὶ ποίει πάχος κηρωτῆς, δέξαι πέταλον τὸ μήνης, ἵνα ποιῇ τὸν ☿, κατεργάζου ὄνυχος πάχη καὶ τούτου πάλιν ἰσχνότερον, εἶτα χρίσαι ἐκ τοῦ φαρμάκου καὶ ἐπίθες εἰς καινὸν ἀγγεῖον περίφιμον πάντοθεν, ὑπόκαιε ἠρέμα ἕως μεσασθῇ (?), εἶτα θὲς τὸ πέταλον εἰς τὸ τοῦ φαρμάκου λείψανον καὶ ἄνες οἴνῳ τεταγμένῳ ἕως χιλῶδης (!) ζωμός σοι φανεῖ, εἰς τοῦτον κάθες εὐθὺ τὸ πέταλον μήπω ψυγέν, εἶτα ἔα συπιεῖν, εἶτα λαβὼν χώνευσον, εὑρήσεις ☿. ┼ ἐὰν δὲ τὸ ῥὰ ᾖ παλαιὸν τῷ χρόνῳ πρόσμιξον αὐτῷ ἐλυδρίου τὸ ἴσον προταριχεύσας ὡς ἔθος. τὸ γὰρ ἐλύδριον ἔχει συγγένειαν πρὸς τὸ ῥά, ἡ γὰρ φύσις (corr. ex φύσεις) τῇ φύσει τέρπεται. ┼ (mg. (Η)^αι) λαβὼν ἄμμον τὴν χρυσίζουσαν ἕνωσον, deinde del. ἐν καμίνῳ ἡμέρα^β καὶ νι.
Seq.[1] ┼ ἰστέον ὅτι ὁ χαλκὸς οὐ βάπτει ἀλ(λ)ὰ βάπτεται, καὶ ὁπόταν βαφῇ, τώτε βάπτει. διὰ τοῦτο καὶ ἅπασαι αἱ γραφαὶ περὶ τῆς βαφῆς τοῦ ♀ φασιν. ὅταν γὰρ βαφῇ, τότε βάπτει. εἰ δ'οὖν οὐ δύναται βάπτει, διὰ τοῦτο καὶ παρακελεύονται τὸν ♀ ἄσκιον γενέσθαι, ἵνα τὴν σκιὰν αὐτοῦ ἀποβαλὼν δυνηθῇ δέξασθαι τὴν βαφήν. σκιὰν δὲ τοῦ (supra scr.) ♀ νόησον τὴν παρ' αὐτοῦ ἐγγινομένην ☾ μελανίαν. (f. 150r) οἶδας γὰρ ὅτι ὁ ♀ οἰκονομιθεῖς (corr. ex-θῆς) τὸ ☾ μελαίνη (-αι-e corr.) αὐ^τῆ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. τάυτῶν οὖν τὴν μελάνωσιν τὴν γεγενημένην ἐν τὸ ☾ σκιὰν αἱ γραφαὶ λέγουσιν, καὶ τούτου ἕνεκεν χρὴ οἰκονωμεῖσθαι τὸν ♀ χα^λκὸν ἕως μηκέτι δύνασθαι ποιεῖν μελανίαν ἐπιβαλόμενος ἐν τῷ

[1] Quae sequuntur, habet etiam O(ttobon. Gr. 60) e Vatic. descriptus. orthographiam et accentus in Vatic. prorsus corrupta hic illic correxit O. orthographiam codicis Vatic. conservavi, accentuum specimina reliqui.

☾. οὗτος χρὴ οἰκονομεῖσθαι τὸν ♀'' ἤγουν τὸν φυσικὸν ⦸ ἕως ἂν μηδεμίαν μελάνοσιν ἐμποιεῖν τῷ ☾. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Δημόκριτος ἔλεγε· δοκίμαζε τὸν ♀ εἰ γέγονεν ἄσκιος. ἐὰν γὰρ μὴ γένηται ὁ $\overline{♀}^{οσ}$ ἄσκιος, μὴ μέμψῃ τὸν ♀ ἀλλὰ σεαυτόν (σ-corr. ex δ in scrib.). οἰκονομεῖται δὲ $\overline{♀}^{οσ}$ διὰ τοῦ θείου ὕδατος ζυμούμενος καὶ λειούμενος (-ου-corr. ex ω) καὶ πληνόμενος, πλήνται δέ, φησίν, ἄχρις ἂν ὅλος ὁ ἰὸς αὐτοῦ ἐξέλθῃ. καὶ ἔνθεν μνήσθητι τῶν φιλοσόφων λεξάντων· μετὰ τὴν τοῦ ♀ ἐξίωσιν καὶ ἐξίχνωσιν καὶ μελάνοσιν καὶ ὑστάτην λεύκωσιν τότε ἔσται βεβεὰ ξάνθωσις, ἓξ ἐπιβολὰς γενέσθαι χρή. γίγνεται οὖν ἡ ἴωσις ἐκ τοῦ θείου ὕδατος, ἐξίωσις δέ, ὅταν πρὸ τῆς ἀποπλήσεως ⦸ μιγῇ, ἐξίχνωσις δέ, ὅταν ἐν ⦸ λειωθῇ, λευκὸς δέ, ὅταν μετὰ τοῦ κοφολίθου ἀνα ⑥ καὶ ξηρανθῇ. γίγνεται ξάνθωσις, ὅταν τὰ δυνάμενα ξανθῶσαι καὶ προσπλακῆναι καὶ τοῖς μικροῖς βολβήτοις ἐντεθῇ. αὗται αἱ ἓξ μεταβολαὶ γίγνονται ἐν ♀, ἵνα βαφῇ, καὶ ἐὰν μὴ γίνωνται πᾶσαι, οὐδὲν γίνεται, ὡς ἂν μὴ γένηται ὁ ♀ ἄσκιος, ξανθὸς οὐ γίνεται. πρῶτον οὖν βάπτει καὶ μετὰβάλει καὶ κόπτει τὸν $\overline{♀}^{ν}$ καὶ οὕτω διὰ τοῦ θείου ὕδατος ποιεῖ τελείαν ἴωσιν. νόησον δὲ τὴν ἐν τῇ ζύμῃ ⦸ $σω^{σθ}$, ταύτην γὰρ ἐνιττόμενος καὶ ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος ἔλεγεν· ὁιὸν ποιῶν εἶδε τί ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ποιῶν οὐδὲν ποιεῖ. ὅταν οὖν ἴδῃς τὴν τελείαν ⦸ $σω^{σθ}$ ἐν τῷ ♈', τότε νόησον τελείαν ἴωσιν πεποιηκέναι οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ♈ ἐξανθουσαν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἔνδον. sequuntur figurae.

F. 153r: + λαβὼν χαλκὸν κόκινον καθαρον, ἐξελαμνεσον [1] αὐτὸν ὥστε γενέσθαι ὄνιχον παχῇ, εἶτα κόψον αὐτὸν πέταλα τετράγωνα καὶ τρίγωνα καὶ βάλε αὐτὰ εἰς τζουκάλιν ἀγάνωτον πάτον χαλκὸν καὶ πάτον τεάφην, ἔπειτα φράξον τὸ στόμα τοῦ τζουκαλίου καλῶς καὶ βάλε αὐτὸ εἰς τζοκάλιν μέγαν τριπημένον ἕτερον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ περισχυρόν. ἂς βράσῃ οὖν $\overline{ω}^{ρ'}$ $\overline{δσ}$, καὶ καὲν καλῶς τελειοῦται τό ρασούκτην.

[1] ξελάμνισον O.

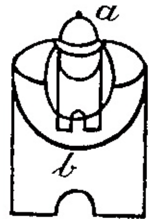
+ εἶτα βάλε ἐξ αὐτοῦ ρασούκτην ℘ ες'' ψε|άστικὴν [1] λευκὴν ℘ ες'' σάλου νίτρον ἤγουν σκευοβότανον ℘ $\overline{γ}$. κοπανίσας οὖν αὐτὰ καλῶς καὶ τρίψας ὥστε γενέσθαι ὡς ἀλεῦριν ψιλὸν σμίξον αὐτὰ ὁμοῦ, εἶτα βάλε ὑδράγυρον [2] ℘ $\overline{α}^{αι'}$ καί τρίψον αὐτὰ μετ' αὐτοῦ οὕτως ὥστε μὴ φενεσθαι τὸν διάργυρον καὶ τότε εὑρὼν [3] καυκιά [4] δύο ἀγάνωτα ὥστε ἑνοῦσθαι καὶ ἁρμόζεσθαι ἀσφαλῶς χρίσον αὐτὰ μετὰ πηλοῦ πυριμάχου καὶ στεγνώσαντος τοῦ πηλοῦ ἄλειψον αὐτὸ λεπτὸν ὠοῦ, ἔπειτα ἂς στεγνώσῃ, εἶτα τὸ ἄνω καυκὶν [5] τρίπησον εἰς τὸ μέσον τοῦ πάτου, εἶτα κατασκεύασον φουρνάκιον ὡς $ὄπισθ^{αι}$ γράφεται καὶ βάλε τὸ καυκὶν, εἶτα ἐπείβαλε [6] $κάτωθ^{εν}$ τοῦ φουρνακίου πῦρ ὀλίγον ἐν ἰσότητι καὶ ἐπάνω εἰς τὴν τρίπαν [7] τοῦ καυκίου [8] ἐπίθες μάχαιραν ἤτοι τὴν [9] μετὰ [10] τοῦ μαχαιρίου. σύκωνε οὖν καὶ βλέπε αὐτὴν συνεχῶς, καὶ ἕως ἂν βλέπῃς ὑγρόττα (!) ἐν τῇ μαχαίρᾳ, ἂς καίεται, ἐπειδὰν δὲ ἴδῃ [11] τὴν μάχαιραν γενέσθαι λευκὶν ὡς ἄργυρον, ἄφες τὸ ἔργον καὶ χρίσον μετὰ πηλοῦ τὴν τρίπαν καὶ ἄφες αὐτὸ ἕως οὗ ψυχρανθῇ καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἔκβαλε αὐτὸ ἀποχωρίσας τὰ καυκιά, [12] καὶ τὸ μὲν ἄνω καυκίν [13] κράτει [14] καὶ σύναξον τὴν καταστηριχεῖσαν [15] νεφέλην καὶ τὸ ἄλλον τὸ $\overline{ενι}$ [16] ἐν τῷ κάτω καυκίῳ [17] ἔνε ἄχρηστον [18] κρατῶν [19] δὲ τῷ ἐπάνω τοῦ καυκίου [20] ἔχε πεφυλαγμένον: (f. 153v) + εἶτα βουλόμενος ἐργάσθαι ἄργυρον βάλε εἰς χωνὶν ἀσῆμι [21] καθαρὸν ποσόττα ℘ $\overline{δ}$ καὶ χάλκωμα ρασοῦκτην ℘ η' ἐπειτὸ [22] διπλοῦν ἀναλύσας πρότερον τὸν χαλκόν, εἶτα βάλε ἀπὸ τῆς πεφυλαγμένης νεφέλης ἤγουν τοῦ ξηρίου εἰς αὐτὰ ℘ S'', καὶ ὅτε ἑνώσεις αὐτά, ἀνακάτωσον καὶ ἔκβαλε αὐτὰ τοῦ πυρὸς καὶ παγέντα πάλιν βάλε ἐν τῷ πυρὶ καὶ ἀναλυθέντα πάλιν βάλε ἀπὸ τοῦ ξηρείου [23] ἕτερα ℘ S'' ἤγουν ες̄Γ' $\overline{γ}$, καὶ ὅταν βράσει [24] καλῶς, χύσον [25] αὐτὰ εἰς τὸν χύτην ἀλύψας αὐτὸν πρότερον

[1] ψιαστικὴν O. [2] ὑδράργυρον O. [3] εὗρον O. [4] κωκιά O. [5] κωκίν O. [6] ἐπίβαλε O. [7] τρίπα O. [8] κωκίου O. [9] om. O. [10] Sic O, in Vatic. compendium ambiguum. [11] ἐπειδὴ δὲν ἴδε O. [12] κουκία O. [13] κωκὶν O. [14] -ει ita scriptum in Vat., ut litterae ι simile sit; κράτι O. [15] -εῖ- e corr. Vat., κατοστηριχήσαν O. [16] δι' O. [17] -ω e corr. Vat., κουκὶν O. [18] ἄχριστον O. [19] -ῶν incertum in Vat., κρατὸν O. [20] κωκίου O. [21] ἀσήμει O. [22] ἐπὶ τὸ O. [23] ξηρίου O. [24] βράσι O. [25] -ύ- in ras.

κυρὸ, εἰς δὲ τὴν ὄψι [1] τοῦ ἀσημίου ἔχε τζαπάρικον [2] τριμένον καὶ ζεστοῦ ὄντος τοῦ ἀσημίου χύσον ἐπάνου [3].

+ ποντικοφάρμακον λαβὼν ℥ γ νίτρον ℥ β τριγίαν κρασίου [4] ℥ ᾱ ὑδράγυρον [5] ℥ S″ καὶ ἄλλας ℥ S″ [6] καὶ ἡμισόξαγον [7] ταῦτα πάντα τρίψον καὶ βάλε εἰς πανίν, ἔπειδήσον [8] τὸ πανὶν [9] μετὰ σύρματος, εἶθ' οὕτω λαβὲ [10] τζουκαλόπλον [11] ἄσυρτον καὶ κρέμασον τὸν κόμπον μέσον τοῦ τζουκαλίου μὴ ἐγγύζων [12] ποθέν, εἶτα βάλε ἔλαιον καὶ γέμισον τὸ τζουκάλιν καὶ ἂς βράζη [13] ὥ(ρ') η μετὰ πυρὸς ὀλιγοῦ [14] ἐπάνου εἰς πυρεστίαν [15]. βράζοντος οὖν τοῦ ἐλαίου ἐν τῷ τζουκαλίῳ τὸ ἐναπόλειφθὲν ἔλαιον πήγνυται καὶ γίνεται [16] ὡς ξήρειον [17], καὶ μετὰ τὸ παγῶσαι βάλε κασίτηρον ℥ δ̄ [18] καὶ ἀπὸ τοῦ τοιούτου ξηρίου μετὰ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ κασιτήρου ℥ [18] ᾱ καὶ ἐνώσας καὶ χύσας πάλιν τζάκισον αὐτὰ καὶ [19] ἀνάλυσον αὐτὰ [19] καὶ βάλε ἀσήμι ℥ β̄ ὁμοῦ μετὰ τοῦ κασιτήρου [20], καὶ πάλιν ξηρείον [21] εἰς αὐτὰ μετὰ τοῦ κασιτήρου [22] ἔτερον [23] ℥ α καὶ ἀναλύσαντα τὰ πάντα ὁμοῦ, χύσον αὐτὰ εἰς τὸν χύτην καθὼς πρότερον [24] καὶ ἔστω ἄργυρος [25].

F. 155r : + ἔπαρε ἀρσενίκι κόκινον καὶ κίτρινον (-ί-e corr.) ℥ ᾱ

(supra scr. m. 1) καὶ τρίψε το εἰς ἰγδὶν ψιλὸν, ψιλὸν. καὶ ἀπὸ τοῦ χαλκέου τὰς πεταις (ας') ℥ γ καὶ τρίψε καὶ αὐτὴν καὶ ἔνωσον ὁμοῦ καὶ ποίησον φουρνιν οὕτως

apud *a*) : βαμπάκιν e corr.

apud *b*) : ξύλον

βάλε τα εἰς (-ς e corr.) χοῦνυ καὶ σκέπασων ἐπάνου με ἄλλον χοῦνυ καὶ χρύσε το με π(λ)ν τὸ στόμα τοῦ χουνίου καὶ κατα-

maiore Vat. [1] ὄψιν O. [2] Sic O, τ- corr. ex σ Vat. [3] ἐπάνω (ου) O. [4] κράτου O. [5] ὑδράργυρον O. [6] C″ O, maculam Vat. [7] ἡμισοξ(ε)γαγον O. [8] ἐπιδήσον e corr. O. [9] παρὸν O. [10] βάλε O. [11] τζουκαλόπουλον O. [12] ἐγγίζων O. [13] Sic O, -ζ- corr. ex σ Vat. [14] ὀλίγου O. [15] -εστ- e corr. Vat., πυροστίαν O. [16] καὶ γίν. om. O. [17] ξήριον O. [18] δ̄ — ℥ om. O. [19] καὶ — αὐτὰ om. O. [20] Sic O, -ι- corr. ex η Vat. [21] -εί- corr. ex η Vat., ξηρίου O. [22] κασιτηρίου O. [23] ἑτέρου O. [24] in fine paginae perpendiculariter O. [25] καὶ ἔ. ἄργ. om. O.

σκεύασων οὕτος, καθῶς γράφεται καὶ κᾶυσον αὐτὸ μετὰ ξύλων καὶ οὐχι καρβοῦν'. ὅρα οὖν πάντοτε τὸ βαμπάκιν τὸ ἄνω ϛούμπομα, καὶ ἕως ἂν (-ν e corr.) ὁρᾶς κίτρινον βάλε ἅλον, ἐπεὶ δ' ἂν δὲ ούδὲν πιάση τίποτε τὸ βαμπάκιν, ἄμη ἐκβῆ καθαρὸν, χρείσον τὴν ὀπὴν πηλὸν, καὶ καῦσον, καὶ μεθοῦ κᾶυθῆ, ἄνοιξον αὐτὸ, καὶ ἔπαρον τὴν νεφέλην τὴν ἄσπρ', καὶ βάλε τήν εἰς ἰάλην, κλοκείον μὴ ἔχον ἄμυκα, ὥσπερ τὴν παροῦσαν κατασκευὴν. ποίησον οὖν τοῦτο τρεῖς φορᾶς, ἕως οὗ να ἐκβάζῃ πάντοτε νεφέλην ἄσπρ', εἶτα βάλε το εἰς ὑάλιν.

+ τοῦτο γοῦν ἀ πη

λὸς φροίζει. καὶ ἀνασύκωνε (apud **a** : υαίλην apud **b** : ὑαίλ^) (-α-e corr.) τὸ πῶμα, καὶ χάλα κάτω εἰς τὸν πιθμέναν. ποίη γοῦν τοῦτο, ἕως οὗ ναςταθῇ νὰ μηδὲν ἀφροίζῃ. ἀμή να γένηταί εἰς τὸν πιθμέναν μάρμαρον τοῦτε· καλεῖται ξηρίον, καὶ βάλε χάλκωμαν ὡς ἐδιδάχθης ℥ ᾱ καὶ ἀνάλυσον αὐτό, καὶ ἀπὸ τοῦ ξυρίου ℥ β̄ καὶ εὑρήσεις ☾ καθαρὰν.

+ χρυστέον τὸ ἰάλην πηλὸν με τρίχας αἰγοίας.

F. 155v : + ὤχρα ϛΓ ζ S″ χηναι(αν) ϛΓ κβ S″

κλημα(το) κάρβοῦνον ϛΓ ϛ α(ρ)ετζηνοῦν (?) α(ρ)σενί(κ) ϛΓ ϛ

ϛροιδώτζεφλα ϛΓ ιε κόλος ϛΓ α C″

ξυλωκερατωκοῦ κο(τζα) ϛΓ ζ S″ ποιωνία(αι) (o et ω e corr.) ϛΓ γ

βορβὸς καμένος (?) καὶ τριμένος ϛΓ θ συναπίδιν ϛΓ κ ζ

λευκὸν ὡοῦ ϛΓ θ κηνάβαρην ϛΓ ϛ

τζαπάρικον ϛΓ ϛ κάνμφοραν ϛΓ δ C″

+ τῶ δὲ ὕδωρ θέλη ἵνα ποιήσει ἡμεράς ταισσαράκωντα εἰς τοῦτο δὲ ἐνε ζωμός ὑσώπω καὶ δενδρωλίβανον ℈ ka καὶ λεμονόζωμον ℈ ζ ℈ κ η

εἶτα βάλε αὐτὰ εἰς τζουκάλιν

καὶ τὰ βώτανα, καὶ βράζουν, ἕως ἂν καταςταθεῖ τὼ δήμηρον καὶ τότε στραγκίζει ἀυτὰ εἰς πανῖν καὶ ἀφήνει το καὶ ψυχρένται ἡμέραν μίαν. ἦτα ἔβαλεν ἀυτῶ εἰς πιβαλτα(ρ') β̄ δύο

οὐδὲν ἐχωριτῶ ἕν, καὶ ἔβαλεν εἰς το ἕν σκωρίδι' ϛΓ α C'' καὶ κρόκου ὁμοίως ἰκανῶς. ἥτα πάλην ἔβαλεν σκωρίδι' ϛΓ α C'' καὶ κυνάβαρην ὁμοίως, καὶ κρόκον ϛΓ α καὶ πάλην ὁμοίως ἐποίησεν. ἥτα ἐστράγκησεν αὐτὰ, καὶ πάλην ἔβαλεν τὰ αὐτὰ ἕως πεντάκοις τα καθόλου. ὁμοίως καὶ εἰς τὸ δεύτερον πιβαλτάρι (-αλ-e corr.) ἐποίησεν οὕτως. καὶ ὅτε ἔβρασεν καὶ ἀπέμηναι τῶ ὄγδωον, τότε ἔ|βαλεν αὐτὰ εἰς πανὶ καὶ ἐστράγκεισεν τα, καὶ ἔβαλεν τα εἰς πιβαλτά|ριν καὶ εἴσταντο.

Ex cod. Ambros. E 37 sup.[1] (supra, p. 91).

Ed. C. O. Zuretti.

F. 289v. Περὶ ἡλιοπίας.

Περὶ ☿ σανδαρα(χ) καλακαν(θ), ἀρσενι(κ)' θείον ἄπειρον κυνάβαρ ὁμοῦ τρίψας καὶ λειώσας· καὶ γλιῶδες τὸ μίγμα ποιήσας, εἰς καθαρὸν ἔμβαλε ὕελον· ἧς τὸ στόμιον ἔστω στενότερον· ὀπεῖα δὲ εἰσὶ τα θυρίκλεια· καὶ τὸ στόμα ἐμφράξας πηλῶ· εὑρήσης ξηρὸν τὸ μίγμα· πίττη τὴν σύστασιν ἐοικῶς· τοῦτο αὖθις λειώσας· εἰς κηραμεοῦν ἄγγος μετάγγισον· καὶ ὅλον περιλαβὼν, θὲς ἐγγύθι πυρὸς· καὶ ἀνακαλύψας εὑρήσης ξανθὸν, τοῦτο εἰς χωνὴ μεταβαλὸν· πύρωσον· καὶ ἀργύρου μέρος ἐπίφες· εἶτα τήξας· καὶ ψύξας εὑρίσης ἥλιον : —

ἢ ☿ δὲ καὶ οὕτω ἀπεργάσαιο· ἡ κινάβαρις καὶ ὁ χρυσίζων ἠὸς τοῦ χαλκοῦ· ὥσπερ τινὰ φυσικὰ εἴδ(η) σεληναῖα ὕλη ἐπιβληθέντα σωματοποιούσι χρισὸν· ἂν οὖν ἄργυρον τήξας τὰ φάρμακα μίξας ἀνακεράσιας· ἥλιός σοι ἡ ☾' γενήσεται· καὶ τεμὼν καὶ τεμὼν (duobus punctis supra ὼν scriptis)
F. 290. διὰ βάθους εὑρήσης τὸ χρῶμα· καὶ πρὸς πᾶσαν εὐ|χρηστίαν χρυσοῦ φύσιν ἀποχρυσοθέντα τὸν ἄργυρον· καὶ ☾ μὲν ☿· ἥλιος δὲ ☾ οὐ δρᾷ. μόνη γὰρ αὐτῆ ἐκεῖθεν ἔχει τὸ φῶς· πλὴν οὐ ☾ μόνη διακρινεῖται (pro διακονεῖται!) τῶ με(γλ) ἀστέρι· ἀλλὰ καὶ ἀφροδίτ(η)· γλῶσαν γὰρ ἐπιμήκη κατορθώσας ταύτην ἐπίρραινε· νῦν μὲν ὀρικτῶν ἅλατος· νῦν δ' ἀτικῆς· στέρνα καὶ νῶτα τῆς ἐπαφίας· ἠδαθρόων (sic pro τῆς παφίας· ἡ δ' ἀθρόον) τὸ γλαυκὸν ἀποβαλλοῦσα, φανοῦσα χρυσίζουσα· τοιαύτην καὶ ὁ πάρις ἰδῶν τῆς ἀθηνὰς προύκρινε : —

---

[1] Pro « E 35 sup. » supra p. 91 lege : « E 37 sup. ».

Μόλυβδον τήξας πυρὶ θεῖον ἄπειρον τοῦτον ἐπίρρανον· καὶ χρῶ τῷ πυρὶ, μέχρι ἡ ἀπορορᾶ τοῦ θείου ἐξατμῆσθαι· εἶτα διὰ σχιστῆς στυπτηρίας καὶ κιναβάρεως ἰσομέτρου ὄγγους λαβὼν· καὶ μίξας, ἐν οξυμέλιτη ἐπίφερε· ὁ δὲ τούτοις καὶ τὸ ἀπύρω τῷ μὲν στερὸς γεγονῶς· τὸ δὲ τὸ χρόμ(α) διόλων τῶν πύρων (sic pro πόρων) λαβὼν ἐκ πάντων ἀποτελεσθήει χρυσὸς : μίσυ· καὶ βένιον ῥίνησμα· ὡς εἶναι τὰ ἓξ (sic pro ἐξ) ἀμφοτέρων τοῦ χρυσοῦ τετραπλάσια· ταῦτα πυρώσας ἐξένεγε· καὶ σαυτοῦ πλουσιότερον γενήσ(ει) διπλῆ : — Quae excerpta sunt e Pselli epistula *De auro conficiendo* §§ 8, 11, 13 et 10.

Περὶ λι^θ,^ σάδεθ :

Λαβὼν ὕδωρ ῥαπανίου· καὶ ὕδωρ τὸ δρυμὴ τῶν κύτρων· ἀφενὸς τούτων μέρος ἓν· θὲς εἰς τριάκον^τ^ μέρη τῶν τοιούτων ὑδάτων, μαστίχης τετριμένης μέρη γ. καὶ ἄφες αὐτὸ

F. 290v. νύκτα α΄. | καὶ λύεται· καὶ σύροσον αὐτὸ πρωῒα· καὶ λάβε σάδε κεκοπανισμένον· ἐπίθες ἐπ᾽ αὐτὸ ὕδωρ ὅσον νοήσῃς ὅτι ἀρκεῖ· καὶ λύεται ὡς ζύμη· γίνωσκε δὲ ὅτι ἡ μαστιχ λύει το ♂ καὶ τὸν ♂ καὶ ὅλλα τὰ σώματα· καὶ ἔστι μυστήριον:

Ἕτερον

Λαβὼν ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαπανίου μέρος ἓν· καὶ ἴσον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ δρυμέως τοῦ κύτρου. καὶ ὅσον τὸ δον αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀράχνης τῶν τοίχων τῆς οὔσης ἔξω καπνοῦ· καὶ πυρὸς· λύσον τὴν ἀράχνην εἰς τὰ προειρημένα ὕδατα πετὰ τρίψεως χειρῶν· καὶ ἔασον· 6 6 β΄· καὶ σύροσον. εἶτα λάβε τὸν κόχλον καὶ κοπάνισον· καὶ θὲς ἐπὶ τὸ ὕδωρ ὃ ἐσύροσας· ἐπειδὴ λύεται, καὶ γίνωσκε· ὅτι ἡ αἰθάλωσης τῆς κόχλου καὶ τῶν μαργάρων, ὁμοίως τῇ τοῦ ὑέλου οἰκονομεῖται. καὶ οὐ διαφέρει κατά τινα τρόπον.

III
Ueber das Verhältnis des Codex Parisinus 2327 (= A) zum Codex Marcianus 299 (= M)

von Otto Lagercrantz.

Reitzenstein hat einen Aufsatz veröffentlicht unter dem Titel *Zur Geschichte der Alchemie und des Mystizismus* in den *Nachrichten der kgl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen, Phil.-hist. Klasse*, 1919 S. 1-37. Im Mittelpunkt seines Interesses steht eine kleine alchemistische Schrift, die Unterhaltung der Kleopatra mit den Philosophen (d. h. Alchemisten). Bei der Bearbeitung der Schrift soll es sich ergeben haben, " dass sie nicht nur für die Religionsgeschichte, sondern auch für die Geschichte der alchemistischen Überlieferung solche Bedeutung hat, dass sie gesondert behandelt werden muss. " Nach einer Photographie des betreffenden Teils des Marcianus legt auch Reitzenstein S. 14-20 die Schrift in neuer Ausgabe vor. Er begründet sein Verfahren S. 1 so : " Da die beiden trefflichen Naturforscher Berthelot und sein scharfer Kritiker v. Lippmann bei dem philologischen Teil der Aufgabe versagt haben, muss der Philologe mithelfen, auch wenn er dem naturwissenschaftlichen Teil nicht Genüge tun kann. " Und er fährt S. 2 fort : " Berthelot, der sie in seiner *Introduction* S. 179 ff. zum Ausgangspunkt einer Prüfung der handschriftlichen Überlieferung nahm, hat sich durch Flüchtigkeitsfehler und eine seltsame Unklarheit des Denkens um die Ergebnisse einer an sich richtig angelegten Untersuchung gebracht, in dem vorher erschienenen Textband aber einen in der Gesamt-

heit unvollständigen, mit unzugehörigen Bestandteilen verquickten, in den Einzelangaben völlig unzuverlässigen Wortlaut geboten."

Reitzenstein glaubt nun eine grosse Lücke im Marcianus konstatieren zu müssen und zwar so dass Blatt 39ᵛ mitten in der 9. Vorlesung des Stephanus endigen und Blatt 40ʳ mit der Unterhaltung der Kleopatra und der Philosophen anfangen soll. Das Inhaltsverzeichnis des Marcianus zählt die 9. Vorlesung des Stephanus als die 10. und die Unterhaltung der Kleopatra mit den Philosophen als die 17. Schrift. In der grossen Lücke sollen also die als 11.-16. bezeichneten Schriften ganz verschwunden sein. Bei meiner Beschreibung des Marcianus bin ich in diesem Stücke Reitzenstein gefolgt, was ich jetzt, nachdem ich die Tatsachen einer näheren Prüfung unterzogen habe, nicht genug bedauern kann.

Dass ich auf diese Frage wieder eingehe, hat einen besonderen Grund. Mein Kollege J. Bidez, der den Aufsatz von Reitzenstein ebenfalls gelesen hatte, sandte mir Photographien einiger Blätter des Parisinus 2327 mit der Bitte, den von Reitzenstein an mehreren Stellen vermissten Wortlaut dieser Handschrift mitzuteilen. Von dem Marcianus 299 besass ich schon vorher die einschlägigen Photographien. Ich gelangte recht bald zu der Einsicht, dass Reitzenstein einen wichtigen Punkt der alchemistischen Überlieferung berührt hat, dass aber viele seiner Aufstellungen eine Revision dringend erheischen.

Ich fange damit an, die folgenden Texte einander gegenüber zu stellen.

Parisinus 2327 (= A)

Fol. 73ʳ [1]χυλῷ τῆς ἀμπέλου· καὶ κατὰ μιᾶν τάξιν τῶν ζωμῶν καὶ [2]εὑρήσεις τὴν ἀνάλυσιν· δεῦρο οὖν καὶ ἐπὶ τὸ λευκὸν καὶ [3]πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἡ ἀνάλυσις· ἀνάλυσις δὲ εἶδος σπον-[4]δοῦ λευκίνων ξύλων· φησὶν οὖν τί ποιεῖ ἡ ἀνάλυσις αὕ-[5]τη, αὐτός <σ>ε διδάσκει λέγων· ἔα κάτω καὶ γενήσεται, ἄρα τί [6]γενήσεται· οὐκ ἄρα ἰὸς νοερὸς. καὶ φησὶν||ὁ μέγας λυμπί|| fol. 73ᵛ [4]||λλώμενος σύστημα χρυ-

Marcianus 299 (= M)

Fol. 39ᵛ [23]ταγέντι χυλῷ τῆς ἀμπέλου. καὶ κατα μίαν τάξιν [24]τῶν ζωμῶν. εὑρήσεις τὴν ἀνάλυσιν· δεῦρο καὶ ἐπὶ [25]τὸ λευκόν. καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἡ ἀνάλυσις· ἀνά-[26]λυσις ὕδωρ σποδοῦ λευκίνων ξύλων· φησὶν οὖν τί [27]ποιεῖ αὕτη ἡ ἀνάλυσις· αὐτός σε διδάσκει λέγων· ἔα [28]κάτω καὶ γενήσεται· ἄρα τί γίγνεται· οὐκ ἄρα ἰὸς νοε-[29]ρός; καὶ φησὶν ἐν τοῖς ζωμοις· μετὰ τὸ ἔα κάτω καὶ γε- fol. 40ʳ

σοῦν λέγεται·]] μετὰ τὸ ἔα κάτω καὶ [5]γενήσεται, ἐκάλεσεν καὶ ἀλήθειαν εἰπῶν· ἕτερα σώ-[6]ματα, ἐκάλεσεν καὶ ἀλήθειαν οὐκ ἔπτεσεν, καὶ διὰ [7]τί τοῦτο ἐσπάρην ἡ πλάνη ἐν τῶ κόσμω· δια τὸ [8]πλήθος τῶν ἐπ' ὀνομίων, καὶ οἱ ἄφρονες ἐπλανήθησαν, [9]καὶ ἐξοστράκισαν τῆς ἀληθείας· περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων, καὶ [10]τῶν πέντε, εἰς αὐτοὺς γὰρ ἀπὸσώζεται· τινὲς μὲν ἐκάλε-[11]σαν ἀσώματα, καὶ ἔθηκαν αὐτὰ κατέναντι ἀλλήλων· κα-[12]θῶς ἔθηκεν αὐτὰ ὁ δημιουργός· πρῶτον μὲν ἔθηκεν [13]τὸν κρόνον ♄, καὶ κατέναντι αὐτοῦ τὸν μόλιβδον ♄, ἐν τῆ στέ-[14]γει τῆ ἀνωτάτη καὶ πρώτη· δεύτερον δὲ ἔθηκεν τὸν δία ♃, [15]καὶ κατέναντι αὐτοῦ τὸν κασίτηρον, ἐν τῆ στέγει τῆ δευτέ-[16]ρα· τρίτον δὲ ἔθηκεν τὸν ἄρεαν ♂, καὶ κατέναντι αὐτοῦ τὸν [17]σίδηρον ἐν τῆ στέγει τῆ τρίτη· τέταρτον δὲ ἔθηκεν τὸν ἥ-[18]λιον, καὶ κατέναντι αὐτοῦ τὸν χρυσὸν, ἐν τῆ στέγει τῆ τετάρτη· [19]πέμπτον δὲ ἔθηκεν τὴν ἀφροδίτη, καὶ κατέναντι αὐτοῦ τὸν [20]χαλκὸν ♀, ἐν τῆ στέγει τῆ πέμπτη· ἕκτον δὲ ἔθηκεν τὸν ἑρμὴν ☿, [21]καὶ κατέναντι αὐτοῦ τὴν ὑδράργυρον ☽, ἐν τῆ στέγει τῆ ἕκτη· [22]ἕβδομον δὲ ἔθηκεν τὴν σελήνην, καὶ κατέναντι αὐτοῦ τὸν [23]ἄργυρον, ἐν τῆ στέγει τῆ ἐσχάτη καὶ ἑβδόμη· ἕκαστος πρὸς [24]τὸν ἕτερον καθῶς ἔθηκεν αὐτὰ ὁ δημιουργός· καὶ τοῦ ἑ-[25]τέρου ἑκάσ του δηΐσταται καὶ ἐν ενὶ τροχῶ ὑπὸζευγνίωνται· [26]καὶ εἷς ἀὴρ διακο-

[1]-λεσαν. καὶ ἀλήθειαν εἶπον· ἕτεροι δὲ σώματα ἐκάλεσαν· [2]ἄλλοι θεῖον καὶ οὐκ ἔπταισαν. καὶ διὰ τοῦτο ἐσπάρη ἡ πλάνη ἐν [3]τῶ κόσμω. διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐπωνυμιῶν. καὶ οἱ ἄφρονες ἐ-[4]πλανήθησαν καὶ ἐξωστρακίσθησαν τῆς ἀληθείας. περὶ τῶν [5]τεσσάρων στοιχείων καὶ τῶν πέντε. εἰς αὐτὰ γὰρ ἀποσώζεται· [6]τινὲς μὲν ἐκάλεσαν τὰ σώματα. καὶ ἔθηκαν αὐτὰ κατέναν-[7]τι ἀλλήλων. καθὼς ἔθηκεν αὐτὰ ὁ δημιουργὸς· πρῶτον [8]μὲν ἔθηκαν τὸν κρόνον· κατέναντι αὐτοῦ τὸν

μόλιβδον. [9]ἐν τῶ στέγει τῶ ἀνωτάτω· καὶ τεθείκασιν μετ' αὐτὸν τὸν δί-[10]α· καὶ κατέναντι αὐτοῦ τὴν ὑδράργυρον ἐν τῶ στέγει τῶ δευτέ-[11]ρω· καὶ τεθείκασι μετ' αὐτὸν τὸν ἥλιον ἐν τῶ στέγει τῶ μέσω· [12]καὶ τεθείκασι μετ' αὐτὸν τὴν σελήνην ἐν τῶ στέγει τῶ ἐσ-

χάτω· ἕ-[13]καστον πρὸς τὸν ετερον. καθὼς ἔθηκεν αὐτὰ ὁ δημιουργὸς· καὶ [14]τοῦ ἑτέρου ἕκαστον διίσταται· καὶ ἑνὶ τροχῶ ὑπὸξευγνύον-[15]ται· καὶ εἷς ἀνὴρ διακονεῖ αὐτοῖς· καὶ δι' ἑνὸς πνεύματος στέργονται,

νεῖ αὐτοῖς· καὶ δι ἑνὸς πνεύματος τρέπονται, fol. 74^{r} [1]καὶ ἐπ αλλήλοις ἀτενίζουσιν, καὶ ἀλλήλοις καταλύουσιν· [2]καὶ ἐν ταῖς στέγαις αὐτῶν περὶπατοῦσιν· καὶ καλῶς ἔθηκεν [3]αὐτὰ ὁ δημιουργός· ἐν γὰρ τῇ γῇ εὑρήσκονται καὶ ἐν τῶ ἀέρι ὑ-[4]πάρχουσιν· καὶ εἷς δημιουργός διὰκονεῖ αὐτοῖς, καὶ ἠοὶκεῖ [5]αὐτῶν ἐν ἑνὶ ζυγῶ ὑπερώχθησαν, ὑπερζεύχθησαν πάντες [6]καὶ ἓν πόμα πὶνοντες· ἐκ γὰρ τῆς γῆς τρέφονται, καὶ ἕκασσον [7]αὐτῶν τῶ ἰδίω διακονεῖ· καὶ ἐν τῇ στέγει τῇ ἰδία ἵστανται, [8]καὶ τὸ θέλημα τοῦ πεποιηκότος ποιεῖ· καὶ ἕκαστον αὐτῶν [9]ἐν τῇ γῇ κέκρυπται· καὶ ἐν τῇ ἰδία δόξη χαῖρωσιν καὶ εὐ-[10]τρεπείζωνται· ὡς μόνου θεοῦ τοῦ ἐν τριάδη ὑμνουμένου [11]τὸ δῶρον αὐτοῖς πρὸστάξαντος εἶναι· ὅτι αὐτῶ πρέπει [12]πᾶσα δόξα τιμί καὶ πρὸσκύνησεις, τῶ πατρὶ καὶ τῶ υἱῶ [13]καὶ τῶ ἁγίω πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν:-[14]κομαρίου φιλοσόφου ἀρχ᾽ ἱερέως διδάσκον τὴν [15]κλεοπάτραν, τὴν θείαν καὶ ἱερὰν τέχνην τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας : —

[16]καὶ ἐν ἀλλήλοις ἀτενίζουσιν· καὶ ἐν ἀλλήλοις συνεκδημοῦ-[17]σιν· καὶ σὺν ἀλλήλοις καταλύουσιν. καὶ ἐν ταῖ<ς> στέγαις αὐτῶν πε-[18]ριπατοῦσιν. καὶ καλῶς ἔθηκεν αὐτὰ ὁ δημιουργὸς. ἐν γὰρ [19]τῇ γῇ εὑρίσκονται. καὶ ἐν τῶ ἀέρι ὑπάρχουσι καὶ ἐν ὕδατι καὶ [20]πυρὶ εἰσίν· ὅλως εἰρήνην μετ᾽ ἀλλήλων ἔχουσιν· καὶ εἷς δημι-[21]ουργὸς διακονεῖ αὐτοῖς καὶ διοικεῖ αὐτοὺς· καὶ ἑνὶ ζυγῶ ὑ-[22]πεζεύχθησαν πάντες. καὶ ἓν πόμα πιονται· ἐκ γὰρ τῆς γῆς [23]τρέφονται. καὶ ἕκαστον αὐτῶν τὸ ἴδιον διακονεῖ· καὶ ἐν τῇ [24]στέγη τῇ ἰδία ἵσταται· καὶ τὸ θέλημα τοῦ πεποιηκότος ποιεῖ [25]καὶ ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῇ γῇ κέκρυπται ἐν τῇ ἰδία δόξη· καὶ [26]ὑμεῖς ὦ φίλοι· ὅτ᾽ ἂν τὴν τέχνην ταύτην τὴν περικαλῆ βού-[27]λεσθε προσεγγίσαι.

Reitzenstein sagt nun S. 10 : “ Auch A oder vielmehr seine Hauptquelle ist also von M abhängig und hat über den Blattverlust einfach hinweggelesen. Die beiden Wortrümmer γε und λεσαν ergänzte er, was nach dem Texte leicht war, und stellte durch Einführung des Singular einen äusseren Anschein der Einheit her; wirklichen Sinn konnte er natürlich bei diesem Übergang von der elften zur siebzehnten Schrift nicht gewinnen. Berthelot hat das nicht bemerkt, doch ist ein Zweifel an dieser Tatsache überhaupt unmöglich. ”

Der entschiedene Ton, worin diese Worte gesprochen werden, darf uns indessen nicht beirren. Sehen wir uns nur die Tatsachen ruhig an.

Die letzten Zeilen, die fol. 39^{v} in M erscheinen, gehören der 9. Vorlesung des Stephanus an. Damit ist auch Reitzenstein einverstanden. Stephanus liefert hier einen Kommentar zu einem Rezept des Demokrit, nämlich Berthelot II 53, 1-6. Es genügt unserem Zweck, nur die zweite Hälfte anzuführen : τρῖψον σὺν μέλιτι λευκοτάτῳ· ποίει ζωμόν, εἰς ὃν πύρου καταβάπτων ὃ βούλει· ἔασον κάτω καὶ γενήσεται. ἐχέτω δὲ τὸ σύνθεμα καὶ ὀλίγον ἄπυρον θεῖον, ἵνα διαδύνῃ τὸ φάρμακον ἐντός. ἡ φύσις τὴν φύσιν κρατεῖ. Berthelot III 56 : “ *Broyez avec du miel très blanc*; *faites une liqueur, dans laquelle vous teindrez à chaud ce que vous voudrez : laissez déposer, et la transformation sera accomplie. Ajoutez à la composition un peu de soufre apyre, afin que la préparation pénètre à l'intérieur. La nature domine la nature.* ”

Stephanus sagt nun : A 73^{r} 5 ἆρα τί γενήσεται; οὐκ ἄρα ἰὸς νοερός; = M 39^{v} 28 ἆρα τί γίγνεται; οὐκ ἄρα ἰὸς νοερός; Die Behandlung in der von Demokrit beschriebenen Farbesuppe ergibt laut Stephanus einen ἰὸς νοερός. Unmittelbar darauf folgt A 73^{r} 6 + 73^{v} 4 καὶ φύσιν μετὰ τὸ ἔα κάτω καὶ γενήσεται ἐκάλεσεν καί ἀλήθειαν εἰπών, ἑτέραν σώματα ἐκάλεσεν καὶ ἀλήθειαν οὐκ ἔπταισεν. Ein Traktat, den ich später besonders herausgeben werde, ist fol. 73^{r} 6-73^{v} 4 eingeschoben worden. Um etwaigen Missverständnissen vorzubeugen, teile ich im Text bei dem Anfang und dem Schluss die ganzen Zeilen mit, so dass man die Grenzen des Einschubs genau unterscheiden kann. Ich nehme hier zwei Veränderungen vor. Erstens A φησίν zu φύσιν. Am Anfang des Mittelalters waren schon η und υ beide zu ι geworden. Und ein *Nomen im Acc.* wird von dem Verbum ἐκάλεσεν gebieterisch verlangt. Zweitens A ἕτερα zu ἑτέραν. Das -ν des Acc. wird mitunter ausgelassen z. B. A 73^{v} 19 τὴν Ἀφροδίτη. Und sogar dem Altertum ist der Schwund des -ν vor σ- nicht unbekannt. Die Veränderungen, um die es sich hier handelt, sind also rein orthographischer Beschaffenheit. Ich übersetze : “ und eine Natur nennt er nach den Worten “ lass es da sein und es wird es werden „ den ἰὸς νοερός, worin er auch Recht hat, eine andere Natur nennt er aber Körper und verfehlt hierbei nicht die Wahrheit. ” Dieser Passus bezieht sich, wie ich meine, auf den Satz, womit das frag-

liche Rezept des Demokrit endigt: ἡ φύσις τὴν φύσιν κρατεῖ. Laut Stephanus versteht Demokrit einen ἰὸς νοερός unter der φύσις κρατοῦσα und Körper unter der φύσις κρατουμένη. Die Körper bezw. Metalle, die einer Transmutation durch die Behandlung in der Farbesuppe unterzogen werden, sind offenbar die vier: Blei, Kupfer, Zinn und Eisen. Auf die Zahl und die Namen dieser Körper bezw. Metalle werde ich unten zurückkommen.

So viel ich sehe, bleibt die Annahme einer Lücke hier ganz und gar ausgeschlossen. Der Gedankengang scheint mir auch keinen Zug zu enthalten, der gegen die Autorschaft des Stephanus zeugen könnte. Wer ihm diesen Passus abspricht, muss darauf gefasst sein, anders geartete Beweise vorzulegen.

Die Entsprechung in M lautet: καὶ φησὶν ἐν τοῖς ζωμοῖς μετὰ τὸ ἔα κάτω καὶ γε-λεσαν καὶ ἀλήθειαν εἶπον, ἕτεροι δὲ σώματα, ἄλλοι θεῖον καὶ οὐκ ἔπταισαν. Was am meisten auffällt, ist das Fehlen der Buchstaben -νήσεται ἐκά-. Bei dem Übergang von einer Seite zur anderen scheint indessen ein Versehen dieser Beschaffenheit nicht so unerklärlich zu sein. Die übrigen Worte des A, von dem zweiten ἀλήθειαν abgesehen, kehren alle in M wieder. Eine wichtige Abweichung besteht aber darin, dass der Singular gegen den Plural vertauscht worden ist. Ich denke mir den Vorgang auf die folgende Weise: der Schreiber des M deutetete das εἰπών der Vorlage als εἶπον und diese Deutung zog mit sich λεσαν ἐκάλεσαν ἔπταισαν. Nachdem die Verba einmal den Plural bekommen hatten, musste es nahe liegen, Subjekte, die ihnen entsprachen, zu beschaffen. Seit dem Anfang des Mittelalters bestand kein anderer Unterschied zwischen ἄλλη und ἄλλοι als derjenige der Orthographie. Und bei ἑτέρα genügt es, die Nebenform ἑτέρη für die Vorlage vorauszusetzen. Denn schon im 3. Jh. n. Chr. finden wir λαμπρῇ ἀργυρῆν. Vgl. Hatzidakis *Einl.* 84.

Ohne Entsprechung in A bietet M ἄλλοι θεῖον. Es würde vielleicht auf den ersten Blick am nächsten liegen, dies unter der Gestalt ἄλλη(ν) θεῖον dem Stephanus zuzuschreiben. Das Rezept, womit er sich eben beschäftigt, enthält nämlich den Satz ἐχέτω δὲ τὸ σύνθεμα καὶ ὀλίγον ἄπυρον θεῖον. Gegen Stephanus dürfte aber der Zusammenhang in so fern streiten, als es unklar bleiben würde, ob καὶ οὐκ ἔπταισεν auf ἑτέραν δὲ σώματα oder auf ἄλλην θεῖον ginge. Wenn er auch als Verfasser nicht besonders hoch steht, so traue ich ihm eine solche Verwirrung doch nicht zu. Der

Schreiber des M hat augenscheinlich keine Kenntnis von dem Rezept des Demokrit und kann deswegen nicht in Betracht kommen. Und so lasse ich den Zusatz von einem Alchemisten herrühren, der sich in der Zeit zwischen dem Stephanus und dem Schreiber des M mit unserem Text abgab. Reitzenstein ändert θεῖον in ᾠόν. Was damit gewonnen werden könnte, sehe ich nicht ein. Weil der Anschluss an das schon erwähnte Rezept über alle Zweifel erhoben ist, muss der Vorschlag ohne weiteres zurückgewiesen werden.

A 73v 6 καὶ διὰ τί τοῦτο; ἐσπάρη ἡ πλάνη ἐν τῷ κόσμῳ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐμωνυμιῶν καὶ οἱ ἄφρονες ἐπλανήθησαν καὶ ἐξωστράκισαν τῆς ἀληθείας. " Warum dies? Die Irrung verbreitet sich in der Welt infolge der vielen Benennungen. Die Unwissenden werden zur Irrung und zur Entfernung von der Wahrheit gebracht." Das τί fehlt in M. Ob mit oder ohne Absicht, lässt sich schwer entscheiden. Die erstere Alternative würde natürlich mit der Herstellung des Plurals im vorigen Stück zusammenhängen. Bei dem Singular des A dürfte das τί als unentbehrlich zu gelten haben. Weil A ἐξωστράκισαν und M ἐξωστρακίσθησαν augenscheinlich dieselbe Bedeutung haben, ist es müssig zu fragen, welche von den beiden Formen auf Stephanus zurückgeht. Vgl. z. B. Theoph. 185, 18 ἀπέσχισαν = ἀπεσχίσθησαν Hatzidakis *Einl.* 203.

A 73v 9 περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων καὶ τῶν πέντε, εἰς αὐτοὺς γὰρ ἀποσώζεται " bezüglich des Verhältnisses der vier Körper zu den fünf Planeten, denn bis an sie reicht die Irrung." Zwischen πέντε und αὐτά in M nimmt Reitzenstein eine Lücke an. Was ihn hierzu veranlasst, erfahren wir indessen nicht. Das Verbum ἀποσώζομαι möchte ich durch " reiche „ wiedergeben. Vgl. Du Cange *Gloss.* 299 ἀποσωθῆναι " *ire, proficisci, pervenire.*" Aus dem vorigen Stück ist ἡ πλάνη als Subjekt hinzuzudenken. Und die πλάνη hat den offenbar beabsichtigten Doppelsinn " menschliche Irrung „ und " kosmische Irrung „. Die Form αὐτούς beweist, dass der Genitiv τῶν πέντε einen Nominativ οἱ πέντε sc. πλανῆται voraussetzt. An Stelle von A αὐτούς findet man αὐτά in M. Der Zusammenhang wird aber dabei verwischt. Unter τὰ τέσσαρα στοιχεῖα kann man nichts anderes verstehen als die σώματα, die Stephanus in die φύσις κρατουμένη hineindeutet, also Blei, Kupfer, Zinn und Eisen. Und so wirft Stephanus das folgende Problem auf: da es vier Metalle und fünf Planeten gibt und den Metallen

je ein Planet zugeteilt wird, welche Verbindung ist dann die richtige? Er hätte sich viel einfacher so ausdrücken können : gehört das Zinn dem Zeus oder dem Hermes an? Wenn es gilt, die Lösung mitzuteilen, verfährt er, wie man von ihm zu erwarten hat : er beruft sich auf eine Autorität. Er nennt sie zwar nicht beim Namen, bezeichnet sie aber als identisch mit dem Verfasser des erwähnten Rezeptes d. h. mit Demokrit.

A 73v 10 τίνες μέν; ἐκάλεσ' ἀνὰ σώματα καὶ ἔθηκ' ἀν' αὐτὰ κατέναντι ἀλλήλων, καθὼς ἔθηκεν αὐτὰ ὁ δημιουργός " welche Planeten es denn sind? Mit ihnen (d. i. mit den Planeten) bezeichnet er die einzelnen Metalle und stellt sie (d. i. die Planeten und die Metalle), Paar um Paar, einander gegenüber, wie sie der Demiurg stellt. " Wenn τινὲς μέν richtig wäre, würde man die Fortsetzung τινὲς δέ erwarten. Weil in A ein System der Metalle in ihrer Beziehung zu den Planeten, in M aber ein anderes erscheint, würde sich vielleicht jemand versucht fühlen, beide auf die ursprüngliche Quelle zurückzuführen. Es erheben sich aber durchschlagende Einwände. Wenn der Demiurg die Metalle und die Planeten einander gegenüber stellt, so kann das in dem einzelnen Falle nur auf eine einzige Weise geschehen. Dem Gang der Darstellung nach zu urteilen, ist hier der Platz für genaue Auskunft über das rechte Verhältnis. Und das Bestreben des Stephanus läuft ja darauf hinaus, der Irrung der Unwissenden zu steuern. Niemand wird wohl endlich auf den Gedanken verfallen, in τινές die Kundigen im Gegensatz zu den Unwissenden erblicken zu wollen.

Wir finden ἐκάλεσαν ἀσώματα in A, dagegen ἐκάλεσαν τὰ σώματα in M. Es kann darüber kein Streit sein, dass ἀσώματα keinen Sinn gibt. Ganz anders gestaltet sich Sache, wenn wir ἐκάλεσ' ἀνὰ σώματα und in Übereinstimmung damit ἔθηκ' ἀν' αὐτά aufteilen. Auf diese Weise gewinnen wir guten Anschluss an das Vorhergehende und bekommen dasselbe Subjekt wie da, nämlich Demokrit. Reitzenstein ist mit τά nicht zufrieden, sondern ändert es in αὐτά. Worauf er das letztere bezieht, erfahren wir leider nicht. Ich mache darauf aufmerksam, dass M hier den Text des A geradezu voraussetzt. Während der Schreiber des A sich zur Vorlage treu hält, sucht der des M, obgleich mit wenig Erfolg, sie zu bessern. Wenn der Singular in ἐκάλεσε und ἔθηκε sich als richtig erweist, so schwebt τινὲς μέν völlig in der Luft. Ich befürworte deswegen τίνες μέν; mit dieser Interpunktion. Bei Stephanus kommen Frageworte dann und wann so vor. Vgl. z. B. Ideler 2, 234, 30 τὸ πόντιον ῥᾶ ἡ προτίμησις. εὐτελέσι γὰρ εἴδεσι. ποίοις ἄρα; ταῖς οἰκονομίαις τῆς φύσεως αἰνιττόμενος. ποίας φύσεως; τῆς μιᾶς φημι. Dass τίνες wie vorher αὐτούς auf die Planeten geht, bedarf kaum einer Hervorhebung. Die Fortsetzung gibt übrigens Auskunft genug.

Bei der Tätigkeit des Demiurgen hat der Text eine solche Fassung, dass, streng genommen, an drei verschiedene Anordnungen gedacht werden könnte. Erstens an die der Planeten, zweitens an die der Metalle und drittens an die der Planeten und der Metalle. Da die erste Anordnung A 73v 12 und die zweite A 74r 2 einzeln zur Sprache kommen, entscheidet die rein formale Erwägung hier zu Gunsten der dritten, die auch den besten und natürlichsten Sinn gibt. Dass Demokrit eine zuverlässige Verknüpfung von Planeten und Metallen bietet, geht nach Stephanus daraus hervor, dass sie die des Demiurgen ist. Und eine höhere Autorität lässt sich nicht denken. Die Sache ist also so sicher, wie irgend etwas es überhaupt sein kann. Der Gegensatz zur Irrung der Unwissenden tritt dadurch klar zu Tage.

A 73v 12 πρῶτον μὲν ἔθηκεν und so noch sechs Male ἔθηκεν. M hat πρῶτον μὲν ἔθηκαν und dann drei Male τεθείκασι. Die Verschiedenheit der Zahl auf den beiden Seiten rührt daher, dass M sich auf vier Planeten beschränkt. Die Wahl bereitet hier keine Schwierigkeiten : A bewahrt den Singular und macht also den Demiurgen zum Subjekt. M führt aber denselben Numerus durch wie oben bei τινὲς μὲν ἐκάλεσαν und scheint ἔθηκαν eben auf dieses falsch gefasste τινές zu beziehen. Wieder ein Beispiel für die Unzuverlässigkeit des M. Trotzdem dass Reitzenstein dem M im allgemeinen den Vorrang zuerkennt, scheint er sich dennoch eines gewissen Zweifels nicht zu enthalten. Er bietet in der Note S. 14 : " ἔθηκαν aus ἔθηκεν (?), " was wohl für das dreimalige τεθείκασι gelten soll.

M hat keine Zeichen weder für die Planeten noch für die Metalle. Über den Bestand in A sagt Berthelot *Intr.* 84 : " *Dans le manuscrit, au-dessus de chaque planète, ou de chaque métal, se trouve son symbole. Mais, circonstance caractéristique, le symbole de la planète Mercure et celui du métal ne sont pas encore les mêmes, malgré le rapprochement établi entre eux; le métal étant toujours exprimé par un croissant retourné. Le mercure et l'étain*

ont donc chacun deux signes différents dans nos listes, suivant les époques. " Auf der Photographie erkenne ich ganz deutlich Κρόνον ♄, μόλυβδον ♄, Δία ♃, Ἄρεα ♂, χαλκόν ♀, Ἑρμῆν ☿, ὑδράργυρον ☽. Diese Zeichen haben alle ihren Platz über dem betreffenden Wort mit Ausnahme von ♃, das auf der Zeile hinter Δία steht. Weil die Photographie, die ausserordentlich gut ist, keine Spur von mehr Zeichen verrät, neige ich zu der Annahme, dass Berthelot sich geirrt hat. Hinsichtlich des Platzes von ♃ ist das schlechthin Tatsache. Die Bemerkungen, die Reitzenstein S. 11 N. 1 auf die Angaben bei Berthelot fusst, sind mir nicht recht verständlich.

Die Verknüpfungen des A sind : Kronos - Blei, Zeus - Zinn, Ares - Eisen, Sonne - Gold, Aphrodite - Kupfer, Hermes - Quecksilber, Mond - Silber. Die des M sind : Kronos - Blei, Zeus - Quecksilber. Ohne Verknüpfung stehen in M Sonne und Mond. Die vier Metalle, die die φύσις κρατουμένη, ausmachen, erscheinen alle in A, aber in M nur ein einziges, nämlich Blei. Die fünf Planeten, die in Betracht kommen können, erscheinen alle in A, aber in M nur zwei, nämlich Kronos und Zeus. Der einfache Schlusssatz, der sich hieraus ziehen lässt, ist der, dass A allein den Zusammenhang mit der vorausgehenden Darstellung aufrecht erhält. Nach meiner Ansicht hat also Berthelot ganz Recht, wenn er sich *Intr.* 181 so auslässt : " *Au contraire, il existe un parallélisme régulier et complet entre les 7 planètes et les 7 métaux, dans le texte donné par le manuscrit 2327 : ce texte est donc le seul logique et complet.* "

Worauf beruht es nun, dass M so viel auslässt? Wie ich vermute, auf dem ägyptischen Glauben, dass das Blei den drei anderen unedlen Metallen zu Grunde liegt. Vgl. Berthelot II 168, 2 πᾶσαι αἱ οὐσίαι κατεγνώσθησαν παρ᾽ Αἰγυπτίοις ἀπὸ μόνου τοῦ μολύβδου πεποιημέναι. ἐκ γὰρ τοῦ μολύβδου καὶ τὰ ἄλλα τρία σώματα γεγόνασι. Es bleibt indessen eine Verschiedenheit zurück ; A stellt Hermes und Quecksilber, M aber Zeus und Quecksilber zusammen. Wie schon Berthelot *Intr.* 85 hervorhebt, ist die letztere Zusammenstellung persischer Herkunft. Wir lesen bei ihm II 24 N. 4 : " R *après le mot* κασσίτερος· οἱ δὲ Πέρσαι οὐχ οὕτως, ἀλλὰ διάργυρος. " Wer das neue System in M eingeführt hat, lässt sich schwer sagen. Der letzte Schreiber kann kaum in Betracht kommen. Ich denke lieber an den Alchemisten, dem ich oben den Zusatz ἄλλην θεῖον aufbürdete.

Es heisst bei Reitzenstein S. 11 : " Die Aufzählung von sieben Sternen und Stoffen ist sicher sinnwidrig. " M repräsentiert natürlich nach ihm den ursprünglichen Zustand. Wir dürfen nicht vergessen, dass der Verfasser von fünf Planeten ausgeht. Warum er den fünften in M auslässt, macht Reitzenstein nicht einmal einen Versuch zu erklären. Zu beachten ist ferner M καὶ τεθείκασι μετ᾽ αὐτὸν τὸν ἥλιον ἐν τῷ στέγει τῷ μέσῳ. Wie die Sonne bei der Vierzahl das Haus in der Mitte einnehmen könnte, verstehe ich nicht. Das ist doch in A der Fall, indem sie da drei Sterne vor sich und drei Sterne hinter sich hat. Ich vermag das nicht anders zu deuten als dass M den Zustand in A schlechterdings voraussetzt.

Reitzenstein fährt fort : " Der Gedanke geht hier nicht von den Planeten und ihrer Zahl, sondern von den vier Urstoffen (στοιχεῖα σώματα οὐσίαι) aus. " Es gilt hier weder mehr noch weniger als das Verhältnis der vier Metalle zu den fünf Planeten festzustellen. Stephanus beschränkt sich nicht hierauf, sondern erweitert seine Antwort dahin, dass sie sieben oder, da das Quecksilber zu den Metallen nicht zählt, sechs Metalle und sieben Planeten umfasst. "

Reitzenstein kommt dann auf die Glieder der Vierzahl zu sprechen. Er zitiert zunächst Berthelot II 167, 20 οὐσίας ἐκάλεσεν ὁ Δημόκριτος τὰ τέσσαρα σώματα· χαλκὸν ἔλεγε καὶ σίδηρον καὶ κασσίτερον καὶ μόλυβδον und 196, 19 τὰ δὲ σώματα χαλκός σίδηρος κασσίτερος μόλυβδος. Der Urheber der Vierzahl, die aus Blei, Kupfer, Zinn und Eisen besteht, ist Demokrit. Und was nicht nachdrücklich genug betont werden kann, Stephanus setzt ihn als solchen voraus.

Reitzenstein erwähnt ferner einen Passus aus Zosimus : Berthelot II 112, 19 καλὸν ἰδεῖν τῶν τεσσάρων μετάλλων τὰς μεταβολάς, μολύβδου χαλκοῦ ἀσίμου ἀργύρου κασσιτέρου εἰς τὸ γενέσθαι τέλειον χρυσόν. Nach ihm ist ἀργύρου aus dem Zeichen für Mond bezw. Silber entstanden und irrtümlich als fünftes Element hinzugefügt. Ich lege kein Gewicht darauf, dass M das Silber eben so wenig wie das Gold nennt, was Reitzenstein eventuell der Nachlässigkeit des Schreibers beimessen will. Aber hierdurch wären nur zwei Glieder der Tetrasomie gewonnen, nämlich Blei und Silber. Er gibt zu, für das Gold keinen Beweis beibringen zu können, gedenkt aber, was auffallen muss, mit keinem Worte des Quecksilbers, das doch M unter den vier bietet. Zu unserem

Troste erfahren wir S. 11 N. 1, dass M die volle Aufzählung der vier Urmetalle verloren hat. Reitzenstein scheint also der Meinung zu huldigen, dass M nicht ganz zuverlässig ist, aber doch so viel zeigt, dass A ganz unzuverlässig ist.

Was von A 73v 23 an steht, macht auf den ersten Blick einen recht wunderlichen Eindruck, indem Planeten und Metalle bunt durch einander geworfen zu werden scheinen. Auf die Beschaffenheit des Inhalts allein ist bei einem Schriftsteller wie Stephanus kein Verlass. Ich halte es für viel sicherer, ein rein formales Merkmal zu Grunde zu legen. Wir hatten oben περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων καὶ τῶν πέντε. Dass τῶν πέντε im Nominativ οἱ πέντε sc. πλανῆται lautet, erhellt aus den beiden folgenden Worten αὐτούς und τίνες. Wo ein Maskulinum erscheint, handelt es sich um Planeten (πλανῆται), wo aber ein Neutrum, um Metalle (στοιχεῖα σώματα). Wie wir sehen werden, ist — vermutlich durch die Schuld der Abschreiber – das Neutrum in einigen Fällen auf das Gebiet des Maskulinum eingedrungen, aber nicht umgekehrt. Ich glaube auf diese Weise fünf Abschnitte unterscheiden zu können.

Der erste Abschnitt umfasst A 73v 23-74r 2 und bezieht sich auf die Planeten.

A ἕκαστος πρὸς τὸν ἕτερον καθὼς ἔθηκεν αὐτὰ ὁ δημιομργός „ jeder Planet verhält sich zum anderen, wie sie der Demiurg stellt " = M ἕκαστον πρὸς τὸν ἕτερον καθὼς ἔθηκεν αὐτὰ ὁ δημιουργός. Auf Grund von ἕκαστος πρὸς τὸν ἕτερον muss αὐτά durch αὐτούς ersetzt werden. M bewahrt in τὸν ἕτερον, das Reitzenstein in τὸ ἕτερον ändern will, einen Rest des wahren Textes. Man bemerke, dass der Satz mit καθώς nicht dasselbe besagt wie oben A 73v 11. Es gilt dort der Anordnung der Planeten und Metalle, hier aber der der Planeten unter einander.

A τοῦ ἑτέρου ἑκάστου διΐσταται „ jeder Planet hat eine von der des anderen verschiedene Bahn " = M τοῦ ἑτέρου ἕκαστον διΐσταται. Was der Sinn erfordet, ist ἕκαστος. In A hat tatsächlich eine Angleichung an den vorangehenden Genitiv stattgefunden. Dass die Verderbnis durch die Zwischenstufe ἕκαστον gegangen ist, ist mit nichts wahrscheinlich zu machen.

A ἐν ἑνὶ τροχῷ ὑποζευγνύονται „ sie werden einem und demselben Kreislauf unterworfen " = M ἑνὶ τροχῷ ὑποζευγνύονται. Der Dativ ἑνί ist ja ganz in Ordnung. Die Annahme, dass in ἐν ἑνί eine Art Dittographie für ἑνί vorliegt, ist zwar an und für sich möglich, aber lange nicht notwendig. Denn Platon bietet *Polit.* 309 A τοὺς... κυλινδομένους εἰς τὸ δουλικὸν ὑποζεύγνυσι γένος. In der Koine, z. B. in der des Neuen Testaments, haben εἰς *cum acc.* und ἐν *cum dat.* ganz denselben Wert.

A δι' ἑνὸς πνεύματος τρέπονται „ sie werden durch ein und denselben Geist gelenkt " = M δι' ἑνὸς πνεύματος στέργονται. Reitzenstein ist mit στέργονται nicht zufrieden, sondern schlägt, obgleich mit einigem Zögern, σπέρχονται vor. Es ist jetzt leicht, in der Sache endgültig zu urteilen : A bewahrt den richtigen Text.

A ἀλλήλοις καταλύουσιν „ sie kehren bei einander ein " = M ἐν ἀλλήλοις συνεκδημοῦσιν καὶ σὺν ἀλλήλοις καταλύουσιν. Wegen ἀλλήλοις statt παρ' ἀλλήλους vgl. z. B. *Martyr. Petr.* 7 αὐτὸν παραλαβόντες ἀπήγαγον τῷ 'Αγρίππᾳ statt παρὰ τὸν 'Αγρίππαν (Radermacher *Nt. Gr.*[2] 137). Wir hörten soeben, dass jeder Planet eine von der des anderen verschiedene Bahn hat. Wenn ihre Bahnen einander kreuzen, so wird das in der Astrologie so gedeutet, dass sie bei einander einkehren. Sehr eigentümlich klingt dann die Behauptung, dass sie gemeinsame Bahnen haben d. h. συνεκδημοῦσιν. Unter diesen Umständen wird man nicht umhin können, dem M einen dem Verfasser fremden Zusatz beizulegen. Hierfür zeugt auch die Unordnung, die an dieser Stelle in M herrscht. Es müssen nämlich ἐν ἀλλήλοις und σὺν ἀλλήλοις Platz tauschen. Weil Reitzenstein hier nichts bemerkt, dürfte man wohl zu der Annahme berechtigt sein, dass er den Text des M für richtig hält.

Der zweite Abschnitt umfasst A 74r 2-4 und bezieht sich auf die Metalle.

A καὶ καλῶς ἔθηκεν αὐτὰ ὁ δημιουργός· ἐν γὰρ τῇ γῇ εὑρίσκονται καὶ ἐν τῷ ἀέρι ὑπάρχουσιν „ und gut stellt sie der Demiurg : sie finden sich in der Erde und kommen in der Luft vor " = M καὶ καλῶς ἔθηκεν οὐτὰ ὁ δημιουργός· ἐν γὰρ τῇ γῇ εὑρίσκονται καὶ ἐν τῷ ἀέρι ὑπάρχουσι καὶ ἐν ὕδατι καὶ πυρί εἰσιν. Die Anordnung, um die es sich handelt, ist die der Metalle, nachdem erst die der Planeten und der Metalle und dann die der Planeten schon oben zur Sprache gekommen sind. Reitzenstein mustert den ersten Satz aus. Das γάρ steht aber dann ohne jede Beziehung. Hier ist αὐτά = τὰ στοιχεῖα bezw. τὰ σώματα und deswegen ganz in Ordnung. A konstatiert, dass die Metalle sowohl unten in der Erde wie oben auf der Erdfläche vorkommen. Was M mehr bietet, bekundet sich durch die Flüchtigkeit

als späterer Zusatz. Man bemerke, dass der Artikel bei den Nomina fehlt und dass die Präposition nur einmal gesetzt wird. Der Schreiber wollte zur Unzeit mit seinem Wissen von den vier Grundstoffen der Naturphilosophen prahlen.

Der dritte Abschnitt umfasst A 74ʳ 4-8 und bezieht sich auf die Planeten.

A εἷς δημιουργὸς διακονεῖ αὐτοῖς καὶ ἰοικεῖ αὐτῶν " ein und derselbe Demiurg ist ihnen behülflich und regiert sie " = M ὅλως εἰρήνην μετ' ἀλλήλων ἔχουσιν καὶ εἷς δημιουργὸς διακονεῖ αὐτοῖς καὶ διοικεῖ αὐτούς. Der Satz ὅλως... ἔχουσιν passt nicht an dieser Stelle, wohl aber hinter σὺν ἀλλήλοις συνεκδημοῦσιν καὶ ἐν ἀλλήλοις καταλύουσιν. Es ist dies ein Einschiebsel, das vom Rand der Vorlage an einen falschen Platz geraten ist. Reitzenstein streicht die Worte διακονεῖ αὐτοῖς καί, was recht unnötig erscheint. Sehr wichtig ist für uns bei dieser Gelegenheit die Tatsache, dass eben M das Maskulinum αὐτούς = τοὺς πλανήτας bewahrt. Der Genitiv αὐτῶν scheint darauf zu beruhen, dass διοικέω in der Bedeutung « διοικητής εἰμι » sich den Verba ἄρχω κυριεύω ἡγεμονεύω angeschlossen hat. Der Form ἰοικεῖ haftet kein Fehler an, denn διά verliert im späteren Griechisch sein δ. Die Präposition wird heute *ja* gesprochen und in volkstümlicher Orthographie γιά geschrieben.

A ἐν ἑνὶ ζυγῷ ὑπερώχθησαν, ὑπε«ρ»ζεύχθησαν, πάντες " sie strecken sich alle unter ein und demselben Joch aus " = M ἑνὶ ζυγῷ ὑπεζεύχθησαν πάντες. Was ist nun ὑπερώχθησαν? Wie das Wort vorliegt, dürfte damit nichts anzufangen sein. Ich vermute aber, dass es für ὑπωρέχθησαν steht, trotzdem dass unsere Wörterbücher kein ὑπορέγω verzeichnen. Die Planeten werden hier mit vorgespannten Pferden im vollen Lauf verglichen. Neben ὑπωρέχθησαν erweist sich ὑπεζεύχθησαν, wo der Schreiber des A ein ρ auf Grund des vorangehenden ὑπερ- hineinschiebt, als eine triviale Erklärung, die wohl einst zwischen den Zeilen ihren Platz hatte. Dass A und M in πάντες sc. οἱ πλανῆται übereinstimmen, verdient besonders hervorgehoben zu werden, insofern dadurch die gemeinsame Vorlage erreicht wird.

A καὶ ἓν πόμα πίνοντες· ἐκ γὰρ τῆς γῆς <σ>τρέφονται " und leeren dabei ein und denselben Kelch : sie bewegen sich im Kreis ausserhalb der Erde " = M καὶ ἓν πόμα πίονται· ἐκ γὰρ τῆς γῆς τρέφονται. Mehr im Vorbeigehen mag erinnert werden an 1. *Cor.* 10, 4 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα· ἔπινον γὰρ ἐκ

πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας. Das Verhältnis zwischen A καὶ πίνοντες und M καὶ πίονται ist dasselbe wie oben zwischen A καὶ ἀλήθειαν εἰπών und M καὶ ἀλήθειαν εἶπον: M wandelt das Partizip in eine finite Form. Dass πίνοντες sc. οἱ πλανῆται der Vorlage zuzuschreiben ist, bedarf wohl kaum einer Hervorhebung. Ich begreife nicht, wie Reitzenstein πίονται unbeanstandet lassen kann. Das Futurum passt offenbar nicht in den Zusammenhang. Für ein Präsens dieser Gestalt gleichwie für ein Präsens πίνομαι, dessen ν, durch einen Strich bezeichnet, leicht übergangen werden könnte, fehlt jede Gewähr. Dass die Metalle ihre Nahrung aus der Erde holen, ist antiker Glaube. Von den Planeten, die hier allein in Betracht kommen können, lässt sich so etwas nicht sagen. Ich nehme eine Haplographie an und schlage γῆς στρέφονται vor.

A ἕκαστον αὐτῶν τῷ ἰδίῳ διακονεῖ καὶ ἐν τῇ στέγῃ τῇ ἰδίᾳ ἵσταται " jeder von ihnen verrichtet seinen Dienst und stellt sich in sein Haus " = M ἕκαστον αὐτῶν τὸ ἴδιον διακονεῖ καὶ ἐν τῇ στέγῃ τῇ ἰδίᾳ ἵσταται. Weil von den Planeten die Rede ist, muss ἕκαστον durch ἕκαστος ersetzt werden. Ob man τῷ ἰδίῳ oder τὸ ἴδιον vorzieht, ist, da beides zulässig ist, Geschmacksache.

Der vierte Abschnitt umfasst A 74ʳ 8-9 und bezieht sich auf die Metalle.

A ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῇ γῇ κέκρυπται " jedes von ihnen ist in der Erde verborgen " = M. Nichts ist natürlich an ἕκαστον αὐτῶν sc. τῶν στοιχείων oder σωμάτων anzusetzen. Die Aussage macht jedoch in zwiefacher Hinsicht einen eigentümlichen Eindruck. Einmal weil uns oben in ἐν τῇ γῇ εὑρίσκονται ungefähr dasselbe begegnete. Zweitens weil dort καὶ ἐν τῷ ἀέρι ὑπάρχουσιν hinzugefügt, hier aber übergangen wird. Die Schriftstellerei des Stephanus ist indessen nicht der Art, dass man das Recht hätte, darin einen Beweis gegen die Echtheit der Aussage zu sehen.

Der fünfte Abschnitt umfasst A 74ʳ 9-10 und bezieht sich, wie ich glaube, in gleichem Masse auf die Planeten und die Metalle.

A καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ δόξῃ χαίρωσιν καὶ εὐτρεπίζωνται " und mögen sie sich ihres Glanzes erfreuen und mögen sie sich bereit halten ". Von diesem Stück findet man in M nicht mehr als ἐν τῇ ἰδίᾳ δόξῃ. Weil in M das erste καὶ fehlt, hat sich Reitzenstein verleiten lassen, das vorhergehende ἐν τῇ γῇ zu streichen und ἐν τῇ ἰδίᾳ δόξῃ mit κέκρυπται zu verbinden. Es wäre interessant zu erfahren, welchen Sinn er der Verbindung beilegt. Der Ausdruck " im

Glanz verbergen „ kommt mir wenigstens vor wie eine *Contradictio in adjecto*. Wie ich die Sache fasse, ist der Glanz den Planeten und den Metallen gemeinsam.

Das Ganze endigt A 74^{r} 10-13 mit der folgenden Lobpreisung : ὡς μόνου θεοῦ τοῦ ἐν τριάδι ὑμνουμένου τὸ δῶρον αὐτοῖς προστάξαντος εἶναι, ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν " weil Gott alleinig, der in der Dreieinigkeit besungen wird, ihnen geheissen hat, dass das ihre Aufgabe sein soll, denn ihm gebührt alle Herrlichkeit, Ehre und Anbetung, ihm dem Vater, dem Sohn und dem heiligen Geist, jetzt wie immer bis zu den Ewigkeiten der Ewigkeiten. Amen. " In M fehlt das alles. Ungefähr denselben Inhalt hat z. B. der Schluss der 5. Vorlesung des Stephanus : ὑμνοῦντας τὸ τῆς τριάδος ἑνιαῖον καὶ ἀκατάληπτον φῶς ἐν πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν (Ideler 2, 223, 17-19).

Berthelot sagt *Intr.* 182 : " *Au contraire, après le mot* δόξῃ, *le manuscrit* 2327 *poursuit pendant trois pages, lesquelles manquent dans le manuscrit de Saint-Marc, dans Ideler et dans le manuscrit* 2329; *il poursuit, dis-je, jusqu'à la fin de la* 9. *leçon de Stéphanus, fin explicitement signalée. C'est la quatrième finale, qui paraît la plus exacte.* " Es stecken hier einige Irrtümer. Zunächst, wie schon Reitzenstein hervorhebt : " *pendant trois pages.* " Das fehlende Stück des M beschränkt sich auf A 74^{r} 9-13. Die Angabe bei Berthelot rührt aller Wahrscheinlichkeit nach daher, dass er hier die Komarios-Schrift A 74^{r} 14-75^{v} 24 mit zur 9. Vorlesung rechnet. Ferner : " *dans le manuscrit* 2329. " Wie aus unserem Katalog, I, 96 f. ersichtlich ist, lautet da der Schluss der 9. Vorlesung des Stephanus : καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ δόξῃ χαίρουσιν καὶ εὐτρεπίζονται ὡς μόνου θεοῦ τοῦ ἐν τριάδι ὑμνουμένου τὸ δῶρον αὐτοῖς προστάξαντος εἶναι· ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. Endlich : " *au contraire.* " Es besteht kein Gegensatz zwischen " *le manuscrit* 2327 " (= A) und " *le manuscrit* 2329 " (= E). Und " *la troisième finale* " in E und " *la quatrième finale* " in A sind völlig identisch. Ganz zutreffend sind dagegen die Behauptungen " *la fin de la* 9ᵉ *leçon de Stéphanus explicitement signalée* " und " *fin qui paraît la plus exacte.* " Wie schon gesagt, endigt das Ganze mit A 74^{r} 13. Dass das Ende da

vorhanden ist, zeigt die Doxologie. Die Schrift über Komarios fängt mit A 74^{r} 14 an und führt sich mit einer angemessenen überschrift ein. Durch Argumente, wie scharfsinnig sie auch sind, lassen sich Tatsachen nicht umstossen.

Reitzenstein lässt sich S. 13 gegen Berthelot so aus : " Der eigentliche Fehler seiner Untersuchung liegt darin, dass er die klägliche Verkleisterung der alten Lücke zwischen γε<νήσεται> und <ἐκά>λεσαν in A nicht erkannte und einen selbst grammatisch unmöglichen und sinnlosen Text ruhig dem Stephanus zuschrieb, ja als einzig echt uud vollständig erklärte, ohne ihn, sei es auch nur in den Schlussworten mitzuteilen. " Ich erinnere daran, dass nach seiner Ansicht in γε<νήσεται> das unvollständige Ende der 9. Vorlesung des Stephanus und in <ἐκά>λεσαν der unvollständige Anfang der Unterhaltung der Kleopatra mit den Philosophen vorliegt, die echte Schrift über Komarios aber völlig verloren ist.

Reitzenstein statuiert zwar eine Lücke in A, bringt aber keine Beweise bei. Er lässt den Schreiber des A direkt abhängig von M sein und die da fehlenden Buchstaben auf eigene Faust ergänzen. Wer diesem Gedankengang huldigt, muss annehmen, dass derselbe Schreiber nicht nur καί vor ἐν τῇ ἰδίᾳ δόξῃ hinzugefügt hat, sondern auch die ganze Fortsetzung χαίρωσιν... ἀμήν, um von der Schrift über Komarios ganz zu schweigen. Wer wird so etwas glaublich finden?

Ist denn der Text, wenn er dem Stephanus beigelegt wird, grammatisch unmöglich und sinnlos? Stephanus geht, womit auch Reitzenstein einverstanden ist, von einem Rezept des Demokrit aus. Er bleibt bei dem Schluss ἡ φύσις τὴν φύσιν κρατεῖ stehen und deutet die φύσις κρατοῦσα als einen ἰὸς νοερός und die φύσις κρατουμένη als τὰ τέσσαρα σώματα. Er kommt dadurch auf das Verhältnis zwischen den vier Metallen und den fünf Planeten zu sprechen. Er erweitert dann seine Aufgabe und stellt sieben Planeten an die Seite von sieben Metallen. Nachdem er in einer Darstellung, die, wie es scheint, kunstvoll sein will, teils die Planeten für sich, teils die Metalle für sich, teils beide zusammen behandelt hat, schliesst er mit einer Doxologie. Wenn man den Verlauf der acht übrigen Vorlesungen erwägt, vermag ich keinen wesentlichen Unterschied zu entdecken.

Meine Untersuchung scheint mir zweierlei ergeben zu haben.

Erstens : A ist von M in dem Teil, der uns eben beschäftigt hat, ganz unabhängig. Zweitens : A geht zwar auf dieselbe Vorlage wie M zurück, bewahrt aber in vielen Fällen besser den Wortlaut dieser Vorlage.

(*Fortsetzung folgt in einem der nächsten Bände*).

ADDENDA ET CORRIGENDA

Ad Tomum I

P. 61 (f. 296) et p. 279, v. 12, adde : editum in Fabricii *Bibliotheca gr.* l. VI, c. 8, t. XII, p. 774 (2ae ed.).

P. 98 (f. 184) et p. 116 (f. 237), adde : insunt et versus politici ἐκ τῆς διόπτρας qui Iohanni Damasceno addicuntur (v. p. 61).

P. 231, Ampertus Theotectonicus : de Alberto Teutonico seu Magno agitur.

P. 232 Ῥινάλδων Τελανοβεβιλα est Arnaldus de Villanova.

P. 257, post Λοιπόν, Κυρία κτλ., adde : Μέσον ἵσταμαι τῆς γαίας καὶ τοῦ πόλου A, f. 12.

Ad Tomum II

Pp. 1, 39, 61, adde : Horum codicum 1, 3, 4 figuras descripsit G. Carbonelli, *Sulle fonti storiche della chimica e dell' alchimia in Italia* (Romae, 1925), pp. 14, 60, 101 ss.; — 13, 108 ss.; — 19 s., 104 s., 109 s., 139.

P. 50 (f. 178r, v. 5), adde : cf. Berthelot, II, p. 115, 10-11.

P. 91, v. 30, pro E 35, lege E 37.

P. 130 (f. 2v), adde : cf. *Catalogue*, I, p. 22 (= Paris. 2327, f. 80) et II, p. 43 (= Laur. 86, 16, f. 8v).

P. 144, v. 10, pro ff. 495, lege ff. 475.

P. 146, cod. 27, f. 68v, adde : ed. Sathas, Μεσαιων. Βιβλ., V, pp. 513 ss. (e cod. Paris. 1182).

P. 153, v. 32, pro signo ♄, lege ♃.

P. 193, in fine, adde : **34b**. Cod. Vaticanus gr. 113, chartac. saec. XIII-XIV, ff. III + 377; cf. I. Mercati et P. Franchi de' Cavalieri,

Codices Vaticani graeci (Romae, 1923), pp. 137-140. F. 377^{v} : περὶ τοῦ πῶς γίνεται ὁ λαχᾶς. — (Τρίψον βαρζίον καὶ ποίησον αὐτόν — ἀφ᾽ οὗ ἂν χλιαρὰ γένηται). — Περὶ χρυσαλοιφῆς. — (Θὲς ἐν μιᾷ χύτρα — ἔστωσαν δὲ πάντα τετριμμένα λίαν λεπτά).

P. 207, cod. 36, v. 7, pro ,ϛφκγω, lege ,αφκγω.

P. 217, cod, 43, v. 5, adde : cf. Vogel-Gardthausen, s. v. Κορνήλιος.

Pp. 237 (f. 23 et infra); 238 (ff. 24^{v} et 25); 240 (f. 32^{v}); 242 (ff. 46, 47^{v}); 243 (f. 48); 251 (f. 98^{v}); 253 (f. 106); 254 (f. 115); 255 (ff. 117^{v} et 120); 258 (ff. 134 et 140); 259 (ff. 144 et 145), signum ♃ non ἤλεκτρον, sed κασσίτηρον significat (Zuretti).

P. 259 (f. 146^{v}, v. 7) pro τῷ χαλκῷ, lege τῇ Ἀφροδίτῃ.

P. 320. Hoc arcanum alphabetum non multum abhorret a ratione tachygraphica qua usi sunt medii aevi librarii. Vide Gardthausen, *Gr. Pal.*, pp. 270 (cod. Vatic. 1809) et 293 (A. D.).

INDICES

Confecit M. Delcourt

Consensus Codicum.

[1] Numeri Martini et Bassi auctoribus citantur.

S(criptores) P(ossessores) Codicum.

---

1 Numeri Martini et Bassi auctoribus citantur.

Annorum notae in codicibus obviae.

INDICES NOMINUM

Numeri priores paginam designant; posteriores uncis inclusi codicem et folium.

I. Nomina auctorum.

II. Nomina Cetera.

TABULA ARGUMENTI

CATALOGUS CODICUM

APPENDIX